Rest. Jan Wyżga 1934. Dane nowe deski, nowa skóra i nowe wyklejki. Resztki starej skóry nalepione. Stare okładki złożone w archiwum introligatorskiem

(K. Dobrowolski)

N. Inw. 413.

CC / 13

413

N. Inv. 413.

Joannes Boccatius de Genealogia Deorum

+ Genealogie deorum gentilium ad Hugonem inclitum Ierusalem et Cipri regem, Johannis Boccaccii de Certaldo liber primus incipit feliciter proemium

Genealogie deorum gentiliu Ad hugonem Inclitum ihrlm et Cipri rege fr̃m Johein boccacij de Certaldo liber pmus Incipit feliciť phemiu

Si satis ex relatis domini parmensis egregij militis tui Donini percepi rex inclite summo ope cupis genealogiam deoꝝ gentiliu et heroum ex eis iuxta fictiones veteꝝ descendentiu atqꝫ cu hac quid fabulaꝝ tegmine illustres quonda senserint viri et me a celsitudine tua quasi exptissimu atqꝫ eruditissimu hoiem in talibꝫ selectu tanto opi auttore. Sane ut omnifariu desiderij tui admiratione. Non eni pmu hoiem decet quid rege moneat pscrutari et adursus electione mei qd sentiam dice pternittã nec insufficiencia mea mostrando p subterfugia arbitrijs impoiti labo ris onus eniteř. Ante qua ad sentencia meam cuta impoitu opus deveniam libet semissie regu appone et si non omnia qda saltem q mt dnm insigne milite tuu du iussa tue celsitudinis explicaret et me intuene verba vt eis plectis satis de me iudiciu tuu videas et temeritate mea du inobediencia tue maiestatis devenio. Cu igit ille facundo ore sacra tue sublimitatis studia et operi regalis officij admiranda necnon et insignes atqꝫ gloriosos quosda tui noie titulos longa dicacitate explicuisset eo devenit vt conatu pluimo meu tua sentencia deducere conaret. nec vmca tn rone ƺ multis ex quibꝫ fateor valide videbant queda verũ post q tacuit et m̃ vidend copia fca est sic dixi. Arbitratus forsan facunde miles seu rex tuus de pprio mr futurus prestante deo hac insania veteꝝ scilicet cupientiu se viri dmo procreatos sanguine anguili tre modicu occupasse ⁊ tamq indiculu quodda ut erat pro pseuasse tpis tractu et veluti etia breuissimu opus facile colligi posse. Attame bona semp tua pace dicam longe aliter est. Na vt omitta ciclades et reliquas egei maris insulas achaia et illiricu atqꝫ tracia quas penes fomenta huius stultici ernue plimu et potissime du grecorꝫ res puflorint. Elensim maris hellesponti aca ecomi ytarei paphili ciliciꝫ pheniciis et syriꝫ atqꝫ egiptiaci littora sua contagione infecit. Nec ciprus iaa regis insigne decus abhac labe fuit immunis. Sic et omem libie atqꝫ sirtim et numidie ora labefactavit et athlantiacos occiduiqꝫ maurusios et remotissimos hesperidu ortos. Nec mediterranei tn maris fuit contenta litoribꝫ quinimo et adiacentes mari naciones etia penetravit. Deinde etia in pvicie hac cu litoralibꝫ attole omis nili fonte caretis et avene libite vnacu sinis pestibꝫ et antiquissimaꝫ thebaꝫ solitudines. Inde et superiores egiptij atqꝫ garamantes feruidi et calentes nimium insutiqꝫ ethiopes et odori arabes persiqꝫ dites atqꝫ gariguides populi et nigredine insignes indi Babilones et celsa cantasi cacumina eiusqꝫ ta inferius sole q ingelidas arthos sabrosa declina caspiu mare hyrcaniqꝫ truces et omis thanais ac rimosus semp rheiphes et sathariu etia inculta barbaries. Et cu orientalis occeani fluctus ⁊ rubri maris infecisset insulas postremo ad nos usqꝫ italos declinavit. Adeo vt vera veru dua huius calligine offuscata nube sit. Et ne passim per regiones omis in quibꝫ pluvium hec insicia potuit enarrer vt satis potes advertere porticula sola fuit orbis inter triones et cadente sole q deitatis huius no fuit nobilitata progenie esto nephande crudelitatis sicuti ⁊ reliqua fuit infecta. Nec ista eno fuie mo. Erat forsan adhuc adolescens abraam du apud syrios mos cepit ista pserpe ⁊ insipientu hoim subitrare aios. Heroum tn tepestate ferbuit et in maximu devenit decus ⁊ nome et in dies vsqꝫ superbi pliomis rume pseuavit. Na in troiano bello quosda deoꝝ filios cecidisse ⁊ hecuba in tane et polidoru in virgulta conersos legisse meminimus. Quod quide ⁊ vetustissimu e ⁊ plurimu seculoꝝ tepus. Nec dubitadu insuper qui quecuqꝫ hec viguerit stulticia ibide ingencia sint desepta nolina vt maioꝝ diuina nobilitatis monimito literarꝫ veniret ad posteros. Et esto michi existimanciu taliu paruꝫ fuisse numm q p maximus fuit. Paulus perusinus vir gravis et taliu solertissimus atqꝫ curiosissimus exquisitor non michi asserint me pute a barlaam quoda calabro homine grecaꝝ liraꝫ apprime erudito habuisse neminem insigne viroꝝ principatu aut pvincia alia tota in grecia insulis et litoribꝫ pmonstratis eo finisse stelo quod hec fatuitas viguit. Qui ab aliquo deoꝝ vnqꝫ duxisse origine no monstraret. Quid igit dicam quid tu speciales tam longe lateqꝫ diffusum malu ta vetus tot persenatu seculis tot explicatu voluminibꝫ et in tam grandi viroꝝ numero ampliatu. Credo ne me velis optata ⁊ posse pficere. Et eade si pstet indices faciles transitus et solitudines ime aptu notuqꝫ iter si flumina vada et maria tranquillas undas ac tussis fortanti emittat ab antro colus ventos ta validos q secundos et q maius est fuit artifotis

Paulus perusinus

Barlaam calaber

talaria aurea volucri circumque homini alligata pedibus et per notos quocunque libuit evolet, vix tam longos terrarum marisque tractus, etiam si illi prestet per maxima seculorum annositas, nedum aliud agat, solum potuit pertransisse. Concedam apprime dentur cui velis hec omnia posse contingere, in promptu loca et diva insuper favente gratia caracterum et ydiomatum barbararum nationum noticia, et ceterorum accidentium integre presentent volumina, quis, ut me pretermissis, morsibus erit, cui sint vires tam solide, tam perspicax ingenium, tamque tenax memoria, ut omnia videre queat apposita, et intelligere visa, et intellecta servare, et denique calamo exarare, et in opus collecta deducere. ¶ Addebas postea ut explicarem que sub vilissimo cortice fabularum abscondissent prudentes viri, qui rex inclitus arbitratur stolidum credere homines fere omni dogmate eruditos simpliciter circa describendas fabulas nulli veritati consonas nec preter licteralem sensum habentes trivisse tempus et impendisse sudores. Non inficiar, delectavit me regalis ista discretio et argumentum clarissimum prebuit, quoniam, ut tu ante dicebas, sic illi divinum ingenium, meque in votum impulit suum dum vires sufficerent. Sane circa horum explicationes longe plus quam putes difficultatis et theologi hominis labor est. Nam dato iuxta Varronis sententiam, ubi de divinis et humanis multa descripsit, genus hoc theologie sit quod mithicon seu, ut aliis placet, et forte melius physicon dicitur, et si plurimum videatur sublimitatis habeat, multum tamen ad illa elicienda artis exquirit. Et ob id mihi elegantissime pensande sunt hominum vires et examinanda ingenia, et sic illis convenientia onera imponenda. Potuit athlas sustinere capite celum, eique fesso sub onere alcides potuit prestare vicem, dum homines ambo, et immensum ferre robur fuit ambobus. Est ergo quod brevis sim homuntio, nulle mihi vires, ingenium tardum et fluxa memoria, et tu mei hominis non dicam celum quod illi tulere, quinymmo et terram super addere cupis, et maria ac etiam celicolas ipsos, et cum eis sustentatores egregios; nil aliud hoc est nisi velle ut pondere premar et peream. ¶ Verum si tantum regi hoc erat animo, erat omne aptum, si mihi non licet, ullus est tanto labori sufficiens viribus preclarissimi viri Francisci Petrarce, cuius ego iam diu auditor sum; hic quippe est celesti ingenio preditus et perenni memoria ac etiam facundia admirabili, cui familiarissime quarumcunque gentium historie sunt, sensus fabularum notissimi, et breviter quicquid phylosophie sacro iacet in gremio manifestum est. ¶ Tacueram iam dudum, ille vultu placido et composito sermone secutus est: ¶ Credo longe melius quam noveram ea vera esse que narras, et difficultatem video. Sed queso, mi Iohannes, an putes regem nostrum circumspectione carere? Oculatus quippe dominus est et mitis ingenii et regia facilitate laudabilis, et absit ut quicquam nequeat te premere velit, quinymmo vetus est illi mos levare quoscunque. Et idcirco sane intelligenda atque assumenda iussa regis. Edepol facile credi potest inaccessibiles esse eas quas predixeras nationes, et eorum codices, si quis sit, odio latinis incognitos. Verum si qui ex grecis qui ad latinos usque devenerunt seu apud latinos ipsos, quorum libris non parum honoris et glorie maiorum attulere studia, comperiantur, et si non omnia, que saltem tua cura haberi possint ista desiderat. Eya ergo liberali animo, vir, de deo sperans, laborem subi, et quod potes facito, cum ad impossibile requirat nemo. Non enim in virum illum sublimem et neque apud cyprios, sed fama super ethera notum, Franciscum Petrarcam dedit fortuna obviam, credo sic volente deo, ut et illi maioribus occupato pateret et iuventuti tue honestum laborem inferret, ex quo nomen tuum inter antiquos exire incipiens inclita elucescat clarius apud nos. ¶ Tunc ego inquam: Iam satis video, strenue miles, quod pretermissis barbarorum remotissimis libris existimes ex grecis latinisque opus hoc integrum perfici posse. O bone deus, nonne ipse, domine, vides quia hac ipsa concessione maxima parte operis demas? Sed faciamus ut iam dudum nostri fecere principes, romanum imperium dividentes in orientale et occiduum; sint monstro huic corpora duo, barbaricum unum, et grecum atque latinum reliquum, et ad grecum latinumque, que ipsemet nominas, libri nec istud etiam poterit ut quod postulas consequatur. Antiquam enim hanc pestem monstravimus. Tu nunc tecum volve quot labentibus seculis hostes habuere volumina; confiteberis equidem quoniam et incendia et aquarum diluvia, ut de particularibus taceam, bibliothecas assumpserint plurimas, et si non alias repperissem quam alexandrinam, quam iam dudum philadelphus summa cum diligentia fecerat, esset librorum innumerorum maxima, tamen in ea testimonio antiquorum poteris reperire quod velles. ¶ Preterea invalescente gloriosissimo Christi nomine eiusque doctrina sincere veritatis perlucida, letiferi erroris et potissime gentilicii tenebras amovente, ac etiam iamdiu declinante grecorum fulgore, clamantibus in infausta religione Christi inimicis ac ea in exterminium pellantibus, nulli dubitandum est quin secum multos delenierit libros huius materiei refertissimos, dum non multos esse deos nec

Varro

Laudat Franciscus Petrarca

dns lo

audiv lo

petrarca

Joh. boccacius

philadelphus

deoꝝ filios sꝫ hominū deū patrē et filiū dei hom
cū tamē sciā q pia predicatione monstraret
¶ Insup auaricia cum nō pure sint diues co
scia poetica / sū lucro — cedes hinsse hoste facultas · ij · poetica scie
tibꝫ nichil afferre lucri cōtissimū est / et apud
eā nl preciosū est / pter quod afferat auꝝ
ex quo cōsentitū non auꝝ assentia / nō soluꝫ
neglecta sꝫ despecta atqꝫ derelicta sint / ⁊ cū
oīs fere ī diuicias totis tendant pedibꝫ vo
lumina talia in desuetudinē abiēre et sic etiā
periere facile ¶ Eaque in eoꝝ detrimētū
quorūdā principū detestabile accessit odiū
nec aliter q in hostes ab eis adūsus ea cō
spiratū est / et quot hec deleuerit odiū
nō solū fabulaꝝ sꝫ quaꝝcūqꝫ facultatū
volumina nō leuiter exprimet quis ¶ Ceteꝝ
si certā percepissent nō eis restauratore ca
rentibꝫ perrepisset labile tēpus / Cum et
taciti et adamātini sint dētes nedū libros
sꝫ saxa corrodātes diuissimā et ferrū ipm
domās cetera / hoc hercle tam greca q la
tina multa redegit in puluem / Et si hec
et alia plura passa sint et ea potissime
q nro labori optima essent / negari tū nō
pt quī multa supsint / sꝫ nullū tū quod ego
nouerim in hoc quod optas conscriptū / Vaga
tur igr̄ tā deoꝝ q ptēmtoꝝ nationes noīa
huc et illuc dispsa p orbem / hic em liber
hic ex hiis aliquid et aliqd liber alt̄ / Que
quis queso p minime seu saltē paꝝ fruc
tuoso labore velit exquirere ⁊ tot volumina vol
ūe legere et hinc inde excerpe per pauca cō
satis desistendū dixit ille in me defixis luībꝫ
inquit / Nō me latebat quī aduisū moderatā
petitionē meā hres quid dices / sꝫ nō adeo
me repelles / quī loculus remaneat aliqs
in quē fugiā / Nō equid negabo quod asseue
res / iā sedes dixisse velim / quod potes facito
· hac portiuncula quā hinc inde excerpsisse
potis rex nr exoptat / potius ne istud etiā
denegasse / Sꝫ heu timeo nō hac ī torpor
ignauiis roes pparet vt laborē effugias
Nil nempe turpius ocioso iuuenī ¶ Et si la
borādū est cū ad laborē nascamur omīs / tū
melius q regi optiō potes laborē impēdere /
Surge igr̄ et inhertiā hanc pelle / ⁊ ad opus
ingenti attingere aio ut regi prius pareas
⁊ tuo noī ad meliīa famā viā facias / Vel
ce pfecto si prudēs es vltro eo q ego te co
nor impellere / Nosti em q labor improbus
vincat oia · Audētes qꝫ fortuna iuuet / et mul
to magis deus ipē nunq deserere sperantes in
dne

se vade igit̄ et bonis auibꝫ volue et euolue ⁊
exterra libros calamū arripe et dū regi ob
sequis tuū nomē in longissimū deduc euū ·
Tū ego · vincor inq magis fere lepiditate
verboꝝ q viribꝫ ronū vrgeis et eum me ipel
lis trahis / et ut parea si nolim velim necce
est ¶ Et sic clementissime rex vt ad te ali
quī calamū flecta aliquādiu altercati sumus ·
Dus tinis et ego / et seu valeā seu nō valeā
ad ultimū victus in tuā sinam impulsus vēo
quibꝫ tū uiribꝫ tu vides ¶ Iussu igr̄ tuo
mōtanis certaldi cocleis et sterili solo delit
tis tenui licet viba in vertiginosū mare cre
bris qꝫ implicitū scopulis nouus descenda nau
ta metus nunq ope precium fcturus sim / si omnia
lego littora et montuosa etiā nemora scro
bes ⁊ antra si opus sit pagrauero pedibꝫ ad
inferos vsqꝫ descendo / et dedalus alt̄ factus ad
ethā trāsuolauo / vndiqꝫ in tuū desideriū nō
alit̄ q si puastū littus ingētis naufragii
fragmīta colligere sparsas p infinita fere volumina
deoꝝ gētiliū reliqas colliga quas cōperiā
⁊ collectas euo diminutas atqꝫ semesas ⁊ fere
attritas in vnū genealogie corpus q poto ordine
ut tuo fruaris voto rediga / horresco tū ta
grande opus assumere et uix creda si resurgat
⁊ veniat pmetheus alt̄ seu is idē qui poetaꝝ
assertione prisco tpe cōsueuiat hoīes ex luto
cōponere nedū ego huius opis sim artista suf
ficiēs ¶ Sane ne rex inclite inuerso impos
tū dixisse velim / Non expectes post multū
tpis dispendiū ⁊ longis vigilus elucubratū
opus corpus huiusmodi pfectū hre / mutilū quippe
⁊ ut nō inbroꝝ pluriū et fortasse distor
tū seu cōtractū gilbosū qꝫ huiusmodi est ia voibꝫ
pmonstrat / Porro pnceps exime uti cō
ponēdo mēbra deueniam / sic sensus abscon
ditos sub duro cortice enucleādo pcēda nō
tamē ad vnguē iuxta intēcioēꝫ fingētiū fecis
se pmitta / Quis em tēpestate nra antiquo
queat tebrare pcora ⁊ mētes excitare in vi
tā aliā iā diu amorsū segregatas ⁊ quos
habere sensus elicere ¶ Esset edepol diuini
potius q humani veteres quippe velatis liris
sine noibꝫ insigniis in viā hinsce carinis
abiere / sensus qꝫ ex eis iuxta iudiciū post
se liquere nascentiū quoꝝ quot sūt capita
fere tot inueniūt iudicia nec mirabile videmus
em diuinū uolumus verba ab ipa lucida certa
ac imobili ueritate plata etiā si aliquādo
tecta sint tenui figuracōis uelo ī tot in
terpretacōes distrahi / quot / ad illa deuenere
Boccacius loquitur
Vbi fuit ortus / Jo · boccacii

rectiores et ob id in hoc minus prepanescens accedam. Nam et si minus bene dixero saltem ad melius dicendum prudentiorem alterum excitabo. Et hoc faciens primo quod ab antiquis hausisse potero scribam, inde ubi defecerint seu minus iudicio meo plene dixerint meam apponam sententiam. Et hoc libentissime faciam adeo ut quibusdam ignaris atque fastidiose detestantibus poetas a se minime intellectos appareat eos et si non catholicos tanta fuisse prudentia preditos ut nil artificiosius humani ingenii fictione velatum sit, nec verborum cultu pulcrius exornatum. Ex quibus patet liquido eos plurima mundana sapientia imbutos fuisse qua sepissime caret stomacosi reprehensores ipsorum. Ex quibus enucleatis preter artificium fingentium poetarum et futilium deorum consanguinitates et affinitates explicitas naturalia quedam videbis tanta occultata misterio ut mireris, sicque preterea gesta moresque non pro omne tamen enarrantia. Post hec cum in longe maximum volumen quod existimes excrescet opus oportunum arbitror ut facilius invenias quod exquiris et melius possis retinere quod velis illud in partes distinguam plures eas quas in tredecim libros. Quorum unicuique principio arborem apponendam censeo cuius in radice pater assit propaginis. Per ramos vero in eo descendentium seriem apponens omnem dilatam progeniem ut per hanc videas de quibus et quo ordine in sequenti libro perquiras. Quos libros etiam debitis compluries distinctos rubricis apertiori sermone pendentibus quod unico tantum nomine per frondes arboris positum perlegeris. Demum duos superaddam libellos. Et in primo quibusdam obiectionibus in poesim et poetas factis respondebo. In secundo qui totius operis erit ultimus quedam que in me forsan obiciet emulorum conabor. Sane ne omiserim nolo mireris aut errore meo contigisse putes verum tamen est quod sepissime leges multa scilicet adeo veritati dissona et inserta non numquam discrepantia ut nedum a philosophis opinata sed nec a rusticis cogitata putes. Sic et pessime temporibus contigerunt. Quecumque et alia si qua sunt a debito variata non est mee intentionis redarguere vel aliquo modo corrigere nisi ad aliquem ordinem sponte sua se sinat redigere. Satis enim erit comperta rescribere et disputationes philosophantibus linquere. ¶ Postremo si sane mentis homines tam ex debito quam ex platonis consulto in quibuscumque etiam minimarum rerum principiis divinam opem implorari consuevere. Ac eius in nomine attendis initium dare, eo quo illo permisso tota ti summa nullum habere finem exordium satis advertere possum quid modo facturum dum sit cum mihi confracto sa vetustatis asperetat et aculeos odiorum

plato i...

umbratum discerptum attritum et in cineres fere redactum ingens olim corpus deorum procerumque gentilium nunc huc nunc illuc collecturus et quasi esculapius alter ad instar ypoliti consolidaturus sim. Et ideo cum solum cogitatus iam sub pondere titubem nimio eum piissimum patrem verum deum verorum omnium opificem et cuncta potentem in mortales humanius omnes supplex precor ut grandi superbo coeptui meo fauens assit sit que splendens et immobile sidus et navicule dissuetum mare sulcantis gubernaculum regat et ut oportunitas exigit ventis vela concedat ut eo deveham quo suo nomini sit decus laus honor et gloria sempiterna detrectantibus autem delusio et ignominia dedecus et eterna dampnatio.

Quis primus apud gentiles deus habitus sit

Mare magnum et dissuetum navigare intraturus nonnumquam supremum iter natura sua perscrutandum fore solerter quo ex litore cimba pressa solvenda sint ut rectius secundo spirante vento eo deveham quo cupit animus. Quod quidem tunc comperisse reor cum eum comperero quem sibi primum deum finxisse priores ut ab eo initio progenies suscepto debito possim ordine in posteritate procedere. Convenientia itaque mecum omnes animi vires et sublimi mentis specula omnem fere orbis intuebar ambitum surgentes que ex templo pluribus video non unius tamen religionis homines cum tamen veritatis fidedignissimos testes gravitate asserentes suo deum unicum esse quem nemo vidit umquam et hunc verum esse principio fineque carentem potentem omnium rerum patrem atque creatorem tam patentium quam non patentium nobis. Quod dum optime credendum et ab ipsis puerilibus annis credidi ceterum semper cepi mente revolvere veterum quam plurimum circa hunc varias atque diversas opiniones visumque mihi est hoc idem fere ipsos credere gentiles sed eos decipi dum creature creatoris attribuunt dignitatem nec omnes unum sed diversi diversis conantur imponere. Cum errori causam intulisse philosophantes et diversimode sententiarum existimo dum ostenderent prisce ruditati et post eos poete quos primo theologisantes ¶ Aristotiles dicit secundum suas credulitates esse eos deos primos quos ipsi arbitrabantur rerum primas fuisse causas. Et hinc si plures et diversimode opinantes fuere de necessitate secutum est ut plures et diversos deos diversarum fecerunt nationes vel secte quarum unaqueque suum existimavit verum et primum et unicum esse deum aliorum patrem et dominum. Et sic non solum ad instar cerberi

deum verum e...

poete primi fuerunt theologi Aristotiles

tricipitem fecere belua quiymo in monstruosum longe plurium capitum describere conati sunt. Nos autem antiquissimum investigare. Thalem milesium obvium habui suo evo sapientissimum hominem et celo astrisque familiarissimum et quem ego audieram multa de deo vero intelligere. Et quem fide iam dudum exquisivisse. Hunc ergo rogavi ut diceret quem ratus sit deorum fuisse primum. Qui in enestigio inquit rerum omnium causam primam aquam fuisse reor. Eamque in se divinam habere mentem omnia producentem nec aliter quam apud nos plantas humectet sic ex abisso statim ignibus emissis in celum usque sidera et ornatum reliquum manu madida fabricasse. Hunc Anaximenem alium doctissimum virum quesivi et dum hoc vellem athalete producto rudit. Aerem rerum omnium productorem eo quod animalia aere predito moriantur illico et absque eo nequeat procreari. // Post hos Crisippus affuit inter priscos famosus homo qui rogatus ait ignem se rerum omnium conditorem credere eo quod absque calore nil appareat posse gigni moveri vel gementum posse consistere. Altmon autem crotomesem cum convenisse certis celsioris animi hominem comperi. Nam elementis transvolatis repete intellectum se miscuit astris inque quo noverit nescio sed retulit se arbitrari solem lunam et stellas. Et omne celum rerum omnium fuisse fabros. Et liberalis homo quamvis tanto elemento certi dedit. Hic omnibus super celestium corporibus deitatem largitus est. Post hos ergo Macrobium immorem omnium adorior. Ille autem solo soli attribuit quod dedat Altmon toti celo. Theodontius vero ut arbitror novus homo sed talium investigator precipuus neminem noiando rudit vetustissimorum archadum fuisse opinionem terram rerum omnium esse causam eique ut de aqua dicit Thales mentem inesse divinam existimantes crediderunt eius opere omnia fuisse producta atque creata. ¶ Porro ut de reliquis taceamus poete qui Thaletis opinionem secuti sunt. Aquam elementum Occeanum nocantes rerum omnium hominum atque deorum dixere patrem et ab eodem genealogie deorum dedere principium. Quod et nos fecisse potuimus nisi invenissemus secundum quosdam Occeanum filium fuisse Celi. Et qui Anaximenem et Crisippum vera dixisse crediderere eo quod Jovem pro elemento ignis et non modo ignis et aeris sepissime ponant poete ei principatum deorum omnium tradidere et suis genealogiis deorum primum omnium assumpsere. Et nos ideo in hoc secuti non sumus quia Jovem nunc etheris nunc celi nec Saturni fuisse filium legisse meminimus. Qui uero Altmoo prestitere fidem, celum seu Celium genealogie sue principem voluerunt. Quod cum etherem genitum legissemus ultro amisimus. Sic et qui Macrobium priores quod suos soli genealogie concessere primatum. Quos neque multos fuisse putes ipsi testantur poete nunc illi Jovem patrem nunc illi Hyperionem nunc Vulcanum attribuentes. Quam ante terram rerum omnium productorem voluere ut Theodontius dicit in inmota illi divina mentem Demogorgonem nuncupane. Quem profecto ergo deorum gentilium omnium patrem principemque existimo cum neminem illi secundum poeticas fictiones patrem fuisse comperierim et eum etheris non tantum patrem sed avum extitisse legerim et deorum aliorum plurium ex quibus hii orti sunt de quibus supra mentio facta est. Sic igitur omnibus circumspectis et aliis abscisis tanquam superflue capitibus et in membra redactis ad inuenisse itinere principium vati facientes Demogorgonem non rerum patrem sed deorum gentilium ducem per scabrosum iter buius it per tenarum aut ethnam in terre visera descendentes et andalia stigie paludis nada sulcantes

Thales milesius

Anaximenes

Crisippus

Altmone

Macrobius

Theodontius

In arbore signata de super ponitur in calmine demogorgon versa in celum vadice nec solum infra descripte progeniei sed deorum omnium gentilium pater et in ramis et frondibus ab eo descendentibus describuntur eius filii et nepotes de quibus omnibus hoc in primo libro prout signati sunt distincte scribuntur. Verum ex hiis ether excipitur solus De quo et eius amplissima posteritate in libris sequentibus describetur. Fuerunt ergo demogorgoni filii filieque novem quorum primus litigium secundus pan Tertia cloto quarta lachesis Quinta Atropos Sextus pollux seu polus Septimus phiton seu phaneta Octava terra Nonus herebus

Summa cum maiestate tenebrarum arbore descripta veternosus ille deorum omnium gentilium pater undique stipatus nebulis et caligine mediis in visceribus terre perambulantibus michi comparuit demogorgon nomine ipso horribilis palore quodam muscoso et neglecta humiditate amictus terrestrem tetrumque fetidumque evaporans odorem. Seque michi principatus patrem potius alieno sermone quam suo confessus verbo meo tenebrosi laboris opifice consistit. Visi fateor dum illum intuerer memor stultitie veterum qui illum a nemine genitum eternum et rerum omnium patrem atque in visceribus terre delitescentem vati sunt. Sane quam minus hoc spectat ad opus

enim firmam^9 sua in inscia procedentes
eo quo cupim^9 (hui^9 igitur insipide cre
theodotius dulitatis causam dicit theodotius non a stu
diosis hoibus huisse principium quinimo a ve
tustissimis archadum rusticis Qui cum me
diterranei essent hoies atque montani et semi
silvestres et viderent terram sponte sua silvas
et arbusta queque producere flores fructus
et semina emittere aialia alere cuncta et de
mum in se morientia que suscipere necnon et
montes flamas evomere ex duris silicibus i
gnes excuti ex concavis locis et vallibus
exalare ventos et illa sentiret motum non mi
nus et etiam mugitus emittere emisque eius lateribus
archades qui adorare demogorgone fontes lacus et flumina fundi qui ex ea etherem
usque et lucidus aer exorti ac egregie pota
ta ingente illum occeanum pelagum erumpere et
ex collisis incendiis evolantes in altum famil
lule solis lune que globos edidit fumo que im
plicite celo in stellas sese infixit sepitinas
stolide crediderunt Qui autem post hos sequuti
sunt paulo altius sententes non terram simpliciter
rerum harum dixere auctorem sed illi mentem implicitam
esse divinam intellectu et virtute cuius agerent ista
eamque mentem in subterraneis habere sedem arbi
trati sunt Que in errori auxit fidem apud rusticos
antrum ac profundissimos terrarum abditus intrasse
non nunquam cum in processu languescente luce si
lentium augeri videatur sub intrantes mentes cum nati
vo locorum horrore religio confuerint et ignaris
pectore alicuius divinitatis suspicio qua a ta
libus suspicatam divinitatem non alterius quam demo
gorgonis existimabant eo quod eius mansio in
terre visceribus crederetur ut dictum est hic igitur
cum esset apud vetustissimos archades in hono
re precipuo vati taciturnitate sui nois diuta
tremens augeri maiestatem seu existimantes
indecens esse tam sublimem nomen in buccas
venire mortalium vel forte timentes ne noiatus
irritaret in eos consensu publico vetitum est
lucanus ne temere noiaret a quoque Quod nonnihil tes
tari videtur lucanus ubi eructum manes invoca
tem describit dicens paretis an ille compella
dus erit quo nunquam terra vocato non concussa
tremuit qui gorgona cernit apertam verberibus
que sive trepidam castigat erime et c. Sic
statius et statius ubi cecum senem tyresiam iussu ethi
oclis belli thebanorum exitum perscrutatur dicit
scimus enim et quicquid dici noscique timetis Et
turbare hecatem ni te timbree timerem Et tri
plicis mundi summum que scire nephas tum
lactentius illum sed taceo et c. hunc de quo duo poete
loquuntur noie non expresso lactentius insignis

ho doctus qui super statium scribens liquido dicit
esse demogorgonem summum principemque deorum genti
lium Et nos etiam satis sumere possimus si ver
ba carminum ponderare velimus dicit enim apud
lucanum et gentilis femina malefica ad preemine
tiam atque subterranea huius mansionem demonstrandam
terram tremere eo vocato quod nunquam alias facit nisi concussa
Subsequenter hoc idem quia inde gorgonem i. terram
apertam i. ad plenum eo quod in visceribus latet terre nos
autem respicimus ad eius superficiem tantum videmus vel
videt apertam gorgonem monstrum illud vertens as
picientes in saxa nec postea in saxum vertit ut
appareat preeminencie eius signum aliud Tertio po
tentiam eius ostendit etiam circa inferna. dum enim
dicit castigat verberibus erime per erimas .i. fu
rias eas .s. potencia sua et reprimendo et ir
ritando. ut autem cognosci a superis ideo dicit
statius ut illum et subterraneum et custodem demo
strat principem et invocatum posse cogere manes in
desidia mortalium quod ipsi nollent Quod autem
cognosci id nephas dicit quia scire secreta dei
non spectat ad omnes nam si cogita sunt in vili
pensione fereneciet potencia deitatis hunc
postea ne tedio solitudinis angeretur liberalis et
circumspecta vetustas ut ait theodotius dedit
eternitatem atque chaos et in filiorum agmine egregium
Nomen enim illi inter mares et femias fuisse
noluit ut infra apperebit distinctius. Erat hic
locus detegendi si quid fuisset poetica fictione
reconditum sed cum nudus sit huius deitatis erro
nee sensus explicare quod nomen eius horridum
sonare videatur tantummodo superest. Sonat igitur ut
reor demogorgon grece terre deus latine
Nam demon deus ut ait leontius gorgon au
tem terra interpretatur seu potius sapientia terre Cum sepe
demonstriens vel sapientia exponatur seu ut ma
gis placet aliis deus terribilis quod de vero deo qui
in celis habitat legitur. Satum et terribile nomen
eius verum iste alia ob causam terribilis est Nam ille
ob integritatem iusticie male agentibus in iudi
cio est terribilis iste vero stolide existimantibus.
Postremo antiquum de filiis aliquid de sociis
pandam vi. sunt.

De eternitate capitulo primo

Sequitur de eternitate quam iam veteres
demogorgonem sociam dedere ut is qui
nullius erat indigens eternus. Que quid sit suo
scripta pandit noie nulla enim temporis quantitate me
suari potest nullo temporis spatio designari cum omne
contineat eum et contineatur a nullo Quidem
de illa scripsit claudius claudianus ubi heroico claudianus poeta florentinus
carmine stilliconis laudes extulit libet in
hec dicit cum sit Est ignota procul nostreque i-

comprehendit, Avo adeunda dies annorum squalida mater. Immensi spelunca evi que tempora vaste Suppeditat revocatque sinu, complectitur antrum Omnia que placido consumit numine serpens Perpetuumque viret squamis caudamque reducto Ore vorat tacito relegens exordia lapsu. Vestibuli custos vultu longeva decoro Ante fores natura sedet cunctisque volantes Dependent membris anime. Mansura verendus Scribit iura senex numeros, qui dividit astris, Et cursus stabilesque moras quibus omnia vivunt. Ac pereunt fixis cum legibus ille recenset. Et aurum demum sic descripto subsequitur, Hic vario mutat facies distincta metallo. Secula certa locis. Illic glomerata aena, hic ferrata riget, illic argentea cadet. Et summa regione domus etc. Hec ille. Ex quibus verbis serenissime regum possis advertere quod suam stilo quodam acuato atque compluta oratione quid eternitas et que intra et intra eam contineantur poeta describat. Cum ut eius ondat omnium temporum excessivam dicit speluncam temporis, id est, ingentem profunditate incogitatam atque percellentem, et nedum mortalibus sed diis adeunda, deus, id est, virtutis creatis, que in conspectu dei sunt. Eamque demum dicit tempora suppeditantem atque revocantem ut appareat intra eam omne tempus initium sumpsisse ac sumere et sumpturum esse, et ultimo in fine devenire suum. Et ut appareat quo ordine describit serpente perpetuo, videlicet, id est, quantum ad eam iniqua in semet tendentem, eum quod dicit revoluto in caudam ore eam devorante, ut ex hoc actu percipiamus temporis circularem lapsum. Nam semper eam unius finis principium est sequentis et sic erit durante tempore. Quo exemplo usus est eo quod per illud fuit olim egiptiis antequam literas suscepissent consuetudo describendi annum. Subsequenter ad hoc, sed tacite, dicit eo quod non advertentibus nobis paulatim labatur tempus. Naturam autem animarum circumvolitantium plenam eo quod assidue nascentibus animas infundat. Idco ante fores eternitatis describit ut intelligamus quod quicquid intrat eternitatis gremium seu per eius introitum seu exitum naturam vero attingere intrat. Et sic quasi ianitrix hic est. Et est intra de natura nata, natura quodam naturas inmittit. Inquam egreditur. Senex autem qui in antro numeros stellis dividit deum vero credo, non quia senex sit, non enim in eternum cadit etas illa descriptio, sed more nostro loquitur more quo longevos et immortales senes dicimus. Hic numeros stellis dividit ut intelligamus quod eo agente et ordinante per certum et constitutum ab eo siderum motum nobis tempora distinguantur. Ut puta per solem totius celi circuitum hemnus annum. Sic per eandem lune circumvolucionem mensem, et per nocte diurnum ottavum spere revolutum diem. De seculis autem quod ibidem cetera dicit, quia non de communis satis late scribet.

De chaos

Chaos, ut Ovidius in principio maioris sui voluminis asserit, fuit quedam omnium rerum creandarum immixta et confusa materia. Dicit enim sic: Unus erat toto nature vultus in orbe, Quem dixere chaos, rudis indigestaque moles Nec quicquam nisi pondus iners congestaque eodem. Non bene iunctarum discordia semina rerum etc. Hunc seu hanc tam speciosa forma certa carentem effigie noluere nonnulli alii insignes philosophi sociam atque eo eternam fuisse Demogorgoni. Ut si quid in mente illi venisset creaturas producere, non deesset materia. Quasi non posset qui poterat rebus variis formam dare materiam ex qua daret producere. Ridiculum est, sed iam veniem reddarque professus sum.

De litigio primo Demogorgonis filio

His premissis ad inclitam prolem primi dei Demogorgonis veniendum est, cuius primum filium voluere Litigium, eo quod primum eum ex chaos pregnantis ex utero ex mente tamen prius eductum voluit. De cuius eductione talis a Theodontio recitatur fabula, dicit enim a Pronapide poeta in prothocosmo scribi quod semel residente Demogorgone ut quiesceret in eternitatis antro sensit in utero chaos tumultuari, quamobrem commotus extensa manu chaos ventrem aperuit et emisso Litigio tumultum faciente eo quod turpe et inhonesta haberet faciem abiecit in auras. Cum confestim evolavit in altum, non enim poterat ad inferiora descendere cum omnium rerum inferior iste esse videtur qui illum ex utero matris exemerat. Post inde chaos attrifessa labore cum non haberet quam invocaret Lucinam, madens tota in sudore videbatur resolui. Debeiusta exalans infinita suspiria insistente forti manu Demogorgone ex quo factum est ut iam divulso Litigio tres partas et pane educeret una cum eis. Inde autem cum illi pan verbis ostendis videretur ceteris aptior eum domum prefecit suum et sorores pedissequas. Chaos autem liberata pondere iussu patris Demogorgonis cessit in sede. Litigium vero quod nos vulgatiori vocabulo Discordiam dicimus ab Homero in Yliadem vocatur. Et Iovis dicit filia quam ipse ait eo quod a Iunone per eam lesus fuerit circa nativitatem Euristei et Herculis de celo in terras eiectum. Theodontius autem de Litigio plura insuper recitat que non detectavi in expressum ponenda, apponam que ad presens hic de eo omittimus.

Ovidius

Theodontius
pronapides

h

Habes, rex inclite, ridiculam fabulam. Verum
eo ventum est, ubi optimum sit a veritate
amovere fictionis corticem. Sed prius videndum
est per se pe dicentibus: quid poete deorum opera vel nec
hominum hoc sub fabularum velamine tradidere, non
erat eis modus alter? Erat equidem, sed uti non
equa facies omnibus, sic nec animorum iudicia. Achil-
les arma preposuit ocio, Egistus desidia armis.
Plato philosophiam omissis ceteris secutus est. Statu-
as celte scruptore Phidias, Apelles pinnicello y-
magines pinxit. Sic ut reliqua hominum studia
sua, poeta delectatus est tegere fabulis virtute
cuius delectationis Macrobius super Somnio Scipi-
onis scribens satis apte causam videtur ostendere. Dicit
De diis autem ceteris et de anima non
frustra se nec ut oblectent ad fabulosa co-
vertunt, sed quia sciunt inimicam esse nature apertam
nudamque expositionem sui, que sicut vulgaribus
hominum sensibus intellectum sui vario rerum tegmine
operimento subtraxit, ita a prudentibus archa-
na sua voluit per fabulosa tractari. Sic ipsa
misteria fabularum cuniculis operiuntur ne vel hec
adeptis nudam rerum talium naturam se prebeat, sed
summatibus tantum viris sapientia interprete veri ar-
chani consciis contenti sint reliqui. Hec Macro-
bius. Quibus et si multa plura dici possent, satis
visum arbitror exquirentibus. Insuper vero
percipiendum est his fictionibus non tantum esse unicum
intellectum, quin ymo dici potest potius polisenum, hoc
est multiplicium sensuum. Nam sensus primus habetur
per corticem et hic litteralis vocatus est, alii per signi-
ficata per corticem et hic litteralis vocatus est, et hii
allegorici nuncupantur. Et quod ut velimus facilius
assumamus, ponemus exemplum. Perseus Iovis filius
figmento poetico occidit Gorgonem et victor
evolavit in etherem. Hoc dum legitur per litteram
historialis sensus prestatur. Si moralis
ex hac littera queritur intellectus, victoria ostenditur
prudentis in vicium et ad virtutem accessio.
Allegorice autem si velimus assumere, pie mentis
spretis mundanis deliciis ad celestia eleva-
tio designatur. Preterea posset et ana-
gogice dici per fabulam Christi ascensum ad patrem
mundi principe superato figurari. Qui tamen sen-
sus etsi variis nuncupentur nominibus, possunt tamen omnes
allegorici appellari, quod ut plurimum fit. Nam
allegoria dicitur ab allon, quod alienum latine
significat sive diversum, et ideo quot diversi ab
historiali seu litterali sunt sensus, allegorici possunt,
ut dictum est, merito vocitari. Verum non est animus
michi secundum omnes sensus enucleare fabulas que
sequuntur, cum satis arbitrer unum ex pluribus

explicasse, esto aliquando apponantur fortasse plures.
Nunc autem quid Pronapidem sensisse putem explicabo
paucis. Videtur etenim in principio mundi creati-
onem designare voluisse secundum erroneam eorum opinionem,
qui rati sunt deum ex materia preparata produxisse que
creata sunt. Nam sensisse Demogorgonem tumultu-
antem in utero chaos nil aliud reor quam divinam sapientiam
aliqua eam monente causa, ut puta maturitate ventris,
id est temporis prefixi hora advenisse et sic cepisse
velle creare, et quod immixta erant certo ordine
segregare, et hinc extendisse manum, id est operam
voluntati dedisse, ut ex informi colluvie formo-
sum atque ordinatum produceret opus, et anxia alia e-
mulsis ex utero laboratis, id est labore confusionis
patientis litigium, quod totiens aufertur a rebus
quotiens amotis discordie causis illis debitus
imponitur ordo. Patet igitur hoc antea alia fecisse
distinguere, scilicet quod inter se erant elementa confusa,
calida, id est frigidis, sicca humidis et levia gravibus
repugnabant; et tum primus dei videtur actus a dis-
cordantibus ordinando subtraxisse Litigium. Demo-
gorgonis primus filius dictus est. Hunc abiectum
ob turpe faciei, quia turpe fit ut plurimum litigare,
evolasse ad sublimia potius videtur fabuloso ordini
prestare decorem quam aliud velle significare. Postea eiec-
tum quo se efferveret in altum tendere non habebat,
cum in inferioribus iam producti orbis partibus in lucem
constet eum fuisse productum. Quod a superis in ter-
ram demum deiectum sic scribit Homerus ob id fortuit
quod opere suo ante Herculem Euristeus natus sit,
ut suo narrabitur loco. Verum quantum ad intellectum
sensum, hoc ego sentio, quod a motu superiorum cor-
porum apud mortales sepissime oriantur litigia.
Insuper dici potest illud in terras eiectum a superis cum
apud superos omnia certo et perpetuo agantur ordine,
non apud mortales inter viventes aliquid esse concorde.
Deinde cum dicit sudore madefactum chaos
et ignita emittentem suspiria, nil aliud intel-
ligat reor quam elementorum segregationem premon-
strare, ut per sudorem sentiamus aquam, per ignita vero
suspiria aerem atque ignem, et que desinunt
sunt corpora, et per grossiciem molis humide terram,
quam parvis consilio confestim creatoris sui do-
mus et sedes facta est. Eductum autem Pana post
litigium credo rati veteres eam in separatione ele-
mentorum naturam habuisse initium et exercitio
domini, id est orbi Demogorgonis preposita, quam eius
opus sit volente deo omnia producat. Mortua
Parcas ac eodem partu productas et pedisequas
sorores id fictum existimo ut intelligatur
naturam his cum legibus producta ut procreet, sen-
gignat, nutriat et in fine nata deducat.

Varias esse hominum voluntates

Macrobius

allegoria unde dicitur

Creacio mundi

que tria sint parcarum officia in quibus continuum nec prestat obsequium ut latius in sequentibus apparebit.

De Pane secundo Demogorgonis filio

[Theodontius] Pana Demogorgonis fuisse filium satis supra monstratum est. De quo talem Theodontius recitat fabulam. Dicit enim eum verbis irritasse Cupidinem et inito cum eo certamine superatum et victoris iussu [fabula Syringe] Syringam nympham Archadem adamasse, que cum satiros ante lusisset eius etiam sprevit coniugium. Pan autem cum illam urgente amore fugientem sequeretur, contigit ut ipsa a Ladone flumine impedita consisteret et nympharum auxilium precibus imploraret, quarum ope factum est ut in palustres calamos verteretur. Quos cum Pan motu ventorum sensisset dum invicem colliderent esse canoros, tam affectione puelle a se dilecte quam delectatione soni per motus calamos libens assumpsit, et ex eis septem disparibus fecit fistulam, ut aiunt composuit, eaque primus cecinit, ut testari videtur [Virgilius] Virgilius: Pan primus calamos cera coniungere plures instituit etc. Huius preterea poete et alii insignes mirabilem descripsere figuram. Nam ut [Rabanus] Rabanus in libro De origine rerum ait, is an alia fronti vel infixa cornua in celum tendentia, barba [qualis erat Pan] prolixa et in pectore pendula, et loco pallii pelle distincta maculis quam nebridem vocant precinxit [?], et manu virgam atque septem calamorum fistulam. Preterea inferioribus membris irsutum atque hispidum dicit et pedes habere caprinos. Et ut addit Virgilius, puniceam faciem huic [?] eumque cum Silvano arbitrabatur Rabanus, sed [Virgilius] diversos esse describit Virgilius dicens: Venit et agresti capitis Silvanus honore florentes ferulas et grandia lilia quassans. Et illico sequitur: Pan deus Archadie venit etc. Et alibi: Panaque Silvanumque senem nymphasque sorores etc.

Hiis igitur premissis ad intrinseca veniendum est, et quid sub Pana naturam nata esse dicunt [?], et quid sibi voluerint fingentes eum a Cupidine superatum facile reor videri posse. Nam quam cito ab ipso creatore natura producta est, ex instinctu cepit operari et suo delectatum opere illud cepit amare, et sic a delectatione irritata amori succubuit.

[Leontius] Syringam autem quam aiunt a Pane dilectam, ut dicebat Leontius, dicitur a syre grece quod latine sonat deo cantans, et sic potius dicere syringam esse celorum seu sperarum melodiam, que ut Pictagore placuit ex variis inter se motibus circulorum sperarum conficiebatur seu conficitur. Et per consequens tamquam deo et nature gratissimam a natura conficiente diligitur. Seu volumus potius syringam esse circa nos agentibus super celestibus corporibus, nec opus tanto organizatum ordine ut dum infectum et determinatum fine continuo deducitur tractatu, non aliter quam faciat vite currentes armonia facere quod deo gratissimum fore credendum est.

[Archades fistule repertores] Quod autem hec nympha Archadis fuisse dicatur et in calamos versa, ideo dictum puto quia, ut placet Theodontio, Archades primi fuere qui excogitato cantu emittentes per calamos longos et breves spiritus, quatuor vocum invenere distinctam, et demum addidere tria, et ad postremum quod per multos faciebat calamos in unam contraxere fistulam foraminibus ori flantis proximis et remotioribus excogitatis. [Macrobius] Macrobius vero hoc repertum dicit Pictagore ad ictus malleorum grandium atque levium. [Josephus] Josephus vero in libro Antiquitatum iudaice dicit longe vetustius Jubal inventum fuisse ad tinnitum malleorum Tubalcaym fratris sui qui ferrarius faber fuit. Verum cum fingentibus verius visum est Archades invenisse, eo quod illo forsan evo ceteris excederent fistula. Archadem nympham fuisse nobilem Syringam autem lusisse satiros et Pana fugientem atque a Ladone flumine moratam et nympharum suffragio in calamum versam circa mores tantus iudicio meo aliquid bone consideracionis abscondit. Hec enim spernens satiros, id est ingeniis [Primus inventor musice] rudibus fugit Pana, id est hominem non aptum natura ad musicalia, nec equidem attingit, set existimatione cupientis eam in dilacione videtur cessari quod optat. Hec tunc a Ladone sistitur donec in instrumentum ad emittendum meditacionem perficitur. Est enim Ladon fluvius in ripa nutriens calamos in quos versam Syringam aiunt, ex quibus postmodum confectam fistulam novimus, ex quo sumere debemus, uti calamorum radix terre infixa est, sic et meditatio musice artis in corpore eiusdem tantum [?] tamdiu latet in pectore inventoris donec emittendi prestetur organum, quod ex calamis suffragio humiditatis a radice emissis conficitur, quo confecto sonus premeditatus emittitur suffragio humiditatis spiritus emittentis. Nam si siccus esset nulla sonoritatis dulcedo sed mugitus potius sequeretur, ut videmus ex igne per fistulas emisso contingere. Et sic in calamos versa videtur Syringa eo quod per calamos resonet. Possibile preterea fuit a compositore fistule calamos ad hoc primo fuisse coaptos

ladonem secus et sic a ladone detento
Restat videre quid sensisse potuerit circa
panis ymaginem in qua ego arbitror vetere
universale nature corpus tam scilicet agentium quam pacientium
rerum voluisse describere ut per cornua sentientes per cor
nua in celum tenden[tia] superioris celestium corporum de
monstra[tionem] qua duplici percipimus arte scilicet quia
distinctionem siderum investigantes cognoscimus
et sensu quo eorum in nos infusiones sentimus
Rubicunda autem eius facie ignis elementum cum
anexo aere volue[re] sentimus eorum quos sic
ignitos ione dixere nonnulli. Per barbam autem per
quam virilitas demonstratur virtutem activam
horum duorum elementorum sic ignitorum intelligi
voluisse existimo et eorum opus in terra et
aqua dum demissa illa in pectus et ad partes
inferiores trahere. Eum autem maculosa
pelle tectum descripsere ut per illam ondet octaue
spere mirabilis pulcritudo crebro stellarum
fulgore depicta a qua quidem spera sicut
pallio tegitur hoc sic omnia ad naturam rerum sub
stancia contegunt. Per virgam autem nature regi
mine intelligendum reor quo omnia et potissime
ratione carentia reguntur et in determinatum finem
in fine operibus etiam deducuntur. Fistulam ad ar
moniam celestem designandam illi appositam quod
illi circa inferiora sit hispidum corpus et ir
sutum terre superficiem montium et scopulorum gib
bosam et silvarum virgultorum et graminum tec
tam intelligo
Alii vero sensere aliter solem scilicet per hanc yma
ginem designari que rerum parens dominusque cre
ditur quos insequitur macrobius et sic eius
cornua volunt lune renascentis indicium
Per purpuream faciem aeris mane sero que
rubescentis aspectum per prolixam barbam ipsius
solis in terram usque radios descendentes per
maculosam pellem celi ornatum a solis luce de
coratum per baculum seu virgam rerum potentiam
atque moderamen per fistulam celi armoniam
a motu solis cogitatam et cetera ut supra
Credo rex magnifice videas quam summo te
nus exponendo transeam quod duplici de causa
facio. Primo quidem quia confido quod tibi nobile
sit ingenium quo possis quantumcunque prime
facie indicijs in quoscunque profundissimos
sensus penetrare. Secundo quia sequentibus creden
dum est. Nam si omnia que ad expositionem huius fabu
le possent induci describere vellem invidia forte
prolixitatis fecisse viderer et ipsa sola fere
totum excogitatum volumine occuparet quod et
de religione dicam volo. Et ut redeam ad
obmissa. hunc pana seu quod in processu

enim cum demogorgone arbitrentur archa
des ut theodoncio visum est seu quod illo neglecto
in istum totos vertentur animos satis et horren
dis ut puta humano imo natorum illi litantes
sanguine precipue colere eumque dixere pana a pan
quod totum latine sonat volentes ob hoc quod omnia
quecunque sint in nature termino concludantur et sic
ipsa totum sit honores inde eo quod innovata pla
ceant pana liceum nominavere. Alii decepto panis
nomine liceum tamen dixere et nonnulli ione liceum exi
stimantes nature seu iouis opere lupos a gregibus
amoveri quibus ipsi fere vacabant omnes et
sic a lupis fugatis cognomen meruisse vi
deretur grece enim lupus dicitur licos. Augustinus
vero ubi de civitate dei scribit dicit non ob hoc
contigisse pana liceum vocari quin imo propter cre
bram mutationem hominum in lupos que in archa
dia contingebat quod non divina operante virtute
fieri non posse arbitrabantur. Hunc preterea videtur
macrobius sumpsisse pana non iouem sed solem esse
eo quod sol omnis mortalis vite sit pater eo quod surgente consueverit lupi dimissis insidiis
adversus greges in silvas abire et sic ob
istud beneficium eum dixere liceum

De clotho tercia lathesi quarta et atro poes quinta filiabus demogorgonis

Clotho lathesis et atropos ut supra ubi
de litigio filie fuere demogorgonis.
Cicero autem has parcas vocat ubi de natura
deorum scribit et filias herebi noctis que fuisse
dicit. Verum ego id theodoncio pocius adhereo
qui illas cum rerum natura creatas dicit quod longe
magis veritati videtur conforme eas scilicet nature
rerum esse coevas has easdem ubi supra vocat tullius
in singulari fatum illudque herebi noctisque
filium dicit quod ego longe magis quam parcas habito
respectu ad id quod de fato scribit ut post sequentem
demogorgonis filium dicam. Seneca vero has
in epistulis ad lucillum fata vocat dato cleantis
dictum dicat dicens ducunt volentem fata nolen
tem trahunt. Circa quod non solum eorum describit
officium eas scilicet sorores omnia ducere sed et tra
here non aliter quam si de necessitate contingat
omnia. Quamquam longe apertius sentire videtur in
tragediis seneca poeta tragicus et in ea
potissime cui titulus est edippus ubi dicit
fatis agimur cedite fatis non sollicite
possunt cure mutare rati stamina fusi. Quicquid
quam patimur mortale genus. Quicquid facimus venit
ex alto. Servatque sua decreta colus lache
sis dura revoluta manu. Omnia certo
septo tramite vadunt. Primusque dies dedit
extremum. Non illa deo vertisse licet. Que ne

macrobius

augustinus

cicero

Seneca

nexa sine currunt causis It cuiusque ratus prece
non vlla mobilis ordo multis ipsum timuisse
nocet cuncti ad fatum venere suum Dum fata timet
etc. hic ille Quod etiam ouidius sensisse videtur dum ouidius
in maiori suo volumine dicit In persona Iouis
verum etc. Tu sola insuperabile fatum Nata
mouere putas intres licet ipsa sororum Tecta
trium cernes illic molimine vasto Ex ere
et solido rerum tabularia ferro Que neque concur
sum celi neque fulmina nam Nec metuunt vllas
tuta atque eterna ruinas Inuenies illic incisa
adamante perhenni fata tui generis etc. In quibus
preter iam dampnatam opinionem sinum patet has tres
sorores esse fatum et fata quantumcumque tullius
in parcas et fatum distinxerit volens potius ut
reor diuersitate nominum diuersitate officiorum quam
personarum ostendere. Nos autem de hijs tribus redu
ctis postremo in vnum quid non nulli sentiant de parcis
videamus
Has superius diximus seruitio patris dedicatas
a patre et eam demonstrauimus fulgencius vero in fulgencius
de mithologijs dicit eas attributas obsequio
plutonis inferioris dei credo vt sentiamus acti
ones istarum circa terrena tantum versari et pluto
terra interpretatur. Et ait idem fulgencius clotho
interpretari euocatorem eo quod sinum sit racio cuius
cumque rei semine illud adeo in incrementum tra
ut aptum sit in lucem emergere. Lathesis autem
ut idem dicit interpretatur protractio eo quod id quod
a clotho compositum et in lucem euocatum a lathesi
suscipiatur et protrahatur in vita. Atropos autem
ab a quod est sine et tropos quod est conuersio absque
conuersione interpretatur eo quod omne natum eues
tigio quod in terminum sibi prefixum venisse
cognouit deuigat in morte a qua nulla
retro naturali ope conuersio est. Apuleius vero Apuleius
medaurensis non mediocris auctoritatis philosophus
de hijs in libro quos cosmographia cogno
minat scribit sic Sed tria fata sunt numero cum ro
ne temporis facientes si potestatem earum ad eiusdem
similitudinem temporis referas Nam quod in fuso perfectum
est preteriti temporis habet speciem et quod torquetur in
digitis momenti presentis indicat spacia et quod
nondum ex colo tractum est subactum quod cure di
gitorum id futuri et consequentis seculi postlora
videtur ostendere. hec illis condicio et nominum eius
proprietate contingit vt sit atropos preteriti temporis fatum
quod non deus quidem faciet infectum et futuri temporis
lathesis aut a fine cognominata quod etiam illis
que futura sunt finem suum deus dederit. Clotho
presentis temporis habet curam vt ipsis actionibus suadeat
ne causa solerte rebus omnibus desit hec apuleius
Sunt insuper qui velint lathesim eam esse
qua fortunam nuncupamus et ab ea omnia mor
talibus contingentia agitari. Nunc autem quid de fato
sentiant veteres dato non multum a precedentibus
differat videndum est. Dicit ergo de fato tullius
sic tullius in libro quem de diuinatione scripsit
fatum id appello quod greci marmenide id est or
dinem seriemque causarum cum causa causam ex se gignat
ea est ex omni eternitate fluens veritas sempit
erna Quod cum ita sit nichil est futurum cuius non
causas id ipsum efficientes natura contineat Ex quo
intelligitur ut fatum sit non id quod supersticiose
sed id quod phisice dicitur causa eterna rerum cur et ea que
preterierit facta sint et que instant fiant et que
secuntur futura sint hec cicero. Boecius boecius
autem torquatus vir disertissimus atque catholicus
vbi de philosophica consolatione scripsit cum diffuse de
hac materia cum philosophia inter alia vero altercetur Di
cit inter alia de fato sic Omnis generatio rerum
cunctusque mutabilium naturarum progressus et quicquid
aliquo mouetur modo causas ordines formas ex
diuine mentis stabilitate sortitur hec in sue
simplicitatis arte composita multiplicem rebus
gerendis modum statuit Qui modus cum ipsa diuine
intelligencie puritate conspicitur prouidentia nominatur
Cum vero ad ea que mouet atque disponit refertur
fatum a veteribus appellatum est hec ille. Poteram et
apponere quod apuleius de fato in cosmographia
determinet et aliorum sententias sed quia satis deum
reor cum demogorgonis aut herebi noctis
que parce seu fatum vel fata dicantur filie vere
inter describam Qui sepe euentuum sit in se
quentibus etiam in precedentibus contingit quod causa
causantis dicantur filius possumus ad presens
dicere has tres sorores varijs nuncupatas nomini
bus dei filias tamquam ab eo causatas qui primum
causarum est ut satis per verba superius posita ciceronis
atque torquati videri potest huic deum deum esse
veteres demogorgonem dixere. Quod autem ex he
rebo et nocte vt dicit tullius nate sint talis ro reddi
di potest. Est herebus vt apparebit latius in
sequentibus terre profundissimus et absconditus locus
quem allegorice possumus accipere pro profun
ditate diuine mentis in qua mortalis oculus
penetrare non potest et cum diuina mens videns
tamquam secreta intelligentes quid acturus
esset et in has actum cum natura rerum producet sa
tis ex herebo id est ex archano et profundissimo
diuine mentis penetrali natas dicere possumus
Noctis autem filie dici possunt quantum ad nos
quod omnia que acies oculorum nostrorum penetrare
non potest obscura dicimus et noctis luce carentis

similia. Et sic dum ad intuitu seca diuine in
tis intellectu tensire negamus mortali offusca
ti caligine cum in se ipsa splendidissima sit et omne
atque indeficientis lucis corusca intuitum illi in
hebetudinem notando attribuimus nocte pennine
die nuncupates et sic noctis erunt filie seu
volumus dicere quod nobis incognite sit dispositiones
earum eas obscuriam et noctis filias vocitamus
De nominibus preterea predictum est de appellatione
dicendum vocat igitur has tullius parcas ut
arbitror per anthifrasim quod nemini parcant nulla
enim apud eas est acceptio personarum solus de
pt preterire earum iure et ordine fatum aut — fatum bis
aut fata a fori faris tractum nomen est qui
velint quam id imposuere nomen quod ab eis agi-
tur adeo quod irrevocabile dictum sit seu promissum
ut per verba boetij satis assumitur et ut etiam
scire videtur augustinus ubi de civitate dei sed ab — augustinus
horret ipse vocabulum admonens ut si quis dei
voluntatem dei seu potestatem nomine fati appellat
sententiam teneat linguam cohibeat.

De polo septo demogorgonis filio

Dicitur insuper polum de mogorgone
fuisse filium et hoc in prothocosmo asserere
pronapidem talem ex hoc fabulam recitantem
Quod dum secus videas in sede sua consisteret
demogorgon et ex pili limo sperulam composu
isset eam nuncupavit polum Quam sprecies
pris cancrinis et inhercia evolavit in altum
et eo quod adhuc mollis esset in tam grandem cor
pus evolans conflatus est ut omnia que a
patre fiebant eam composita circundaret verum nondum
sibi aliquis erat ornatus cum fabricanti patri
luculentum globum assistens videret quod igitur plurimum
ad ictum mallei fabrilis hinc inde flammu
las evolare omnes sinu suo collegit et in do
mum suam detulit easque ex illis ornavit
omnes. Habere vero velite quid inde in
deus compositi orbis tam inepto ordine sed an
testatus sum me velle mordere Sequitur enim ut
in ceteris pronapides opinionem volens ex terra
a mente diuina terris inclusa fuisse producta
dum polum quem ego celum intelligo ex terra
extensum scilicet factum e aut et in maximum ac cir
cumplectens omnia corpus eductum Quod autem
ex famulis ex luce prodeuntibus domum or
navit suam hoc ideo dictum reor quod solis in
cantibus radijs stelle in celo composite iam
sua luce carentes lucide facte sint Polus
autem dicitur ut arbitror a quibusdam potioribus
suis partibus Constat enim ut veneri anculo
preceptor mens et veteres astrologie auctores
asseruit celum omne super duos polos circumflecti
quorum alterum nobis proximiorem articum vocant
oppositum autem antarticum hunc tamen aliquem polucem vo
cat causa ego non video

De phitone septo demogorgonis filio

Phyton pronapidis testio demogorgonis
filius fuit et terre ex nativitate cuius
ipse tale recitat fabulam. Dicit enim demogor
gonem caliginis affectum tedio arroceraunios
conscendisse montes et ex eis ingentem nimium
nec non ignitam evulsisse molem eamque primo ro
tundasse forcipibus deinde incantaso monte
malleo solidasse post hec ultra taprobane detu
lisse et globum illum lucidum decies undis mersis
se totidemque circumrotasse per auras et hoc ideo
ne ulla umquam possit cuncticione diminui aut
enim labefactari rubigine et ut agilius fieret un
dique. Quam confestim se tollens in altum domum
intravit poli patris quam sede omnem complevit ful
gore. Ex immersionibus autem eius aque ante dulces ama
ritudinem suscepere salsedinis et ad percipiendos
lucis radios aer ex re tactibus aptus factus
est. Orpheus vero qui fere poetarum omnium vetu
stissimus fuit ut lactancius in libro diuinarum in
stitucionum scribit opinatus est phitonem hunc
primum maximum et deum verum esse et ab ipso cuncta
fuisse producta atque creata quod forsan hoc in
ope locum illic primum quesisset tanto assererent
teste in ipsemet orfeus nunquam adultes veor
seu quod nequiret animo concipere quequam fuisse
ingenitum scripsisset prothogonos phiton pe
rimethios neros et yos. Quod in latinum ver
sum sonat principio genitus phiton longo ae
natus. Et sic non primus ut dicebat si aere ge
nitus est hunc preterea lactancius in se planeta
vocat sed iam superius expetit ordo ut videamus
quid contegat ficcio quo explicato sensu
nominum fere apperit liquido Huguccio in — hugutio
libro vocabulorum dicit phitonem solem esse
et hoc illi quesitum nomen a phitone serpente
ab eodem superato sic et paulus in libro quem
collectionum intitulat dicit phanos seu pla
net idem esse quod apparicio. Sic enim phitonem
hunc lactancius vocat. Quod quidem nomen soli
optime competit ipse enim est qui singules appet
eo autem cessante nulla erit ceterarum creaturarum
morlium apparicio seu etiam sydereum Ergo solis
creacionem vult unde pronapides circa quam
ut eorum sequatur opinionem qui ex terra omnia
volunt condita inducit deum seu terre diuinam
mentem ex arroceraunie montibus sumpsisse
materiam ratus ignitam terram ad componendum

primus

lucidum corpus aptiore. Quod autem hanc mole
fortipibz rotundasset intelligo diuina arte
qua adeo solis globz spiritus factus est ut nulla
superfluitate eius superficies gibbosa sit. Ex quo
modo et malleus dici potest suum artificis inte
tum quo in tantoso motu .i. in celi summitate.
adeo corpus illud solidum formauit ut nulla
ex parte dissolui aut minui uideatur. Inde dicitur
eum delatum ultra taprobanem ut cudat ubi crea
tum opinetur. Est enim taprobanes orientalis in
sula hostio gangis fluminis opposita qua
ex parte nobis in equinoctijs sol oritur. et sic
in oriente compositum uidetur uelle. Mercurium
.n. ibi septies undis dicit initiatus fabriles
actus qui ad diuinandum ferrum illud feruidum
aquis immergunt et in hoc arbitror pnapide
uoluisse perfectionem et eternitatem corporis huius
designasse. Est equidem septenarius numerus se ex
suis partibus omnibus conficiens ex quo uult uir intelligamus et artificis et artificiati perfecti
one. Quod autem septies rotatum sit puto quod
nimium per ipsum rotatoie uoluit eius circularem
et indeficientem motum describere a quo nunquam
exorbitasse aut destitisse compertum est. Quod
ob ingentis et ignei corporis demersione aque
primo dulces amare facte sint non ob aliud dic
tum puto nisi ut ostendatur quod ob continuam radio
rum solis feruentium percussionem aquarum maris
aque superficietenus salse facte sint ut asserbant
phisici.

De terra ex filijs demogorgonis octaua
que ex incognitis parentibus quinque genu
it filios quorum prima nox Secundus Tar
tarus Tercia fama quartus taygetus
quintus antheus

Terra ut superius patet demogorgonis fuit
sedes et filia de qua statius in the
baide scribit sic. O hominum diuumque eterna creatrix
Que fluuios siluasque animarum semina mundi
Cuncta prometheas que manus pirreaque saxa
Gignis et impastis que prima elementa dedisti
Mutastique uiros que pontum ambis que uehis et
Te pones et pecudum gentes mitis et ira ferarum
Et uolucrum requies firmum immobile mundi robur
in occiduum te uelox machina celi aere pe
dente uacuo te currus uterque circuit o rerum
media indiuisa que magnis fratribus ergo sit
tot gentibus alma tot altis urbibus ac populis subter
que idem super una. Sufficis astriferque domos
athlata supernos ferre laborante nulla ue
his ipsa labore etc. In quibus perfecto carminibus
satis terre opus et laudes ostendunt. De cuius
generatione quam superius ubi de litigio dictum est

reiterandum non censeo. Eam tamen ueteres tita
nis dixere coniugem eamque ex patris concubitu
ut premonstratum est quosdam suscepisse fili
os et ex occeano nepote atque ex acheronte
infernali flumine necnon ex alijs incognitis
ut decenti demonstrabitur loco. Vocauere eam
preterea multis nominibus ut puta terram tellurem noia terre
tellumonem humum. aridam. Bonamdeam
matrem magnam faunam et fatuam. habet et
preter hec cum quibusdam deabus comunia nomina. dicitur
enim cibeles. Berecinthia. Rhea. opis Iu
no. ceres proserpina uesta ysis Maya. et
media. Si quid circa predicta theologi
uoluerint ueteres uidendum est. Dicunt
eam titanis quem solem esse coniugem eo quod in eam sol
agat tamquam in dispositam materiam ad
producendum animancia quecumque atque me
talla et preciosos lapides et huiusmodi. Nonnulli
uolunt titanum hominem ingentis potentie fuisse
et terre inuium dictum est eo quod multum terre possi
derit et filios suscepisset tanta prestantie
fortitudine et corporis mole ut non communiter
sed ex ingentiori corpore ut puta terre suscepti
uiderentur. Et ut ad nomina ueniamus dicit ra
banus in libro de originibus rerum terram nun rabanus in tra
cupari eo quod teratur quod ad superficiem solam
spectat. Tellus autem ut idem testatur Rabanus
dea est quia ex ea fructus tollamus. Sermo
autem dicit eam terram esse que teritur Tellurem uero deam
Et alibi dicit tellurem deam esse terram autem
elementum sed quemque tellurem pro terra ponit sicut pro
igne uulcanum et cererem pro frumento Tellu
monem uero ut ego coniectura possum percipere
eam terre partem dixere que nec teritur nec germi
num raditibus aut arborum usui est eo quod lon
ge sit telluris inferior humus uero ut asserit ra
banus ea pars terre dicitur que plurimum habet humidi
tatis ut puta palludes et propinqua flumini
bus. aridam autem terram uocauere non quia sic illa
a creatione creator nuncupauit ut eius uaz
complexionem ostenderet sed eo quod arescit. Bona autem
dea teste macrobio saturnaliorum ideo dea
est quod nobis omnium bonorum ad uictum causa sit cum
ipsa germinatia nutriat fructus alat escas
ambz et pabula brutis exhibeat ex quibus
et ipsi nutrimur. Matrem autem magnam ut aiunt
paulus uocari uoluere qui arbitrati sunt
eam rerum omnium creatricem. Ergo eadem arbitror
quia tamquam pia mater et maxima sua uber
tate nutriat cuncta mortalia et suo gremio
morientia cuncta suscipiat. Fauna autem fauna
dixerit macrobius saturnaliorum libro descri
bit dicens quod omni usui faueat animantium

Statius

qd adeo maifestu est ut l(ite)ris explicari no(n)
exigeat. fatua u(er)o a fando d(i)c(t)am dicit idem
macrobius ueteres voluisse eo q(uod) infantes ptu
editi no(n) p(ri)us voce h(ab)eant vel emittant
q(uam) ip(s)am co(n)tingit. Que u(er)o ex omnib(us) cu(m) aliis
co(m)ia sint ubi de illis in ceto insequetibus
fiet in colligenda dicent(ur). Et ad explican
du(m) de filiis quos ex ceto p(at)re genuisse di
xerunt veteres ueniemus

De notte prima terre filia

Ex ceto p(at)re dic(it) paulus notte(m) t(er)re
fuisse filiam de qua tale(m) pnapides
in p(ro)thocosmo fabula(m) scribit eam. s. a pha
nete pastore dilecta(m) cu(m) peteret cu(m) mat(rimonio) vel
let copulare connubio dix(isse) se ignotu(m) sibi
ho(m)i(n)em nec unq(uam) vidisse audisse t(ame)n illu(m)
sibi adversu(m) moribus et io mori malle q(uam)
illi nube(re). Quaobre(m) indignat(us) phanetes
ex amatore hostis fc(us) du(m) illa(m) occisur(us)
seq(ue)ret(ur) illa se copulavit herebo no(n) ausa
u(bi) phanetes eet apparere. Dicit insup(er) theo
dontius huic a Jove concessa(m) quadrigam
eo q(uod) illi fautrix fuisset du(m) ad lucem ac
cederet ad altmena(m). hanc insup(er) quatuor
q(uod) fusca sit picta ornaverunt clamide.
Et in eius laude ut ex p(ar)te demostrar(et)
effitus Statius hos in thebaide cecinit ver
sus. Nox q(ue) t(er)ra(rum) celi q(ue) co(m)plexa labores
Ignea multivago t(ra)nsmittis sydera lapsu
Indulgens reparare aiam du(m) p(ro)ximus egris
Infundat titan agiles aiantibus ortus et c(etera).
Sz nu(n)c q(uo)d sibi fabule veri tegant videa(mus).
Volunt igit(ur) ante alia ea(m) absq(ue) coitu p(at)re
t(er)re filia(m) q(uo)d ob id arbitror dictu(m) q(uod) t(er)ra
densitate sui corporis opatur ut radii so
lares nequant in p(ar)te(m) opposita(m) penetrare
et sic t(er)ra(m) stante t(er)ra umbra ta(m) grandis effi
cit(ur) q(uan)tu(m) spatii a dimidio corporis t(er)re occu
patur q(ua)m quide(m) umbra(m) nox d(icitu)r et sic tamq(uam)
a t(er)ra et no(n) ab alia re causata absq(ue) coi(tu)
to p(at)re nottis t(ame)n filia arbitrat(ur). Q(uo)d aut(em)
a phanete pastore dilecta sit. hoc n(on) m(inus) m(a)c(ro)
beor phanete ergo sole(m) puto id pastore(m)
dici q(uod) suo ope(re) universa cuncta pascunt(ur).
Eam at adamasse notte fitu(m) existimo
q(uod) tanq(uam) dilecta(m) sibi inde cupies rapido c(ur)
su seq(ui)t(ur) et illi videt(ur) appet(er)e copulari
illa no(n) venit nec min(us) volucri passu
fugit q(ua)n seq(ui)t(ur) eo q(uod) sibi mores adv(er)sos h(abe)
at. cu(m) illuminet ille. Ip(s)a aut(em) obscuru(m) facia
at nec fuisse(n)t se si illi iungat(ur) moritura(m)
dicit cu(m) sol luce sua omne(m) dissolvat
obscuritate(m) et sic eius hostis efficitur

Demu(m) nox herebo iungit(ur). i. inf(er)no in q(ue) cu(m)
nunq(ua)m solares penetret radii nox viget
atq(ue) secura co(n)sistit. Q(uo)d aut(em) Jovi faverit fa
bula maifestat ut p(atet) per plautu(m) in amphitrione
na(m) cu(m) accessisset in diluculo incipit ad altmena(m)
nox ut illi p(re)staret obsequiu(m) tamq(uam) a crepus
culo nottu(r)no inchoasset p(er)seu(er)avit in longu(m)
ex quo quadriga(m) meruit p(er)cipe(re) q(ua)m fatit in
telligo p(ro) quatuor aut(em) rotas ex quibus qua
driga constat m(ai)or(es). arbitror significari notti(s)
t(em)p(or)a soli nottu(r)ne quieti servie(n)tia. Dividit(ur)
a(utem) nox a macrobio in libro saturnalior(um) in
vii. t(em)p(or)a. quor(um) p(ri)mu(m) sole intuete incipit et
dicit(ur) Crepusculu(m) a crepo q(uod) est dubiu(m) eo
q(uod) dubitari videat(ur) diei p(re)terite an venien
ti notti attribuend(um) sit. al(iu)d no(n) des(er)vit quieti
Secund(um) aut(em) cu(m) ia(m) obscurio(r) sit fax p(ri)ma d(icitu)r
eo q(uod) tu(n)c faces attendatur nec hoc quieti
accomod(at). Terciu(m) vero cu(m) iam nox densior
sit notte co(n)cubia nu(n)cupat(ur) eo q(uod) quietum
vadam(us) cubitu(m). Q(ua)rtu(m) nox d(icitu)r i(n)tempes
ta eo q(uod) nulli op(er)i t(em)p(u)s aptu(m) sit. Q(ui)ntu(m) at
gallicaniu(m) nocitat(ur) eo q(uod) a medio sui notte
in die(m) tendere galli tacent. Sextu(m) u(er)o dicit(ur)
co(n)ticiniu(m) ia(m) aurore p(ro)p(inquu)m et io sic dici eo q(uod)
tu(n)c videat(ur) ut plurimu(m) grata quies et ob id
omnia co(n)ticescunt et h(oc) quatuor quieti p(re)stat(ur).
Septi(mu)m appellat(ur) diluculu(m) a die ia(m) lucente
in q(uo) solertes assurgunt op(er)i q(uo)d minime sopno
aptu(m) est. Et sic totid(em) rote sunt c(ur)rui not
tis q(uo)t in ea sunt t(em)p(or)a quieti t(ame)n insuie(n)tia.
Seu volum(us) in coenantar(um) et castrensiu(m) vi
giliis notte in p(ar)tes m(ai)or(es). divide(re) in p(ri)mam
s(cilicet) et s(e)c(un)dam et t(er)tia(m) atq(ue) q(ua)rta(m) vigilia(m) et sic
q(ua)drige rotas quatuor ex totide(m) vigi
liis co(m)ponem(us). Q(uo)d aut(em) picta palla amicta
s(i)t facile videri p(otes)t illa celi ornatu(m) significar(e)
quo tegit(ur). Nox aut(em) ut ait papias io d(icitu)r
q(uod) noceat oculis. Auffe(rt). n. illis videndi
officiu(m) cu(m) nil notte videam(us). Nocet insup(er)
q(uod) male agentib(us) apta est ut cu(m) legam(us)
O(mn)em male agit odit luce(m) ex quo seq(ui)t(ur)
ut tenebras amet tamq(uam) malo op(er)i apti
ores et d(icitu)r (a) Iuuenal(i). Ut iugulent ho(m)i(n)es sur
gunt de notte latrones. homer(us) p(re)terea in
hyliade ea(m) domitrice(m) deor(um) nocitat. ut
sentiam(us) q(uod) in notte magnimes inf(er)ecia
p(er)toib(us) versant(ur) t(ame)n nox minime talib(us) apta
ebullientes opp(ri)munt sp(irit)us eos q(uod) tamq(uam)
domitos in luce usq(ue) coherce(n)t fuint in
sup(er) huic tam ex viro q(uam) ex aliis filii plures
ut in seq(ue)ntib(us) describet(ur).

De fama secunda ex filiis terre

pnapides
theodo(n)cius
statius
plautus
qua curru(m) ... terra
macrobius
partes nottis
papias
Iuuenal
homerus

primus

Virgilius

Virgilius celestis ingenii poeta placet fa
mam terre fuisse filiam, cum dicit in eneida
da illa terra parens ira irritata deorum. Extre
ma ut perhibent ceo encheladoque sororem progenuit
etc. De hac ut appareat originis sue causa talis a
paulo recitatur fabula. Quod cum ob terram cupi
dine bellum inter titanas gigantes terre filios
et Iovem esset exortum eo usque ventum est ut omnes terre filii
qui Iovi adversabantur occiderentur a Iove et diis
aliis. Quo dolore irritata et indicte vindic
te cum sibi adversus tam potentes hostes arma
deessent ut illis quibus poterat viribus aliquid
mali ageret coacto utero famam emisit scelerum
superum relatricem. Huius autem inventum et for
mam describens Virgilius ait: Sic fama malum
quo non aliud velocius ullum mobilitate viget vi
resque acquirit eundo. Parva metu primo
mox sese tollit in auras ingrediturque solo
et caput inter nubila condit. Et paulo post
hec ait: pedibus celerem et pernicibus alis mon
strum horrendum ingens cui quot sunt corpore
plume tot vigiles oculi subter mirabile
dictu tot lingue totidem ora sonant tot
surrigit aures. Nocte volat medio celi ter
reque per umbram stridens nec dulci declinat lumina
sompno luce sedet custos aut summi culmine
tecti turribus aut altis et magnas territat
urbes tam ficti pravique tenax quam nuncia veri.
Hec ut optime (ubi quanto verborum ornatu quanto
lepore quam succinte) demonstrat sub monstruosa fictione
Virgilius quid sit fama, quod eius augmentum,
quid eius opus tenet, unde et cundat. Sentio ego
demum ut qui te precor legerint amplius tale vi
deant. Libet explicare pauculum. Premisso tamen
quod velit fabula pauli. Dicit igitur primo irri
tatam terram ira deorum. Circa quod quid in astris dis
siderum opus circa quemdam intelligo. Sidera
enim seu supercelestia corpora procul dubio in nos
agunt potentia eis a creatore concessa secundum dis
positiones suscipientium corporum influentias,
et hinc fit quod puer vel adolescens augetur corpo
re cum diminuatur senescens et cum nunquam a ra
tione gubernationis optimi recedant nonnunquam
aliquid faciunt quod morbum repentinum falso quo
indicio tamquam irata fecisse videntur, ut puta
dum iustum regem dum infelicem imperatorem
dum strenuum militem in finem suum deducunt.
Et ideo iratos dixit deos paulus quod occi
derunt illustres viros quos perpetuandos re
bantur homines. Sed quid ex hoc sequitur? Irritatur
ab hoc opere quod deorum videtur vocant terram id est
mortalis homo. Nam terrei sumus omnes et ad

quod irritatur ut pariat famam ultricem future
mortis id est ut id agat propter quod fama sui nominis
oriatur ut dum deorum ira ceciderit illius nomine
aggrede invitorum fama superstes sit eis nolentibus
hiis qui hominem occidendo eum omnino auferre co
nati sunt. Ad quod nos ipse hortatur Virgilius dum — Virgil[ius]
dicit. Stat sua cuique dies breve et inrepara
bile tempus omnibus est vite sed famam extendere
factis hoc virtutis opus etc. Hanc autem fa
mam ideo malum dixit Virgilius quod non equo passu
ad eam pervenientem tendimus omnes. Nam per frau — fama quomodo crescit
des ut plurimum summa occupari sacerdotia cernimus
dolo victorias obtineri principatus possideri
violentia et ea quecumque per scelera et nephas que
nomina solent in lumine extollere. Nam si per virtu
tem agatur tunc non malum sed vere dicitur fama. Ve
rum in hoc ipse locutus est autor usus per infa
mia vocabulo fame cum sit fictionem inspici
amus seu potius fictionis causam satis advertimus
ex ea infamiam non famam secutam. Hanc insuper
dicit metu primo parva et sic est. Nam quantu
cumque grandia sint facinora ex quibus oritur
a quodam tamen auditum metu videtur incipere
sermonem quidem auditu primo vel alitus et
si placet eam falsam esse timemus si vero displi
cet equo modo ne vera sit extimescimus mox
sese tollit in auras id est in ampliacionem locu
tionis gentium evolat seu mediocribus miscetur
nunc et in se solo ingreditur hoc est in vulgus
et plebeios et tunc caput inter nubila condit cum
se ad reges atque maiores effert. Pernix etiam
est id est velox nil enim ut ipsemet dicit velocius
est. Monstrum autem ingens asserit et horrendum
ratione corporis quod illi describit nolens in hoc quod
omnes eius plume tum ante dicat preter eius cele
rem motum habeant hominis effigiem. Ad hoc ut per
hoc intelligatur unumquemque de aliqua re
loquentem pennam unam addere fame et sic ex mul
tis cum multe sint anime pene non ex paucis
fama conficitur. Seu potius monstrum horren
dum hanc vocat quod fere nunquam superari potest. Nam
quanto inventis est illa tonat opprimere cantoribus
existit fortis maior quod monstruosum est. Dicit
insuper omnes eius oculos vigiles esse eo quod
non nisi a vigilantibus personet fama. Nam
si in somnum tenderet locucio fama verteretur
in nichillum. Nocte eam medio celi volitan
tem ob id dicit quod sepissime contigisse compertum
est sero scilicet factum aliquid et mane esse in
remotissimis partibus cognitum non aliter quam si nocte
volaverit. Seu ideo dicit ut ostendat vigilanciam
gerulorum. In die autem eam sedere dicit

custode ut ondat q ob eius relata custodes
portis tutaru uerbu apponant & in turribz
ad excitand uigiles ul speculand a longe
Et cu int ueritate et medacia no distiguat
conferta e p uezis quecuq audita referre
Hui9 ptea domu i maiori suo uolumie ouidius
sic descbit ouidi9 Orbe locus medio e int
terras q fretum q celestes q plagas triplicis
cfinia mudi unde qd est usq q'uis regioi
bz absit inspicit penetratq cauas uox oie
ad aures fama tenet sima q locu sibi le
git in arce In nuoes q aditus ac mille fo
ramia tectis addidit et nullis inclusit li
mia portis Notte dieq patet to est ex ere so
nanti Tota fremit uoces q refert iterat q
quod audit Nulla qes intus nulla q silen
cia pte No ti e clamor s; pue murmura uo
cis Qualia de pelagi si quis pcul audiat
undis ee solent quale ue sonu cu iupiter
atras Increpuit nubes extrema tonitra red
dit Atria turba tenz ueniut leue uulgus
eutq mixtaq cu ueris passim comita uagant
Milia rumoru cofusa q uerba uolutant
Ex quibz hij uacuas replet smonibz aures
hij narrata ferunt alio mesura q ficti
Crescit et audit aliquid nouus adicit
autor Illic credulitas illic temerari9 error
uana q leti e gstnatiq nores Sed itioq
recens dubioq autoe susurri Ipa quid
in celo reru pelago q gerat Et tellure
uidet totu q requirit in orbem &c Cur
h et inui9 erudito patecia fit & io qd sibi
uelit paul9 du addidit fabule fama genita
ut turpia deoru facta narraret indisse sup
est qd nl aliud antumo pt quod cu nro
ree i maiores nl iuribz possint illata ubie
maioibz ifamia conant ulcisci Terre
aut io filia nobis q no aliude q ex gestis
in terris fama fit Qd aut pre caruit no
absurde dcm e cu ut sepissime reru a fama
gestaru q ut plurim sit falsissime ignore
autor qui corpus pris loco descbi posset

De tartaro tercio terre filio

barlaa
Tartaru asserit theodonci9 absq pre
ex terre fuisse filiu huc barlaa dicit in
certe atq torpetem inuis ad hunc in utero
iacere eo q inocata lucina fame partum uo
luisse ob id qd fama in deoru ignominia
peperisset Argumentu h° ab effcu cam sup
sit no erat ei lucina no nasituro seu ptim
no futo pstatura fauore arbitrati sut quid
uetes circa terre cent^m locu ee gerant &
in eod fontem aie penis affligi ut satis in deste virgilius
su eiee ad inferos ondit uirgili9 huc tartaru ysidorus
dici uolut et hoc sm ysidoru ubi de ethimolog
a tremore frigoris dcm Naibi n° solis nq
potuit penetrare radi9 nec aeris mot9 e alique
confricatoe cui9 tale fieri possit Qd at in u
tero inris torpeat satis appet No eni ad su
periora pt ascende et si ascendat no erit a
plus tartar9 terre at fili9 ippe dicit na q
tumdq concepit mulier n in luce conceptus
uenit Iure filius dici no potest Dicit aut ab
sq pre concept9 eo q credam9 ter corpus
gnitates here No ti satis ctisum9 an a c
atione an a sequto p9 creatoez euetu habuit
In testiom aut predcoru dicit uirgili9 tarta
r9 ipe bis patet i ptceps tantu tendit q sb
umbras quatu ad ethereu celi suspectus oli
pum &c nec multo post ait hic genus anti
quu terre titania pubes fulmine deiectu fundo
uoluut in ymo &c

De tagete quarto terre filio

Tagetes ut asserue gentiles & potissime
tusti absq coytu gemitoe terre fili9 ha
tus est de quo refert paulus perusin9 Qd cu paulus perusinus
apd etruscos in agro targinnesi aliqu tulu
tellus intumuisset / uilliti9 cui9 erat agel
lus nouitate rei pmotus auidus q uidere
quid eet osteti monstrata turgiditas aliq
diu expctauit tade impaties more ligone
supto locu cepit sensi effode nec multu
effodit & ecce ex glebis psiluit infantul9
Qui no monstro ptitus uidis homo uocauit
affines necdu et is qui mo infans erat e
tate puettus uisus est & mox senex et tum
incolas aurispicina docuisset repete nusq
coparuit arbitrati at auditores nimie et
terre credide filiu & noiaue tagete qd id olim
lingua sonabat etrusca q latina deus cui
q postea loco suum numus colue ysidorus
ab aratoe gleba nome sumota infantem
coptu dicit Nec aplius una die ab etruscis
iusu et nulla eos aurispicina docuisse et
ex ea libros et reliquisse quos postea rom in
lingua ppa transtulere Hunus figmenti
tale fuisse sensu existimo Qnedam. s. ee
potuisse qui diu studes circa aurispicina &
ob cotemplacois comod cosorcio hom aspna
to et doctus repete unde minime credebatur nusq
cpparuit Et q forsan ex antro aliq exivit in
sus est terre puer pmi fictu est uel in oculos
agre colet inopinat9 affuit q predissz ex
glebis a rudi uulgo terre fili9 dictus est & io

absq pte qz incognita fuit ei9 origo consuevere
ptea vetes exteros ignotos terrestri itine
ad se vementes tre filios noticare uti nep
tum qui aduehere navigio. Infans aut
dictus qz non9 ÷ confestim puerit9 ÷ senex
eo q eruditi9 ÷ prudens qd senu e coptus
sit QD in agro tarquinensi contigit seu qz
aut sic fuit ibid scilz tagete pmo cogitu
seu qz etrusci auruspicina clarissimi fue
In brem aut turno more designa affectio
grandis incolar ad eu Nā dilce rei mora
ecia si longissia sit diligeti videt brevissia
Eum at senem vultu ob id cogitisse puto
ut doctina quā sume colebant eo aut no
bilitaret

De antheo quinto terre filio

Antheum oms dicunt tre filiu et qz
nemo illi prem designat int genitos
incto pre eu appone necesse fuit. De quo sic
scribit lucan9 Nond post genitos tellus effe lucan9
ta gigantes terribile libicis ptum concepit
in antris nec ta iusta fuit terrar glia tiphon
Aut titios briareus qz ferox celo qz pepert
Quod nō flegreis antheu sustulit arvis
hc quoq ta nascas cumlāu inuile vires
tra sui fet9 q eu tetige parentem. Ja de feta
riget renovato robore inb. hc illi spelunca
dom9 latuisse sub alta rupe ferunt epulas
raptos hunisse leones. Ad sonos nō terga
fe prebere cubile assuerunt nō silua thor
vires qz resūpsit humida tellure iaces pirre
colom. arvor libie pent qs apulit equor
Auxilio qz dm virtus nō ausa cadendi
Terre sperunt opes inuict9 robore cuict qnus
staret erat etc. Apparet ergo q p lucam car
me q grandis qpoqz fortis et ferus fuit anthe9
ad quem ut id testat lucanus ut cu eo lucta
inuret accessit hercules labor victor et cu
in agone eent euqz sepius pstratu robusti
ore resurgetem cerneret. Aduertes q a tra
vires recuparet iam fessu ulnis in altu extu
lit tamqz diu tenuit donec expiraret. Habu
le hui9 sensus dup est historicus ÷ moralis pōpon9 mella
videt eni pōponio mele in libro Cosmogra
phie place hunc Regem in extremis maurita
nie fuisse asserens apud ampelusia pmotoriu
in occeanu athlanticu tendens ee specu her
culi sacru et ultra tingez oppidu puetustu
ab anteo ut ferut conditu ÷ in testio ostē
dit ab incolis parma ingens ex elephāte
et ob magnitudine nulli nūc abilis quā ab
eo gestata asserunt et sume colunt u nō
monstrat ab eisd collis modicus resupini

hois iacentis hns ymaginem quē eius tu
mlm fuisse confirmant adversus hunc dicit
theodōc9 dyonisiu thebeum qui ob insigne theodōc9
ei9 virtute hercules appellat fuit bellu hui
se et qui cu adiuisset eu sepi9 in mauri
tania pstratu ÷ evestigio exitus restau
rantem ficta fuga eum ad se psequend
in libia usqz traxit ibi nō eum superuenit ÷
occidit leonti9 nō dicebat hunc hercule fuisse leōtius
nli filiu quē ergo vim ÷ idē cu supiori pu
to eusebius aut in libro tempum dicit hunc eusebi9
antheu palestrice artis fuisse doctissimu
÷ qpoqz ctaminu q exceret in tris ÷ ob id on
dit se arbitri fictu q tre fuit fili9 ÷ q viribz
restauret ab ea fulgecius quid moralem fulgēci9
sensum fictioni subesse demonstrat dicēs
Antheu de tra natu libidine esse q sola ex
carne nascit quā tecta et si fessa sit in vi
res resurgit vero ab hoie virtuoso carnis
denegato tactu supat hunc fuisse dicit
August Regnante in argis danao Euse augustin9
bius aut regnante athenis egeo leonti9
regnante apud argiuos argo

De herebo nono demogorgonis filio cui fuerunt filii vigintiun9 Quor pm9 amor Seda gratia Terti9 labor qnt9 Metus sextus dolus septia fraus Ottava pertinacia Nona egestas decima miseria undecia fames xii querela xiii morbus xiiii senectus xv pallor xvi tenebra xvii sopnus xviii mors xix charon xx dies xxi ultimus primus Ether

Erebus preditis terre filius ad hebu stilus
revocandus est Qui ut paulus ait
a crisippo traditu fili9 fuit demogor
gois et tre hunc ego arbitror vim ÷ idem
cu tartaro cu eu veteres oms existimaēt vi
deant in remotissimis tre visceribz esse et
in eode ubi de tartaro dixim9 supplicijs
sontes punire de hoc tn multa scribantur
ab antiqs et potissime a virgilio in sexto
eneide libro q sub copendio tnsibo eo q fe
de omibz fiet insequetibz plurior mencio
Dicit ergo virgili9 q in faucibz hui9 st
terribiles insu hec forme scilz luctus ÷
ultrices cure morbi pallentes et tristis sen
tus atqz metus et fames egestas qz turpi
bilis ÷ horribiles insu letu labor qz sopor
÷ mala mentis gaudia bellu qz letiferu at
eumenides ÷ discordia ÷ plurimis sopnior
sedes centauri scille briareus lerneus qz
serpens ÷ flammis armata chimera vulcani

theodontius

gorgonibus arpyis et tricorporeo gerione et trifauce cerbero limina servante ditis. preterea huic herebo quatuor ascribunt flumina, acherontem scilicet et flegetontem stigemque atque cocitum et acherontis nautam dicit esse charonem morientium animas ad profundiora herebi transfretantem. Insuper innumeros radamantum eacumque iudices immanes in tra inferni esse describit et prostratos fulminibus titanas gigantes et salmonea ac ticion discerptum a vulture, yxiona perpetua circumvolutum rota urgendo et sisiphum in altum incassum pectore impingentem saxa, ac tantalum inter undas et poma siti fameque pereuntem, et theseum perpetuo dampnatum ocio, aliosque et hos omnes intra ditis ferrea menia sub ultrice thesiphone cruciari. Vult et hoc idem preterea herebum multis vocari nominibus, ut puta tartarum, orcum, ditem, avernum, baratrum et infernum, sic et eundem multorum filiorum patrem faciunt.

leontius

Ceterum hiis premissis ad detectionem absconditae veritatis veniendum est. Volunt igitur eum et demogorgonis et terre filium, eo quod a demogorgone rerum omnium creatore arbitratum sit. Terre autem quia, ut patet, eius in ventre conditus est. Rerum enim locum esse penarum non solum gentiles sed nonnulli illustres viri christiani existimavere, ac forte dicti rone. Nam cum summa bonitas deus sit et quemcumque premium committit quod malum est, et sic malus effectus sit ut adeo tamquam a suo principio remotissimus sit necesse est. Nos autem deum in celis habitare credimus et a celo nulla remotior pars est centro terre, et ob id tamquam in loco adeo remotissimo ibidem penas luant impii forsan non inepte creditum est. De hoc tamen tullius in de questionibus tusculanis aperte truffatur, ex quo satis existimari potest alios eruditos veteres sensisse, et ideo cum voluerit duplicem esse mundum, maiorem eum quem generaliter mundum dicimus, minorem autem hominem asserentes omnia in minori esse que in maiori describuntur, ab eis credo eos hunc herebum et hos cruciatus intra minorem mundum, id est hominem, esse existimasse ac voluisse illas horribiles formas quas in vestibulo herebi describit virgilius esse causas exteriores per quas introrsum illa supplicia causantur, seu ea que ab intrinsecis causata apparent extra, sunt que longe meliore sensu existimo describi. Ceterum quid, ut predecessorum seriem exponendo puta necesse est, fictum igitur puto in profundum hominis herebi dictum esse ferream civitatem, ut per eam intelligamus profunda obstinati cordis pectore in qua vere permanere non nunquam finimus, et feri

eusebius

fulgentius

augustinus

misterium et penarum eius allegorizationem notatio

quid sit infernus

tullius

Titanes, id est homines terrene dediti, et gigantes, id est superbi prostrati, deo rerum dicuntur, ut cognoscamus cum hoc avariciam terrenos et superbos homines ad quodcumque semper extolli cupiunt certo suo iudicio deprimi et vilipendi arbitrantur et excelso deiciuntur, aliquam quod illius est acre tormentum. Ticion autem discerptum a vulture mens curis undique laborantis, ut ea que ad eum non spectant agnoscat, accipienda est, seu illius qui in cumulandis thesauris continua cogitacione agitatur. Yxion autem perpetua circumvolutus rota circa agitaciones optantis regnum ostendit. Sic et sisiphus saxa revolvens in efficacibus ac laboriosis conatibus vitam deducentes declarat. Per tantalum autem inter undas et poma fame pereuntem avarorum hominum curas et auctores circa infamiam per simoniam intelligere debemus. Theseus autem ociosa temerariorum frivolos conatus ostendit, quibus miseri cruciantur. Dicunt autem hos sub infestatione vexari thesiphonis quod sic reor accipiendum. Interpretatur enim thesiphon irarum vox, et sic patet quoniam a talibus cruciantur misere possessis vasti et irarum voces non nunquam emittere. Per illos autem tres iudices hoc intelligo tres enim personas male agendo ledere possimus, deum, proximum et nosipsos. Et sic a triplici conscientie iudicio redarguimur et dampnamur. Per ianitorem autem tricerberum, cuius officium est volentes intromittere et exitum intrantibus prohibere, tres intelligendas causas puto vorantes animos suum deceptorum, inter letales scilicet assentatorum blanditie, falsa felicitatis opinio et inanis glorie fulgor, quicquid continue nomine decipulis detrahentes ignavos miseras curas auget et minime auctas non permittunt. Cruciantur seu inundatur herebus a quatuor fluminibus, ut per hoc sentiamus quod hii qui se ratione derelicta ab ineptis concupiscentiis trahi permittunt, primo vera indicii privata letitia atherontem transeunt, qui carens gaudio interpretatur, et sic pulsa letitia ut eius occupet mesticia locum necesse est, ex qua ob bonum letitie perditum persepe vehemens nascitur ira, a qua in furorem impellimur, quam flegeton est, id est ardens, ex furore etiam in tristitia labimur, quam stix est, et ex tristitia in luctum et lacrimas, per quas cocitus accipiendus est. Quartus inferni fluvius et sic miseri mortales anguimur ceca concupiscentie appetitus opinione seducti, mox quod ingerimus quod in visceribus terre a poetis scolidi arbitrantur reclusum. Nunc autem quid sibi velint nomina videamus. Herebus autem dicit, ut ait huguncio, quia inmittere hereat illi que capit, dis autem dicitur a dite rege suo quia apud

Titanorum precipitium

laceratum Ticiey

Yxionis rota

Sisiphi labor

Tantali sitis

Thesei ocium

Infestatio thesiphonis

tres Iudices

Cerberi voracitas

quatuor fluminorum vitiatio

interpretatio nominum inferni

poetas diuitiarum dicitur deus et hoc ideo quia diues sit
i. hiDane Lorus iste eo quod in eum descendant sed
ut plurimum hodie morientes olim omnes Tartarus
autem dicitur a tortura quia torqueat quos absorbet
vero tartarus est profundissimus infernorum locus
eo quod ut opinari videtur huguitio vipus neiem
eduxit Ortus. n. dicitur quia obscurus baratrum eo
a forma deus credit Est autem baratrum vas ex
iunnuribus constitutum a parte superiori concauum ab
inferiori autem acutum quo utuntur agrestes capam
dum ex intibus arboribus aneris uindemiantes
uuas colligunt Et hoc ideo dicunt ut intelligamus
infernum amplissimas fauces ad suscipiendum dampnatos
habere adeos vero seruandos artissimum locum atque profundum
Insimus autem dicitur quia omnium terre partium inferior sit
Auernus autem ab a quod est sine et uuos
quod est gaudium dicitur eo quod gaudio careat et tristicia
luceat sempiterna

De amore primo herebi filio

Ex filiis herebi primus occurrit amor et
quem ab eo ex nocte susceptum ubi de natura
deorum tullius asserit Quod forsan vero
scientissime videtur et monstruosum in verum monstraret
ratione possibili Antiquorum sententia fuit
esse amorem animi passionem et ideo quicquid optamus id
amor est quem vero in diuisum nostre affectiones fine
ferunt ut amor non sit certa omnia sic ratione est
et ob id in primum nimium redactus mortalium desideriis
complicet illum maiores dixere Et an alios apuleio
teste eo in libro quem de dogmate platonis scripsit
Asserit plato tres non amplius amoris fore quorum
primum dixit esse diuinum cum incorrupta mente et
uirtutis ratione quiescente Alterum degeneris animi
corrupteque passione uoluntatis Tertium ex
utroque promotum Post quem auditor eius aristotiles
imitatus potius fere verbis quam sententia eque
complicem volunt primum dicens propter honestum secundum propter
delectabile tertium propter utile mouentes captos a
se ¶ Sane quem nec is de quo sermo diuinus
aut propter honestum est nec ex duobus aliis per
mixtus aut propter delectabile neque degenere animi
et propter utile merito cum nostra sententiam ciceronis filium
herebi noctisque dicemus .i. cece mentis et ob
stinati pectoris Ab hoc enim in execrabilem auri
famem impellimur Ab hoc in cupidinem imperii
inexplebilem Ab hoc in stolidum pretium glorie
desiderium Ab hoc in funesta amicorum cedes Ab
hoc in implicitationes exinanimi. furta fran
des violencias et dolosa consilia miseri tra
hun hac peste afficiuntur ignatomici. histriones
assentatores et huiusmodi pretiosa manus hominum
ridente insipientium sequentes fortuna et eo

utuntur ad emundandos blanditiis et falsis laudi
bus milites gloriosos Enim ridentur pensant
omnibus non amorem quem primo odium rectius
uocaremus

De gratia herebi et noctis secunda filia

Herebi et noctis gratiam esse filiam scribit
tullius ubi de natura deorum Ego tamen a
libi legisse memini gratias seu Iouis et auto
noe seu libri patris ac veneris fuisse filias
verum ut liceamus quid in hoc senserit qui fin
xerit est sciendum gratiam esse quandam liberam interius
affectionem maiorum potissime in minores qua
nullo precedente merito indulgentie beneficia et ob
sequia aliquando etiam non poscentibus impenduntur
harum tamen multiplices esse species reor alie
quidem dei sunt immortales quibus amotis nulli
sumus. Alie vero hominum inter se et hee in bonum
possunt tendere et in malum quamquam semper in bonum
sonare videatur gratias has omnes herebi et noctis
filias variatis tamen parentum sensibus possemus
dicere. Sed ut ad hanc obmissis in finem tempus
reliquens veniamus reor ergo hanc eam gratiam
esse que ob aliquod infandum facinus vel tur
pes alicuius hominis mores in peruerso aliquo ac
detestabili viro causatur et sic herebi .i. obsti
nati pectoris et noctis. cece mentis est filia
gratia talis

De labore tertio herebi filio

Labor a cicerone noctis et herebi scribitur
filius cuius quiditas ab eodem huiusmodi de
signatur labor est functio quedam vel animi vel
corporis grauioris operis vel muneris Que namque
ta merito noctis et herebi filius dici potest res sci
licet quem dampnosum est et merito reprobandus Nam ubi
in herebo et nocte perpetua sontium est inquie
tudo sit et in secretis cordium penetralibus eorum
quos ceca trahit cupidine creduntur supplicia et in die
continua cogitatione agitant continua et
eorum cogitationes tales in obscuro causantur
pectore merito labor talis filius dicitur noctis
et herebi

De inuidencia seu inuidia quarta herebi filia

Inuidencia dicit tullius herebi et noctis
fuisse filiam. Quod non de quibus tusculanis
hanc ab inuidia differentem facit dicens
inuidencia ad inuidendum tamen non precile cum inuidia
ad eum etiam cum fertur precile uideatur et de ea con
cludens dicit inuidenciam esse egritudinem suscep
tam propter alterius res secundas que nil noceant inuidenti
huius in habitatione et mores sic describit
ouidius pectinis inuidie nigro squaletia tabo
tecta petit domus est imis in uallibus huius

abdita sole caret nonnulli pervia vento tristis
et ignavi plenissima frigoris et que igne vacet
semper caligine semper abundet. Et paulo post
concusse patuere fores videt intus edentem
vipereas carnes viciorum alimenta suorum. Invidiam
visam que oculis avertit. Ac illa surgit
humo pigre semesarum que relinquit corpora
serpentum passu que incedit inerti utque deam
vidit forma que armis que decora ingemuit
vultu que dee ad suspiria duxit pallor in
ore sedet macies in corpore toto. Nusquam recta acies
livent rubigine dentes pectora felle virent
lingua est suffusa veneno. Risus abest nisi
quem visi fecere dolores nec fruitur sompno vigi-
lantibus excita curis. Sed videt ingratos in-
tabescit que videndo successus hominum carpit que
et carpitur una suppliciumque suum est et cetera. Hos versus
si quis plene considerabit et eam esse invidentiam
quam nos ampliori licentia invidiam dicimus et
Herebi Noctis que filiam absque difficultate concipiet.

De metu quinto Herebi filio

Metus ut sepedictus asserit Tullius filius
Herebi fuit et Noctis. Est enim metus ut idem
ait Tullius rei adverse cautio. Hunc ergo Herebi
primum filium dicimus arbitror quia ex remotis a co-
gnitione nostra mentis in pectoribus oriatur. Cum tamen
dupliciter rear et quia in indiscretum virum incidere
possit ut metuisse contingat et quia nulla
rationali causa impellente non aliter quam muliercula
nonnullos examinat. Hic sub vocabulo pavo-
ris unus ex ministris Martis est ut demonstratur
a Statio dicente. Inde unus ducit comitum de ple-
be Pavore. Quadrupedes animare vehementibus non alter
anhelos. Infrenatus metus animo que ante veris
aptior innumeris monstro voces que manus que. Et
facies quascunque libet bonus omnia credi auctor et
horrificis simplicibus in turribus urbes. Si genu-
nos soles inmitti que suadeat astra. Aut inniti
re solum aut veteres descendere silvas. Hanc ipse
vidisse putant et cetera. Possem ego optime
multa verba facere huius carminis explicando
partes ut mores metus aperirem sed adeo lucida
sunt figmenta ut plura dicere superflua ratus
sim. Huic preterea ascribit Tullius in Tusculanis
questionibus. Non manducent plures sub eo
ministros ut puta pigritiam pudorem terrorem
timorem pavorem exanimationem conturbationem
et formidinem de quibus omnibus ibidem seriose
legitur.

De dolo sexto Herebi filio

Est et dolus ut Tullio placet filius Noctis
Herebi de quo referre consuevit Barlaam
quod ad troianum bellum cum Grecis iuisset et
cum minus armis valeret inotum consultantibus
quibusdam ex primatibus de agendis ab Ulixe cui
familiarissimus erat in consilium fuisse vocat-
tum. Cum tamen elatos animos et iactationes atque con-
silia quorundam audisset atque aliquandiu secum
risisset rogatus sententiam dixit quod si non honesta
eo quod oportuna videbatur assumpta est et eidem cum
Epeo fabricandi equi negotium Nestoris consilio commis-
sum est quo postmodum eo peracto ut optato la-
bore fessi potirentur Grecis. Satis tenuis fictionis est
velamen et id cum Herebi et Noctis dicatur filius vide-
amus quid in eo iudicio satis ostendit verbis quibus
docemur ab Herebo forma serpentis assumpta unam
in genus hostem in terras venisse et primum nostrorum
mentes dolosis suggestionibus offuscasse nocte tar-
tarea et in tamen in cultum agrum semine iecisse
letiferum cuius fructus cum in lege exiissent ex
templo venit in lucem et sic dolus non enim in terris
contingit ab initio manavit ex Herebo et in
vero erroris mentis conceptus nostra mente et consilio
regum celestis palam factus ostendit liquide se fi-
lium Noctis et Herebi. Sane que quod gentiles
non noverunt finxisse non potuerunt. Arbitror eos
per Herebo intimum cordis humani recessum intelle-
xisse. Ibi enim cogitationum omnium sedes est. Et id
si ergo sit animus virtute neglecta ut ad optatum
veniat si desint vires illico divertit ad ar-
tes ingenium et quam facilius dolo capiuntur amicus
eos cogitationibus pessimus fabricato et quos
cupit et se ipsum letifero alligat laqueo et sic
ex nocte id est mentis cecitate per quam eam maxi-
mum decet in desiderium suum tendit et egri
pectoris ignominiosa concupiscentiam fervente dolo
catur et nascitur et ut plurimum non ante exiit in lucem
quam is in precipitium venit in quem strigunt.

De fraude septima Herebi filia

Fraus et merito Herebi et Noctis a Cice-
rone ubi de natura deorum dicitur filia leta-
lis quidem et in fraudi pestis et nunquam metis
execrabile vitium. Inter hanc et dolum ego noscitur
esse discrimen quod si quod inest hoc esse videtur dolum
scilicet quemque in bonum operari posse fraus iniqua
preter in malum. Seu potius adversus hostes
dolo agimus amicos fraude decipimus. Huius
autem formam in Dantes Aligerii florentinus
eo in poemate quod florentino scripsit ydioma-
te non parvi quidem inter alia poemata momen-
ti sic describit. Eam scilicet iusti hominis habere faci-
em corporis reliquum serpentinum variis distinc-
tum maculis atque coloribus et eius caudam termi-
nari in scorpionis aculeum. In placidam

ꝓm⁹

et fili hois iusti hui⁹ facie sentit autor extri
secu fraudulenciu vitum Sunt .n. vultu ⁊
eloquio mites vitu modesti incessu graues
moribz insignes et spectabiles pietate opibz
vo miseriat sub gelu iniquitat tectis usi
pelles sunt ⁊ astucia callidi mactis resperssi sce
lez adeo ut ois eoz opm oclusio ꝑciosio
sit plena ueneno ⁊ in gerion dca qz regnas
apud baleares insulas gerion initi vultu
blandis qz verbis ⁊ omi comitate consueuit
hospites suscipe et deinu sub hac benignitate
sopitos occide Cur aut herebi noctis qz filia
dicta sit eade q de dolo dictio est .. De per
tinacia octaua herebi filia ..
Pertinacia insipientiu coniale tinen
scdm tullu hebi noctis qz filia e nec
cam videt difficile nam quotiens indigesti⁹
molim ignauie rigor roibz validis ⁊ caloi
dum feruoris inꝓpoita offuscata intellect⁹
caligine molin no pot obstinacione seu ꝑti
nacia oziri nete est ymo iam exorta est ig
norantie certissimu argumentu Ergo bene ꝑ
tinacia herebi que sepe gelidu diuini⁹ et
noctis qui sepe caliginem metis ee monstra
uimu⁹ filia e .. De egestate nona hebi
filia
Egestas herebi noctis qz filia no ea est
qz plurim arbitnt optime scilz care hac
em viri fortes tollerentia supane vt i areins
libitis cato s ea pocius cu habudantes falso
tn iudicio subcubut vt auri custos ardas
phrigium rex qm du omia q tangebat in
aurum verterent in auro fame pibat hec e
ergo de hebi filia .i. geli cordis ⁊ ignam ac
ee noctis .i. ceci cosily existimatis optimu
diuitias auge ut usu careamus eaz
De miseria decima hebi filia
Placet insup tullio miseria hebi noc
tis qz filiam fuisse .h. em adeo comu
infortuniu est vt possit ꝓspectantes in miseri
cordia comoue Qz quide nosp̄i nobis faci
imus du neglecto veritatis lumie picturas re
abeuntes quotiens mo non alit ingemisci
mus qz si ꝑpetuas ꝑderemus et sic ab offus
cato ment iudicio tocussu pecto suspiria
lacrimas qz miseria emitit in publicu vt
in filia noctis ⁊ hebi dici possit .. .. De
fame vndecima herebi filia
Famem dicit paulus in⁹ crisippum
herebi noctis qz fuisse filia h aut
aut publica e ut olim ꝓmonstrata phanoi
aut ꝑuata vt crisithome ꝑn .. ex vniuersali
frugu penuria qsueuit contingere cui⁹
rei ca dumina ira ca est vel diuturnu bellu
seu aduersa sup celestiu corpm dispositio seu
vermes subterranei rodentes semina seu lo
custe iam sata nascen deuorates ex qbus
causa prima a neie morbu nosci pt Et sic
dici potit herebi noct qz filia si no herebi
in visceribz tre lascentis aut in egris hom
pectoribz residentis quiymo in ꝓfundo di
uine metis archano strissie vigilantes qm
intellcu hom mortalitat caligine offus
catus intueri no pt nec ecia noctis die mtis
in qua nil vnqu fuit obscuru veru suo sep
lumie cuncta clarificat si inte imbecillitatis
erroris Ceteras cause hui⁹ spes asserunt
mathematici suis artibz ecia ꝓuideri posse
Q vtru veru sit tu sensisse ꝓnceps cu in ta
libz appme te instructu audiuerim optime
nosti Si aute sic e talis fames nec hebi
nec noctis filia ee pt Si aut no sit tunc
vt de deo diximus cu in archano ne antro
repositum videri no possit liquetur vt ta
lis fames sit filia noctis ⁊ hebi Bone id
dca ꝑuata aut fames aut ex penuria ci
boz qtinget vt plurimu aut aliqn ex fasti
dio schomatacim Si ex penuria aut iner
tia atqz desidia patientis aut egestatis e
inie contingit Si ex inhercia vel desidia
ut quoqz videmus quosda lascivie pocius
⁊ ineptie atqz ocio vacare q rei familiais
curagere hec ꝓfecto hebi noctis qz filia est
eo pacto quo supiores sunt ceci Si egestat
crime du in no obnutepancia sit egenus
qui patit nec hanc herebi noctis qz filia
puto n ob id dixim qz ab intrinseco stomachi
esurientis ꝓcedit Si uo ob ciboz fastidiu
fames sit ut no nunqz quibusda discolis
atqz ꝑua consuetudine nauseantibz con
tingisse nouim⁹ quibz nisi exquisita edu
lia ⁊ pl ineta actuarate qpoita seu regium
tucteta ⁊ pciosa vina atqz forensia appo
nant adeo vulgaria spnut et respuunt ut
ꝑus se media torqui ꝑmittant q comedat
nulli dubiu qn et hec nata sit hebi atqz
noctis hui⁹ aut mansione et forma sic
descbit Quidi⁹ quesita qz famem lapido
so iueit in agro vnguibz et raris vellete
dentibz herbas hirtus erat crinis caua
lima pallor in ore labra in cana situ sca
bre rubigie fauces Dura cutis ꝑ que spe
tari visca posset Ossa sub curuis exta
bat arida lumbz ventris erat ꝑ vent locy

Gne ca fame
⁊ caritudinis

cato Uticēsis

tullius

paulus

omdy

pendere putares pectus et aspice tamen tracte
tem Duruerat articulos macies genuumque ri
gebat orbis et in modico prodibant tubere
tali hanc procul vidit etc. De querela

duodecima herebi filia

tullius

Querela dicit tullius fuisse filiam noctis
et herebi Quod facile concedetur si quod
sit sane mentis oculo prospicietur. Est enim morbus
male secum quiescentis animi ob hoc in insaniam
veniens pectus quia aut subtrahi quod sibi debetur
autumat insultus homo aut egere sibi non
dari quod optat vel non posse quod cupiat et sic
quod suum est esse alienum huius mentis privatus
existimat hinc querit lascivus amans hinc
auri cupidus hinc honoris avidus hinc sanguinis
sitibundus et alii plures malum quod inducunt
ipsi et prudentes eiecisse potant flentes

De morbo xiii herebi filio

Est et morbus herebi noctis que filius ut
placet tullio et crisippo hic autem mentis
et corporis potest esse defectus et ut in corpore ab
humorum discordantia sit in mente amorum incon
veniencia causatur Et tunc merito huiusmodi parentum
id est cecitatis intuscente filius nuncupatur Et quoniam in
mortis salute tendere videatur morbus ut pla
cet pluribus appellatur De senectute

quartadecima herebi filia

Senectus etatum ultima et morti continua
solo contingit corpori cum vonalis
anima tendat inmiditate perpetua in eternum
hec ut ait tullius herebi fuit noctis que filia
Quod quidem facile concedi potest cum illi sit in co
plexione conformis frigida scilicet et sicca et

filii parentibus similes

filii siles consueverint esse parentibus Est
insuper hebes inhers et tremulus a quibus non
degener est senectus cum ut cernimus tremula
sit et tarda Porroque hebetes offuscatosque
sensus habet corporeos non in(?)negare illi noctem
duxere inventam Attamen hoc habet insigne quod quanto
tum illi subtrahitur tanto tantum menti augetur
consilii ex quo fit ut veneranda sit et eius
cani invenum proponantur lacertis De

pallore quintodecimo herebi filio

Pallor faciei atque totius corporis exan
guinis est color exhausti sanguinis seu
egri seu repetini timoris eruissimus testis
hic noctis et herebi filius est teste crisippo Et
hoc ideo quia quidem a luce solis non cernuntur aut
animus bona negetata invitus pallore facile
occupatur et superiudicium est quia neque sole videat
neque colore sentiat herebus et ob id non ista
contingit frigescere sanguinem et adversa digestione
corrumpi et per consequens oriri pallore necesse est ut

sat videmus in eis que diu ceco carcere clausi in
lucem veniunt aut qui ab egritudine corporea fati
gati resurgunt vel subito correpti pavore
pallescunt De tenebra sextadecima

herebi filia

Herebi noctis que filia esse tenebra nullo
intuiciente teste credetur Sane ne idem
nox et filia videantur in hoc differunt Nocte ali
qualis luminosa res cernitur ut luna et sidera
seu ignis aliquis in tenebra autem nil unquam
apparet lucis et si appareat usquam desistat esse
tenebra De sompno septiodecimo

herebi filia

ouidius

Sompnus secundum quosdam est intimi ignis
coheccio et per membra mollita et labore
relaxata diffusa quies secundum vero alios est quies
animalium virtutum cum intensione naturalium De hoc sic
scribit ouidius Sompne quies rerum placidis
sime sompne deorum pax animi quam cura fugit qui
corpora duris fessa ministeriis mulces reparasque
labori etc. Sane longe plenius somni comoda
describit seneca poeta in tragedia herculis

seneca

furentis dum dicit Tuque o domitor Sompne ma
lorum requies animi pars humane melior vite
volucre matris genus astree frater dure lan
guide mortis veris miscens falsa futuri certus
et idem pessimus autor Pater o rerum portus vite
lucis requies noctis que comes Qui par regi
famuloque venis placidus fessum lenis que
fovens pavidum leti genus humanum Cogis longam
discere mortem premere devictum etc. hinc preterea

ouidius

ouidius describit thalamum sat aptum dormiendi
cupido dicens est prope cimerios longa spelunca
recessu Mons cavus ignavi domus et penetra
lia sompni Quo nunquam radiis oriens mediusve
cadens ve. phebus adire potest nebule caligine
mixte Exalantur humo dubieque crepuscula
lucis Non vigilalos ibi cristati cantibus oris
Evocat auroram nec voce silentia rumpunt
Sollicite ve canes canibus ne sagacior anser
Garrula nec pecudes fiteri(?) pectora mulcet
non fera non pecudes non moti flamine rami
humane ve sompnum Reddunt convicia lingue
Muta quies habitat saxo tamen exit ab imo
Rivus aque lethes per quem cum murmure labens
Invitat sompnos crepitantibus unda lapillis
Ante fores antri fecunda papavera florent
Innumereque herbe quarum de lacte sopore Nox
legit et spargit per opacas humida terras Ia
nua ne verso stridorem cardine reddat Nul
la domo tota est custos in limine nullus in
medio thorus est ebano sublimis in antro
plumeus unicolor pullo velamine tectus Quo

pr(imu)s

cubat ipo de(us) membris languore solutis. Hunc
circa passim varias imitancia formas Somp
nia vana iacent totidem quot messis aristas Sil
va gerit frondes eiectas litus arenas etc. Et hunc
locum spectata thalamo a cubicularijs decoratum deum
tullius — dicit tullius herebi et noctis fuisse filium cuius veri
tas inveniunda est et in vide potimus de misteriis cu
ius sensus appareat descripti thalami. Filius
ergo herebi noctis quia dicitur sompnus a vaporibus hu
midis e stomacho surgentibus et opilantibus arte
rias et quieta obscuritate causetur. Si autem de
mortali sompno velimus intelligere non difficilius
patuit talium dabitur causa. Nam calore cavitatis
perdito et obmissa vocis via ut necessarium sit
in letifero iure sompnum satis aptum est. Nunc autem
de assistentibus videamus quod sompnia sunt multipli
cium specierum ex quibus quinque tantum super sompnio sci
macrobius — pionis ostendit macrobius. Harum prima vocatur
fantasma que inquit se mortalibus miscet / insi
lente dum se incipit sompnus immittere existimantibus
nobis adhuc vigilare. Affert quod horribiles insu
formas et ut plurimum a natura specie et magnitu
dine discrepantes etiam nonnullas aut mirabile
gaudium tempestates validas ventosque sonores
et huiusmodi huius generis dicit macrobius esse ema
tes seu ephiattes vel ephilates que comunis persu
asio existimat quiescentes invadere et suo pon
dere pressos sentientes quod gravare. Et huiusmodi
causam opinantur multi stomacum nimio cibo
vel potu gravatum seu longo ieiunio vacuum
et non numquam aliquem ex humoribus cerebro perdnan
te. Sunt qui superaddant hesitationes dicat
quod virgilium intellexisse didonem vidisse fan
virgilius — tasmata dum sorori conquesta est dicens. Anna que me
suspensam in sompnia terrent et id in sompnia
per fantasmate licentiam poetica ipse posuit.
Secunda in sompnium nuncupatur a premedi
tatione causatum ut tullius affirmare videtur
in libro rei pu. dicens. Fit enim sepe ut cogi
tationes sermones que nostri pariant aliquod in somp — tale
ennius — no quale de homero scribit ennius de quo
videlicet sepissime vigilans solebat cogitare et
loqui etc. In hac itaque specie sompnii amans di
lecta sibi puella in amplexus eius occurrere
aspiciet aut fugiente miserimus exorabit
Nauta tranquillum mare navemque pansis
velis sulcante aut tempestate periclitatem
aspiciet Sic et agricola fructu letabit le
non vana sompniorum — tas arvis intuens segetes depastas quod plo
rabit Inqu[illegible]itator pocula exhauri et ieiu
nus cibos aut optabit aut fautibus vacuis
devorabit appositos de premeditatis aut a

didone sancta in sua quidam nolunt eo quod videatur
a virgilio ordinis premeditationem dum dixit ah — virgilius
ta mihi incertus aio numstus que recursat gen
tis honos herent infixi pectore vultus verbaque
etc. Et sic tamquam ex premeditatione provenire
videtur esse in sompnium verorum que ex affectione pro
cedunt vna cum sompno in auras evanescunt
virgilius — ut ipse virgilius dicit. Sed falsa ad celum mittunt
in sompnia manes. Sompnium species tercia
appellatur per quod placet macrobio certa somp
niari sed sub velamine ut teste moise in pen
tateuco vidit Joseph manipulos fratrum suum — Galenus
adorantes et ut ait valerius astiages in
te et vineam ex genitalibus filie prodeunte hoc
autem fieri volunt homine existente sobrio ut
plurimum summo propinquante die. Quarta vero
species visio nominatur nullas per se ferens amba
ges quinymo quod futurum est liquida patefac
tione demonstrat ut vidit arterius rufus ro
manus equos dormiens siracusis se scilicet
dum gladiatorum munus inspiceret retiarii ma
nu transfodi. Quod die sequenti cum multis
nunciasset secutum est. Quinta et ultima sompniorum — quinta
species oraculum veteres vocaverunt. Quod macrobius
esse vult dum sopiti parentes maiores quam nos
gravem hominem aut pontificem seu ipsum deum a
liqua dicentem seu premonentem nos cernimus
ut in sompnis Joseph ab angelo premonitus est
ut acciperet puerum et matrem eius et cum eis sece
deret in egiptum. Sane nonnulli ex priscis ut
ex verbis porfirii phi satis percipi potest omnia per
quiete visa esse vera arbitrati sunt, sed ut pl
ures minime intellecta. Et ob hoc videtur porfi — porphirius
rium longe aliter quam multi alii faciat sentire
quod per homerum primo dictum per virgilium dictum
est. Et quia familiare magis virgilii quam
homeri carmen illud deducamus in medium.
Dicit enim virgilius sunt gemine sompni porte quarum — virgilius
altera fertur cornea qua veris facilis datur
exitus umbris Altera candenti perfecta nitens ele
phanto Sed falsa ad celum mittunt in sompnia
manes etc. Per hos versus vult porphirius
sompnia omnia vera esse sentiens quod anima so
pito corpore tamquam paululum solutior in
sua divinitate intratur et in latens humanita
tem verorum aciem omnem dirigat intellectus et
non nulla videat et discernat et plura vi deat
quam discernat seu longinque abdita sunt seu
densiori tegmine occultata et hinc fit quod — ut
distinct esto non plene nebula talitinne
mortalitatis obsistente dum sit per cornea
emitti ianua cum cornu huius nature sit ut ex

tenuatum

tenuatum primum sit intinctum et tamquam diaphanum corpus in se reconditum videre permittat. Quod autem obsistente carnis caligine videre non potest id elephanto contextum dicimus. Cuius quidem os anima adeo condensatum est ut in quantacumque tenuitate redigatur videre superius(?) non permittat quod id est sed dicitur Virgilius quia minime inutilia sint ut ait Porfirius.

Nunc autem super de ministris videamus qui et si forte multi sint nomina tamen tantum cognoscimus tres. Quorum primum morphea dicunt volunt quod interpretatur formacio seu simulacrum. Cuius dum missi officium est quoscumque hominum vultus fingere verba

Ovidius mores voces et ydiomata ut scribit Ovidius dicens At pater e populo natorum mille suorum Excitat artificem simulatoremque figure morphea non illo iussos solertius alter exprimit incessus vultumque sonumque loquendi Adicit et vestes et consuetissima cuique verba sed hic solus homines imitatur etc. Secundum autem ytacona seu phabetora quorum ego nominum significatum ignoro huius tamen officium hoc in carmine dicit Ovidius Alter fit fera fit volucris fit longo corpore serpens hunc ytaton superi mortale phabetora vulgus nominat etc. Tercium vero dicunt panthum qui totum cuius officia non est missi fingere Ovidio teste dum ait Est etiam diverse tercius artis panthos ille in humum saxumque undamque trabemque Queque vacant anima fallaciter omnia transit etc. Per hec(?) ex hiis nolunt quod eciam dormientes ab exteriori potencia nobis illata sunt vero utrum sit sic videant alii.

De morte xviii herebi filia

Aristotiles Mors ut voluere tullius et crisippus filia fuit noctis et herebi quam ultimam esse terribilium testatur aristotiles. Ab hac enim omnes ab ea ipsa die qua nasci incidimus intimus sesisi(?) adeo ut non aditamus continue carpimur et cum cotidie moriamur tunc vulgato sermone mori dicimus cum mori desinimus. Hac et si mille modis in se rapiam aut violentem aut naturalem nolunt poores. Violenta est quam ferro vel igne vel tanti alio fugienti vel ex postulati infertur. Naturalis autem secundum macrobium super sompnio scipionis ea est quando non corpus ab anima sed a corpore anima delicta est. Vocatur insuper veteres senium morte naturam seu merita iuvenum inmaturam puerorum aut acerbem dixere. Necnon et aliis multis nominibus appellata est

Statius ut atropos parca letum nex et fatum. Huius etiam dirum opus sic breviter describit statius Stigiis emissa tenebris mors fruitur celo bellatoremque volando campum operit nigroque viros invitat hiatum nil vulgare legens sed que dignissima vita funera precipuis animis arisque cinento(?).

anguineo(?) notum etc. Sed iam quam pauca sicut fit detegamus. Herebi illam dicunt filiam quia ab herebo missa sit ut in prescripto carmine Statii stigiis emissa tenebris seu quia calore careat ut caret herebus. Noctis autem filia ideo dicta est quia horribilis et obscura videatur. Mors autem dicta est ut dicit huguicio quia mordeat vel a morsu primi parentis per quem morimur vel a morsu primi parentis per quem morimur vel a marte qui interfector est hominum vel mors quasi amaror quia amara sit. Nil enim hominibus creditur amarior morte eis exceptis de quibus dicit Johannes in apocalipsi Beati qui in domino moriuntur. Huguitio Hec ut placet videtur sermo ab atropa de qua superius dixi quod per hanc violentam demum intelligere mortem ut satis est colligitur proximo supra ex carmine statii. Per autropon autem vult intelligi naturalem rerum dissolucionem. Jo. apoc. Atropos autem dicta quia non convertitur. Parcam vero eam per antifrasim dixere eo quod nemini parcat sit et letum cum sit laetissima rerum. Necem autem illam proprie arbitror qua aqua vel laqueo seu modo alio spiritus intercluditur. Fatum autem dicta eo quod divina providencia pronunciatum sit quod nascimur omnes mori debere.

De charone decimo nono herebi filio

Charon acherontis nauta herebi et noctis filius dicitur a crisippo de quo sic ait Virgilius Portitor has horrendus aquas et flumina servat Terribili squalore charon cui plurima mento Canicies inculta jacet stant lumina flamma Sordidus ex humeris nodo dependet amictus Ipse ratem conto subigit velisque ministrat Et ferruginea subvectat corpora cimba Iam senior sed cruda deo viridisque senectus etc. Virgilius Charon quem serius devolunt interpretatur cronon tempus est herebus autem hic pro intrinseco die initis consilio intelligendus est a quo tempus et cetera omnia creata sunt et sic herebus carbonis pater. Nox autem illi ob id iuncta est quia ante creatum tempus nulla fuit sensibilis lux et ideo in tenebris factum et ex tenebris productum videtur. Apud infernos vero ideo positus est charon quia superi tempore non indigent ut nos mortales qui ab illis sumus inferi indigemus. Quod autem charon corpora defert ex una in alteram acherontis ripam ideo fictum est ut intelligamus quod tempus confestim ut nascimur suo nos sumit in gremio et in ripam deferunt opposita id est in mortem quicquid est nativitati contraria cum illa deducat in esse et hic corporibus auferat esse/ vehimur preterea a charone per acherontem fluvium qui absque gaudio interpretatur ut ad ultamus(?) quod a tempore trahimur per vitam labilem et miserie plenam. Cum preterea dicit virgilius senem sed robustam viridemque fultum senectute ut cognoscamus tempore antiquitate vires non perde

pm9

hoc idem hodie pt qd potiu di datum est. Sor
didus aut illi amict9 e ut appeat qz eta due
na q sordida sint vesset

De die xv° herebi filia

Tullius Theodontius — Dies herebi noctis qz fuit filia sit n de
natuus deoz scribente tullio hanc di
cit theodonti9 etheri fri suo coniugio copula
ta. Qz hebi filia sit et noctis talis ro reddi
tur a quibusda hebu eni a pte totu sumetes
q bmiso tre corpe sumj bolute ex como ei9
quod orizonta vocant greci no est dubiu adue
tu sol cedente nocte dieqz consurge et ea he
bu ex nocte pduxisse. Eam aut etheri coniucta
connubio id dicunt qz etherem intelligunt igne
qui claritate care no pt et ob id cu dies cla
ra sit illa a volut q claritate igni coniucta os
tende. Hec aut ab antiquis postq a do dcm
est vespe et mane fca e dies vna hui9 ma
gnitudis designata est vt id tpe qd labit a sur
gete sole et mundu omnem circuente atqz
in eode loco vnde surrexat redeunte ea cum
nocte qncludit dies dicat vna. Et hec na
lis qua in xxiiij or equas ptes diuisere et
has horas nuncupaule. Deinde pnt eisd in
su est artificialis e sup inducta dies q in
die et nocte diuisa vtrinqz ptiu diei s. z
nocti xij horas esto inequales ee concessere
Et artificialem ab artificio excogitantis
ea dixe qua in suis iudicijs vt plimu utu
un incip dies — tur astrologi. Jnde medici etica inuenie diem
eaqz eta egritudinu obsuacoes utunt. Diep
vo naliu iniciu no eque a nacoibz oibz su
marc9 varro — mit. Romani aut ut ait marc9 varro a
nocte media incepisse z insequentis noctis
mediu terminasse voluerunt. qua demensioz
ad huc suat ytali et potissime in iudicialibz
cais. Atheniesses aut olim a solis occasu
incipietes diem i occasu diei sequentis fi
niebat Babillonij vero ab ortu faciebant
qd ab occasu attici vmbri qui z etrusci
sut a meridie illz fece pncipiu et insequen
tis diei meridie terminabit. Que consuetudo
ad huc ab astrologis obsuat. Est ptea di
es nalis sm varias ei9 qualitates varijs
macrobi9 — distincta noibz. Na vt macrobius saturna
lioz asscit ab inicio diei romanoz incipi
noia tpm diei — ens pmu tps diei dicit medie noctis inclina
tio eo q nox in diem incipiat declinare
deinde a gallicantu gallicinium nuncupatu
tcm conticiniu eo q sopita oia q tacere
videant quartu diluculu dr eo q diei lux
appere videat subsequente qntu tps sole ia

surgente mane vocari volue seu q a mai
bz exordiu lucis emitti visu sit seu ab hoie
boni nois. Nam lanuuini mane p bono
dicunt. Sextu aut dixe meridiu hoc e diei
mediu q nos meridie dicim9 ab hac aut
hora tps in noctem tendens qd septim e no
cat occiduu qz cade videat. Octaua vo
suprema tepestas nuncupatu e eo q diei
sit nouissimu tps ut in xij tabulis est
expssum. Solis occasus suprema tepestas
esto. Deinde nonu tps dicit vespa qd atti
cis tractu est. Illi n hesperum a stella hes
po q i occasu solis appet deri. Decimu aut
tps qd e noctis inicium dr prima fax. eo q tuc
stelle incipiat appare. Seu vt alij placz
qz tuc luce cessante diei incipim9 faces
accende vt tenebras noctis vincam9. Vnde
cimu tempus vo vndecim nox concubia dcm est
eo q ea hora post aliquale vigilia cubi
tu consueuerit ire mortales. Duodecimu
quod diei tps qd noctis e tcm itempestu
dr eo q nullis agendis rebz videat accomod
ci9 fine e ctm pncipiu ei9 qd dixim9 me
die noctis inclina. In sup cum huana
solercia respcu hito ad septenariu nmm
que quibusda ex cais veteres volue pfcm
disposuerit oe tps p septianas diez ef
dies septiana singla vn dict z quare — flui. Et dies illas septiane noibz varijs
nuncupare consueue nonulli. Nomina ta
lia exquire cas qs ergo hic puto cum a
planetis apud nos qnqz denoiant. sexo
sabbm ab hebreis dca a xpianis postea
inmutata no e eo q requiem dicant sig
ficare latie vt appeat cu creauisset oia
de9 in sex diebz cu septia ab oibz opibz
sine quieuisse. Dnica aut dies q ex
nob xpianis est septia sic eo dca e qz ea
die xps dei filius no solu ab oibz laboribz
suis quieuit verum victor surrexit a mortu
is et sic illa a dno nro pies incliti voca
ue dnicam. Alij noluit a sole denoiatam
eo q ipe sit planetaz pnceps et inde dicta
dnica. Et quia eiusde diei hore pme pnci
patu habeat ob id illa denoiari dnica. Sz
cu longe ali9 sit ordo planetaz q in noibz
diez habeat est sciendu sm plaz ordinem succes
siue vtrinqz diei hore dari dnm et ab
eo cui contingit pme hore diei dnm ha
be ab eo dies illa denoiata est vt puta
Si diei dnice pmam Veneri secundam hora tribuet
q soli imediate subiacet et mercurio
tertia qui subiacet veneri et lune qrta

quia subiacet mercurio . Quintam autem saturno
ad quem convertendus est ordo cum in luna
deffecit . Sextam iovi / et sic de singulis .
xxiiii horis diei dominicae . sub nomine vel dominio mercurii
inveniet hora vicesima iii / et vicesi
ma quinta que prima est diei sequentis sub nomine
vel dominio lune / et id ab eo secundus denomina
tus est ebdomade dies seu potius primus
ut dies dominica septima sit ebdomade et quin
etis dies a qua prima diei lune hora si eodem
modo computavimus vigesima quarta eius hora
inveniemus sub iovis imperio constituta et vi
gesima quinta sub martis dominio a quo et
ipsa secunda dies martis denominata est quia pri
me eius hore mars imperaret . Et sic successi
ve de singulis donec ad ultimam deveneri
mus sabbati que marti subest / et subsequitur prima
diei dominice ascripta soli a quo dies vero
autem dominicus dicta est / Dies autem naturalis cum ex
die constet et nocte a die tota tamquam a

digniori parte denominata est / et dies a diis vo
citata . Nam dios grece latine dicitur deus
Nam veteri diis more libere opinione veterum ad
inventores sunt sic et adinventrices sunt dies et
a diis ipsis etiam eam ob causam denominate sunt
p   ostquam e subterraneis latebris in diei lu
cem prestante deo devenimus superat nobis
ut quemque de omnibus herebi filiis dixissemus
etiam de ethere quem eius filium voluit quod
senserit veteres descripsisse . Sane quamvis eius omne
masculinum genus hoc excepto filio sterile
est et huius non est parva posteritas et in lo
ngum satis voluminis primum protractum est enim
in secundum servandum honestius ratus fui
et primo finem imponere

Genealogie deorū gentiliū scdm̄ Iohem
boccaciū de certaldo liber secundus in
cipit. In arbore aut̄ ficta desup in celū
versa radice ponit in culmine ether filius
herebi et noctis eius in ramis et frondib;
tū ethi duo tantū sunt filij Iupiter sciliȝ
p̄mus et celius seu celū Iouis p̄mi solum
prosapia designat omis celij seu celi p
le in sequenti restinata volumine. Pro
hemium

Clauerimus herebi fere o
nem plem eduximꝰ gra
dium omnipotentis et veri
opitulante et quo concessū
est ingenio amotis figm
tis nuda in precedenti vo
lumine cora apposuimꝰ lectorib; equidē nō abs
q; ingenti labore int stigios fumos et nebu
las vacillantis huiusmodi nauicule. Sane pt
q̄ in patentiore orbē ventū ē forsan imuꝰ
ambigue flexus varios recurvosq; superabi
mꝰ cursus quorū superbientes in celū vndas
infallor aspicio. Nā int alios arduus ethe
re insctib; hebi in sublime delatꝰ p̄mus ipe
tū occurit sua nō magis tū ple secundꝰ sed sp
ta quidē ex qua si satis rte conspicuꝰ p̄mꝰ
Iupit vnus ē tam conspicuū nois gloria
q̄ longa successione resultes. Vna si dese
re velim omnem in egiptum usq; litus et si
rim regnumq; tum ciprum ut euehar impel
lente fluctu necesse est. Que tū tanto sit
celsitudi tue. Rex inclite notior quanto in lo
ginquiora nauigatio queso p tui nois insig
ne cursus meos et aīo fās et pro more pri
cipis emendari potiꝰ iubeas q̄ dentib; inuidorū
laceradū pmittas. Ipe .n. tenso velo exora
fauetib; iter arripio orās vt ille .i. dirigat
q̄ nasfragā m mari genezareth discipulis
ventis ipau et vndis. De ethere herebi et
noctis vltgeo p̄mo filio qui genuit Ioue
primū et celum seu celium

Ether ut placet tullio in libro de
natis deorū filiꝰ fuit noctis et herebi
quamquā et si quis p celo summat pprie tū
ignis elementū vide existimari a multis sic
n. testat huguꝰ sic velle vide ubi sic in pn
cipio maioris sui voluis dicit h̄c sup ipo
sunt liquidū grauitate carente ethia nec
quidq̄ terre ne feceis hnte et hnc verū
omi causa credidē euidā vt supdem est
et eū filiū demogorgois filiū fictione sua
cunapides ondit vn dicit. Chaos istū
exalasse suspiria sz visū ē ciceroni ceden
dū. Que quatricūq; fuerit multi faciat
ipe tū eum scribit fuisse secundū et Ioue
genuisse p̄mū et celum eqnib; emanauit
omis illa fosa deorū psapia — *cunapides*

De Ioue p̄mo etheris filio qui xiij. in
filios et filias genuit quarū p̄ma mi
nerua ij apis iij sol iiij diana. v. ari
cinnus. vj. tritopatreus vijꝰ ebulneus
viijꝰ dyonisius. ixꝰ hercules. x. pserpina
xjꝰ liber pater. xijꝰ epaphus xiij Sci
tha —

Iouem p̄mū dicit theodonciꝰ fuisse
filiū etheris et diei de quoquidē Ioue
quamtuncq; pclaro sit insignitꝰ noie legisse
me nichil audisse tū p pauca esto laudabilia
meum referebat .n. leoncius grecus vir et — *leoncius*
talium habundantissimꝰ vnū an quesitū maius
nomē vbi fama nuncupatū hoiem archadem
et profecto nobilē et ex archadia athenas
iuisse et cū eet ingentis ingenij vidisset
q; rudi in scło rudi et fere bestiali ritu viue
tes atticos an omnia condictis legib; illos piū
instituto viuere docuit et qui feminas fere coe
hebant p̄mꝰ matrimonia celebrare monstrauit
Et cū iam ad humanos redegisset mores
monuit eos deos colere et eis aras et templa — *Allegoria de*
atq; sacerdotes instituit et multa illis in — *Ioue*
sup ondit vtilia. Que dū mirarent silu
nestres attici atq; comendarent eum imo
deum Iouem vocaue Regē q; sibi fecerant
Que est cicero antiquissimꝰ dicit atheniensium — *cicero*
fuisse rege hec ut de isto sint. Nec vero viso
cur etheris et diei illius finxerit filium. Et
quam celeberrimū sint ap gentiles Iouis
nomē eiꝰ significatū videbimꝰ et que potuit
eē impois cū et deificatois pscrutabimur
Dicunt ergo eū etheris filiū seu vt eū nobi
litet pre gnoso putabat .n. p̄ma rerū cāz
igne et sic illi nobiliore patre dare nō po
terant seu q eū celestem putaret hoiem
seu deū et a celo venisse inde pfundita
tis ingenij seu q; illi igneam natura vi
deret more ignis semp ad alta tendetem
vt de eo dici possit virgilianum illud Igneꝰ
est illi vigor et celestis origo diei vo filiū
illū dem puto q; esto nascat quis aptus
ad maxima. Non tū enestigio q̄ nat9 ē
ea pt ad que natꝰ ē atque oportet vt in

dies angerent viues (ame in furorem aggen
dorum contestatur et demum ipse confectus cuius opera
quam in die visa et cogitata sunt a die nono
videntur editus partu ut de talibus dici possit quod
valerius dicit demostene itaque alterum demos
thene mater alterum industria enixa est et sic
alterum peperit lysamia mater et alterum dies
operum testis vocatus est insuper lysamias iste
ab atheniensibus Jupiter nomine consequi nec
mirum concessum mortalium nec ipsi etiam deo fuerat
adhuc a gentilitate impositum nec unde
sumptum sit ab imponentibus satis stitum. Ar
bitror ergo tamen id nominis huius causam dedisse quod
et de aliis et planetis multum contigisse com
perimus a similitudine scilicet operationum conformium
huius hominis ipsi Jovi. Dicit enim albumazar
in suo maiori introductorio iovem planetam
naturaliter calidum esse et humidum et aerem temperatum
modestum atque honestum laudabilem plurimum et
patientie observatorem ac in periculis post pa
tientiam audacem liberalem misericordem tantum
amatorem verum mitigatum amicum fidelem
multiloquium bonorum amicum malorum vero hostem
amatorem principum et maiorum et alia plura de
eo scribit quibus advertit eum significare naturalem
animam vitam pulcritudinem sapientes viros le
gum doctores iustos iudices divinum cultum
et religionem victoriam et regnum divitias nobi
litatem gaudium et huiusmodi quibus consideratis
et demum huius hominis ponderatis moribus adeo
eum cum Jove convenire discernimus ut non incon
gruo Jovem nuncupatum dicamus et hanc quidem
causam tanti nominis illi causam fuisse credamus.
Sane nomen hoc postquam ab antiquis
planete et lysamie concessum est nonnullis aliis
a recentioribus etiam attributum legimus ut puta
Jovi secundo celi filio qui et archas homo fuit
et atheniensium rex regno et Jovi tertio homini
cretensi et saturni filio. Sic eque et pisistrati athe
niensi principi quem multi Jovem olimpicum vocavere
preterea poete ignem elementum et non nunquam
ignem et aerem sub iovis nomine sine fictionibus
inseruere adeo quod in sublime conscendit ut
a prudentioribus etiam summo et vero deo asscri
beretur non immerito ipsi quippe soli tam egregium com
petit nomen quod nec abhorret vanitas consi
derato nominis significato nisi gentilium fuisset
inventum. Voluit enim aliquem ex grecanis viri
quod Jupiter sonet quamvis divinas pater quod soli vero deo
congruit. Ipse enim vere pater est et ab eterno fuit et erit in
sempiternum quod de alio nomine dici possit. Ille et
iuvans est omnibus et nulli nocens et in tantum
iuvans est ut si suum retraheret iuvamen perirent
confestim omnia necesse sit. Insuper hoc nomine in
principio grecorum zeus quod latine vita sonat. Et quis
alter rebus et creaturis omnibus est vita nisi deus ipse
qui de seipso dicens testatur ego sum via veritas et vita
et profecto sic est. Ille enim et per eum et in eo vivunt
omnia extra eum preter mortem et tenebras nihil. Hunc
et si non rite coluerit veteres iovem iovem optimum
maximum vocare conati preterea verba om
de quam magnitudine et potentia ceteros excedat deos
et quod ipse solus summum sit bonum et quod ab eo vita
sit et adiutorium venisset. Multa preterea pote
ram hic apponere Jovi a poetis attributa ut puta
armigeram avem quercum bella Junonem coniugem et
alia. Sed quoniam ista videntur tempore spectare ad ea que de
iove cretensi ficta sunt illi censui reservanda. Por
ro vero merito non satis certum est utrum athenienses
iovem hunc in deum admiserint aut fecerint. Si
aut fecerint sciendum est antiquos consuetum fuisse
ad augendam originis nobilitatem conditores civi
tatum suarum dies suos in sanctis demoniis numero deorum
inserere et sacris aris templisque colere. Sic et principes suo
rum principum. Sic et ipsos principes ob aliquod ab eis
susceptum beneficium ut se gratos ostenderent. Et si alios
ad bene agendum ob cupiditatem tam splendide glo
rie animaret. Scribunt insuper veteres multos
fuisse Jovis filios ex quibus arbitror ego nonnullos
Jovis fuisse filios. Sed cuius Jovis primi secundi vel
tertii de aliquibus non satis constat. Sic et alios
plures ob insignem virtutum preeminentiam et ad
gloriam terminis extollendam et a theologis gentili
bus Jovis filii attributos quos ergo illi attribua Jovi
cuius magis videbunt contemporanei

De Minerva prima primi Jovis filia

Minerva vulgato fere poetarum omnium car
mine Jovis fuit filia de ortu cuius talis
fertur fabula. Quod cum videret Jupiter Junonem coniugem
suam non ferentem filios ne ocio absque filiis esset
percusso cerebro suo armatam emisit Minervam.
Quod lucanus firmare videtur dicens hanc et pallas
amat patrio que vertice nata est. Et in natiuitate eius
dicit claudianus aureatos radiis imbres nas
cente Minerva induxisse Jovem perhibet
ret. Insuper hanc natam dicit fuisse lima. Verum sicuti
reliquarum quam filiis sue. Huius preterea comptum
voluit sanctum an ea inventum sic et textu
ra et ob id placet ovidio hinc cum aragne
colophonia de dextra fuisse certamen et victo
riam sic et cum neptuno de imponendo nomine civi
tati athenarum. Eam preterea nonnulli arma
tam finxerunt et artis athenarum preside illi in
super titulum attribuunt et minorum inventorem et

eorundem figuris cum alio loco nunc sigmis uterentur
antiqui recitatur de hac et alia fabula. Quod cum
esset hinc perpetue virginitatis servande propositum et
vulcanus in desiderium sui venisset, Jovi patri suo
petiit loco muneris factorum a se fulminum in gi
gantomachia minerve matrimonium. Cum iupiter
noti nate consilii sit obtinere posset concessit
et minerve si illum aspernaret versa vice conces
sum est ut se viribus tueretur. et sic dum toties co
natibus in eam irruisset vulcanus et ipsa in contrarium in
tenderet actum est ut emisso a vulcano semine in terram
nasceretur puer et ipsa liquerent in pace. Triplici e
tiam illam indutam veste dixerunt eique peplum pictum
consecravere et eius in tutela cornice pulsa nottuam
posuere ac pluribus eam nuncupavere nominibus ut mi
nervam palladem athenam et tritoniam. Has ex
plicitis exquirebat ordo fictionis ut detegeret
quid sensisse sub figmentis potuisset antiq
uorum hic advertendum est quoniam non omnia hic ap
posita figmenta ad hanc spectant minervam.
Illa quippe nominis identitas non curantibus ex hoc
poetis implicuit. Nam non arma ut leontius asserit
ad hanc spectant nec neptuni certamen quoniam eius
sunt minerve que Jovis secundi fuit filia. Et id il
lis obmissis detegemus certa et quedam historiam
alia apponemus. Voluerunt igitur minervam
i. sapientiam ex cerebro iovis i. dei natam
voluerunt enim phisici omnem intelligentiam virtutem
in cerebro tamquam in arce corporis consistere hinc
minervam i. sapientiam ex cerebro natam finxerunt i.
ex cerebro dei ut intelligamus quoniam ex profundo
die sapientie archano omnem intellectum et omnem
sapientiam infusam esse quam summo i. terra quantum
ad hoc stilis dare non potuit neque potest. Nam teste
sacra pagina omnis sapientia a domino deo est. et ipsa
met in eadem dicit. Ego i. ex ore altissimi
prodivi. Et sic eam perfecto industrioso non ut nos
gignimur sed ex iovis cerebro natam finxere ut on
deret eius singularem nobilitatem ab omni terrena so
tietate feceque semotam. Virginitas insuper illi attri

intelligentia stat
i. vertice

buitur perpetua et inde sterilitas ut per hoc nostrat
quod sapientia numquam labefactatur aliqua contami
natione mortalium quinymo semper pura semper lucida
semper integra conservata est. Et quantum ad ytalia
est stilis cum sapientie eterni sint fructus. Quod
per certamen illius senserit et vulcanum infra
ubi de erithonio ex certamine hoc nato scribetur.
Triplici autem veste id tegitur ut intelligatur
verba sapientum et potissime fingentium mul
tiplice vere sensu illique id peplum pictum sa
crum est ut intelligamus sermones sapientum or
natos floridos lepidos et summa venustate
decoros. Nottua autem id illi attributa est pulsa
cornice ut ostendatur sapientem premeditacione
in obscuris se posita noscere uti et nottua vi
det in tenebris. et loquacitate ac garruli
tate repulsa ut opere agat tota tempus
quod respice. Minerva etiam dicitur ut ait albri

albricus

cus a minime quod est non et nerva quod est mortalis ut
resultet esse sapientiam immortalem. Pallas
et athene ad alias spectant minervas et id
ubi de illis mentio fiet exponetur. Tritonia
autem dicta est a loco seu a lacu que penes
primo comparuit. Quem triton in affrica co
putatus est. Hactenus fictionibus sic igitur expositis
ad historiam veniendum est et sciendum minervam
nam fuisse virginem quandam cuius incognita
sunt origo tempora vero cum ingentis esset ingenii
in ut eusebius ait. Regnante argivis pho

eusebius

roneo primo apud tritoniam paludem seu lacum
affrice comparuit ignorantibus cunctis quibus ve
nisset ab hominibus. Dicit tamen pomponius mela in

pomponius
mela

cosmographia quod incole arbitrabantur eam
ibidem genitam et fabule fidem faciunt quoniam agunt
natalem illi putant diem ludicris virgi
num inter se decertantium celebrant. hec autem cum
lanificium et texturam et alia multa artifi
ciosa comperisset celebris dea habita est. Et quoniam
omnia eius inventa ex in ingenium atque sapientie
procedere videbantur locus fabule adinventus est
ut ex cerebro Jovis genita videretur. De hac etiam
dicit augustinus in libro de civitate dei. Quod ogigio in

augustinus

attica regnante eam in virginali habitu ap
paruisse apud lacum tritonis ut dicitur est et
cum multorum operum esset inventrix tanto proclivius
dea credita est quanto minus origo eius cognita.
Nec ab eusebio differt augustinus in tempore.
Nam contemporaneos fuisse phoroneum et ogi
gium idem ostendit eusebius et ob hoc ego hanc
Jovi primo filiam ascripsi eo quod illi magis quam
cuivis reliquis videatur convenire tempore

De api argivorum rege primi iovis sexto filio

Eusebius in libro temporum dicit apium qui

eusebius

postea rex argivorum fuit filium fuisse
Jovis et nyobis filie phoronei cum idem
eusebius scribit Jovem primo quam alium mortalium invi
tum et sic primus fuit incipiente cum tempore longe in
flores sic alii leontius autem dicit hunc pho

leontius

ronei et nyobis sororis coniugis sue fuis
se filium eique in regnum sitiomorum heredem
successisse verum postea ab egiptiis et deum
et Jovis filium factum. De hoc api multa nar
rantur. Nam ut refert aliquis cum aliquandiu Ar
gis post phoronei mortem imperasset cupiditate

glorie et amplioris regnum ad egiptios transfre
taunt et obtento regno cum rudes hoies multa
docuiss& et potissime vini usum loco dei habiti cepto
q; ysyde sibi copulata conjugio. Eusebius vo
eum Argivorum scribit fuisse regem. et ut ab eode
traditum est de tpe eius varie sense scriptores a
naliu. Nam quidem dicunt tpe abrahe ab eo
grecia apia appellata. Alij aut dicunt nato
ia iacob eum apud egiptios deum habitum. Beda vo Beda
ea in libro que de tpibz scripsit dixit tpe Jacob
ab api in egipto mephim condita. Eusebius
ptea dicit s alios eum regem fuisse argivorum et
regnasse post centesimum annum iacob et ibidem
dicit apim cum egialeum frem rege pfecisset a
chaic in egiptum transfretasse & mephim con
didisse civitatem. Eum aut in egiptum abiisse &
ysyde habuisse conjuge satis ab omnibz credit verū
tamen de tpe eius ambigatur sit et de morte eius
varia etiam recitantur. Nam alij volunt eum
apud egiptios mortuum & sepultum de quo in libro
de ci. dei sic ait augustinus. Rex argivorum apis navibz Aug9
transvectus in egiptum cum ibi mortuus fuiss&
factus est serapis omnium maximus egiptiorum deus.
Nois aut eius cur non apis etiam post mortem sed
serapis appellatus sit facillimam rone varro Varro
reddit. Quia enim arca in qua mortuus ponitur
quam omnes jam sarcophagum vocant soron dicitur
grece et ibi venerari sepultum ceperunt prius
quam templum eius ess& extructum. Unde soros & apis
sorapis primo deinde una lra mutata ut fieri
assolet serapis dictus est. Alij aut dixere eum a ti
feo fre occisum atque in membra discerptum diuque
ab ysyde conjuge quesitum et postremo compertum
& in vano eius membra collecta q postmodum in re
ligione versum est in sacris scilicet februm innuere
vanum. ysis aut ultra paludem stigiam que in af
frica est in semota insula collecta detulit et
ibidem recondidit. Volunt & qui hoc verum arbitrantur
a longa ysidis exquisitione exorta quam egiptij
fecere diu non aut desistentes quousque album taurum co
perisset comperto q; applaudentes eum vocabant
osirim. Et qui singulis annis id fiebat dixit de osiri Juvenalis
Juvenalis. Et nunquam satis quesitus osiris. Ce
terum quicunque in egiptum venerit seu qualitercunque
occubuerit aut quecunque sepultus sit. apis in
tanta fuit apud egiptios veneratione ut eo vene
rat ab eis ad hoc ut nulla humanitatis infectione
poss& illius labefactari divinitas ut caverent
instituto publico ut si quis illum hoiem fuisse
diceret capite puniretur. Et ob id in quibuscunque
templis erat eius simulacrum digito labijs
impresso admonebat silentium huius insuper

tamen q serapi arbitrabatur egipti caput dicit ra raban9
banus delirantes iudeos in heremo loco dei coluisse
hunc prterea api dicit macrobius in libro saturnaliorum apud macrob9
alexandriam egipti mira cultum venerari se q;
soli venatione illam impendere affirmare. et sic
apim solem esse videtur arbitratus

De sole primo primi Jovis filio

Solem primum primi Jovis fuisse filium scribit
tullius in de natura deorum ubi tamen dicit ex qua tulli9
matre susceptum. Sunt qui velint hunc api fuisse
eo q loco solis ab egiptijs ut paulo supradictum est
cultus sit. Ergo aut quis aliter sunt comperisse non
memini hoiem tamen fuisse certus sum. et si alius
sunt ab api credendum est eum insignem atque splen
didum fuisse hoiem & ingenio atque regnum
auctoritate & eo nomine quo supra de ione dictum est tam
claro noie decoratum

De dyana prima primi Jovis iij filia

Dyana prima filia fuit Jovis primi & pro
serpina ut in libro quo supra tullius idem
asserit hanc ergo reor vera hoc ione fuisse filiam
& non ascepticiam et cum satis sit nomen illud mu
lieribz usitatum potuisse et est fuisse propriu non appoi
tum vero qualitercunque fuit non ea est q poete in
signem virginitate perpetua volunt cum legatur
hanc ex mercurio liberi & proserpine filio primam
tamen concepisse cupidinem

De mercurio primo primi Jovis quinto filio

Primi Jovis et scylenie nimphe archadis
asserit leontius filium fuisse mercurium hunc leonti9
deorum nuntium seu interpretem fore poete describunt
eum q; varijs ornamentis insigniunt ut per illa
intelligatur eiusdem officiorum varietas. Scribit enim
de eo sic virgilius primum pedibz talaria nectit virgili9
Aurea que sublimem alis sive equora supra
Seu terram rapido pariter cum flamine portant. Tum
virgam capit hac animas ille evocat orco pal
lentes alias sub tristia tartara mittit &
dat somnos adimitque & lumina morte resignat
Illa fretus agit ventos & turbida tranat
nubila &c. Insuper & oratius de eo sic scribit Oratius
in odis. Mercuri facunde nepos athlantis qui
feros cultus hoim recentum voce formasti ca
tus & decore more pallestre &c. Illi insuper
Statius theb. ex addit dicens. Obnubit q; Statius
comas et temperat astra galero &c. Sane
quamquam legamus plures et hoies fuisse mercuri
os hijs insignibus quo supra ptermo de eo poete
describunt dato possit et ad hoiem referri
de mercurio planeta scripta potius praesumimus et
potissime si inspexerimus qualiter cum hijs qui
ab astrologis scripta sunt poetarum dicta conveniant

albumazar Albumazar aut maxie int antiquos autoritat
homo asserit mercurium adeo flexibilis ee nē ut
cuestigio ad nām eius cum adhet et ipe sua nām
mutat Et hoc ppt tempamtu eius siccitatis et frigoris
Venerabilis aut andalo preceptor meus eu oplexi
onēs dicit calidas et siccu eiusq; significare concubinas
delectaciōes claritate et oracula vatum eloquentia et
historiarum memoriam credulitate pulcrudine bon
tate discipline et acume ingenij psciencia futurorum
arismetica et geometrica atq; astrologia et hinc
descriptione tam celestium quam terrestrium rerum om
pterea antiquita dulcedine placoris velocitate et
principatus desiderium et ob illud laude atq; fama
et insuper come tonsura sceptores et libros in
datum et testiom falsa speculacione se
motarum rerum paucitate gaudij et substancie
desolatione negociationes et emporia furta
contenciones calliditates et consilij profunditate
modulaciones carminum et fistularum coloraciones
multimodas obediencia concordiam pietate paup
tatem amicicie retentione artificia manuu
et alia multa Et ut ipe idem asserit andalo
cum masculis masculus et cum femine femineus
est Ex quibus facile coprehende possumus cum ta
queritur sit nē de eo in pscriptis carminibus intelle
xisse poetas Esto illud idem de hoibus mercuria
libus dici possit et dicatur ut in sequentibus appebit
Sane libus in tantum poetarum expli velamus ut quoniam
cum astrologis conveniunt manifeste et apte Di
cunt igitur ut a capite summam exordium cum tecto
galo ut per hoc sentiamus quia sicut qui galero
tegitur ymbres fugit et radios sic et mercurius
solaribus tectus radijs quibus fere semper in
tus fugit aspici a mortalibus rarissime qui de
videtur et paucis notus est et mercurialibus homo
caliditate sua tegit consilium Alata eius hūre ta
laria velocitate eius non solum in motu qui illi
circa epiciclum velocissimus est sed ob celere alioz
corporum supercelestium penetratum assumptione atque
tradicionem ex quibus mercurialium et hominum nellax
versipellis quia circumflexio denotat Virga aut
illi assignata est ppt divisiones corporum se sibi in
vicem secundum quas et ipe illico suos disponit ef
fectus et mercurialis homo circa quodcumque opus
sua metitur obsequia Qui ob orco animas revo
cet virga i potentia sua Est hic acutius
attendendum fuere quidam qui arbitrati sunt omes
hominum animas a principio simul fuisse creatas et
deinde conceptis hoibus immissas eas morientibus
nobis ad inferos descendere ibique cruciari donec
in vita commissa purgarent et in tristitium
facere ad elisios campos at inde post mille
annos a mercurio deduci ad lethes flumen ut
eo potato obliviscerentur preterite vite labores et sic
desideraret iterum redire ad corpa ad que mer
curius revocabat Quam ridiculam opinione optime
tangit virgilius dum dicit Quisque suos patim virgilius
manes exinde per amplum mittimur elisium et pau
ci leta arva tenemus Donec longa dies per
fecto tempis orbe concretam exemit labem purumque
reliquit ethereum sensum atque aure simplicis ignem
has omnes ubi mille rotam volvere per annos le
theum ad fluvium deus evocat agmine ma
gno scilicet immemores supera ut convexa revi
sant rursus incipiant in corpa velle reverti
hoc aut officium revocandi animas ad corpa
ideo mercurio attributum volunt quia dicunt eum preesse
fetui in utero matris existenti in mense sex
to in quo opinantur multi rationale animam infun
di concepto et hoc mercurij perdurantis opere Et
sic ab orco i ab inferiori loco revocatur anima
in corpus nascituri a mercurio Quod aut ad tar
tara mittat phisicum est quia deficiente per
frigidum et siccum quod est mercurij complexio vita
calido et humido radicali anima separatur a corpe
et iuxta veterum opinionem tendit ad inferos
Sompnos adimere et dare ideo est cum eo quod dem
est in vita educere nascentes quod est sompnum ad
imere et in morte solvere quod est sompnum dare ven
tos agere mercurij est ut ipe frigore suo non
numquam suscitat illos quibus suscitatis eis
impellentibus feruntur hinc illinc nubes volunt
eum preterea deum eloquentie deum mercatorum deum
furum et alia quedam esse de quibus omnibus
infra contensius ubi de mercurij hoibus dicetur
Eum aut Jovis fuisse filium ideo fictum est quia
dei creata est Cyllenius aut colorandam
fictione dictus est seu eo quod apud cilenem mon
tem archadie primo cultus est

De tritopatreo VII° et ebuleo VIII° et dyo
nisio VIIII° Jovis primi filiis

Tritopatreum ebuleum et dyonisium dicit
Cicero Tulius ubi de naturis deorum antiquissimi
Jovis i primi athenesium regis et proserpine
fuisse filios et athenis anactes appella
tos esse Quos et si nil de illis coperiam
arbitror insignes fuisse viros cum anactes
sonet armorum principes Nam aris grece mars
latine sonat et arcos princeps igitur bellorum seu
armorum principes fuere Quod ea tempestate et
ecia hodierna per maximum est Leontius vero Leontius
dicit quod cum ebulens ad famam titius anthei
terre filij ad meandre cum eo luctam accessis
set eo superato herculis meruit cognomen

quam ante eum nemo meruerat. Ego autem credo longe
antiquiorem Ebuleum, Antheo filio, et Dyonisium dicit
ad Indos coactis in militia mulieribus intulisse
bellum et obtenta victoria Nysam urbem ibidem condi-
disse. Et cum victoriosus venerit, primum pompam
excogitasse triumphi, ac etiam vini usum Athenienses
docuisse, eumque ab eisdem Liberum appellatum et patrem,
eo quod sese liberos eo vivente arbitrarentur, quasi
sub optimi patris tutela servatos. Quicquid sit
esse potuisse non nego, sed tamen longe post fuisse
existimo.

De Hercule primo nono primi Iovis filio

Placet insuper Tullio primi Iovis ex Lisito
primum et antiquissimum Herculem fuisse fi-
lium, et hunc asserit cum Apolline de tripode fuis-
se certamen in quo quidem obtinuit. Dicit Paulus
cum Dyonisius vocaretur Hercules meruit appellari,
quod quidem et Leontius affirmat, sed causam non ostendit,
et ideo quid credam non habeo. Certamen autem tripo-
dis credo de divinatione fuit. Nam Phebi tri-
podas dicit Paulus speciem esse lauri cuius tres
tantum sint radices, et has ob id in libris pontifi-
cum tripodas dictas, et Apollini ob id sacratas, quia
cum ipse divinationis deus sit, huiusmodi lauri eandem
videantur habere virtutem, cum legatur si frondes
huius speciei lauri dormientis capiti supponantur
vel alligentur, eum procul dubio vera visurum sompnia.

De Proserpina prima decima primi Iovis filia

Ex Proserpina Iovem nonnullos suscepisse fi-
lios ostendit Tullius, et in illis etiam fuis-
se filiam, quod quidem possibile est honestate servata,
et Proserpinam huius fuisse filiam, quam Liberi fratris sui
fuisse coniugem idem videtur testari Tullius, cum de
ea nil aliud legisse meminerim.

De Libero primo undecimo primi Iovis filio qui genuit Mercurium secundum

Liberum primum primi Iovis fuisse filium Tullius,
ubi de natis deorum, testatur liquido. Hunc
unum et idem cum Dyonisio superiori Leontius arbitra-
tur, eumque preclaris factis insignem fuisse virum
conatur ostendere. Tamen Eusebius seu de hoc seu de
alio, quod ego magis arbitror, longe post hec tempora
fuisse describit. Huius autem Proserpinam et sororem
et coniugem nonnulli voluerunt, eumque ex ea Mercurium
secundum suscepisse filium.

De Mercurio secundo Liberi et Proserpine filio qui genuit Cupidinem et Autolicum

Mercurius alter a superiori Liberi et Proserpine
fuit filius, ut Theodontius dicit et Cornificius,
de quo talis a Theodontio recitatur fabula: Quod
cum vidente nemine preter Bacchum quendam Apollinis
vaccas furatus fuisset, Baccho, ut hoc nemini
revelaret, unam concessit ex vaccis. Demum in
faciem alteram transformatus, exploraturus Bacchi fi-
dem, ad eum rediit promisitque taurum si sublatas sibi
vaccas ostenderet. Bacchus autem omnia que viderat reve-
lavit. Quamobrem turbatus Mercurius eum muta-
vit in saxum, quod indicem vocari poterat, nos autem
paragones dicimus. Tandem cum divinitate
sua fretus hoc cognovisset Apollo, sumpto arcu vo-
luit Mercurium sagittis occidere, sed Mercurius prestigio in-
visibilis factus ledi non potuit. Postremo inven-
tam concordia citharam a se comptam Mercurius
concessit Apollini. Apollo autem virgam concessit ei-
dem. Dicebat insuper Paulus se alibi legisse quod
Mercurius iram precogitans Apollinis ne ledi posset,
ab eo clam illi pharetram evacuaverat. Quod cum
advertisset iratus Apollo, miratus eius astuciam risit
et in concordiam secum venit, ut supra. Leontius
extra hanc fabulam dicebat hunc Mercurium filium fuisse
Dionisii qui primo supra Liber vocatur, et eum a na-
tivitate vocatum Nysium eo quod apud Nysam Indie
paulo ante a patre conditam natus sit. Et cum
adolevisset, tanta pedum velocitate valuit ut
coevos suos cetos cursu superaret. Quamobrem
obmisso nomine primo Stilbon appellatus est, quod velox
latine sonat. Demum cum illusiones magicas
didicisset et latrociniis delectaretur, summe armen-
ta rapuit Phorbi Indie sacerdotis Apollinis Del-
phici, qui ea tempestate maxime auctoritatis ha-
bebat, et ea post lapideum tumulum quendam cui
Bacchos nomen erat seduxerat. Verum cum taurus
unus ex improviso segregatus a reliquis socios
vaccas repeteret, forte ostendit tumulum illum
mugiens, mugitum cuius videntibus aliis ab ex-
quirentibus armenta comperta sunt, et tumulus ex
Baccho dictus est index. Stilbon autem cum suis ar-
tibus Phoronidis irati impetum effugisset, amicus
eius tandem effectus est. Verum cum in talibus perseveraret
non ob avaritiam sed, ut aiebat, impulsu, cum al-
esset et formosus homo et eloquentissimus et circa
omnia manualia opera celeberrimi ingenii,
Mercurius nuncupatus est et furum deus. Quod, ut idem
asserebat Leontius, etsi a ioco habuit initium, qua-
liter tamen apud Atticos et Archades inceptum ut
post eius mortem illi templa dedicarent et sacra
quibus sibi propicium conabantur facere hii quibus
furto aliquid erat subtractum, asserentes munere
suo conservata multa ac etiam recuperata, eum quod
aiebat sicuti et ceteros insignitum, de quibus in
sequentibus, qui insuper ubi de tertio Mercurio late
dicturus sum, hic aliquid scribere non curavi.

De Cupidine primo secundi Mercurii filio

Cupido primus, ut ait cum Tullio Theodontius,
secundi Mercurii et Diane prime fuit filius

Margin notes: Tullius (beside "Placet insuper Tullio"); Eusebius (beside "conatur ostendere"); Theodontius (beside "Mercurius alter"); Fabula Bachi qui po[stea] ondi9 (beside "vaccas ostenderet")

que aiunt fuisse primarium. Circa quod duo potius sensisse fingentes puto: circa nomen eo quod speciosissimus fuit puer ad instar cupidinis filii veneris, quem puerum et pulcherrimum semper pingere pictores qui alis cupido deus est primarium autem ob id cognominatum reor quia velocissimus cursu fuit adolescens.

De auttolio primo mercurii filio qui genuit synonem primum

Auttolius ut ovidio placet mercurii et lichionis fuit filius. Nam ovidius de origine eius talem recitat fabulam. Dicit enim lichione dedalionis speciosissimam fuisse filiam adeo ut appolini et mercurio placeret. Cumque ambo poscentibus una et eadem die uno tamen de altero ignorante eius in sequentem nocte concubitum, cum promisisset a mercurio non expectata nocte virga tacta est et in sopnum soluta et sic cum ea concubuit. Appollo autem nocte accessit ad eam, ex quibus cum geminos concepisset, peperit mercurio auttolicum appolini vero philemonem. Verum auttolius inter furtes evasit clarissimus adeo ut non videretur degenerare a patre. Philemon autem citharista factus se appollinis filium demonstravit. Huic ego fictioni causam dedisse varium geminorum fratrum exitum et sic utrique eorum illi deo attributus est filius cuius imitatus est mores, et forsan auttolici nascentis fuit significator mercurius et sic eius est dictus filius, et appollo eandem ob causam philemonem lucratus est.

De Synone primo auttolii filio qui genuit Syssimum et Auttoliam

Synon auttolii fuit filius ut placet paulo. Et hunc idem dicit servius fuisse furem seque ad exercenda latrocinia in diversas species adeo transformantem ut facile quos vellet falleret. Genuit autem syssimum et auttoliam matrem ulixis et hunc diunt pervenisse parnasum ut per homerum patet in odissea ubi recitat qualiter ulixes apud parnasum ab apro in tibia vulneratus sit.

De sissimo filio primi synonis et patre secundi

Sissimus ut dicit servius filius fuit primi synonis, nec de eo aliud legisse memini nisi quia pater fuit secundi synonis qui fraude sua troianos in extremam deduxit perniciem.

De auttolia synonis primi filia et ulixis matre

Auttolia ut servio placet synonis primi fuit filia. Hec cum nupsisset laertii ytachie regi ut quibusdam placet a sisipho latrone ad virum vadens intercepta est atque oppressa et ex eo concubitu sunt qui dicant eam concepisse ulixem et sic pregnantem iuisse in nuptias laertis. Et quem ex sisipho conceperat laertis filium esse dixit. Quod aiax thelamonius apud ovidium in questione de armis achillis illi obicit dicens: Quid sanguine cretus Sisiphio furtisque et fraude simillimus illi etc. Hec autem ut fertur cum audisset falso nuntio apud troiam ulixem occisum doloris impatiens laqueo vitam abiecit. Quam postea apud inferos ut in odissea scribit homerus ulixes comperit et agnovit et de multis perquisivit ab ea et edoctus est.

De secundo synone filio sissimi

Secundus synon tertio servii filius fuit sissimi et a synone primo avo suo denominatus. Hic cum grecis ut per virgilium patet ad excidium troianum accessit et iam minus succedentibus rebus grecis fingentibus reditum subornatus volens a troianis captus et ad priamum regem deductus est, apud quem miravi sagacitate primo se extulit et demum fallacibus verbis in perniciosam credulitatem de recessu grecorum regem troianosque reliquos et ad suscipiendum equum intra menia civitatis impulit. Quid ex illo demum exinde de illo secutum sit nescio. Videbit tamen plinius in libro de historia naturali hunc inventorem fuisse significationem specularia, ex quo satis patet eum non minimi momenti fuisse hominem.

De epapho primi iovis duodecimo filio qui genuit libiam et belum

Postquam primi liberi patris iovis primi filii plenam omnem expedivimus retro tendens est primo ad epaphum egiptium eiusque amplissimam progeniem. Quamquam epaphus ut testatur ovidius ex yone filia ynathi iovis fuit filius, theodontius vero, et leoncius eum iovis fuisse filium dicunt sed ex yside promethei filia, ut ubi infra de yside latius patebit. Eusebius autem in libro temporum dicit eum filium fuisse theolegoni cui post mortem a patre nupsit ysis. Gervasius quidem tellibenensis in libro ociorum imperialium scribit epaphum elom et ysidis fuisse filium et babiloniam egiptiam condidisse, quod opus fuisse cambisis persarum regis certiores auctores affirmant. Et sic de patre et matre huius inter se discrepant auctores. Ego autem vulgatiorem sequitur famam iovis et yonis filium dicam. Ex cuius conceptione fabula instat ubi de yone scribitur integre refertur. Hunc dicit lactancius cassiopiam fuisse coniugem non eam que socrus fuit persei sed longe antiquiorem et ex ea quosdam suscepisse filios

ut postea apparebit de tempore eius non minus quam de patre et matre discordes sunt veteres. Nam eusebio ubi de temporibus referente aliquam dicunt ioue yom ynachi filie nuptum regnante athenis citrope qui regnavit circa annos mundi iii^m dc xlvi. Cum constet ynachum regnasse usque ad annum mundi iii^m iii^c dc vi. Et secundum hos oportuit aliam esse Jonem quam ynachi filiam. Idem autem eusebius paulo post predictam dicit yonem in egiptum profectam anno xlvi^o regni citropis qui mundi fuit annus iii^m dcc x. Et ibidem Iside nuncupatam et thelegono cuidam nupsisse et ex eo epaphum filium dixi eo quod eius tempus videatur que mire mater cum yone ynachi filia et yside prometheii ex quibus quis potest quam malit illi matrem asscribere

De libia filia epaphi

Libia epaphi et cassiopie coniugis sue ut lattancio placet fuit filia. Que cum in neptunum venisset concubitum id est alienum hominem ab egipto et ex eo concepit et peperit busiridem immanem postea tirannum. Hec ut dicit ysidorus ubi de ethimologiis eius partis affrice regina fuit que ex suo nomine libia dicta est

De belo prisco epaphi filio qui genuit danaum et egistum et agenorem

Belus quem prisci cognominant veteres epaphi secundum paulum fuit filius et post eum in superiori egipto regnavit ubi ut aiunt celestis discipline inventor dotorque prius meruit ab egiptiis ut idem paulus asserit templum quod illi in babilonia fuit constructum et iovi bello consecratum. Theodotius vero dicit templum hoc post belum factum cretensis iovis astutia qui captatis cum principibus amicitiis quo adeas construeras templa in regnis eorum edificari et suo et amici titulo insigniri plura fecit qua astutia sui nomen eius et deitas ampliata est. Alii sunt qui dicant templum hoc non belo prisco edificatum nec in babilonia egiptia sed belo patri Nini regis assiriorum in babilonia caldeorum cum quod ibidem sub nomine saturni satius et cultu vario honoratum sic. Preterea belo prisco filii quidam sunt ex quibus mulieribus non constat. De danao beli prisci filio qui quinquaginta genuit filias ex quibus ypermestra et ammon atque bona tamen nomine cognoscuntur

Danaus beli prisci fuit filius ut asserit paulus et illud idem confirmat lattancius qui etiam ante paulum oro sum dicit danaum beli filium ex pluribus coniugibus quinquaginta filias habuisse quas cum egistus frater eius cum totidem essent meliores sexus filii postulasset uiuus danaus oraculi responso comperto se manibus generi periturum volens evitare periculum constensis navibus in argos venit. Asserit quod plinius in libro naturalis historie eum primum navibus seu navim transfretasse cum antea ratibus inventis ab eritra rege in mari rubro navigarent. Esto sunt ut idem scribit plinius qui credat misos et troianos in helesponto priores excogitasse dum adversus tracas transirent. Egistus autem quod spretus esset indignans ut illum sequerentur filios imparavit lege data ut nisi dominum repeterent ni prius danaum occidissent. Qui cum apud argos obpugnarent patruum ab eo diffidente fraude capti sunt spopondit enim se illis morem egisti votum filias daturum in coniuges nec defuit promisso fides. Ornate enim a patre viro rem in venire thalamos singulis cultris clam omnes armate et cum vino letitia quod calentes iuvenes facile in soporem misissent obedientes patri virgines captato tempore iugulaverunt viros unaqueque suum ypermestra excepta que lino seu linceo viro suo miserta pepercit. Hunc danaum dicit eusebius cum armais nomen fuit anno mundi iii^m dcc xvi apud egiptios regnare cepisse sed inde egipto pulsus argos veniens primus stelenum argivorum regem cum annis regnasset xi regno expulit et inde genalorem successorem eius argivum ab imperio expulere et danaum suscepere qui ad eos lindare fecit. Nam ut ait plinius in libro de historia naturali puteos primus ex egipto in grecia fodiendos ostendit. Et eisdem temporibus asserit eius ope a filiabus quinquaginta danai filios quinquaginta egisti fratris sui preter linum seu linceum occisos. Tandem ipse cum quinquaginta annis regnasset a lynceo occisus est

De quinquaginta filiabus danai in generale

Filie danai fratricide propriis fere nominibus incognite sunt cum nomina eum tamen ad nos usque pervenerint. Et sicuti nomina perdidimus sic et fortunas post scelestum facinus perpetratum finire tamen poete has apud inferos esse dapnatas et hoc assidue agitari supplicio ut haurientes aquas urnas absque fundis conantur implere. Et ut dicit ovidius molirique suis letum patruelibus ause assidue repetunt quas perdant belides undas etc. Et seneca tragicus in herculle furente urnasque frustra danaides plenas ferunt. Hoc ego illis inditum supplicium reor ut mulierum singularis causa describatur quod dum sua formositatem lauticia nimia augere conantur laborem perdunt et minuunt quod intendunt nam solertia augere

ysidorus
eusebius
ovidius
Seneca

vel potius monstrat qualis sit fluxor atque effeminator hominum labor quem diu sepe repetito coitu credunt adimplere quod cupiunt non obtento voto se opes evacuasse comperiunt.

De Ypermestra una ex quinquaginta filiabus Danai

Ypermestra ut in epistolis ostendit Ovidius filia fuit Danai et sola ex quinquaginta sororibus neglecto patris imperio Lynceo viro suo pepercit, et ob id ut idem dicit Ovidius carceri tradita est. Hanc ut dicit Eusebius in libro temporum nonnulli putaverunt Ysidem esse. Attamen Danao patre Argis regnante sacerdotio functa est.

De Ammone una ex L. filiabus Danai

Ammon ut ait Lactantius filia fuit Danai ex quinquaginta sororibus una. Hec cum studio se in silvis iaculo venaretur inadvertenter satirum percussit qui cum illi vim vellet inferre, Ammon Neptuni auxilium implorans, Neptunus autem fugato satiro quod ab illo virgo pati noluerat a maiori deo passa concepit et peperit Nauplium. Quid autem de fictione sentiendum sit infra ubi de ortu Nauplii apponetur.

De Bona una ex L. filiabus Danai

Bona dicit Ditis Cretensis in de expeditione grecorum contra troianos scribit filia fuit Danai que ut ipsemet asserit Athlanti nupsit et ex eo Electram peperit que postea ex Jove Dardanum edidit.

De Egisto Beli Prisci filio qui genuit L. filios ex quibus Linceus

Egistus Beli Prisci fuit filius et Danai frater ut est satis monstratum et huic quinquaginta fuere filii quibus cum quesisset Danai fratris sui filias in coniuges ab eisdem Danai iussu occisi sunt omnes nuptiarum nocte preter Linceum ut predictum est.

De Linceo ex L. filiis Egisti qui genuit Abantem Acrisium et Iasium

Linceus quem Linum appellat Ovidius filius fuit Egisti et solus ex L. fratribus misericordia Ypermestre coniugis evasit a morte. Hic ut placet aliquibus Danao patruo pulso pro eo regnavit apud Argos, alii vero dicunt eo occiso. Sed qualitercumque fuit ut Eusebius ostendit in libro temporum postquam regnavit annis XLI Abante et Iasio et Acrisio filiis relictis diem clausit.

De Abante filio Lincei qui genuit Pretum

Abas ut asserit Barlaam filius fuit Lincei ex Ypermestra coniuge, esto Paulus dicat eum Beli Prisci fuisse filium. Hic autem bellicosus homo et acerrimi ingenii fuit, Linceo que patri successit in regno annis que vigintiocto ut dicit Eusebius imperavit Argivis et mortuus est.

De Preto filio Abantis qui genuit Meram et sorores

Pritus seu Pretus ut Lactantio placet et persermo filius fuit Abantis Argivorum regis. Huic ut fere omnes asserunt coniux fuit Stenoboe, Homerus autem dicit Antiope, ex qua tres sustulit filias que iam adulte eo quod formosissime essent elate templum Junonis intrantes se pretulere Junoni. Quamobrem turbata Juno illis furorem immisit talem ut se vaccas arbitrarentur et aratra timentes silvas optarent, ut ait Virgilius: Pretides implerunt falsis mugitibus agros. Ovidius aliam refert insanie causam dicens has intra insulam se vaccas credidisse eo quod furto facto ex Herculis armentis prostituissent consensu. Sed qua cumque causa factum sit egre tulit infortunium Pretus, proposuitque regni partem et quam ex eis mallet in coniugem ei qui illas in pristinam mentem revocasset. Cuius premii cupiditate tractus Melampus Amithaonis filius curandas assumpsit, et ut ait Vitruvius in libro architecture eas apud Clitorim Archadie civitatem duxisse. Ibidem namque spelunca est ex qua profluit aqua ex qua si quis biberit fit abstemius, et ob id apud eam in lapide epigramma grecis carminibus scriptum est testificans aquam non esse ydoneam ad lavandum et vitibus inimicam. Ibi autem pactis sacris eas purgavit et pristine restituit menti et sic regni partem et coniugium virginis secutus est. Pretus autem secundum Eusebium annis XVII regnavit eique successit Acrisius frater.

Huius ego filias ante medelam Melampodis in vino fuisse ultra quam deceat mulieres avidas arbitror et potatrices, nec mirum si se prius regi preferre ausas. Quamobrem Junonis iram id est regnantis patris meruere et castitate in partem altam instigante vino muliebrium in furia visse se vaccas et ternas et nigro subditas clamitabant. Verum cum forsan sepius contigisset vexatus infortunio Pretus eas tradidit Melampodi curandas qui cum eas aqua predicta potasset hostes vini fecit et furor abiit consuetus.

De Mora Preti filia

Mora dicit Leontius filia fuit Preti et Anthie filie Amphianastis que cum venatoribus dedita Dyanam per nemora sequeretur a Jove inspecta atque dilecta est, et ab eo Dyane sumpta ymagine viciata. Que tandem cum ob pudorem patrati sceleris et timens ne iterum deciperetur vocanti eam Dyane obsequi noluit. Et ob id Dyana commota illam sagittis occidit. Hanc dicit Paulus Stenobee fuisse filiam sicuti et

reliquie et post susceptam et sanitate obsecutura dyane venisse. Qua fictione dicit idem Leoncius monere ypocritas sepe credulos dolis in eam quam dissuadent deduxisse pernitiem, a qua dum verax homo aliquos lapsos relevare conatur, decepti semel et omnia timentes incredulitati oblatam respuentes salutem in mortem perpetuam dilabuntur.

De acrisio abantis filio qui genuit danem (?) et inter (?) perseum

Acrisius Abantis fuit filius ut dicit Lactantius, et ut Eusebius in libro temporum scribit pro fratre successit in regno. Huic ut idem Lactantius asserit, nec ab hoc discrepat Servius, unicam huius filiam Danem in visis hunc se manu eius qui ex filia nasceretur moriturum. Cum ad effugiendam pernitiem mortem filia in quadam turri se posuit senarique iussit ne quis homo ad eam posset accedere. Contigit igitur ut audita formositatis eius fama illa concupisceret Iupiter, qui cum ad eam accessum alium non videret versus in aurum guttam ex tegulis in gremium eius se cadere permisit et sic pregnans effecta est. Quod cum cognovisset Acrisius eam capi iussit et in arca positam atque in mare proici. Quod cum ministri fecissent in litus usque Apulie arca delata est et casu a piscatore capta in qua cum comperisset Danem et parvum filium quem enixa fuerat eam ad Pilunnum regem detulit, qui cum genus eius cognovisset, et Priam (?) illam libenter sibi coniugio copulavit. Filius autem eius cui Perseus nomen fuit cum excrevisset et Gorgonis caput abstulisset in Argos veniens Acrisium tunsinuta (?) init in saxum. Quenmodo (?) permutatio secundum Eusebium sonat quod cum regnasset Acrisius apud Argos annis triginta uno a Perseo nepote suo non sponte tamen occisus est et in lapidem id est in frigiditatem perpetuam versus. Quid autem fictionis supest inferius ubi de Dane declarabitur.

De dane filia acrisii

Danes Acrisii filia ut supra proxime dictum est in mare pregnans a patre dimissa cum in Apulia impulsa venisset Pilunno regi Apulo nupsit et inde ad Rutulos abiere. Et constructa ibidem Ardea civitate Daunum Pilunno peperit. Sane quod superius omissum est Iove aurum fluxisse per tegulas intelligendum est auro pudicitiam virginis viciatam. Et cum non esset ad illud iter permissum per ianuam clam tectum ascendisse et exinde se in thalamum virginis desce disse (?) dimisisse. Dicit tamen Theodontius quod cum Danes amaretur a Iove, et se ob timorem patris sentiret perpetuo dampnata carceri ut posset evadere et fugam arripere oculte cum Iove auro concubitum mercata est et pacta nam et cum hiis quas potuit deferre divitiis fugam arripuit pregnans ex Iove.

De Iasio abantis filio qui genuit athlantem amphionem et thalaonem Rubrica

Fuit ut Theodontio placet Iasius iste Abantis filius de quo insi (?) quod sepissime inter Argivos reges nuncupatus est et quosdam huius filios inde (?) legi.

De athlanta filia iasii et matre parthenopei

Athlanta ut dicit Lactantius et Theodontius Iunior fuit filiorum Iasii. Hec cum speciosa virgo ex sociis esset Dyane ad aprum Calidonium perimendum una cum cetera Achaie nobilitate a Meleagro vocata venit et in venatione prima aprum sagitta percussit et ob suam formositatem a Meleagro dilecta occisa belua ab eo eiusdem honoratum capite meruit. Ex quo eius in amicitiam venit et amplexus eius passa et Parthenopeum peperit.

De aphione iasii filio qui genuit clorim

Amphion alter ab illo qui Thebas clausit muro filius fuit Iasii et regnavit ut dicit Leoncius in Orcomeno minio et in Pilo vocatus alias Argivus. Cui unica fuit filia nomine Cloris.

De clori filia aphionis et nelei coniuge

Cloris ut supra dictum est filia fuit Aphionis et ut in Odissea testatur Homerus Neleo nupsit eique peperit Nestorem et alios plures filios.

De thalaone iasii filio qui genuit euridicem flegeum et adrastum

Thalaon dicit Paulus filius fuit Iasii et apud Argos regnavit. Quod quidem iudicio meo sane intelligendum est. Dum huiusmodi homines reges appellant veteres. Nam cum in cathalogo regum non reperiantur existimandum est eos de stirpe regia fuisse in aliqua regni portiunculam tenuisse et appellatos reges magis ob decus stirpis quam ob possessum a talibus regnum. Ex quibus Thalaonem hunc et Aphionem et Iasium puto.

De euridice thalaonis filia et amphiarai coniuge

Euridices ut asserit Theodontius fuit filia Thalaonis et Amphiarao vati iuncta coniugio cui peperit Amphilocum et Almeonem. Cumque Adrastus Pollinicis generi sui causam adversus Ethioclem et Thebanos suscepisset bellumque pararet. Vidissetque Amphiaraus oraculi visu se non rediturum si iret in bellum latibulum petiit uxorique sue tamen suas patefecit latebras. Cum cum ab Adrasto aliisque quereretur nec comperiretur usquam. Contigit ut videret Euridices arg(?)

Lactancius

fabula danes a Ione visi in auro pressa

Leoncius

Homerus

theodontius

Theodontius

coniugi pollinicis monile quonda a vulcano do
natum hermioni coniugi cadmi illud qz desidarz
diceret qz argie si monile illud illi concederet se
ostensura amphiaraum et sic factu e Qua
obrem in bellu vadens Amphiara9 a terra ab
sorptus est. Euridices aut postea ab almeo
ne filio cu vadens amphiaraus vindicta sue
mortis iniuxerat occisa e

De flegeo filio thalaonis

Flegeus ut d[icit] theodonti9 filius fuit tha
laonis moriens nil memoratu dignu
reliquit

De Adrasto rege filio thalaonis qui ge nuit deyphilem et argiam

Lactanci9 Adrastus argiuoru rex ut ait lactanci9
fuit fili9 thalaonis et eurimones Cui
cu due eent filie deyphiles et argia audissz
qz ab oraculo se nuptum daturu alteram apro
alteram leoni circa futuru infortuniu filiaz
afflictabatur Et ecce casu factu e ut polli
nices thebanus ex composito exul in tepesta
notte argos appelleret ymbres qz fugiens
regiam subintret porticu nec mora et ty
deus ob homicidiu calidonia fugiens ibide
deueniret et in certamen post iurgiu hospicij ca
usa surgerent Quaobrem patris rex senex ad
iustus ad eos descendit et verbis et auctori
tate sua innicem inat composit eos qz deduxit
in regia Et cu vidisset alteru pelle leonis
tectu pollinicem s[cilicet] qui regius iuuenis in sign[um]
istud in testioniu virtutis thebani herculis
ferebat Et alteru cute apri qui ob occisu a
meleagro patruo apro in dec9 prolis ea tec
tus incedebat responsi ambiguitate itellec
ta cognouit hos sibi generos ee transmissos
Quos post qz nonit affinitate cotentus ti
deo deiphilem et pollinici argiam dedit v
xores Et cum inxta promissu regnu ab e
thyocle pollinici non restitueretur coniunctis
viribz aduersus thebanos bellu mouit
Et cu iam duces oms sine morte occubu
isset cecidissent qz mutuis vulneribz polli
nices et ethiocles ipe in fugam versus re
petijt argos nec quis illi fuit fis inuenio

De deiphile adrasti filia et coniuge thidei

Deyphiles ut dicit stati9 filia fuit ad
rasti regis et coniux thidei calidonij
cui peperit diomedem

De argia adrasti filia et coniuge pollinicis

Stati9 Argia s[ecundu]m statiu adrasti regis fuit
filia et pollinicis coniux q cu illi pepe
risset thesandru audisset qz eum a fre occi
sum ab argis et thebas veniens ut extremas
lacrimas et offi[ciu]m funerale cadaueri uiri i
penderet eo qz id faceret adusus imperiu con
tis vna cu antigona pollinicis sorore capta
et iussu creontis occisa est

De agenore tertio beli prisci filio qui genuit septe filios Quoru prima taygeta secundus polidorus terti9 phylix quartus phenix quinta Europa vj. cadmus vij. labdacus

Post explicitas successiones danai et
egipti filij beli prisci ad ampliorem
plem agenoris phenicu regis eiusde beli
filij ut thodonti9 dicit et paulus stilus re
uocand9 est. Et esto a predictis dicat qz hic
agenor fuit beli fili9 sunt tn qui dicant
eu beli fuisse filiu s[ed] no egiptij quymo phe
nicis auu qz huius agenoris. Agenore etia
nuncupatu. eiusqz agenore primu Nina
apud assirios regnante cu ingenti multi
tudine peste coactu patrias sedes quas ct ex
mam meridionalem egiptu habuerat liquisse
et duce pertinacois mylo in lit9 syriacum de
uenisse nambz et illud prius veteribz in
colis occupasse. ibiqz regnasse sibi qz beli
filiu successore liquisse que huius agenoris
patre uoluit Alij vo nepotem ex phenice
filio ex quibz coprehendi pt a similitudine nois
et forsan tpis exortu errore ut qui beli siri
aci fili9 fuit credit9 beli egiptiaci. s[ed] ex q
cuiqz belo natus sit meus in est hic theo
donti et pauli opinione sequi cu de superiori
no sat certus appeat autor hunc igit dicunt
ex egipto in lit9 siriu abiisse et phenicibz
imperasse et amplissima atqz generosa prole
claruisse

De taygeta agenoris prima filia

Taygetam dicit ditis cretens[is] age
noris fuisse filia eamqz iovi pla
cuisse et in eius venisse concubitu Et cum
cepisset lacedemone peperisse dato sic qui
eu ex semele natu dicant

De polidoro secundo agenoris filio

Polidorus ut testat[ur] lactanci9 filius
fuit agenoris de quo preter nudu no
men nil puto esto theodonti9 de isto leuem
faciat mencionem s[ed] longe antiquiorem
isto agenore illu dicit

De cilice tertio agenoris q[ui] genuit lapsacum pigmalione et pyrodem

Cilix s[ecundu]m lactanciu filius fuit age
noris hunc dicit theodonti9 hoiem
acris ingenij et robusti corporis fuisse
et cu superiores sibi fres spernetur De-

successione regum etiam desparet vilipenso
superiorum iugo parte copiarum sumpta sedes haud
longe a suis sibi occupavit et regione a suo
nomine ciliciam nuncupavit ibique duos filios sup-
stites reliquit lampsatium scilicet et pigmaleonem
Sunt qui dicant phiniciam hanc a cadmo occu-
patam antequam quesitum europam mitteretur a pre-
eaque postea a cilice possessam cadmo non
redeunte

De lampsacio cilicis filio

Lampsatius ut dicit theodontius et post
eum paulus filius fuit cilicis eique suc-
cessit in regno nec ex eo aliud ultimus invenitur

De pygmalione primo cilicis filio et cipriorum rege qui genuit paphum

Pigmalion ut dicit theodoncius filius fuit
cilicis de quo refert quod cum iuvenis esset
et gesta maiorum suorum quos ad occiduum usque
penetrasse et affricum litus etiam occupasse
audierat infestaret collecta cilicum manu et no-
tatis ex phenicibus classeque parata in ciprum
tunc segnissime regum transfuerit exercitum et inde
reges suos qui ibidem agenoris vetustissimum vi-
ribus ex antiquis pulsi sedibus confugerant ex-
pulit et occupavit omnem atque tenuit in-
sulam et regnavit in ea. Saneque et testatur ouidius
ouidius in maiori volumine cum ibi scelestissimas
comperisset mulieres et omnino libidini obsequentes
vicio offensus vitam celibem ducere dispo-
suerat. Attamen quod valebat ingenio et ar-
tificiosas habebat manus finxere poete eum sibi
ex candidissimo ebore femineam sculpsisse y-
maginem eamque in suo desiderium sinu lineamentis
atque decore oris contraxisse per omnia. In qua
cum ingeniosus homo et artem miraretur suam
et venustate ymaginis commendaret in dilec-
tione eius incidit et ferme mario cupiebat
eam esse feminam oravitque venerem ea tempes-
tate celeberrimam insule deam ut animaret e-
and et suorum faceret amorum sensibilem nec effec-
tu caruisse preces feria vera facta est. Quod adnertens
pigmalion gaudio plenus qui noti compos
esset eius usus est concubitu et euestigio gra-
vida facta est eique peperit filium quem paphum
ipse postea nominavit eumque sibi morienti reli-
quit heredem. Nunc quid sibi eburnea ve-
lit ymago ingenio potius poetico quam miri
artificiosa fabrefacta videndum est. Arbitror
n. cum pigmalioni suspecta iuvencularum etate
virginum pudicicia esset eum sibi virgincu-
lam elegisse etate suspicione carente can-
dore atque mollicie ebori similem quam cum

suis aptam fecisset moribus evenit ante e-
tatem puelle concupiscentiam eius cepit quod desiderare
atque exposcere patribus ut cito efficeretur matura viro
qua tandem facta in notum devenit sinum

De papho pigmalionis filio qui genuit cinaram

Paphus ut dicit theodotius filius fuit
pigmalionis ex eburnea matre. Qui
cum pigmalioni successisset in regno ciprum in-
sulam paphum ex suo nomine nominavit. Paulus autem
dicit paphum opidum ab eo tamen constructum et
de suo nomine nominatum. Quod quidem veneri sacrum
esse voluit constructo in eodem illi templo et ara
cum thure solo deum sacrificatum est

De Cynara filio paphi qui genuit mirram et ex mirra adonem

Cinara fuit filius paphi prout ostendit ouidius
Ovidius dum dicit Editus hac ille qui
si sine prole fuisset inter felices cinaras potu-
isset haberi. Est autem hic alius ab illo cinara
qui assiriorum rex dicitur in lapidem versus
flendo infortunia filiorum. Ex hoc autem cina-
ra cipro preter scelus unum nil habemus. Nam ut
ipse recitat ouidius. huic ex coniuge filia fuit
nomine mirra que cum formosa esset ac esset matura Myrra filia cinare
viro preter debitum patrem amavit et nutricis sue
ope dum mater eius sacra cereris celebraret in quibus
oportebat per novem dies a contactu viri abstinere
eius concubitu potita est in quo pregnans effecta il-
li adon filius natus est

De mirra filia cinare et matre adonis

Mirra ut supra patet cinare regis filiam
dicit fuisse ouidius et cum eo nephasto
adamasset amore ope nutricis sue eius incognita
habuisse concubitum fulgencius tamen dicit eam cinis fulgencius
cinaram postquam illum ebrium fecisset habuisse concu-
bitum. Que ex nephario concubitu pregnans facta
cum illam vellet noscere cinaram novisset quod
filia dolore percitus eam sequtus occidere voluit.
Quidam dicunt eam in sabeos fugisse ad quos
usque sequtus cinara cum illa gladio periisset
ex vulnere conceptum filium eruppisse. Ovidius
tamen dicit eam miseratione deorum apud sabe-
os in arborem sui nominis versam et calore solis
apto cortice filium emisisse quem nymphe
liquoribus matris unxere. Figmento huic
arbitror causam dedisse nomen arboris que apud
sabeos vocatur mirra guttas emittens solis
percussa radiis ex quibus pigmentum conficitur
quod adon vocant quod latine suave sonat. Est
enim suavissimi odoris et ut videtur velle pe- petronius
tronius arbiter plurimum libidini conferens adeo ut
asserat se ad libidinis incrementum myrrinum

fulgentius potasse poculum deorum fulgentius vt in pluribus longe altius sentiens circa hoc dicit. Mirra arbo rem in india esse solis caloribus cremari et quia solem patrem omnium rerum dicebant ideo patrem mirram amasse dixerunt et cum sol feruentius illam calle faceret eam ragas ex imme corticis emittere et sic a patre vulnerata adonem id est suauitatem odoris emisisse

De Adone filio et nepote Cynare

Adonem emisisse dixerunt Cynare regis a in sui et mirre sororis fuit filius vt longo carmine in maiori volumine testatur Ovidius de quo talem ipse ibidem recitat fabulam. Dicit enim quod cum formosissimus euasisset iuuenis a venere tamen percussa a filio summe dilectus est quod dum illum maxima delectatione sua per siluas sequeretur et nemora eumque vteretur amplexibus sepius eum monuit vt sibi ab animalis beluis caueret et sequeretur inermes verum die quadam mali verborum venus memor in aprum iruens ab eo occisus est quem venus fleuit amare et in florem conuertit purpureum. *macrobius* Hoc figmentum macrobius in libro saturnaliorum conatur enodare mirabili ratione dicit enim adonem solem esse quo nil pulcrius et eam terre partem quam inhabitamus superius scilicet hemisperium venerem esse cum quo in inferiori est vel inferiori hemisperio a phisicis proserpina appellata sit et sic apud assirios et phenices quos penes et veneris et adonis fuit religio ingens tunc venus cum adone a se dilecto delectatur cum circa superius hemisperium sol ampliori circumflectitur abitu et inde ornatior quia flores frondes et fructus eo tempore terra producit dum vero minores circumducit circulos de necessitate maiores apud inferius hemisperium agit et sic antipodibus et hiemps imbribus assiduis terram decore suo priuatam lutosam faciunt quo aper qui hispidum animal est delectatur et sic ab apro id est ab ea temporis qualitate qua delectatur aper adon id est sol terre id est veneri sublatus videtur et inde venus luctuosa efficitur. Quod autem sit adon transformatus in florem ob id fictum puto vt nil decoris breuitas ostendatur. mane quidem purpureus est. sero languens pallens ac marcidus efficitur sic et humana humanitas mane id est iuuentutis tempore florens et splendida est. Sero autem id est senectute eius pallentius et in tenebras mortis ruimus. *macrobius tullius* Sane quicquid assyrii sentiat vel macrobius historia tamen videtur sentire et tullius testatur vbi de natis deorum venerem fuisse syria cipro conceptam id est ex syrio homine et cipria muliere quam astarte vocauit sunt eandem adonem nupsisse et vt dicit lactantius in libro diuinarum institutionum in sacra historia continetur hanc meretriciam instituisse artem et stuprum mulieribus suasisse et vt vulgato corpore questum facerent. Et hoc ideo dicit imperasse ne sola preter alias mulieres impudica et virorum appetens videretur ex quo consecutum est et longis perseueratum temporibus vt phenices de prostitucione filiarum donaret antequam eas iungerent viris vt in libro de ciuitate dei testatur augustinus et Iustinus in epithoma pompei trogi vbi didonem lxx virgines in litore ciprio que in questum veneriant rapuisse demonstrat. Fuit igitur adon rex cipri et veneris maritus quem ego etiam seu ab apro seu ab alia nece veneri subtractum reor eo quod ad imitacionem lacrimarum eius veteres anniuersario plangore consueuerunt adonis interitum flere quod in suis visionibus increpat ysaias. *lactantius* *augustinus Iustinus* *dido* *ysaias propheta*

De pirode cilicis filio

Pirodes vt plinius asserit in libro naturalis historie filius fuit cilicis ex quo et si nil aliud habeamus eodem plinio teste saltem habemus eundem primo ignem ex silice excussisse.

De phenice quarto agenoris filio qui genuit philistenem et Belum

Phenix vt dicit lactancius filius fuit agenoris hunc dicit eusebius in libro temporum regnante argiuis danao vna cum cadmo fratre a thebis egiptiis venisse in siriam et apud tirum et sidonem imperasse. Quod quidem fuisse potuit circa annum mundi iii^m dcc lxxxiiii vel circa hic tamen aduentum in siriam post paululum alibi dicit cum anno primo linthei regis bithinia condidisse que prius mariadna vocabatur quod fuit anno mundi iii^m dcc xl lxxxviii huius tamen aduentum in siriam non conuenit cum dictis superius vbi de agenore a theodontio et etiam ab ouidio discrepat qui videtur velle agenorem venisse non phenicem cum cadmum iussum ad perquirendam europam ab agenore non a phenice describat. Sed hac ego varietates vltro concordare volentibus linquam et de phenice quid comperimus prosequar. Hunc autem artificiosum fuisse hominem ostendit Eusebius eo quod primus quasdam licteras seu licterarum caracteres phenicibus dederit eisdemque ad scribendum eas instituisse vermiculum vnde et color ille phenicens dictus est credo ab inuentore qui postea littera mutata est puniceus appellatus. *lactantius eusebius* *virgil*

De philistene filio phenicis qui genuit

Philistene dicit Sycenum theodontius filium fuisse phenicis

cum esset Herculis sacerdos qui per sanctissime
a phenicibus colebatur. Videtur quod phenice patre
mortuo Belum fratrem natu maiorem regnare
relicto Siceo filio sacerdotio et copiarum parte
sumpta naves conscendit et post multos ca-
sus cum Herculis columpnas cursum superasset ibidem
in litore occeani sedes assumpsit perpetuas condi-
ta civitate quam Gades vocavere sui et ne sac-
erdotium abdicasse videretur ibidem templum ibidem consti-
tuit Herculi et sacra omnia ritu tyrio innovavit

De Siceo Philistenis filio et Dydonis viro

Siceus secundum Theodontium fuit filius Philiste-
nis cui abeunte patre sacerdotium relictum
est. Ut dixi quod a rege proximus erat honore hunc dicit
fuisse Sycarbam vocatum esto cum Virgilius Siceum
semper vocet. Et Iustinus insuper illum vocat Acerbam
hic autem seu relictis seu aliunde quesitis thesauris
ut Theodontio placet et reliquis copiosus fuit plu-
rimum Belo mortuo Elisam filiam eius accepit uxo-
rem que postea Dido etiam vocata est quam perpetue
dilexit. Verum cum Pygmalion Beli filius patri suc-
cessisset in regno avari animus eius desideratis
divitiis clam illi tetendit insidias et incau-
tum interemit

De Belo Phenicis filio qui genuit Pygmalionem Didonem et Annam

Belus qui et Metres secundum Servium appella-
tus est ut ait Theodontius filius fuit
Phenicis vir bello et armis insignis adeo ut
Cyprios licet Phenicum piraticam infestantes
subigeret. quod Virgilius in persona Didonis pro-
torie tangit dicens Genitor tunc Belus opima
vastabat Cyprum et victor ditione tenebat
etc.

De Pygmalione filio Beli

Pygmalion ut Theodontio placet filius
fuit Beli regis Tyri et patre moriente
ut ait Iustinus una cum sororibus Tyri relictus
est. Cum ad hoc puero populus patrium tradidit
regnum. Hic vero amarissimus cum avidus ad di-
vicias Sicei patruelis sui necasset illum do-
lo interemit hoc solum scelus ex rege isto no-
bis reliquit antiquitas

De Dydone filia Beli coniuge Sichei

Dido perpetuum matronalis pudicitie decus
ut Virgilio placet Beli regis fuit filia
hec insignis forme virginem tunc Belo mor-
tuo Acerbe seu Sycarbe vel Sicheo Herculis
sacerdoti dedere in coniugem. qui ob avariciam
a Pygmalione occisus est hec autem post lo-
nga fletus incendia in sompnis a viro primo
monita sumpto virili animo pluribus ex his quibus
sciebat Pygmalionem exosum clam in suam

suam navium cum divitiis sumptis navibus fugam accepit the-
sauris secum delatis. Et cum in litus devenisset
Affricum ut placet T. Livio intrato ab incolis titus livius
suadentibus ut ibidem sedem sumeret tantum litoris
quantum posset bovino corio occupare. Illud quod
in tenuia redactum et in frustra concisum occupa-
vit plurimum. Et ostensis sociis thesauris eisque
animatis civitatem composuit quam postea vocavere
Carthaginem arcem vero eius a bovino corio quod sic
vocitant Byrsam nuncupavit. Ad hanc accessis-
se Eneam profugum vi tempestatis impulsum et hos-
picio thoroque susceptum ab ea Virgilio placet
eaque discedente a se Enea ob amoris impacien-
ciam occisam. Verum Iustinus et historiographi ve-
teres aliter sentiunt. Dicit enim Iustinus eam a Mu- Iustinus aliter de Didone
sitanorum rege sub belli denuntiatione a princi- dicit quam Virgilius
pibus Carthaginensibus postulatam in coniugem. quod
cum ipsa renuisset et suasione sua se ante ad omnem ca-
sum pro salute patrie dampnasset egre tulit sed trimi-
um petiit inducias que se ad virum promisit ituram
Quam cum venisset constructo ingenti rogo in e-
minentiori civitatis parte quasi Sichei placatura
manes illum conscendit. Et astantibus civibus
atque expectantibus quid nam factura esset ipsa educ-
to quem clam gesserat cultro dixit optimi
cives ut vultis ad virum vado seque hoc modo in-
terimit morte potius eligens quam pudicitiam ma-
culare. Quod ergo longe aliter est a descriptione Maronis

De Anna Beli regis filia

Anna filia fuit Beli ut videtur placere Vir-
gilio qui illam sepissime Didonis sororem
appellat. Hec Didonis fuge comes fuit quam
postquam mortuam vidit et Carthaginem a Iarba
rege occupasset ut Ovidius dicit ubi de Fas- Ovidius
tis ad Battum regem Corise insule aufugit
vetusti hospitii confisa iure. Tandem sentiens
quod Pygmalion arma adversus eam moveret
hanc ob causam a Battho licenciata intravit mare
et tempestate passa ubi Cameren petere inten-
debat in Laurentum litus delata est per quod
dum Eneas iam superato Turno cum Achate spa-
ciando deambularet eo viso fugam cepit tandem
prestita ab Enea fide substitit et ab eo in regiam
deducta. Cuius ob adventum suspicata Lavin-
ia ei tetendit insidias. Verum Anna a Didone
premonita mortis nocte regiam exivit et si
satis prout ex Ovidii verbis concipi in Numicum
flumen sese precipitem dedit. Sane fictor Ovi-
dius ad ulteriora procedens dicit cum postea quere-
retur a querentibus perveniret ad Numicum vi-
sum est illis e flumine vocem audisse dicentem
placidi sum nympha Numici amne perenne

macrobius labens annua perenna vocor post ipsum autem ovidi
us dicit macrobius in libro saturnaliorum aprili
mense publice et privatim sacrificatum
iri ut annare et perennare comode liceat

De europa agenoris quinta filia

Europa filia fuit agenoris ut pro omnibus
patet. Ex qua talis narratur fabu
virgilius la. Quod cum ob formositatem suam summe dilige
retur a Jove ab eodem mercurius missus est eiusque
imperatum ut que dicet armenta in montanis phe
nicum in litus impelleret. Quo cum puellis lu
dere consueverat europa. Quod cum mercurius fecis
set jupiter in candidum taurum transformatus se armen
tis immiscuit hunc cum dicta virgo pulcritudinis
et mansuetudinis eius delectata illum primo tractare
manibus cepit ac inde eius conscendit dorsum
qui paulatim se in undas deducens dum illa
territa et cornibus atque dorso innitente sensit
natans in cretam transtulit ubi in vera redactus
forma ea oppressit et oppressam pregnantem fe
cit. Que illi postea peperit ut nonnullis pla
cet minoem radamantum et sarpedonem. Ipse
vero in eius sempiternam memoriam terciam orbis
partem europam ex eius nomine nuncupavit. Hu
ius fabule figmentum adeo tenui tegitur corti
ce ut facile possit apparere quod velit. Nam in
curium armenta depellentem in litus ego credo
quemdam sua sagacitate alicuius lenonis vir
ginem e civitate in litus deducentem intelli
go seu mercatorem fictum scilicet iocalia ostenso si
navem conscenderet pollicentem. Jovem in taurum
transformatum virginis delatorem iam apud doctiores
eusebius amiculas vulgatum est navem fuisse cui erat
insigne albus taurus qua quacumque fraude
conscensa a virgine illico remigantium opere
factum est ut deferretur in cretam ubi Jovi a
principio iuncta est. Seu secundum eusebium in libro temporum
asterio regi ex quo ipse supradictos filios asserit
augustinus procreatos. Augustino tamen placet huic non
asterum sed xantum appellatum fuisse. Discre
pant insuper de tempore huius rapine plurimi aucto
res cum sint ut eusebius refert qui dicant
Jovem anno danai regis argivorum xl europe
mixtum eamque postea asterium cretensium
regem in coniugem assumpsisse qui annus est mun
di iii^m dcc lxiv. Alii vero dicunt eam a
cretensibus raptam regnante argis acrisio
qui annus mundi iii^m dcc lxxxviii. Quidam
autem volunt eam raptam pandione athenis
regnante anno scilicet mundi iii^m dcccc xvi. Quod
quidem tempus magis convenire eis qui de minoe eius
de europe filio legunt huius irracionis ergo iam

ex ere a pictagora tarenti posita dicit varro
varro ubi de origine lingue latine

De cadmo agenoris sexto filio qui genuit Semelem agavem autonoem et yonem

Cadmus antiquorum omnium vulgata
fama fuit filius agenoris quem
una cum phenice fratre a thebis egiptiorum ve
nisse anno danai argivorum regis xvii.
et apud tyrum et sydonem regnasse scri
bit eusebius in libro temporum cum ut etiam patet
longe ante ibidem venit agenor peste pulsus
a quo agenore premium horum nonnulli volunt
duxisse originem. Quam eusebius post hec
scribit anno regni lincei xvi cadmum arme
niam occupasse quod a cilice fratre suo memo
ravimus hic tamen ut scribit ovidius. Cum ra
puisset iupiter europam ad ipsius perquisiti
onem ab agenore patre missus est. Hac ei in
ovidius dicta lege ne absque ea rediret in patriam
Quam sumptus sortis cum quorsum quereret i
gnoraret novas sibi acquirere sedes statuit
Et cum haut longe a parnaso appolinis
oraculum consuluit et habito responso ut bovem
sequeretur indomitam et ibidem ubi consisteret
sedes assumeret qui indestinatum sibi locum
ductus acquievit et regione a bove vocata
boecia civitatem fundamenta iecit eamque ab
antiquis thebis egiptiis ex quibus prede
cessores eius advenerat thebas appellavit
Sane ut dicit ovidius dum vellet sacrum conficere
et ex sociis quosdam misisset ut aquam affer
rent nec redirent eos secutus comperit a ser
pente ingenti devoratos. Qui cum spectaret
audivit quod et ipse serpens inspiceret eo tandem
occiso monitu supero dentes illi evulsit
ac seruit et repente homines in armis exor
ti sunt et plurimi inter se invicem pugnantes
palefatus sit et plures invicem ferire spectante cadi
mo nec ante cessavit pugna quam quinque tantum sup
stites remanerent. Quam inita pace sese
impere cadmo et cepto operi adiutorium pres
titere. Palefatus insuper scribit eum spinctum
palefatus habuisse coniugem eandemque prepter zelum
hermione ab eo discessisse et adversus
cadmeios bellum misse. Sunt preterea qui
volunt eum fetus ypocrene fonte sedentem
atque meditantem xvi litterarum caracteres
advenisse quibus postea omnis grecia v
sa est. Sic et plinius in libro naturalis histo
plinius rie dicit eum apud thebas lapicidinas i
nvenisse et auri metallorum quoque conflaturam
dato theofrastus eum dicat hec apud phe
theofrastus nices egisse verum longe post designatum

Cadmus grecarum litterarum
figuras invenit

tempore namque quo Eusebius de eo scribit fuit circa annum mun
di iiii^m dcc xxv hoc autem circa annos iiii^m dcccc
xxxviii Inde dicit Ovidius fuisse sibi coniugem
Hermionem martis et veneris filiam Ex qua con
stat quatuor genuisse filias eidemque Hermi
oni a vulcano inclito exitiale monile con
cessum Post hec autem cum plurima ex nepotibus et
filiabus evenisset infortunia ipse iam senex ab
amphione et zetho pulsus in yllirios abiit
et ibi miseratione deorum in serpentes ipse et
Hermiona versi sunt Huius hystoria fabu
losa aliqua habet immixta quorum inde sensus sic
est. Serpentem igitur marti sacrum ego senem
hominem atque prudentem olim armigerum et belli
cosum intelligo verbis suis et promictationibus
cadmi socios detinentem cuius consilio quos ego
potentes assumo in incolas seminata dis
cordia est qui adversus eum spinge impulsu in
surrexerant Et quia repente surgentes adversum se ar
mis in pugna venerunt quorum principes attri
tae de popularibus cum cadmo in concordia deve
nere et ex incolis atque forensibus unum fecere po
pulum Quod autem ipse exul cum coniuge in serpentes es
sent factus sic eos designat fuisse esse longevos
prudentes enim serpentum more sunt senes et rerum
experientia tanti et etate annosi et si in eum
impulerit et subsidia desint instar serpentum
curvo incedunt pectore. De tempore tamen regni
huius est discordes sunt veteres. Dicit enim euse
bius in libro temporum anno regni abantis re
gis argivorum viii. qui fuit mundi annus iiii^m
dcccc xxxviii. cadmum ab amphione et zetho regno
pulsum Nec multum post dicit regnante ar
gis acrisio cadmum regnasse thebis cum acrisius
abanti successerit quod tunc esse potuit circa
annum mundi iiii^m dccc lxxx. Cum tamen contingit
quod postmodum idem scribit Eusebius scilicet acrisio
argis regnante ea fuisse que de spartis memo
rantur Quos dicit palefatus quod cum primarum
cent regionum adversus cadmum subito con
cursisse et pro repentinos concursus quasi de terra na
tos et quia ex omni confluxissent parte spartos vo
catos Sed tamen male conveniunt tempori quo super raptam
dicimus europa huic veritati conparat quibus
magis est credendum Ego autem nil amplius reperire
potui

De semele filia cadmi

Semeles cadmi filia fuit et hermiones
ut satis per Ovidium patet in maiori
volumine hanc ex Jove pregnantem cum Juno
ferret uno et metula beroa epidaurea
tus forma suasit ut experiretur utrum
amaretur a Jove ut ab eo postularet ut secum
concumberet cum iunone concumberet Que cum Jovem per stygem
ab undas iurare compulisset ut sibi postulatam
concederet petiit ut secum concumberet cum iunone iaceret
Juppiter autem dolens quod iurasset sumpto minore ful
mine eam percussit et mortua est eique ex utero
modo perfectus infans eductus est qui bachus
postea fuit Huius figmenti hunc ego veritatis
puto hanc seriam purgnantem ut ipsa sonat
fabula fulmine percussa non in usum in ipsa in
era i. iunonem misceret nisi per fulmine ad infe
riora descendens De agaue filia cadmi

Agaues ut satis notum est cadmi et hermio
nis fuit filia quam cadmus echion vini
filius ex spartis qui illum inter thebas posuerunt
modo nupsit ex quo ipsa concepit et peperit filium
quem vocavere pentheum elatum animo quem cum
sacra bachi spernet celebrantibus matre et sororibus
et aliis ab omnibus in furia versis occisus est
Dicebat leontius pentheum hunc abstemium
fuisse et ob id athenambeta matre et aliis occi
sum quod sepius ebrietatem et temulenciam damp
nasset earum De autonoe filia cadmi

Autonoe cadmi et hermionis ut ait
Ovidius filia fuit Que cum nupsisset atha
manti eoli filio eique learcum et melicertem pe
perisset cum ab insano patre learcum vidisset occi
sum sibi timens et reliqua ex prerupto saxo se
precipitem dedit in mare Ex quo ait eam mari
nam deam leucotoem factam et melicertem pale
monem invocatione neptuni Credo exolotam illam
fuisse ad quam necatam cadavera mare detulit et de
latis ad solatium supervenientium imponi deitatis
nomina seu poemis ut infra legitur de learco et
melicerte De labdatio septimo age
noris filio qui genuit layum

Labdacius ut dicit theodontius minor fuit
filiorum omnium agenoris Qui cum audisset
fugatum fratrem et amphionem prima mariti peremp
tum et licum et occisum ab hercule ab amicis solli
citatus pluribus ut suum reliqua veniret in gre
ciam tum esset obsessum nimis inhabilis ad la
borem layum ex filiis minorem transmisit Qui
confestim occupato regno rex dictus est paulus
ait dictus labdacium phenicis fuisse filium seneque
thebas venisse vocatum et ibidem regnasse ali
quamdiu et layum filium genuisse De
layo rege thebarum labdaci filio
qui genuit edipum

Layus thebarum rex fuit et ut satis per
monstratum est labdaci filio Cum senex
phenice missus venerit thebis seu ibidem

eusebius

palefatus

natus sic regnat. Iocasta creontis thebani filia suscepit uxorem. Quam cum audisset concepisse consuluit de futura prole oraculum et in responsis habuit se nascituri manu periturum. Quam ob rem volens consilio obstare prolem iussit Iocaste ut quamcito nasceretur exponeret. Que cum mesta infantem fecisset, exposito in altum puer ab exercitu dum adolescens patrem exquireret et ab oraculo se audisset illum apud phocim inventurum, cum venisset, idem patrem incognitum seditione tumultu et exercitum separantem occidit et sic Layus obiit.

Statius

De Edipo filio Lay qui genuit Antigonam, Ysmenam, Ethioclem et Pollinicem

Edippus rex thebarum fuit ut Lay filius et Iocaste, ut in thebaide testatur Statius. Hunc iussu patris ut editum est a matre ut in silvas abiciendum fere delatum dicunt. Quem cum deferrent servi eius etati innocue compatientes non abiecerunt, immo mandatum quomodo perforatis ei pedibus arbori vimine alligaverunt. Ad vagitum tandem cuius tractus pastor quidam polibi corinthiorum regis eum ab arbore abstulit et ad polibum detulit. Quem cum filiis careret paterna affectione suscepit et filii loco educavit. Is tamen cum adolevisset audisset quod se non polibi filium, perquirere patrem disposuit. Et cum apolline consuluisset accepit se phocis patrem reperturum et matrem suscepturum in coniugem. Qui phocim veniens orta inter cives phocenses quam seditione dum faveret phocensibus, Layum conantem sedare tumultum et incognitum interemit. Tandem tamquam ab oraculo lusus thebas petens spingem invenit, qua solutis problematibus cum occidisset thebas intravit, ubi filius polibi creditus illi Iocasta in coniugio iuncta est, quam libens suscepit meroris olim polibi coniugis quam matrem suspicabatur timore omnino. Et rex thebarum factus et quatuor filiorum ex Iocasta pater. Orta letali peste thebis habitum est ab oraculo non defuturam civitati pestem in regnantis exilio incestuosum Iocaste coniugium purgaret. Sane dum hesitaret iam infelix venit corinthius unus cum polibo mortuo in regnum vocans. Quem dum se matris nuptias timere diceret quomodo corinthum devenisset audivit a sene. Quod cum audisset Iocasta memor quod a servis audisset qui illum detulerant insignitis eius pedibus eum ex templo recognovit in filium. Quod ille audiens et a se Layum patrem occisum cognoscens dolore perditus sibi manus iniecit in oculos eosque eiectis se perpetuis dampnavit tenebris, filiis vero descendentibus eius spreta humilitate venientes in bellum et in mutua morte

Iocasta iam gladio perempta mestus dolensque altera filiarum ducente exul creontis impio imperio in citheronem montem abiit. Quando autem abinde abierit in incognitum est. Sibi tamen ab atheniensibus nescio quo merito templum et sacerdotes tamquam deo valerio referente constituta sunt.

De Antigona Edipi filia

Antigona Statio teste Edipi et Iocaste fuit filia. Hec patri ceco et in exilium a creonte pulso ducatum misericordia prestitit. Inde cum ad cohibendas ultimas lacrimas fratribus et officium funebre nocte adusus contra imperium venisset, ibique argia Pollinicis coniuge cepisset cremaret quod ambo cadavera fratrum cum argia capta est et iussu creontis occisa.

De Ysmene Edipi filia

Ysmenes Edipi fuit filia ut asserit Statius, de qua nil habetur nisi quod cuidam athi iuvenem cirreo desponsata fuit, quem ante nuptias a tydeo occisus est.

De Ethiocle filio et Iocaste

Ethiocles Edipi filius spreta patris humilitate statutum Pollinice fratre de regno reliquit sub hac lege concordia ut vicissim singulis annis alter eorum exule regnaret. Repetito a Pollinice exule per tideum amicum regno non solum servare legem noluit sed insidias tydeo legato posuit. Quamobrem septem regum obsidione pressus est. Et demum in duellum cum fratre veniens ab eo iam victus illum cultro transegit et sic mutuis cecidere vulneribus, nec eorum ignes cremantes cadavera fuere concordes. Thessandrum

De Pollinice filio Edipi qui genuit

Pollinicem Edipi fuisse filium et Iocaste notissimum est. Hic cum fratre ut premonstratum est mutata de regni pactione primus in exilium tendens agentibus ymbribus et vento nocte argos intravit, et cum sub regia porticu quiesceret adveniente tideo qui exul pariter fugiebat intrante eo sub porticum adversus eum surrexit in rixam, et ut superius dictum est ab adrasto rege pacati et in regiam deducti sunt, et eius et generum facti. Tractu autem temporis cum tideo sub legatoris nomine pro Pollinice ethiocli regnum postulasset frustra eique contra in mortem insidias ab ethiocle sibi positas cepisset, eo itum est. Nato iam ex argia Pollinici parvulo filio ut adrastus congregata argivorum principibus adversus ethioclem et thebanos iret in bellum, ubi hiatu terre absorto amphyarao et tideo sagitta letali vulnere icto reliquis quam preceptis variis mortibus

pugnando regibus actum est ut in singulare certamen deuenirent fratres in quo cum iam uictor uideret pollinices clam a fratre iacente transfixus est. Et sic ambo mutuis uulneribus periere. quod pro tam efficax atque inflexibile odium fuit ut et eis mortuis inter cadauera perseuerauerit. Nam eis in eodem rogo ab argia pollinicis coniuge et antigona sorore positis non primo ignis accensus est quam diuise fuerint flame adeo ut liquido appareret cadauera recusare uno eodemque igne comburi

De thessandro pollinicis filio

Thessander pollinicis fuit filius ex argia stacio teste qui cum robustus euasisset iuuenis inter precipuos ceteros ad troianum excidium iuit cum grecis, et ut ait uirgilius unus fuit ex illis qui cum ulixe ligneum equum intrauere quid tandem ex eo fuerit non comperi

uirgilius

De scitha uiro primi iouis filio

Schita ut plinio placet uidetur in libro de historia naturali iouis fuit filius de quo nil aliud legimus preter quod ipse asserit plinius eum scilicet arcu sagittarum que repertorem primum fuisse que longe antiquiorem faciunt testantur littere ex quibus sumitur lameth sagittarium extitisse

plinius

Superant de stirpe etheris celius quem ut sequenti libro daret initium reseruare satius uisum est

Genealogie deorum gentilium liber secundus .. Explicit ..

Genealogie deorum gentiliu secundu
Johanne boccaciu de certaldo liber tercius
incipit feliciter. In arbore at signata
desup ponitur in radice Celius etheris
filius et diei et in eius ramis et frondi
bus pes sue posteritatis ostenditur. Fuerunt
enim celio filii duodecim. Quorum prima fuit
opis. secunda thetis magna. tercia cerere
prima. Quartus vulcanus primus. quintus
mercurius tercius. Sexta venus magna
Septima venus secunda. Octavus Tox[i]us
Nonus titanus. Decimus Jupiter secundus
Undecimus occeanus. Duodecimus Sa
turnus. Ex istis duodecim reservantur
quatuor de quibus nulla in presenti libro
... mentio fiet scilicet Titanus de quo
scribetur in quarto et Jupiter secundus de
quo et eius prole scribetur in quinto et
in sexto. Et occeanus de quo scribetur
in septimo. Et saturnus de quo et eius
omni posteritate fiet mentio in nono et decimo et
reliquus huius opis libris. Prohemium

Sultanti michi ex ligno
cortice errorum vetustatis
salu et ecce inter aspre
ta scopulorum et freque
aa freta grandevus Se
nex Numenius phs
vir quidem suo seculo auctoritatis inclite se ob
tulit obviam et placida satis voce sermoneque
composito inquit. Quid labore tuo numina
ledis in quiete illis poterunt placuisse fuit o
lim in que tibi nunc cura est. theologizancium
scilicet poetarum claustra vulgo etiam reserare et dum
eleusiorum sacrorum archanum totis urbibus impa
tulum theatre conarer. ecce sopito in inquiete pro
funda visa sunt eleusine dee meretricali orna
tu vesteque deturpate ipsis fornicum in fauci
bus se quibuscumque advenientibus prostitutes ultro
Quod cum videret distractum indecens nimium mira
rer quod tam pudicas deas in tam prophanum
meretricium corruisse repente quasi tam inepte
ignominie causam. Ast ille torvus oculis et ru
gosa fronte in me verso irato vultu ver
bis quod tempore. Quid levio scelestie possis. tu
tam obscenum facinoris causa es ex secessu eadem
iure integritatis atque pudicicie sementes
in crinibus captas abstrahis et in publicum
lupanar tu ipse castissimas olim passim su
bicis. Ego autem et si sopno plurimo marce
rem non aliter quam vigilans intelexi indignatis

illico et cognovi dormiens quod vigilando non
videram sacra scilicet misteria paucorum
esse debere. et ex templo a ceptis destiti ne indigna
cionem atriorem incurrerem. tu autem longe
plus cupiens quam tibi cavens vertiginosum
intrasti gurgitem et quod omnium pessimus
ipse simonium quid credam tum tantum lime presterit iter
quantum operi tam sublimi oportunum sit et
hoc tacuisse nollem. Cave quid feceris Jam
phinominus ersichtonem obloqua cereris fame
periclitatus est. Pentheus bachi sacra despi
ciens capite multatus a matre penas dedit
Niobes ob vilipensam lathonam perditis fi
liis et vivo in silicem rigunt et ne plures
enumerem tu forsan credis deorum aulas in
prime reserare vulgo decipieris et ni desistas
eorum iram non antequam expiaris agnosces Tu
ergo et si estuantis maris obsistet impetus
paululum tu substiti dixique. Omnibus te ab
oris queso inimicum hos inter scopulos eve
his ab inferis arbitror odore enim sulphureo
cuncta reples et es inferna caligine fuscus
et hec verbis infausti plutonis mandata
sunt credo qui xpiano homi uti Jam dudum
gentilibus consueverat talibus timorem putet
incutere Ille quidem veteres cecidere cathene et
arma hostis antiqui contrita sunt vitimus
precioso redempti sanguine et in eo renati le
tiginas suas decipulas non curamus Attamen e
go dearum tuarum non resero thalamos nec
deorum tuorum secessus aperio quasi velim ille
tebras earum magis ex propinquo conspicere. sed
ut appareat poetas si bene de deo sensissent
homines fuisse preclaros et ob mirabile arti
ficium venandos et ut videas quanti pen
dam hos tuos fabulosos deos simile stra
tonice sibi iram alabandi imprecanti et her
culis innolesta exorati precem faciam
Ipsi ergo dii quorum tu me hortaris iram
fugere in irati sint queso. tibi autem illis
que et tam inepta credentibus xpus Jhesus hys
dictis e vestigio evanuit ille. Ast ego at
tentius nanctus in egeum euchar mare
celi plenum perquisiturus amplissiam Ille at
interpretet placidum qui ex sabeis magos
ad se orandum atque muneribus honorandum
stella duce deduxit in siriam. De celo
etheris et diei filio Qui genuit unde
cim filios dato quod in presenti tercio libello
de octo tantum tractetur Et primo de opi.
de thetide magna de cerere prima. de
vulcano primo et mercurio iii. De venere
magna et de venere ii. et de toxio capitulum primo.

al' tantum
ersichtonem
pentheus
niobes
et lon

Adeo bene quod dicebat

Celum non illud quod pro girum de cur[illegible] or|natum, Orpheus a planete compositum et domicilium suum atque aliorum deorum et quod nos semper ambire circuitu cernimus, verum homo quidam sit vocatus, ut ait Tullius ubi de natura deorum, filius fuit etheris et diei, id est ignite virtutis et claritatis, communis a quibus eius nomen processit in lucem. Et quod vir fuit satis in libro divinarum institucionum per Lactancium patet. Dicit enim sic: In sacra historia reperimus Uranium potentem virum Vestem habuisse coniugem, et ex ea Saturnum atque Opim et alios suscepisse. Cum Saturnus cum regno potens effectus patrem Uranium celum appellavit et matrem terram, ut hac mutatione nominum fulgore sue originis ampliaret, et cetera. Hunc preterea ut in sacra historia dicit Ennius Iupiter nepos eius primus in Pancheo monte aram statuit atque sacrificium adolevit et ab eo celum ipsum denominavit verum. Euhemerus vero dicit hunc Celium seu Celum in Occeano mortuum et in opido Aulatia sepultum.

lattancius

ennius

De Opi prima celi filia et Saturni coniuge

Ope seu Opis ut placet Lactancio libro divinarum institucionum filia fuit Celi et Veste et Saturni fratris coniux et Iovis aliorumque plurium deorum mater. Quam ob rem apud miseros orbis plurimum veneracionis obtinuit. Sane seu antiqui theologizantes ad suos palliandos errores fecerint seu ad occultandam vulgo fictionibus magnarum rerum veritatem ut preactum est seu potius ut Iovi adularentur, maioris vere historia obmissa hanc miris fictionibus ornare atque illam eis extollere adeo ut loco maximi numinis coleretur a multis, eique et templa et sacra sacerdotes quoque varios constituerunt in locis de quibus ut distinctius videamus apponenda sunt aliqua. Primo eam deorum dixere matrem, eique constituere quadrigam a leonibus tractam. Eius insuper capiti turritam descripsere coronam et sceptrum manibus addidere, vestem preterea ramorum circumcoibus (?) et herbarum conspicuam ornavere. Illamque incedente sacerdotes quos eo quod evirati ex instituto essent Gallos vocavere, tympana tangentes et eam precedere demonstravere, eius quoque in circuitu sedes vacuas posuere et coribantes (sacerdotes Cibelis dee) armatos illam ambire voluere. Quid ex his tot senserit videamus. Deorum enim mater idcirco dicta est quia terra fuit, homines qui ab hominibus dii facti sunt. Turrita vero corona qua insignita est satis per terram sumendam ostendit cum sit terre circuitus civitatum et opidorum ad instar corone insignitus. Vestis autem ramis herbisque distincta monstrabit silvas et frutecta et herbarum species infinitas quibus terre superficies tecta est. Sceptrum autem quod manibus defert regna divitias et potenciam imperancium super terram monstrabit. Quod quadriga vehatur cum sit immobilis intellexere ordinem in operibus terre per quos anni tempora circulari quodam incessu fieri continue. Cur autem a leonibus trahatur hec, reddi potest voluere quidam agricolarum in tradendis terre seminibus consuetudinem demonstrare. Consuevere quidem leones, ut Solinus in libro mirabilium dicit, si per pulverem solum iter faciant cauda pedum suorum vestigia turbare ne venatoribus sui itineris prestent indicium. Quod et agricole seminibus iactis sulcis e vestigio faciunt tegentes ne semen surripiatur ab avibus. Preterea cum sint ossa leonibus ossibus ceterorum animalium duriora intelligi voluerunt ut cultorum membra esse oportere solidiora quam ceteris vel potius ut ostendat per leones, quos quadrupedum reges dicimus, iussu Opis subditos orbis principes terre legibus esse suppositos. Sedes autem vacue illi circumposite existimo nil aliud velint quam ostendere quod non solum domus sed civitatum quoque incolentium sunt sedes vacuant, quod sepe peste accidente vel bello, seu quod in superficie terre vacue sunt sedes plurime, id est loca inhabitata, seu quod ipsa terra semper sedes fuerit vacuas nascituris, seu ad demonstrandum quod hii ad quos pertinet terre cultus, non dico de agricultoribus tantum sed etiam de principibus qui civitatibus et regnis presunt, non debere se ocio et inepte quieti concedere, quinimo stare continue et vigilare cum de novo semper emergant que exercitio talium indigeant. Coribantes autem hos armatos ambire designare voluerunt, ut unicuique innotescat pro patria se debere bellis exponere et arma pro salute patrie sumere. Gallos autem sacerdotes hec ob id contigisse dicunt quod cum deum mater Athym decorum adamasset puerum eumque cum pellice comperisset zelo percita illi abscidisse virilia, et ob id similes sacerdotes appetere quos Gallos a contrario sensu dicere. Sane per dilectum Athym vult Macrobius Saturnaliorum libro solem intelligi, qui anno quolibet iuvenescere videtur et adeo a terra diligitur ut in se eius suscepta influentia quas cernimus herbas flores et fructus pariat. Quod cum castraverit, hoc id fictum credo quod certo anni tempore solis radii videantur steriles esse et potissime circa autumnum et hieme, in quibus temporibus nil gigni videtur ab eis. Vel ut dicit Porphirius, Athys flos est a terra dilectus tamque ornamentum

solinus

macrobius

porphirius

sini quoniam tunc a terra castratur cum vemente frigore tunc flos decidit, vel si cadat ante fructum non sit ultimus ad statum aptus. Quod vero sui sacerdotes tympana ferant et era volunt per tympanis que vasa sunt semisperica et semper bina feruntur duo intelligi hemisperia terre in quibus ab omnibus ut nonnulli opinati sunt terre opus conditur. Per era vero intelligi voluerunt instrumenta ad agri culturam accomoda que quondam antequam ferri usus inveniretur ex ere confici consueverant. Hanc preterea multis nuncupavere nominibus de quibus nonnulla significatata exposita superius sunt ubi de terra et certa hinc sunt cum aliquibus deabus comunia de quibus in sequentibus dicetur. Et ob id que sua sunt propria censui apponenda. Vocant igitur eam Opim, Berecinthiam, Rheam, Cibelem, Almam et Magnam Palem. Opim autem id vocitatam volunt quod ut ait

fulgencius

Rabanus opem ferat frugibus et ope melior fiat. Berecinthiam autem dicit Fulgentius vocitatam quasi montium dominam eo quod deorum sit mater quos per montibus intelligunt id est elatis hominibus vel ut placet aliis et ut michi a Berecinthio monte seu oppido Frigie in quo permaxime colebatur ab incolis. Rhea autem eo quod idem grece sonet quod ops latine. Cibelem vero volunt nonnulli eam a Cibalo quodam denominatam quia primum illi sacerdotium fuisse aiunt. Alii vero a Cibalo oppido in quo dicunt sacra eius fuisse compta. Quidam autem deam volunt a cibel quod capitis motum sonat qui plurimus in sacris eius fiebat. Almam autem ab alendo nonnulli credidere deam eo quod sine frugibus omnes alat. Palem autem eam vocavere pastores et pabulorum dixere deam eo quod gregibus et armentis pabula prestet.

De Theti magna celi secunda filia et Occeani coniuge

Thethim magnam dicit Paulus a Chrisippo traditum filiam fuisse Celi atque Veste et

lactancius
firmus
virgilius

Occeani coniugem. Quod quidem Lactancius asserit eamque matrem dicit fuisse nympharum. Verum Firmus eam vocat Dorim quod arbitror a Virgilio sumpserit ubi dicit: Sic tibi cum fluctus subterlabere Sicanos Doris amara suam non intermisceat undam et cetera. In hiis igitur cum nil historiographum habeat, allegoricus sensus videndus est. Thetis procul dubio aqua est quam dicit Chrisippus in fervore celestis [illegible] est eductam terre et sic ex celo non [illegible] Vestaque id est terra natam. Doris autem amaritudo interpretatur que quidem solis agente fervore aque marine ut phisici testantur addita est quod experientia notum videtur. Nam ut aiunt nautae salsedo illa superficiei aque maris tantum immixta est cum infra decem passus dulcis inveniatur. Sed quid quod eam Occeano coniugem iungunt cum Occeanus aqua sit et sic idem videatur vir et uxor. Credo hoc fingentes sensisse Occeanum accipi debere pro elemento aque simplici quod quidem agens creditur ubi aque actio requiratur. Tethim vero pro aqua elementata seu mixtura aliorum elementorum habente cum eius mixtionis opus potest concipere et nutrire. Seu cum utrumque sexum deos esse describant ut Valerius

valerius serranus

Seranus carmine presens dicentis: Iupiter omnipotens regum rerumque repertor progenitor genitrixque deum deus unus et idem et cetera. Volunt tamen quod agat aliquid aquam eam vocari Occeanum, cum vero patiatur Tethim. Seneca autem ubi de questionibus

seneca

naturalibus scribit aliter videtur sentire. Dicit enim aquam virilem vocant mare, muliebrem omnem aliam. Vocavere autem Thethim maiorem ad differentiam Thethis matris Achillis quam nympham voluere veteres non maximam deam. Insuper et nymphas ut quamque sit discernimus deas. Hec autem magna Thethis multos ex Occeano peperit filios de quibus postea.

De Cerere prima Celi tercia filia que peperit Acherontem

lactancius

Ceres ut placet Lattantio in libro divinarum institucionum filia fuit Celi et Veste. Hanc dicit Theodontius Sicanam vetustissimi Sicilie regis fuisse coniugem Siculosque primam frumenti usum docuisse et Sicano plures peperisse filios, nullum tamen nominat. Hanc preterea testis Pronapides dicit Acherontem flumen peperisse. Et ob hoc talem ex eo recitat fabulam. Eam scilicet concepisse et robore excrescentis uteri in abditam Crete specum secessisse et ibidem Acheronte peperisse qui non ausus lucem aspicere defluxit ad inferos et ibidem infernalis effectus est fluvius. Cuius fictionis ipsemet Theodontius talem explicasset rationem dicit enim pro constanti haberi Cererem suasisse Saturno viro ne Tytano regnum aliquo pacto restitueret et adversus conditionem inter Titanum et Saturnum initam quos Saturnus filios masculos procrearet clam nascentes surripuisse una cum Vesta matre atque educasse quod tamen cum detectum esset et audisset Saturnum Opemque a Titano detineri captivos et timens in Creta abiens latebras petiit nec ausa est comparere donec certior facta est Jovem victoria liberasse parentes. Ex quo Cererem concepisse volunt Pronapides dolorem ex captivitate suorum. Vel quod aspectu

i. in latebris

i. in latebris perperisse. i. emisisse seu reliquisse
dum victoria Iovis letata venit in publicum
Unum aut acheronte dictum ab a quod est sine et
cheron gaudium nam absque gaudio est qui dolet
et ideo lucem vide noluisse dicit quod dolentes in
plurimum delectis in terram oculis recessus
appetit et obscura loca Ibi enim infernalis
fluvius fictus est quia apud inferos nulla umquam
sit leticia nec illi id preter asscribitur quia mea tamen exi
stimatione procedit

De Acheronte inferna
li fluvio terreris filio qui genuit sex filios
scilicet Alecto Thesiphonem Megeram Victo
riam Ascalaphum et Stigem

Acheron infernalis fluvius absque patre ce
teris sunt filius ut premonstratum est huic
paulus titanis et terre filium dicebat et ob id a
Iove deiectum ad inferos quia sicientibus titanis lim
pidas prestitisset aquas Dantes in
suo primo poemate parte que infernus dicitur aliter de
origine huius sentire videtur. Dicit enim in summitate
yde montis cretensis statuam esse ingentem
cuius scilicet senis cuius aureum caput est pectus vero
et brachia argentea corpus et renes ex ere
confectos tybias atque crura et sinistrum pedem
ex electissimo ferro factum Dextrum autem pedem
ex terra cocta consistere et in eum fere corpea
moles omnis in Roma versa inniti Et has
omnes partes preter aureum caput rimulas habere ex
quibus effluunt gutte aque seu lacrime que
collecte et per cavernas ad inferos descenden
tes flumen faciunt acherontis. Sed quid sibi
tam varie velint fictiones videndum est. Quod
ceteris deus sit filius premonstratum est quod tita
nis et terre sunt etiam credi potest ubi titanum solem
intellixisse velimus et eo vetere nolite Et sic non
nulli opinati sunt attente calore solis aque
maris trahi in visceram terre et ex eis a frigiditate
terre dulcoratas effluere et sic tum sol eam de
derit eius filius dici potest ac illius cuius videtur
utere exire Quod inferorum sit fluvius hoc modo
potest accipi. Sunt ii. fluvii duo quibus ache
ron nomen est unus quidem apud molossos defluit
ut dicit titus livius et in stagna que infernia voca
tur effluit et ex eis in thelespontum sinum
mergitur Alter vero apud lucanos fluebat morte
alexandri epyrote insignis in inferum ma
re cadit et sic horum ad inferos uterque
descendit Nam qui apud molossos est in
Regno quondam plutonis qui deus infernorum
deus est eo quod ab oriente sole fractum esset in
ferior vocatur et sic si in regno plutonis est
in inferno est factum de secundo sic sensere
quidem Asserunt quippe priscis temporibus grecis

fuisse consuetudinem dampnatos exilio in y
taliam mittere seu ipsi exules sua sponte venire
quam eo quod apud inferos mare dicebant seu quia
inferior grecia abortu sit solis id est flumine
et dampnatos esse apud inferos testabantur ex
quo volunt locum fabule advenientum eum et ethimo
logia nominis fluvii faveat fictioni cum sonat si
ne gaudio vel salute qui exules patria perdita ab
sque gaudio vel salute erant Alii vero aliter sen
tiunt ut Servius et post eum Albericus dicunt a
cheronte flumen non esse sed locum italie verum de hoc
alias Dantes autem in. de vero acheronte infernali in
telligit et dicens quod in creta insula senis sit
statua ex variis metallis adamnata fuisse a
initate in Roma versa intendit quod loci congru
encia originem designare et tempora cas quod si primo de
loco videamus Dicit ergo statuam senis seu se
nis stare cretum ut per hunc intelligamus huma
num genus quod ad hunc statum esto antiquum sit et
stat in monte yda yda enim ydem sonat quod
formositas per quam sentire vult formositatem
rerum temporalium quam ut picturam designet. Dicit olim
montem illum letum hodie tristem vero atque desertum
in monte autem cretensi dicit eo quod creta insula
tripartiti orbis media videatur Nam illi ab or
thos egeum est mare et ab occiduo yonium seu
inniteum que europe sunt maria a solis ortu
est illi ycareum mare atque carpatium seu egip
tium que asyatica maria sunt A meridie vero
et acciduo affrico abluitur ponto et sic tribus orbis
partibus terminus est ut intelligamus non solam
unam harum partium sed omnes operam dare ut acheron
concrescat Ipse autem ex diversis cadentibus. i. ex
temporibus et operibus plurimis fluxis quod antiquorum eta
tum et presentis confectus est olim et conficitur hodie
ut sentiamus ex temporibus mortalium amitti gaudi
um sepitum verum ut appareat quod non omnis etas
in hoc conveniat aureum caput solidum esse dicitur
ut per illud intelligatur innocentie primi parentis
tempus et nostrum dum renati baptismate in infan
cia simplicitates perseveramus Demum venit ar
gentea que et si corporibus vivibus videatur vali
dior vitiis tamen efficitur vilior et sic argentea
scissa rimis. i. temporibus Tandem tercia sequitur
eorum sonorior et opinione longe deterior Et
haec equo modo scissa est et in augmentum augit
miserie Inde sequitur ferrea fortior reliquarum
etiam peior et obstinatior Ultimo sequitur te
stea in qua omnis moles corpea inclinatur per
quam mortalium fragilitas et senium designatur
et hec scissa est ex quibusquidem scissuris sic ut la
crime effluant facientes acheronta. i. gau
dii perditionem ex qua acquisitio tristicie sequitur

Valerius Servius

Seneca

Dantes

Lactantius

titus livius

Servius Albericus

nate est ut stigis habeatur origo et ex tristicia doloris incendium qui flegeton est. Et ex hoc luctus insurgit frigiditas sempiterna quam cocitus significat. Quod autem adamanta in romam versus sit describit Iuvenalis (?) genus quod in campo damasceno principium habuit Roma rotundorum mundi ultima i. fine sui prospiciat.

De furiis filiabus acherontis in generali

Furias tres esse omnes videntur velle poete de quibus in generalibus pauca prefari ut de particularibus sumatur facilius intellectus. Primo igitur eas dicunt acherontis fuisse filias atque noctis. Quod acheron illis pater fuit testatur Theodontius. Quod autem ex nocte matre nate sint carmine patet Virgilii dicentis: Dicuntur gemine pestes cognomine dire, Quas et tartaream nox intempesta megeram uno eodemque tulit partu etc. Habere insuper plurima esse nomina volunt. Nam apud inferos eas vocari dicere canes ut videtur velle Lucanus ubi dicit: Iam vos ego nomine vero eliciam stigiasque canes in luce superna destituam etc. Apud mortales furias, ab effectu ut per Virgilii carmen: Ceruleis unum de crinibus anguem conicit inque sinum precordia ad intima subdit Quo furibunda domum monstro permisceat omnem. Eumenides etiam apud nos appellari dicuntur ut per Ovidium patet dicentem: Eumenides tenuere faces de funere raptas etc. Et hoc apud nos factum in infortunato coniugio satis constat. Dire etiam appellantur et hoc apud superos ut ait Virgilius: Atque procul ut dire stridorem agnoscit et alas Infelix crines scindit Iuturna solutos etc. Nam Iuturna dea in aere stridore dire nondum in terris agnoscit. Vocantur et volucres ut idem dicit Virgilius: Iam iam linquo acies ne me terrete timentem Obscene volucres alarum verbera nosco. Dicit preterea Theodontius apud litorales arpias appellari. Post hec illas ante Iovis atque Plutonis obsequio deputatas et Virgilius testatur scribens de eis hec: Iovis ad solium sevique in limine regis Apparent acuuntque metum mortalibus egris Si quando letum horrificum morbosque deum rex molitur meritis aut bello territat urbes etc. Sed iam quid ista velint videndum. Dicunt igitur eas Acherontis et noctis filias et ratio videtur talis. Non succedentibus pro votis rebus et ratione sedente ut perturbatio mentis oriatur de necessitate videtur quod non absque cecitate iudicii perseveraverit et perseveratione fit maior donec erumpat in actum qui absque ratione factus furiosus appareat necesse est et sic ex acheronte furie nascuntur et nocte. Dicuntur preterea apud inferos canes, scilicet apud homines conditionis infime qui dum in perturbatione venerint non existentibus furori viribus clamoribus omnia complent canum more latrantes. Apud medios autem furie vel eumenides dicte sunt eo quod maiori ledente incendio furiosum. Mediocris enim homo perturbatus ut in se agitat secumque intus rodit atque consumat quod faciunt. Nam ne in minores agat lex publica prohibet in maiores potentia et more vulgi inferioris clamores emittere indignatio vetat. Secum igitur furit et si erumpit vix desistet quin in maximum tendat incendium multis opitulantibus furori. Eumenides dicuntur ab heu quod est interiectio dolentis et men quod est defectus eo quod ipse qui patitur sibi ipsi pena sit. Seu per antifrasim dicuntur ab heu et mane quod utrumque sonat bonum, et ipse omni bono carent. Apud superos vero appellantur dire a sevicia maiorum in minores ad quam confestim evolat maiorum furor. Volucres autem appellantur a velocitate furoris cum repente a mansuetudine in furore exiliant homines. Arpie autem apud litorales rapacitate dicuntur tanto enim fervore litorales efferuntur in predam ut in nullo discrepet a furore. Plutonis autem eas obsequiosas vocant quia divitiarum deus ut adiuvamus crebro perturbationes iras quidem et rixas ob inmoderatam animi cupidinem sustinemus. Quod autem Iovi assistant non est mirandum, esto illum primum mitemque divinumque pio enim iudici oportunum est ultores scelerum habere ministros quibus si careat aut non utatur legum auctoritas facile dissolvetur, ubi Augustinus: quidquid patimur mali peccata meruerunt nostra. Est insuper aliquando ob populorum crimina divina permissio ut in elementis insaniat furor et eis discordantibus inficiatur aer et pestes letifere oriantur quibus in(?) absorbentur, sic et regum de superbia bella nascantur ex quibus incendia populationes et excidia consequuntur.

De Aletto acherontis prima filia

Aletto furiarum prima est acherontis et noctis filia quam sic describit Virgilius: Luctificam Alecto dirarum a sede sororum Infernisque ciet tenebris cui tristia bella Ireque insidieque et crimina noxia cordi. Odit et ipse pater Pluton odere sorores Tartaree monstrum tot sese vertit in ora Tam seve facies tot pullulat atra colubris. Et paulo infra: Tu potes unanimes armare in prelia fratres Atque odiis versare

theodoncius
virgilius
lucanus
ovidius
Eumenides unde dicuntur
augustinus
virgilius

domos tu verbera tectis funereas q in fre
fates t nimia mille mille nocendi artes
etc. Satis hoc carmine huius furie appet offi
cia satis poten satis et truculen eu et plu
tom et sororibus odiosa sit. Sonat enim alec
to iuxta fulgentium inpausabilis ut intelli
gatur omem furia ab ai inquietudine in
ciari q quia inquietudo totiens init mentes
quociens desistimus nos ipos et deum cognoscere

fulgentius

De thesiphone furia acherontis .ij. filia

Thesiphones furiarum secunda e acheront
et noctis filia quam sic designat ouidius
nec mora thesiphone madefactam
sanguine sumit importuna face fluuido q
cruore rubente induitur palla tortoq inci
gitur angue egreditur q domo luctus comita
eunte Et pauor et terror trepido q insama
vultu etc. Quibus claudianus addit Centum
illi stantes vibrabat ora ceraste Turba
minor diri capitis sedet intus abactis
ferrea lux oculis qualis per nubila phebe
atracia rubet arte color suffusa veneno
Et hys insuper addit statius dicens suffusa ve
neno Tenditur at sanie gliscit cutis igneus
atro Ore vapor quo longa sitis morbique fa
mesque. Et populis mors vna venit etc. Sic
ergo uti per virgiliu aletto qualitas sic per hos
tres vates thesiphonis demonstrata est fulgen
tius preterea dicit Thesiphones id est q tropho
nes .i. irarum vox in qua postquam pectus tur
gidum fecit inquietudo facile deuenitur et io
dicit eo quod ignea ira nunquam egreditur nisi in
sanguinis et io fluuido cruore rubente dicitur ob
colorem faciei hominis irati et ad dispoem ai
demostrandam Nec an confugit iratus q illiu
amicorum comitantur lacrime illi iniuis sano
timentes quin io a terrore comitatur q iratus
omnis tunc videatur Serpentes aut eidem appositi
sunt ut sententia denotare hinc deueniens i
ratus in voce emittit napores .i. verba per que
sepe desolationes oriuntur locorum et pplorum mor
tes atque egestates

ouidius

claudianus

fulgentius

De megera furia .iij. acherontis filia

Megera furiarum .iij. acherontis et noc
tis filia sic a claudiano vbi de lau
dibus stilicomis effigiatur impia mox surgit
tristi de sede megera de sede megera qua
penes insam fremitus aique iphanus error
et vndantes spumis furialibus ire non nisi
quesitum cognata cede cruore Illicitumque bi
bit prium que fuderat ensis. Haec dederit

claudianus

fres hec tinxit herculis ora hec defensores suos
polluit arcus hec athamantee direxit spicula
dextre hoc agamenemnos intrat bachata penates
Alterius lusit iugulis hac auspice tede Edi
podem in matre et iuxta thiestem etc. Et cum
megera magis sonat contencio seu lis satis co
gnoscere possumus per supiores versus sta noi queue
et sic sit ex inquietudie ai deueniamus in cla
morem et ex clamore in odium et rixam ex
quibus furiosi in exicium sepissime ruimus.

De honore vittoria .iiij. acherontis filia

Uittoriam dicit paulus acherontis ex
stige filia sua suscepta Cui adeo Ioue
fuisse gratum aint ut cum ei fauisset in pugna
gigantum sibi loco muneris exhibuisse ut dii
per stigem intercum eius Iurarent et si qui aduer
sus Iuramentum agerent per certum tempus a
nectare abstinerent hanc claudianus vbi de
laudibus stilicone sic describit Ipsa dea sa
cras vittoria pandit alas Et palma viridi
gaudens et amicta tropheis Custos imperii vir
go que sola mederis vulneribus nullumque doces
sentire laborem etc. Theodoncius vero se q ros clau
diano in descriptione eam insuper ornat trupha
libus ornamentis verum paulus discrepat eamque
dicit letam sed rubigine atque puluerulento
squalore obsitam armis indutam et cruentis
manibus inter captiuos inter spolia vetera seta
et ornamenta que theodoncius sunt appoebat
filio eius que honorem dicunt exhibent omnia
sed quid senserint cognitam? Uittoriam
acherontis filia io voluisse veteres credo quia non
ex inertia et ocio acquiratur sed ex cogitacoibus
continuis q dum ex intrinseco exprimitur utili
ora consilia inueniuntur per sto cogitante et ab eo
gaudium omne amonet et sic iam adest ache
ron. preterea nec in comessacoibus atque Io
culacoibus inueniuntur quinimo ex vigiliis curis medi
bus et laboribus assiduis constanti aio et forti
ptoe dolore vulnerum et tolleratia incursionum
excipitur que absque tristi paciencia eueniri aut
tollerari non possunt verum ut differat hec tristi
a tristitia furiarum illa ab egritudine inti
hec a corpea ut plurimum oritur Et sic cum per
acheron venerat sup accedit enestitio in
Stontur aut festantes nec aliqua premedita
tes facile deueniunt in ruina Troia aucta
capi non potuit leta confestim capta est
dilata vittoria dicit claudianus quia facile ex
vna oportuna omissa vigilia non nunquam in
pteritum euolat altera palma ornatur quia nunquam
ligium palme corrumpitur frondes que viriditatem

paulus

claudianus

non est honor absque labor

claudianus

ꝯſuant vt victorie antiqͣ (robur et nom͂ in
longū viue intelligāmus trophꝫs aūt aint
ta eſt vt ſtā honoris ſpēs impenſa victori mo
ſtre͂ minoꝛ em̄ erat triumphus ⁊ qꝛ in eo ſacri
ficarꝫ) onē victoꝝ ornatio vocabat͛ Seu vocabat͛
verēs trophen trūcū ad inſtar ſugati hominꝭ
ſtm̄ (⁊ armꝭ eiꝰ vē indutū hitus victorie a
paulo deſignatus aptioꝛ videt͛ q̄ȝ is qui a the
odontio ſcbit͛ (No em̄ ex tēplo victoꝛ ornamt͛
ornat͛ nō victorie ſꝫ ob victoriā ei poſtea ex
hibentur ~

De honore victorie filio

Honorem theodontius et paulus filiū
dicunt fuiſſe victorie ex q̄ pbē nō di
cunt huic tn̄ arbitroꝛ iō victorie dcm̄ filiū
qꝛ ex victoria ꝗſita ꝯſequat͛ honoꝛ qui quidē
in pūtia ſuſcipientꝭ (et exhibebat͛ cū laudeſ
in abſentia preſtarent huic a romīs tēplū
olim ꝯſtitutū fuit templo virtutꝭ iunctū ad
qd͛ niſi p tēplū virtutꝭ nō erat introitꝰ) vt
apparet nemiem niſi p virtutē honorē conſe
qui poſſe Et ſi ob aliam cām cuiqꝫ fiat nō
honoꝛ ſꝫ ridicule atqꝫ letales blanditie ſūt
huic ꝯiugem fuiſſe reuerentiā voluit ex
ea illi maieſtatē exortā Sunt tn̄ qui idē
dicant (reuerentiā et honorē cū differant Eſt
honoꝛ publicus et priuatus publicus cū
alicui laurea vel triumphus decnīt͛ (Priua
tus is eſt qui a priuatis impendit͛ dū ali
cui puato aſſurgam͂ꝰ eum pūtimꝰ primū
in tēplo vel menſa locū preſtamꝰ (Reuerē͂ vo ē
quā maioribꝫ nō ex decreto ſꝫ ſponte vel
conſue͂tu͂e exhibemꝰ cū flexis genibꝫ ⁊ adapto
capite venabiles viros alloquimur q̄ ſoliꝰ ꝯ
ſimit eſto ſibi ambitioſi pncipes occupant

De maieſtate honoris filia

Maieſtatem honoris atqꝫ reuerentie fi
liam dͥt ouidiꝰ de qua iͦ de faſtis ſc
ait donec honoꝛ placido ꝗ decens reuerentia
vultu Corpa legitimis impoſuē thoris hinc
ſata maieſtas q̄ mūdū tpat omem Qua
ꝗ) die parta ē edita magna fuit nec mo
ra ꝯſedit medio ſublimis olimpo aurea
purpureo ꝯſpicienda ſinu ⁊c. hanc hono
ris ⁊ reuerentie filiam noluiſſe reoꝛ qꝛ ex
honore impenſo et exhibita reuerentia
ſit quidem maioritat͛ ſtatus in ſuſcipi
ente ex quo maieſtas ē dcā deo ſolꝰ ꝯpetes

De aſtalapho quīto atherōtis filio

Aſtalaphus acherōtꝭ ⁊ orne nῖphe
fuit filius vt ait ouidiꝰ aſtalaphꝰ
audit quem quondā dͥt orne inꝯ auernales
nō ignotiſſima niphas ex acherōte ſuo ful
uis pepiſſe ſub vndis ⁊c̄ͥ huic aūt rapta
ꝓſerpina a plutone cū quereret͛ nūquid ali
quid apud inferos guſtaſſet eam accuſaſſe
atqꝫ dixiſſe eam grana mali punici ex viri
dario ditis guſtaſſe ex quo ſtm̄ ē vt non reſ
titueret͛ ex toto proſerpina et ipē verteret͛ acerē
in bubone. Circa quod figmentū nīl credo
voluiſſe aliud poetas q̄ȝ onde odioſiſſimū eē
accuſatoris officiū (Et ideo aūt in bubone
uerſū aſtalaphū eo ꝙ ſicut bubo funeſta ē
auis ⁊ ſumꝯ ſemper laboris ⁊ anxietat͛ ꝓ
nūcius eſt accuſatoꝛ ꝓterea bubo ſtridula
auis ē vt oſtendat͛ clamoſos eē accuſatores
ſic ⁊ vbi bubo ſub multitu͂e variaꝝ penaꝝ
modicū hꝫ corpis ⁊ eque accuſatoris ſub lō
ga verboſitate vt plimū tepit modicū veri
tat͛ Igit͛ non incongrue filiꝰ dicit͛ acheront͛
aſſiliti͂ne ſaltē officiꝫ qꝛ ſicuti acheron gau
dio ꝓuat quos traſuehit ſic ⁊ accuſatoꝛ
hos replet triſticia in quos inuehit Pꝛ aūt
orne mīr eꝰ dicat͛ a conſuetudīe bubonis ſūp
tū eſt qui ſepiſſime ut aiūt qui de ꝓpetatibꝫ
reꝝ ſcpſē die mortuoꝝ ſepulcris inhitat
q̄ ut ait papias orne vocant͛ ⁊ lucanꝰ ait
celo tegit͛ qui nō hꝫ vrnā Optaui ad cererē
⁊ ꝓſerpina n͛ de eis inſeque͂dꝫ apponet͛

De ſtige acherontis ſexta filia

Stix infernā dͥt palus ⁊ acherōtis et
terre filia exiſtimat͛ acutius ⁊ ſcd̄m
albericū deoꝝ deūꝫ nutrix ⁊ hoſpita ꝑ qua ec
vt ſupͣ dcm̄ eſt dꝫ iurat neqꝫ timoē pene
audent deierare vt ait virgiliꝰ Stigiāqꝫ
paludem dꝫ cuiꝰ iurat͛ timet ⁊ falle numē
⁊c̄ͥ ꝓuabat͛ em̄ ad tpē q̄ deierāſſꝫ nectareo
poculo Et hoc iō illi conceſſū volunt quia
victoria eius filia dꝫs adūſus titanos pu
gnatibꝫ fauiſſet. Stix em̄ interptat͛ triſti
cia iō acherōtis qui ſine gaudio eſt dicta
filia eo ꝙ vt ait albericꝰ qui gaudio caret
in triſticiā labit͛ facile imo vt labat͛ neceſſe
eſt Terra aūt illi attribuit͛ mr̄ qꝛ cū omīs
aqua a fonte illo aquaꝝ vnito occeano ꝓ
cedat trahī per inſca trē vſqꝫ ad illū locū
vnde prūpit in publicū neceſſe ē et ſic
tra ſtitꝭ dͥt mr̄ ſeu ſcḋm aliū ſenſū in͛ hūo
res ab elementis impſſos morlibꝫ atra imp
mit͛ melancolia que pcul dubio triſticie
mr̄ ⁊ alit ꝯ ē deoꝝ aūt nutrice ⁊ hoſpitem
nō abſqꝫ miſtio ſtige voluē Circa qd͛ ad
uertendū eſt duplicē eē triſticiā aūt triſtam͛
qꝛ deteſtanda in͛ra deſidia quatinꝰ ex ca

nō q̄ honoꝛ ē plūm͂ virtutꝰ

ouidiꝰ

ouidiꝰ

papias lucanꝰ

albericꝰ

virgiliꝰ

nō quem nō debē accuſatorē eē ex exͦ aſtalaphi

sit consequi nequeamus aut tristari cognosce-
remus quod aliquid seu multa minus iuste peregimus
tristitia prima miseria deorum sunt nutrix a hos-
pita. Secunda non sunt, nam cum nemo minus bene co-
miserit dolere et tristari nil aliud est quam aliquita-
tem probe virtuti prestare, qua in deitates suas gentiles
mere et nos veram in beatitudinem imus etiam in quan-
tum non manes aut piratum sumus hanc tristi-
tiae speciem optime sensisse in sexto Eneidos ostendit Vir- (Virgilius)
gilius, nam perfidos et obstinatos in malum homines
mittit in tartarum ubi nulla est redemptio. Alios
vero post expiatas ob culpam penas elysios du-
cit in campos. Seu volumus dicere quod forsan
magis sensere poete deos, id est solem et sidera
ad Egyptios aliquando abiisse quod hiemali tempore
contingit, cum sol semotus a nobis tenet
solstitium antarticum quod ultra meridionales
Egyptios cenith capitis habitantium ibidem fa-
cit. Et tunc a palude Stigia pasti sunt sidera
secundum opinionem eorum qui existimabant superiorum cor-
porum ignes ex humiditate vaporum ex aqua sur-
gentium pasci et apud eam hospitantur donec
versus articum polum gradum non flexerit. Stigem
autem esse sub australi plaga demonstrat Seneca (Seneca)
eo in libro quem scripsit de sacris Egyptiorum di-
cens Stigem paludem apud superos esse, id est apud
eos qui in superiori sunt hemisperio, ostendens
in quod extra Syenam extremam Egypti partem versus
austrum locum esse quem Phialas, hoc est amicas,
incole vocitant et apud eas paludem esse ingentem
quod cum transitu difficillima sit, limosa nimis
et papiris implicita Stix appellata est, quasi tristitia
ob laborem nimium transeuntibus inferens. Iurare
autem deos per Stigem potest esse ratio talis. Consuevimus
non per eas res quas timemus aut optamus iu-
rare. Sane qui summe gaudet non videtur habere
quod cupiat cum desit quod timeat et ex hiis dii
sunt quos felices faciunt. Quamobrem restat
ut iurent per tristitiam quam sibi nosse nunt adver-
sam. Quod deierantes nectareo priventur poculo
eo dictum puto quod qui ex felicitate in miseriam
devenit deierasse, id est minus bene egisse dicebatur
et sic a nectareo poculo ad amaritudinem
infortunii devenisse.

De Cocito infernali flumine Stigis filio qui genuit Flegetontem

Cocitus infernalis est fluvius quem ex Stige
palude natum dicit Albericus, quod ob
id arbitror dictum quod luctus quem per Cocitum in-
telligimus ex tristitia consistere oriatur.

De Flegetonte flumine infernali Cocitu filio qui genuit Lethem

Flegeton et hic infernalis fluvius est secundum The-
odontium Cociti filius, ob id ut existimo
dictum quod ex diutino luctu quis facile veniat in
furorem. Quod quidem ut nonnullis placet raro contin-
git. Nam ex hausto lacrimis humiditate calore
fervescentes cordis impetus frenari non possunt et
sic quis in furiam labitur. Flegeton enim ardens in-
terpretatur ut comprehendatur ex fervore cordis nimio
hominum excitari furores.

De Lethe flumine infernali Flegetontis filio

Lethem infernalem dicunt fluvium Flegeton-
tis filium. Quod ideo fictum puto eo quod ex furore
nascatur oblivio. Cernimus enim furiosos sive fu-
rore quam dignitatis oblitos. Lethes interpretatur
oblivio. Hunc fluvium ponit Virgilius apud eli- (Virgilius)
sios campos et ex illo potari quos in turmas
vult redituros ad corpora de quibus superius dictum ubi de (Dantes)
mercurio primo. Dantes vero noster illum describit in
sumitate montis purgatorii, et ex eo dicit
animas mundas et celo dignas potare ut obliviscan-
tur preteritorum malorum quorum memoria felici-
tati perpetue prestaret impedimentum.

De Vulcano primo celi filio qui genuit Apollinem

Vulcanus primus teste Tullio ubi de naturis
deorum celo natus est de quo nil aliud reperitur
nisi quod ex Minerva secundi Iovis filia, ut dicit The-
odontius, Apollinem genuerit primum. Credo
ego hunc virum in exhausti historie hominem
fuisse et Saturni fratrem.

De Apolline primo Vulcani filio

Apollo ut Ciceroni placet et Theodontio
filius fuit primi Vulcani atque Miner-
ve et ut ipsemet Tullius asserit ubi de naturis
deorum hic omnium Apollinum fuit antiquior.
Hunc dicit Theodontius fuisse medicine artis re- (omnis herbarum medicine repertor)
pertorem et primum virium herbarum cognitorem, quantum (Theodontius)
cumque Plinius in libro historie naturalis asserat (Plinius)
Chironem Saturni et Philare filium primum fuisse
herbarum virium atque medicamentorum repertorem.

De Mercurio quinto celi filio

Mercurius qui tertius est, ut ait Tullius de
naturis deorum, celo patre et die matre natus
est obscene tamen excitata natura eo quod aspectu Proser-
pine motus sit. Huic ornamenta que testis ap-
ponunt dicit tamen Theodontius Egyptios virge
huius circumvolvisse serpentem. Quod testatur
Valerius Martialis epigrammatum libro VII (Valerius Martialis)
dicens: Cillenes celique decus facunde minister
aurea cui torto virga dracone nitet. Aiunt
insuper eum ex Venere sorore sua
Hermofroditum filium suscepisse. Hunc primus

quid sensisse veteres fictionibz volunt expra
mus. Et pmo quid eum a celo obstene gem
ti ditant hoc ce multa dicebat leonti9 ut

Leonci9

psceptu celi in tiam et varium planete mcu
rij apparitione z alia hmoi q qui fimola vi

Barlaam

sa sunt eis obmisse barlae relatu apponere
libuit. Dicebat em hui9 mcurij a nati nom
hmes fuisse seu hermas eu ex stupro
philonis archadis z pserpine eius filie in
qua se balneante impudicos ucterat oculos
pcreatu. Et sic satis pz qz obstene excita
ta na sit inspita pserpina hermete aut
eu noiatu dc eo q eo nato cu de futuris eius
successibz philon consuluisset mathema
ticu hunc p riso eu dimini futu hoiem
et maximu dimnaz rez interpretem. Qz
obrem philon qui illu expom psuerat
fugari fecit atqz cu diligentia nutrii eu
qz vocamt hermetem eo q hmena grece la
tine sonat interpres. Post h cum adolemss
ad rubore scelestu origins in egiptu recessit
ubi mirabilit pfecit in ml'tis z potissime
in arismetica z geometria z astrologia adeo
ut egiptijs cetis pferret. Et cu ob excellen
tia predco ia mcurij nome meruiss
medicinalibz opam ded taqz in hijs subli
mis effecus est ut no omisso mercurij no
mie crederet apollo z longe pfusius in sacris
egiptio instructus cultis fcus e ho mirabi
libiqz seu ad ei9 nobilitanda originem seu
poci9 ad ufmnua origis gteghedam celi

no de medicis

deus e filius z dici qi a celo missus et in
diei luce fcus conspicuus de h pterea h

hrmes

mes trimegistus qui se testat e9 fuisse ne
pote mentione facit eo in libro que de ydolo
scribit ad asclepium dices q esto mortu9
venientes ad e9 sepulcru adiuuet z gsuet
Sz quid in h velint insignia aduertend cu
aliud in planeta aliud i medico aliud in
rectore z aliud in mercatore ul' fure mcurio
heant demostrare. Dicunt tn eu ut pmon
stratu e ubi de mcurio pmo galero tectu
ut p illu celu intelligam9 a quo et si te
gam oms a medico potissie cognosci dz
ce planetaz motus varios z eoz dispoes
z sidez speculando ut p ea tamq in hua
na corpa affecta z causantia plima et
egritudinu cas z successio et oportuna re
media possit agnosce atqz ea que ad sa
lute egrotantis necessaria monstrat dispo
ne Talaria uo illi apponunt penata ut p
ea nostam9 oporte medicu pmpta et ad

remedia contingentium hre scientia ne au
egritudine laborans desiciat q accesserit
tardi medici argumentu potea et ut ipi
cognoscant cu ne iussi sit oi alia seposita
cura se debe ad necitates vocatu euolare
Est illi insup virga qua supdicunt illi
ab apolline fuisse gcessa ut intelligat
pmo qz concessa e ab appoline medicie au
tore .i. a medico experto et doctore auctoitas
approbantis absqz qua nemo hercle deberz
tale offi exercere. Insuper dicunt eu hac
virga ab orco pallentes euocare aias ut appe
at multos ia dudu iudicio z arte multoru
medentiu in morte ituros scientie medi
ci adiutorio in vita retentos seu a morte
.i. ab orco poci9 reuocatos. Sic vexantes
du nimi9 morboz nosciunt cause. hac eade
virga .i. auctoritate ul artificio mu9 g
grue opato aie q steterissent emitunt ad
tartara .i. in morte Sopnos et hac uir
ga .i. arte dat medicus psepe i sopnu
declinare ne gruentibz z auff in sua pni
cie dormientibz minui. Ventos insuper
h uirga medicus amouet d stultas e
grota opiones suasioibz et roibz uez
amouet aufendo timore Seu et d ventosi
tates visceru in gnussi patientis dolore agi
tantes suis aut pocioibz aut remedijs a
lijs resoluit i nichilu sic z nubila tranat
d humiditates supfluas educunt qi tranantes
.i. ad se trahetes e corpe languido Serpens
aut io circuuolunt virge ut intelligam9
medicinale exercitiu absqz nali et debita
distectione tende no forte iun9 in pnicie q
salute pendet .i. no in ex inaduertencia
medentis q ex arte qnqz remedia iubet
em ars reubarbaro e corpibz expelli sup
flua q si debilitato minui dabit facile
uita cu supfluis emittet. Et io circa ta
lia et alia omia medentis plimu oportuna
discrecio que p serpetem prudetissi aial de
sig. virge io circuuolutu ut nunq absqz dis
crecione exerceat auctoritas. Qz hmofrodi
tu genuerit dc paulo inm no ee sz io fictu
atqz appositu e qz pris egiptijs qui mon
struosu arbitrabant hmofroditos nasci
tanq re pt natura abiciebant si qn aliqui
nasci gtigiss ondit qz nali gigni rone po
tat z q i pte uiriles suscipet a femina

De hermofrodito mercurij et venus filio

Hermofroditu dicit theodonci9 ex vene
re filiu fuisse mercurij qd et testat ouidi9 ouidi9

dicens mercurio puum et dina cithare inde na
tu naiades ideis enutrivere sub antris etc. Cui
erat spes in q̄ nr̄ patris cognosci puit nom
q̄z traxit ab illis etc. Ex quo insup ouidius
fabulam recitat talem quod cum yda monte fri
gie in quo fuerat altus delicto vagans in ca
ria usque devenisset fonte limpidum vidit quem
salmacis nympha incolebat Que cum enim
formosissimum videt encestigio amavit et bla
dis verbis in sua sinam trahere conata est
Tandem cum verecondaret adolescentulus asp
naret quod nymphe verba puer et aplexus illa
silato recessu post vepretum latuit puericie
aut putans abiisse nympham nudus fontem
intrat Quod salmacis videns abitis vestibus
confestim et ipsa in fonte se nuda dedit re
nitentem quod tenuit verum cum eum inflexibilem cer
neret orauit ut ex ambobus efficeretur unus et
factum est Et sic qui masculus intrat fontem
masculus illum exiuit et femina et deprecatus est ut
qui in ea balnearant imposterum hanc ea
dem cognomina reportarent quod obtentum
est fauente patribus utroque parente. hermofrodi
tum ex mercurio et venere genitum vult alberic'
lascinietem preter oportunitatem esse sermo
ne qui cum virilis esse debeat nimia verborum
molicie videtur effeciatus Ergo vero hermofro
ditum hinc utrumque sexum ad naturam mercurii refero
que venerabilis andalo aiebat eo quod cum mascu
lis planetis masculus esset et cum feminis at
misce inter cetera hinc quorum natiuitatibus perrat
in planetarum alius obsisteret vel celi locus ut u
triusque sexus cupisterius tenetur Sed nolunt
nonulli aliter intellexisse poetam dicentes in
matricibus mulierum septem concepti aptas cellu
las esse quarum tres in dextro latere sunt et totidem
in sinistra et una media et ex hiis unaquaque
duos posse concipere quatuor vero dicat albertus
in libro de natura animalium se abortum cuiusdam
mulieris advidisse ea CL filios uncem concepisse Ex hiis igitur que in dextro sunt cum semen con
cipiunt masculos pariunt que autem in sinistra feminas
Cum vero in ea que media est concipitur nascuntur
utriusque sexus habentes quos hermofroditus dicimus
Et sic in cellula tamquam in fonte utriusque sexus
liutta est et dum inter conatur neque ne alter subcu
bat efficitur ne utriusque victorie vestigia vi
deantur et sic vata manu oro ut si quis fonte
illum intrauit feminina exeat illum Sane longe
aliter sensisse poetantes existimo Est enim
salmacis carie fons celeberrimus qui ne hac
labe pollutus appareat et purgare fontem et quod
dederit fictor causam libet apponere Est igitur ut

vitrinio eo in volumine quod de architectura scripsit
placet fons cui salmatis nomen est in caria
haud longe ab alicarnaso claritate perspicuus
et sapore egregius circum quem barbari olim ta
m scilicet et lelege habitabant quia inde ca
rena arthadibus a quibus ibi troezen comuni deduc
ta colonia pulsi ad montana fugere et latro
ciniis atque discursionibus omnia infestare cepe
runt Sed cum de colonie archas vir lucri cautus avi
ditate prope fonte tabernam memoriam edidisset
quam aque bonitas ceptis suis esset prestatura
favore factum est ut tam aque delectatione quam cibi
oportunitate non nunquam barbari inmanes desce
dent in taberna et consuetudine paulatim bar
bariem ponere et grecorum molioribus moribus atque
humanioribus adherere inciperent donec ex fero
cissimis mites viderentur effecti Et quia mansuetudo
respectu feritatis videatur feminea dictum est ut qui
illo uterentur fonte effeminarentur

De venere magna sexta celi filia

Venus magna ut vult de natura deorum scribit
tullius ciceron celi fuit filia et diei Et cum preter
hanc tres alias fuisse demonstret hanc pri
mam omnium asserit extitisse attamen cum fictiones
plurima circa veneres indistincte compiant hiis
sumptis que ad hanc spectare videbuntur reliqua
relinquimus non quia huic adaptari non
possint omnia Sed postquam aliis attributa sunt illis
de eis sermo fiet apposuisse detenturus est hanc
igitur an alia filium fuisse amorem geminum vol
unt ut testatur ouidius dum dicit alma fave dixi
geminorum mater amorum etc. De patre autem disse
tiunt cum dicant alii ex iove genitum alii ex
libero patre etc. et gratias quas huius etiam dicunt
filias. dicunt insuper huic coniugium esse quod tes
ton noluit que cuncta ea asserunt legittime
intuere nuptias alius vero coniunctionibus maris
et femine dicunt absque coniugulo interesse Et in
super dicunt sumere solis pyreme huic odio propter
adulterium eius cum marte ab eo vulcano pate
factum addunt preterea in tutela eius esse columbas
Et cum eidem currum trahant illa a cygnis
trahi volunt myrtum arborem quod illi sacram fa
ciunt et ex floribus rosam Post hec eam dicit theodo
cius eam in domum martis furias hospitio
suscepisse seque eis familiaritate iunxisse Et
ut plurimum de reliquis diis faciunt eam mul
tis appellant nominibus ut puta venerem Cithare
am acidaliam hesperum luciferum et vesperu
ginem Et ut si qua alia sint omiserim ad
sensum predentium veniamus Sane quia vel omnia
vel fere omnia predicta a fictionibus a proprietatibus
veneris planete sumpta forte sunt quod de eisdem

Vitruuius

Ouidius

Nota de conceptione in muliere

hermofroditum

astrologi sentiant ante alia apponendum censui ut
facilius firmatur ex dictis poetarum intellectus. Et
quoniam alii albumazar secuti sunt et venerabilis andalo
in ea corpus firmam eius fere mores et potentiam seu contra
que vexset descripbam. Voluit igitur venerem esse femi
nam complexionis flemmatice atque nocturnam actione
meditationis in corporibus carminum prima vide
tem mediante credulitate liberalem pacientem et leni
tatis plurime honestum tamen moris compertus hilarem
voluptuosam dulciloquam maxime atque assiduat
cem corporee fortitudinis et animi debilitatis. Est huius
insuper fortificare pulcritudinem faciei et corporis
venustatem cunctorumque omnium decorem sic et insuper preciosorum
unguentorum aromatum fragrantium alearum ludos
et calculorum seu latronum. Ebrietates pecora et co
messationes vina mella et quecunque ad dulce
dinem et calefactione pertinere videntur eius omnes ve
neris fornicationes atque lascivias et coitus
multitudinem magisteria et statuas et picturis
sartorum compositiones et vestium indumenta au
ro argentoque contexta delectationem plurimam et
tantum et risum saltationes fidicinas et fistulas
nuptias quoque et alia multa. Sed eis omissis ad
offendiculum fictionis corticem veniamus. Filia eam
dicunt celi et diei et cum de planeta intelli
gant non incongrue. Nam quia celo videtur
infixa et cum eo movetur ab eo videtur producta.
Diei vero dicitur filia a claritate sua qua ceteris
astris fulgidior est ut aliquando dicere consuevit
venerabilis andalo deum patrem omnipotentem dum
omnis mundi machina ab eo fabrefacta est nil fe
cisse superfluum aut commodo carens animalium fu
turorum sic et super celestia corpora tam splendida
tam lucida tam ordinate suo se et alieno mo
tu moventia non solum adornatum quemadmodum nos fecit ob
crebram inspectionem ficti facimus condidisse cre
dendum est sed etiam inferiora illis plurimum potestatis
dedisse ad hoc scilicet ut eorum motu atque influenti
am volventis variarent tempora contingerent mor
talia genita nascerentur et alerentur nata atque in
tempore deducerentur in finem. Nec hac mixti atque
confuse corporibus iunctam debemus arbitrari po
tentiam quinimo unicuique propriam constituisse officium
et etiam que eius versaret auctoritas distinxisse vol
uisseque omnia se invicem secundum plus et minus contem
ni atque reliquorum iuvari per varietatem locorum ad
opus in finem deducendum intentum innitens vi
cissitudinibus innatis. Et inter alia concessa pluribus
ut testantur effectus veneri planete asserebat
idem andalo fuisse concessum quidquid ad amo
rem amicitiam dilectionem coniunctionem societatem
et sermonem inter animalia spectare videtur et potissime

ad procreationem prolis spectantium ut esset quam sequeretur
forte natura in sui continuatione atque amplia
tionem urgeret. Et idcirco causari ab ista
hominum voluptate concedi potest. Quo concesso eius
que finxere poete quia eius amorem seu cupidinem
filium finxisse dixere. Sed quid illum geminum dicendum
dicimus adulterinum. Credo ergo amorem tamquam unicum
esse sed hunc totiens et mutare mores et nomi
cognomina prout quod acquirere quotiens in diversos
sese trahi permittit affectus. Et hunc aristoteles
reor triplicem designasse propter honestum propter de
lectabile et propter utile. Et ne discordes a poetis pro
omnino videantur forsan ex duobus ultimis unum
tantum faciebat omnibus tamen esse delectare in
nos honeste videatur utilitas verum quam tractatus
talis potius spectat ubi de amore vel cupidine
mentio fiet ad reliquorum ad venerem pertinentium veniendum
est. Dicunt igitur eam gratias pepisse nec im
merito quia nunquam amor absque gratia fuit. Mercatores
et alia ad ea spectantia commodius infra
ubi de eis ero apponetur cingulum veneri quod
vocatur ceston insuper esse dixere quia illi minime
a natura datum fuerit nec a poetis finxisset
iustissima atque vendenda legum auctoritate
illi fuisset arbitrium ut aliquali coherctione vaga
nimis lasciviam frenare. Quod enim ipsum sic
ceston in yliade describit homerus dicens
Η και απο στηθεσφιν ελυσατο κεστον ιμαντα
ποικιλον ενθα τε οι θελκτηρια παντα τετυκτο
ενθ ενι μεν φιλοτης εν δ ιμερος εν δ οαριστυς
παρφασις η τ εκλεψε νοον πυκα περ φρονεοντων et
a pectoribus solvit ceston cingulum varium ubi si
bi voluntaria omnia ordinata erant ubi certe
amicicia atque cupido atque facundia blan
ditie que furate quoque licet studiose scientium.
Circa quod si rite consideremus in eo descripta
satis circa coniugium contingentia esse videbimus.
Dicit enim ibi cupidinem esse ut intelligatur
sponsi sponseque ante nuptias desiderium inde
amicicia quequidem ex conversatione et morum con
venientia oritur atque in longum trahitur. Si vero disso
nent mores minimi iurgium despecto et hinc
nasci videmus aliquando facundia aut quam oportuna
sit patet liquido. Nam per eam affectiones pan
duntur cordis amancium mulcentur aures sedantur
litigia que sepissime inter coniuges oriuntur et ad to
lerancia convicia etiam animantur. Sunt et in
eo blanditie quibus animos trahere et ligare mirabiliter
comperimus et alienatum amorem et revocare quarum
tam grandes sunt effectus vires ut non solum ab eis
capiantur ignari sed etiam ut ipsemet dicit homerus

Ari(sto)te(les) etichor(um)

Lactancius

hec furente sunt sepissime sapientibus intellem-
hoc cingulum dicit lactancius ut nos ante dixi
mus venerem non ferre nisi ad honestas nupti
as et ob id omnem alium concubitum eo quod ad eum
cestum delatum non sit incestum notari. Quod inimicas
in domo martis hospitata sit et eius fami
liaris effecta hanc ob causam dictum reor. Sunt
enim inter signa celestia ut dicebat venerabilis anda
lo duo que marti ab astrologis domicilii loco
attributa sunt. Aries scilicet et scorpio in quarum hab
domorum illas venus duxit non venus. Sed si in
ariete duxit initium veris per arietem designa
ri credo cum tunc ver incipiat cum sol arietem
intrat. Circa quod tempus animalia cuncta in concu
piscencia inclinantur. Et ut dicit virgilius in
furias ignes que ruunt. Nec solum bruta sed et
mulieres quarum complexio ut plurimum frigida et humi
da est agente veris tempore in calore et ve
nerem actus excitantur. Quecumque excitacio non
frena rubor inicet verti in furia videret
omnino feruores inminerent qui nisi legum autori
tate sopirentur seu pocius coherceretur in pes
tiferos proculdubio furores excederent et sic bene in
domum martis ad venerem deducte sunt fu
rie eius quod familiaris effecta est in gratum inmoda
ta efficitur et effrenis. Si in scorpione duxis
se velimus quem venenifferum atque fraudulentum
esse intelligo non numquam amancium amaritudi
nes anxias modice mixtas dulcedinem ob quas
sepissime insani adeo venerant ardentes ut se
prius gladio laqueo precipitio quod furentes ne
moribus vel inuitat ob iuramenta frustra
ob fraudes conceptas ob mendacia ex quibus
aut desperacione torquentur aut in rixas et homici
dia furiosi precipitantur et sic a venere in scor
pionem suscepte sunt furie veneris exosam
solis prolem habere ab consequentibus ex amore
illecebris sumptum puto. Nam ut inferius
legetur ubi de sole yperionis filio producit sol for
mosissimos homines et mulieres quorum pulcritudo
proculdubio trahunt insipiencium mentes in con
cupiscenciam sui et qui tracti sunt variis artibus
persepe tenentes tenuit quidquid veneris opus
esse credit. hii quippe minime subiciunt periclis
Nam dum in libidine sua pariter devenerunt no
tis alii occiduntur alii letali prosequuntur odio a
lii ex ditissimis in extremam efferuntur inopiam
et nobilem splendidum pudicicie decus turpi
atque perpetua denigrauerunt infamia. Et ut
alia plura sinam ignominiose occubuere pos
tremo. Et sic patet liquido venerem solis prole

Virgilius

vetusto odio infestare et mellitis venenis sinis
opprimere. Columbas eius insuper in custodia po
suere quod tale contigisse legitur lasciuientibus in
campis venere et cupidine in contencionem
devenere quis nam scilicet ex eis plures sibi colliget
flores videbat quod alarum suffragio plures cupi
dine collecturum. Quam obrem vidit cupido per
istera nimpha in adiutorium veneris surrexisse
que indignatus eam in columbam transformauit
Illico venus autem transformatam in tutelam confesti
assumpsit et inde subsequutum est columbas semper
veneri attributas hinc at fabule sensus talis
prestari videtur. Dicit enim theodoncius peristera
apud corinthios origine insignem fuisse puellam
et longe magis notissimam meretricem et ideo hic
venus agens dicitur per in peristeram pacientem
agentis ac impressio in pacientem amor est
cuius agitata stimulis virgo adhesit veneri
id est coitum qui fere finalis est agentis intencio
si forsan ob id vinci posset infestans cupido
verum cum talis appetitus actu potius accedat quam
extinguatur eo devenit ut non esset unius amatis
contenta solacio sed more columbe cuius moris
est sepissime novos experiri amores in plu
rium devenerit amplexus. Qua ob causam ab ipso
cupidine id est luxurie stimulo in columbam ver
sam voluere poete peristera vero grece latine
columba sonat. Quecumque columbe eo veneri
in tutela date sunt quod aves sunt coitus plurimi
et fere fetacionis continue ut per eas crebro coeun
tes veneri obsequentes intelligantur. Alii venerunt
in tutelam alitum qui nondum sibi oportuna fa
cere cognouere et tutorem vito agenda eius mandato
constituunt sic et libidinosi sub tutela veneris
esse dicuntur quod semper in lascivias mergunt ve
nere imperante. Currus autem ideo veneri designatur
quia sicuti cetere planete per suos circulos circum
agitur motu continuo. Quod a cignis eius trahatur
currus dicit potest esse racio aut quod per albedinem signi
ficant lauticiam muliebrem aut quod dulcissime
canent et maxime morti propinqui ut demon
strent amancium animos cantu trahi et quod cantu
amantes se desiderio nimio morientes passi
ones explicent suas. Mirtus autem ideo veneri
dedicata est quod ut ait Rabanus a mari dicta est
quod nascitur in litoribus et venus in mari dicitur
genita seu quod odorifera sit arbor et venus o
doribus delectatur. Seu quod huius arboris odor cre
datur a nonnullis venerea suadere. Seu ut phisici
dicunt eo quod ex ea multa mulierum commoda fi
ant. Seu quod ex bachis eius aliquod compositum
tum fiat per quod excitatur libido ac eius roboratur

Rabanus

futurus poeta comedus — Et videtur testari futurus poeta comedus in
digone meretricem inducit dicente nuntium
in afferre quod veneri arcanis ostenderet fortun
cula scilicet rosa vel ob id quod illius flos dicitur quia suavis
sit odoris Nominum eius plurium hec puto ratione
omni dicit primo venus quam stoici vanam re
interpretantur qui voluptatem abhorrentes Et
hoc merito est eam vanam esse rem a stoicis dici
in quantum ad illecebrem partem illarum libidi
num et lasciviarum declinet Epicurei vero vene
re bonam rem exponunt uti voluptatum pro
fessores Nam circa voluptatem summum ex
istimant bonum consistere
cicero — Cicero autem dicit vene
re dici quod ad omnia veniat quod quidem non incon
grue dictum est cum amicitiarum omnium a quibus fa
cile credatur causam prestat Citharea autem ab insu
la citharea seu a citherro monte in quibus
potissime coli consueverat denominata Acidalia
autem dicta est seu ab acidalio fonte qui in or
come boecie civitate est veneri atque gra
tiis sacer et in quo arbitrabantur olim in
sipidi gratias veneris pedissequas lavari
Seu quia curas inciat Nomine enim quod curis
amantes repleat et greci acidas curas
notat hesperus autem planete ipsius nomen
est apud grecos et maxime dum post solem
virgilius — occidit et inde etiam vesper dicitur ut per virgilium
varro — patet ante diem clauso componet hesper olimpo
Varro autem vult ubi de origine lingue la
tine eam ab hora in qua apparet vespertugi
plautus — nem appellari Nam plautus sic etiam illam
vocat dicens neque iugula neque vespertugo
neque virgilie occidunt et cetera lucifer autem
latine dicitur cum apud grecos ut asserit
tullius — tullius in de natura deorum fosforos appelletur
quasi lucem afferens Et hoc quando ante solem aut
auroram in oriente cernitur tanto splendore
corusca ut eius de se merito lucifer appella
tur hanc et nante et ydiote dianam per
sepe vocant quia diei videatur prenuntia

De secunda venere celi VIII filia et matre cupidinis

Veneres secundam plures celi volunt fu
isse filiam non tamen ritu genitam quo
gignimur omnes ex quo recitat saturnum
scilicet in celum seviisse patrem et falce sumpta ei
abscidisse virilia et in mare abiecisse que
sum autem ceciderint non vetitur falce vero hanc
longe a promontorio lilibei sicule deiectam
aiunt nomenque dedisse loco drepanum eo quod
sic grece falx dicta sit Testiculi vero deiecti
quatenus parte maris ceciderint sanguinem
emisere ex quo et maris spuma hanc per
creatam venerem voluere ac etiam a maris spu
ma denominatam quod grece aphrodos dicitur spu
macrobius — sit et hec dicta est Macrobius autem in libro
saturnaliorum venerem ex sanguine testicu
lorum celi natam dicit sed maris spuma im
pomponius — ortam dicunt insuper ut pomponius mela
refert accole palepafes ciprici opidi tun
sensisse vero penes eos venere sic nata
in terras primo emersisse et quod ob id nuda
et persepe natantem eam fingant Quod et mi
nus quinque testantur poete dicit enim eius in per
ovidius — sona ovidius Et dijs adde tamen aliqua est mi
gratia ponto Si tamen in medio quondam
concreta profundo Spuma fui gratum que ma
virgilius — net in nomen ab illa et cetera Et virgilius nep
tunum ei dicere scribit fas omne est citharea meis
te fidere regnum unde genus ducis et cetera
hinc preterea dicunt rosas esse dicatas et quod
marinam gestet manibus concusit et ex
ea et mercurio hermofroditum natum vo
lunt et ex ea sola cupidinem Multe quidem
fictiones sunt sed ex eis tres pro exprimi sensu
Nam per venerem hanc ergo voluptuosam vitam
intelligo et in omnibus ad voluptatem et li
bidinem pertinentibus cum superiori unam et ean
dem esse et sic etiam videtur velle fulgentius
Ex sanguine autem testiculorum a saturno disec
macrobius — torum id natam quia ut ex macrobio sumi potest
cum chaos esset tempora non erant Nam tempus est
certa dimensio que ex celi circumitione colligitur
et sic a celi circumitione natum tempus et sum
ab ipso caronos natus qui et cronos est
quem nos saturnum dicimus cumque semina rerum
omnium post celum gignendarum de celo flueret
et elementa universa que mundo plenitudinem fa
cerent ex illis seminibus fundarentur ubi mun
dus omnibus suis partibus atque membris perfectus
est certo iam tempore finis est procedendi de celo
semina et sic genitalia a saturno id est tempore
decisa videntur et in mari deiecta ut ap
pareret gignendi atque propagandi facul
tatem que per venerem assumenda est in humo
rem translatam coitu maris et femine me
diante qui per spumam intelligitur Nam
uti spuma ex aque motu consurgit sic et
ex confricatione venientis in coitu et uti
illa facile solvitur sic et libido brevem de
lectationis finit Seu ut placet fulgentio quod
concitatus ipsa seminis spumosa sit et id
marinam dicimus spumam ob salsitudi
ne sudoris emungi esse coitu seu que ipum
emitti

spuma salsum sit. Sic ex humiditate na
ta venus hec et a spuma maris .i. salse
dine humiditatis immixta .i. aucta donec in
finem cepti operis deducta sit. Sane videns
quod hec sit humiditas ut clarius origo huius
veneris enodetur fulgencius (*fulgencius*) itaque vult ubi
ab aliis dicitur saturnum celo iovem satur
no genitalia abscidisse et sic suam expo
nit opinionem. Dicit enim saturnum grece
cronos nuncupari quod tempus latine cum vi
res abscise falce .i. fructus qui in hu
moribus viscerum velut in mare picuntur ex
quibus dicit necesse sit procreari libidinem
nec dubium ea ex humiditate procedit venus
quod ex cibo potuque procedit cum raro inveniat
in libidine ieiunantes et tunc procedit ma
xime quando cibi potusque calor vires monet
nales et vere in mari nascitur in quantum
salso sanguine celesti et eius de ebulliente
spuma .i. pruritu nutritur cum eo tepescen
te libido deficiat. Falce autem nonnulli volunt
apud drepanum fuisse deiectam ut ondat
sicuti falso aliquid operata est venus circa origi
nem sic secundum habundancia fructuum ex quibus demum
cibaria componuntur plurimum etiam operetur quod quidem
habundancia plurima est et alia incitatoria multa
apud insulam cicilie in qua drepanum ci
vitas est. Ergo autem veror huius particule et
nomen opidi et litoris formam quod falca si
milis est fabule causam tribuisse. Quod autem ci
volunt bona cum pace maiestatis tue rex opti
me dixerius sum quod nisi te equum ex in ma
xime verbis nostrum non auderem. Est autem cipri (*no de insula cipri*)
insula vulgata fama seu celo agente
seu alio incolarum vicio adeo in venerem prona
ut hospitium optima fomentumque lasciviarum
atque voluptatum omnium habeatur. Qua ob causam
paphius concedendum est primum apud eos ex undis
venerem emisisse. Vero hoc pocius ad historiam
quod ad aliud spectat sensum pertinere ex cornelio tacito
sumi potest qui velle videtur veneris auspicio
doctam armata manu ascendisse insulam
bellumque terra mareque gessisse inque tandem cum
misset concordia convenere ut ipse rex veneri
templum construeret in quo eidem veneri sacra
ministraret qui ex familia regia et sua
succederent. Confecto autem templo sola anali
a masculini generis in holocaustum parabat
altaria vero sanguine maculari piaculum cum
solis precibus igneque puro illa adolerent
Simulacrum vero dee nulla humana habere dicit
effigiem quin imo esse ibidem continuum orbem
latiorem inicio et tenuem in ambitu ad
instar methe exsurgente et quod hoc nulla
veri ratione nuda ad id pingitur ut ad quod
semper parata sit ondatur. Seu quod nudos quin
illa inmittatur persepe faciat aut quod lasciviae
crimen et si in longum perseveret occultum
tandem diu minime arbitrantur obscenum procedit in
publicum omni palliacione remota vel potius
quod absque nuditate committi non possit. Natare
autem id velem pingitur ut infelicium ama
cium amaritudinibus innuptam vitam procellis agi
tatam variis et eorum naufragia crebra demon
stret. Unde et porphirius in epigrammate dicit (*porphirius*)
Nudus egens veneris naufragus in pela
go. sed longe melius in cistellaria plautus (*plautus*)
dicit enim Credo ego amorem primum apud homines
carnificinam comentum hanc ego de me coniec
turam domi facio ne foras queram. Qui omnes
homines supero atque antecedo cruciabilitatibus ani
iactor crucior agitor vexor. In amoris rota mi
ser. Ex amor feror differor distrahor diri
pior ita nullam mentem animi habeo. ibi sum ubi
non sum. ubi non sum ibi est animus. ita mihi omnia
ingenia sunt quod libet non libet iam id continuo
iam amor lassum animi ludificat fugat agit
appetit raptat retinet iactat largitur quod
dat non dat deludit. Modo quod suasit dissu
adet quod dissuasit id ostentat maritimis
modis mecum expitur ita meum frangit ama
tem animum et cetera. Ex quibus bene fluctuabat in sa
lo venus hoc iste. Sed nos ad reliqua illi ro
sas in tutelam datas aiunt eo quod rubeat atque
pungant quod quidem libidinis proprium esse vi
detur. Nam turpitudine sceleris erubescimus
et conscientie peccati vexamur aculeo et sic per tempus
cultum rosa delectat parvoque lapsu temporis mar
cet sic et libido parve brevisque delectacionis
et longe penitencie causa est cum in brevi de
cidat quod delectat et quod officit vere in lo
gum. Marinam concam manibus gestat ut
per eam veneris ostendat illecebras toto enim
adapto corpore vestre ibi concam insistet in
coitum.

De cupidine veneris filio

Cupido ut simonidi poete placet ser
mo teste ex venere sola natus est de quo
cum alibi plura dicenda veniat satis erit
mencionem fecisse tamen modo

De toxio nono celi filio

Toxius ut ait plinius in libro naturalis
historie gellio affirmante filius fuit
celi eumque dicit luteis edificiis exemplo ab
irundinibus sumpto inventorem. Nondum enim

[Right margin note: ... ymnis philocaptus ... scor. oss. — [illegible]]

ꝯstruxerant architetti palacia ex quo pa
tet eū industrosum ꝛ antiquissimū fuisse
hoīem ꝛ merito celi · i · claritatis filiū · Su
perant ex filiꝭ celi titanus īpiꝰ sed9
occeanꝰ ꝛ saturnus quoꝝ eo ꝙ amplissia
esset posteritas uisū est ut hunc libº mº · fiat
finis ꝛ titanū mº · sinare volumini Ioue
6º · ꝛ 6iº · occeanū 6iiº · saturnū 6iiiº reliquis ꝙ

Genealogie deorum gentilium secundum Johannem Boccaccium de Certaldo liber quartus incipit feliciter. In arbore autem signata desuper ponitur in radice Celius eo quod nondum filii eius descripti sunt, sed in ea tam in ramis quam in frondibus omnis titanice progenies demonstratur pleniter.

Fluctuabar ad huc splendide princeps circa paphum opidum tuum ventis infauste desevientibus illecebras tamen eterne quasi eo sicut carcere fracto omnes impelagus prodeuntes sevire venti ceperunt et in celum surgere fluctus impetu impulsi maris eoque repellente in profundum usque demergi. Herebum quam dum ascenderent et mergerent iterum flatus que illos valido spiritu ex transverso confringeret stupidus ergo et semimortuus nominat horrore quid non tam repetine tempestati celum prestitisset excogitans fere absorptus sum. Tandem eius crebro invocans suffragium qui ex naviculla piscatoria ad se vemente pericli tante que petrum manu sustulit nunc dextrorsum nunc sinistrorsum deiectum lembum quibus poteram viribus regens eo usque fere naufragus deductus sum ut ex alto credem non aliter quam si duritiis ferreis ditis muris disiectis vinculis titanes antiquum immane advenirent plenum stilo cepti operis exigente sed verba nominaque antiquum moris eiusdem memoria in tumultu tam grandem hostes suos suscitasse deos. O quas in superbia sua in medio periculi excitaverint iras. O quotiens Jovis fulmina non solum laudavi sed etiam improbavi. O quotiens cathenas atque supplicia augeri deprecatus sum. Sed quid tandem post quam aliquandiu non aliter quam si in olimpum rediviva insultasset vidi invictum mari sonore omnes que vehementes venti suscitare procellas ut arbitror iubente deo cui soli omnia parent aquarum recedere montes et si equa tranquillitas facta non sit tamen navigabilis devenit mare quam obviam a cipro separatus in ethereum veniens a longe in egestia cepi mirabundus prospectare corpora adhuc fulminibus exusta et inferno pallore atque caligine turpia et longo cathenarum circumitu pressa adeo ut non absque difficultate nomina ex semesis elicere desperavimus. Ea tamen que novisse potui hinc apponentur cum suis successoribus volumine attamen ne deficiam is faciat qui populo israel per iordanem aperuit transeunti.

De titano celi filio octavo qui genuit filios multos. Ex quibus hic xviij nominantur. Quorum primus yperion secundus briareus iij egeus iiij thiphion vel tipheus v encheladus vj egeon vij aurora viij iapetus ix astreus x aloius xj pallenes xij runchus xiij purpureus xiiij licaon genuit preterea gigantes quorum nomina non habemus. etc.

De celo etheris et diei filio satis in precedenti volumine dictum est verum tamen eius explicet plures aiunt titanum eius et veste fuisse filium theologi veteres ut in libro divinarum institutionum testatur lattancius. Eumque fuisse coniugem terram de mogorgonis filiam theodontius asserit ex qua plures suscepisse filios in sequentibus apparebit. Quos omnes quinta luna natos videtur velle virgilius dum dicit. Tum luna scilicet quinta partu terra nefando. Cetumque iapetumque creat seviumque tiphea et coniuratos celum rescindere fratres etc. De hoc enim titano multa referuntur fabulosa inter que quod potissimum est aiunt eum cum filiis adversus iovem deosque reliquos bellum habuisse eis que celum conantes eripere montes montibus super imposuisse sibi fluentes id ad illud eos demum a diis cesos et fulminibus interemptos atque apud inferos cathenis religatos et morti dapnatos perpetue ut in vj eneidos satis quaerentibus ostendit virgilius. Latet enim sub hac fictione et historia continet et moralem sensum naturali mixtum. Quod ad historiam pertinet verba de ea que in sacra lectura historia apponentur ad litteram dicit enim sic. Ex infantibus uxore duxit opim. titanus qui natu maior erat postulat ut ipse regnaret ubi vesta mater eorum et sorores ceres atque ops suadent saturno uti de regno non cedat fratri. Ibi titanus qui facie deterior esset quam saturnus idcirco et quod videbat matrem atque sorores suas operam dare ut saturnus regnaret concessit ei ut is regnaret. Ita que pactus est cum saturno uti si quis liberorum virilis sexus ei natus esset ne quem educaret id eius rei causa fecit ut ad suos natos regnum rediret. Tum saturno filius qui primus natus est eum necaverunt. Deinde posterius nati sunt gemini Jupiter atque Juno. Tum Junonem saturno in conspectu dedere et Jovem clam abscondunt dantque eum veste educandum. Celantes saturno item neptunum clam saturno opis parit eumque clanculo abscondit. Ad eundem modum tercio

De titano hic

lattancius

theodontius

virgilius

Eus

partu opis parit geminos plutone et glaucam pluto latine deus est dispit alii ortum notant. Ibi filiam glaucam satno ondunt plutone celant atque abscondunt. Deinde glauca prima emoritur nec multum post hec sequitur in eadem historia deinde titam postquam rescivit satno filios procreatos atque educatos esse clam seducit secum filios suos quem titam vocant fratrem et suum saturnum atque opem comprehendunt eos et muro circumcingit et custodia his apposuit post hec aut paucis interpositis sequitur Jove ad ultimum cum audisset patrem atque matrem in custodiis circumseptos atque in vincula coniectos venisse cum magna cretensium multitudine titanumque atque filios eius expugnasse parentes vinculis exemisse patri regnum reddidisse atque ita in cretam remeasse. Hec lactantius ex historia sacra que quam vera sint qui eadem referens docet sibilla erithea. Viso sensu historiali circa reliquos pauca dicenda sunt. Et primo quid sibi velint hunc celi dicentes filium atque veste quod preter historie veritatem de quocunque mortalium arbitror dici posse. Nam terrenum corpus et celestem habemus animam ex quibus constat hominem esse. Sed hic altiori ullorum molimine extollitur ab universo mortalium grege et nuncupatur titan quod ut placet lactantio idem quod ultio sonat. Superius enim ostensum est vestam terram esse et terram irritatam ira deorum in ultionem suam pepisse titanes. Et quoniam ubi de fama demonstratum est que sit ira deorum ob quam terra irritata est et qualiter terre filii in ultionem matris consurgant satis est. Hic tamen hunc titanum unum ex egregiis illis viris fuisse quem opibus conatus onde fama et morte superare suum. Quod aut illi terra iuvenis fuit per hoc intelligo huius nomine et cuiuscunque altius hunc filius ingente animi quo sibi terram subigit uti vir uxorem que ei donatur saltem animo si possessio desit. Ex hac enim volunt eum multos genuisse filios quosquidem et ondit historia et si esse possibile sit non nullos ob quelentiam morum sibi ut reliquus attributos esse secundum absconditum sensum nulli dubium esse debet quoniam multi fuerunt olim et hodie sunt insignes viri quibus eius eo quod primus descibitur filii dici potuit. Insuper dicunt hos claros fuisse homines et adversus deos habuisse bellum ut advertamus quam ex magnanimitate ad superbiam facilis sit transitus et ob id ut plurimum dum nimius consideratione magnates acquirunt ex gloriosissima virtute in detestabile vicium ca

dunt et tunc stiles efficiuntur id est absque fructu virtutis. Et ut intelligamus titanis filios fuisse tales quinta luna natos dicunt veteri eum supersticione creditum est quicquid quinta luna nascetur sterile atque dampnosum fore nec dubium elatos esse dampnosos eo quod bellorum sunt semen per que evacuantur agri colonis et civitates et desolantur regna. Dicunt preterea eos habuisse cum diis bellum quod et magnanimes habuit et superbi magnanimes enim bonis opibus similes diis effici conantur superbi aut se quod minime sunt existimantes verbo et si possent opere ipsum verum deum calcare satagunt ex quo fit ut deiciantur et redigantur in nichilum. Est hic tamen advertendum duplex ab hominibus bellum cum superis habitum quorum unum fuit istud quo Jupiter liberavit parentes occisis titanis filiis. Aliud vero fuit cum gigantes qui et titanis dicuntur filii voluerunt Jovem celum eripere et tunc montes montibus imposuere quod prea ubi de gigantibus expone

De superbis

De yperione primo titanis filio qui genuit solem et lunam

Yperionem titanis et terre fuisse filium theodontius et paulus volunt de quo nil aliud credo legi nisi quod solem genuerit et lunam arbitror tamen eum magne preeminentie hominem fuisse et hoc tamen a significato nominis quod super omnia sonat quam a nominibus filiorum tam clarus.

De sole yperionis filio qui genuit horas quas locum unius filie pono et sic primam genuit horas quas ex locum unius filie scribo et sic secundam tertiam phetusam quartam lampetiam quintam dircem sextam septimam imbleum octavam phasiphem nonam octavam circem decimam angitiam

Solem yperionis fuisse filium vulgatissima fama est ex quo tamen nichil non constat. Hunc dicunt non solum patri et fratribus adversus Jovem non favisse sed Jovis partes sequutum. Quamobrem post victoriam currum coronam et aulam et alia multa insignia a Jove obtinuisse que omnia in sequentibus plene explicabimus. Hunc ergo credo suis temporibus clarissimum fuisse hominem et benignum magnanimem et ob id non favisse fratribus sed Jovi quia non superbus. Quamobrem adeo illi fuit fama propitia ut in eum a poetis omne decus delatum sit quod vero soli defenditur nec aliter de eo quam de vero sole ut plurimum locuti sunt. Sane quoniam hic fere nulla ad

hoiem sp̄ctan̄ appom videt̄ de sole planeta
loquemur. Sı̄ inveniūt igr̄ eū an̄ alia rege
et forte fuit ei q̄ regiam desig̃re aulā de
(ouidius) qua ouidius in maiori volūīe libro scd̄o
regia solis erat sublimib; alta columpnis
et infra p̄ xvij. usq̄ descripta vō aula om
dius maiestate regiā p̄teres q̄ describit
dicens purpurea uelatus ueste sedebat
et infra p̄ vij. te versus designata regia ma
iestate cur̄ ei⁹ describit dicēs aureus
axis erat themo aureus aurea sūme
curuatura rote radiorū argenteus ordo per
iuga crisoliti positeq̄ ex ordine gēme
clara repercusso reddebant lumina phebo et c̄.
Nec post multū idem describit equos In
terea volucres pirous eous et ethon solis
equi q̄rtus q̄ flegon hinnitib; auras flam
geris implet pedib; q̄ repagula pulsant
et c̄. hinc insup regi coronā insignē ex
(albericus) duodecim lapidib; p̄ciosis vt albericus ondit
imponit. eiq̄ dicunt aurora venere ab
horis currū parari et equis aneccti hinc p̄
terea multorū filiorū parem uoluit ex quib;
aliquos veros fuisse possibile est. q̄ dum
eū hoiem fuisse dicam⁹ et nōnullos r̄
ōne conuenientie morū atributos sı̄ solem
planetam dixerim⁹ Preterea vt aiunt phi
in reb; p̄creandis tante potentie ē vt pat
omnis mortalis vite habeat. Et int̄ alia ex q̄
da singlarj poten̄ dū in natiuitate alicui
hois celis sup celestib; corporib; p̄ualet eū
formosissimū amabile facie alacre atq; s
plendidū morib; insigne et g̃uositate
p̄ducit conspicuū. Et similia multa. nō
tant noīb; p̄ que satis app; de sole pla
neta nō de hoīe intellexisse poetas. nūc
quid senserint explicandū est. Dicunt eū
p̄mo yperionis natū q̄ concedendū est.
Dicimus n. sup yperionē idem sonare
q̄ sup omnia. et sic hic p̄ vero deo accipi
ē. qui cū oīa ex nichilo creauit sol⁹ p̄r
solis dici pt̄ cū ipse solus sit sup oīa post
hec regia hinc tam splendida ita designa
ta est vt intelligam⁹ p̄ appositā in eadē ope
hinc ex poten̄ atributa cuncta consistē eū
q̄ om̄ circa gerē. Cum int̄ alia p̄memorata
circūposita sı̄t t̄pa et t̄pum qualitates vt i
telligat̄ eū suo motu descripsisse oīa ecto
aliquos an̄ eū fuisse dies in p̄ncipio
pentateuci scribat moyses quos arte su
a i. fecit qui cuncta creauit nondū isto
creato nec eidē p̄tate aliq̄ atributa. post

q̄ vero creatus ē volente creatore suo motu
t̄pa descripsit et describit omnia. et horas et dies
et mēsem et annū et secula vt in sequētib; la
cius apperebit. sic et motu suo qualitates
t̄pm facit ēē diuersas cuidā dans frondes
et flores alteri segetes tertie maturos p̄bet
fructus et frondes incipit auferre vltie ri
gorē frigoris et niuis canitiem. Currus
aut illi tam lucid⁹ apparatus indefessam
ei⁹ atq; p̄petuā eū indesinenter line circa orbem
terrarū uolubilitate ondit. Cum rotarū int̄
et ut descripta iam int̄ t̄pa sua fieri circuī
cione designet. Sic illi quatuor equi vt p̄
eos qualitates diurne circuincōis ondat
Nam pirous q̄ p̄mus ē p̄ingit̄ et int̄p̄re
tat̄ rubeus eo q̄ p̄mo mane argentib; va
porib; a terra surgētib; sol oriēs rubeat
(De sole) Eous qui secundus est eū alb; effigiet̄
dicit̄ splendidus eo q̄ exaltatus iā sol
dissolutis vaporib; splendes sit. Ethon aut̄
tercius rubeus sz in croceū tendens ardens
exponit̄ nā sole iam celi mediū tenente
lux ei⁹ corusca ē et cuncta videt̄ feruidior
phlegon aut̄ q̄rt⁹ ex croceo colore tendit
in nigrū et int̄p̄retat̄ terram amāc ondans
ad vespaste die solem terram pete .i. occa
(fulgencius) sū hos tn̄ equos fulgenci⁹ ecto cū eisdem
signifitatoib; alit̄ noiat videlz. Erithreu
actheona lampos et philogeū p̄ coronam
(Albericus) aut̄ duodecim lapidū ondit Albertus lon
ga dicacitate xij. celi sig̃ int̄ debē p̄que
mortaliū interna eū annis quolz discurre
inuenie hijs p̄dictis supe de noīb; solis glo
bū ex quib; eo q̄ nō nulla eū quib; dā alijs
dijs habeat coīa illis reseruatis ubi de dijs
talib; de hijs q̄ ad eū solū sp̄ctare vident̄
q̄ breui⁹ fieri potit exponet̄ vocat̄ igit̄
p̄mo sol eo q̄ inquantū planeta solus est
(macrobius) vt testari videt̄ macrobius dicēs nā et
latini eū qui tanta claritudiem solus
obtinuit solem vocāt et in thimeo dicit
(plato) plato vbi de speris vt aiūt p̄ ipos otto
circuitus celeritat̄ et tarditat̄ certa me
sura et sic et nostat̄ deus in abitu sup̄
terram siderū lumē attendit que nūc so
(tullius) lem vocam⁹. In sup huic tulli⁹ vbi de re
pub. vocat p̄ncipē atq; ducem dicens de
inde subter mediam fere regionē sol ob
tinet dux et p̄ncipes et moderator lu
minū reliquorū mēs mūdi et temperatio tan
ta magnitudine vt cuncta sua luce lustret
et compleat sup quib; verbis sic ait mac

De sole

bius super sompnio scipionis. dux quia quod omnes
lumines maiestate precedit princeps quia ita eminet
ut propterea quod talis appareat sol vocetur. Et post
pauca sequitur mens mundi appellatur ita ut
phisici eum cor celi vocaverunt. inde nimirum
quod omnia que statuta ratione per celum ferri vide-
mus diem noctemque et migrantes in tantum
quod pluvitatis brevitatis quod vices certis temporibus
equa vtrisque mensura deinde veris clemen-
te tempiem torridam tantum et leonis estum
molicie autumpnalis aure vim frigoris inter
vtrunque tempriem omnia hec solis cursus et ro-
dispensat. Inde quod cor celi dicitur per quem fiunt
omnia que diva ratione fieri videmus. Est et alia cau-
sa propter quam Iure cor celi vocetur quia natura ignis sem-
per in motu perpetuoque agitata est Solem
autem ignis etherei fontem esse dixerunt veteres.
matrobius — Sol ergo in ethere quod in animali cor cuius ista natura
est ne vmquam cesset a motu aut brevis eius
quantumque casum ab agitatione cessacio mox
animal interimat. hec macrobius ex quibus satis
potest percipi eum existimasse solem deum omnium ea
loxias — loxiam eum insuper appellat ut dicit macro-
bius. Enonopides quia ab occasu ad orientem
quare phebus — tendens circulum facit obliquum. phebus etiam
nuncupatur et potissime a poetis quia a specie at-
que nitore dictum est. Alii dicunt phebus quasi novus
eo quod mane quolibet novus videatur ab orizon-
licius quare — te consurgere licius est nominatur et ut aliqui
dicunt a licio templo deli macrobius ondit cle-
antem aliam racionem reddentem dicens clean-
tes licium appolinem nominatum scribit quod veluti
lupi pecora rapiant ita ipse quoque humo-
quare sotomas — rem rapiat radiis. Sotomas ut idem dicit
macrobius a fine sol etiam appellatur a ful-
gore scilicet radiorum quos vocant comas au-
argitorosis quare — reas solis. Sic et argitorosius quod nascens
per similitudinem orbis ambitum veluti arcus quidem
figuratur alba et argentea specie ex quo
arcu radii in modum emicant sagittarum. Im-
quare Imbrator — britor quod lumen eius exoriens anima-
libus amica generacione oculorum sol deus est quia
sic a phisicis extimatur. Dicitur et horus quasi
horus — magnus vel gignens maximus quod est ut
ipsi videre possumus et hoc illi nomen est
apud egiptios vocatur insuper et aliis nominibus
pluribus ut per macrobium patet in satur-
naliorum libro

De horis filiabus solis et cronis

Horas solis et cronis dicit theodontius
fuisse filias et ab eo denominatas eo
quod horus ipse ab egiptiis appelletur. has
homerus — homerus dicit equos et currum in tempore parare soli
et diei venire volenti celi portas aperire fi-
lias ergo id solis dici puto et cronis quia est
tempus eo quod solis progressu ex certa temporis divi-
sione fiant. Equos autem et currum soli parari
ab eis id fictum est quia eis sibi vicissim succe-
dentibus nox labitur et dies accedit in quem sol
tamquam in spacium sibi vehiculum a successione
horarum progreditur. In eius progressionis inicio
hore diei advenienti celi portas id est lucis or-
tum aperire videntur

De cronis filiabus solis

Cronas dicit theodontius plures esse sorores
solis et cronis filias corporibus ingentes
et sub Jovis collocatas pedibus. De hiis ergo
nusquam alibi legisse memini nisi forsan has
velit intelligi secula cum cron grece latine
seculum interpretetur. Si de seculis dixisse velit hec
profecto certa et longa temporis divisione a solis
motu conficiuntur. hec insuper monstramur a
claudianus — claudiano in antro eternitatis fuisse descrip-
ta de quantitate vero secli plurimum inter se discre-
pavere veteres. Dicebat enim aliqui ut cen-
censorinus — sorinus in libro quem de natali die scrip-
sit ad cerellium ab hiis potissime qui ritua-
les etruscorum sequebantur hoc modo descripta
secula ut aliquo superiorum scilicet ostento inicia-
retur seculum eo usque procederet donec aliud
superveniret ostentum quod finis esset preteriti et
sequentis inicium et sic non certo aut determi-
nato annorum numero constare videbatur seculum
quinimmo aliquod longiusque et non numquam breve con-
tingisse. Post hec ondit alios aliter arbitratos
dicentes id temporis spacium esse quod effluxit inter
vnam celebracionem ludorum secularium et alte-
ram subsequentem ex quo etiam temporis inequa-
litas sequetur permaxima. postremo mul-
tis veritatis opinionibus dicit civile romanorum
seculum centum annis solaribus terminari. Quod
ergo memini sepissime a venerabili andalo
eodem fiunt spacio firmant insuper qui vellet
idem esse seculum et etatem quod non est verum esto a-
liqui improprie scribant veteres seculum pro etate
Etas enim si eo modo sumpserimus quo storiarum des-
cribunt sive actores poetarum multa in se con-
tinet secula. Quod vero sub Jovis pedibus secula
designantur puto fit ut intelligamus solius
vi dei imperio tempora labi cuique soli diutinitate
cognita eorumdem et que in eis futura sunt
Nec ab hoc discrepat claudiani descriptio
quam illa dixit in antro eternitatis maneat
cum in ipsa unitate personarum et trina deitate

tm ↄſiſtat eternitas et ſit quidq̄ in eternita
te conſiſtit in deo ſit neceſſe eſt. De phae
tuſa et Lampetiis. iii et iiii ſolis fil.

Phaetuſa et Lampetis nimphe ſicule
filie ſolis et neere ut in odiſſea ſcribit
homerus dicens has in ſicilia ſolis ſeruare
greges a quibus Ulixes a circe prohibitus eſt
Circa quam prohibitionem talis ab homero fa
bula recitatur. Quod cum veniſſet ab inferis
reditums in patam Ulixes a circe premom
tus eſt quod poſtquam cum ſociis ultra ſtillam et ca
ribdim in ſicilia deveniſſet et comperiſſet
greges ſolis ſeruari a phaetuſa et lampe
tii filiabus ſuis ab eis omnino cum ſociis abſtineret
Nam ſi quis ex eis comederet occideret. Ad
quos cum poſt varietatis aliis periculis feſſus
cum ſociis deveniſſet Ulixes factum eſt ut ibidem
euriloci conſilio pernoctaret ſed mane mutatis
ventis abire nequiret. Et cum ibidem longius
credito detinerentur compellente ciborum penu
ria dormiente Ulixe et euriloco a ſociis U
lixis ſuadente in greges itum eſt et ex eis
ſedata fames verum eis diſcedentibus tam a
gitati tempeſtate ad ultimum a ione fulminati
periere omnes Ulixe excepto qui ex gregibus
non guſtaverat. Huic fabule talis potest
ſenſus adhiberi calor et humiditas. i. ſol et
neera quod nimpha eſt ſilvas et paſcua gign
unt que due ſunt nymphe ſolis et neere fili
e harum altera preſtat umbras altera vero grege
bus nutrimentum et ſic ſervitores ſunt greges ſolis quod
ex omni viuente conſiſtunt anima vegetativa. ſ.
et ſenſitiva opere. n. ſuo naſcuntur et teguntur
eſſe tamen hos greges in cecilia dicit home
rus non quod alibi non ſint ſed ibidem ob integritatem
rerum habundancia et celi temperie plus vigo
ris videantur habere delicie quod ob corruptos lo
ci mores et mentes quam alibi ſint peſtifere ab
hiis omnis rationalis anima prohibetur. Sane tame
ne eis inmoderate fruantur ne in mortem
deveniat aut vita quod ſit morte deterior
quod tociens contingit quociens habemus appe
titum datis in laſcivias intendimus quia
apud ſiculos fecere plurimi qui enervati fac
ti ſunt pergraviſtatis deliciis non ſufficere labo
ribus verum euriloctus. i. blanda ſenſuali
tatis perſuaſio dormiente Ulixe. i. ronis
robore avidos ſenſus in greges. i. in de
licias emittit. ex quo libidinibus ſoluti
maris fluctuatis. i. mundi huius labores
ferre nequiunt et ſic Jovis fulmine. i. iuſto
dei iudicio in mare deiecti periere. i. in a
maritudines et miſerias mortalis vite au
xiati et incogniti defecere vel quod forſan con
tigiſſe potuit cum in ſicilia deveniſſet Ulixes
et ibidem ab adverſo detineretur tempore eo quod non
curante adeo ſocii eius cibo potuque et muli
eribus ſoluti ſunt ut remittentes mare oportu
na negligerent et ſic naufragium facerent
Quod non ſoli Ulixi contigiſſe legimus quippe
imo et hanibali peno ſtrenuiſſimo bellorum
duci cuius milites cum nonnulli longi atque
difficillimi itineris ex hiſpania in ytaliam
tunc tendentes labores ſuperaſſe nequiviſſent ca
puane delicie attrivere. De dirce ſolis quinta
filia et lici regis coniuge

Dyrces ſolis fuit filia et lici regis the
barum coniux. In qua ſicuti in ceteris
ſolis filias venere ſeviſſe dicit fulgencius
de qua talis fertur hiſtoria. Stuprata per
vim. anthiopa nictei regis filia ab epapho
ut placet lactancio ſeu a Jove ut plures
videntur arbitrari a lico thebarum rege mari
to ſuo abdicata eſt et ſuper inducta dirces
Que illico ſuſpicata ne forte licus anthi
opam in ſuam revocaret graciam et ſic ea re
aſſumpta dimitteret ipſa impetravit a viro
ut poſſet illam in vinculis detinere. Que cum
ex Jove prolem geminam ſuſcepiſſet partus
adveniente tempore ab eo vinculis liberata eſt
et clam in citheronem montem aufugit
ibique peperit amphionem et zethum quos
expoſitos paſtor quidem pro ſuis aluit. Qui
cum adoleviſſent a matre cogniti et ſui generis
certiores facti facile in dircem irritati ſunt
et in matris ultionem ſurgentes licum occidunt
regem et dircem tauro indomito alliga
runt qui dum eam traheret miſeratione deorum auxi
lium implorantis quorum ſubſidio in fontem
ſui nominis haud longe a thebis mutata eſt et
ſic veneris ſaciavit iram. Quod autem hec hiſtoria
fabuloſum eſt explicabitur facile. Anthiopam
a Jove tempore partus liberatam a carcere dicit theo
doncius id fictum quia non videret dirci ob timendum
anthiope uterum ſatis ſui adulterii teſtimonium
apparere et ob id eam viro arbitraretur odioſam
merito ultro eam reliquit. Dirce autem mutata
in fonte ſatis comprehendi potest tamen ob proditum
regnum quod ob ſupplicium illati penam eam in
multas ſoluta lacrimas fuiſſe autem ſolis
filiam idcirco quia aut ſic de facto fuit cum a
licinis inſignis viri ſit nominati fuiſſe filiam
aut ob inſignem eius pulcritudinem ſolis

De hanibale et penis memoriam facit quod cap
uanos delitii fecit [illegible]

Fulgencius

filiam nocitatem

De Mileto solis sexto filio qui genuit Caunum et biblidem

Miletus ut testatur ovidius solis fuit filius theodontius autem dicit istum solis et rhodi filium et pasiphis fuisse fratrem hunc tamen in minoem senem volentem insurgere bello prohibuit Jupiter quod ob tamen in lesbon abiit et ibi civitatem quam miltenem ex suo nomine dixit construxit. verum postea mutatis litteris ex militene mitilena dicta est. post hec cum cyane nympha meandri fluminis filia se iunxit et ex ea suscepit filios duos Caunum scilicet et biblidem

De caunio et biblide filiis mileti

Caunus et biblis filii fuerunt mileti ex cyane nympha suscepti ut testatur ovidius dicens. hic tibi dum sequitur patrium curvamina ripe filia meandri toties redeuntis eadem Cognita cyane prestanti corpore nympha biblida cum caunio prolem est enixa gemellam et cetera. Et quamvis preter nomen ambobus de eis legi de ambobus scribe invenire nisi est legitur ergo caunum speciosissimum fuisse Juvenem et a biblide sorore in infausto amore dilectum. Veniens in pleem solis inita agente sane cum biblis sui flamas excecande libidinis detexisset ipse aspernatus detestandam sororis concupiscenciam fugam sumpsit inque peregrina pomit nova menia terris infelix autem biblis confestim secuta est eum. Et postquam cana liciaque et lelegas peragravit labore atque dolore vita concedit. Et in spreta se se dedit in lacrimas ex quo factum est ut in fontem nayadum beneficio versa verteretur ut dicit ovidius Sic lacrimis consumpta suis phebeia biblis vertitur in fontem qui nunc quoque vallibus illis Nomen habet domine nigra que sub ilice manat et cetera. figmentum autem satis patet quia a fletu continuo fons lacrimis manans versa est.

De phasiphe vii solis et minoi coniuge

Pasiphes solis fuit filia ut seneca poete tragedia perhibetur carmine asserentis in tragedia ypoliti. Quod ille verbis liminis insimulans sui matris pares et cetera verba quidem mictis fuit loquentis ad insana amore ypoliti phedra pasiphe filia Theodontius autem dicit non fuisse filia solis yperionis sed rhodi fuit hec minois crete sole regis coniux et dictante minos bello adversus megarenses et athenienses ob occisum Androgeum filium ab irata venere in sobole solis infausti amoris flamas suscepit

amavit quoque speciosissimum taurum in cuius concubitum dedali artificio venisse dicitur et ex eo suscepit quem medium hominem mediumque taurum peperit. Filii non aliam amoris huius causam describunt dicentes quod cum orasset minos in bellum progressurus patrem ut dignam se sacrificaturo sibi prepararet hostiam continuo illi preparatus est taurus formositate cuius captus minos illum armentis suis duce prefecit alio consecrato ex quo iratus Jupiter egit ut illo absente reservatum diligeret a coniuge Et hunc voluit minoem ob commissum facinus non ausum in coniuge sevire. Quidam autem pasiphes filia hominis ex tauro concepit vult enim taurum hunc scribam minois fuisse sic nominatum eumque in domo dedali cum pasiphe coisse et filium ex ea suscepisse et tandem geminos peperisse quorum alterum ex minoe conceptum notis apparebat Alterum vero ex tauro est que Judicantibus insignis Et cum de secundo non esset certa fides nomine ad utrumque spectante parentem minotaurus scilicet imposito emittitur est Ergo autem longe altiore sensum sub hac fabula tegi reor. Existimo quidem voluisse veteres ostendere qualiter vicium bestialitatis causaretur in nobis hac ratione pasiphem speciosissimam feminam et solis filiam credo animam nostram veri solis id est dei omnipotentis a quo creata est filia omni pulcritudine innocencie splendida hec coniux efficitur minois regis legum latoris id est racionem humane ingenium que suis legibus eam ut regere atque in rectum iter dirigere hunc nimicatur venus id est appetitus concupiscibilis qui sensualitati adherens semper racionis est hostis. Cum si adheserit anima a racione separetur necesse est si quo semota facile a blandiciis et suasionibus carnis se trahi permittit et sic perpetrare se sit in concupiscencia tauri a Jove dati ut sibi ex eo minos sacrum conficiat. Quem ergo taurum sentio mundi huius delicias prima facie pulcras et delectabiles ad racionem concessas ut ex eis moderamine certo vite nostre oportuna ministret Nam dum hiis debite utimur vite ex eis deo sacrum conficimus. Sane dum eis iudicium sensualitatis sequentes abutimur aut abuti desideramus in bestiale concupiscentia devenimus et tauro tunc obscene anima iungitur in lignea vacca dum artificio ingenii criminalibus preter nature legis iungimur Et sic ex appetitu illecebri et adepcione nepharie voluptatis causatur et nascitur minotaurus id est bestialitatis vicium huius autem minotauri

hominis et tauri formam esse finxere eo quod tales in
eo laborantes intuitu primo videntur homines si
opera aut presertim et abscondita introrsum
desideria tales esse bestias cognoscemus. Clau
ditur autem hic laberinto tanti circuitionum pli
cis implicito et hoc ideo quia fortissimum atque fe
rocissimum et furiosum esset animal. In quo osten
ditur cum humano pectori infandis desideriis
incitato, et quod eo impellente forte atque ima
ne presertim animum dum infaustum aliquid aude
mus quod nunc per noto perficiamus confestim in fu
riam declinamus. Hic insuper a theseo ab
adriana perdocto occiditur, id est a prudenti viro
cuius utilitas quam per adrianam accipio eo
quod andros grece vir sonet latine ostendet de
testabile tam scelesti vicio subiacere, et
quibus armis esset conficiendum sit.

De oetha colcorum rege solis filio viii° qui genuit medeam, absirtum et calciopem

Oeta colcorum rex ut homerus in odissea
testatur solis fuit filius, et perse filie
occeani. Tullius autem ubi de naturis deorum eum
ex asterie sorore latone susceptum dicat quam
asterie videtur. Idem tullius dicere ab eo occi
sa dicit eum sit. Quid medee videbis quod duo
bus avis sole et occeano et patre mirtada procre
ata est. Hunc eorum ea tempestate fuisse
regem testatur antiquitas cum per maximum
illud regnum fuisse describat seneca tragedus
in tragedia medee. Ad hunc noverales
insidias fugiens venerit frixus athamantis
filius cum aureo vellere, quod sibi fatale ab ora
culo sentiens oeta diligentissime servabat
ne eo perdito privaretur regno. Verum tamen a iaso
ne spoliatus est et regno pulsus, verum iam
senex ab eodem in regnum reductus est. Dicit
theodontius hunc oeta non fuisse filium solis
yperionis sed eius qui apud colcos maximus
fuit et regnavit ibidem.

De medea oete regis filia et Jasonis coniuge

Medea oete regis fuit filia ex ipsea
coniuge ut satis patet per ovidii car
men dicentis, non erat oetes ad quem despecta
rediret, non ipsea parens et cetera. Huius medee
grandis recitatur historia quamquam fabulis mix
ta. Ait enim ii° anno alia quam ex appolonio sumptum
est qui de argonautis librum scripsit, Jasonem
a pelea patruo missum colcos venisse et co
miter ab oeta susceptum medee virginem pla
cuisse in quam venus irata uti in ceteram
solis prolem omnis a filio amatorias inici fla
mas fecit. Que amans cum pericula nosceret
dicta iuvenis euntis ad vellus aureum assu
mendum iuncta eius lata sub coniugii sponsione
eum docuit quo pacto illud absque periculo posset
surripere eoque surrepto una secum fugam ar
ripuit. Traxitque fuge comitem absirtum seu
egialeum parvulum fratrem. Quos cum sequeretur
oeta ut eis spacium fuge prestaretur in insula
que in faucibus phasis a scelere ab ea perpetrato
thomitania exilio ovidii nasonis postea no
bilitata per quam oportebat oetam sequentem
transitum facere puerum absirtum obtruncavit ac
titulatimque divisum passim per agros disiecit,
ut patrem sisteret ad colligenda filii membra.
Nec premeditatio fefellit infausta. Nam
sic factum est dum quod orbatus pater flens membra
colligit nati et funeralia paravit abiit il
la cum raptore. Et post longas formido contra
ctiones in thesaliam venit, ubi precibus
Jasonis esonem patrem annositate decrepitum
in robustiorem retraxit etatem. Et cum iaso
ni duos filios peperisset ysipelis morte suas
filias armavit. Tandem quidem contingit ex eo factum
sit a jasone abdicata est et creusa creontis
regis corinthiorum filia desponsata. Quod dum cum e
xtimine ferret excogitata malitia filios
suos qui ad placanda sibi noverca cum donis
in scrineolo clausis misit, quod a creusa no
vicam aptum est quod per omnem regiam flama evo
lavit ingens a qua cum ipsa creusa regia
omnis consumpta est. Cum iam prius premoniti eva
sissent. Verum tamen in eam irruiturus iason irruis
set sumpturus ex tam impio facinore
penas conidente curru feria filios trucidavit
in ostios et maleficiis suis sublata athe
nas abiit ubi egeo iam senescenti coniugio
iuncta peperit ei filium quoque a se medum vo
cavit. Sane cum theseo redeunti ex longinqua
atque diutina expeditione ab egeo incognito
post emissum manibus venenatum prebuisset poculum
et illud idem ab egeo filio iam cognito sub
latum vidisset fuga thesei evitavit iram.
Et tandem nescio quo pacto iasoni reconcili
ata una secum in colcos rediit premensque se
nem et exulem jasonis viribus in regnum re
stituit. Ceterum gaius celius ut ubi de mirabi
libus mundi rescripsit solinus dicat eam a jasone — gaius celius Solinus
vivente sepultam et medum eius filium imperasse
marsis populis italie. Hiis ergo ornata
facinoribus medea locum apud grecos primo
qui melius eam cognovisse debuerant deum
apud romanos cepit ut pro dea susciperetur atque
sacris honoraretur ab eis ut liquido testatur
macrobius. Ego autem huius in historia fictiones

intexte sunt ubi de eusone et pelia et iasone
scribetur quem ad eos spectare videntur passim in
opusculo videbit aspiciens. **De absirthio et**
calciope filiis oete

Absirthius et calciopes frater et soror filii
fuerunt oete regis colcorum. Nam de ab-
tullius — sirthio testatur tullius in libro de natura deorum
dicens. Quid huius scilicet medee absirthio fratri
qui est apud pacuuium eiulans et cetera. De cal-
ouidius — ciope autem dicit ouidius in epistolis Non erat
oetes ad quem despecta redirem Non ipsa parens
calciopes que soror et cetera. De hac calciope nil
aliud legi reperiri nisi quod omnino fuit frisi et
que peperit cito(ro)rum filium de absirthio autem seu e-
gialeo iam superdictum est qualiter a sorore sit
cesus a quo sunt qui dicant flumen illud col-
corum absirthium de pueri nomine nuncupatum

De cirche solis filia

homerus — Circes malefica mulier ut homerus
testatur in odissea filia fuit solis et
perse. Qua non autem pacto colcos reliquerit
et in italiam venerit nusquam legi. Constat tamen
eam habitasse haud longe a caieta campanie
civitate in quodam monte olim insula quem
circhens ab ea in hodiernum usque diem dicitur et
circa que adhuc aiunt incole rugire leo-
nes feras que alias quas ex hominibus cantato
virgilius — carmine fecit. De hac autem sic scribit virgilius
dicens in eneidos ubi solis filia lucos assi-
duo resonat cantu tectisque superbis urit
odoratam nocturna in lumina cedrum argute
tenues percurrens pectine telas. Hinc exau-
diri gemitus ireque leonum vincla recusan-
tum et sera sub nocte rudentum setigerique
sues atque in presepibus ursi. Sevire ac forme
magnorum ululare luporum. Quos hominum ex fa-
cie dea seva potentibus herbis induerat cir-
ce in vultus ac terga ferarum et cetera. Homerus
autem in odissea dicit ulixem errantem cum so-
ciis ad hanc devenisse. Et cum socios eius omnes
mutasset, infectis cum a mercurio prodoctum mu-
tare non potuisse quinymo ab eo coactam socios
eius omnes in homines reformasse cumque per annum
ibidem tenuisse ac peperisse ei theologonum fili-
um. Et nonnulli superaddunt latinum lavre-
tum postea regem. Et demum cum prodoctum
multis dimisisse. Constat preterea de hac om-
ouidius — dius quod amavit glaucum marinum deum. Et
quia ipse scillam nympham amaret zelo percita
ta fonte in quo nympha lavari consueverat
infecisse venenis quamobrem dum illum in-
trasset nympha repente a marinis canibus
usque ad inguina absorpta in marinum mon-
strum versa est. Insuper dicit quod a pico rege spreta
eo quod pomonam amaret eum in avem
sui nominis transformasse. Nunc autem quid sub
huius fictionibus sentiendum sit videamus.
Theodontius homo rerum solertissimus indagator — theodontius
dicit hanc solis yperionis filiam non fuisse
sed eius qui apud colcos regnasse creditur
Sed id huius credita quod ut dicit servius for-
mosissima fuit mulier et meretrix famo-
sa quod contigisse fingunt ob veneris odium
in prolem solis de quo odio inferius patebit
ubi de venere. Audiri feras mugientes in
circuitu montis est quia cum sint ingentia atque
prerupta saxa rupes et caverne quarum
mons circundatus est maris unde ventorum im-
petu efferuntur et demum retrahuntur et superne
mentibus illiduntur. Et hinc infringuntur
fit de necessitate rumor dissonus et nunc
mugitu nunc rugitu similis et hinc se fin-
gunt audire leones apros que. Quod autem herbis
aut et cantato carmine in belluas homines
transformaret hoc videtur a multis credi posse
magicis illusionibus cum pharaonis magos
ea suis artibus fecisse credamus que faciebat
moyses virtute divina cum homines in archadia
lupos fieri cum apuleium in asinum permutum
Sed ego potius credo hanc formositate sua
multos in dilectionem sui traxisse morales
quem sese ut eius mererentur gratiam quam meretricum
absque pecunia consequi non poterat illecebris va-
riis ut dona portaret instruisse et sic eas
induisse formas quas officiis continuabat
quas ulixes id est prudens homo non induit. Hanc
post hec amasse glaucum id est dein puto quia
sermo quod aliquibus placet et potissime leontio
glaucus idem sonat quod terror et quem terrorem dicit
sit audire mugitus aquarum circa circeum
ut superdictum est et ipse terror ibidem consistat
assidue videtur a circe id est a loco illico circe
cis amari. Quod autem glaucus amavit
scillam ob eandem causam dictum est eo quod apud
scillam idem a mugitu maris sit terror
assiduus. Et sic cum ibi moveretur assidue
videtur scilla diligere. Quod scilla infectis aquis
a marinis canibus usque ad inguina rapta
sit ab effectu sumpsit fictio causam. Est enim
scilla scopulus secus fretum siculum aquis
supereminens adeo ut medius aquas excire
videatur et ab aquis medius occupari et
cum totus sit preruptus et cavernosus et ibi
continue maris cum impetu mare fluat et

Vestiuat diu cauinas illas mirit et demu serv
titulit ad instar canu latrancin sonu emi
tit (c sic scopulus a maris canib3 rapiditat
Q aut ad picu spectant insequentib3 scribet
Ubi de pico Ego aut circe oete fuisse sorore
non credo cu diu an troianu bellu colchida — Theodontius
fuit circes. hec aut contemporanea s3 quecieti
nomi et forsan artiu ex duab3 una fecisse
potuerunt

De angicia solis filia

Angicia seu angeona theodontius dic
circis fuisse sorore c solis filiam et
haud longe ab ea in agro capano morata
s3 meliorib3 artib3 operata de qua no in oib3 — ianus celius
cu eo concordans ianus celius asserit ea cir
this fuisse sororem et vicinia fucini latus
occupasse et ibide salubri scien adusus mor
bos incolis deseruisse quobrem diem clandes
dea ab eisde vita est. Macrobius aut in sa — macrobius
turnaliorum libro hanc angeona dea vocat
dicit q3 illi apud romanos xij kl Januarias
ferias celebrari eiq3 a pontificib3 in satello — Verrius flaccus
volupie sacru fieri. Verrius aut flaccus id
dicit ea angeona appellari q angores ac
solicitudines aiorum propiciata depellat. Addit — masurius
insup masurius simulacru hui dee ore obli
gato atq3 signato in ara volupie collocatu
et ob id q quis suos dolores anxietates q3 — Julius modestus
dissimulat beneficio patientie in maxiam oble
tatione deveniat. Sane Julius modestus huic
sacru fieri dicit eo q populus romanus mor
bi qui angina dicit voto pmissa liberatus
sit. Cur aut solis sit credita aut dicta filia
medendi ars cam dedisse potuit.

De luna yperionis filia

Luna ut ad yperionis plem redea ei de
yperionis fuisse filia c sol sorore vul
gatissimu e de hac vetere multa senserut
illi quippe an alia bigam dixe concessam eo
q adversus patruos cu Jove sensisset. eaq3 — accius
curru uti testat accius poeta in bacchis di
cens Almaq3 curru noctivago phebe etc. — virgilius
Et virgilius Jam q3 dies celo concesserat al — ysidorus
maq3 curru noctivago phebe mediu pul
sabat olimpu etc. hanc bigam dicit ysidorus
ubi de ethimologiis a duob3 equis trahi quoru
alt albus alt nig' est. Eam preterea a — meander
pane archadie deo dilectam dicit meander po
eta et lane candide munere in suos deduxisse — virgilius
concubitus. Qd et virgilius in georgicis asserit
dicens. Munere sic niveo lane si crede dignu
est pan deus archadie captu te luna fefellit

In nemora alta vocans nec tu aspernata vocan
tem etc. Insuper c eam dilectam aut ab endi
mione pastore que dicit primo ab ea repul
su demu postq aliquidiu albos suos pavisset
greges in sua gratiam susceptu Dicit tn tul — tullius
lius eu in lanino seu i latmo Jonie monte
obdormuisse et i sopitus a luna deosculatu
fuisse et q illi filios suscepit nam alcmana lyricus
poeta dicit rore ab ea c aere genitu. Silt
ea multis vocat noib3 ut puta luna lucinam
lucina. dianam proserpina triviam argen
tea phebem cererem Arteniu menam c aliis
S3 quid ex hiis tot intellexerit adiiteud
Cur yperionis dea sit filia dici pt id qd de — no de luna
sole dcm e puto ego illa claritate insigne
fuisse mulierem c ob eius singulare preemineti
am et q solis eet soror luna denoiatam
fuisse ad qua sequentia no spectant quinimo ad
vera luna Et id q adusus titanas iovi fa
vit. i. adusus superbos ob eius complexione frigi
da c humidam dcm est qua multu fumosita
tes hominu reprimit reprimunt. Biga aut ut
dr ad designandu cursu suu diurnu c noct
nu quem longe clarius equorum colores ostendunt
Preterea c humiditate sua germinatia fovet
desup c de subt adiumentu radicib3 mittit. qd
aut ab archade deo dilecta fuit potest forsa
hic talis prestari sensus ut p archade deo su
mat quicunq3 pastor erit. n. archades ut
plimu pastores oms. pastores aut luna amat
i. eius lumine eo q ex illo comodu suscipiat et
ob id ea in silvis noctis vocare consueverunt
ut suos greges p nocte ab insidiis ferarum
facilius caverent Et ob id diu fulgida ueie
bat ei in sacris agnam mactabat candida
Et sic albo vellere capta dicebant. Qd aut
ab endimione dilecta sit dicit fulgentius hoc — fulgentius
posse contingere q endimio pastor fuit qui ut
pastores faciut noctis humore amauit
qua vaporia syderum atq3 ipsius lune i amo
die herbarum succis insudat et inde in pasto
p commoda vertit. Vel alit ait idem fulgentius
q is endimion primu rationem cursus lune inve
nit c obdormisse. xxx. anis dr q stultorum
iudicio meditationi vacantes dormiunt. i.
tps perdunt Seu qui meditacoib3 deditus
e pfecto no aliter q si dormiret immiscet actius
opib3 q de endimione dcm est q nil aliud
eo vivente nisi hunc meditacioni operam da
re perhibetur. uti mnaseas in eo libro quem de — mnaseas
europa scripsit testatur. Qd ergo verum puto n
sit qui longu tpis muret spaciu cu cura

Lib

lune cursu plima remant considanda ut om
andalo — dit venerabilis andalo in sua theorica plane
taru Sz q albos ante greges pauerit id ap
positu credo ut loci sue meditacionis qualitas
ondat qui in culmine montis illius fuit quod
sibi elegit ut posset liber eleuationes assu
me tamq ex expedito loco et motum culmina
et potissime celsa ut plimu consueuerunt esse
nemorosa quas inuet q dm obseruamt pastor
nimei pecoris dens e quod aut a luna oscula
tus sit id fictu reor q sicut amates puel
la amoris munus osculu arbitrant sic et lo
ge meditacionis huius finisse lune compisse
cursu et sic sui amoris videt osculu suscte
lima q d — pisse superest de noibz vide luna alucendo
dictam voluit et maxime du lucet in sero cum
diana q — du mane lucrat voluit appellari diana he
hecates q — cates aut dicta e q centu interpretat in quo
nuo q finitu p infinito positu sic volunt mul
quare trina — tiplicitate eius potencie denotari Trina no
Seneca — nulli esto Seneca poeta triforme dicat in
tragedia ypoliti a triplici suo noie principa
li dictam volunt vocat .n. luna dyana et p
serpina dicunt eam et vocari lucina ut in
oracius q — ode oracius Que lucina plas vocari et que
lucina — parturientum dea vocant Et cur sic dea sic
paulo post dicet argentea aut ob id dicunt
q argentea — q sui sit argentu in tris penetrare seu q
solis respectu qui aureus est videat arge
q phebea — tea phebeam aut id vocant q sepe nona
q arthemia — sit arthemia seu aerotemis attica lingua
Idem e luna id sit dea ut vult macrobius
q arthemis q aerothemis aere secans
luna a parturientibus inuocat q pprium eius e distē
de rimas corporis et meatibus viam dare
quod est ad celebrandos partus salutare ut po
eta thimoteus eleganter expressit Mena
vo dicta e q no numq defectus patit ut puta
quare mena — in eclipsibz et in mena q latine defectu
sonat seu q naliter luce careat et quos hab
radios mutuet a sole uti cetera faciunt
sidera Reliqua aut noia qui ad alias ptinet
deas de quibz singularis in hoc ope mentio
fit ex consulto donec de illis tractetur
omisi

De rore filio lune

Rorem alcmanus liricus poeta lune atque
macrobius — aeris fuisse filium dicit teste macrobio
quod quidem figmentu a natura suptum agente
quidem luna vapores tre humidos nequntes
absente sole consurgere altius frigiditate ae
ris et lune actauti itrunt in tenue aquas
que decidens ros estiuo tpe appellat hyem
vero condensati gelu brumia dicit

De briareo titanis filio

Briareus ab omnibz creditus e titanis
et terre filius que omes fere latini poete
hoste Jouis infestissimum conteptore q deoz
asserunt et ob id apud inferos detrusum no
lunt eum q int monstruosos i uestibulo in
ferni excubias agere scribit virgilius dicens
et centu geminus briareus et belua lerne
etc. Sane homerus eum amicu fuisse iouis
ondit in yliade dicens ὃν ὦκα ἑκατόγχειρον καλέσασ᾽ ἐς μακρὸν Ὄλυμπον ὃν Βριάρεων καλέουσι θεοὶ ἄνδρες δέ τε πάντες Αἰγαίων' [approximate reading]
ad elop ev e s na kopo ay nllop op xtid ce i
opkaa eoi 61 of oi apa c e 6 a etapte 6
aic a im potas a yt co tt e 6 a nhpup Cito ce
timanu vocasti in magnu olimpu Quē
briareum vocant dii hoies q terrigena
post eius patrem meliore in quibz carminibus
homerus psimittole tangit fabulam quā
theodoncius paulo latius refert dices quod
commoti dii adusum Jouem Juno s. et neptu
nus vnacum pallade et aliquibz aliis in
domo veteri patris tecludis deliberauerunt
cathena facte et dormienti Joui inice Et
iuncem theentes omes eum e celo eicere q the
tis ioui retulit Et ob id ipse in fauorem
sui in celum briareum euocauit Que cum
vidisset conuiuati eo q fortissimus extima
ret confestim a ceptis destiterunt et sic tutatus
est Jupiter Ex quibz patet briareum amicum
fuisse Jouis . huius aut fabule voles leonci9
aperire sensum aiebat an resolutione chaos
inferiora elementa cum supis discordare
et inmemoris opa misse concordia et alia qui
dam plura ridenda potius q scribenda Theo
doncius at dicit sub hac fabula tenui ve
lo historiam tegi Dicit enim Joue post victo
riam ex titanibz atque gigantibz hitam adeo ela
tum ut impossibilis efficeret amicis Quē
ob cam iuno quirinus et neptunus sup
clam apud insulam nezithos conocatis qui
busdam ex amicis inire consilium ut eum intol
tale timentem e regno pelleret quod cum illi
reuelatum eet ananta consilio Briareum ex
titanis supstite virum et potentissimum ad
hunc hoiem seu potius briarei titanis filium
eodē noie nuncupatum euocauit et cum eo
inito societatis federe coniuratos extruit a
deo ut in eum ulterius penitus auderet Dicus e .n.
briareus centugeminus q multis pesset hoi
bz et pomi finitu p infinito apud infos
aut no in tantum ditis detrusus e ut reliqui
sunt q ad hoc in adiutorium fuauert superum
ut intelligamus no esse aliquos quatuenque

perversos qui ad meliorem vitam serventur a deo
cum ab eodem corporum futura conversio cognoscatur

De Ceo Titanis tertio filio qui genuit Lathonam et Asteriem

Ceum inter alios Titanis filios enumerat Paulus et eum interem fuisse Titanum ostendit Virgilius ubi dicit: Extremam, ut perhibent, Ceo Enceladoque sororem etc. Leoncius dicit hunc Cee insule potentissimum fuisse regem et ex nomine se vocitasse hominem atque superbie ob quam cum antiquior fuit Titano inter eius innatos filios fuit. Eum Lathone et Asterie spectabilium pulcritudine virginum patrem dicebat. Quod Paulus pro eo quod Iupiter Latonam viciasset Titanorum bellum adversus Iovem motum. Sed falsum est ut supra demonstravimus ex hiis que in sacra leguntur historia.

De Latona Cei filia que peperit Apollinem et Dianam

Lathonam filiam fuisse Cei ex Ovidii carmine sumitur. Dicit enim: Nescio quo an detis gemitam titanida Ceo Latona preferre in nichilum etc. Hanc autem veteres a Iove dilectam parituram et oppressam volunt eamque ex eo geminos suscepisse prolem Apollinem scilicet et Dyanam. Quod cum adeo egre tulisse Iunonem ut non solum omnem terram ad omnis uteri deponendi onus interdiceret illi verum et immitteret Phitonem serpentem mire magnitudinis ad eam fugandam atque impediendam. Que cum pavescentes fugeret neque locum aliquem retinentem se inveniret propinquante Ortigie insule ab ea suscepta est et in eadem peperit. Primo Dianam que confestim obstetricatus officium in nascituro fratre matri prestitit et Apollinem nascentem suscepit qui mox sagittis Phitonem interemit et dare cepit responsa petentibus. Postea ob hunc partum dicunt nomen immutatum insule. Nam cum primo diceretur Ortigia, Delos postea dicta est. Dicunt insuper defessam Latonam parvulos ad hunc filios portantem dum ob estum siti laboraret accessisse ad lacum quendam ut biberet. Quam cum vidissent circumstantes rustici confestim lacum pedibus intrasse et omnem turbasse aquam ex quo commotam Lathonam orasse ut extinguerentur. Quamobrem rustici repente in ranas mutati lacum semper incolunt. Circa has fictiones dicebat Barlaam cessante diluvio quod Ogigii regis fuit tempore ex humiditate terre nimia cum calor erat immixtus tam densas exalasse nebulas ut apud plura loca Egei maris et Achaie nullo modo solares radii die nec nocte lunares viderentur ab incolis. Tandem eis rarescentibus et potissime apud insulas aquas ardore maris minus poterat exalatio terre contingit ut nocte quadam circa horam diei proximam a circumstantibus insula Ortigie primo viderentur lunares radii et subsequenti mane solares. Quamobrem maximo omnium gaudio qui recuperassent quos perditos iam arbitrabantur dictum est apud Ortigiam Dianam et Apollinem natos. Et ob id insule mutatum nomen et ex Ortigia Delos quod idem sonat quod manifestatio solis et lune. Facta sit Latona ad eam ipsam insulam volunt fingentes in qua manifestatio facta eamque fictam pariturientem assumpsere ad figmentum conficiendum quod contigerat eam geminos peperisse quorum masculum Apollinem feminam autem Dianam intitulavere. Phitonem autem Lathonam insequentem ne possit parere nebulas densas surgentium vaporum volunt que quidem obstabant ne possent solares atque lunares radii a mortalibus intueri. Nec incongrue has nocuas serpentes. Nam dum levis hinc illuc a quocumque spiritu impellerentur more serpentis sepe videbantur. Et hunc a Iunone immissum dixere eo quod non inmerito pro terra et mari intelligatur immo a quibus evaporaciones ille emittebantur. Diana autem ideo ante nata dicitur quod nocte extenuatis iam vaporibus primo lunares apparuere radii. Quod autem obstetricatus in nativitatis fratris officio functa sit ideo dictum est quod sicut obstetrices consuevere nascentes suscipere sic et luna dum paulo ante solem surrexisset sole oriente suscipere pansis cornibus visa est. Occisum autem Phitonem telis ab Apolline ideo fictum quod solaribus radiis agentibus omnis illa terre evaporacio dissoluta est. Quod autem cepit Apollo dare responsa sumptum est ab eo quod postmodum contigit scilicet ut eam in insula nescio cuius maleficio demon sub Apollinis titulo ceperit et diu dedit de quesitis responsa. Mutatos autem in ranas rusticos ideo dictum est quod ut scribit Philocorus bellum fuit Rhodiis olim adversus Licios Rodiis auxiliares venere Delones qui cum aquatum ad lacum quendam Liciorum iuvissent rustici loci incole aquas prohibuere in quos Delones irruentes omnes interemere et in lacum occisorum corpora eiecere. Contingit tandem tempus cum montani Licii venissent ad lacum nec occisorum agrestium corpora comperissent rudes contingnarum arbitrati sunt eas ranas animas esse cesorum et ranas in circuitu coaxantes sensissent et dum sic referunt alius fabule causam adinvenere.

De Asterie filia Cei et matre Herculis

Asteries filia fuit Cei Titanis ut Theodoncio placet. Hec ut ait Fulgentius post viciatam Latonam a Iove dilecta est a quo verso in aquilam etiam oppressa fuit eique ex

Virgilius Leoncius
Ovidius
Barlaam
Philocorus
De rusticis mutatis in ranas
Fulgentius

contubitu herculem pepit. Hec tandem ut q̄ busdam plac. aduersus ioue sentiens et ei9 fugiēs iras miseratoe deo4 in coturnicem versa est que grece vocat̄ ortigia nomē q3 dedit insule in quā aufugerat ubi a Ioue in lapidem mutata est undisq3 demersa et ab eisdem hinc illuc agitata que tandē ob susceptā latonam firmata est. Huius fabule talis pt ee ratio dicit theodotius supato at q3 occiso a Ioue ceo qui ob uiciatā latonam adusus eum arma mouerat eum in tea venisse insula et ibidē asterie virgine cei filiam oppressisse. Tandē eam adusus eū sentiente primo volucr̄ fuga in ortigiam abiisse inde vero incolas transfretasse soliq3 ibi regnanti nupsisse eiq3 peperisse. Ceterum a quo postmod. occisa est. Sz ut barlaā dicit in partu oete deffecit. Ex quibz fictum est Ioue aquilam sectū accubuisse q3 aquila Iouis est erat signum dū esset in armis et q3 bello ceam cepisset fictū ē eū in aquilam versū cū asterie accubuisse. Q3 aūt in coturnicē asteries versa sit aut ob ei9 volucre fugam cū coturnicū sit volare pmtī aut ppt longam ei9 transfretationē q3 ee est coturnicū cto anni tpe transfretare. Q3 aūt in lapidem versa sit non spctat ad eam quinimo ad insula in qua primo aufugit q̄ ortigia dcā est. latine vero coturnix que io in lapidē versa dicit̄ ut eius nona stabilitas designet. ferūt aūt ortigia solitam vna cū undis fluctuare quod fictū est q3 nimia et crebra tre motū concussione agitari q̄sueuerit quā tandem firmatā volūt .i. a concussione liberatā eo q̄ ab apolline iussū sit ne in ea mortuum corpus sepeliret et queda illi insup celebrarent̄ sacra quibz inte celebratis cessauit terre motuū infestatio et sic fca lapis .i. stabil. puto ego repletis cauinis in quibz aer inclusus tre motus causabat hec contigisse eos q3 illo did. iusso deceptos Superaddūt quidā eidē ortigie myconos atq3 giaros insula adhesisse atq3 firmasse q3 nō sit simplicit̄ intelligedū est quinimo ex insulis illis q̄ illi proxime st̄ ortigia Iam firmata accesse incole et inde q̄ relinquerant habitare.

De tiphone seu thipheo uel titanis filio. qui genuit deos et chimeram.

Typhon seu tipheus theodontio asserente titani fuit filius ex tra esto dicat lactanti9 eū ex tartaro genitū et tra hūc insup dicit id lactanci9 Ionem in etamē puocasse de regno. Quā ob cām iratus Iupiter fulmine eū pstrauit et ad eius opprimendam supbiam corpi eius sup imposuisse trinacria q3 etia sic testatur ouidi9. vasta gigantes ingesta est insula mebris et infra p. v. versus virgilius aūt nō ethna sz ynarime illi dicit sup iectū quiquid mons e insule vicine bays q̄ hodie yscla vocat̄ haud longe aprhica insula et dicit sic Tū sonitu prochita alta tremit durūq3 cubile ynarime iouis impys imposta tipheo et cū Q3 et videtur tenuisse lucan9 dū dicit undat apex campana fremēs cui saxa vaporat Conditus ynarimes ethna mole tipheus et cū hinc insup insigne antrū finisse in cicilia haud longe a corico opido dicit pōponi9 mela in suo cosmographie libro et post eū solin9 de mirabilibz. Na ait in monte pfundissima specū per duo milia quingentos passus nemo4 umbra et riuulo4 fluentiū tinitu amena plurimum deīn post ta longū descēsū pandis specus alta q̄ in pcessu Iam obscura ht sacrū Iouis fanū inde in ei9 extremo recessu tiphois cubile positū incole asserūt. hec de tipheo nūc abscodita corticibz enuclerāda sunt Tipheū igit̄ istū titanis ob elatū e9 spm filiū dixe et tre ob poten̄ cū dicat theodonti9 eū antiquissi.m. cilicie fuisse rege et osiri frem supasse bello atq3 discerpsisse membratim et bellū adusus pmū ioue mouisse sz ab eo supatū atq3 occisū. Ve4 fictionibz quibz hec histo dedisse cām satis appet et explicacio ista videt̄. n. in hys nāz et cām tre motuū satis queiente latentē tū ōnde qui finxe. Dicit. n. papias thiphone seu tipheū id sonare q3 flamas eicientem ut per hoc satis vide possim9 eos pmo exalante in visceribz terre clausū igne ōnde noluisse inquatū illi superimpositos motes a Ioue .i. a nā re4 ait inquātū aūt tipheū se erige conantem dicunt tre motum cām ōndunt Est aūt terra ut plimū cauuosa in quibz cauernis ut aer inclusus sit aliqn necce est et ibidem nō inq contingit per subt̄ ranos meatus aquā et penetrare cui9 qualicuq3 motu opz ut aer et moueat̄ qui motu suo et ab obicibz hic in pcusso et in vehemetiore motū excitat9 tale fit eo aūt calefco tante poten̄ efficit̄ motus eius

barlaa

Lactantius

Ouidius

Virgilius

Lucanus

Pomponius
Solinus

Theodontius

Papias

Ut cum

ut circum adiacentem cunctam concuciat et moveri faciat et si bituminosa atque sulphurea terra loco tali compressus sit ut ascendat confestim necesse est nec extinguitur umquam tali materia perdurante. Et cum negat ignis teneri clausus et eo ardente multum augeat aeris nec tanti capax sit locus fit non solum grandis concussio terre adiacentis sed etiam aperiri cogitur et exitum prestat accenso igni quem evaporantem thiphonem id est eicientem flammas locum facit. Et cum sicilia et ynarimes huiusmodi nature sint ideo tiphoni super imposita finxere prudentes.

De aceo tiphonis filio

Aceos ysidorus ubi de ethimologiis scribit filium fuisse tiphonis eumque civitam paphos rex incliti cipri vetustissimam civitatem condidisse quam supra paphi filii pigmalionis opus fuisse dixeram et de suo nomine nuncupatam quod an verum sit incertum habeo

De chimera tiphonis filia

Chimeram tiphonis filiam fuisse papias dicit et chedrie quam ob causam hoc dictum sit non video nisi quia et hec ignes evomat. Hanc tamen quidem monstruosissimam describunt. Dicit enim de ea ouidius sic. Quoque chimera iugo mediis in partibus ignem. Pectus et ora lee caudam serpentis habebat. Virgilius autem de ea sic ait. Horrendum stridens flammisque armata chimera etc. Alii autem dicunt illam igneum habuisse caput pectus leoninum caprinum ventrem et caudam serpentis et plurimum licie infestam sed tandem a bellorophonte superatam atque occisam. Cuius cum absconditum querat enucleare fulgentius aptissimam et meo iudicio minime optimam verborum effundit copiam cum potius historialem significatum quam aliud sub tenui satis cortice lateat. Est enim chimera licie mons in summitate ardens sicut et ethna olim post modum ad inferiora declinans leones dudum nutrire consueverat subsequenter habundat capreis et in radicibus ferocissimus erat serpentum quem a bellorofonte insignum viro purgatus nostre habitabilis effectus est

De enchelado titanis quinto filio

Encheladum titanis et terre filium fuisse dicit paulus cum ex terra tantum natum dicat virgilius ibi. Illam terra parens ira irritata deorum extremam ut perhibent ceo encheladoque sororem etc. Fuit hic ingentis potencie et inmanis ut theodoncius asserit. Hunc fulmine ictum ethneque suppositum dicit virgilius sic. Fama est encheladi semiustum fulmine corpus urgeri mole hac ingentemque insuper ethnam impositam ruptis flammam expirare caminis et fessum quociens mutat latus intremere omnem murmure trinacriam et celum subtexere fumo etc. Quare ergo idem dicere cum tipheo in illos esse divisos ouideret in odis oraciis dicens dicitur. Sed quid tipheus et validus mimas aut quid minaci porphirion statu. Quid rethus evulsis que truncis. Enchelados iaculator audax etc. Quid ergo cum divisi sint uti phisica ratione tipheum subterraneum ignem ab igne elemento per ventum a iove fulmine designato et a motu subterranei aeris causatum atque evaporatum ad exteriorem diximus sic morali demonstracione hunc superbum hominem designare dicemus cuius mos est ritu ignis stolida elacione semper ad excelsa conscendere. Sua iniquitate cunctos et cuncta furore suo consumere qui tociens ethna premitur quociens a potencia divine iusticie impellitur et superatur et humilium calcatur pedibus submittitur. Preterea si non alio pondere incurrentur tales sua tamen conscientia labe deprimuntur dum minus sic volente deo ab eis motum itur

De egeone titanis sexto filio

Egeon si antiquitati credimus terre fuit filius et titanis ea ratione qua ceteri huic servius unum esse cum briareo velle videtur eo quod et centum geminus cognominetur. Sed huic opinioni paulus adversatur dicens. Egeonem sevissimum et inmanem fuisse piratam et egeonam nominatum ab insula deserta que ego in egeo mari vocatur in qua insidebat more piratarum quibus fas non est ob latrocinium suum urbes incolere. Superaddens theodoncius ab hoc non ab ege insula egeum denominatum mare eo quod eius suo nemo in eo mari nisi quantum huic placuisset aliquid audebat. Dicit preterea fabule veteres hunc centum a iove religatum cathenis. Ouidius insuper dicit de eo balenarum que premente egeona suis inmania terga lacertis etc. Ut possit per hoc comprehendi eum potentissimum fuisse dum tot cathenis eius astringant vires et assiduam eius maris fuisse curam et naviganciorum quibus insidebat. Hec enim eo centum geminus dictum est eo quod eius centum homines remigio defendentes haberet in navibus ut in longis oportunos cernimus

De aurora septima titanis filia

Auroram dicit paulus filiam fuisse titanis et terre quasi mulierem volumus arbitrari quod eam titonis fratris laumedontis dicat ouidius fuisse coniugem possimus eam existimare aliquam ingentis potencie et admirandi decoris fuisse feminam verum ego reor de ea intellexisse poetas quam omnes dicimus auroram eum scilicet matutinum splendorem quo circumvis ante solem elevatum celum albescere quam ideo titanis dicunt filiam non quia ex titano natam credant sed ex sole quem sepissime ex nomine avi titanum vocant nam ex

Margin, left column: papias (beside "Chimeram tiphonis filiam fuisse papi"); ouidius (beside "hanc tamen quidem monstruosissimam"); virgilius (beside "go mediis in partibus ignem"); fulgencius (beside "cum absconditum querat enucleare fulgentius"); virgilius (beside "se dicit paulus cum ex terra tantum natum"). Margin, right column: ouidius (beside "in odis oraciis"); mos superbor[um] (beside "ad excelsa conscendere"); Servius (beside "servius unum esse cum briareo"); ouidius (beside "mente egeona suis inmania"); ouidius (beside "ouidius fuisse coniugem")

sole precedit. Ut dictum est illa claritas celi quam aurora dicimus. Terre autem ideo dicitur filia quia orizontem orientalem superans videtur intuentibus ex terra exire.

De Iapeto titane VIII° filio qui genuit Hesperum, Athlantem, Epimetheum et Promotheum

Iapeti parentes titanum et terram fuisse Theodontius asserit. Hunc eundem dicit suo tempore ingentem potentemque fuisse apud Thesalos hominem, sed preter ingenium cognitus magis nobilium filiorum claritate quam sua virtute. Huius dicit Varro de origine lingue latine coniugem fuisse Asiam nympham, a qua Asia denominata est. Ex de huius non parum magnitudinis argumentum, ex qua suscepisse nonnulli volunt Hesperum, Athlantem, Epimetheum et Promotheum.

Varro

De Hespero Iapeti filio qui genuit tres Hesperidas

Hesperum dicit Theodontius filium fuisse Asie et Iapeti, primo Philote a parentibus appellatum. Verum cum iuvenis una cum Athlante fratre in extremos mauros secessisset atque Ethiopibus qui ultra Ampelusiam promontorium litus occeani incolunt ac insulis eo littori adiacentibus imperasset, a grecis Hesperus appellatus est eo quod ex nomine occidentis Hesperi omnem occiduam regionem vocant Hesperiam. Et sic ab ea regione ad quam transmigraverat a fine perpetuo denominatus est. De hoc tamen nil habeo ulterius nisi quod illi tres fuerunt filie rapina Herculis clare.

De Egle, Heretusa et Hesperetusa filiabus Hesperi

Hesperides ut ipsum sonat patronomicum Hesperi fuerunt filie, esto sint qui Athlantis dicant. He tres numero fuere, Egle scilicet et Heretusa ac etiam Hesperetusa, de quibus fertur quod esset illis viridarium in quo aurea mala nascebantur, cui custodem prefecerant serpentem pervigilem. Cuius viridarii fama cum ad Euristeum pervenisset, et ipse pomorum desiderio tractus misit Herculem ut illa mala surriperet. Qui veniens soporato seu occiso serpente viridarium intravit et mala sustulit atque Euristeo detulit. Cuius fictionis archanum aperuisse non erit difficile. Sunt quippe ut placet Pomponio insule in occeano occidentali habites ex opposito desertum litus incontinenti inter Hesperes Ethiopes et Athlantes populos. Que nequid insule a puellis Hesperidibus possesse fuerunt, erantque habundantissime ovium lana quarum pretiosissima erat ad instar auri. Et sic insule Hesperie que talium ovium erant pascua viridarium fuere Hesperidum, oves autem aurea mala. Nam oves a grecis male seu mala dicuntur teste Varrone in libro de agricultura. Pervigil autem serpens eum ipsi erant qui inter insulas estuante occeano die nocteque absque intermissione insulas intra cum tempestate circuibant et ad insulas transitum prohibebant, quas Hercules captato tempore transiens malis aureis, id est pecudibus, edictis remeavit in Greciam. Fulgentius autem suo more ex abysso conatur in ethera educere intellectum, quem eo quod non puto fuisse de mente fingentium omittendum censui. Sunt tamen qui velint Herculem fuisse Perseum et Hesperidas fuisse Gorgones, ipsi videant.

f

Varro

Fulgentius

De Athlante nono titanis filio qui genuit Hyam et septem Hyades quorum hec sunt nomina: Eudora, Ambroxia, Phidile, Coron, Phito, Polixo et Tienes; et genuit insuper Pliades quarum hec sunt nomina: Electra, Maya, Sterope, Celeno, Taygeta, Altione, Merope; et genuit Calipsonem.

Athlas dicit Lactantius filius fuit Iapeti et Climenes. Theodontius vero Iapeti et Asie filium fuisse dicit. Plinius autem ubi de historia naturali inventum huius dicit Libiam fuisse. Verum hii non videntur unum et idem, cum tres fuisse dicantur, quorum primus creditur ex Archadia, alter autem a primo Thessalus, inde Maurus fuit, nam ille scilicet qui cum Hespero fratre ad Mauros transfretavit. Est preterea et Athlas Ytalus qui ut vulgo fertur antiquissimus apud Phesulas imperavit, cuius quia parentes non comperi non apposui. De quo istorum ex ea que de eis scripta comperimus intellexerint autores non satis certum est, dato quod aliquid possit per coniecturas intelligi. Verum ego tamquam unius tamen acta sint omnia scribam. Igitur Athlas ut dictum est Iapeti seu ex Climene seu ex Asia filius vel ex Libia, ex qua talis narratur fabula. Quod cum Perseus Iovis filius iussu Polidectis regis, ut dicit Lactantius, ad occidendam missus Gorgonem eamque superasset illiusque caput abscidisset, victor quo rediret contigit ut hospicium peteret Athlanti. Athlas autem oraculo premonitus ut sibi caveret a Iovis filiis quia ab aliquo eorum regno privaretur, audito eum Iovis esse filium suscipere noluit. Quamobrem turbatus Perseus detecto Gorgonis capite illum in sui nominis montem mutavit dampnavitque eum ut in perpetuum celum sustentaret humeris.

Lactantius

plinius

Athlas repertor astronomie

quod et fecit etc. Sub hac autem fictione volue
potes historiam occultari cum dicat fulge
tius quod superata medusa ditissima regina
perseus regnum invasisset athlantis fultus
copiis atque substanciis meduse eum in mon
tes compulit aufugere. Et sic qui ex regia
montanus factus est fuga causam dedit fabule
ut in monte diceretur esse conversus ope eius cuius
duncijs in montes fuerat compulsus. Quod
celum humeris substentaverit alia causa fuit. Af
firmat enim augustinus in libro de civitate dei
hunc maximum fuisse astrologum. Et rabanus
dicit eum primum astrologie artem excogitasse quod
a plinio sumptum puto. Ipse autem in libro de
naturali historia dicit hunc astrologiam invenisse. Et
hinc observatores ex arte susceptos celum hume
ris tollerasse dictum est. Verum ignarum vulgus
hoc credidit eum scilicet celum humeris sustine
quia videt montis verticem adeo extolli ut in
eum videatur inclinari celum. Hunc preterea mul
tas fuisse filias dixere veteres quas ex variis
athalantibus natas arbitror et hunc soli at
tributas ut in particulari earum descriptione clarius
apparebit

De hiade athlantis filio

Hyas ut ab uncio melioris sexus incipiam
[h]factiamus filius fuit athlantis et
ethre ut placet ovidio in de fastis ait. Nondum
stabat athlas humeros onerator olimpo. Cum
stirpe occeani matris moribus ethra. Edidit
et nymphas sed prior ortus hias. Hic inveis ve
nator fuit et in venationibus a leena occisus est
ut ipse ibi superius testatur ovidius dicens dum nova
lanugo pavidos formidine cervos etc. Et per
versus nexus.

De hyadibus vii filiabus athlantis

Hyades septem fuere sorores et filie
athlantis ex ethra quarum hec fuerunt
nomina Eudora ambrosia phidile Corompli
to polito et thienes. De quibus ante scribere necesse
fuit cum de eis in particulari nil legatur. De hiis
autem sic scribit ovidius. At simul inducent obscura
crepuscula noctem pars hiadum toto de grege
nulla latet. Ora micant tauri septem radian
cia flammis. Navita quas hiadas grauis ab
urbe vocat. Pars bachum nutrisse putat
pars credidit esse Thetios has neptes occe
ani quia senis etc. Per hos versus possumus co
gnoscere eas ut superaddiderat idem ovidius ob pie
tatem mortuum fratris in celum assumptas et in fron
te tauri locatas videtur tamen ovidius in fine car

minis credere partem harum hiadis fuisse filias verum
theodoncius totas athlantis fuisse confirmat
has autem suculas appellari dicit Anselmus in
libro de ymagine mundi. Sed quid ista velint
videamus. Et primo ego harum assumptionem
in celum sic contigisse arbitror quia eo quod nomine conve
niret cum stellis in fronte tauri positis ceptum
sit ab hiis qui numerum noverant filiarum athlantis
iocose illas stellas a nominibus puellarum vocare.
Et cum perseveraret adeo stellis annexum est ut
in hodiernum usque perduret. Seu quod verisimilius
est filias athlantis ob convenientiam numeri nomine
stellarum nuncupatas. Et hinc fabule prestitisse
materiam nam stellas illas hiades vocatas credo
ab effectu earum longa animadversione percepto hi
as in grece pluvia sonat latine quod eis no
men impositum est eo quod incipientibus eis appare
autumpnales incipiunt pluvie. Suculle vero
dicte quia succo plene i. humiditate in pluviis. Quod
autem bachum nutrierit ideo dictum reor quod humidi
tate sua seu siccitate in quo sunt sole existente in
virgine plurimum inficiis nocte conferat diurno
fervore exhaustis

De electra filia athlantis et matre dardani

Electra filia fuit athlantis et pelione et
ut ego arbitror athlantis tusci eo quod velit
aliquando eam coniugem fuisse corithi regis qui tu
scus fuisse existimat plurimis et si tusci non
fuit arcadis tamen fuit non enim ad eius concubi
tum nupto misisset in marios hac a Jove oppressa
pepisse illi dardanum troie autore volunt et
nivo iasum hec preterea cum sex sororibus a pleio
ne matre pliades appellate sunt et quia Jove seu
liberum premunitie celum meruerunt et stelle
in genu tauri locate sunt et a latinis virgi
lie appellate. De quibus omnibus sic scribit ovidius
pliades incipiunt humeros relevare paternos. Que
vii dici sex tamen esse solent. Seu quod in aplexum
sex hinc venere dearum. Nam sterope marti concubuisse
ferunt. Neptuno altione et te formosa celeno
Mayam et electram taygetem quia Jovi. Septima
mortali merope tibi sisiphe nupsit. penitet et
facti sola pudore latet. Sive quod electra troie spe
ctare ruinas non tulit ante oculos opposuit
que manum etc. Astrologi autem dicunt harum unam
esse nebulosam nec posse videri. Sane ut fuit inve
ta paucis expediamus de hiis quantum ad no
men et ad assumptionem in celum dici potest quod de hiadi
bus dictum est esto velit anselmus has pliades
non a matre sed a pluralitate denominatas cum dicat
plion grece pluralitate sonare latine virgilie
autem dicuntur quia oriuntur una cum sole scilicet eo

Augustinus
Rabanus
plinius
ovidius
ovidius
Anselmus
quare dicte hiades
quare suculle
pliades
ovidius
at traygena

exrite in tanto qma tnt virgulta augeantur
Jone aut nutsse io dicunt qz opinati sut no
nulli ethereu igne ex humiditate terrestri nu
triri qua humidi^te^. plurime causant velibo at ut
s^un^t ii de hiadibz

De maya athlatis fi^a^ et matre mercurii

virgilius — Maya athlantis fuit filia ut dicit virgilius
at maya pam auditis si quid qua credimus
athlas idem athlas generat celi qui sidera tollit
etc. Ego credo athlantis arcadi fuisse fili
am eaqz dicit crisippus vulcano nupsisse et
macrobius — argumento utitur ut dicit macrobius saturnalior
qz flamen vulcanalis kalis mayis huic deceuem
piso — diuina facit. Sz piso uxorem vulcani maies
ta no maya vocari dicit hoc tn asserunt omes
eam Jovi genuisse atqz ex eo pepisse mercuri
u hanc insup aiut Junone ex pellicibz Jovis
vna sume dilexisse eius qz filiu mercurium
marcianus — lactasse Affirmat marcianus et huius amoris
cam reddit qz ea surgente ver z estas veniut
quibz aer pulcor fieri letari videt Sz quid
nb sic celeni z electram et alias q equo mo
surgunt cu maya Ratio pt ee hec qz p maya
veteres terrum intellexe in qua diuicie et re
gna sut quibz pest ipa Junio hec aut maya
apud romanos in maxima fuit reuerentia Ut
macrobius — quid ut ait macrobius mense mayo eo qz ab
ea denoiatam putaret ut ubi de fastis scribit
ouidius exhibebat mercatores una z mercurio fi^o^
sacru et qz ut cornelius labeo asserere videt^ur^
terram ea putat et mayo nom a magnitudine
sumpsisse ei pignante suem mactabat Quam
hostiam terre propriam dicebat et ob hoc fecundita
tem arbitror. preterea dicit ide labeo huic maye
i. terre edem kl mayis dedicatam sub noie
bone dee z eande ee bona deam z terra sit et
bona z fauna z opem et fatua pontificum
libris dicit ostendi Rones at sup ubi de terra
scripsimus apposite sunt

De sterope athlantis filia

Steropes et hec filia fuit athlantis et
pleionis qua d^t^ ouidius a marte dilecta
et ex eo peperisse parthone qui rex fuit ca
lidonie archadie se opposite

De tileno athlantis filio

Cyleno eque athlantis z pleionis fuit
filia. hec a Jove viciata mercuriu pepe
rit alui a superiori qui cognoiatus est Cylenius
a matre seu a monte archadiem quo forte na
tus est.

De taygeta athlantis filia

Taygete patrem fuisse athlantem volut
z pleionem matrem eaqz dicunt placuisse iovi
et in eius amplexus venisse atqz ex eo co
cepisse lacedemone que filiu taygete a se
nomis filie dixerut aly z nonnulli eu ex seme
lenatu volue

De altione filia athlantis

Altiones ex athlante et pleione nata e
placuit qz neptuno ex q^o^ pepisse voluit
altionem genitorem ceyx regis trachinie

De merope filia athlantis

Meropes ut reliqne pliades athlatis
z plionis filia fuit. Sisipho qz corin
thiorum Regi nupsit ouidio teste. Et credit
eam sisipho pepisse laertem ulixis patrem
z glautu et creontem

De calipsone athlantis filia

Calipso nympha ut dicit priscianus — priscianus
in maiori volume filia fuit athlatis
ex qua tame matre no dicit qd z ante pristi
anu testatus e homerus in odissea dicens — homerus
ΕΡΕΛΝΕΡ ΑΤΛΑΡΤΟΣ ΕΥΓ ΑΤ ΝΕ ΛΟ ΛΟΣ ΟΛΙΖ
ΜΥΗΥ. **Id est ubi certe athlatis filia dolosa
calipso** Cuius aut athlantis ignorat Ad hac
ut homerus testat pueniut ulixes naufragus
et septe annis apud ea detentus e fuit. n.
hec dna cuiusda insule ogigia nuncupate
seu a se calipso denominate

De epymetheo Japeti fi^o^ qui genuit pirra

Epimetheus filius fuit Japeti ex a
sia coniuge ut ait leontius hic ingenio — Leontius
valens hois statua primus ex luto finxit
Quamobrem dicit theodontius indignatum — theodontius
Jove et eu vertisse in symia atqz relegasse
se apud insulas pitacusas. Cuius figmenti
reseratio talis est Sunt symee aialia in
q^a^ hec a na insitu habitu ut quicqd viderit
quecunqz attente et ipe facere velit et aliqn
faciat Sic visu est epymetheu ad instar
n^r^e nolusse hoiem facere z sic symie imi
tatus nam simia dicus e apud pitacusas
insulas ideo simia relegatus dixe eo qz oli
habitauerit simyis insule ille seu forsan
ingemosis hoibz et in suis opibz natura
imitantibz. **De pirra epymethei
filia et deucalionis coniuge**

Pyrra epimethei fuit filia ut dicit — ovidius
ouidius z deucalionis coniux de qua
ide ouidius d^t^ sic deucalion lacrimis ita pir
ra affat^ur^ ab ortis O soror o coniux o femina
sola superstes. Quam genus coe in z patru
elis origo. Deinde thorus iunxit nunc ipa
picula iungunt h^c^ aut cu eet prussia mulier

Una cum deutalione viro diluuium passa e
eiqz viro pepit filios

De promotheo Japeti filio qui fecit pandora et genuit ysidem et deutalionem

matrobius — Prometheus Japeti fuit filius ex asia
nympha coniuge eius ut matrobius tes
tatur ubi de origine lingue latine et alii
ovidius — plures hunt an alios omnes formasse hoiem ex
tra dicit ovidius Sive recens tellus seducta qz
nuper ab alto ethere cognati retinebat semina
celi Qua satus Japeto mixta fluuialibus
undis finxit in effigie moderantum cuncta deorum
oratius — Oratius at aliquid superaddens dicit in odis ferunt
pmetheus addere pncipi limo coactus particu
claudianus — la undiqz desecta insam leonis vim stoma
cho apposuit nro etc. Verum claudianus in pana
girico iiii cons. archadii fabricam istam longe
plenius omni longa verborum serie describit di
cens disce orbis qz quisqz sibi cum conderet artus
et i p xxxi versus. Sane hiis a sermo et
fulgentio superaddit fabula. Dicunt enim cum
pmetheus ex luto finxisset maiatum hoiem
miratam eius exonium opus minerua eiqz spos
pondisse quidqz ex celestibus bonis vellet in
perfectione opis sui. Qui cum rudisset se
nescire nisi videt qz aput superos sibi erit utilia
ab ea elevatus in celum est ubi cum cerneret celes
tia omnia flammis aiata ut suo et opi flama
immitteret clam ferula rotis phebi applicuit et
ea causa igne furatus reportauit in terras et
pettusculo ficti hois applicuit et sic aiatum
reddidit eumqz pandora nomi. Quamobrem
irati dii eum p mercurium caucaso alligari fece
runt et vulturi seu aquile ietur eius ul cor
dilamandum ppetuo dederunt. Cuius conquestio
nem in rupe satis longo carmine eschilus pit
tagoricus poeta describit asserens illi cor ab a
esschilus — quila rostro discerpi et mox itero restau
rari ac itero abante lamari et sic indesinenter
vexari hoibz at ut saphee et hesiodus dicunt
oratius — dii ob hoc morbos et maciem ac mulieres i
misere. Oratius at dicit tum maciem et phe
brem ut in odis audax Japeti genus ignem
mala fraude gentibus intulit post ignem e
therea domo subductum macies et noua febri
um incubuit cohors etc. Harum fictionum in
volucrum semissime verum non e leue cortice apue
rire. n. nisi longa exquirentur verba que si
non apponantur erit paucis plurium ingenium opor
tunum faciam igitur resecans quantum potero ut pres
tabit deus. Et ante omnia videndum puto qs
fuit pmetheus iste. Quamquidem dupx est sicut

dupx est homo qui pducit primus aut deus ve
rus et omnipotens est qui primus hoiem ex li
mo terre composuit ut pmetheum fecisse fingunt
seu natura rerum que ad instar primi reliquos ex
terra pducit sed alia arte qz deus. Secundus
e ipse pmetheus de quo quidem aliam scribamus
allegoria secundum simplice sensum quis fuit vide
dum est. Dicit ergo theodontius de pmetheo — Theodontius
ista legisse qz cum illi Japeti patris eo qz natu
maior esset successio deberet iuuenis et dulcedine
studiorum tractus ultro illa epimetheo fratri dii
obz parvis filiis deutalione et yside delictis
in assiriam abiit et inde postquam aliquamdiu i
signes eo eius audisset caldeos in vertice cau
casi secessit ex quo longa meditatione et ex
piencia pcepto astrorum cursu et naturis ac
natis fulminum et rerum plurium causis ad as
sirios rediit eosqz astrologia docuit et pcura
tiones fulminum et quod odio ignorabant ciuilium
hominum mores egit qz adeo ut quos rudes et oio
siluestres et ritu ferarum viuentes inuenerat qui
de nouo compositos ciuiles relinqueret hoies. Qua
bus sic premissis videndum est quis sit pductus
homo quem superdixi duplicem esse. Est n. homo naturalis
et e homo ciuilis ambo tamen aia ronali viuentes natura
lis aut homo primus a deo ex limo terre creatus est
de quo et ovidius et claudianus intelligunt
esto non adeo religiose ut ipam faciunt et cum
ex luto illum pmetheus iste primus formasset
insufflauit in eum aiam viuente quam ergo rona
le intelligo et cum hac sensitiuam et vegetatiuam
potentias seu secundum quosdam aias vero hee naturam ha
bue corpea et nisi peccasset homo fuisset eterne
sicuti et volunt cum diuina natura est. Hunc pfectum fuisse
hominem etc. quosdam actus tuos credendum e
nec opinari debet quisquam oportunum illi fuisse
ad eruditione fuisse temporalium vero pmetheum
aliquem mortalem verum qui a natura pducti sunt
rudes et ignari veniunt ymo instruatur vitae
agrestes et belue etc. quos secundus pmetheus in
fingit. i. doctus homo et eos tamquam lapideos
suscipiens quasi de nouo creet docet et instruit
et demostrationibus suis ex naturalibus hoibz ciuiles
facit moribus scientia et virtutibus insignes adeo ut
liquido pateat alios pduxisse naturam et alios
reformasse doctrinam. Insuper dicunt minerua
opus huius miratam eum in celum traxisse datu
rum si quid ad opus suum pficiendum cerneret opor
tunum quod ergo sit intelligendum reor p minerua
s. sapientem virum qui non opus admirat hoiem
silicet ex luto pductum et cum eum videat imper
fectum quantum ad doctrinam et mores cupiens eum

ciare, id est perficere sapientia duce per speculationem ascendit in celum et omnia ibi igne ciata videt, ut intelligamus quia in celo, id est in loco perfectionis, sunt omnia ciata igne, id est claritate veritatis. Sic et perfectus homo nulla ignorantie nebula offuscatur et meditatione continua versatur in celis. Demum a rota solis furatur hic ignem et defert in terris et pectori infert lutei hominis et vivum efficit. Equidem non incongrue dictum est. Non enim in theatris vel plateis et in spiraculo veritatis claritatem adipiscimur, quin immo in solitudinibus semoti et exquisita taciturnitate speculantes et crebra meditatione rerum naturas exquirimus. Et quia ista talia clam fiunt, quasi furari videmur. Et ut appareat unde sapiens hauriat immortales, dicit quod a rota solis, id est a gremio Dei, a quo omnis sapientia est. Ipse verus est sol qui illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum, cuius eternitatem per rotam non habentem principium neque finem designare voluere, et hoc apposuere ut de ipso Deo vero et non de sole creato acciperemus dictum. Hanc demum flammam, id est doctrine claritatem, immittit pectori lutei hominis, id est ignari. Nam et si omnibus largitor munerum Deus animam bonam et perfectam infundat, corporea moles caligine infecta terrestri adeo vires retundit anime ut plurimum, nisi doctrina iuvetur et excitentur, adeo obtorpescunt ut potius bruta quam rationabilia animalia videantur. Doctrina igitur sapientis adeo suscepto prudens homo animat, id est sopitam animam excitat lutei, id est ignari hominis, qui tunc vivere dicitur dum ex bruto rationalis efficitur seu effectus est. Explicito autem homine iratos deos dicunt quendam fecisse ut religasse Prometheum in rupe, immisisse febres maciem et feminam hominibus. Circa quod quantum ad primum advertendum est hic poetas more vulgi improprie finxisse locutos existimat quidam. Vulgus enim iratum deum adversus quemcumque laborantem videt, quantumcumque circa laudabile opus fatigetur, quasi nil possit ocium dare a pacato deo. Et ideo iratum putavere deum Prometheo eo quod assiduo studio nostendarum rerum laboraret. Seu ideo iratos dixere, quia laboriosa hominibus immisere de ista ira qualis sit, ubi de fama dictum est. Quod autem duci et alligari Caucaso Prometheum a Mercurio fecerint, pervertitur ordo. Nam prius in Caucaso fuit Prometheus quam hominem rapto igne animaret. Ductus est igitur sitimus et id desiderio ipso prudens homo a Mercurio interprete deorum, id est ab eruditione alicuius enucleantis secreta nature impulsus in Caucasum, id est in solitudine quantumcumque secundum historiam in Caucasum secessit, et ibi religatus in rupe, id est a propria voluntate detentus. Ibi illi precordia aiunt ab aquila lacerari, id est a meditationibus sublimibus anxiari, quae longo exhausta meditationis labore tunc restaurantur, cum per ambages inalate exquisita alicuius rei veritas reperitur. Et hoc quantum ad ficta de Prometheo, quem prefato maiores nostri asserunt eximium sapientie doctorem fuisse. Nam Augustinus in libro De civitate Dei, et postea Rabanus et Lucon Carnotensis equo fatentur consensu eum sciam i sitque fuisse virum. Eusebius preterea in libro temporum dicit Argo regnante Argivis fuit Prometheus, a quo homines factos esse commemorant. Et revera cum sapiens esset feritatem eorum et immania impicia ad humanitatem et sciam ... figurabat. Post hunc Servius etiam de eo testatur quod prudentissimus vir fuit et a prudentia denominatus. Et quod primus astrologiam Assiriis docuerit, quam in altissimo residens Caucasi vertice maxima cum cura didicerat. Hunc insuper dicit Lactantius in libro divinarum institutionum omnium primum simulacra ex luto componere incepisse, quod forsan de compositione hominis ex luto fabule dedit initium. Sic et Plinius ubi de naturali historia dicit eum primum docuisse ignem e silice provocatum ferula servare. Voluere insuper iratos deos immisisse hominibus maciem febres et mulieres. Per maciem ego intelligo labores corporeos quibus extenuamur et ad quos nascimur, illius tunc cum dictum est: cum sudore vultus tui vesceris pane tuo. Hic autem maciei materiam dedit intuitu. Per febres vero ardores concupiscentie quibus angimur et vexamur assidue voluisse reor. Mulier autem ad solatium creata est, sed inobedientia sua facta est stimulus. Nec equidem prius si vite intueri velimus, quod ut potius alienis verbis quam meis ondam. Quid preclarissimus preceptor meus Franciscus Petrarcha eo in libro quem de vita solitaria scripsit de eis sentiat libet apponere. Dicit enim sic: Nullum virus a Deo pestiferum vitam hanc sectantibus ut muliebre consortium. Femineus enim decor eo formidolosior funestiorque quo blandior, ut sileam mores quibus omnino nihil instabilius, nichil studio quietis infestius. Quisquis requiem queris feminam cave, perpetuam officinam litium ac laborum. Raro sub eodem tecto habitant quies et mulier. Satyricum verbum est: semper habet lites alternaque iurgia lectus in quo nupta iacet, minimum dormitur in illo. Nisi forte tranquillior est concubine accubitus eius et fides minor et maior infamia et litigium par. Scitum est illud clari oratoris dictum qui non litigat

De stimulo humani generis

Augustinus
Rabanus
Lucon
Eusebius
Servius
Lactantius
Plinius
non de femina
Franciscus Petrarcha
Satyricus

celebre est post hec paulo inferius sequitur idem Cum
que ergo littere fugis et scelera fuge mox alte
ra sine alteram effugies femine et si quid rarum
est mitissimi mores sunt ipsa puncta ut quasi in
divinum umbra noceas est Cum ergo si quid fidei
mereor vultus atque verba cuntis qui solita
riam pacem querunt non aliter vitandi sunt non di
co quam coluber sed quam basilisci conspectus ac sibila
ria nec aliter oculis quam basiliscus inficit et
ante contactum inficit. hec ille que et si mul
ta sint et vera hinc quam dicem longe plura
sed quam non exigit intentum prius hec de stimu
lo humani generis dixisse sufficiant

De pandore homine a prometheo facto

Pandora dicitur Fulgentius nominatum eum
quem prometheus ex luto confecit quod
a fulgentio ob id dictum puto quia pandore sig
nificatum sit in latino omnium munus eo quod non ex
notitia unius tantum rei componatur sapiens sed ex
multis et veri ex omnibus sed talis solus est deus
posset preterea dici pandora a pan quod est totum et
doris quod est amaritudo quasi pandoris omni ama
ritudine plenus. Nam in presenti vita per
homo absque amaritudine possidere quod ut veri
sic se unusquisque excutiat et videbit Job autem
vir sanctus et patientie insigne spectaculum volens
hoc impertire humano generi dixit homo
natus de muliere brevi vivens tempore multis
repletus miseriis

De yside promethei filia

Ysis autem ait theodontius filia fuit prome
thei et puella a patre epimetheo patruo
dedita de qua idem theodontius talem reci
tat historiam dicit ergo quod cum virgo eximie
et prestantissimi decoris esset iam matura
viro Jovi placuisse et ab eo actu seu poten
seu suasionibus ut in eius veniret concubitum ex quo
ysidem dicit Jovi epaphum peperisse Tandem sen
tanto fidens amasio puella seu quia nimia ar
dentis esset animi in regis cupidinem incidit et
auxiliaris a Jove habitis et aliunde contractis
viribus quasi in effectum viribus regem amni incites
argum argivorum regem annositate decrepi
tum sed ad occultatum hominem traxit in bellum
adversus que cum descendisset in aciem fortem
et ut fratris ysidis viribus ipsa caperetur ysis et
ab argo servaretur captiva vero iussu Jovis
patris sui stilbon qui postea mercurius appellatus
est homo eloquentissimus et audacia atque indus
tria plenus decipulis suis egit ut occiso a se
rogo sene a captivitate liberaretur ysis Cum
cum non bene cederent res in patria sua confisa

sollertie consternata navem cui vacca erat insigne
ad egyptios transfretavit et cum ea stilbon ob
perpetratum facinus pulsus ex grecia et cum ibi
iam apis potentissimus esset eidem nupsit et di
tis egyptiis caracteribus litterarum atque ostenso terre
cultu in tantam grandem devenit egyptiorum exis
timationem ut non mortalis femina sed dea potius ha
beretur divinique illi ad huc viventi impenderet
honores leontius non dicebat se a barlaam
habuisse hanc ysidem antequam transfretaret apis in e
giptum eidem api nupsisse et postmodum cum Jove
concubuisse Et ob id cum restitisset indignatus a
pis regno argivorum relicto in egiptum abiis
se et eam postmodum ad se accedente viro suscepisse
in quibus tot sunt ab utraque parte ope
rum et temporum inconvenientia ut non solum auferatur
historie fides sed nec et aliqua possit veri si
litudo rerum adaptari et potissime adveniente
yonis obstaculo. cuius cum api conveniens tempus huic
historie plurimum aufert fidei Sane sollertibus
huius veritatis inquisitio relinquatur

De deucalione filio promethei qui genuit ellanum
psithium dyonisium et phemonoem

Deucalion omnium veterum testio promethei
filius fuit cui adulto epimetheus
patruus pirram filiam iunxit coniugio inter
nos integrum homo fuit et pirra pudica femina
de quibus ovidius non illo melior quisquam nec
amantior equi vir fuit aut illa reverentior
ulla deorum et huius nostro tempore apud thessalos
ingens fuit diluvium de quo fere omnes scriptores
veteres mentionem faciunt fingunt quod plurimum exces
centibus aquis deucalionem solum cum pirra co
niuge in naticula evasisse et parnasum de
venisse montem Et cum iam aque cessarent
themis adisse oraculum consulturi de humani
generis restauratione eiusque iussu tecto capite
solutisque vestibus postergasse saxa tanquam parentis
magne ossa et ea in homines fecisse quasi conversa.
Hoc figmentum a barlaam sic explicatum
referebat. Dicebat enim se legisse in grecorum an
tiquissimis annalibus ob hoc diluvium territos
homines et ad suprema usque montium effugisse
atque intrasse cavernas et aut vera cum mulieri
bus sive expectaturos finem et ad hos deucalionem
et pirram cessantibus aquis in mesto atque supplici
habitu accessisse et deucalionem hominibus et pirram
mulieribus non absque labore maximo suasisse a
quas cessasse nec amplius fore timendum et
sic eos a verticibus montium atque ex saxeis an
tris eis scilicet abobus precedentibus in habitationes
et tecta redivisse porro theodontius non sic dicit

ouidius

barlaam

ei delatum deucalionem cum coniuge et aliis pluribus
in navi ad parnasum, et cum cessassent aque
ibi regium sibi sedem statuisse cum primo thes
salis imperaret, et ex comuni consilio tamquam bono
publico sertum ut renovatis hominibus et mulieribus
e cavernis quarum quantitas maxima longe homi
num excedebat eo quod recedentibus aquis pau
diores longe ante quam homines in montana confu
gerant. Et sic ex eis nulla perit cum ex hominibus
multi absorti sint posita verecundia quam per
tectum caput intelligit. Nam ei verecundia
mulieribus videntes indistincte homines quibuscum
que mulieribus miscerentur quod per solutas ves
tes dicit intelligi. Nam ut ibi de venere dictum
est veneris cingulum est dictum ceston quod ipsa
fert ad legitimos coitus cum vero multi citos
tendit cingulum deponit. Et sic illi solutis
vestibus in illicitos ire coitus ostendebat et hoc
anxiende plus ea omnium ex multitudine mulierum ut
virorum paucitas possit amplissima prole sursum
per quod autem illos vocat ossa parentis non ob a
liud dictum puto nisi quia sicuti saxa terre mo
lem ne effluant continet sic et ossa hominum cor
pora servant in robore sic et labores agricultorum
agunt ut ea producant ex terra ex quibus
nutrimur atque consistimus quod videantur ex agre
assumpti qui incoluere postea civitates ego autem
reor illos parentis ossa dictos quia ex cavernis et ante
motum vel lapides facinus educti sunt et ob
duricie sua saxei dicti

De Ellano deucalionis filio

Ellanum dicit theodontius filium fuisse
deucalionis et pirre quem ait barlaam
patre mortuo addo nomen suum et imperium am
pliasse ut fere omnem greciam que in egeum mare
versa est a nomine suo ellada nominata sit et ella
des greci

De Psitaco deucalionis filio

Psitacus deucalionis et pirre filius
ut ait theodontius promethei aui sui
doctrinis imbutus ad ethiopas abiit ubi in
maxima veneratione habitus cum in longissimum
evasisset evum oravit ut rebus subtraheretur
humanis cuius precibus dii faciles eum in avem sui
nominis mutavere. huius ego fictionis causam credo
sui nominis et virtutis famam quod eo iam mortuo
viriditate durant perpetua uti sit perpetuo viri
des aves ille fuere qui credent hunc psitacum
eum fuisse qui unus ex septem sapientibus dictus
est. sed theodontius dicit eum longe antiquiorem

De Dyonisio deucalionis filio

Dyonisius ut testatur eusebius in libro

temporum deucalionis fuit filius eiusque facta cla
ruisse dicit circa initium ducatus moysis
que tamen fuerint nusquam legisse memini preter
quam cum in attica venisset a semaco quodam
susceptus hospitio filie eius capree pellem
largitus est

De Frentrato deucalionis filio

Frentratem deucalionis fuisse filium pau
lus et nonnulli alii arbitrantur eo quod de
eo sic referat tullius in libro tuscullanarum
quoniam dycearcus autem in illo sermone quem
corinthi habitum tribus libris exponit doctorum hominum
disputantium in primo libro multos loquentes
facit duobus frentratem quedam phiotam sene
quem ait a deucalione ortum disserentem inducit
et cetera. Ex quibus post originem apparet eum fuisse philosophum

De Astreo titanis filio nono qui genu it astream et ventos

Astreus filius fuit titanis et terre ut
asserit paulus hunc dicunt sermonis e
lactantius cum aurora genuisse et ex ea ge
nuisse astream virginem necnon et ventos
omnes. Quos dicit paulus cum senex esset du
fere adversus jovem bellum movissent omnes
armavit et emisit in superos esto lactancius
dicat eos ab athlante armatos. Astreum
potentem aliquem atque superbum fuisse hominem
existimo ideo ventorum patrem dictum est quia ali
cui ventose regioni prefuit. Quod illos arma
vit in superos a ventorum discursione sumptum
est qui si a terre concavitatibus veniant ut in
altum erumpant necesse est

De Astrea filia astrei

Astream astrei titanis fuisse filiam sa
tis vulgatum est que cum dies fuerint adu
ltus patrem et patruos in celum assumpta est
et in zodiaco locata ea in parte que ab ea virgo
denominata est. Astreum astree patrem ego
hic non hominem sed celum astrigerum intelligo
quod ex se iusticiam contingit dum perpetuo ordine
sibi divino munere dato inferioribus corporibus
unicuique in suam qualitatem indesinenter oppor
tuna concedit. Et huius exemplo legumlatores
prout humano ingenio possibile est in animo or
dinale iusticiam. Ex aurora autem eam natam
dicunt quia sicuti aurore claritas solem precedit sic
et ex noticia certa rerum gestarum debet ori
ri seu oritur iusticia seu iudicium dies fuisse
dicitur quia bonus semper favet iusticie et vici
at reprobos. Ea ei in celi parte eo posita est quia
contigua est equinoctio ut ostendatur ex iusticia
rerum equitate consequi et sicut sole ibidem

De Iusticia

existente eius tempus per diei et nocti ab eodem sole
concedit sic a misti equinoctiis reddit depresse
conditionis hominibus atque claris

De ventis filiis Astrei in generali

(Secundum Lactancium) Venti ut pluribus placent summus et Lactancius as-
serit Titanis et Aurore fuere filii. Hos di-
cit Lactancius a Iunone ob natum Epaphum inci-
tatos in Iovem. Qua ob causam a Iove cavernis
clausi sunt et sub imperio Eoli relegati. Sed
aliam causam dicit Theodontius a Pronapide mostrari
in Prothocosmo que talis est. Dicit enim Pronapides
Litigium Erebi plurimum tulisse a Iove de celo fui-
sse deiectum, et ob id ad inferos descendisse
et quietis furiis orasse si quid unquam eorum no-
tis finis labor posset impostorum voluptatis
afferre irent et sua venena que exceptibus ven-
tis inicerent ut furiis infestati Iovis regnum
infestaret atque quietem que enestigio ten-
dentes cum eos pacifice sedentes in domo prima
invenissent non solum infurias sed odia immisere a
deo ut in regiones suas abeuntes confesti-
bus in altum discursu facto omne celum tra(n)s
gentes inciperent. Quibus perterritus primo Iupiter
deinde commotus eis non absque labore captis a
cavernis Eoli inclusis eos sub eius esse iussit
(Virgilius) imperio de quibus Eneidos primo scribit Virgilius
nimborum in patriam loca feta furentibus au-
stris et cetera et infra per xii versus. Harum vero
fictionum si volumus hunc sensum an alia necesse
est ut Astreum horum patrem celum credamus astrigerum
ita tamen ut unum sit celum quidquid inter lunem octa-
vum et octavie spere convenit continetur. Nam motum ce-
li et planetarum tamquam a remociori tamen pauluium
causa causari arbitror. Si autem Astreum hominem
ventorum patrem voluerimus iam superius dictum est eum
inspexisse locis ex quibus multi orirent venti
et hinc dictus sit ventorum pater. Aurore autem di-
cuntur filii quia ut plurimum approximante aurora
consueverunt venti oriri quod nautarum approbat
auctoritas et consuetudo. Illa enim hora eos surgere
dicunt et ob id eadem hora ut plurimum suas
navigationes incipiunt et hinc Aurore fi-
lii nuncupati sunt. Eos autem a Iunone in Io-
vem armatos fuisse id fictum est quia a terra et
multi credunt que Iuno est et quadam terre
respiratione expelli et cum alibi nequeant
preter in aerem impingi cum aer superior sit in
Iovem armatos idest impetuosos fictum est. Quod
autem Litigium ope furiarum eos et inquietas
regnum Iovis et inter se hostes fecit a motu eo-
rum et ope sumptum est. Nam si ab oriente ven-
tus surrexerit et iterum ab occidente ut et per
aerem et in se concurrat necesse est ex quo videntur
hostes et regnum inquietare Iovis. Eos autem sub
imperio Eoli relegatos in cavernis id dictum est
quia Eolides insule quibus olim prefuit Eolus et
ab eo denominate sunt plene sunt cavernarum ca-
verne autem plene sunt aeris et aquis cuius motum cau-
sat calor et ob calorem surgunt ex aqua vapo-
res quos calor ipse resolvit in aerem qui cum loco
non capaci consistere nequeat egreditur et si arctus sit
egressus de necessitate impetuosior et sono-
rior et diutinior exit. Et sic cum generati venti
ex cavernis Eolidarum insularum exeant fictum est
eos in cavernis Eoli relegatos atque suo sub im-
perio positos. Sed Virgilius sub hac fictione longe
aliud sentit quod quoniam non spectat ad propositum non
appono. Est preter fictiones horum particularis po-
tentie sunt distincte regiones et nomina sunt insuper
secundum quosdam pauciores secundum vero alios plures nec
eisdem nominibus ab omnibus nuncupati sunt. De quibus
antequam ad singulorum sermonem veniamus pauca dixis-
se non erit incongruum. De eorum potentia regionibus
et nominibus in maiori Methamorphoseos scribit Ovidius (Ovidius) Et
cum flaminibus facientes frigora ventos. Hiis quoque
non passim mundi fabricator habendum aera per-
misit. Vix nunc obsistitur illis cum sua quisque
regat diverso flamina tractu quin lament
mundum tanta est discordia fratrum. Eurus ad
auroram Nabatheaque regna recessit Persidaque et
radiis iuga subdita matutinis. Vesper et occi-
duo quo litora sole tepescunt proxima sunt ze-
phiro Scithiam septemque triones horrifer invasit
boreas contraria tellus nubibus assiduis pluvioque
que madescit ab austro et cetera. Hos septem esse dicit
(Ysidorus) Ysidorus ethimologiarum libro eosque sic disponit
et nominat. Quorum ab oriente verno in occiduum
(Subsolanus qui et) tendit id est dictus subsolanus quia sub ortu solis nascatur
(Eurus) hinc duos collaterales amittit Eurum scilicet a sini-
stris quem sic ait vocari eo quod ab eo spiret
idest ab oriente estivo. A dextris vero dicit esse Vult-
(Vulturnus) urnum sic dictum quod alte tonet. Austrum inde a me-
(Auster) ridie flante sic dicit dici quod aquas hauriat
eumque ipse appellari nothum. Et dextris eius dicit
(Euroauster) esse Euroaustrum inde dictum quia inter eurum sit
(Austroafricus) et austrum sic et affricum. Sic idem libonothus
(Libonothus) vocatur eo quod inter libem et hunc sit alinothus. Zephi-
(Zephirus) rum autem subsequentem ab occiduo flante dicit
eo sic appellatum quod flores et germina eius vivifi-
(Favonius) cent spiritu atque eundem vocari favonium lati-
ne quod hiis faveat que nascuntur. Cuius a dextris
(Affricus) affricum seu libum a regione unde spirat de-
(Chorus) nominatum. A leva vero chorum eo quod ventorum
circulum claudat et quod chorum faciat. Antea tamen

(Precipui venti)

dicit cauru noiatu et a nonnullis argestem
Septetrio Septētrionem inde dicit dictu eo q a circulo
septē stellaꝝ consurgat Cui ꝑoit a dex̄ra cir
ciu a vicinitate chori sic denoiatu a sinist̄ra
Aquilo vo aquilonē cui9 noie cam d̄r q aquoꝫ coti
gnat et dissipet nubes Eunqꝫ dicit et borea
Boreas noiari q ab yperboreis motibꝫ egredi videat̄
Scribit pterea ysidorus hīs .xij. designatis
alios ꝫ ēē ventos quos ego eosdē puto sꝫ a
liis noibꝫ appellatos vt puta ethesias quas
ait statuto ann tpē aborea in egiptu efflaē
Aura Altanus S͛ ꝫ aura ꝫ altanū Aura vo ab aere dcam
q lenis sit q͠ agitatus lenit aer altanum
Turbo in pelago fieri et ab alto denoiatu Turbo
nē insup a vba dcm dicit est em ventoꝝ ꝫ
Fragor cinis lucio qda piciosa psepe fragorem
a fractā ꝫ veꝝ sonitu denoiari ventu ait
Vitbinus sit ꝫ procella dcam eo q cu pluuia flans
euelat Vitbinus at vbi de architectonica sc̄
bit vigint quatuor ēē ventos ondit Dicit
ēē austri collaterales leuchonothu ꝫ alta
nu affrici libonothum ꝫ subuespm fano
ni Ergastes et ethesias Camiriu et
choꝝ septētoms tracias et gallicu aquiloi
supnas et cecias solano thas ꝫ orithias
euro circias ꝫ vultum alibi aut dicit ipē vi
tru9 eos .viii. tm ēē sēbens andromcu cyr
restrē ad demostracioem opioms hui9 athe
nis turri octogona gstruxisse et singlis
latibꝫ sculpta ei9 venti ymagine cu illa fa
cies venti eēt aduersa posuisse Et tādem
methamarmoea sup turri imposita eren
tonem sup imposuit illi dex̄ra virga porrigē
tem qui cu circu ageretur a ventis virga de
signabat quis eēt qui flaret et sic dicit cop
tu inē solanu ꝫ austru euru inē austru
et fauonu affricu inē fauonu ꝫ septētrio
nē tauꝝ seu choꝝ Int septētrionem ꝫ sola
nu aquilonē Cuna descrip̄coꝫ tamqꝫ optiam
atqꝫ vera mediterranei maris naute oēs
Ianuenses sruant ꝫ potissiē Ianuenses qui pfecto cetos
nautice artis excedunt ingenio

De subsolano vento et vulturno ꝫ euro collateralibꝫ suis filius astrei

Expedito de ventis in gnali de vnoqꝫ
scdm ysidori descrip̄coꝫ in pticlari pauca
Beda dicenda sūt Et p̄o de subsolano orientali
vento hic vt d̄r Beda calidus ē ꝫ siccus sꝫ
tempate et io calidus q̄r dm sub sole mo
uet̄ Siccus aut q̄r cu occeanus orientalis mlt
tu distet a nob ex quo humiditate sumere cre
dit̄ ea omēꝫ vemendo emittit Sꝫ absit vt
creda ridiculu istud omiem scilꝫ ventu qui
ad nos ab orientis plaga venit oriri in ori
ente ex̄rēmo cu ditissimu heat multos apd
colidas oriri vt preaem ē ex quibꝫ nonnulli
in nos efflat quos nos orientales ꝫ meri
to dicim9 Cuna ob cam salua semp reueren
cia Bede fruscrā dcm puto eos ob longinq
tate origis sue ad nos inuta cōplexione
venire hinc eiusdē cōplexionis sūt a dextris
vultũus omnia desiccans a sinistris vero
eurus nubes agitans seu generans

De notho vento et euro astro atqꝫ austro affri collatalibꝫ ei9 filius astrei

Nothus australis est vent9 nālit frigi
dus ꝫ siccus veru du per torridam
zona ad nos veniens trāsit calore assumit
et ab aquaꝝ multitudine in meridie existente su
mit humiditate et sic inuta nā ad nos venit
calid9 ꝫ humidus et calore suo poros terre a
perit ꝫ humore vt plimu multiplicat ꝫ nu
bes ꝫ pluuias inducere consueuit hui9 for
ma sic describit ouidi9 madidis nothus euo Ouidi9
lat alis Terribilem picea tectus caligine
vultu Barba grauis nimbis canis fluit
vnda capillis fronte sedēt nebule rorant
pennēqꝫ sinusqꝫ ꝫ cetera hinc eiusdē cōplexionis
a dextris est euro aster qui tepestates in
mari generat eo q vt beda d̄r ab ymo suf
flet a sinistris aut austro affer quē aliqui
dicunt calidu ꝫ tpatu

De septētrione vento et circio collaterali eius filijs astrei

Septētrio vent9 est a plaga in q orit̄
principatus nascitur .n. in locis aquo
sis ꝫ congelatis et excelsis motibꝫ ex q
bus ad nos vsqꝫ puve flat eo q in locis p
que trāsit9 facit nullus ob intensu frig9
resoluit vapor hic aerem serenu facit ꝫ
quas excitauerat haust9 pestes repellit ꝫ
purgat Cōplexioē aut cu collatalibus
frigidus ē et siccus Circium em a dextris
ē circius appellat minimu gnadi imbriu pro
ductor a sinistris aut aquilo ē seu boreas
de quo latior sermo sequit̄

De aquilone seu borea vento astrei filio et collaterali septētrionis

Boreas seu aquilo uetus collatalis
ē septētoms et nā sua ht nubes
dissipare et aquas ligare gelu Cui9 vires
ꝫ opa in psona sua loquēs describit Ouidi9 Ouidi9
dicens apta mi vis est qua tristia nubi
la pello et freta concutio nodosa qꝫ robora

verto In primo quod nives et terra grandine pul
so Idem ergo cum fratres celo sum natus aperto Na
m michi campus is est tanto molimine luctor ut medi
nubes concursibus insonet ether exiliatque cavis
elisi nubibus ignes Idem ergo cum subii convexa fo
ramina terre Supposuique ferox imis mea terga
cavernis Sollicito manes totumque tremoribus
Servius orbem etc. Ex hoc plures dicuntur fabule Nam
servius dicit eum amasse yacintum puerum qui et ab
apolline amabatur Et quoniam videret amorem
pueri in amore apollinis magis quam in se flecti
iratus disco ludentem interemit Preterea dicit o
vidius eum amasse orithiam erithonii regis
athenarum filiam ac eam in coniugem postulasse
que cum non daretur indignatus se disposuit ad ra
pinam rapuitque et ex ea zethum et calaym fi
homerus lios suscepit Insuper dicit homerus in y
liade inducens eneam achilli loquentem in
pugna boream pulcherrimas dardani ada
masse equas et ex eis equos duodecim
ovidius velocissimos suscepisse In quibus si cortices
fabularum admoverimus advertemus primo
boream iacintum qui flos est et ideo puer quia
nullus diu vivit flos amare hoc est infortunare quia
forte flabat sepissime per prata plena ia
cinctis quos visimus quos diligebat uti et
nos crebro visum vadimus quos amamus
Quem iacintus ab apolline id est a sole ama
batur Nam et ipse productor talium et conservator a
mator esse dicitur Et quia talium fotor est et
ideo a iacinto magis dicitur quia unaqueque res
id amare videtur per quod ad esse deducitur et per
severat in esse Nam flores et alia agente so
le nascuntur et vivunt quamdiu vivunt A borea
autem ideo occisus dicitur quia boreas horriditate
historia sui flatus cuncta humore privat atque desic
cat Amasse eum orithiam historia est Dicit enim
theodontius Boream iuvenem fuisse tracem
nobilem et audacem qui tractus fama miro
in contractu a thereo qui pandionis filiam
habuerat in coniuge cum audisset orithiam
erithonii atheniensium regis formosissi
mam puellam esse cupidine captus eius peciit
coniugium quod cum illi negaretur ob incestum co
missum a thereo in philomenam que filie illi
boreas furibundus esset iratus captato tempore
illam rapuit anno regni erithei nono et fi
lios ex ea suscepit et sic fabule locum no
ovidius me iuvenis et regio adinvenit Equos autem
dardani a borea genitos ideo dici arbitror
quia possibile fuit dardanum fama bonitatis
equorum eius regionis tractum misisse ibidem

et pretarios assumpsisse quibus initus equabus
sine optimos atque veloces suscepit equos quos
successores eius prole semper postmodum servavere
Et hinc sumptum eos boree filios extitisse

De zetho et calay filiis Boree

Zethus et calays filii fuere boree et o
rithie quos testatur ovidius cum iasone
et aliis argonautis ad colcos iuisse verum
ut dicit servius cum a phineo rege archadie Servius
qui eo quod suasione nove coniugis filios ceca
verat a diis cecatus et ipse fuerat eique ut
escas fedarent atque surriperent arpie absterre nota de arpyis
aves fuerant apposite suscepti hospicio remunera
cionis gratia ad expellendas aves zethus et ca
lays qui alati erant missi sunt Qui cum illas
strictis gladiis persequerentur ex archadia pul
sas usque ad insulas quas plote appellant perse
cuti sunt ibi monitu iris ut desisterent Io
vis canes ulterius persequi ad socios redierunt
Quo reversionis consilio nomen immutavit in
sulis et que plote dicebantur strofades dicte sunt
Nam strophe grece latine conversio dicitur Hec
ergo de istis legisse memini quid autem habeant
sub velamine fictionis detegendum est Dicit ergo
ovidius hos post pueritiam pennas habuisse per ovidius
quibus ego intelligo barbam et velocitatem
que in adolescentia hominibus veniunt Circa autem al
legoriam pulsarum arpiarum dico quod divino mu
nere omnes boni nascimur et sic prima nostrarum
etatum bonitatis seu innocencie est sed tandem grandi
ores effecti ut plurimum abiecta innocentia deprava
mur et tunc sua super inducitur uxor cum que
concupiscibilis appetitus iudicio se trahi permit
tit quod magis prodigiose deducat sanctus plinius
testis est Qui enim avaricie cupidine occupatus dum a
variciam credit que sua illi uxor fuit filios procre
at liberos filii autem non laudabiles actus
sunt quos tunc perimamus dum illos obscenis
operibus deturpamus Quid enim turpius agere
possumus quam bonam mentem abicere ut divicias
acquiramus Quod teste seneca philosophus facete de Seneca
mencius petenti cuidam libertino dixit facile scilicet
sibi esse de diviciis via quo die permisisset
bone mentis Sic et nos ceci efficimur qui ob
cecum desiderium nimium in rapinas et turpia
lucra delabimur Apponimus igitur talibus arpie fe
de volucres atque rapaces quas ego morda
ces avarorum curas et sollicitudines intelli id est avaros
go Quibus ideo avarie surripi dicuntur dapes
quod dum talibus detinentur cogitationibus in tantum
desint oblivione avari veniunt ut etiam aliqu
ando sui ipsius efficiantur immemores Sed dum

aūj cumulū augē satagunt ꝑ ipis cibos co
teminat et sua inšia fedos faciūt arganeite
qui apud huc hospitarū qm illustres oīs iu
uenes fuē et virtute conspicui loco salubri
ū ɔsilioꝝ sumendi sunt que ꝛ si egre suscipi
ant a talibꝫ suscipiuntur tn̄ aliqn̄ et suscepta
loco muniš rēbunt boni inquisitione que
sm̄ fulgentiū ꝑ zetho ꝛ talay intelligitur — Fulgē
hec aūt boni · i · veritatꝭ inquisitio atꝫ ut
canes Jouis · i · mordaces cure et alienis bo
nis ɔtinue inhiantes pellunt vsqꝫ ad stro
phades · i · vsqꝫ ad conuersione ai ꝑquireītis bo
nū Que ɔuersio eē nō potest nisi omissis
vicijs ꝛ ɔcupiscētijs in virtute quis ꝑgressus
dirigat suos et tūc remanet a sordibꝫ de
sideriorꝫ turpiū imunis mensa phinei Sa
ne leontiꝰ longe aliꝰ hiꝰ sensū ɔpedit dt
in historia hēat fuisse talē phineū ditissimū
fuisse regem archadie ꝛ anarꝫ ꝛ mortua
stenoboe ɔiuge ex qua palemonē et phine
ū susceperat filios superinduxit arpalicem bo
ree filiā ꝛ sororē zethi ꝛ talay cuiꝰ ꝑsuasu
ipe filios excecauit Quod scientes pirate q
plotas insulas incolebant ꝗ indestitutū
auxilijs ꝛ odiosum suis obscelus ɔmissum
in filios vene ꝛ obsederūt eū et machinis
erectꝭ vsqꝫ in regia putrida sordes ꝑ iacie
bat Tandē venientibꝫ zetho ꝛ talay vocatis
cū longis nauibꝫ eū liberauerūt obsidione
piratas ꝑ vsqꝫ strophades repulē

De arpalice boree filia et phinei ɔiuge

Arpalices vt dt leontiꝰ filia fuit boree
ex ꝗ mre nō dt · hec phineo regi archa
die nupta fuit vt supra ꝑximo patet et in
festa ꝑuincius

De zephiro vento et affrico et choro col lateralibꝫ filijs astrei

Zephirus ventus ē occidēs qui a lati
nis vocatur fauonius ɔplexione fri
gidus ꝛ humidus tēpate tn̄ hieme aūt resol
uit ꝛ gramina flores ꝑ ꝑducit et dr̄ zephirꝰ
a zephs grece ꝑ latine vita sonat fauonius
aūt eo ꝑ foueat germinancia vel foueat ꝗ
nubꝫ · flat · n · suauiē ꝛ placide a meridie vsqꝫ
in nocte a principio veris vsqꝫ ad estatis finē
ɔlaterales eius affricus ponit qui tēpestuosus
fulmina ꝛ tonitrua ɔtidat ɔlateralis at eiꝰ
chorus qui vt beda dt in oriente nubilosum
aere facit tn̄ serenū faciat i accidno De ze
phiro talis recitatur fabula nympha scilꝫ fu
isse noīe clorim a zephiro dilectā ꝛ i ɔiuge
assūpta eiqꝫ ab eo in munus amoris atqꝫ
violate pudicicie oīe ius in flores ɔcessū
eamqꝫ ex cloris florā noīnt · Preterea vestꝰ ho — homerus
merꝰ in hyliade hunc trella ɔpressisse arpia
et ex ea xantū ꝛ baliū achillis eqꝫ suscepis
se Harꝫ fabularꝫ intencio talis eē ꝑt dicit — lattancius
lattanciꝰ in libro diarꝫ institutionū florꝫ
feciam magnas ex meretrico quesisse opes q
re moriēs ꝑplm̄ rōm ꝑplm scripsit hēdem ꝑte sua
ta q sub annuo fenore prestare Ex quo · s · fe
nore uoluit vt suis natalis dies singulis a
nis editione ludorꝫ celebraret Que ludi flo
rales et sacra floralia a flora nuncupata
sunt Quodqꝫ senatui tractu tpis flagitio
sū visū est cū timore plebis retractare non
possꝫ ab ipo meretricis noīe argumētū sumi
placuit vt rei pudende dignitas adderet et
inde finxerunt florā floribꝫ pēe eaqꝫ opor
tē floribꝫ placare vt fruges cū arboribus
aūt vitibꝫ ben ꝑspereqꝫ floreret Quē colore
secutꝰ ouidiꝰ nympha nō ignobilē zephi
ro nuptā ꝛ dotalitio munus vt floribꝫ p
eēt accepisse a sponso Qm̄ ludi vt dt latta
cius memorē meretricis ɔuenīt Nam oīm
lascivia ꝛ ulbꝫ licēn quibꝫ oīs obscenitas
effundit positus flagitātē ꝑplo a meretibꝫ
vestimētis q ludis in illis mimorꝫ funge
bant officio celebrant Ex tiella aūt arpia
eqꝫ suscepisse nescio quid velit homerꝰ n
isi forte qd apud eslisbene extimū hispanie
in occidēti opidū eqꝫ fate ɔuenisse apd
plinium sm̄ legiꝰ Lucas dt plinius in ɔcu
piscencia ꝑlis suscipiēde venientes hyaulco
gutture ɔuenisse flentes zephiros susci
pe et ex eis ɔcipere ꝛ pare uelocissimos eqꝫ — plinius
brem tamē euo valetes sit forsan ex eqꝫ
cui nomē erat tyella q impetus seu
ꝑcella interpretat ficm̄ ē vel vt supra de
eqꝫs dardani ex borea ɔceptis diximꝰ

De Alco titanis · xº · filio

Alceus vt ait theodontiꝰ filius fuit
titanis ꝛ terre cui ɔiux fuit vt ē
frimꝰ asserit yphimedia Que cū violassꝫ — Ouidius
neptunꝰ duos ex eo peperit filios othum
ꝛ ephialtem Quos aleꝰ educauit vt su
os et cū noue digitis vt dt frimus singu
lis mensibꝫ crescerent ꝑtibꝫ gigantibꝫ
bellū aduersus superos nec obstremū alde
ad illud possꝫ accede hos misit geios ad
iutores de quibꝫ ū de filius neptuni dicemꝰ

De pallene · xj · titanis fiº q gēt minima

Pallenem seu pallante virū fuisse
ex filijs titanis dt paulus insula

indutias bellorum licaon
plinius inuenit

lucanus

qz in egeo mari temnisse et a se denoiasse pallene hoiem imane et superis adusum
plinius. Cuis lucanus meminit dicens palleneaque ioui mutauit flumia ciclope hinc dicit eciam paulus enim ob eius semcia an bellum a ioue fulminatum. Sane theodoncius ei dicit fuisse filia noie minnia a qua cum illi conaret virginitatem surripere occisus e.

De minerua pallene filia

tullius

Minerua ut supra positum est inquit theodontius filia fuit pallantis a se ob virginitate tutandum occisa hoc ut tullius dicit ubi de natis deorum inquit plures alias minuas quita fuit ei qz ait ab antiquis pnnata appom talaria seu qz occiso patre velox fuit ad fuga seu ob alia cam fictum sit

De rhoeto et purpureo xiio et xiiio filiis titanis

priscianus

Rhoetus et purpureus ut asserit priscianus in maiori volumine filii fuere titanis et terre quorum ait nemini poeta meminisse ... fuerant signa expressa quo titan bicorpes athlantes rhoetus qz et purpureus filii terre pro terre. Et oratius in odio ait aut qui minaci porphirion statu de hiis aut aliud legisse non memini

oratius

De licaone xiiiio titanis filio qui genuit calistonem

Licaone archadie rege dicit theodontius qui insuper alibi legi filium fuisse titanis et terre seu ob splendore regni seu ob insignie aliquod facinus seu quod potius credo qz nequam fuit homo et deorum spretor atque vilipensor sic plinium legimus fuisse titanes. Ex eo aut tale restat ovidius fabula cum ascendisset in celum morbum clamor quod oia male agerent in terris voluit iupiter experiri presencia et forma hominis assumpta deuenit in regia licaonis egit qz ut aduertent ipsi quia deus esset in terris quod cum facius operam daret a licaone visi sunt omnes. Cum tamen ut experiretur iniquid ut dicebatur hospes sinis iupiter esset conspirasset qz in nocturna eius necem nec peregisse potuisset ad aliud facinus repente intendit animum et occiso ex obsidibus molossorum uno undis partiqz prius excoqui iussit et illum comedendum ioui apposuit. Quem cum cognouisset scelus spreuisset abiit igne in regia licaonis misit et abiit. licaon autem territus abiit siluas et in lupum versus more rapine pristinum furare cepit in greges semet sanguinis auiditate. Sub hac fabula historiam esse talem dicebat leoncius fuit olim inter epiros ex quibus aliquem postea a molosso

plinius

ovidius

leoncius

pirro filio molossi dicti sunt et pelasgos quos postea archades quorum incolatu de qua cum in concordia iam esset petiit licaon qui tunc preerat pelasgis ut sibi in robur mite concordie daretur saltem obses unus ab epiris eo quod ab eo fuisset primitus exorta discordia. Cum a molossis qz ad certum tempus iunioris unus ex nobilioribus concessus est. Quem cum non remitteret in termino a licaone prelegatos gentis sue requisitus est licaon at seu quod superbe requisitus videretur seu ob alia causam turbatus eo quod pessimus esset homo et inflatus ... legatis videret se insequeretur die obsidem redditurum iussit qz in mane sequenti se cum in termino esset et clam obsidem occiso atque decocto legatis aliis qz commitibus iussit apponi. Erat forte inter eos epulas iunioris adhuc lisanias is qui postea iupiter dictus est homo ea tempestate apud archades consiliatores per maxime qui cum membra humana nouisset eiectis mensis turbatus a trocitate facinoris prosiliuit in publicum et in licaone sibi fauentibus prelatoribus omnibus e vestigio conspirauit et congregatis viribus eum traxit in pugna superatum qz rex pugnauit licaon aut deiectus exul et inops cum paucis fugit in siluas et cepit itineribus insidiari et raptu iniuste quod fabule locum dedit qz in lupum versus sit. Nam si vite velimus inspicere nulli dubium esse debet quin quod cito ad auaritia et rapina mente apponimus humanitate contra lupum e vestigio induimus atque tamdiu perseueramus in lupum quamdiu talis appetitus perseuerat in nobis humana tamen reseruata effigie. Dicebat insuper idem leoncius alios affirmare licaone in verum lupum fuisse conuersum assentientibus talibus in archadia lacum fore quem si quis transnatasset illico transformabatur in lupum et si a carnibus abstinuisset humanis et anno nono transacto lacum eundem iterum transnatasset ei forma pristina reddebatur. Quod sciens licaon et plurimum iram iouis timens atque suorum et ob sua presidia ignorans quo satis tuta posset habere latebra et ad expectandum absque suspicione vite vel exitus lacum transnatauit et verus lupus effectus inter alia eius speciei animalia habitauit in siluis. Relicta filia unica virgine calistone preterea scribit plinius in libro naturalis historie bellorum indutias hominus licaonis inuentum fuisse ludorum qz gimnicorum in archadia.

lacus in arthadia
quertens in lupos

plinius

De calistone filia licaonis et matre archadis

Calisto filia fuit licaonis ut satis per ... precedentia patet hec ut scripsit paulus ia

pre fugato int vero tumultu ad hunc virgo-
clam regia exiuit et aufugit ad nemora
in se virginibus dyane dicatis socia iunxit apd
quas a Jove in habitu turr forto dyane oppressa
est et cum turgescente vtero appereret eiecta pulsa
peperit archade de quibus ambobus plene in de
archade dicetur. Et ea potissime q a leontio
de fictione velata sunt. Sane hec pluribus est ap
pellata noibus. Na greci arthos dicunt q latine
sonat ursa. preterea et elice dicit a giri circuitu
one. Na greci eliacei dicunt giri. Nimirum
pit etia cinosura q nome an dno fuerant
noia cinos scilicet q sonat latine canis. Na
j imago celestis que postea ursa dca est canis
dicebatur et forte adhuc apud quosdam dicunt et
dire q latine silvestris sonat. Nam eo de
noie dca est q post elevata cauda ad semicir
culi forma q magis ad silvestre bona spe
tat q ad canem faciat aut ursa. Na sic
ut dicitur fert silvestris bos cauda elevata
ut semicirculum facere videatur appellatur et phe
nix sic volente thalete inctore qui phenix
et ipse fuit sequuti phenices qui instructis
suis fide naute ea in navigatione primi sunt
usi. Dicitur et septetrio q est archadi seu maiori
urse nome. Est eo q a septem denotet stell
nation seu teron stella interpretatur

De gigantibus et sanguine titanorum procreatis et terra

Gigantes ut paulus et theodontius
testantur nati sunt ex sanguine tita
norum et terra. quod et testari videtur ovidius in
maiori volumine ut dicit. Obruta mole sua
cum corpora dira jacerent et c. propter hunc hos
theodontius dicit pedes anguinos habuisse et
bellum movisse Jovi ut prius fecerant veru
nil ansos donec egla speciosissima mulier
et quum panus a terra inire eos celaret in spe
cu quia occultata ex templo in deos fere i
petu atque eos adeo terruere ut in egiptum
usque formis mutatis expellerent de quibus
sic dicit ovidius emissum quoque ima de sede tiphoea
terre Celitibus fecisse metum cunctos quoque dedisse
Terga fuge donec fessos egiptia tellus Ce
perit et septem discretus in hostia nylus hunc
quoque terrigena venisse tiphoea narrat Et
se mentitis superos celasse figuris Dux quoque gre
gis dixit fit Jupiter inde recurvis nunc quoque
formatus libie est cum cornibus amon delius in
corvo proles semeleia capro phebe soror phe
bi nivea satnea vacca pisce venus latuit
cyllenius ibidis ales et c. verum in aliquibus
Theodontius et ovidius dissentire videntur

cum theodontius dicat agitantibus hoc fam et
ovidius dicat typheum ex uno terre venisse
atque fecisse preterea et informis deorum. Nam
dicit theodontius Jovem in aquile versum
cybelem in merule venerem in anguillam
Pana aut se in flumen fere totum deiecisse
superiorem vero partem q remansit in ripa
in hircum mutata dicit q intrat flumum
in pisce ex quia fugatur postea Jovem cap
cornu signum fecisse dicitur. Tande Jovem as
serit oraculo habuisse si victoriam vellet clipe
um ex egla capris cinge tegeret et caput
suum gorgone quo facto prius palade fuga
ti sunt atque obruti gigantes et apud i
feros a Jove detrusi. Multa hinc dicenda sup
dicenda venirent si fictione velamus abtiges
resolve. Sed an alia non omnino fictum est fuisse gi
gantes id est homines forma seu statura ultra
modum ceteros excedentes primo constat esse ve
rissimum et liquido hiis diebus apud drepa
num sicilie opidum fortuitus demonstrarunt e
ventus. Nam cum in radicibus montis qui su
perimmet drepano haud longe ab opido non
nulli agrestes ad construenda pastorale do
mus fundamenta foderent apparuit caverne
eiusdem cuiusdam introitus que cum visuri
quid nam intus esset facularis incensis fossores
intrassent amdi antrum sume altitudinis
atque amplitudinis invenere per quod incedentes
in opposita introitus ingentis magnitudinis
sedentem viderunt hominem ex quo territi
repente fuga arripientes exire antrum
nec antea tenuere cursum q in opidum devenisset
occurrentibus quid viderant inciantes. Admira
bundi aut cives visuri quid nam mali
hoc esset incensis fanalibus armis quoque sup
tis qui in hoste unanimes exire civitate
et ultra trecentos intrare specum. viderunt quoque no
minus q primi stupidi que retulerunt vil
lici. Tande promiores facti postquam non vi
vum esse viderunt hominem norunt sedentem que
dam in sede et sinistra manu inposito bacu
lo tante altitudinis atque grossiciei ut ex
cederet quecunque pergrandis navigii malum.
Sic et hominem inusse atque inaudite apli
tudinis nulla ex parte corrosum aut dimi
nutum. Et cum ex eis unus porretta manu
tetigisset stantem malum e vestigio malus
solutus in cinerem corruit remansit quoque vel
te nudatus baculus alt plubeus ad ma
num usque tenentis ascendens et satis advertere
runt plubum erat ad augendam gravedinem
infusum quod postea ponderantes asserunt

qui viderunt fuisse ponderis quindecim cinta
riorum drepanensium quorum unusquisque ponderis
c librarum comm. Denum hominis staturam tacta
eque corruit et in pulverem fere omnis versa
est Quare cum nonnulli tractaret maioribus tres den
tes ad huc solidi compti sunt monstruose gran
ditatis ponderis autem erant tum rotulorum. i. centum
comm unciarum. Quos drepanites in testimonium
compti gigantis et sepulture posteritati
memoria filo alligaverunt ferreo et suspendere
in quadam civitatis ecclesia in honore annun
ciate virginis edita et eius de titulo insignita. Preterea
et partem cranei anteriore invenere firmissimam
et adhuc et plurium frumenti modiorum capacem
Sic et os altius cruris cuius et si ob anosi
tate minima pars in putredinem devenisset, perp
tum tamen in reliquo est ab hiis qui totum hominis alti
tudine ad mensuram cuiuscumque minimi ossis
novere eum fuisse magnitudinis ducentorum cu
bitorum vel amplius suspicatum quod est a quibus
dam ex prudencioribus hunc fuisse ericem loci
potentissimum regem butis et veneris filium ab
hercule occisum et in eodem monte conditum
Quidam autem arbitrabatur entellum qui olim
in funeribus ludis ab enea pro anchise patre ce
ditis pugno taurum occiderat. Alii vero unum
ex ciclopibus et potissime poliphemum de
quo multa homerus et post eum virgilius
ut patet circa finem in libro eius fuit igitur ingen
tis stature gigantes quod et sacra testatur pagi
na ex quibus et si non humanus tamen inmade magni
tudinis fuerunt duo saltem in eadem nuncupat
nembroch. s. qui turrim in deum excogitavit
et golias philisteus adavit funda et la
pidibus superatus. hos tales Josephus vir al
circunspectus et eruditus existimavit ut ipse in
libro antiquitatis iudaice scribit ab angelis
dei mulieribus mortalibus coeuntibus procreari quod
edepol ridiculum est cum ingentium corporum tan
tum sidera celi quorum revolucio certa qua eodem
modo semper est quod aliquem fere capud omne vel am
plius proceritate excedent eos magnos cor
pore viros. Sane de hiis ego poetas non puto
locutos sed mites fuint homines et humane vi
tes sed de hiis de quibus videtur intelligere in sa
turnaliorum libro macrobius ubi dicit. Gigantes
autem quid aliud credendum est fuisse quam homi
quandam impiam gentem deos negantem et ideo
extimatum deum pellere de celesti sede voluisse
horum pedes in draconum volumina desinebat quod
significat nichil eos rectum nichil superum cogitas
se totius vite eorum gressu atque processu in
inferna mergentes et cetera huiusmodi ergo homines ex san
guine titanorum et terra productos fuisse non debet
convenit apparere homini erudito cum persepe similis
oriatur ex filii. Et ob hoc titanorum superborum homini
vite superbos omnes si non ex sanguine saltem
ex moribus seu vicio filios possimus nuncupa
re. Quorum est nulla rectius dici nisi potest quam
terra. Jam a macrobio ratione monstrata ta
les. s. nichil superorum. i. celeste nichil sanctum nichil iustum
cogitant omnis vite eorum progressus ad terrena
et inferiora demergitur. Attamen hos tales
seu quos tales appellamus bellum habuisse cum
iove homine cretensium rege non omnino fabulosum
est. Constat enim ex historiis antiquis Jovem
duo insignia gessisse bella primum cum titanis
ut parentes vinculis retentos liberaret. Secundum
cum ipso patre suo saturno mortem eius testante
lattancio moliente et hoc gigantheum bellum
dictum est et secundum quosdam apud flegram thessa
lie agrum confluctum est et victus atque fugatus
saturnus. Quod autem oraculo egidis corio clipeum
tegere illi imperatum sit et capud sui gorgone
et egides a terra inspectu abscondita intelligo
quod subsidio gregum et armentorum in quibus con
sistebant substantie veterum quod per egidam quod
idem sonat quod capra intelliguntur et agrorum
fructus quos accipio per gorgone sumptus
bellorum maximi sustentati sint et sic Jovis
clipeum tectum. i. defensionem habitam et capud
coopertum. i. consilia ad oportuna fulcitum hiis
autem cessantibus scilicet fructibus substantiarum
egides dicitur abscondita et tunc audet hostes
in hoste insurgere qui adversus iermen tamen hiis
existentibus et pallade quorum per militari disci
plina intelligenda est hic in victoria itum
Quod autem in infernum missi sint humiliarum atque
deiciendorum superborum procinnam unde nolue fingentes
huic tamen bello gigantum multa superaddun
tur hic non apposita eos scilicet montes montibus
imposuisse ut in celum ascenderent et quod quidam
fecisse quod referenda sunt ad astus bellancium. Fin
gunt quidem artes et imponunt montibus tur
res ut celum. i. regnum hostis occupant. Que
omnia tandem a victore diruunt ut a Jove fac
tum est. De hoc gigantum bello atque superorum vide
batur Varro aliter opinari dicebat enim hos fu
isse cum cessasset diluvium dites aliquos in dilu
vio cum utensibilibus omnibus confugisse in montes
qui lacessiti postea bello ab aliis quod de aliis
descenderant montibus tamquam superiores venien
tes facile repellebant unde fictum est superio
res deos et inferiores vero terrigenas et quod

ex vallibus ad summa scandantes pronisso
pectore quasi reptare videntur more serpentum
dein est eos serpentum vidisse pedes. Quod autem me
tu tiphei in egiptum mutatis formis aufu
gerit, deum aliud sentit quam historia vel morali
tas. Nam per tipheo qui terre fuit filius terra ipsa
intelligenda est, et potissime ea pars quam a nobis
septentrionalibus incolitur. Aqua deum id est sol per quem
ut macrobio placet in libro saturnaliorum re
liqua deorum multitudo intelligenda est. Tunc fugiunt
cum ab equinoctio autumpnali versus antar
ticum polum sol incipit declinare quia tunc elon
gatur a terra sol scilicet a regione nostra qui septent
rionales sumus et tendit in egiptum id est in austrum
seu ad regiones australes. Deos autem formas
mutasse forte potius ad ornatum fictionis appo
situm est quam ob aliam causam. Nam ut dicit augustinus
ubi de civitate dei. Non omnia que gesta nar
rantur aliquid etiam significare putanda sunt sed propter illa
que aliquid significant et ea que nichil significant
atteruntur. Solo enim vomere terra proscinditur sed ut
hoc fieri possit etiam cetera aratri membra sunt
necessaria et soli nervi in citharis atque huius
modi vasis musicis aptantur ad cantum sed ut
aptari possint insunt et cetera in compagibus
organorum que non percutiuntur a canentibus sed ea que
percussa resonant hinc connectuntur. Hec augustinus. Et
ob id esto ad intentum minime spectet ne videamur
evitasse laborem quid in illis formis sensisse
poterunt auctores. Dicit ergo ovidius Jovem
mutatum in ariete ut in hoc Jovis naturam demo
stret. Est autem aries mansuetum et benignum
animal nemini si in quiete permittatur sua infestum
preda utile plurimum. Nam ad procreanda plerum
maxime pecudum gregi solus sufficit. Et insu
per non solum gregis vir est sed dux etiam. Nam si
pastor ipse absit se pasto pecori primus effert
illud quia itinere recto reducit in caulas. Que Jovi
convenire videntur inter alia multa. Est autem pla
neta benignus et mitis nisi coniunctione alterius
deprimatur. Est similiter utilis quia maturos fetus mu
lierum monet ad exitum et emittit in lucem omne
quod vivat ut ipsum nomen sonat. Sit et dux gre
gis et rex et dominus deorum ut omnis gentilicius er
ror affirmat. Solem autem id in corvum versum
reor ut eius ex proprietatibus solis demonstret una.
Corvum enim hec vim quandam presagiendi cre
didere veteres et id quia sol divinationis deus est dei
ut ubi de apolline dicetur eius corvum consecrave
re qui ut dicit fulgencius solus inter aves habet lx
iiij vocis mutationes. Quam ob causam auguri
bus antiquis erat in auguriis captandis avis

Cervo

nota de corvo

fulgencius

gratissima. Bacchum in caprum mutatum hyemali
tempore convenit. Nam vinum id est bacchum a frigore hye
mis coactum in se vires colligit suas. Et cum
minoris videatur virtutis quam sic agente frigore
facilius potum astultis vero post quam potatum est
calore auctum stomachi extendit et more
hirci ad sublimiora tendit agitque ut calefacti
homines animosiores efficiantur et ad celsiora
contendant. Quod autem luna in phelem id est da
mam mutata sit ut eius designet velocitas
dein est cum sit dama velocissimum animal nec illi ad
defensionem sui telum aliud quam fuga concessum
sit a natura et sic luna inter planetas velocissi
ma est. Junonem autem in candidam mutatam
vaccam id voluere quia vacca fertile sit animal et sit
terra quam Junonem aliquando voluit et id
candida quia nivibus hyeme tegatur. Quod
venus piscis effecta sit eius confudis humiditas
seu quia humiditate vigeat venus ondit (?) exer
cimus at ibustus dicit eo quod titoma socialis
avis sit ex quo meminit convenientia cum omni
bus designat et ubi serpentum hostis titoma
est sic astutiarum dissipator mercurius. Secun
dum autem theodontium Juppiter in aquila versus
est ut per aquilam que altius ceteris avi
bus volat eius sublimes intelligantur effectus.
Cybele vero in merula id versam puto
quia cum terra sit et merula sit avis so
lius gemmis et terram ut terra per merulem
designetur. Pro auguilla autem in qua venerem
versam dicit eius veneris lubricum accipiendum
est. Per pana autem in hircum in superiori sui
parte versum et in piscem et in inferiori intel
ligo orbem totum cum natura rerum id est pan preest
et qui in superiori parte id est terra que aqua superi
or est et hircos et animalia cetera pascit in
inferiori autem parte id est aqua id piscis fingitur
quia pisces producit et nutrit. Sed cum iam omnis
titania progenies expedita sit libello huic fi
nem etiam faciemus

Genealogie deorum gentilium
Liber quartus Explicit

Genealogie deorum gentiliu͂ scd͂m Johem boccatiu͂ de certaldo liber quītꝰ incip felicit. In arbore signata desuper ponit in radice celum eo ꝙ pr̃ fuit Jouis scdi cuiꝰ ples, et si nō omīs ad adā dam in librū aliū hunc sequentem reseruat in hac arbore tam in ramis ꝙ in fro dibus describitur prohemium

Nondū plene finieram supbam titanis plem in mediū the. Et ecce ꝗ adeo et pncipiū i petuose ab ymo vsq gueriant equora ꝗ in antru͂ coli veno ti

impio abiisset venti quiete omēs et turgidū hattenꝰ velu͂ laugudū exhaustū ꝗ ad hesit malo qd ergo ꝓspectatiue aduti illico ꝗ esset paululū quiescend nec mir ꝙ quod si fulminado Jupit fatigatus e de inscribendo sceles ti tynis elatos mores potit arbitri͂ districtus ꝓfiredior ergo in littꝰ conscendo tumulū vi sinus quoniā me vehemens liquisset sp̄ndū ꝗ i circu͂ oculos voluo attici sub pedib; hic solū cognoim amdus ꝗ in circuitu cutta passim vide nō ordine certo intuebar quꝰ mo vt memio reputabat pterita sic nunc huc nunc Jllic oculos impellebā ꝛ summos pmo aliqudm archadiū montiu͂ cosiderium vertices et nemorosa declina meru͂ ditens

hos incolunt incinuit puer per illa ducebat
diana cohors discurrebat athlas & parinus
adhuc parthenopeus consuevit agitare cuos
In illis calisto latuit virgo inde repente re
volutus in litus aspexi non dicam athenas
sed earum fere dum consumptum par nunquam vestigium
intuerer nisi me mortalitatis insana judi
cia quibus decepta vetustas dum illas futuras
perhennes arbitraret primo deos in lite nomine im
posuit traxit inde eas vocavit eorum sententia
inmortales nunc paucis elapsis seculis ruinis
suum finem venisse testantur In morte respet
to nos et nostra corruunt omnia celeri passu
Attamen quantumcunque exinanita civitas primo
potius civitatis bustum esset memorari cepi
quanta philosophorum atque poetarum luce quanto stu
diorum omni decore quanta regum ducumque gloria
quanta insignis potencia quanto victoriarum
fulgore splendida Jam dudum fuit & exhor
rui videns omnia sub turpi ruinarum tam ce
plorum quam eodem tumulo datta iacere Ab hac tan
dem me consideracione retorsit bicepe fere in
conspectu positus parnasio plurimo celebris car
mine et natum redolens laureis atque vetustissi
mum et suave musarum hospicium quem dum quadam
mentis venatione conspicere et deserto fonti
castalis compaterer vidi antiquum hostis deci
pulam veterem antrum scilicet appollinis delphi
ci ex quo prodeuntes ab aditis & plexa rusa
in se tamquam in caribdim cuncta sorbentem
et in baratrum perdicionis perpetue dimittente
tam diu gentilium infelices animas contraxere
tum nunc tum relinquens non aureis ornatum sta
tuis non preciosis coruscum lapidibus sed vana se
totum serpentum radicum circumplexione contect
tum sic factio volente hunc quod non implicit
vocibus sed sctorum qui a seculo sunt prophetarum eius
futurus sacra misteria cooptare salutis ele
ganti patefecit eloquio Ab hac in thebas
boecias hac longiquas a loco se flexit in
tencio quas apud dum inter ruinarum tumulos
et ingentia veterum edificia tempori lapsum sub
lencia bachi et herculis oculo mentis cognito
cunabula tetrius odor tabis illisi in saxum
leapti truncati penthei discerpti ac theonis
& tymanorum volvens me in partem impulit alteram
& in lacedemoniam usque protendens aciem ne
dum atamenomas artes & execrabile decus
& helene factius quod ligurgi leges severum
et imperium pertinacis insita sed vix locus ubi
consederit oculus alter grecie cognoscere potui
Et ob id in excedente fere sydera corinthia
arcem oculos dedi lacedemonis memor

et sisiphi Sed quid multa dum sic distraherer cle
mentissime princeps sensi restaurari vires
quas pridianus labor obtuderat et me ad
ceptum revocari itaque ab arva terram quamobrem
omisso tumulo quasi fruiti itineris premonitus
proram remitim naviculam et eius invocato
nomine qui jam dudum in suave vinum insipi
das vertit aquas in thana sedi jovis insi
gne septimus plenum flatibus velum dedi

De Joue secundo celi nono filio qui
genuit filios xvi quorum primus dyana
ii apollo iii titius iiii bachus quintus
amphion vi cethus vii calatus viii
pasithea x egiales xi euprosinne
xii lacedemon xiii Tantalus Tercius
hercules quartusdecimus minerva quintus
decimus arcius Capitulo primo

Supra de celo libro iii dictum est eius fuisse fi
lium Jovem secundum testatur Tullius in libro
de natura deorum eumque dicit in archadia na
tum ex qua tamen invenio dicit huius et si
credam gentilia fuisse facinora absque quibus
non potuisset tam insigne meruisse cogno
men pauca tamen ad nos usque fama sed veterum
monumenta duxere et si qua forsan puerile
non satis certum est an sua an potius priorum vel al
terius fuerint Jovis verumque pauca huius fuisse
theodoncius asserit explicabo vult igitur theo
doncius hunc insignem fuisse hominem primo apud
suos et ibidem ab opposita a licaone archa
dum rege in convivio humana membra litacio
ne vitiisse proprio regno que privasse et tunc
primo cepit notari Jove ob iustam de iniquo
rege ultionem sumptam hunc tamen leoncius li
cana super ubi de licaone vocat quod primum
fuisse Jove et atheniensium regem dixit
Et ob id quid dicam non video nisi ut istas adeo
inter se discrepantes opiniones prudentior me
si queat in concordiam redigat post hec dicit
theodoncius hunc se athenas transtulisse et
ibidem in culmine fuisse primo maximo & obsequia
tum latona adversus certum gigantes habuisse
bellum eo que superato maxima cum gloria athenas
redisse Jovemque post bove immolasse et multa
ad laudabilem civilitatem spectancia apud
athenienses instituisse Quibus agentibus
causis Juppiter communi hominum consensu vocatus
est de tempore non constat Sunt tamen qui cre
dant eum citrope atheniensium regem primum
fuisse sed ab hoc vulgato discordat opinio
cum citrope fuerit egiptius et Juppiter archas
alii vero antiquiore dicunt nunc tamen ullus per
sum tempus apponit & ideo omittamus

De dyana prima Jovis secundi filia

Dyana omnium fere testimonio poetarum Jovis et latone fuit filia et eodem partu cum appolline edita ut supra ubi de latona monstratum est hanc veteres insigni virginitate perpetua nobilem et quam spreto hominum consortio silvas inhabitarem venationibus vacarem eam arcu pharetraque armatam descripsere et nemorum montiumque dixere deam curruque uti volunt a cervis albis tracto et nimpharum societate atque officiis et obsequio uti quod claudianus in de laudibus stillicionis ondit amplissime id est. Dixit et extemplo frondoza fertur ab alpe et infra per multos versus preterea hanc viarum nobilem preside et una cum luna multis vocavere nominibus hiis igitur premissis advertendum est que per ea sentienda sint. Fuit hec profecto femina Jovis et latone filia et possibile est eam virginem quandam fuisse ut nonnulle sunt odio hominum abhorrentes consortium et sic virginitate perpetua claruisse et venatoribus dedisse operam et cum hec lune convenire videantur que suo frigore hic venereas frenat concupiscentias et nemora montes quoque nocte suo lustrare lumine ei ad lunam spectantia tamquam si ipsa luna esset imvere seu ipsam potius insipidi credidere eo modo quo superius sepius de quibusdam aliis dictum est et quam de hiis ubi de luna nil fere dictum fuit paululum latius prosequimur attingit igitur diana arcu et pharetra ut per hoc intelligatur luna et ipsa radiorum iaculatrix qui loco sagittarum intelligendi sunt et ideo sagitte quia non nunquam nocivi atque pestiferi. Nemorum montiumque ideo dea est dicta quia lune videatur esse plantas herbas que suis humiditatibus fecundare et in vigorem servare ac etiam incrementa prestare. Currus autem ideo illi additur non solum ut ex hoc celi circuitio assimuatur quia etiam velocius ceteris planetis peragit circuitum motum atque nemorum circuitiones venatum designent. Cum a cervis ideo trahi dicitur eo quod a silvestribus animalibus venatum desiderium trahi videatur. Candidi autem ideo apponuntur quia albedo inter colores lune a phisicis tribuatur. Eo nimphas hic socias accipi dicunt per humiditate continua qua habundat cum nil aliud nimpha sit quam aqua aut corpus plexio humida ut infra ubi de nimphis clarius apparebit. Que nimphis sit officia attributa ad decorem fictionis appositum esse seu velimus dicere humiditates obsequium prestare influentiis lune viarum quod preside ideo volunt quia lune suo nocturnas vincens tenebras illas reddit viatoribus expeditas. Seu quia mei sit dyane virginum in sterilitate siles dyana vo votam

volunt ut dicit rabanus in libro de origine rerum quam dyana eo quod nocte et die appareat et sic deservire videtur ambobus sed theodoncius aliter ut aliter dictum est luna enim planeta iste vocatur quoniam de sero lucet. Dyana autem dum luce sua tenditur in diem et tunc est venatoribus aptior et viatoribus et virgo illo tunc dicitur quia post ex cursum medium celi circulum plantis nec affert incrementum validum ut de nono planta tis prestat utile incrementum uti facit dum in oppositum fertur discedens a sole. Cinthia autem dicta est a Cinthio monte in quo precipue colebatur de reliquis alibi dictum est.

De apollinea .ii. Jovis secundi filio qui in

xvi inter filias et filios genuit quorum hec sunt nomina prima lapitha .ii. curimones .iii. mopsus .iiii. linus .v. philistenes .vi. garamas .vii. brachus .viii. philemone .ix. orpheus .x. aristeus .xi. nomius .xii. autonus .xiii. argeus .xiiii. esculapius .xv. psyche sextus decimus arabs

Appollo eque Jovis et latone fuit filius et eodem enixus cum dyana partu ut perhabitum est ubi de latona de hoc multa narrant quod forsan non minus aliena fuerint quam sua cum preter eum tres alios fuisse appollines sciebat Cicero verum quoniam in hunc sese omnes dirimant poete qui solus ipse fuit apollo Et ob id que aliorum fuerunt non satis apparet in hunc omnia referre necesse est. Dixere igitur post nativitatem sue fabula divinitatem hunc et sapientem deum et medicine artis repertorem. Preterea dicunt eum ciclopes interemisse et ob id aliquandiu privatum divinitate armenta ad methi regis thesalie pavisse volunt insuper cum illi citharam donasset mercurius eum eliconitis preesse musis ut eo ipsa lyra tangente muse canerent. Illi et inberbem dixere atque laurum arborem et ypboreas griphes et corvum et buccolicum carmen illi sacrum fecere multis quoque illum vocavere nominibus et plures illi filios ascripsere. Longa fictionum series hoc est quarum si velimus sensum excerpere an alia advertendum est quam aliquando eum hominem ut fuit aliquando solem intelligamus necesse est. Fuit igitur hic homo et secundi Jovis filius ex latona ut sepius dictum est. Vero tullius in de naturis deorum dicit eum Jovis cretensis fuisse filium et ab hyperboreis montibus venisse delphos Et sic si esset vulta frustraret ex dictis super verum falsa semper credimus veniencia Ego istud non credo cum dicat eusebius in libro temporum appollinem et dyanam ex latona natos regnante argis steleno vero qui eius anno

Rabanus

claudianus

Cicero

Repugnat opinioni Ciceronis Eusebius

quarto qui fuit annus mundi iiii^m dccvi cum
longe post per eiusdem eusebii scripta comprehe
theodontius — datur Jovem cretensem fuisse. Theodontius vero
dicit istum Jovis secundi fuisse filium et apud
archades regnasse eis quod novas adinvenisse
leges et nomium fuisse vocatum et ob senec
tutem nimiam legum a subditis regno fuis
se pulsum et ad admetum regem thessalie con
fugisse atque ex concessione admethi circumfluentibus
secus amphrisum flumen populis imperasse ex quibus
nata fabula est. Quod ob occisos ciclopes divini
tate privatus admethi pavit armenta. Verum
dicit idem eusebius appollinem ex lathona na
tum non eum fuisse a quo consueverunt antiqui
responsa suscipere sed eum qui servivit admetho et
sic ille ut dicit tullius qui delphos ex yperboreis
venit filius potuit esse Jovis cretensis. De na
tivitate autem huius et contingentibus circa eam in precedentibus
ubi de lathona multa dicta sunt et longe plura le
macrobius — gi possent per macrobium in libro saturnaliorum
scripta que pro utilia sint nec tamen multum a scripti
de super distantia et ideo non apposui. Fuit in
super hic ut theodontius asserit primus qui vires
nota quod primus vires herbarum novit quare appollo — herbarum novit et ad oportunitates hominum earum
virtutes adaptavit. Et ob id non solum medici
ne repertor habitus est sed deus cui egrotantes plurimi
ex suis remediis sanitatem consequerentur. Et quia ipse
pulsorum hominum concordantias repperisset illi a nume
quare habuit citharam — ro nervorum atque mensurarum principe citharam conces
sam dicunt volentes intelligere uti per diversas
notes ex diverso fidium tactu surgentes una fit
melodia si recte tangatur sic ex diversis pul
suum motibus si recte ordinati sint quod ad medicum
spectat fiat sanitas bene dispositi corporis concor
dans. Et quia insuper egritudinum signis multis mor
tem et multis etiam sospitatem predicebat divina
cum illi deitas attributa est. Et sic illi laurus
nota de lauro — et corvus dicati sunt cum ut aliqui dicunt sit laurus
frondes dormientis capiti alligentur sompnia eum
visurum vera predicent quod divinitatis est species. Sic et
corvum ut ecclesiastes dicunt est sive hominum vocum mutationes
ex quibus optime augures futura se comprehendere
asserebant quod etiam ad divina credulitas desistit apponit.
albericus — Albericus insuper dicebat ob id fictum eum occi
disse phitonem quia phito fidem auferens in
quare phebus dicatur interfecisse phitonem — terpretatur quia ablata fidei tenebras de medio tollit cum
veritatis claritas reserat. Quod per solis lumen effi
citur sed tamen planeta est nobilis per quem esse ut ma
thematici asserunt multa futura motibus demon
quare dicatur deus sapientie — strantur. Sapientie autem ideo deus est habitus appollo consilia
que salubria esse morbos dabat poscentibus. Rece
terea quia non de sole intelligatur lumine suo micada
demonstrat ac esse innutabit quod sapientis est
quare imberbis — imberbe autem solem planetam dicunt quia semper
iuvenis tamquam omni die novus exoriens. Ly
quare lyra preditus — ra cauale et musis preesse eum ideo voluere quia pu
taverunt eum celestis melodie moderatorem et
principem et inter novem sperarum circumitiones varie
as tamquam inter novem musas noticiam et demon
strationem earumdem modulos exhibentem. Verum
fulgentius quare dicatur appollo — de nominibus dicitur apollo quod ut ait fulgentius perdens
interpretatur et ideo ethiopum quidam sunt populi qui
eum surgentem totis affectibus execrantur eo quod
fervore suo nimio apud eos cuncta disper
porphirius — dat. Et hinc est ut dicit firmus quod porphirius
eo in libro quem solem appellat dicit triplicem esse
appollonis potestatem eum scilicet apud superos esse solem
liberum patrem in terris et appollinem apud inferos
et inde tria insignia simulacro eius ab antiquis
apposita lyram scilicet per quam scelestis armonie
ymaginem voluere clipeum quo eum terre nu
men intelligi sensere. Et sagittas quibus
inferorum deus et noxius indicatur est. Et ob
homerus — id homerum dixisse videtur eundem tam pestilentie
quam salutis auctorem. Quod et sensisse videtur
oracius — oracius in carmine seculari dum dicit condito
mitis placidusque telo. Supplices audi
nota de nomio — pueros appollo et cetera. Vocatur et insuper nomius
quod latine pastor sonat. Inde sumptum quod pas
tor fingatur admethi. Et ideo tamquam pastori
bucolicum illi carmen consecratum est quod pastorale
quare cinthius — carmen est. Cinthius autem dicitur a cinthio
monte in quo diligentissime colebatur

De lapita prima apollinis filia

Lapita ut ysidoro placet in libro ethimo
logiarum filia fuit appollinis ex stilbe (?) papias
virum fuisse testatur. Albacus autem ut rabanus
lapite populi — asserit lapite populi thesalie denominati sunt. Ju
dicium quidem est non parvi momenti habens scilicet in
signem fuisse mulierem postquam egregium ab ea
denominati sunt populi. Quod autem apollinis fuit fi
lia reor esse per tamquam hominis sit ut tamquam solis
ob formositatem vel sapientiam vel augurandi
peritia fictum arbitrari potest.

De euriomone apollinis secunda filia

Eurinome paulus perusinus affirmat
appollinis fuisse filiam eamque thalaonis
nuptam ac eidem adrastum argivorum regem
argivorum — et euridicem amphiarai postea coniugem
peperisse.

De mopso iiii^o apollinis filio

Mopsus ut dicit theodontius filius fuit
appollinis et ymantis. Jasonis summa
statius — atque fida cura in itinere ut testatur statius sepius

Lattantius — indubiis auditus Jasone mopsus hic ut
placet lattantio diuinandi peritissimus fuit
Sinius — et grineo nemori ubi appollinis oraculum
erat prefuit ut ait sinius fuit autem hic euo
suo uenerabilis adeo ut illi post mortem templa
dicata sit et ex eorum abditis a petentibus accep
ta responsa panlius autem dicit non pimantis fuisse
filium sed manthonis filie thiresie thebani hunc
preterea dicit pomponius mela phaselim ci
uitatem in finibus pamphilie condidisse non multo
post assit idem pomponius manthonem fugientem
thebarum uictores clarii fanum apud libedos io
nas statuisse castro flumini proximum nec lon
Eusebius — ge ab eo mopsum eiusdem filium colophonem con
disse eusebius autem dicit mopsum apud silites
regnasse regnante agamenone mycenis et
ab eo mopsicrone et mopsistie dicti dicentibus
manthonem huius fuisse matrem adversantur
dicentes manthonem post thebanum bellum in
ytaliam transfugisse et in cisalpina gal
lia devenisse ~

De Lino quarto apollinis filio ~ ~

Linus — Linus ut scribit lattantius ex psamate
filius fuit apollinis ex quo talem recitat
fabulam Cum nondum infecisset apollo phitonem
serpentem et pergeret cedis atte piacula a crotopo
po rege argimorum in domum susceptus est
ubi clam cum psamata uirgine et eiusdem crotopo
pi filia concubuit Que cum concepisset et tempore
debito secus nemeum flumine occulte peperisset
filium illum linum appellavit eum quem ut placet ali
quibus exposuit et sic repertus a canibus devo
ratus est Alii uero dicunt quod illum pastori cuidam
alendum tradidit tum dum quadam die in curia
Statius — pastoria paruulus iaceret in silua a canibus
devoratus est quod statius testari videtur dicens
Irradiat medioque in textu a tanto leti
feri quod canes et cetera Apollo autem iratus filium fu
isse a canibus devoratum regioni monstrum
inmisit cuncta devastans quod postmodum corebus
occidit arbitror fictionem huius cuiusmodi dedisse
aliquam pestiferam aul quod forte eo tempore apparuit
quod puer iste a canibus decerptus est quod tum in
primo visum sit eo deinde monstrum inmissum fuit
insuper et alter linus qui et appollinis filius fuit
et in musica mirabilis habitus est de quo vir
Virgilius — gilius non me carminibus vincet nec tracius or
pheus nec linus et cetera

De philistene quinto apollinis filio ~

Philistenes ut simo placet appollinis
ex cantilena filius fuit que ait oaxe
opidum in creta insula condidisse et ex suo

nuncupasse nomine unde varro lib. Varro — magnos
cantilena parens adducta dolore et gemitus
cupiens dolore oaxida palmis scindere et cetera Si
ergo oaxide suo nomine appellavit uniones de
necessitate fuit Ego existimo eum cantum valu
isse et in tantum catilene quod apollinis filium a poetis
fictum ~

De Garamante sexto apollinis filio ~

Garamas ut rabanus ait in libro de origi
nibus rerum filius fuit appollinis et ab eo
ut ipse ait garamantes ethiopie populi nuncupati
sunt et garama opidum apud ethiopas constructum
hunc ergo ideo apollinis filium fictum reor quia ibidem
imperavit ubi effectu nimio estu sol omnia fere
perimat quem quia sedem elegit tamquam sterilitate
et estu delectatus filius appollinis habitus est

De Brancho VII apollinis filio ~ ~

Branchus ut ait lattantius appollinis fuit
filius ex filia ioncis et sucronis coniuge
susceptus cuius talis est fabula secundum varronem
Varro in libro rerum diuinarum — in libro rerum diuinarum Quum quidam decimus
ab apolline gemmis duceret cum peregrinando
prandere in litore ac deinde forte immemor so
brius perficisset oblitus sucronem filium puerum de
liquit Quem sucron patre edito errans puenit
in saltum cum dariantis receptus est quod cepit cum
pueris illius capras in pascua ducere contigit
eos cignum capere quem cum ueste texisset pueri
pugnabant inter se quis nam illum patrono mu
neris loco debet offerre Tandem fatigati cignum
ne reiecta veste loco cigni repererunt mulie
rem quo euentu territi tempore fuga rerum revocati
ab ea moniti sunt ut ionti patrono suo dice
rent ut sucronem plurimum coleret Illi uero et quem
contigerant et quod audierant patrono recitant
tunc ioncis miratus sucronem habere loco filii ce
pit eique filiam suam locavit uxorem Que cum
pregnans esset uidit per quietem solem per fauces suas
intrasse et exisse ex ventre post hec editus est
filius quem branchum nominaverunt qui cum appol
linis malas deosculatus esset ab eo captus co
ronam accepit et virgam cepitque vaticinari
et subito nusquam comparuit post hec illi templum
ingens constructum est quod branchiadon nominatur
et apollini philesio ob hanc rem consecrata sunt
templa que ab osculo branchidis sive a certa
mine puerorum philesia nuncupant alibi vero
scribit lattantius branchum fuisse thessalum ado — Lattantius
lescentem ab apolline dilectum quem interfectum a
cividoles sepulcro saturavit et templo et ibidem
branchiades apollo dicitur In precedenti fabu
la puerum i. ignari cignum ceperunt i. futurum

natis augurium Na cignus aui soli dicatus
est eo q approquiqua sibi mortem prognostcat
et suauissimo cantu predicet Ex augurio aut
sumpto in loquacitate seu et io in mulierem
q loquax aïs e cignum versum fingitur Ex
hac loquacitate fit vt sucron carior effici
atur patrono eiusqz deueniat tener videatqz
in sopino gunr pregnans sole p guttur eius
intuitem i celestem influenciam ad producen
dum pceatum aptum vaticinio qd per solem in
telligitur qui demum ventrem egreditur dum nasci
tur qui apollinis tunc malas deosculatur
dum delectatur absqz qua nil pficit adheret stu
dio vaticinandi et tunc coronam et virgam
ab apolline suscepit dum eruditus insignia
doctoratus assumit Na per coronam q ca
pitis ornamentum est preminentia designatur
quam quis pquisita studiis sciencia consequitur p
virgam aut potestas intelligitur extendi q studio
quesita sit Eum aut insignia compresse eo fictum
e q morte de medio sublatus est

De philemone vicesimo apollinis filio

Philemon apollinis et lichionis vt tes
tatur ouidius fuit filius Nam vt
ipse refert dedalion luciferi filius habuit speciosis
simam filiam quam cum apollo et mercurius eodem
tempore dilexissent et i eius inissent concubitum
ex ambobus concepit et apollini peperit phile
monem qui carmine clarus fuit et cithara
Quod aut hic fictum e ab euentu sumptum pu
to Nam lichion vno partu duos enixa e
quorum alter fuit insignis fur quem dixerunt
genuisse mercurium eo q circa talia videatur
astrologis operari mercurius Alter vero citharista
fuit egregius circa qd arbitrantur solem ope
ram dare et ideo apollinis filium vocaue

De orpheo apollinis filio Nono

Orpheus caliopis muse et apollinis fu
it filius vt dicit lactancius hunc dicit
rabanus mercurius liram quondam a se compertam
tam tradidit qua tum valuit vt ea mouere
siluas et flumina sistere et feras mites facere
posset De hoc virgilius talem recitat fabulam
Eum scilicet amasse euridicen nimpham quam cum
suo cantu in suam traxisset graciam eam sibi
uxorem iunxit Vxorem hanc cepit amare aristeus pa
stor et die quadam dum secus ripas hebri cum
driadibus spaciaretur eam cape voluit q fugiens
pede serpentem inter herbas latitantem pressit qui
revolutus in eam venenato morsu interemit
Quam ob causam gemebundus orpheus descendit
ad inferos et liram addulcit canere cepit orans
vt sibi restitueretur euridices q non solum mi
stros inferni in sui pietatem traheret sed et vm
bras in obliuionem penarum suarum deduceret ex
quo fictum est vt illi a proserpina euridicem
restituerent hac lege ne illam ipse videllet
respiceret donec puenisset ad superos Qui
cum iam proximus esset nimio videndi eam
dicte sue desiderio tractus occulos in post
gante flexit ex q fictum e ut euestigio di
lectam iterum perderet Quam ob causam diu fle
uit et celibem deducere vitam disposuit Et
ob id vt ait ouidius cum multas suas nup
tias postulantes reiecissent aliisque hominibus
celibem vitam ducere suaderet mulierum incidit
odium et a celebrantibus matronis orgia
bachi secus hebrum rastris atqz ligonibus oc
sus atqz discerptus est et eius caput in
hebrum piectum cum cithara in lesbon vsqz de
lata sunt vbi cum serpens quidem caput deuora
re vellet ab apolline in saxum versus est
lyra aute vt dicit rabanus in celum assumpta
et inter alias celestes ymagines locata est
Pulcre equidem et artificiose fictiones
sunt Et vt incipiamus a prima apollinis
et calliopis dicitur filius videamus Dicitur
aute orpheus quasi aureaphones i bona
eloquencie vox quequidem apollinis i sapi
entie et caliopis qui bonus interpretatur
sonus filia est lyra aut illi a mercurio
data e q p lyram diuersa vocum habentem dis
crimina debemus intelligere oratoriam facul
tatem q non vna voce i demonstratione consistit sed
ex multis et consta non omnibus conuenit sed sapi
enti atqz eloquenti et bona voce valenti Quod
cum omnia in orpheum conuenirent a mercurio me
suratore temporum eidem concessa dicitur At orphe
us mouet siluas radices habentes firmissi
mas et infixas solo i obstinate opinionis
homines qui nisi per eloquentie vires que
unt a sua pertinacia remoueri Sistit flu
mina i fluxos et lascivos homines quos nisi va
lidis eloquentie demonstrationibus in virile
robur firmentur in mare vsqz defluunt
i imperpetuam amaritudinem Feras mites
facit i homines sanguinum rapaces qz quos
sepissime eloquentia sapientis reuocat in
mansuetudinem et humanitatem Huic insuper
euridice vt in coniugem i naturalem concupiscen
tiam qua nemo mortalium caret hanc per
prata vagatem i per temporalia desideria a
mat aristeus i virtus q eam in laudabi
lia desideria trahere cupit vero ipsa fugiens

quia naturalis concupiscentia virtuti contradicit et du
fugit virtute occiditur id est a sinderesi inter tartara
latente. Nam apparentibus nimis recte intuentibus
tartara breve id est posse virtutum nequit constare cum ap
parentie si quis credat se in perpetuam deduci
morte compiet. Sed quid tandem cum naturalis co
cupiscentia ad inferos id est terrena omnia lapsa
est vir prudens eloquentia id est demonstrationibus
veris eam conatur ad superiora et ad virtu
osa reducere. Que tandem aliquando restituitur
et hoc dum appetitus ad laudabiliora di
rigitur sed redditur pacto ne retro suscipiens res
piciat donec ad superos usque devenerit id est ne
iterum in concupiscentiam talium relabatur nondum
cognitione veritatis et superiorum bonorum intel
ligentie roboratus ad dampnandam scelestorum ope
rum spurcitie oculos possit in concupiscentiam
flectere. Quod autem ob id Orpheus ad inferos des
cenderit de bonis accipe prudentes viros
non nunquam ratione contemplationis impetuntur res
et homines ignavias oculos meditationis de
flectere ut dum que dampnare debeat viderit
que appetenda sint ferventiori desiderio co
cupiscat. Fulgentius autem longe aliter sentit
dicit enim ille ac reddite et demum rea assumpte
euridicis eiusmusice designationem cum Orpheus di
catur quasi orenphone quod interpretatur vox optima
Euridicis autem profunda diiudicatio et ideo cum
in musicis aliud effectus tonorum virtus quam
verborum etc. ut in de ethimologiis. Sed ut
ea veniamus que ad Orphei videntur spectare
mortem est sciendum ut dicit Theodontius Orpheum
primo Bachi sacra composuisse et ea iussit apud
traces choris menadum id est mulierum pacien
tium menstruum ut illas illo tempore auferret
a commixtione virorum cum non solum abhominabile
sit sed etiam perniciosum viris quod cum mulieres
post tempus advertissent existimasse hoc adi
nventum ad turpitudinem earum viris detegen
dam in Orpheum coniurasse illumque tale
suspicantem interfecere ligonibus et in Hebrum
flumen deiecere. Lactantius autem in libro divinarum
institutionum dicit de eo sic. Sacra liberi
patris primus Orpheus induxit in Greciam
primusque celebravit in monte Boetie Thebis
ubi liber natus est prope quem cum frequenter
cithare cantu personaret Citheron appella
tus est. Et sacra etiam nunc Orphica nominantur
in quibus ipse postea dilaceratus et carptus
est etc. Quod caput eius et cithara Lesbos de
lata sint dicebat Leontius fabulam non esse
quia sic fama ferebat Lesbium quemdam ex an

tecessoribus suis ea secum devotionis tantam Lesbos usque
portasse. Quod serpens qui caput Orphei devo
rare volebat in lapidem versus sic intelligo pro
serpente annorum revolutiones quod caput id est nomen
Orphei seu ea que ingenio Orphei composita
sunt cum in capite vigeant vires ingenii co
sumere et velut quasi facuit conate sint sed in sa
xum id est versus dicitur serpens ut ostendatur nil illi posse
tempus obsistere quod quid huiusque non potuit ergo
se quin adhuc famosus existat cum cithara
in sua cum ex poetis fere antiquior reputetur.
Preterea sunt qui velint et inter hos Plinius
in libro hystorie naturalis hunc inventum fuisse au
guria ex certis animalibus sumi quod primo tamen ex
avibus sumebantur ex quo non opinati sunt
quidam eum primum citharam excogitasse quam tamen
quidam Amphioni aut Lino attribuant alii sunt id est
ex gente Cithona tracie natus qui ut Solinus
de mirabilibus mundi affirmat in eum usque
quod sum in maximum sui decus sumebat. De
tempore eius non videtur ambigendum. Amici id est testatur
quod inter Argonautas Colcos cum Iasone acces
serit ut Statius de hoc tamen scribit. Lactantius
in libro divinarum institutionum. Et sunt ea
de tempora quibus fuimus sed quis etate precesserit
potest dubitari. Si quidem per eosdem annos Latinus
Faunus qui regnavit. Item Priamus eorum Faunus
et Laumedon quo regnante Orpheus cum Ar
gonautis ad Yliensium litus accessit. Hec Lac
tantius. Eusebius autem in libro temporum dicit eum
fuisse regnante Athenis Egeo. Quicquid
satis querere videntur. Leontius autem dicebat
hunc non eum fuisse qui orgica advenit cum
illum asserret longe antiquiorem.

De Aristeo Apollinis decimo filio qui genuit Atheonem et Yolanum.

Aristeus filius fuit Apollinis et Cyre
nis filie Penei fluminis ut testatur
Virgilius in persona Aristei in Georgicis
dicens. Mater Cyrenes mater que gurgitis huius
yma tenes quid me preclara stirpe deorum.
Si modo quem perhibes pater est Timbreus Apollo
invisum fatis genuisti etc. Quod etiam Iustinus
in epithomate Pompei Trogi confirmat
talem hystoriam recitans. Quod Cyrene scilicet cora
mus rex insule filiam habuit cum nomine Bachos
propter lingue obligationem. Rex cum Cyrenus ad ora
culum Delphos propter dedecus adolescentis filii
deprecaturus venisset habuit in responsis Bachos
Affricam petere Cyrenemque urbem condere et ibi
de lingue usum accepturum quod ob solitudinem
coraneus insule omissum est quia non haberent.

Theodontius

Lactantius

Leontius

Plinius

Solinus

Statius

Lactantius

Eusebius

Iustinus

unde colonos in affricam deducent. Tandem tractu temporis peste compulsi adeo paucos misere ut vix navis compleret. Una hi in affrica venientes in monte cyren loci amenitate et uber tate fontium capti occupavere ibi bathos solutus lingue nodis dux eorum regnum primum cepit. Quam obrem oraculi promissis certi urbem condidere cyrene. Porro sic a poetis fictum est cyrene exi mie pulcritudinis virginem a pelio monte thessa lie ab apolline raptam, portatam quod in eius montis iuga cuius colem occupaverat qui fili um sequuti sunt. Et ab eo replectam quatuor pe perisse filios aristeum nomium auctoum et argeum in hac nil fere fictione est nisi ubi penei di cit. Ypsei regis thessalie quoniam abusset quod ea co perta et loci amenitate decenti in eisdem terris aiunt cum cyrene remansisse. Ex hiis tamen primus tres aiunt adulti in thessalia redisse et avita regna recepisse. Iustinus quos dicit aristeum in ar chadia late regnasse eumque primum apis et mel lis usum et lactis coagulum tradidisse atque trape tis oleas primus oleum educere et eius usum ondisse ut refert plinius de histo. nali pretera scies finis sideris solsticialis ortus primum invenisse. Qui bus consideratis non absurde virgilius fabu la aristei de recuperatione apium in fine georgicorum descripsit. Hunc insuper volunt autonoe cadmi filiam in coniugem accepisse et ex ea suscepisse attheonem. Sane ut salustio pla cet mortis consilio relictis thebis in cheam in sulam illo usque ab hominibus inhabitate abiit illa quam tenuit custo reliquit postea. Et cum dedalo in sardinia abierit in qua ut dicit solinus de mirabilibus urbem caralim condidit. Quid inde ex eo contigit legisse non memini

Salustius

Solinus

De Attheone filio aristei

Attheon filius fuit aristei ex autonoe coniuge ut statius testatur. Et ovidius qui eum etiam scribit yancthiu appellatum ubi dicit. Cum iuvenis placido compellat yancthius ore. Et sunt qui dicant hoc illi nomen a puella sepulta eo in loco in quo natus est hic ut ondit idem ovidius venator fuit. Et cum die quadam venacione fessus in valle gargaphie descen disset eo quod in ea fons esset vetus et limpidus et ad eum forte potaturus accederet vidit in eo dianam nudam se lavantem. Quod cum egre dyana tulisset sumpta manibus aqua in fa ciem eius proiecit dicens vade et dic si potes. Sed at repente in cervum conversus est quem cum canes eius vidissent confestim irruerunt in eum illum quod in mortem coactum atque dentibus laceratum comederunt. Circa quod figmentum sic scribit fulgentius Anaximenes qui de picturis antiquis disseruit ait libro ii. venatione attheonem dilexisse. Qui cum ad maturam pue rilis etatis considerationis venationum periculis, id est, quam nuda artis sue ratione videns timidus factus est. Et paulo post sed dum venandi periculum fugeret et affectum tamen canum non dimisit quos inaniter pascendo pene omnem substantiam perdidit ob hanc rem a canibus suis devoratus dicitur. Hec fulgentius.

De Yolao astrei filio

Yolans dicit solinus de mirabilibus fi lium fuisse aristei et postea in sardinia dominium tenuisse. Super autem dicto in suo volu mine yolam filium fuisse yphicli filii amphitrio nis et eque in sardinia imperasse nescio an idem sit vel alius

De Nomio apollinis xi. filio

Nomius ut scribit Iustinus in epythoma filius fuit apollinis et cyrenis hunc dicit leontius apolline nominatum quidque superdixit. Theodontius eum quod archadibus imperasse eis quod leges dedisse quia quam quosdam ex optimatibus videntur offendere orta seditione inter archades aristeo favente pulsus est et loco eius regna vit aristeus. Se at ad amethum thesalie regem confugit et eius armenta septem annis pavit. Tandem viribus reassumptis aristeum fugavit et archadum iterum obtinuit principatum cum abis set aristeus in ceam insula et qui armenta pa verat. Nomius appellatus est quod apud archades pastor sonat. Et hinc dicit fictionem traxis se locum apolline scilicet ab occisos ciclopes divini tate spoliatum admethi regis armenta pavis se. Ego aute nescio quid credam potius cum et vetustate et ignavia librariorum adeo pierre codices ut substitutum sit posse de quo plurimis vitate terne et hic amplissimus vagandi locus mendacio relictus est cum scribat de antiquis unus quisque quod libet

De auctoo duodecimo apollinis filio

Auttone filius fuit apollinis et cy renis ut supra monstratum est hunc sunt qui dicat descendentibus fratribus ex affrica et in greciam venientibus cyrenem remansis se et hiis imperasse qui una secum ibidem re mansere

De esculapio argeo xiii. apollinis filio

Argeus ut supra a Iustino monstratum est apollinis fuit filius et cyrenis hic de se quod ego noverim nil preter nudum nomen posteritati reliquit

Esculapius

De Esculapio xviiii° Apollinis filio qui genuit Machaonem

Esculapius ut prisci fere testantur omnes
Apollinis et Coronidis nimphe fuit filius.
Dicit enim Ovidius hanc ex Larissa fuisse et Fle
gie filiam. Quam cum summe Apollo diligeret et
in eius missus concubitum pregnans effecta est. Por
ro corvus Apollinis avis ad Apollinem detulit quod
comperisset eam invicem cum Hemonio quodam misceri.
Qua ob causam turbatus Apollo eam sagittis oc
cidit. Et factum tandem penitens cum remediis suis
illam nequiret ab inferis revocare secto eius
utero conceptum ex se eduxit infantem eumque Es
culapium appellavit et ut fertur Chironi cen
tauro tradidit educandum. Quem cum vidisset
Ochiroe Chironis filia vaticinii docta vatici
nata est quoniam mortuum hominem ab inferis re
vocaret in vitam et ipse fulminatus deiceretur
ad inferos. Quod effectu non caruit. Aiunt enim
hunc arte sua cum eximius evasisset medicus
Dyane precibus Ypolitum membris collectis undique
in vitam revocasse et pristine restituisse sani
tati. Qua ob causam turbatus Iupiter eum fulmine
interemit ut liquido testatur Virgilius dicens
Peoniis revocatum herbis et amore Dyane. Tum
pater omnipotens aliquem indignatus ab umbris
mortalem infernis ad lumina surgere vite, ipse
repertorem medicine talis et artis fulmine Phe
bigenam Stigias detrusit in undas etc. Que
hucusque dicta sunt ut satis patet hystorie mixta poe
ticis est. Ast ut puram consistat hystoriam excuciende
sunt fictiones et ideo corvum accusasse Coroni
dem sic accipiendum. Arbitror Apollinem scilicet au
gurandi peritia formicarum novisse Coronidis
et natum infecisse pregnante. Quod autem Ypoli
tum seu ut placet Plinio Castorem Tindari fili
um obruptas lintreo et yde sponsas a linceo
seu yda occisum in vitam herbis et arte revo
caverit taliter contigisse puto hos seu eorum alterum
non mortuos quia a morte in vitam aliquem
revocare solius dei est. Sed vulnerum inanita
te et ob perditum sanguinem mortuos existima
tos. Quos cum arte et solicitudine sua in sa
nitate revocasset, dictum est eum illos ab inferis
in vitam retraxisse. Quod autem ob id a Iove ful
minatus sit non est credibile sed id fictum credo
quia possibile est ob eam curam eum laborasse pluri
mum in exquisitione herbarum et aliarum oppor
tunitatum et sic preter vires fatigatus in fe
brem incidisse que profecto letale fulmen et i
gnis est et ex ea febre defecit. Seu forte tamen
fulminatus est et opinatum ab ignaris hoc illi
contigisse ob revocatos ab inferis mortuos

et hinc fabule datum principium. Sane Theodontius
negat Apollinem dilexisse Coronidem et ex eo
Esculapium fuisse conceptum. Asserit quod eum ex
Hemonio iuvene et Coronide natum sed Apollinis
filius dictus est alia ex duabus causis. Seu quia matre
mortua ante partum et eius secto utero eductus est quod
nisi absque medica ope fit per quem fingitur Apollo
quia medicine reptor et sic Apollinis filius quia
Apollinis ope natus sit. Seu quia qui nascun
tur Apollini fore sacros voluere veteres eo quod ut
dictum est Apollinis ope lucem sortiti videntur.
Et ob id aiunt Cesarum familiam sacra Apollinis
observasse quod primus eorum qui ex familia Iulia
Cesar dictus est ob eam causam cognomen adeptus est
et fuit Apollini sacer quod exciso matris utero in
lucem venerit. Preterea potuit Apollinis habe
ri filius quia clarissimus evasit medicus. Theodo
cii autem opinio aliqualiter dicta roborat Lactancius
qui de Esculapio in libro divinarum institucio
num dicit sic: Hunc Tarquinius de illustribus viris
disserens ait incertis parentibus ortum expositum
et a venatoribus inventum canino lacte nutritum
Chironi traditum didicisse medicinam fuisse autem
Messenium sed Epidauri moratum etc. Post hec
dicit Lactancius hunc eum fuisse qui Ypolitum cu
ravit. Ceterum ne ob diversitatem relatorum ubi
minime oportunum est mendaces credant scrip
tores est advertendum ut placet Tullio de na
tura deorum quod tres fuere Esculapii. Quorum primum
dicit ipse filium fuisse Apollinis eumque speculum
invenisse et primum obligasse vulnus et hunc
ab Archadibus asserit summe coli. Secundum vero
dicit fratrem fuisse secundi Mercurii ex Valente
patre atque Coronide matre natum eumque percussum
fulmine intisse et Cinosure humatum. Tercium
vero dicit fuisse filium Asippi et Arsinoe
eumque primum alvi purgationem et dentis evul
sionem comperisse eius quod sepulcrum esse in Ar
chadia non longe a Lusio flumine circa quod
et lucus ostenditur eius. Et sic erit possibile ex
hiis aliquem ex matre utero cesum aliquem ex in
certo patre natum atque expositum. Nec obstat omnes
parentes a Tullio nominari. Vidi ego in patria non
nullos ex principibus patrie hominem qui infans
fuit expositus et demum a nutritore tamquam
a patre cognominatus. Sed quid multa qualiscum
que seu quicumque fuit ex istis tanta veneratione
apud Epydauros habitus est ut etiam Romani cum fa
re omni Ytalia occupata pestilencie egritudinum
agitatam quasi per singulari et certo subsidio
legatos ad Epidauros mitterent orantes ut
illis de oportuno remedio subvenirent permit
terent quod Esculapium tamquam salutare subsidium

Ovidius

Virgilius

Theodontius

nota quod sic dictus cesar

Theodontius

Tullius

roma deferrent concessum que ut in formam serpentis diabolo operante roma in nam deue
herent illique templum insigne in insula tyberis construerent et loco salutaris dei dum
colerent dato illi impune dyonisius siracusanus nonacula aurea abstulerit barbam
Esculapius aut dure agres interpretatur que forsan nomi labori suo circa curam ypoliti con
forme sint .

De machaone esculapii filio qui genuit asclepium

papias Machaon ut dicit papias filius fuit esculapii eius suo insignis medicus quod
ego utrum credam nescio eum saltem fuisse me
ysidorus dicum cum scribat ysidorus post fulminatum esculapium interdictam fuisse medendi curacionem Et
plinius ut ait plinius in de historia natali cum claruissent opera esculapii temporibus troianis sequentibus
eius in nocte densissima latuisse usque ad peloponensiacum bellum et tunc ea revocavit in
lucem ypocrates etc. Quod tempus ut dicit ysidorus
fuit annorum fere quingentorum hinc ego sumptum
puto quod fictum est solem ob fulminatum esculapium noluisse aliquamdiu lucis currum ducere
ut ostenderet solis inventum scilicet medicina eclipsim
passum per secula plura et tandem in lucem
revocatum Ego hunc machaonem auctore papia
e non apposuisse cum eum in multis circa talia
minus curiosum sepissime invenerim scripsisse
dissona veritati Sed ut ponerem me traxit sollercia pauli qui non solum machaonem esculapii filium scribit sed et asclepium quendam machaonis filium fuisse confirmat

De asclepio machaonis filio

Augustinus Asclepius ut dicit paulus fuit filius
machaonis credo augustinum sequutus qui hunc esculapii nepotem videtur dicere
scribens ubi de civitate dei hermetem trismegistum
asclepio loquentem sic Avus enim tuus asclepius medicine primus inventor cui templum
consecratum est in monte libie circa litus
cocodrillorum in quo iacet eius mundanus homo
i. corpus reliquus vel potius totus in sensu
vite melior remeavit in celum omnia et nunc
hominibus adminicula prestans infirmis numine
nunc suo quam solet medicine arte prebere Et paulo infra idem sequitur augustinus Ecce duos
deos dicit homines fuisse esculapium et mercurium etc. Verum ego librum hunc hermetis trismegisti quem de ydolo intitulat vidi Nec tamen
qualiter esculapius fuit asclepiadis avus
per verba hermetis precedentia atque sequentia
dicta ab augustino percipere queo certus tamen
quod potius ingenium deficiat meum quam accusari possit mendacio augustinus

De psyce regis apollinis filia

marcial capella Psyces ut dicit marcialis capella in
libro quem de nuptiis mercurii et philologie scripsit filia fuit apollinis et endilichie
Apuleius Ex qua lucius apuleius in libro methamorphoseon quem vulgatiori vocabulo asinus aureus appellat longiuscula recitat fabulam
fabla puli talem Regem scilicet fuisse et reginam quibus tres
fuere filie quarum due maiores natu et si forma spectabiles essent iunior tamen psices nomine
erat in tantum pulcritudine celas excedebat
mortales ut non solum admiratione teneret spectantes sed insigneret aies ignaris rei miraculo credulitate ut venus esset que descendisset in
terris et fama longe lateque vulgata insigne
formositatis exiit ut non solum cives sed exteri
adinvisendam venerem et sacris honorandam
accederent templis vere veneris neglectis Quod
egre venus ferens in psicem accensa cupidinem filio suo iussit ut eam amore feruentissimo
hominis extreme sortis incenderet Interim pater de
nuptiis virginis anxius apollinem consulit
Qui iussit ut illam in vertice montis deduceret
ibique divina stirpe creatum esto pessimum et vipereum nacisceretur virgo maritum Quo responso
parentes affecti cum lacrimis et merore totius
civitatis virginem in predestinatum deduxere clivum ibique solam liquere Que si solitudine
et metu timore futuri coniugis anxiaretur non
tamen diu perstitit et venit zephirus mitis et
suavi spiritu eam sinuatis in florida detulit valle in qua cum aliquamdiu supino levisset erupina
surgens vidit gratum oculis nemus et argenteis undis manente fontem atque palatium non solum regium sed divinum miris ornatum divitiis Quod cum intrasset et ingentes
inueisset thesauros absque custode et miraretur plurimum obsequium vocibus absque corporibus
auditis intravit lavacrum iussis sibi assistentibus obsequium omnis inde cena divinis conferta dapibus sumpta cubiculum intrans concessit
genialem thorum et soporate maritus affuit
Que cum ea sibi fecisset coniugem vemente luce
iussus abiit Et sic sepius magna psicis
consolatione continuatis firmum est ut sorores eius
de audito psicis infortunio cum domibus maritorum ad lugubres parentes accedunt et una
cum eis sororis infelices nuptias deflerent
At cupido presentiens quid invidia sororum pareret psicam premonuit ut earum odio flocci faceret lacrimas nec in suam perniciem pia atque
credula esset Quod cum spopondisset psices

se cepit deplorare captiua et quod sorores uidere
et alloqui non posset. Et uementem atque re
darguentem cupidinem precibus in eam sententiam
traxit ut cum eis loqui posset zephiro quod in
beret ut eas ad se leni deferret flatu. Quam cum
fecisset concessit etiam ut ex thesauris quos libet
asportare permitteret sed earum suasionibus nullo
modo crederet nec suam uidere formam alicuius consi
lio exoptaret. Tandem complorata domo psice
a sororibus scopolum conscendere et ululatu femi
neo redintegrato a psice audite sunt atque
paucis consolato uerbis et postremo illas ze
phirus psicis iussio in uallem detulit ame
nam. Ibi a psice festiua congratulacione sus
cepte sunt eis quod omnes ostense delicie ex quibus
inde facte sorores ei totis suasere nisibus ut
uiri formam conaretur uidere. Que credula
eis cum domi uenissent nouaculam parauit et
lucernam abscondit sub medio nocte sequenti ui
sura quis nam esset is cuius uteretur concubitu oc
cisura eum si esset ulli forte uerbis sororum confor
mis. Interim itaque more solito lectum cupido et in
soporem soluitur. psices uero aperto lumine uidit illum
mira formositate conspicuum iuuenem aliis
partibus insignitum et ad eius pedes arcum et
pharetram sagittis confertam e quibus cum una
mirabunda eduxisset experta aciem adeo
digito impressit suo ut aliqualis scaturiret
e uulnere sanguis. Quo facto miro dormientis
ad hunc amore flagrauit. Dum quod illum stupes
cens inspiceret favillula ex lucerna prosiluit
in dextrum dormientis humerum. Quam ob rem ex
perrectus cupido repente fugam arripuit. Ve
rum psices cum illum cepisset crure atque fortiter
teneret tam diu ab eo per aere delata est donec
fessa eo dimisso caderet. Cupido autem in ui
cinam cupressum euolans longaque uela eam redar
guit se ipsum dampnans qui a matre iussus ut il
lam extremi hominis amore incenderet et ipse se ipsum
ob eius pulcritudinem uulnerasset. et inde euo
lauit. psices anxia perditi uiri mori noluit.
Tandem fraude sorores ambas quarum consilio
in erumpnam uenerat in precipicium deduxit. Inde a
uenere obiurgata acriter et apud dissecque eius
lacessita uerberibus in labores mortali in
explicabiles iussu ueneris implicita opere
nimi adiuta perfecit iniuncta. Cuius postremo
ad iouem precibus actum est ut in ueneris de
ueniret gratiam et in celis assumpta cupidi
nis perpetuo frueretur coniugio cum peperit uolup
tatem. Verissime uero si huius tam grandis
fabule ad singula sensum enuclearem uolumen

ingens profecto uolumen euaderet. Et ideo cur
apollinis et hendilichie filia dicatur psices que
eius sorores et cur cupidinis dicatur coniux cum
paucis ex contingentibus dixisse satis est.
Psices ergo animam interpretatur. hec autem apollinis
id est solis filia dicitur eius scilicet qui mundi uera lux est
deus cum nullius alterius potencie sit racionalem
creare animam nisi dei. Endelichia autem dicit
calcidius super thimeo platonis perfecta etas inter Calcidius super thimeo
pretatur cuius ideo racionalis anima dicitur filia quia
et si in utero matris illa a patre luminum suscipiatur
non tamen eius apparent opera nisi in etate per
fecta cum potius naturali quodam indistincta usque ad e
tatem perfectam feratur quam iudicio racionis. Etate
uero perfecta agere incipimus racione ergo bene appol
linis et endelichie filia dicitur. Sunt huic
due sorores maiores natu non quod primo nate
sint sed quia primo potencias utuntur sua. Quarum
una uegetatiua dicitur altera non sensitiua que
non anime sunt ut quidam uolunt sed huius anime sunt
potencie quarum ideo psices dicitur iunior quod longe
ante eam uegetatiua potentia conceditur fetui et in
de tractu temporis sensitiua postremo autem huic
psici conceditur racio et quod primo in actu sunt
ideo prime dicuntur. Iuncta coniugio quod huic racio
nali diuino stupri fruatur id est amori honesto seu ipsi
deo cuius inter delitias a zephiro id est a uitali spiritu
qui sanctus est defertur et matrimonio iungitur hic con
iugi prohibet ne eum uidere cupiat in presenti uelit
hoc est nolit de eternitate sua de principio re
rum de omni potencia uidere per eas que soli sibi nota
sunt. Nam quotiens talia mortales perquirimus
illum ymmo nosmetipsos demandando perdimus. So
rores autem nonnunquam ad metas usque primas
deliciarum psicis ueniunt et ex eius thesau
ris reportant igitur penes racionem uirentes me
lius opus suum uegetacio peragit et sensitiue
uirtutes clariores sunt et longius perseuerant
Sane inuident sorori quod nimie nouum est sensua
litate cum racione discordare et dum illi blandis
uerbis suadere non possunt ut uirum uideat id est
uelit naturali racione uidere quod amat et non per fidem
cognoscere eam terroribus conantur inducere asserentes
enim inmane esse serpentem secum eam dormiturum.
Quod quidem tociens sit quociens sensualitas
conatur racionem sopire et omnem anime contemplacio
nem incognitam. Verum per celum non solum delec
taciones spirituales auferre sed labores maxi
mos et angores nimis oportuit ingerere et
nil demum placidum retribucionis afferre. Racia
autem dum minus prudens talibus demonstracionibus
fidem adhibet et quod negetur uidere desiderat

occisura si noto nō correspondeat forma in
det effigie mei pulcerrima · i · extrinseca dei
opa forma · i · diuinitate vide nō pt qꝫ deū ne
mo vidit unquā Et cū famulula ledit et vul
nerata supbo desiderio ꝑ quod inobediens fca
et sensualitati credula boni conteplacionis
amittit et sic a diuino seperatr̄ cōiugio tandē
penitens et amās puiciem soroꝝ cuiut astu
cia easqꝫ adeo oppmit vt adusus venem nul
le sint illis vires ꝛ erupiis et inferis pur
gata psumptuosa supbia atqꝫ inobedieñ bo
nū diuine dilcois atqꝫ contemplacois itez
reassumit eiqꝫ se iūgit ꝑpetuo dū pituris di
missis rebꝫ in ethiam defert' i gloria et ibi ex
amore ꝑturit voluptate · i · delettacionem ꝛ
leticiam sempitnam

De arabe xxiᵒ apollīs filio

plinius — Arabe vt placet plinio in libro nālis hi
storie apollinis et babilonie fuit filius
que medicine art dic ēē reptorem · puto e
go hunc seu babilonem fuisse hoiem et ibidē
medicinā ondisse pᵒ seu apud babilonios di
cisse et ad arabes pmū detulisse et hunc ap
pollinis filius dcūs qꝫ meditus et babilonis
qꝫ in babilonia natus uel eruditus sit

De ticio filio Jouis tertio Rubrica

Postquā apollīs longa posteritas expe
dita est vt ad iouis filios veniamus
ordo postulat Ex quibꝫ sese ante alios ticius
offert Quē dicit leontius filiū fuisse Jouis ex
hellaro orcomeni filia quā ꝑgnante Jupi
ter Junonis timens occultauit in terram ex
quo fcm̄ est vt nascens puer ex tra natus
Enius — videret vt fumus asserebat Quēquidē tra post
modū eū initiuit Et sic nō īm sꝫ mito Je
tū cū ad integrā venisset etatē latonem ap
pollinis mrem amauit eāqꝫ destupro intpel
lauit Quāobrem turbatus apollo eū sagittis
occidit et apud inferos religauit atqꝫ eius
ieē vulturibꝫ lamādū apposuit hac lege vt
consūptū restauraret illico et sic nūqꝫ vul
turēs ī discerpendo cessarent nec ipe apaciendo
Restat nūc hunc fictioni velū eripe vt qd
contegat uideamus dicit · n · pmo Jouem p
gnante in tra abscondisse nl em occultius
tegit' qꝫ quod infodit Et id dcūs intelligit hac
secretissīe fuisse fuatā et hoc timoē Junoīe
i · maioris poten' cū dea regnoꝝ sit Juno
Terra aut aluisse ticium nō est nouū cum
omis alamur a tra Quē latoniā appollīs ma
trē amauit ingentē eius demostr' am celsi
tudinē eniz appetyt qꝫ claritatis nīr est sꝫ

ab apolline · i · a regio splendore deiettus est
apud infos · i · apud plebeios quos penes se
per curaꝝ plenus fuit qualit' possꝫ in gra
dū ex quo deciderat reascende · Recitat ex
Leontius — isto ticio leontius breuē historiā et dr hunc a
pud boetios magnū fuisse hoiem et viribꝫ
temptasse ex delphio appolline eicē a quo ipe
eiettus est et fere ad puatā vitam redattus
De pena aut illi apposita dicit vbi de sopno
macrobius — scipionis macrobius sic vulture ietur īmor
tale tendente nichil aliud intelligi voletes
qꝫ tormeta consciē obnoxia flagiti īuscera
Conscientie scelera — intiora rimētis et ipa intalia indefessa
admissi celeris admōitione lamātis sepqꝫ
curas si requiesce forte teptauit excitātis
tamquā fibris renascentibꝫ inherendo Nec
ulla sibi miseracione parcētis lege hac quia
se iudice nemo nocens absoluitr nec de se
suā pt vitare snaꝫ hec macrobius

De Bacho secundo Jouis filio · iiiiᵒ · qui genuit himeneū thioneū et thoantem

Bachus Jouis filius et semeles ab oui
dio et reliquis poetis dicitr Ex cuius
origine talis recitatr fabula Cū amaret
Jupiter semelem cadmi filiā et ipa cōcepissꝫ
ex eo accessit ad eam Juno formā gerēs be
roe epydaurie anus Et inito cū ea collaqo
ꝑquisiuit inquid diligeret a Joue cui dicit se
meles arbitrari se diligi tuc Juno nō potes
filia nisi vno mō cognosce · s · si stigis int
posito iuramento pmittat tecū eo patto cōiugi
quo Junoni iūgit' Semeles expientie auida
Jupiter aut dolēs eam ne adusus iuramētū
veniēti iuramentū et inde munꝰ poposcit
ageret fulminauit et mortue filiū traxit
ex utō suoqꝫ apposuit femori donec tempus
quod eū eē in ventre mris oportūitas exige
bat hunc pmo clam nutriuit yno materta
eius postmodū nymphis tradidit qꝫ etiā ei
alimēta dederūt vt ait ouidius eū qꝫ ne apqui
rente Junone inueniret ederis ocultalle hunc
insup alūpnū dicunt fuisse silenū qui captus
a rusticis a myda bacho restitutus est · hunc
preterea cinui ꝛ socius honorant de quibꝫ sic
refert statius pmouet effrene deptra leuaqꝫ
sequūtr̄ lyntes ꝛ uda mero lambūt retina
cula tigres post exultātes spolia armētalia
portant semmetes qꝫ lupos stissasqꝫ inima
lones vrsas nec comitatꝰ iners sūt illic
ira furorqꝫ et metꝰ et virtus ꝛ nūqꝫ sobriꝰ
ardor succiduqꝫ gradu ꝛ castra simillima
regi ꝛc Dicunt insup eū primū vitem

Baccius — plantasse ut ait Baccius in Bachis. O Dyonise pater optime viti sator Semela genite Euhia. Et hunc vini deum asserunt ederam ei sacrant et nannum et marsiam in tutelam eius asserverunt eique Adrianam Minois filiam coniuge copulant. Batulum ab eo repertum atque denominatum

Rabanus — affirmat Rabanus ut eo homines vino gravarentur.

Ovidius — Multis etiam illum nominibus vocant de quibus Ovidius: Thura dabant Bachumque vocant Bromiumque Lieumque Ignigenamque satumque iterum solumque bimatrem. Additur hiis Niseus intonsusque Thyoneus. Et cum Leneo genialis consitor uve Nicteliusque Eleusque parens et Iachus et Euan. Et que preterea per Graias plurima gentes nomina Liber habes. Tibi enim inconsumpta iuventa est. Tu puer eternus et formosissimus alto conspiceris celo. Tibi cum sine cornibus astas et cetera.

Albericus
Lattancius
Ennius — Addit et alia nomina Albericus vocatum quoque dicit Euchium Briseum et Bassereum. Lattancius etiam eum vocari dicit insuper. Ennius Orpheum dicit hunc a Gigantibus membratim discerptum quod Albericus affirmat addens quod ab eis ebrius sit inventus eumque dicit sepultum et postea surrexisse integrum. Pingebant etiam eum antiqui in habitu muliebri et nudum atque puerulum ei nocturno tempore tibiis et cimbalis et clamore sacrum quod orgia vocabant celebrantes. Preter hec alia etiam recitantur. Sed quoniam non compta sunt omnia que queruntur que videri puto de appositis videamus.

Historia — Primo igitur quamvis omnia per constanti videantur tenere historiographi Dyonisium hominem ex Iove et Semele natum adeo ut de tempore inter antiquos plurima sint varietas. Ex quibus alii Dionisium alii Liberum patrem vocant. Et quoniam non constat cuius Iovis fuit filius ego secundo ascripsi Iovi eo quod eius eum melius videatur. Quem iure cum secundo quam cum aliquo aliorum. Dicit enim

Eusebius — Eusebius in libro temporum a quibusdam arbitrari Danao Argis regnante Dyonisium in Indiam Nysam condidisse et suo nomine nuncupasse et eodem tempore eum in India militasse et eius in exercitu fuisse mulieres bachas cognominatas ob furorem potius quam ob virtutem. Quod quidem fuit circa annos mundi iii^m dcc xxvii. Paulo post idem Eusebius dicit regnante Danao Argis Cadmus regnavit Thebis ex cuius filia Semele natus est Dyonisius id est Liber pater quod secundum eius annorum descriptiones comprehenditur fuisse circa annos mundi iii^m dcc lxxxvii. Nec multo post dicit anno xxxv^o Lincei regis Argivorum Dyonisius qui latine dicitur Liber pater nascitur ex Semele quod contigisse videtur anno mundi iii^m dccc vii. Inde subsequitur Acrisio regnante Argis

Dyonisius qui et Liber pater adversus Indos dimicans Nysam urbem iuxta Indum flumen condidit. Quod secundum colligitur anno mundi iii^m dccc lxx. Quanta hec sit temporum diversitas ab Eusebio ex cronicis eius veterum collecta facile comprehendi potest. Nostrum autem est per coniecturas arbitrium quod verius potuit ex dictis temporibus attribui eius Bachi. Ego autem omissis causis me moventibus arbitror Bachi dies fuisse tempore antiquius horum temporis seu saltem quod de proximo sequitur eumque ea tempestate natum egisse que ab eo gesta narrantur. Sed hiis curiosioribus relictis ad figmenta tendamus.

Fulminatam Semelem a casu sumptum credo eam scilicet a fulmine seu ab igita febre in mortem deductam. Quarum utrumque a Iove id est ab elemento igne emissum non inivabit eruditus. Emulsum ab utero fetum iunis mortue et Iovis femoribus applicitum notissimum obstetricibus officium designat. Necesse enim est ut caloribus confoveatur quos per Iovem debent intelligi foveatur quod ante tempus intrinsecus aufertur. Sed cum sit hec expositio phisica historica recitat Pomponius Mela in Cosmographia

Pomponius Mela — dicens urbium quas incolunt Indi sunt autem plurimae Nysa est clarissima et maxima montium Meros Iovi sacer. Famam hinc precipuam habent in illa genitum in huius specu Liberum arbitrantur esse nutritum unde Grecis auctoribus ut femori Iovis insitum dicerent aut materia ingessit aut error. Hec ille.

Albericus — Albericus autem addit dicens a Remigio affirmari apud Nysam Liberi patris haberi crepundia in testimonium quod ibi altus sit. Quod si sic est existimo de alio intelligendum sit quam de eo qui ex Semele natus est. Ex quo etiam sequi possunt temporum diversitates a diversis Dyonisiis exortas esse. De hoc enim sic ipse sunt dicit

Orosius — Orosius: Sic Subactam Indiam Liber pater sanguine madefecit cedibus opplevit libidinibus polluit gentem utique nulli hominum unquam obnoxiam vernacula tantum quiete contentam. Ceterum ut ad sensus phisicos tectos sub fabula iterum redeamus dico quod nonnulli volunt per Bachum vinum intelligi et sic Semeles per vitem sumitur que ex Iove id est ex calore in altum humorem terre innotum per vite poros trahente se pregnantem id est turgidam facit et in palmites botros quoque suctos tamquam in conceptum fetum emittit. Tunc autem fulminatur cum adveniente autumpnali calore non in ampliorem maturitatem sed potius in corruptionem et putredinem fructum conceptum deduceret. Ut auferat necesse est et femori Iovis id est calori alio applicet. Quod quidem fit dum pressum ex vine-

vinu aut ignis aut ipse/ nec pressis bulliendi
concedimus iter/ donec defecatu talibus bullitio
ne reddatur potui aptu. Deinde ymo .i. vas
illud fiat occultu .i. opertu ne a simone i
ueniat .i. ne ab aere corrumpatur. Seu ptgna
tem tunc semele dicimus ex Jove cu vite affecte
calore turgidam tumus vere primo veru tunc
fulminatur du estiuo calore prter consuetu cou
vit/ tunc aut aptis poris conceptu emittit
i botros qd femori Jovis .i. diuino calori ap
plicatur ut qua ex matre non habuerat a prema
turitatem accipiat et tunc ymo illud fiat
occulte du a pampinis tegit ne ab aere m
mis calido offendat et illud tunc nutriunt ny
phe du nocturnis humiditatibus restaurat qd
calore diurno fuerat exhaustu. Silenus
senex eius alumpnus d[icitur] eo qd senes fere potu
magis quam cibo sustententur. Qm illi amy
da auarissio hoie restituit quia auarus pota
cionibus non delectat. Currum a sociis ut
ideo a poetis dem est ut nonnulli ex suis demo
strent effectus. Nam per currum ebrios volubi
litas assumenda e lynces aut illi attribuit
ut intelligat vinu moderate sumptu vires
audacia et perspicacia augere. Tigres aut id
currum trahunt ut ebrios ondat senicia. Ne
mini n. parcit homistus vino. Sunt preterea
temulenti temerarij adeo ut in quodcumque
periculu inconsiderate ruunt qd per feminae
ces lupos et scissas ursas que in predam
bacchi deportant intelligo. Qd mastantur
facile et inde remanet in furore satis liqui
do pz. et sic no sobrio comitant ardore meti
culosi ex sint vinolenti qui perdito vero rois iu
dicio sepissime non timenda pauescant. Vir
tus aut cum curru bacchi mitigat[ur] prtactu est
ubi de lyncibus diximus. Sucidum tyrudus id
est bacchi inanti comites ut ebriorum tituba
tia designet qui adeo titubando incedunt
ut cadere credant continue. Superaddit bacho
castra esse simillima vero/ nec inmerito. Na
si enim tabernas meritorias ibid. taber
nacula frondium cupidinarios lincones et
edulia potationes habitu atque tumultuarios
rixantes quas videbimus que castris vero si
milia sunt. Bacchum aut apud grecos primu
plantasse vitem seu vineam et vinu fecisse
possibile est cum longe apud hebreos id fecis
se Noe cum legamus. Dicunt tamen aliqui bacchu
vitem non plantasse sed incognitum thebanis vi
num usu introduxisse atque illud laicis lig
ribus immiscuisse ut amabilius foret qd quidem
mirabile visu est. Deus vini apud indos primo
creditus est. Hederam preterea bacho sacram di
cunt credo quia vites esse timentes supernates
pluvium et botros uvarum inuicent corubi u[?]
non quia viveat viriditate perpetua per qua ostendi
tur iuuentus continua magis enim quatum ad
vires senescit vinum ac et poete coronari
consueuere eo quia bacho ob facundia sacri sunt et
ad perpetuitatem carminum demonstrandam. Van
nus aut illi sacer e mistica vonedit aut
semnis liberi pris sacra ad purgacione aie
pertinere et sic hoies eius misterijs purga
bant sicut vanno frumenta purgant. Fuere
tamen qui voluere hec purgamina vinentibus
hoibus fieri per extrema ebrietate que sacru bachi
est. Asserentes si quis in tanta ebrietatem
procedet ut in somnum usque veniret post pertri
tum cerebri stupore aiam exutis tunc tedio
sis atque electis remanet tranquillu. Cui opi
nioni seneca phs in li. quem de tranquillitate
aiam scripsit adhesisse videt. Marsiam in sua
tutela positu id voluisse reor quia audacissio
temerarius in appollinem fuit per qua temeri
tatem vinolentorum loquacitatem in questiu
tendentem intelligo quam in conspectu rudium
sepe prudentes ab ignaris confundi vident
non aduertentium quia nullo talium oratio ince
dat ordine sed more satyrunculi marsias fu[it]
hinc illinc saltitando procedit. Tandem in co
spectu eruditorum nudatus marcia .i. pate
facta calefactorum presumpcione in flumen vertit[ur]
in lapsum quam nil dixerit talium fimo soluatur.
Qd ad adriana conigem spectat insequentibus
ubi de ea scribet[ur]. Hunc aut a tyrantibus fuisse
discerptum et inde sepultum. Ideo dictum reor quia
ab eusebio in li. tpm scribit[ur] quod regnante a
thenis pandione anno .s. mundi iij. dcccc. vel
ut marco varrone poeta teste hic liber pr
aduersus persen pugnans in prelio occisus
sit. eius quia videri sepulcrum apud delphos
iuxta appollinem aureum. Et hoc quatum ad his
toriam dictum sit. Sed fictioni superaddit a quibus
visa cum scilicet quantumcumque discerptum sepe
lierint integrum surrexisse. Qd ego arbi
tror debere intelligi quod ex pluribus exiguita
tatibus ab elatis calore vinibibionibus fieri
una consurgat ebrietas per qua bachum
vile et ad age sat[is] patet. Dicebat tamen cir
ca hoc Albericus bachum aiam mundi intel
ligendum que quamuis inebriatum per mundi
corpora diuidat tamen se reintegrare videt de cor
poribus emigrans et se reformans et semper una
eadem quam perseverans nulla simplicitatis sue
patiens sectione. hec ille. ast ego puto hunc

no de vino

ebrius nemini parcit

noe

Seneca

Eusebius

Albericus

bachū Alberici solem intelligendū macroby in
que ipe macrobius transfert deoꝝ oīm deitates
Vittus aūt in hitu muliebri est qz in expeditio
ne aduersus yndos secū hūit mulieres vt dixim
e vel qz continuate potationes eneruent vires
debiles qꝫ reddant ad vlti^m potatores Nudus vo
id pingit^r qz ebrius omīa pandat secta ul qz
multos iā ad inopiam ꝫ nuditate deduxerit
vel qz calores potationes ingerant puer quod
dicit^r qz non aliter sint lasciui ebrij q̄ pueri qui
bꝫ nondū integer est intellectus. Restat nūc
Cur bachus — de noībꝫ vide dicit^r ergo pmo bachus q̄ idē sonat
q̄ furor eo q̄ vinū ꝫ potissime nouū tā furen
tis furoris est vt nullo queat claustro gtinū
et imodate sumentes vt predcm̄ ē facit ꝫ furio
Bromius — sos. Dicit^r et bromi⁹ a bromin q̄ ē gsume mo
desta quod boni vini potatio gsumit supflui
tates ciboꝝ et digestionem adiuuat vt phisi
cis placet ꝯ imoderate sūptū humiditatē bona
desiccat ꝫ memoria hebetat insup vires adeo
Cur lyeus — vt plurimi ingurgitatores tremulos effectos qz
reddat vocat^r insup et lyeus a lien q̄ est tracti⁹
tractim enī bibit^r vel dicit^r lyeus a ligo ligas
modeste aūt sumptū dissipatas vires colligit
auget qꝫ imoderate sensus ligat et ratione
vel sm̄ fulgentiū lyeus dicit^r qz lenitate pres
Cur ignigena — tat. Vinū enī post aliqualem potatione ma
gis exorabiles nuncupat^r et ignigena seu qz
ex igne genitus sit seu qz ignem .i. calorem
gnat. videmus enī capita potanciū fumācia
Satus itero dīnantibꝫ — eos qꝫ ob calorem nestimita quique depoāe sappel
lat^r eciā satus itero et ob id eū vocari ditimm
vel q̄ idem sonet dicit lactanci⁹ q̄ aute itero
Bimater nysens — natus sit sup^ra mostratū est. Et inde nūto bi
mater Nisens preterea a nysa ciuitate in q̄ ūū
Thoneus — colit^r vel a nysa uno ex verticibꝫ pernasi eidē
consecrato vocatus est. Thoneus q̄ in consus
sonat id dicit^r qz vites ex quibꝫ omī^t longos
vt palmites ul q̄ melius puto ad sua puer
Intilus qz — cia ondenda qz intonsi sint pueri consitor 6
ne d^r a vite a se pmo plantata. Intilus vero
Eleus qz — vocat^r qz noctem .i. tenebras sensibus ingerat
Iacchus qz — Eleus ab ellea ciuitate in qua potissime celeb^u
Qz euan — tur. Iacchus aūt ea de cā noīatus est qz hoīes
Qz brisens — hylare facit. Euan in lectio laudatis bachū
est et sonat bonus puer. Brisens id dictus vt
ait alberic⁹ qz pm⁹ vinū ex vua pssecit ul
brisens q̄ hirsucus .i. hispidus hīnc aūt eū
apd veterem greciam duas hūisse statuas
Qz bassareus — vnam hirsutam brisem vocitā alteram vo
lenem lenei vocitatem. Bassareus aūt ap
pellatus est a specie vestiū quibꝫ mistre ei⁹
vtebant^r in sacris et ab eisdem mistre bassa

Qz liber — rides nuncupate liber aūt pri d^r qz hoībꝫ liber
tatem videat^r inferre. Nam potati vini ex e
brietate durante arbitr^a se fregisse vincula
seruitutis liberat preterea a curis et in agendis
securiores facit. pauperes ab oportunitatibus
reddit immunes deiectos extollit eciā in sublime
Et dicit Albericus q̄ cū iā initia condendaꝝ
ciuitatū dijs ceteris pro auspiciis receptoꝝ fie
rent sacra libero patri fiebant vt libertate ciuitē
patris gseruaret preterea ciuitates imperatibꝫ orbi
Romanis aūt stipendiarie erant aut federa
te aūt libere in liberis aūtē ciuita^bꝫ in signū
libertatis simulacrū marsie habebat quem
sup̄dictum⁹ in tutela ēē liberi patris. Insuper
mos fuit rome libera toga adolescentibus
in festis liberalibꝫ exhibē ad significatione
liberioris vite imposteꝝ concesse. Cui⁹ quidē
Sinus Juli⁹ cesar Rome tulit Bachanalia — sacrum dicit sinus a Julio cesare roma pmum
trāslata in quibꝫ hircus imolabat^r. Et hoc id
qz aliqn capelle palmites vitiū crescentes
T varro — vastassent. Dicit enī .m. terencius varro v
bi de agricultura eidē tamq̄ repertori vitis
hircos imolari vt penas capite pendat. Ego
aūt hui⁹ sacra nō puto a Julio pmū roma
trāslata ꝯ eius liberi patris de quo intellexisse
videt^r tullius vbi de natis deoꝝ dixit. hunc
dico liberū semele natū nō eū quem nri
maiores auguste scē qz censent liberꝝ ꝫc.
Hunc ergo arbitror iux^ta sentenciā macroby
solē que arbitrati sunt reꝝ oīm patrem et
hunc liberꝝ patrē dixerunt. Et sic eciā intelle
xisse virgiliū puto dū dixit. Vos o clarissi
ma mūdi lumīa labentem celo que ducitis a
nū liber ꝫ alma ceres ꝫc. Non enī bachus
labente ānū celo ducit ꝯ sol. Et hec quidē
ea duo fuerunt numina q̄ etrusci potissime
coluerunt. Sꝫ quicūq; hic fuit liber ondit.
Augustin⁹ — Augustin⁹ in libro de ciuitate dei ei aprisās
obscena celebrita sacra et int^r alia dicit q̄
ei⁹ in honore pudenda virilia colebant^r in pu
blico adeo vt in festis diebꝫ liberi mebrū viri
le eleuatū ex compitis deferret^r in vrbe verbis
flagiciosissimus oīm concessa licen^a in q̄ forū
trāsuectū ꝫ in locū eidē deputatū depositum
oportebat ut honestissia oīm matfamilias
illi coronā imponeret insup ꝫ dyonisius ap
pellat^r bachus de quo vbi de dyonisio

De hymeneo filio bachi

Albericus — Hymeneū dicit Albericus filiū fuisse
bachi et veneris et sequit^r auctoritate
remigij ob id hitū qz ex nimia petulancia
Et unde sit hymen — libido soleat excitari hymen aūt grece dicit^r
mebrana q̄ ē ī hē muliebris sex⁹ in qua puer

Lactantius

pera fieri dicunt Inde hymeneus nuptiarum
deus dictus e Sane lactancius ab hystoriis tractu
dicit scribens quod hymeneus puer fuit atheme
sis mediocri genere natus qui cum annos puerilis
etatis excederet nec dum virum posset imple ea
pulcritudine fuisse preditum dicitur vt feminam menti
ret istum cum vna ex ciuibus suis virgo nobilis
adamasset ipse quod nuptias desperabat puellam tamen
versa vice diligebat et omne et aio saltem aspectu
satisfaciebat suo Cumque nobiles femine cum vir
ginibus sacrate cereris eleusine celebrarent
subito aduentu piratarum rapte sunt inter
quas et hymeneus qui illo a se dilecta secu
tus fuerat Cum igitur per longinqua maria
predam piratae vexissent ad quandam tamen regi
onem deuoluti et ibi sompno oppressi ab inse
quentibus interempti sunt omnes hymeneus autem
relictis virginibus euolauit athenas pactus a
consanguineis dilecte sue nuptias si illis filias
nuper raptas restitueret quas vbi pro voto restitu
it exoptatam accepit vxorem. Quod coniugium
quia felix fuerat placuit atheniensibus nomen
hymenei miscere nuptiis. Sunt tamen qui dicant
cum die quadam nuptiarum ruina oppressum et pla
cuisse eam ad adinuentum vt nomen eius celebraretur
in nuptiis. Ad quod suum dampnat ergo autem
eum ob id bachi et veneris filium dicunt reor quod
propter duo fiant nuptie seu duo inducunt in
nuptiis festum et carnalem copulam per festum
bachus intelligendus est vt per virgilium patet
dum dicit Assit letitie bachus dator et cetera Per
venerem autem carnalem copulam cum ad eam spectare
videatur ad procreandum prolem marem et feminam co
pulare Et ex hiis duobus conficiuntur nuptie
seu hymeneus qui pro nuptiis intelligendus est

Virgilius

De thiones bachi filio

Thionem bachi filium dicit ouidius et de
eo breuem recitat fabulam Dicit. n.
quod cum boue fuisset furatus et ob id opprimeretur
a rusticis inuocato forte patris auxilio factum est
vt a bacho thioneus in venatorem conuerteretur
et bos permutaretur in ceruum Arbitror est hunc
fuisse furem et potatis optime rusticis bouem
suum repetentibus facile ondisse eis et se vena
torem et bouem et ceruum fuisse

Ovidius

De thoante bachi filio qui genuit ysiphilem

Thoantem bachi fuisse filium carmine de
monstrat ouidius dicentis Tum primum
sese trepidis sub nocte thioneus detexit nato
portans extrema thoanti subsidia et cetera Paulus
autem eum ex adriana minoris susceptum testatur
Sed miror quali hoc fieri potuit cum thoas vt
infra monstrabitur genuerit ysiphilem que tempore

Ovidius

Paulus

thebani belli infantem ophiltis licurgi nemeo
nutriebat et adriana antequam bacho nupserit a
theseo rapta est post ypolitum susceptum et quod
paulo ante initium suscepti belli thebani in ytha
liam abiit Et sic longe antiquior fuit thoas quam
adriana Is quidem vt testatur Statius iam senex
cum lemniades apud quos rex fuit a feminis
suis consilio occisi sunt a filia ysiphile ficto ro
go saluatus est et in chium insulam nocte transmissus

Statius

De ysiphile thoantis filia

Ysiphiles filia fuit thoantis teste statio
dum dicit cui regium genitor quod thoas et
lucidus euan Stirpis auus et cetera hec autem vt
idem refert Statius cum adhibuisset consensum in
publico mulierum lemniadum consilio de occidendis
masculis suis et suis legibus viue ea nocte qua
scelus a ceteris feminis perpetratum est thoante patrem
nam imposuit eum quod bacho patri commendauit et
in insulam chium transmisit et construito in re
gia rogo se patrem incendisse monstrauit eius
quod loco homicidis mulieribus imperauit Qua
regnante vt ondit statius factum est vt ten
dentibus cum Jasone argonautis in colcos ad
lemni litus appellerent et seu quod non reci
perentur seu quod vltores criminum accessissent
vi insulam cepere et sic suscepti inter alios Ja
son ab ysiphile receptus est et eius amicitia
vsus sociis orantibus et exigente tempore reditu
permisso nauem conscendens eam pregnantem
reliquit Que postea geminos peperit Tho
antem scilicet et euneum et cum nunc venisset
Jason et tamen cognitum foret a lemniadibus
eam thoanti pepercisse patri regno pulsa est
et a piratis capta in litore in seruitium re
gis nemee deducta est Qui eidem ophelte
paruum filium alendum exhibuit Que dum
opi vacaret venientibus argiuis in thebanos
in nemea silua siti perimentibus ab hiis qui ad
exploratores venerant seu ab ipso adrasto
rege comperta et interrogata est Que eues
tigio langiam fluuium ondit vbi sitim posue
reges et qui illos sequebantur populi Et cum que
na esset explorassent et eam casus recitasset
suos contigit vt medio ex agmine thoas
et eumeus Juuenes filii eius prosilirent in re
cogita eiusque solarentur dolores Sed dum ipsa
fortunas suas recitat alumpni oblita quem
inter herbas flores quod ludente liquerat infelici
euentu contigit vt is a serpente cauda per
cussione occideretur Quamobrem turbatus exercitus
est verum ligurgus eius rex filii necem ferens
dum in eam impetu agetur ab adrasto reliquis

que regibus et a filiis sine servata est. Quid tandem ex ea contigit nusquam legisse memini.

De amphione rege thebarum vo. iovis filio qui vii habuit filios et totidem filias

(homerus) Amphion filius fuit iovis et anthiope ut in odissea testatur homerus ex cuius creatione ubi de anthiopa scribit fabulam recitat.
(Ovidius) Dicit tamen ovidius quod ibidem non scribit a iove in taurum verso oppressam anthiopam et gravidam factam. Et alibi dicit Addidit et satiri celatus ymagine pulcram Iupiter implevit gemino nicteida fetu etc. Homerus preterea ubi supra dicit iovem tres ex anthiopa suscepisse filios amphionem scilicet zethum atque calatum hos preterea noluit expositos a matre pulsa a lyntheo (licio) rege thebarum ob stuprum cum epapho seu iove commissum. Et tandem a pastore quodam nutritos in furorem devenisse
(m) lynceum et eum occidisse atque dicte coniugem eius. Et demum pulso cadmo sene apud thebas regnasse. Ex istis autem secundum fuam aphion
(Amphion fuit musicus doctissimus) musice artis adeo peritus fuit ut mercurio lactantius a mercurio citharam meruerit cum qua thebanos muros construxit ut
(Seneca) Seneca poeta in tragedia herculis furentis dicit Cuius quondam muros natus amphion iove struxit canoro saxa modulatu trahens etc. Eius lidios modulos
(plinius) invenisse scribit plinius. Huic insuper coniux fuit Niobes tantali filia ex qua secundum homerum in yliade duodecim suscepit filios. Secundum vero latinos poetas et ovidium potissime suscepit quatuordecim Quos cum ob superbiam nyobis ab apolline et dyana vidisset occisos se ipsum gladio interemit. Nunc autem declarande fictiones veniunt. Dicunt igitur hunc a tauro iove seu
(Theodontius) satiro genitum quod fictum puto ad fervorem libidinis opprimentis demonstrandum cum scribatur alibi athiopam violenter oppressam Theodontius tamen dicit amphionem et fratres non iovis sed epaphi fuisse filios ex anthiopa Et ob hoc a linceo thebarum egiptiarum rege anthiopam repudiatam in quem linceum iam adulti iuvenes insurgentes eum interfecere et aufugerunt in greciam et a cadmo suscepti eum senem regno privaverunt et se iovis dixere filios.
(Eusebius) Floruit enim ut dicit Eusebius in libro temporum in initiis lincei regnante argis. Eum autem cithara movisse saxa in muros thebanos construendos dixit Albericus nil aliud fuisse
(Quod sibi velit fictio quod amphion muros erexit thebarum cantu melliflue cithare) quam melliflua oratione suasisse ignaris atque rudibus et duris hominibus et sparsim degentibus ut in unum convenirent et civiliter viverent et in defensionem publicam civitatem menibus cingerent quod et factum est. Quod autem a mercurio citharam susceperit est quod eloquentiam ab influentia mercurii habuerit ut mathematici asserunt.

De xiiii. filiis amphionis

Amphioni ex nyobe septem fuere filii et filie totidem. Quorum hec fuere nomina Archemorus Anthegorus et tantalus necnon et phadimos Sypilos Semarcus atque epyrichos. Demum filie sic dicte fuerunt Asticracia pelopia et cheloris et post has Cleodoxe ac ogigie et phicia atque Neeira horum ludentes masculi dicit ovidius ob superbiam niobis in lathonam obloquentis ab apolline occisi sunt femine autem a dyana niobe matre vidente. Sane ovidius discrepat in aliquibus nominibus a lactancio Nam pro achemoro anthegoro xemarco atque epirricho ponit ovidius Ismenon Alphenorem et damasitonem et ilioneum ex his autem nescio quem homerus vocabat amalea. Hos dicit fuit occisos novem annis sepultura caruisse tandem conversis a iove populis in lapides eos contexisse esto alibi dicat eos in sypilo monte conditos extitisse. Quod autem isti tam repente perierint peste factum credo cum sit extimator apollo et hic contigisse deficientibus hominibus defecisse qui illos sepelirent Cum mortui homines et in lapidem id est pulverem conversi eos etiam resolutos terre aut texisse creditum. Vel quod melius dictum puto populos lapideos factos id est malitie duratos illos adiunctis viris ut ait homerus apud sipilum sepelisse Non enim aliquando ob pietate minime possimus quod debemus Seu aliter potuit contigisse hos imminente peste populari ritu sepultos et novem annis neglectos demum regio more lapideis urnis immissos

De cecho ii iovis filio qui genuit ytilum et thyrum

Cethus filius fuit iovis et anthiope ut ubi de aphione satis dictum est. Hunc dicit lactancius super achilleide et fratris filii rusticum fuisse hominem esto cum fratre regnaverit

De ytilo et thyr filiis cethi

Ytilus et thyris ut testatur homerus in odissea filii fuere zethi regis ex aydona coniuge ytilum autem per errorem nocte aydonam interfecit putans eum amalea aphionis filium quem videbat quem videbat uxori aphionis eo quod sibi sex erant filii masculi Que ut ait leontius crimen suum cognoscens optavit mori miseratione tamen deorum in carduelem versa ytilum defflet De thyro autem nudum superest nomen
(homerus)

De calato sexto iovis filio septimo

Calatus filius fuit iovis et anthiope ut homerus in odissea describit de quo nil preter nomen legisse memini.

De pasithea et egiale et euprosine gratiis secundi Iouis filiabus

Pasithea egiales et euprosine q̄ gratie
seu carites appellant̄ ut placet lacta
tio Iouis et anchionoꝝ fue filie has dicunt
veneris ēē pedisseq̄s affirmetq̄ q̄ lauent
se in acydalio fonte qui in orcomeno Boecie
ciuitate est et mundas incede et iuncte incede
ac ex eis duas facie ad nos ēē conuersas
cū tertiā tercia vertat. Quid aut̄ in hoc se
sentit velles excutiendū est. Cū .n. gratia
semp in bonū sonet merito Iouis dicunt̄
filie cui⁹ effectus semp in bonū tendunt Et
cū gratiarum om̄ ex attributa potentia causa
trix veneris sit ut supdictū est illi nuto obse
quunt̄ cū semp videatur aliquali gratia pcede
te quis in unione seu amicicia iure alterius

Quibus de rebus al-
acia generalit̄

ut puta vonc bificiꝫ inpensi vel coplexionis
et moꝝ cōformitate seu studioꝝ similitudine et huiusmodi
Et ideo ut placet fulgentio pasithea q̄ gratiarum

Prima gratia pasithea
dicit̄

pma est interpretatur attrahens eo q̄ ante alia
quacumq̄ moneam̄ causa ad aliqua rem desi
deranda attrahimur. Secūda aut̄ egiales interpre

Secunda egiales etc.

tat̄ demulcens et hoc ideo q̄ nisi delectaret in
pcessu quod appetimus ante nō iret in pse
uerencia amicicie imo dissolueret illico et
ideirco ut demulceat et delectet necesse est quod
attraxerat ante Tercia aut̄ euprosines ap

Tercia euprosines

pellat̄ quod retinens sonat ut per hoc intelli
gatur tactum quis in delectatione alicuius
rei attractus atq̄ se attractū delectari nisi quis
ope suo teneat quod attraxerat et delectet. Et
hic potes aduertere duas in te gratias venientes
tercia vero a te in illas euntem. Et sic due in nos
faciem tercia tergum vertit vel aliter Si quid
enim in hominem gratum iussis ab eo inde dupli
seu magis redire videbis. Et ob id dicit
ylioneus didoni apud Virgilium nec te cer

Virgilius

tasse priorem peniteat qui velit intelligi Si
nobis boni aliquid feceris et uiuit eneas
duplicatum ab eo recipies. In attidalio aut̄
fonte ideo balneari dicunt̄ quia acida grece
latine cura est. Et hoc ideo fictum ut senciam⁹
q̄ dum trahimur dum mulcemur dum retinere
conamur varijs curis anxijs mundas at
eas incede nō ob aliud volūt nisi ut vide
mus in captandis amicitijs nil fictum nil fu
catum nil palliatum intueri debeat. Imo
simplici et pura mente atq̄ apta in hoc de
bemus incede. Nam qui aliter exquirunt amici
ciaꝝ mercatores potius q̄ factores dici put

De lacedemone undecimo Iouis filio qui genuit Amiclatem

Lacedemon ut scribit dictis cretensis eo i
libro que de expeditione grecoꝝ in
troianos composuit filius fuit Iouis ex tai
geta filia attenoris phemcii regis esto
eusebius in libro tpm dicat eū filium fuis
se Semeles pre nō noiato eū q̄ erotopo
argiuis regnante lacedemone codidisse
ciuitatem –

De Amiclate filio lacedemonis qui genuit argalum

Amiclas ut predictus ditis asserit fili⁹
fuit lacedemonis esto sint libri in
quibus legat̄ lacedemona feminā fuisse
et ex ea amiclatē natū ego tū hominem fuis
se puto –

De argalo filio amicleatis qui genuit oebalum

Argalus ut idē ditis dicit filius fuit
amiclatis. Quāuis theodoncius dicit
primū inuexisse apud atheos quadrigam sꝫ
timeo ne similitudine fere noīs deceptus
sit. Is eīn qui primus quadrigā inuexit in
grecia. Quāuis prior in grecia iūgendi qua
drigam fuit reptor arogilus dicus est Et
id ad inuenit regnante argis phorbante q̄
diu an argalum fuit

De oebalo argali filio qui genuit tyndarum et ycarium

Oebalus ut dicit ditis et theodoncius
filius fuit argali quē regnasse di
cit paulus apud lacones quos a se oeba
los noīauit huic duos fuisse filios compi
mus tyndarū .s. et ycarium

De tyndaro oebali filio

Tyndarus ut ditis scribit et theodonci⁹
filius fuit oebali illiq̄ successit in
regno ex quo et si nil aliud habeam⁹ hoc
saltem legimus eū ledam habuisse coniugem
Que si non ex eo Ioue tū ei⁹ in regia cas
torem et pollucem et helenā et clitemes
tram pepit dato sit qui castorē et clite
mestra nō Iouis sꝫ tyndari filios dicant
Ergo omīs quatuor tyndari fuisse arbitror
sed absit ut auferam tam pudicissimo
deo filios quos illi liberalis dicat anti
quitas –

De ycaro filio oebali qui genuit erigonē ypithimē et penelopem

Ycarus ut dicit leonci⁹ oebali fuit
filius huic lactanci⁹ dicit comitē
fuisse liberi patris et ab eo accipisse ut
vinū exhiberet mortalibz Qui cū pastori
bus seu sm̄ alios messoribz suis exhibu
isset et hij seu quia ultra debitū seu q̄
insueti potassent ebrij facti et existimantes

sibi venenum exhibitum ycarum apud marathona
venacionem vacantem interemerunt. Quem dicit
Servius acane suo diu scrutatum tandem ut dicit
theodoncius cum canis fame impulsus domum
redisset eique erigones virgo ycari filia panem
dedisset et ipse illico ad cadaver reverteret dum
erigones eum secuta patrem occisum comperit. Cum
tandem precibus in celum ycarus assumptus est
et in boochem conversus et cum eo canis qui
assirius nuncupatur possibile est cum in oc
tava spera ab antiquis astrologis multe sint
ymagines quadam stellarum designacione fi
gurate ex hiis aliquas in consolacionem re
manencium post ycarum finxisse qui oebali filius
fuit aut penelopis pater

De erigone filia ycari

Erigones filia fuit ycari ut lactancius
affirmat et Servius que cum bacho pla
cuisset ab eo in specie uve ut ait ovidius decep
ta atque oppressa est. hec tamen ut dicit Servius
ductu canis in marathonia filia patrem
a rusticis occisum comperisset flevisset que
diu Tandem doloris impaciens in arbore
laqueo se suspendit. Sed seu corporis ponde
rositate seu laquei vel rami debilitate solu
ta sit in terra cecidit cuius tamen miserti dii eam
inter sidera transtulerunt fecerunt que ex ea in
zodiaco signum illud quod ad huc virginem
appellamus. Tractu tamen temporis cum secundum lactan
cium umbra eius regionem illam infestaret
ad eius iram mitigandam compertum est ex terra
humanam formare speciem et in eadem arbore
appendere et a pastoribus canibus diem illam
celebrem facere Ex quo virgilius Tibique oscilla
exalta suspendunt mollia pinu sane Servius
aliter dicit enim quod cum post aliquantum temporis a
theniensibus esset morbus immissus talis ut etiam
virgines furore quodam compellerentur ad laque
um esset quod oraculo ab responsum sedari posse
pestem illam si requirerentur erigonis et ycari
cadavera. Eum illa que sunt diu. Et cum
reperiri non possent ad ostendendam devotionem
suam athenienses qui in elemento eos alieno quere
rent suspendebant in arboribus funes ad
quas se tenentes homines actatque illac agita
bantur ut qui per aerem illorum cadavera petere vi
derentur. Set quia plurimi cadebant invenere for
mas ad sui oris similitudinem et eas pro se suspe
sas movebant unde oscilla dicta sunt ab eo
quod in hiis cillarent .i. moverent ora et eo modo
pestis purgata est. Set a bacho autem eam in spe
cie uve deceptam ideo dictum credo quod possibile
sit in fuerat dum uvas comederet ebrietate

incideret

De ypithima filia ycari

Ypithima filia fuit ycari ut in odissea
testatur homerus dicens ide eudin roy ti
aeta a ntococ i ntoipa yiu ai na oc o ll yie
deric. Id est ypithime puelle magnanimi
ycari quam emulo imposuit ferre

De penelope filia ycari Et uxore u lixis

Penelopes filia fuit ycari ut in odissea
testatur homerus dum dicit roy eni r ac
i diott e ei d r io p tt n pe ao tt ha et cetera. Id est
filia ycari penelope puella et cetera.
hec quidem ut satis vulgatum est nupsit ulixi et
ex eo thelemacum filium peperit. Postea cum
iuisset troiam ulixes et inde diu post troiam
deletam errasset multa passa est tamen ob pudi
ciciam suam tutandam quia procatores plurimi sollici
tabant assidue quam ob timorem insidiarum ad
versus thelemacum a procatoribus positarum et do
lore non redeuntis ulixis. Tandem eis frustratis
virum rehabuit In quem tandem finem inciderit non
satis certum habeo. Dicit tamen leoncius licophronem
grecum poetam dicere penelopem concubitum omni
um procatorum passam et ex uno eorum genuisse quen
dam filium cui pana nomen fuit. Quod cum in re
ditu cognovisset ulixes statim abiit ad insu
lam gortinam et ibidem habitavit. Me absit ut
credam pudiciciam penelopis a tot tamque egre
giis celebratam autoribus ab aliquo fuisse ma
culatam quidquid licophron loquatur maliloquus

De tantalo xii Iovis secundi filio

Lacedemonis expedita prosapia ad reli
quos Iovis secundi filios redeundum
est ex quibus duodecimum tantalum dicit leo
ncius Iovis fuisse filium non eum tamen qui penelo
pis pater fuit sed alium fuit enim is antiquissimus
corinthiorum rex et prius homo atque deorum
mensis sepe accubuit. Me id fictum puto quia
celsissima sit arx corinthiorum adeo ut si quis
eam ascendit in celum videatur conscendere et
esse cum superis

De hercule xiii secundi Iovis filio qui genuit cartaginem

Hercules hic a cicerone in libro de na
tura deorum cognominatur quartus et ab eodem
dicitur Iovis filius ex asterie sorore latone
susceptus huic preterea Servius atrius toli dicitur
et ex eo cartaginem filiam genitam

De cartagine i herculis filia

Cartago ut primo supra monstratum est
ab herculis iii fuit filia Quam ego mu
lierem fuisse non credo sed eam civitatem

quam nos cartaginem nuncupamus. Que ideo herculis filia dicta est quia a phenicibus qui herculem summe colebant posita est herculis dei sub auspicio.

De Minerva 2a Jovis filia xxiii

Minerva non ea cui cognomen tritonia fuit Jovis secundi fuit filia ut scribit tullius de naturis deorum. Quam idem tullius inventricem asserit fuisse bellorum atque principem. Et ob id a nonnullis bellona appellata est et soror martis et auriga ut testari videtur Statius dicens: Tergit atra iugales. Sanguinea bellona manu longaque fatigat cuspide etc. Nec ea fuit hec quam veteres virginem et sterilem asserunt cum imo ut idem dicit tullius ex vulcano celi filio antiquissimo appollinem primum peperit. Preterea ut dicit leoncius hec est quam armis insignem finxere oculis torvam hastaque gerentem longissimam cum cristallino clipeo. Et hoc magis ad ostentationem inventi a se belli quam ob aliquod aliud significatum. Quod ego non credo cum imo insignia illa ad aliquod misterium ostendendum apposita omnia puta. Nam cum omnes assiduis infestemur bellis armatam fingi puto ut doceam prudentes viros semper in armis consistere i. consiliis quibus ad emergentia possit obsistere. Quod oculos habeat torvos ostendit sapientem de facili capi non posse cum ut plurimum exterioribus actibus longe aliud se ostendat aliter quam gerat animo. Nam torvus alibi respicit quam intuentes eius faciem arbitrentur. Hasta autem ideo illi datur longissima ut noscamus prudentem virum et longinqua cognoscere et ex longinquo ictus infingere atque a se insidiantes repellere. Cristallinum autem ideo illi clipeum attributum esse ut appareat in transparenti cristallo atque solido corpore sapientem virum eque simul et hostis videre opera et se ipsum remediis oportunis protegere. Huic insuper dicit idem leoncius cum neptuno de impositione nominis civitati athenarum fuisse certamen illudque patribus diis in ariopago agitatum atque eorum sententia ut quis eorum terra percussa laudabiliorem produxisset effectum is civitati nomen imponeret. Ob quam rem neptunus percusso tridente solo equum produxit, minerva autem hasta iecta produxit olivam. Que cum utilior visa sit equo, minerva deorum iudicio civitatem ex suo nomine nuncupavit athenas. Nam minerva a grecis athenas vocitata est. Quod hoc figmenti esse sic albericus exponit. Dicit enim cicropi conditori qui et hinc minerve gratie povanens fuit et memoriam theodontium scribit fuisse aliquandiu ambiguum an illa a comoditate maris quam plurimum valebat an a comoditate terre qua etiam plurimum habundabat denominaretur. Quam maris comoditatem per equum designare voluere quia et mare vehat ut equus et equus ut mare velox sit et non nunquam impetuosus et furore nimio plenus, ut mare. Terre vero oliva seu quia locus olivarum habundans sit seu quia pingue sit solum et fertile. Tandem cum cerneret circumspectus homo maris comoda variis ex causis posse subtrahi et terrestria qualiacunque esse continua et terrestribus perpetuis denominandam censuit atque vocavit athenas quod latine immortales sonat. Ego autem puto cum maritima civitas sit athene dissensionem fuisse inter nautas et methanicos homines ostendentibus nautis rem plurimum augeri navigiis que per equum intelligenda sit. Methanici autem quod artibus et agricultura civitates sustentari et augmentari que per olivam demonstrantur cum eius sit liquor nutriens et ampliativus. Quamobrem a diis i. a iudicibus in hoc datis pro methanicis sententia lata est. Et hic pro nautis optime neptunus inductus est. Pro methanicis autem minerva que artium omnium fere repertrix fuit. Posset hic quis obicere Jovem primum vetustatem athenarum deum longe antiquiorem cicrope. Hic cicropem conditorem dicimus athenarum. Hanc obiectionem paucis absolvit leoncius. Dicit enim non de novo edificatas athenas a cicrope sed mari propinquiores factas et hac tempestate sponte sua olivam in arce natam.

De Archade xvi° filio secundi Jovis qui genuit Nonimum

Arcas Jovis fuit filius et calistonis nymphe ut clare testatur ovidius. Hec enim post lycaonem patrem e regno pulsum a Jove ut refert paulus se choris dyane sociavit et in venationibus vitam agens cum etate valeret et forma a Jove dilecta est. Et ut dicit ovidius ab eodem sub specie dyane inter umbras nemorum decepta et oppressa est. Que cum concepisset et iam excresceret uterus a puellis sociis ad lavacrum evocata est, se lavante diana. Hec autem timens ne crimen appareret sinu sub vestimenta ponere lanam vi conniebat. Tandem a virginibus nudata cum turgidum ventrem diana vidisset confestim eam a consortio suo repulit, que postea archadem peperit. Quod factum cum cognovisset Juno irata in eam illam diu traxit crinibus et tandem transformavit in ursam. Archas autem cum iam grandis esset eam sibi incognitam et ad se

Tullius

Stacius

Sapiens homo

de litigio nominis imponendi urbi athenarum

Albericus

no[ta] de te[...] Jovis

Leoncius

Ovidius

Fabula [...] qua [...]

Eusebius

no de teplo Jonis

uementem voluit occide͂ ast ipa p amica ut ait
Theodoncius in Jouis templu cuius semp erat
apte Janue nec ꝑꝑea aut feri aut aius m̄tr̄
bat, illa aufugit in quod ⁊ archas secutus
est, Quos cu vellent incole occide͂ a Joue pḣi
biti sunt, et mutato eque in vrsu archade a
bos in celu sustulit, et circa paulu artica lo
cauit Calisto aut vrsa minor dca est vbi ma
ior vocatus est archas Juno aut ex hoc irata
q pellex in celu suscepta esset vna cu filio
accessit ad techide matgna nutricem sua ora
uit q ne has vrsas more aliaꝝ sideꝝ sinet i
undis lauari patetur qd techis vltro se fcu
ra pmisit et seruat vsq in hodiernu, Sub
hac fictione vt plurimu latet historia na supa
to a Joue licaone calisco filia aufugit ad vir
gines pam lyceo sacras et cum hijs emisso
ꝑpetue virginitat voto contigit vt audita a
Joue sua formositate caperet et incideret in
desideriu potiundi et cu se in hitu sociaꝝ trās
formasset clam noctu accessit ad illam et
cu varijs suasionibz in sui desideriu traxisset
ea viciauit atq pregnante fecit postremo
cu ptu crimie appareret caliscomis enestitio cu
maxio dedecore suo nil alterius timore Jouis
audentibz virginibz sacris vna cu filio clausit
exclusa e Que ob ruborem clam secessit in sil
uas et in eas latuit diu incognita Sane cum
adolemisset filius esset q ingentis aīe nec posse
ꝑꝑeti matris impium eam noluit occide͂ Que ti
more ptita siluas linquens confugit ad ioue
Qui eam in gratiam filij reconsiliauit pmisit
q vt in primi possent redire regnū commit
q Qualiobre cu archas ferox incolas pelasgos
in ditionem redegisset sua archades illos ex
suo noie appellauit Archades aut calistone
qua mortuam putabant ob diutina latebram
vrsam appellaue cu vrsis vt aiunt phisiologi
certam an ptem in cauernis moret dormiēs
et a noie matris vrsum filiu etia vocaue Quos
ambos postea in gratiam archadis poete in celu
translatos dixe et ex carminibus eis in locis in
quibz hos locauerunt diu an egiptijs figuratis
fece vrsos Quod aut a tethide Jnmoiis aliquā
na lauari in occeano no pmittant sumptu
est ab eleuatione poli qui in regione nra adeo
eleuatus est et hec sidera adeo illi ꝑꝑinqua vt
circuitione celi sicuti reliq q occidendo mergi
no possint, ymo eaꝝ circa polu integra circu
itione videmus hunc archadem sebit eusebius
subegisse pelasgos ano mundi iiiᵐ. dcc vii

Eusebius

De yonio filio archadis q genuit nicostrata

Yonius fuit vt ait theodonci9 et posteu
paulus archadis filius ex semele nympha suscep
tus hic eno suo bellica arte et potissime naua
li ꝑitissim9 adeo vt litora fere omia pelopo
nensia et vsq ad mare situ sue dicioni sub
iget et a suo noie yonas seu yoniu cognomia
ret mare Qm in tam grandem vene puine
vt sibi totius grecie quarta ptem subesse dice
rent et yoncis lris atq gramatica vti coge
rent Sane leonci9 negat hoc cognomē geti
mariq inditu a yonio rege affirmans diu
an illis fuisse ab yone ynati filia cui maxi
mu in ptibz illis fuit impium appositu qd et
alibi ipemet testat theodontius fuit g yonio
vt theodontius dt et leontius filia vnica noie
nycostrata.

Leonci9

De nicostrata filia yonij et matre Evandri

Nycostrata theodoncio et leoncio assentibz
filia fuit yonij archadu regis Que cu
fm̄ quosdam pallanti cuidā arcadu viro nobili
nupsisset seu fm̄ alios eius nurus existeret ex
mercurio postmodu euandru arcadie rege conce
pit Et cu grecaꝝ lraꝝ esset doctissima adeo
uersatilis fuit ingenij vt ad vaticiniu vsq pe
netraret vigilanti studio ⁊ famosissima va
tes euasit Et cu querentibz no nisi exprimet
futura carmine nicostrate abolito noie carme
ta nuncupata e Que cu euandꝰ putatiuu pre
seu vero potius occidisset casu vt quidā voluit
seu vt alijs videt seditione suoꝝ e regno pul
sus antiquo magna filio fugienti vaticinio p
mittens cu eo ad ytaliam deueit Et hostia ty
beris intrans in palatino monte consedit Et
cu siluestres coperisset incolas nouos litteraꝝ
caracteres adinuenit eos q eaꝝ compositiones sonos
q edocuit Que et si ab initio .xvi. tantum
fuerunt alijs a posteris superadditis ea in ho
diernu vsq vtimur Quam9 rei admirati rudes
non hoiem sed deam potius arbitrati sunt
Et cu eam ad hunc vsq etatem diuinis celebrass
sent honoribz mortue sub infima capitolini
montis pte ubi vitam duxerat satellu suo noi
condidere Et ad eius ꝑꝑetuam memoriam
a suo noie loca adiacentia carmetalia vocaue
Quod quidē nec Roma iam grandis abolesse
passa est Quinymo Januam ciuitatis quam
ibi exigente necessitate ciues construi fece
runt carmētale per multa secla vocaue

Sed

Superat vt omis Jonie secundi posteritas
esset apposita dardanu qui ex filijs ei9
vnus fuit et omem ipius psapiam appone
rem qui volumen hoc quintum fine posse
videbat et illam esse continuatam visum
est hic quintum figere et dardanu plem q sua

ſequenti Volumini reſeruare

Genealogie deorum gentiliu liber quintus Explicit

Genealogie deorum gentilium secundum Johannem Boccacium de Certaldo liber sextus incipit feliciter. In arbore presenti ponitur in radice Dardanus Yolii filius Jovis et omnis eius Dardani proles describitur tam in ramis quam in frondibus. Prohemium.

Defecerat in faucibus Tyberis lenis cimbule impetus nec diu ociosus et novas vires et novos expectarem pro flatus quadam loci veneratione tractus cepi adiacentia cuncta conspicere. Erat ibi videre Laurenti veteris Latini quam rimae et priscorum Latinorum cunabula inde Longam Albam a scrofa sue denominatam silvis obsitam atque vepretis nullum fere de se preter nomen prestantem vestigium. Sic ulterius paululum aurea olim Roma fulgebat veteri potius splendore quam lumine novo. Quam dum toto intuerer animo in mentem prisca venere et precelsi sublimes quos duces insignes virtute prima et militari disciplina atque sanctissima paupertate spectabiles bene triumphis conspicuos sub arce quam undique nationes et gloria singularis imperii qua sola mortales ceteros superavit. Et ob quam orbis totius sibi frena regere et vocari meruit caput. Dum quod menti mirabundus perquirerem quis nam tante molis genitor quis dicti primus potuerit parere terra an Titanus vel Neptunus potius educere mitis corpora consueti Tuscus Dardanus subintravit memoriam. Cuius quam victoriosi populi vetustissimum animi meminimus. Nec ex longinquo videbatur litus ex quo navem solverat iturus in Asiam usque tam inclite posteritatis semina precturus. Quamobrem ne omissa videatur proles tanta claritate conspicua Tusci fluminis velut hostie vestem secutus aque fluctu ut oculata fide maiorum monimenta cognoscerem zephiro favente in litus usque Meonium contendi. Ut ab inde eo prestante qui aquas seiunxit ab arida tam ingentis tamque admirabilis imperii per suas successiones avos vetustissimos recensere et in ultimum usque inclite posteritatis deducere successores.

De Dardano Yolii Jovis secundo filio qui genuit Erittonium.

Ostensum est in precedentibus Jovem secundum Celi fuisse filium cuius posteritatis quam fuit in precedenti volumine fere omnis descripta est solo reservato Dardano in hoc libello eius sobolem describemus eo passumpto quem veteres Jovis testantur filium ex Electra Athlantis filia et Corithi regis coniuge susceptum. Ex quo de fastis ait Ovidius: Dardanon Electra quis nescit Athlantide natum scilicet Electram concubuisse Jovi etc. Hunc autem prisca inter ceteros filios Jovis precipue dilexisse. Sed quid velit fictio pauci adiutamus. Constat autem secundum Paulum Dardanum Corithi regis fuisse ex Electra coniuge filium sed ad nobilitandam posteritatem Jovi attributum cum etiam moribus erat conformis. Nam natura mitis homo fuit et religiosus. Ut idem ait Paulus hunc Jasius fuit frater ex Corito fuit qui addunt Ytalum sibi Sycanum atque Candamam sororem. Et cum Coritho sola civitas Corithus esset de suo nomine dicta et ea erat que hodie opidum paulo aliquibus additis licet vulgo Corneto vocatur. Venerunt eo mortuo de successione in discordiam fratres natu maiores Dardanus et Jasius quo commotus Dardanus qui tunc potior erat Jasium interemit. Quam ob causam cum turbatos cives cerneret cum parte populi navem conscendit et longa actus navigatione primo in Samothraciam que tunc Samos erat sedes venit ut testatur Virgilius dicens: Atque equidem memini fama est obscurior annis Auruncos ita ferre senes his ortus ut agris Dardanus Ydeas Frigie penetravit ad urbes Treiciamque Samum que nunc Samothracia fertur. Hinc illum Corithi Tyrrena a sede profectum etc. Ex Samo autem eam in Asie partem abiisse que Hellesponto contigua est mari et eam quam occupavit oram de suo nomine Dardaniam nuncupasse quam apud verum in opido eiusdem nominis constructo. Quod contigisse visum est Eusebio anno mundi Moysi anno regnante Argivis Steleno. Cum mundi fuit annus iii mcclxxxvii. Ibidem autem cum annos regnasset l ut idem dicit Eusebius in libro temporum Erittonio filio relicto superstite diem clausit.

De Erittonio Dardani filio qui genuit Troyum. Rubrica.

Erittonius filius fuit Dardani hunc Paulus arbitratur ex Candama Dardani coniuge et sorore natum. Hic autem Dardano patri successit. Et cum regnasset annis xlvi Troyo filio derelicto defunctus est.

De Troyo Erittonii filio qui genuit Ganimedem, Ylionem et Assaracum.

Tros seu Troyus filius Erittonii ut carmine patet Ovidii: Huius Erittonius Tros est generatus ab illo. Hic patri succedens cum vir esset armorum ampliato regno ex suo nomine regionem que usque tunc Dardania vocabatur

appellavit troiam. hinc bellum fuit adversus
tantalum frigie regem ob raptum sibi ab eo ga
nimeda filium quesivit ylionem et assaracum
genuit quibus superstitibus diebus obiit

De gannimede troys filio

Gannimedes troys regis fuit filius specio
Virgilius — sissimus adolescens de quo sic virgilius
intextus que puer frondosa regibus yda velo
ces iaculo cervos cursuque fatigat acer anc
lanti similis quem prepes ab yda sublimem
pedibus rapuit Jovis armiger uncis. longevi
palmas necquicquam ad sidera tendunt custodes
sevitque canum latratus ad auras et hunc in celum
raptum dicit ovidius et pincernam Jovis factum
et aquarii signum. Cuius fictionis intentum
Fulgentius — pandens judicio suo fulgentius explicat dicens
Jovis pugnantis navali certamine existen
tis que in navi cuius aquila erat insigne belli
Eusebius — ca preda fuisse gannimede. Eusebius autem in
libro temporum non a Jove raptum sed a tantalo fri
gie rege dicit quod scriptum asserit a phanodico po
eta. Et ob hoc ortum bellum inter troium et tanta
lum et hinc videtur sumpsisse ovidius dictum. Sane
Leontius — firmius leontium non frustratur. Dicit enim tantulum
ad Jovis cretensis gratiam promerendam quem in
pudicissimum cognoscebat sub signis aquile
venatorem adolescentulum rapuisse eumque Jovi
dono dedisse. Quod autem deorum pincerna factus
sit id dicunt eo quod inter celi ymagines figuratus
forsan ad suorum solatium eam esse dixerunt quam
vocamus aquarium in quo existente sole terra maioribus
ymbribus irrigatur quarum humidis vaporibus
sydera pasci non nulli volunt et sic deorum pin
cerna factus est fuit autem regnante argivis preto

De ylione filio qui genuit laumedontem

Homerus — Ylion ut homerus in yliade ubi omnem
genealogiam troianorum usque ad hectorem
et eneam explicatur ait filius troys regis tro
ianorum hic ut dicit eusebius in libro temporum regnante
athenis cicrope ylionem civitatem illam in
clitam homeri carmine condidit et ex suo
nomine nuncupavit. hec enim est que decennalem
grecorum obsidionem passa est et ab eis deleta
condita autem est circa annum mundi iii^m decc
xvi. ylionem autem unicum legimus fuisse filium
laumedontem quem superstitem moriens dere
liquit.

De laumedonte filio ylionis qui inter mares et feminas viii genuit filios quorum hec sunt nomina antigona hesiona lampus clition
licaon titon bucolium et priamus

Laumedon rex troie filius fuit ylionis
ut scribitur in yliade ab homero hinc dicunt
veteres voluisse ylionem muris circumdare
et cum apolline et neptuno convenisse ut ipsi
muros facerent mercede promissa et observan
di iuramento prestito. Qui cum fecissent
nec sibi promissum servari cernerent omnis troia
a neptuno aquis repleta est et apollo in
super misit pestem. Quamobrem anxius lau
medon de remedio oraculum consuluit. Cui
responsum oportere quot annis virginem troianam
ceto marino scilicet monstro exponere quod
forte apud troianos fiebat tandem hesionam
laumedontis filie sorte contigit. Que cum
in scopulo religata monstrum expectaret ad
venit hercules qui cum laumedonte pactio
nem fecit videlicet si liberaret a monstro filiam
ipse sibi equos divino semine procreatos quos
constabat laumedontem habere largiret. Atta
men hercules virgine liberata noluit
laumedon servare promissum. Quamobrem seu
ut alii quia dum illam prope portum quereret
a laumedonte portu troiano prohibitus est.
Et ideo cum amplioribus copiis veniens ylio
nem expugnavit et laumedontem occidit et
omnia eius vertit in predam. Hiis appositis
quid sibi velit fictio videamus volunt enim
apud troianos pecuniam fuisse in sacra
neptuni atque apollinis reservata quam lau
medon iure iurando prestito se non solum
eandem restituturum sed insuper ex gratia largiturum
in predictis sacris in edificatione murorum
civitatis expendit. Nec tandem petentibus
pecuniam restituere voluit. Sane adveniente
postea aquarum inundatione et post eam
non satis a sole digesta ut fit aer infectus
aquarum putredine pestem intulit. Que
duo quoniam ad apollinem et neptunum pertinere
videntur advenientem est ea ob periurium a decep
tis diis immissa. Quod virgines monstro
apposite sint visum oraculum cum sit illos decipere
per presepe diabolus possibile puto. Et hunc
historia hanc certa arbitror. Fuere huic filii
filieque plures quorum quamquam solus priamus esset ei in
regno successor

De Antigona laumedontis filia

Antigonam filiam fuisse laumedontis
testatur servius. Que ut dicitur eo quod for
mosissima esset ausa sepultitudine preferre
Junoni ob quam causam irritata Juno eam
vertit in ciconiam. Cuius figmenti talis potest
reddi ratio dicit leontius quod capto ab hercule
ylione et occiso laumedonte omnis laume

dontis filii exceptis hesiona et priamo qui
capti fuerunt clam aufugerunt quo illos for
tuna detulit Antigona autem mea adinvidiam
camandri latuit pluribus diebus. Et hinc ego
fabule locum datum puto quia quod superbia sua
se regnante pre ceteris preferebat pulcritudine ceteris
ad fortunam regnorum dum vices vertere eo de
ducta sit quo consuevere ciconie vitam querere
et sic ipsa donec ibidem fuit quasi in ciconiam ver
sa visa est.

De hesiona laumedontis filia et thelamonis matre

Hesiona filia fuit laumedontis et cum
ut primo ut supradictum est fuisset a monstro
marino ab hercule liberata post modum
ab hercule predicto deiecto ylione et occiso
laumedonte capta est et thelamoni qui
primus muros ascendisset civitatis in parte
prede concessa est qui eam salaminam detulit et
cum fuisset sepius a priamo repetita esset thela
moni filium teucrum peperit

De lampo clitione et icetaone filiis laumedontis ut in yliade dicit homerus

Lampus clition et ycetaon filii fuere
laumedontis ut in yliade dicit homerus
sic aiens Λαομέδων δ' ἄρα Τιθωνὸν τέκετο
Πρίαμόν τε Λάμπον τε Κλυτίον θ' Ἱκετάονά τ' ὄζον Ἄρηος ... id est laume
don autem titonum genuit priamumque clitio
nem ycetaonemque ramum martis
Ex hiis tamen preter nomina nil preter nudum non habemus

De titone laumedontis filio qui genuit memnonem Rubrica

Titon ut supra premonstratum homeri carmine
monstratum est filius fuit laumedontis
qui cum esset forma decorus mulieris ut dicit
fulgentius ab aurora dilectus et raptus est
ex qua filium aiunt memnonem suscepisse
Et cum longissimam optasset vitam et ob
tinuisset postremo in ticadam versus est
quod autem ab aurora raptum nil aliud pu
to nisi quia desiderio captus auditis for
san que sperabat imperium posse nancisci pri
amo dimissa ad orientales migravit popu
los a quibus nobis aurora consurgit et
ex eis subegit plurimos eis que imperavit. Quod
autem in ticadam versus sit cur fingatur
non mille vices puto credi prima quarum est
quia uti rore matutino qui in aurora cadit
ticade aluntur sic et iste sumptibus orientalium
populorum qui sub aurora sunt alebatur preterea
quia ticade nigre sunt cum viride nascantur
sic et iste qui albus natus est atrente-

sciore solis eius regionis ad quam transitum
fecerat decolaratur. Tunc niger effectus est. Postre
mo quia senex audita morte memnonis filii et su
orum desolatione in querulam senectutem lapsus
sit et inde mortuus ut ticade faciunt quod post
conqueri quam cantare videntur. Et demum post
longam querelam crepantes obeunt

De memnone titonis filio

Memnon ovidio teste filius fuit tytonis
ex aurora susceptus hunc dicunt cum ma
xima orientalium populorum copia subsidio venisse
priamo et in pugna ab achille occisus est. De
quo fabulose dicit ovidius quod dum rogo impo
situs urerent orante aurore matre a Iove in
avem mutatus est. Et cum eo multe aves ex
favillis prodisse quod cum ter pira cum in
genti clamore circuissent sese diviscre et
tamdiu inter se certarunt donec mortue occu
buerunt. Quas aves memnonias appellatas dicit
ovidius. Hec fictio a consuetudine quadam
et pira memnonis sumata a suis et a quadam
contingenti mirabili sumpsit originem. Vetus
tissimus mos orientalium fuit cantores amicos
rege mortuo bella cum cadavere regis cohibere et
ad hoc seu adversum se convenientes ut circa
memnonis corpus factum puto aliter in morte cadunt
et regio imponuntur rogo. Preterea dicit solinus
de mirabilibus mundi sic. Ait enim ylium memnonis
stat sepulcrum ad quod ex sempiterno ex ethiopia
caternatim congregate aves advolant quas
ylienses memnonias vocant. Tremnicus autem
est has easdem anno quo in ethiopia caternati
cogere [illegible] gari et undique versu
quonsque qua sunt ad regiam memnonis eveniet
hec ille possumus ergo ex dictis assumere fortui
to contigisse aves illas eo tunc venisse ubi re
gium memnonis funus agebatur et circuisse no
latum locum. Et inde a simplicibus creditum eos
qui se morti dederant in honorem regii funeris
in favillas et ex favillis in aves esse mutatos
Memnonem autem in avem versum nil aliud desi
gnare reor quam nunc celebre famam quod post eius
mortem evolavit longe lateque a gentibus
orbibus et provincie populorum suorum hunc mem
nonem aiunt quandam Susim insigne opidum persie
quod fuit flumino iuxta construisse

De bucolione laumedontis filio qui genuit esipum et pidasum

Bucolion filius fuit laumedontis ut
in yliade testatur homerus dum dicit
Βουκολίων δ' ἦν υἱὸς ἀγαυοῦ Λαομέδοντος πρεσβύτατος γενεῇ ... id est bucolion autem alius

homerus

Ovidius

non ex una consuetudinem

Solinus

Tremnicus

Susis opidum persarum

homerus

glosi lamedontis de hoc aut in hermes ultimus
nisi quod genuerit filios duos Esipum et
pidasum

De Esipio et pidaso filiis bucolionis

Esipus et pidasus filii fuere bucolionis
ut in yliade scribit homerus sic dicens
B ΜΕΝ ΕΤΑΙ ΑΙ ΑΙΟΡ ΚΑΙ ΠΤ Η ΑΛΑ ΚΟΡΟΥ ΕΛΛΟ ΤΕ
ΡΥ Η ΘΗΡ ΜΕΑ ΒΑΕΤ Η ΤΕ ΚΑΙΝΥΑΛΟΡΥ ΒΟΥ
ΚΡΑΡΙΩ ΡΙ ΖΕ Idest que aut ad esipum et
pidasum hos quidam nympha hiis ait anicena genuit
laudatori bucolion quidem strenui iuvenes in pu
gna adversus grecos fuerunt tandem ab eu
rialo quodam greco pugnantes occisi sunt ambo
ut idem testatur homerus **De priamo lamme
dontis filio qui ex hecuba coniuge xix.
genuit inter filios et filias Et ex aliis
mulieribus inter mares et feminas genuit
xxxi. Ex quibus quinquaginta nomina tantum
triginta otto cognovimus que hec sunt
prima creusa . ii. cassandra . iii. yliona .
iiii. laodicee . v. listasi licastes . vi.
medisicastis . vii. polixena . viii. paris
ix. hector . x. helenus . xi. caon . xii.
troylus . xiii. deyphebus xiiii. polidorus
xv. polidorus secundus scotus licaon xvii.
Esacus xviii. antifus . decimusnonus
ysus . vicesimus Teucer . vicesimusprimus
Dimocoontes xxii. Ethemon xxiii.
Cromenon xxiiii. Gorgition xxv. Cebrion .
xxvi. phorbas xxvii. doriclon xxviii.
pammo xxix antiphon xxx. agaton
xxxi. hippotons xxxii. agamon xxxiii.
lacaontes xxxiiii. chistor
Tricesimusquintus phates . tricesimus
sextus Thestorius xxxvii. Tymocces
xxxviii. polites Rubrica**

Priamus laumedontis regis fuit filius
ades notus inter mortales ut vix usque
notior alter sit. Eo quidem adhuc puero existente
ab hercule ylion civitas deleta est et occiso
laumedon et ipse cum multis aliis captus Quem
hercules victus precium pro eo dantibus illis rest
tituit et a redemptione priamus appellatus est
ut fuvio placet. Hunc tandem semidiruntam
patriam restaurasse constat. Voluit que scrip
tores multis eam adversus hostilles im
petus valasse. Nam dicit servius eum sic egisse
ut pro rato haberet secundum plautum tribus stantibus
rebus eam capi non posse vita scilicet troili
palladii conservatione et laumedontis sepul
cro integro quod in porta scee fuit. Secundum
autem alios longe plura ad eam capiendam
oportuna grecis fuere ut scilicet de tali genere alique
interesset unde pirrus ad modum puer ad bel
lum vocatus est ut rhesi regis equi collenti
antequam xanti aquam gustassent. Et ut hercul
interessent sagitte quas misit philotetes
cum ipse non posset afferre morte preventus
priamus ergo laumedonte mortuo regnavit
Cum cum civitas pro votis succederet capta he
cuba filia cipsei regis tracie in coniuge et
ex ea multis susceptis filiis et ex aliis mu
lieribus etiam quam pluribus in tantam evidem regnum suum
ampliavit splendorem ut non solum troie rex
sed totius asie videretur. Sane dum paris filius
eius pro capta hesiona sorore priami ab hercule
helena menelai coniugem rapuisset et de
duxisset in troiam nullis que posset induci
suasionibus ut illa repetentibus grecis restitu
eret eos cum mille navibus in litus troianum
descendentes vidit et ylione etiam obsidentes
et circum igne ferroque cuncta vastantes et sepe
filios suos et naturales et legitimos et auxilia
res reges occidentes Et postremo cesum vidit
hectorem et circa achillis tractum ad cuius redimendum
cadaver dicit homerus in yliade circa finem
notte mercurio duce iuisse et flexis genibus
achillem orasse. Esto dicat servius longe
aliter fuisse. Eum scilicet notte ad tentorium a
chillis accessisse Eumque dormientem inve
nisse adeo ut eum occidere potuisset sed excitas
se potius voluisse atque orasse et obtinuisse
petitum et ab achille usque troia postmodum
prosequutum. Sed hec ab homero compressa neque
laudum achillis erat preter videret dedecorum
suorum recitator. Preterea vidit priamus palla
dium substractum equos rhesi conductos troilum
cesum et paride et ultimo ylium capi et filias
captivas deduci et igne civitatem cremari et
in regia usque sua post politem filium fugien
tem neoptholemum persequutem et in sinu
suo infelicem filium occidentem seque obiur
gantem transfodi gladio. Sane dicit servius
de morte priami varie opinari cum dicant alii
eum a pirro in domo regia captum et ad tu
mulum usque achillis tractum ibique confossum
et busto caput abscisum atque pilo imposi
tum et circulatum alii dicunt ad herceii io
vis aram ut divinus quod opinari videtur
virgilius. Fuerunt enim huic ut ipsemet achil
li narrat in ultimo yliadis libro filii quinqua
ginta inter mares et feminas ex quibus dicit
sex ex coniuge suscepisse. Reliquos vero
ex mulieribus aliis inter suas concubinas.

De Creusa prima filia Priami et Enee coniuge.

Creusa filia fuit Priami ex Hecuba ut testatur Servius fuitque Enee coniux ut sepius per Virgilium patet, eique filium peperit Ascanium. Hanc in exidio Ylionis ab Enea cum patre et filio fugiente perditam dicit Virgilius. Sed non nulli eam ab ipso ex pactione cum Grecis facta occisam volunt ne quis in sua libertate ex semine Priami superesset. Quod satis caute tetigisse videtur Virgilius (Virgilius) ubi Eneam exquirentem eam describit et illius umbram loquentem Enee inducit atque dicentem: Non ego Mirmidonum sedes Dolopumque superbas Aspiciam aut Grais servitum matribus ibo Dardanis et dive Veneris nurus. Sed me magna deum genitrix hiis detinet oris etc. Et sic patet postquam a nemine capta se dicit sed detineri a matre deum que terra est ibidem mortuam debitam atque in fossam.

De Cassandra II. Priami filia.

Cassandra filia fuit Priami et Hecube formosa virgo. Quam cum amaret Apollo eiusque concubitum peteret, pecijt Cassandra munus quod illi Apollo se daturum iuramento firmavit. Petijt ergo ut vates fieret et facta est. Volens autem Apollo quod petierat ipsa negavit. Quamobrem turbatus Apollo cum auferre nequiret quod dederat egit ut nulla prestaretur fides vaticinijs suis et sic factum est. Nam cum ex raptu Helene quid futurum esset tiamsi prediceret non solum credita sed a patre et fratribus sepissime verberibus castigata est. Hec autem Corebo Migdonio iuveni desponsata fuerat Virgilio asserente. Tandem cum nondum nuptias celebrasset capto Ylione et ipsa infelix a Grecis capta est ut idem dicit Virgilius. Verum Ylione diruto et preda inter principes divisa misella in sortem contigit Agamenoni. Que passa secum tempestates maris Agamenoni que illi fata servaverant a quibus predixit ut Seneca (Seneca) poeta testatur in tragedia Agamenonis sed more solito nil sibi creditum est. Ex quo ut in Odissea testatur Homerus factum est ut in convivio ab Egisto et Clitemestra Agamenon occideretur et ipsa iubente etiam Clitemestra perimeretur. Quod autem de Apolline fictum est ab eventu sumptum videtur. Studuit enim virgo ut vaticinio instrueretur et eo quod optime proficeret ab Apolline divinationis deo diligi visum est dictumque illa ab eo concessum quod labore quesiverat. Et quoniam fides dictis eius non prestabatur quod figmenti superest additum est.

De Yliona III. Priami filia et Polimestoris regis Tracie coniuge.

Yliona ut sermo placet filia fuit Priami et ut asserit Paulus ex Hecuba. Hec vero ne vetis hospitii et insignis amicicie ut dicit Servius Polimestori regi Tracie matrimonio iuncta est.

De Laodice quarta Priami filia et Helicaonis coniuge.

Laodices Priami fuit filia et Helicaoni filio Anthenoris regis Tracie nupta. Quam vocabant Troiani Laodicem Ytaleo. Hec autem testatur Homerus in Yliade dicens: ΤΗ ΒΑΡΤΙ ΡΟΙΑΔΗ ... [Greek] etc. Id est: Quam Antimorides habebat vero Helicaon Laodicem Priami filiarum specie optima. Hanc Hecube ego filiam fuisse puto.

De Licaste quinta Priami filia et coniuge Polidamantis.

Licastes ut asserit Paulus filia fuit Priami pulcritudine insignis adeo ut captus ex ea Polidamas Anthenoris et Theano sororis Hecube filius illam ex concubina susceptam sumeret in uxorem.

De Medisicasti sexta Priami filia et Polipi coniuge.

Medisicastis filia fuit Priami naturalis nec habetur ex qua matre. Que quidem nupsit Polipo Inctoris filio ut in Yliade testatur Homerus ubi dicit: ... [Greek] etc. Id est: Habitabat quod Pidron antequam venerit filij Achiuorum filiam autem Priami notam habebat Medisicasti. Huius Medisicastis virum scilicet Polipum in certamine ab Teucro Thelamonis filio occisum dicit Homerus.

De Policena VII. Priami filia.

Polisena virgo filia fuit Priami et Hecube ut persepe testatur Euripedes (Euripedes poeta) in tragedia cui titulus Polidorus. Hec inter ceteras Troianas formosior fuit ob quam formositatem infortunio suo ab Achille dilecta est. Quo amore in mortem fortissimi iuvenis Hecuba proditoria usa est. Non existimans per Achillis vulnera sanguinem innocue virginis se fusuram. Hanc quidem post Ylionem eversam ut Seneca (Seneca) tragicus testatur in Troiade Pirrus Achillis filius ad placandos patris manes poposcit ei que post longum iurgium sic suadente Calcante vate concessa est. Quam ornatam ritu virginum nuptias celebrantium ad Achillis tumulum truculentus deduxit iuvenis. Et quoniam ab ymigine Achillis petita dicebatur ut dicit Euripedes in Falletata tragedia ibidem interemit

De paride octauo priami filio qui genuit daphnidem et ydeum

Tullius de diuinatione

Paris qui alio nomine Alexander dictus est filius fuit priami et hecube ex quo talis [a]lia recitatur historia. Dicit enim tullius ubi de diuinatione scribit hecube pregnanti ea scilicet pregnatione ex qua postea natus est paris per quietem uisum facem parere troiam omnem comburentem atque dissipantem. Ob quod sompnium anxius priamus apollinem consuluit. Qui respondit nascituri filii opera troiam omnem periturum. Quamobrem priamus hecube nasciturum iussit exponi. Hecuba autem cum speciosissimum filium peperisset misericordia tradidit eum quibusdam qui illum pastoribus regiis alendum tradentes et sic sub yda a pastoribus educatus est. Et cum adoleuisset oenonis nymphe ydee contubernio usus duos ex ea suscepit filios. Preterea cum inter quoscunque litigantes esset equissimus in maxima iusticie fama euasit adeo ut litigantibus de formositate pallade iunone et uenere propter aureum pomum a discordia eis in conuiuium proiectum in quo digniori detur erat inscriptum a ioue ad eum pro sententia remisse sint. Que ut autem illi sub oportunis nemorum umbris loco cui mesaulon dicebatur remotis uestibus paridi monstrarentur eique dixit pallas si eam ceteris pulchriorem diceret illi rerum omnium cognitionem daturam. Sic et iuno regnorum et diuitiarum dominium. Venus autem pulchriorem orbis mulierem spopondit. Qua tractus concupiscentia siluanus iudex ueneri debere pomum iudicauit.

fabula trium dearum

Tandem ut dicit ennius hic paris secundum troica neronis fortissimus fuit adeo ut in agonali certamine quod agebatur troie superaret omnes et ipsum etiam hectorem. Qui cum iratus quod uinceretur in eum stringeret gladium pastorem putans dixit se esse germanum quod allatis crepundiis probauit cum adhuc sub habitu lateret pastorali. Et sic uidetur quod cognitus receptus fuit in domum priami inde compositis uaticinii. Nam ut a priamo sub spe legationis ad repetendam hesionam in greciam missus est ubi ut aliqui uolunt et hoc inter omnes ouidius ut in epistolis eius patet a menelao hospicio susceptus et honoratus. Alii uero arbitrantur eum in greciam uenisse absente menelao et ad famam pulcritudinis helene tractus sparten petiisse ciuitatem et eam expugnasse animo regum agamenonis primo non existentibus ibi castore et polluce qui ad agamenonem properarunt et secum hermionam helene et menelai filiam duxerunt et sic ciuitate capta helenam renitentem rapuisse et omnes thesauros regios abstulisse quod satis eleganter tangit uirgilius dum dicit: aut cum dardanius spartam expugnauit adulter et cetera. Et ob hoc uolunt qui hanc opinionem tenent helenam post captum ylionem meruisse a uiro recipi.

Ennius

Ouidius

Virgilius

Ex qua rapina bellum decennale grecorum aduersus troianos suscitatum est. In quo refert homerus paridem ab hectore fratre increpitum descendisse semel in singulare certamen aduersus menelaum superfuisse. In quo cum aptissime uinceretur a uenere eum prelio subtractum dicit adiciens impulsu minerue pandarum in menelaum sagittasse atque eum uulnerasse. Et sic quod erat singulare in uniuersale certamen deuenit. Postremo iam hectore et troilo peremptis ab achille cum ipse arcu et sagittis quibus plurimum ualebat achillem fraude hecube ad desponsandam polisenam in templum tymbrei apollinis nocte et solum euocatum occidisset et ipse a pirro achillis filio occisus est. Paucis quippe fictionibus hec historia interlita est. Quas enucleare uolentes primo iudicium paridis uideamus. In quo sententia fulgencii meo iudicio sequenda est. Dicit enim triplicem mortalium uitam esse. Quarum prima theoretica dicitur. Secunda practica. Tertia phylargica. Quas nos uulgarioribus uocabulis contemplatiuam actiuam et uoluptuosam nuncupamus. De quibus aristotiles ut de ceteris optime facit disserit in primo ethicorum. Has igitur Iuppiter id est deus ne uideatur aliquam reprobando arbitrium liberum cuique surripere ad iudicium paridis id est cuiuscunque hominis remittit ut ei liceat quam maluerit approbare et sibi sumere. Quid autem sumenti uoluptuosam sequatur exitu paridis demonstratur. Quod autem pugna a uenere subtractus sit ad eius declarandam ignauiam dictum est ut appareat quod [illegible] careret uenereis. Pandarum autem a minerua impulsum ideo dictum est ut ostendatur astutia troianorum qui uidentes de fide paridem ut eum morti subtraherent non seruatis pactionibus in menelaum fecerunt insultum.

Iudicium Paridis

Vita triplex Aristotiles

De daphnide et ydeo filiis paridis

Daphnis et ydeus ut paulus affirmat filii fuere paridis ex oenone nympha ydea seu pegasea cuius amicitia usus dum pastor esset suscepit de quibus nil memoratu dignum comperisse memini.

De hectore priami filio nono qui genuit astianattem

Hector precelsa corporea uirtute insignis [h]iatum omnium carminibus celebris uniuersis

fama inclitam in novissimum usque diem forte
victurus filius fuit priami regis et hecube
hunc in coniugem suscepisse Andromatam
filiam ectionis thebarum cilicie regis testatur
homerus. Ex qua iam exorto grecorum bello
filium suscepit nomine astianattam esto ipse cama
drium appellaret. Hunc igitur et similitudinis disci
pline plurimum inesset tam grandis erat ei au
dacia et corporis robur ut post occisum a thesa
lo primum in litus troianum ex grecis navi
bus prosiliente troianorum aciem componere potentia
sua non solum adversus grecos ad subsistendum
patientem faceret sed ad insiliendum redderet
audacem. Et quod mirabilius erat ipse solus
sepissime grecorum turmas aggredi ausus
est et hinc distractas fugientes adeo quod omne
agmine cogeret ut solus esset terror achivis om
nibus. Hic adversus aiacem thelamonium ut ait
homerus singulari pugnavit certamine
noctem supervenientem non minus aiaci grata
quam sibi diremit duellum a quo more prisco
cum discederet gladium illi dono dedit quo se ai
ax postmodum interemit et ab eo suscepit bal
theum quo ornatus ab achille occisus est et
post currum tractus ut ait servius. Tandem
cum multos etiam grecorum principes morti de
disset patroclum achillis amicum et suis
insignem armis occidit achillem existimans
superasse et armis induitum insignibus propa
inclitus ingenti troiam intrarunt sue ne
cis irritamento gloriosus. Nec multo post
cum achille congressus seu fessus esset hector
seu multum prevalleret achilles ab achille supera
tus occubuit et non solum armis ornatuque
reliquo a victore spoliatus est verum et cur
ru cum baltheo ab aiace concesso tractus circa
ylionem priamo etiam prospectante est et ad naves
usque grecorum devectus. Quas penes senecis
nnueis nondum posito amici occisi dolore in
dictum cadaver per dies duodecim insepultum ser
vavit donec noctu redemptionis inefabilis
pretio priamus veniret ut scribit homerus. Verum
eodem homero teste iussu Iovis ab appolline
cadaver insignis ne corrumperetur cum fuit sacris
liquoribus perlitum est priamo ante restitutum
yliadum latine et merore publico et solemp
ni ceremoniarum veterum pompa tumulatum
est eiusque cineres aurea in urna servati. In
hac historia nil fictum est preter quod ab appolline
sit cadaver curatum quod sensum est a medico in
sui achillis dicebat leontius et hoc non homo
visitem causa expectatione pecunie qua sperabat
cadaver redemi si integrum servaret uti
forum et multis eius susceptis muneribus posce
ti priamo reddidit. Hunc unum tantum legisse
filium memini astianattem scilicet verorum iudicio
aliorum plures fuere. Credidit Eusebius et
Beda unusquisque eorum in libro quem temporum
scripsere hectoris filios post lapsum temporis ili
um recepisse heleno eis subsidium prestante
ac postos anthenoris ex ylione pulsos regnan
te latinis ascanio enee filio. Insuper Vince
tius gallicus historiographus velle videtur franco
rum reges hodiernos filios hectoris antiquissi
mam originem habuisse asserens a francone quo
dam hectoris filio cum in extremam germaniam
aufugisset sicambria civitate condita
et tractu temporis huius francionis successores re
pas observantes danubii in occiduum descendisse
ac marcomanno priami filio et samone ex
posteris anthenoris ducibus gratiam cesaris
augusti tempore transnatato reno eas in partes
venisse quas semper postea tenuere sibique ex his
is ducibus reges constituere et in posteritate
longa atque fulgida devenere. Quod etsi mul
tum non credam absit ut omnino negem cum omnia sint
possibilia apud deum.

De astianatte hectoris filio

Astianattes ut sepissime in yliade tes
tatur homerus et seneca poeta in tro
iade tragedia unicus fuit hectoris filius
ex andromata natus eidem post inchoatum
bellum inter troianos et grecos ut satis per vir
gilium sentitur ubi describit andromatam
ascanium alloquentem quod etiam ex tragedia
senece preallegata colligitur. Ubi cum ab ulixe
quereretur in mortem ut parvulorum moris est
confugit ad matrem sed tandem in argente
grecis expostulantibus redditus cum naves a
sigeo solverent ut quidam volunt e turri deiectus
est et alii saxo illisus et sic mortuus ne
ulla priami generis libera superesset posteritas.
Hunc homero teste hector ut plurimum vocabat
camandrium.

De heleno decimo priami regis filio

Helenus priami fuit filius et hecube
vaticinio insignis ut de eo loquens tes
tatur virgilius dicens Troiugena interpres
divum qui numina phebi qui tripodas cla
rii lauros qui sidera sentis et volucrum lin
guas et prepetis omina penne fare age et hunc
sunt qui dicant a grecis indultum quod captus
eis oportuna ad troiam capienda revelasset.
Ipse tamen ylione deiecto pirro achillis filio na
vigationem prohibuit predixit quod futuram peste
naufragantibus. Quamobrem non solum a pirro

Andromaca fuit filia ectionis

fortitudo hectoris

Vincentius

reges francorum ab hectore descendisse

Seneca

Virgilius

homerus

Virgilius

vita ſuatus eſt ſʒ ab eo in epirū deductus et
ibidem illi regnū pte conceſſa cū hermiona
rapuiſſet horeſti andromatam olim hectoris
cōiugē quā loco vxoris tenuerat illi iūxit cō
iugio. Et tandem cū pirrus ab horeſte occi
ſus fuiſſet in templo appollinis vt dr̄ ſimue
moloſſum pirri filiū que illi andromata pe
pererat et eius regnū ſuauit Quiquid er
helenus cū regn̄ ſuū thaonia de noīe fr̄is
appellaſſet ibidem ad inſtar troie ciuitatē
edificauit in qua eneam pfugum ſuſcepit
et honorauit et donatis muneribꝫ in iter
ceptū dimiſit quis tn̄ illi fuerit finis non
legi ~ De chaone priami Regis filio
vndecimo

Chaon vt dicit ſeruius filius fuit priami
ex qua mr̄e nō dr̄ huic inſup ait ab
heleno in venatione inaduertent̄ occiſum
et ob id q̄ī in pditi fr̄is ſolatiū reḡ portioē
q̄ heleno fuerat a pirro conceſſam ab eodē
heleno taoniam noīatam

De thoylo xij. priami Regis filio

Troilus fuit priami regis ⁊ hecube fili⁹
vt ſatis abſqꝫ teſtio notū eſt hic aūt
adhuc adoleſcentul⁹ auſus aduerſus achillē
pugnā arripe ab eo occiſus vt patet liq̄do
p virgiliū ibi parte alia fugiens amiſſis
troilus armis ⁊c̄

De deyphebo xiij. Regis priami filio

Deyphebus filius fuit priami ex hecuba
qui cū multa in hoſtes egiſſet dum
ſe tutū arbitraret occubuit Nam int tumul
tū capti ylionis dormiens inſidijs helene
quā poſt morte paridis coniugem duxerat
occiſus et turpit laceratus fuit vt apud
virgiliū refert eneas qui illū inſignia vol
nerꝫ ſuante apud inferos deſcribit ibi atqꝫ
hic priamidem laniatū corpe toto et infra
per plures verſus

De pollidoro xiiij. priami Regis filio

Polidoros ergo duos fuiſſe priami filios
comperio. Nā vnū ex hecuba ſuſce
piſſe in tragedia q̄ polidorus intitulatur
Euripides / homerus
pleniſſime aſſerit Euripides alterū vero
ex laothoi filia altai ſuſcepiſſe dicit home
rus in yliade eūqꝫ in pugna ab achille occi
ſū. Nos autē de pmo pſequamur. fuit ḡ iſte
priami filius ⁊ hecube quem vt dicit euripi
des priamus filijs ad futuros euētus cū ma
ximo auri ponde miſit tracia ad polymeſto
rem regem antiquū hoſpitē et amicum
atqꝫ generū ſuū vt eū aleret et cū auro
ſuaret Sane cum iam in grecos letiori vul
tu pſpice videtur fortuna cū illa polymeſtor
ani vertit et auricupidus polidoꝝ in litore
ſpatiantem telis aggredit̄ ⁊ fuiſſe fidem im
plorantē occidit cadauerqꝫ tumulū ſup iecit
cui ſup creuere multi virgulta hec aūt a
virgilio ſcribunt̄ ibi hic polidoꝝ quondam
cū ponde magno et infra per plures verſus
in quibꝫ et refert qualit̄ virgulta ex hijs q̄
dā fortuitu ab enea diſcerpta emiſſe ſangui
nem et demū verba quibꝫ vt fugam arri
pet enea pmonuit. Hijnis eximē pt̄ ml
aliud tegit figmentū q̄ʒ q̄ iuntera quibꝫ
amica ſunt litora ad inſtar iaculoꝝ emi
tunt virgulta ſanguis vero emiſſus mor
tis violenta ſpeciem deſignat. Sic ⁊ verba
homi cōſocioꝝ relata per q̄ comprehendit̄
iniquitas occiſoris et monetur quis apd̄
tales mora non eſſe trahendam

De pollidoro quintodecīo et licaone xvj. filiis priami Regis

Polidorus hic alt̄ a ſupiori et lycaon
filij fuerūt priami et laothoy vt ſatis
apud homerū lycaon oſtendit achilli dicens
Te precor achille miſere mei itur⁹ eni tu⁹
ſeruus ſum quo miſeris te penes in quiuno
ſu dum me in viridario cepiſti et in lem
non trāſmiſiſti duodeciā dies abijt poſt q̄
ad ylionē redij et in tuas manus iteꝝ
reduxit me deus me iuuenem vides que
genuit laothoi filia Altai ſenis q̄ belleges
ſi dñabat̄ hui⁹ aūt filiā priamus hēbat et
alias Ex iſta aūt duo nati ſum⁹ tu ante
ambos iugulabis certe pmū int pedeſtres
domuiſti polidoꝝ deo ſimilem et penſtiſti
lancea Nūc aūt mī infortuniū priamus tu
as effugere man⁹ nō poſſum ſʒ hoc in aīo
ponas queſo ne me inficias. Non eni ex
vno ventre cū hectore ſū qui tibi ſociū int
fecit ⁊c̄ Veꝝ achilles inl miatibꝫ pcibus
cū ignominioſis obiurgans verbis et in cama
drum flumine impulit et in eodē miſere pe
rijt Patet ergo ex verbis hui⁹ polidorum
hunc alium a pmo fuiſſe Qui vt teſtat̄ ho
merus plurimū diligebat̄ a priamo eo q̄
iunior filioꝝ eēt et ob id nō pmittebat il
lum in pugna deſcendē vincebat in hic cele
ritate pedū quoſcūqꝫ coetaneos ⁊ mirabi
lem de ſe pbebat in dolem. Verū die quadā
neſcio priamo armatus deſcendes in hoſtes
incidit in achillem qui lancea eū pcuſſit
et fractis obſtaculis armorum infelicem

enſceraunt. Cumque ipſe viſceribus manum colli[gen]-
do abiret. debilitatus occubuit, nec potuit hec-
tor in eius ſalute veniens cum e manibus mor-
tis ſubtrahere

De Eſacho xvii. priami filio

Eſacus filius fuit priami et aliſirote di-
maniatis filie ut dicit ouidius. Quamvis
cum illum plures circa diminutis eſacon umbroſa
furtim peperiſſe ſub yda fertur aliſirote etc.
hic ante bellum troianum diu natus eſt et
mortuus paulo ante incium ex quo talem
recitat ouidius fabulam. Erat hunc ciuitate
exoſa et libens nemora colebat et cum con-
tigit die una ut videret heſperien virginem
capillos pectentem ſuos atque ſiccantem ex eius
caperetur formoſitate. Quem cum vidiſſet heſpe-
ries ad ſe accedentem confeſtim fugam arri-
puit. hic vero dum illam ferventer ſequeretur
et contigiſſet ut virgo fugiens ab angue
inter herbas latente morderetur ex morſu acri
dolore contuſſus in deſiderium mortis incid[i]t
et ex ſcopulo ymo ſe in mare precipitem
dedit. Cuius inſta techis eum mutavit in
mergum nondum ſic vocitatum ipſe tamen vitam ſper-
nens dum ſepe mergeret moriturus in un-
das mergi nomen ſortitus est. hunc priamus cum filiis
ſicco illi tumulo flevit diu eo quod ſi vita man-
ſiſſet hectore non videbatur futurus infe-
rior viribus. Eum ante id in mergum verſum
dicit theodontius quia vivus deſcendit ad yma
et ab aquis mortuus in altum reductus eſt
Ego autem puto ideo in mergum verſum editum
ſeu dictum eo quod qui nare non norunt ſi in aquas
cadunt antequam moriantur mergunt et in altum
ſepius redeunt more mergi. Seu forte ſic conti-
git ut dum in aquas cecidiſſet eſacus et re-
manſiſſet in fundo mergus qui ante aquas
intraverat tunc eas exiens evolavit. Et hinc
ſumptum eſacum in mergum verſum

De antipho xviii. et yſo xix priami filiis

Antiphus et yſus priami fuere filii ver[um]
antiphus ex hecuba ſuſceptus est. ceterum
nothus yſus extiterit ut auctoritate conſtat
homeri. Qui in yliade ſic de ambobus ait.
ΑΥΤΑΡ Ο ΒΗ ΙΣΟΝ ΤΕ ΚΑΙ ΑΝΤΙΦΟΝ ΕΞΕΝΑΡΙΞΩΝ
ΥΙΕ ΔΥΩ ΠΡΙΑΜΟΙΟ ΝΟΘΟΝ ΚΑΙ ΓΝΗΣΙΟΝ ΑΜΦΩ
ΕΙΝ ΕΝΙ ΔΙΦΡΩ ΕΟΝΤΑΣ Ο ΜΕΝ ΝΟΘΟΣ ΗΝΙΟΧΕΥΕ
ΑΝΤΙΦΟΣ ΑΥΤΑΡ ΕΚΑΛΟΣ etc. Idest filios
duos priami nothum et legittimum am-
bos in uno curru euntibus ſed nothus
frena regebat antiphus autem tranſibat etc.
Reſtat igitur quod yſus erat nothus qui frena re-
gebat hii tamen ambo ut extant ab agame-
none in pugna una hora occiſi ſunt et ob

id inuictos appoſui

De teucro vicesimo priami filio

Teucer ut affirmat barlaam filius fuit pri-
ami ex nympha ſuſceptus anthidona et
eſt hic is a quo teucri appellantur troiani. Nam
ille longe fuit antiquior et filius ſcamadri
cretenſis qui ob penuriam frugum relicta
creta venit in frigiam et cum dardano ſe-
cum thomo regnavit hunc tamen dicit barlaam bello
non interfuiſſe cum paulo antea diu in bebricys
ſilvis venaretur ab ingenti urſo laceratus fuiſſet

De dimoconte priami viceſimo primo filio

Dimocoontes filius fuit priami ex quo tamen
matre non habetur ſed naturalem fuiſſe ſatis per
homerum apparet in yliade dicentem de eo ſic. ΑΛΛ Υ-
ΙΟΝ ΠΡΙΑΜΟΙΟ ΝΟΘΟΝ ΒΑΛΕ ΔΗΜΟΚΟΩΝΤΑ etc.
Idest ſed filium priami nothum percuſſit
dimocoontem. hic ab ulixe occiſus eſt in pugna
ut in textu ſequitur homeri et hoc in vindictam
leuci ſocii ulixis occiſi ab antiphone filio pri-
ami.

De ethemone xxii. et cromenone xxiii. filiis priami

Ethomon et cromenon priami fuere filii
naturales de quibus in yliade ſic dicit homerus
ΕΝΘ ΥΙΑΣ ΠΡΙΑΜΟΙΟ ΔΥΩ ΛΑΒΕ ΔΑΡΔΑΝΙΔΑΟ
ΕΙΝ ΕΝΙ ΔΙΦΡΩ ΕΟΝΤΑΣ ΕΧΕΜΜΟΝΑ ΤΕ ΧΡΟΜΙΟΝ
ΤΕ etc. Idest poſtea filios priami duos cepit
dardamidis et in uno curru euntes ethemona
et cimenone. hos enim duos ut ſatis perſequentem
homeri verba patet diomedes peremit in pugna

De gortitione xxiiii. priami filio

Gorgition ex caſtinuira priami fuit filius
ut in his teſtatur homerus. ΚΑΙ ΤΟΥ
ΜΕΝ Ρ ΑΦΑΜΑΡΘ Ο ΔΕ ΓΟΡΓΥΘΙΩΝΑ ΑΜΥΜΟΝΑ ΥΙΕΑ
ΠΡΙΑΜΟΙΟ ΚΑΤΑ ΣΤΗΘΟΣ ΒΑΛΕ etc.
Idest et hunc quidem fefellit hic in reprehenſi-
bilem gorgitionem filium amplum priami
per pectus percuſſit celo
hunc ut poſtea ſequitur in textu priamus ex caſ-
tinuira in eſima ciuitate propinqua troie ſuſ-
cepit. Qui poſtea in certamine apud troiam
athenero thelamonis filio confoſſus occubuit

De cebrione viceſimoquinto priami filio

Cebrion filius fuit priami ut per homerum
patet in yliade dicentem. ΚΕΒΡΙΟΝΗΝ ΝΟΘΟΝ
ΥΙΟΝ ΑΓΑΚΛΗΟΣ ΠΡΙΑΜΟΙΟ etc. Idest Cebrionem
nothum alium gloſi priami. Iſte cebrion ut idem
homerus in yliade dicit in pugna penes tro-
iam a patroclo ſaxo ictus interiit.

De phorbante xxvi. priami filio qui genuit ylionem

Phorbas filius fuit priami et epiteſie
filie ſtaſippi migdonii ut dicit paulus

Quem adeo senem tempore belli fuisse scribit ut potius
fuit quam filius priami videretur et ob insitam armorum
virtute non obstantibus annis etiam prohibente priamo
in certamine sepius descendit et tandem
a menelao gladio obtruncatus est. esto dicat
servius quoniam teste inducat homerum hunc phorba
tem nunquam pugnasse quoniam sibi famisset mercurius
quod ego minor in yliade non vemisse dato credibile
sit non omnes qui in certaminibus illis pugnavere
ab homero positos. Et ante hunc fuit servius le
tisse non memini

De ylioneo phorbantis filio et cetera

Ylioneus phorbantis filius fuit ut asserit
paulus quod etiam testatur servius. Qui tamen vel
qualis hic in armis fuit apud troiam non legi.
verum ut per virgilium patet eloquentia valuit plurimum
nam ipse fuit qui secutus eneam post yliones
excidium didonem pro salute sua atque sociorum oravit
et eloquio placavit. Et cum iam in ytaliam venisset
eneas ad latinum regem princeps legationis fuit

Ylioneus qui concionatus est apud virgilium didonem
pro troianis fuit filius priami

De doriclone priami filio vicesimoseptimo

Doriclon teste homero nothus priami fuit filius
dicit enim in yliade sic aiac tew e dy p
ett aneps o hat nob y kao p it e y anyan p
o e p vioc. et cetera. Id est aiax troianus insultus
accepit et occidit doriclonem priami nothum
filium

De pammone xxviii. antiphone xxix.
agathone xxx. hyppothoo xxxi. et aga
uone xxxii. filiis priami

Pammonem anthiphonem agathonem
hippothoum et aganonem filios fuisse priami
his carminibus in yliade demonstrat homerus
e itte xo m k poio. te k ot yo trao yp dit po. no k
da yh k h h p kak poy te tta tip talatio o pate
dio p tta n no pattay h y e o p op te k ay ko nc a
ta eo y tto a y to p att y o e k op te k ay k nt itto tto
eo p kaya w pat a p op. et cetera. Id est fratres cuncti
hic at filios proprios clamabant immu
nans. hellenum. parimque. agathonemque
glosium. pammonem. antiphonemque et
voce bonum politon. deyphebumque et ypp
thoum et divum. aganonem
hos quidem omnes ut hac in parte dicit homerus
iturus nocte priamus ad achillem redemptione
cadaveris hectoris iratus clamabat ad preparandos
sibi currus, et alia oportuna quibus conceptis
in illis seu quid ex eis post modum contigerit
nec dicit homerus nec alibi memoratos invenio

De laocoonte xxxiii. priami filio

Lathoontem filium priami fuisse et appollinis
sacerdotem invenitur habuit papias

papias

affirmat. Ex quo quidem mentionem facit
virgilius dicens primus ibi ante omnes magna
comitante caterva laocoon ardens summa decur
rit ab arce et cetera. Dicit quidem virgilius quod hic
percussit hasta equum paratum a grecis et ob id
a duobus draconibus duos filios suos primos de
voratos et ipse deinde ab eisdem captus et cir
cumflexus tamen utrum fuit occisus non satis ap
paret nec aliud inde dicit De mistore
trigesimo quarto priami filio

virgilius

Mistor filius fuit priami ut in yliade osten
dit homerus ubi conquerit priamus quod
omnes filii sui qui optimi erant in armis occisi
sunt et inter alios nominat istum mistorem

De yphate xxxv. et testorio xxxvi.
filiis priami

Yphates et testorius ut dicit paulus fi
lii fuere priami quos illi uno partu peperi
ma ydea nympha cuius equam ipse furtim
in ydeis in venacione compresserat cuius quidem
rei testis ut dicit homerus esto quod in libro non scrip
serit Addit insuper eos meutes una aciter
pugnantes apud ylionem ab antiloco nestoris fi
lio trucidatos

De thymoete xxxvii. priami filio

Thymoetem dicit servius priami et arisbe
fuisse filium ubi advertendum thimoete
ut testatur ephorion vate fuisse qui cum dixisset
die quadam nasci puerum per quem troia posset
everti contigit ut ea die qua a thimoete predicta
fuerat pareret eque thimoetis coniux et he
cuba. Quamobrem ad evitandum presagium pa
mus thimoetis natum filium uxorem quam iussit
occidi Et hinc tractu temporis factum est ut thi
moetes iniurie memor adversus priamum sentiret
in proditione civitatis Quod satis videtur ex ver
bis virgilii concipi dicentis pars stupet innup
te donum exiciale minerve Et molem mira
tur equi primus quam thimoetes Duci intra mu
ros hortatur et arce locari Sive dolo seu iam
troie sic fata ferebant et cetera. Alii vero volunt thy
moetem filium non fuisse priami sed arisbe virum
ex qua priamus filium suscepit quem mox cum
matre fecit occidi ut supradictum est Et thimoe
tes postea tamen ob mortem coniugis quam peperit
in ea a priamo adulterium adversus priamum
cum grecis sensisse

servius

virgilius

De polite xxxviii. priami filio Qui
genuit. priamum

Polites filius fuit priami ut carmine vir
gilii sumitur. ubi dicit ecce autem elapsus
pirri de cede polites unus natorum priami et cetera nec

multo post

multo post si quis leget aduertet facile hecu
be etiam fuisse filium hic autem polites cum multa
egisset in bello pro patrie defensione tandem
ciuitate capta a pirro achillis filio in sinu
priami patris spectante hecuba infelix occi
sus est.

De priamo polite filio

Virgilius — Priamus filius fuit polites secundum virgi
lium in eidam dicentem vna acies iuvenum
ducit quam pueris ovantem Nomam referens
priamus tua clara proles progenies et actiua
ytalos etc. hunc eneas parvulum ex excidio se
cum deduxerat astianax filii socium

De assaraco troyli Regis troye filio

Infelici laumedontis troili regis filii
prole sine usque deducta ut ad assaracum
eiusdem troili regis filium veniatur hamus
calamum necesse est. ut vetustissimos romani
nominis parvos et dardani prolem integram de
signemus fuit igitur assaracus troili re
Ovidius — gis troie filius ut in de fastis testatur ovidius
dicens huius erit thonius tros est generatus
ab illo assaracum tros hic etc. Gestorum huius
assaraci nulla extant monimenta sic omnia
vetustas absorpsit Sed prolixitate sobolis clari
tas non minus illum reddit illustrem quam in
fortunium ingens deiecti ylionis reddiderit
Nam ubi ex ancillacia minima ylion adum
genus desolatio subsecuta est sic ex humilitate
prolis assaraci roma rerum domina constituta
et cesarum familia propagata fulgentis apud
mortales glorie testimonio sempiterna

De Capi filio assarachi Qui genuit anchisem

Capim assaraci fuisse filium et ubi su
pra testatur ovidius Tros est generatus ab
illo Assaracum creat hic assaracus que ca
pim etc. Et huius capis sicut et assaraci fa
cinora eque abolevit antiquitas in luce
tamen modo resignato quod anchisem genuerit gno
se successionis gentis iulie parentem in
clitum et inclite pietatis filii testimonium sem
piternum

De anchise filio Capis Qui genuit ypodamiam et Eneam

Anchises filius fuit capis ut idem ovidius
ubi de genealogia enee continuans
Dicit sic assaracum creat hic assaracus que
capim proximus anchises etc. hunc fuit
qui dicant ante troianum bellum civitate re
licta nemora et solitudines coluisse arme
tis intantum et gregibus circa que ut plurimum
fuere divicie antiquorum Quibus cum apud

symeontem flumen vacaret a venere dilectus
est et ei est amicitia atque concubitu usus adeo
ut ex illa susciperet eneam filium. Constat tamen
et coniugem habuisse. Cum ex ea dicat homerus
filias suscepisse Et postea cecum fuisse dicit
finus et ob id troianorum consilio non inter — anchises cecus fuit
fuisse cecitatis tamen nonnulli dicunt fuisse causa
se cum venere concubuisse iactasset et inde ab ea
dem fulminibus privatum. Capto autem ylione
et incenso volente cum cecum trahere enea ut
testatur virgilius potius quam abire vellet con
stat mori dispositum verum cum flammulam absque
lesione capiti astianax insidentem vidisset
capto omine fausto filio obtemperasse legitur
Male tamen que est opiniones virgilii et servii
quorum alter cecum dicit alter flammulam vidisse
asserit. Abiit autem cum fugiente filio ab
enea ipso humeris portatus et mille volatia
tela subtractus et navibus usque drepanum
cicilie opidum devectus est et ibidem senio mor
tuus et in monte ericis sepultus, et hoc
secundum virgilium alii tamen aliter sentiunt Nam
catho in ytalia usque venisse confirmat. Et — Cato de morte anchise
finus dicit varrone dicente ossa anchisis in — dissentit a virgilio
vente oraculo a dyomede diruta et asporta — varro
ta deinde cum multa mala perferret ab eo
de dyomede cum palladio Restituta Quod
virgilius ipse tangit dum irata didone ad
uersus enea loquentem describit atque dicentem
anchise cineres manes ve revelli etc. quasi
velit dicere non ego hoc feci sicut diomedes
postea videtur velle finus hac ob causam a virgi
lio in persona enee dum iterum salvete recepti
Ne quicquam cineres aieque umbreque paternis etc. qui
semel ex troia suscepti sint et a dyomede
iterum. Ubi tamen per hec mortuus sit comprehendi non
potest si videntur verba servii eo pendere ut apud
troiam in captam urbem obierit Sustu
lisse ante anchisem ex venere filium qualiter in
telligitur infra ubi de enea servandum dixi.
Quod autem obcecatione ab ea cecatus sit
sic intelligendum existimo Consueuere nonnulli
iuvenes inter precipuas felicitates suas frequen
tes emiare coitus et plurium mulierum ami
cicias quod exhoc velint quod eorum formositas
videatur commendanda eo quod a multis aut deside
rentur aut suscipiantur feris sic et robur extol
lantur quod in coitu valentes perseverantes que
appareant. Ex quo quidem crebro coitu persepe — Coitus plurima
egritudines oriuntur et plurimum virtutes de — gignit mala
bilitantur corpore et visiva potissime Nam cer
tissimum est nonnullos non solum in breve visu

sed in cecitate integra ob coitum devenisse et
progenito obcecationes deserti dicunt et
merito a Venere obcecati Sic et anchisi con
tigisse potuit quod Venerem in deserto visus
obcecatos coitus evenisse dictum est Sane
ne videatur penitus a Virgilio discrepare potuit
in anchise esse visiva virtute debilitatem
adeo ut aut non discerneret quem conspiceret
aut non nisi ex proximo videre posset Quos
tales veteri quadam consuetudine loquendi cecos
dicimus esto et solis radios et ignis videant
flammas et sic potuit anchises cecus esse
ut dicit Servius et flammulam videre nepotis ut
dicat Virgilius Huic preter eneam fuere ex quam
ge filie ex quibus sola yppodamia nominatur

De yppodamia anchisis filia

Yppodamia ut in yliade placet homero
filia fuit anchisis et antiquior filiarum
ut appareat eum alias habuisse filias. hec for
mosa plurimum fuit parentibus dilectissima Que
tamen fuit mater non habetur Eam tamen in coniugem
traditam alchataom troiano qui postea ab
ydomeneo cretensi in pugna apud troiam
occisus est De reliquis autem filiabus nec ho
merus ipse nec alius quem ego legerim ad vest

De Enea anchisis filio. Qui genuit Julium ascanium et Silvium postumum

Eneam filium fuisse anchisis et veneris et
poete veteres predicunt et moderni habent
auctores et si plurimum extollatur homeri carmine
tanta cum carmine virgilii veneratione armis
et pietate cantatur insignis ut non solum
barbaris sed latinis ceteris preponatur et grecis
Sic fert fortuna rerum habuit achilles homerum
et eneas virgilium tanta potentes eloquentia
ut respective illaudati ceteri videantur
mortales. esto eius nostro tempore expungat. Sci
pio affricanus non minori gloria maiori
tamen insigni delatus in etherea versu viri
celeberrimi francisci petrarche nuper rome
laurea insigniti tanta eius facundia et lepi
ditate sermonis in medium trahitur ut fere ex
tenebris longi silentii in apertissimam lucem de
ductus videatur Eneas igitur ut paulo ante
scriptum est ex anchise et venere apud symeon
tem flumen natus est et iam etate provectus
creusam priami et hecube filiam uxorem habuit
ex qua filium suscepit ascanium et ut quidam
scribunt paridi eunti in greciam et raptum
helene socius fuit Tandem cum iam grecia ob
sidione ylionem cinxisset et illum crebris cer
taminibus expugnare conarentur sepe in pugna

descendit Sed inter alias vices semel adver
sus achillem congressus cum esset in discri
mine maximo ut in yliade dicit homerus
allocutus est neptunus deos et deprecatus ut
eneam morti subtraherent ne omnis dar
dania proles occumberet Quod a iunone que
plurimum erat troianis adversa ut ipse faceret
concessum est Et sic neptuno tunc afferente eneas
e manibus achillis subtractus est Et ut ibidem
tangit homerus ytalie regnaturus Qui et
si multa clara facinora apud troiam egit
fuit tamen quorundam predicationis parte macula nota
tus est et inter alia habetur in argumentum
quod in columis cum filio et navigiis et parte co
piarum abire permissus sit cum fere in cedes
sic sentiunt alii tamen dicunt hoc illi permissum
loco muneris quod legatorum grecorum ad pa
rem venientium hospes fuit assiduus et quod
semper in consiliis troianorum reponendam dixit
helenam detineri suasitque restitui Sed quali
tercumque factum sit Virgilius dicit quod capta troia
cum ipse frustra in defensione patrie aliquamdiu
laborasset sumptis diis penatibus sibi ab hec
tore permissis commendatis et patre sene et filio
parvulo in media monstrante via venerit ad li
tus et ibi viginti navibus sumptis cum quibus
iam dudum paris in greciam iverat intravit
mare et in tracia tetendit ubi apolidoro cum
in litore tumulum invenit mortuus ut ana
tum litus fugeret condidit civitatem quam de suo
nomine nuncupavit eneam de qua titus livius
libro xl° ab urbe condita dicit enea civita
te pugna thessalonice ab enea troiano
olim condita. De qua ipse pre titus livius sic pro
ficiscuntur a thessalonica eneam ad statutum
sacrificium quod enee conditori cum magna ceri
monia quot annis faciunt etc. Et inde cum
naves iterum rexisset oraculo vetustissimas
avorum sedes petiturus in creta abiit et ibi
de pulso iam ydumeneo rege a cretensibus
quia quas sedes venisset avorum eo quod inde teucer
scamandri filius fuit qui una cum dardano
imperaverat dardanus constituit rex et inde
peste pulsus fuit certior quod dardanus fuisset
ytalus ytaliam pede disposuit et inde in
chaoniam venit et ab heleno vate de futuris
edoctus siciliam petiit et apud drepanum ut
Virgilio placet anchisem perdidit Et recas
census navibus tempestate in affricam delatus
est ut ait Virgilius cum alii negent ubi a
didone regina susceptus cum ibi iam
errasset annis cum quo aliquamdiu fuit et amicicia

vsus & letto si in hoc virgilio credendum est
Inde aut supum montu discedes iterum venit
in sicilia ad acestem et ludis anchisi ani
uersarium celebrauit magnifico sumptu & acesta
ciuitate condita et parte suorum ibidem delitta
dum ytalia petet palinuru magistrum clas
sis perdidit. Inde venit in baianu sinum & duc
tu sibille descendit ad inferos et ad elisios
usque campos penetrauit. Et comperto patre
anchise omem sua posteritate eo monstrante
cognouit. Inde ad superos rediens persolutis
meseno tubicini funerabilibus caietam na
uigauit ubi caieta nutrice defuncta ciuita
te posuit eamque nutricis nomine appellauit. por
ro in ytalia .i. ad hostia tyberis appulit
usque quo dicit seruius illi non defuisse veneris
visionem qua cum amplius non vidisset arbitratus
est se ad predestinatum locum venisse & debere
consistere. Ubi primo euandri regis amicitia
sumit et inde latini regis laurentum qui illi
lauinia filia turno rutulorum regi ante pro
missa iuxta responsum oraculi dedit in coniugem
Quam ob causam a turno grandi bello lacessitus
est fultus tamen auxiliis euandri archadis &
tuscorum in odium mezentii regis agelle re
gnum obtinuit coniugio de morte aut eius di
uersimode opinati sunt antiqui cum dicat se
ruius catonem dixisse iuxta lauro lauinum cum
enee socii predas agerent prelium commissum in
quo latinus occisus est ab enea qui tamen ene
as in ipso prelio non comparuit. Ascanius postea
mezentium interemit. Alii dicunt quod victor
eneas cum satisficaret super numicum flumen
lapsus est et eius nec cadauer inuentum est.
Quod virgilius eleganter tangit ubi didonem
moritura cum execratione inducit atque dicen
tem at bello audacis populi vexatus et
armis . finibus extorris complexu auulsus
iuli Auxilium imploret videatque indigna
suorum funera nec cum se sub leges pacis in
que tradidit regno aut optata luce fru
atur Sed cadat ante diem mediaque inhumatus
arena hec pro rege & cetera. preterea sunt qui dicant eum
occisum a turno. voluitque a virgilio sub arti
ficiosa fictione describi ubi medio in ardore
certaminis ostendit Iunonem mortem turni ti
mentem & inde ut illum expugna subtraheret effigiem
dicit enee surripuisse in quem confestim dicit
turnum quesiuisse et enea fugiente dicit in
naues que in numico erant fluuio & in eas
usque secutum a turno. Quod voluit secundum historie
veritatem non Iunonem fuisse in enea mutata
tum sed ipsum enea qui arma turni fugiens ab eo
deinde apud numicum occisus est. Quod & in supe
rioribus carminibus ex parte patet nec alibi potuit
tacuisse virgilius dum in eodem libro venerem
inducit orantem Iouem atque dicentem Incolumem
ascanium liceat superesse nepotem Eneas sane
ignotis iactetur in undis. Et quacumque viam
dederit fortuna sequatur & cetera. Ubi si inspiciamus
cum iam non sit amplius eneas venus que hucusque
fuerat sollicita de eo orat nunc pro nepote as
canio Et ouidius in maiori volumine istud in
tendere videtur. dum dicit litus adit laurens ibi tec
tus arundine serpit in freta flumineis
vicina numicus undis hunc iubet enee que
cumque obnoxia morti abluere et tacito def
erre sub equora cursu. Corniger exequitur ve
neris mandata suisque quicquid in enea fuit
mortale repurgat & cetera. Et hoc ipse arbitrari
videtur Iuuenalis dum dicit alter aquis alter
flammis ad sidera missus & cetera. Intelligit enim
de enea & romulo quia eneas in aquis periit
ut predictum est Romulus aut apud capream
paludem fulminibus & turbine sublatus est quia
ambo apud romanos propria deitate hono
rati sunt. Nam et ipse eneas quocumque modo
subtractus sit ab indigenis deus factus & in
pit indigetes appellatus est. Hiis quidem
historie aliquibus figmentis immixta est quorum
videtur racionem ordo exigit. Enea igitur veneris
fuisse filium non equo modo ab omnibus acceptum
est quidam enim voluit in natiuitate enee venerem
celi dominam fuisse et ad eam demonstracionem
futurorum successuum pertinuisse et huius dominio
ope multa enee contigisse que ex industria
a virgilio sub figmentis abscondita sunt
que ad presens elucidare non est incepti huius in
tentionis. Alii vero eum volunt natum ea hora qua venus
in eunte matutino tempore surgit et ideo eius
filium dici volunt qui videatur eum in luce dum
surgeret eduxisse. Alii vero adeo formosam
fuisse matrem eius existimant ut perdito proprio
nomine veneris nomen adepta sit. Ex quo
dixisse virgilium putant Coniugio anchi
se veneris dignate superbo. Alii aut in turpiorem
declinantes opinionem arbitrantur
ideo eum deum veneris filium quia non ex coniugio
sed ex concupiscibili commixtione natus sit
fingentes in coniugium vidi tanti hominis in
cognitam matrem fore si anchisis extitisset
coniux sed ad illecebrem celebris viri nota
contegenda deam illi vetedes finxisse matrem
Ego quidem verum puto matrem eius ob aliquid

Turnum enea occidisse

meritu venere agnoiata vt quosda arbi
triu (per)dixi. Nec obstat ei(us) verunnome fore
incognitu. Na nec priami qui tatus fuit rex
nec etia agamenonis nec multor(um) alior(um)
insignium regu atq(ue) viror(um). Et absit ut
credam q(uod) spurio pastoris priamus tam (con)findis
rex filia creusam dedisset in (con)iugem. Q(uo)d
aut(em) neptun(us) (cor)p(or)ib(us) ex achillis pugna sub
tractus sit no(n) q(uod) aiebat leonci(us) rex credo
s(ed) q(uod) attente (con)stellacione (con)tigit. Im(m)o
mo poci(us) puto q(uia) circa navalia que ad
neptunum spectat videt(ur) ingeniu(m) ene(e) dicit(ur)
maris potuerit aliq(ui)d contigisse p(ro)pt(er) q(uod) exi
gente oportunitate revocatus achilles e
nee certame(n) emisit. Q(uo)d aut(em) a symone
h(uius)mo(d)i p(ro)missu(m) sit neptuno arbitr(or) ad futura
(pro)spexisse fingente eo q(uod) italico regi reg(n)um
navet eneas. Et ob id regnor(um) dea salu
te futuri regni cunari p(ro)misit. Ipolidoro
aut(em) in litore sepulto id monit(us) dicitur
q(uod) ei(us) infortuno (con)specto agnovit si consi
teret tuncres illi futuros hostes et ideo in
fugiendo fore. Q(uo)d aut(em) venus usq(ue) in a
gru laurentu(m) se liue suo duce illi exhibu
erit et id ide(m) existente no(n) co(m)pmisse ultimis
(con)stellacioni(bus) affeti in concupiscibile appeti
tiuum p(rese)ti. Na tam diu navigado p(ro)ces
sit q(uo)d diu distulit invenire quod placuit q(uo)
invento cessavit impellentis ducatus. Q(uo)d
ad inferos merit(us) in(tra)re puto eu(m) egisse q(uo)d o
lim fere familiar(e) fuit maxime gentilim
regib(us) nelle scil(icet) ab immundis sp(irit)ib(us) per
celestu illud nigromatice satim de futuris
certificari quod q(ui)d(em) in sinu baiar(um) apd
latu avernu(m) qui talib(us) erat aptissimus
loc(us) fecerus accessit et occisione seno suo
sanguine litasse inferis et cerimonijs a
lijs detestadis egisse vt aliquis ex infan
dis sp(irit)ib(us) in cantaminu p(ro)vocatus ad
supos veniens et supto fantastico corpe
cora(m) co(m)paruerit et ad interrogata r(espo)nderit.
et forte illi nonulla de futuror(um) successu
predixe(ri)t de(us) sica(m) aut(em) sua(m) nil a(liu)d est q(uam) insipie(n)
videnda fatuitas credo e(n)im eu(m) in numico
flu(mi)ne nectu et i(n) mare devolutu(m) et tusc(is)
piscib(us) esca(m) fuisse seu laurentib(us)

De ascanio enee filio qui genuit Iulium
Silvium et Thomam

Ascanius vt virgilio placet no(n) solu(m)
enee fili(us) ex creusa susceptus fuit
s(ed) et fuge et labor(um) in regno querendo so
tius vt ipe p(er) omem eneidam diffuse testat(ur).
Sane titus livi(us) cu(m) ad veritate(m) historie
cura fuit impensior no(n) plene affirmat
creuse an lavinie fuit filius cum dicat
Nondu(m) matur(us) imp(er)io ascanius enee fi
lius erat tu(m) id imp(er)iu(m) ei ad pubere etate(m)
incolume mansit tantisper tutela mulie
bri tanta indoles in lavinia erat res la
tina et regnu(m) avitu(m) p(ate)rnu(m)q(ue) puero stetit
hanc ambigua(m) quis e(n)im re(m) tam vetere(m)
p(ro) certo affirmet. hiccine fuit ascani(us) an
maior q(uam) hic creusa matre ylio incolumi
natus comesq(ue) in p(er)inde fuge que iulu(m)
eunde(m) iulia gens autore(m) noi(n)is sui nuncupa
(ve)rit. Ie ascani(us) ubicu(n)q(ue) et quacu(n)q(ue) matre ge
nitus certe natu(m) enee constat. Et hec ti
tus. eusebius vo in lib(r)o t(em)p(orum) ascaniu(m) creu
se filiu(m) arbitrat(ur) et aliu(m) ex lavinia natu(m)
Silviu(m) postumu(m) appellat. ascani(us) autem
apud troiam matrem p(er)didit et cu(m) p(at)re ad
versus hostes vt p(er) virgiliu(m) late patet stre
nue se gessit eiq(ue) plura fuere noi(n)a vt fuit
asscit. Na p(re)t(er) iuliu(m) et yliu(m) quib(us) vocat(us)
est vt dicit virgili(us) At puer ascanius cui
nu(n)c cognome(n) iulo additur illus erat du(m)
res stetit ylia regno (et)c. hic etia(m) dardan(us)
et leondamas appellatus e(st) ad ex tittor(um)
suo(rum) solatiu(m). Et sic patet enea(m) alios ex
creusa p(ræte)r ascaniu(m) suscepisse filios de noi
bus tu(m) livi(us) dicit fuisse sci(licet) hoc p(ri)mu(m) asca
niu(m) ab ascanio frigie flu(min)e dem vt tras
(con)sonante ascaniu(m) deinde yliu(m) dem a
regie illo vi(ro) et yliu(m) postea iuliu(m) occiso me
zencio a p(ri)ma barbe lanugine q(ue) in tempe
victorie nascebat(ur). hic tu(m) ascani(us) vt pau
lulu(m) virgiliu(m) sequam(ur) adhuc puulus fu
it impiu(m) portentu(m) suscepit et ca discepta
tib(us) p(at)re et anode futura fuga flammula
q(ue)da(m) nulla inferens lesionem eidem in ver
tice capitis (con)stitit eciam p(ar)entib(us) illa(m) extin
guere conatib(us). Demu(m) vt dem est fuge co
mes multos cu(m) p(at)re labores tulit. Et cu(m)
eneas reb(us) eet absolut(us) mo(rta)lib(us) et ip(s)e
successor regnu(m) suspisset bellu(m) a p(at)re in
choatu(m) victor(iose) t(er)minavit. Na alij illu(m) occi
disse turnu(m) alij mezentiu(m) dicunt vero d(icit)
serui(us) s(ecundu)m cathone(m) historie hoc h(ab)et fides
Enea(m) cu(m) p(at)re ad ytalia(m) venisse et p(ro)pter
inasos agros cont(ra) latinu(m) turnu(m)q(ue) pu
gnasse. In quo p(ro)lio perijt latin(us) turnu(m)
postea ad mezetiu(m) confugisse eiusq(ue) fre
tu(m) auxilio bella renovasse quib(us) eneas
turnusq(ue) pariter rapti sunt. Migrasse

postea inter ascanium et mezencium bella, scilicet eos singulari certamine dimicasse et occiso mezencio ascanium iulium ceptum vocari ut paulo ante dictum est. Hic autem ut ait eusebius cum triginta regnasset annis apud lavinium albam condidit et siluium postumum fratrem suum summa pietate educavit. Alii amplius hoc recitant asserentes eum ab annalis redargutum quod lavinia noverca que ob timorem eius mortuo enea confugerat in silvas in exilium detinere videretur quam ipse revocavit eique patrium restituit regnum. Cum ipse iam ad albam transitum facere disposuisset ipse tamen procreavit filium quem eo quod casu in silvis natus sit iulium siluium appellavit a quo familiam iuliam ortam nonnulli volunt. Tandem cum inter lavinium et albam quam condidit xxxviii regnasset annis in morte veniens quia filium propter etatem parvulam tuegendis civibus non censeret aptum siluium postumum fratrem suum regni reliquit heredem

De Julio Siluio ascanii filio

Julius siluius secundum titulivium filius fuit ascanii et quia in silvis casu natus sit Siluius cognominatus est et ab eo iulia gens processit. Cum patri ascanio in regno successerit eusebius tamen in libro temporum eum ascanii fuisse filium dicit. Sed eo quidem moriente parvus esset nec regno videretur ydoneus Siluio postumo fratri suo regni successionem reliquit.

De Rhoma ascanii filia

Rhoma filia fuit ascanii ut scribit solinus de mirabilibus mundi dicens Agathoclem scribere nomen urbis rhome ab hac Roma ascanii filia et enee nepte inditum fuisse. Cum scribit heraclides quod cum capta troia quidam achivi ubi nunc Roma est devenissent et ibi de captivis cum nomine Roma erat consilio sedes supposuisse et ab eadem locum denominasse

De Siluio postumo Enee filio Qui genuit Eneam Siluium

Siluius postumus secundum virgilium enee ex lavinia fuit filius hic post mortem enee natus est et ideo postumus quod est generale nomen nascentium post humatum patrem Siluius autem ut placet multis dictus est eo quod lavinia mortuo patre latino atque enea viro et occupato ab ascanio regno eius metuens insidias in silvas pregnans secessit et ibidem latuit atque peperit et ideo natum in silvis silvium appellavit sane ut supradictum est ascanius revocata noverca in patrium regnum fratrem silvium fraterna educavit affectione. Et cum moreretur existente iulio siluio parvulo adhuc eundem silvium fratrem suum regni reliquit heredem qui eneam silvium genuit. Porro britones eorum puto barbariem nobilitare cupientes huic silvium unum addunt dicentes eum brutum quemdam eciam genuisse ex nepte lavinie matris sue cuius in nativitate aiunt mathematicum dixisse quod occideret utrumque parentem. Ex quo factum est ut partu suo moreretur mater. Et ipse tandem cum adolevisset in venacione patrem inadvertenter occidit. Qua ob causam pulsus ytalia aiunt eum in leogreciam insulam grecie abiisse et viso accepit sibi debitum exercitum occiduum in insula. Quin pandrasi regis greci filia in coniugem suscepta cum sociis per triennium navigans una cum corineo troiano superato goffredo aquitanorum rege albionam insulam quam incolebant gigantes supervasisse eamque ex suo nomine britaniam nuncupasse et a corineo corinbiam. Et inde aiunt eum brutum alium genuisse cognomento viridescutum. Et hinc alium insule regem genitum et inde alium et innumerabiles prodiderunt plures que quoniam nec vera nec verisimilia visa sunt omittenda censui. Postumus autem cum annis xxxviii regnasset enea silvio superstite filio derelicto diem obiit.

De Enea Siluio Siluii postumi filio Qui genuit latinum siluium

Eneas siluius silvii postumi dictus latinus cum regis silvius patri successit de quo quidem virgilius meminit. Et qui te nomine reddet Siluius eneas pariter pietate vel armis Egregius et cetera. Hic latinum siluium genuit Et cum annis xxxi regnasset expiravit

De latino Siluio enee silvii filio Qui genuit albam siluium

Latinus siluius ut dicit titus livius enee silvii fuit filius et mortuo patre albanis imperavit et ab eo colonie deducte sunt eorum qui prisci latini nuncupati sunt. Cumque annis quinquaginta regnasset genuissetque albam filium quem reliquit superstitem diem obiit. Eusebius vero in libro temporum dicit se apud aliam historiam invenisse latinum siluium quintum apud albam regnasse eumque filium fuisse lavinie et melampodis et uterinum fratrem silvii postumi Quem latinus in ordine regum habet post.

De alba Siluio latini silvii filio Qui genuit Athim siluium

Alba siluius latini silvii fuit filius et patri successit in regno Cumque regnasset

Tangit de hystoria Britanica

virgilius

Titus livius

annis xxxix achi relicto filio rebus humanis subtractus est

De athi silvio filio albe qui genuit capi silvium

Athis silvius albe fuit filius quem eusebius aliqui egiptium silvium vocat hic cum annis xxiiii regnasset capi filio derelicto diem clausit

De capi silvio filio athis qui genuit carpentum silvium

Capis silvius athis fuit filius. Et qui voluit ob hoc capua olim insigne campanie civitate condita. Qui cum annis xxviii regnasset carpento filio moriens vestigium reliquit

A capi condita fuit capua civitas campanie

De carpento silvio filio capis qui genuit tyberinum silvium

Carpentus silvius filius fuit capis. Et cum annis xiii regnasset tyberino filio derelicto decessit **De thyberino silvio carpenti filio qui genuit agrippa silvium**

Tyberinus silvius carpenti fuit filius et agrippam silvium genuit. Cumque annis viii imperasset albanis amne quem ante albula vocitabant in mole dum in latinos et etruscos transiens in eum cecidit et mortuus est. Quamobrem in hodiernum usque veteri abolito nomine ademerso rege tyberino mutuatus est flumen **De agrippa filio tyberini qui genuit romulum sive silvium**

Agrippa silvius a tyberino genitus sub merso patri successit in regno. Et cum quadraginta regnasset annis moriens romulum filium regem reliquit heredem **De romulo silvio agrippe filio qui genuit julium silvium et aventinum silvium**

Romulus seu aremulus silvius agrippe fuit filius. hic autem presidia albanorum inter montes posuit ubi roma postea condita est. Qui ea tempestate impie sentiens existimatum est. Et ob id existimare illius eum homines eum iuste fulmine ictum atque exanimatum cum sam xix regnasset annis et ex eo Julius et aventinus filii sunt superstites

De Julio silvio romuli silvii filio

Julius silvius ut scribit eusebius minor natu fuit romuli filius et parens julii proculi qui cum romulo romam transmigravit et ibidem fundavit familiam Juliam ex qua cesares effluxere **De aventino silvio romuli silvii filio qui genuit procam silvium**

Aventinus silvius romuli silvii filius fuit eique fulminato successit in regno et cum xxxvii regnasset annis preca relicto filio mortuus est. Et eo in monte rome qui postea de suo nomine semper aventinus vocitatus est sepulto

De proca silvio filio aventini qui genuit amulium et numitorem

Procas sedem titulinum aventini filius fuit et loco patris regnavit annis xxiii. Numitorique filio moriens regnum reliquit.

De amulio proce filio

Amulius teste titulivio minor natu fuit ex filiis proce. hic per vim et nephas numitori qui tempore potior erat regnum surripuit. Dicit plinius de viris illustribus preteream preterem eorum reliquisse ut alio annis vicibus regnaret. Et cum ad amulium pervenisset regnum fratri tum sacto anno restituere noluit quinymmo cum numitori pepercisset lausum filium eius interemit et rheam eiusdem filiam ad subtrahendam spem prolis sub specie honoris veste perpetua eius virginitate dicavit. Sed cum iam xvi regnasset annis rhea geminos peperit quos ipse in tyberim deici missit et rhea vivam infodi verum nequitibus ministris ad albanum fluminis eo quod pridianis ymbribus tumuisset devenire illos in ripa posuere. Qui a fausculo pastore compti et nutriti cum adolevissent amulium interfecere et numitori avo regnum reddidere.

plinius de viris illustribus

De numitore filio proce qui genuit lausum et yliam rheam

Numitor filius fuit proce et ut iam dictum est a fratre pulsus ex regno qui diu vite privatus senesceret a nepotibus romulo et remulo occiso amulio in regnum restitutus est. Quid inde ex eo successerit non legimus. **De lauso numitoris filio**

Lausus ut predictum est numitoris fuit filius et ab amulio patruo impie trucidatus occubuit.

De ylia numitoris filia que peperit romulum et rhemum

Ylia que et rhea numitoris fuit filia et ab amulio inter vestales virgines trusa. Que ut ait ovidius dum aquam pro sacris quereret obdormivit et in sopore illa visum est a marte oppressam et sic geminos concepisse quos dum peperisset viva infossa est legis impio fictio quod secum mare concubuerit. Ubi de romulo et remulo declabit

ovidius

Et qm qui ex julio silnio nati sint ordine
non habemus genealogie posteror dardā
in finem facē necesse est h° imo apposito
q ab hys natus sit orbis et urbis fulgor
Gayus Julius cesar dictator

Genealogie deorum gentilium liber sextus Explicit

Genealogie deorum gentilium secundum Johannem boccaciu de certaldo liber vij⁹ Incipit feliciter In precedenti arbore cuius in radice scribitur occeanus omnis cuius decendentia in ramis et in frondibus posteritas ordinate apponitur de qua in sequenti vij° lib° dicetur. prohemium

Sum ab elsa certaldensi fluvio et arno tusco eminentissimo ex paulo ante in altum vela concessera et perreca impulso syrthium vada aquilo nec strudente seno et inde plate paten scabraque asie promotoria et crebe euripos egei maris expellente libito necnon et vertiginosum siculum fretum atque intersonantia tam plurima quam tirreni maris litora spumante notho non minori pspe timore quam admiratione circum actus sum tegentibus poetarum atris nubibus hinc phebi splendidum iubar inde arthoi sidus inmobile dum minus crederem a vulturno raptus postergatis ligurum gallorumque et hispanorum litoribus et calpe ab illa promotoriis omissis ad limen usque occeani delatus sum Et dum circa eius ingressum constitissem cortex quasi delibandi prestaret spacium in conterminum polis pelagum oculos dedi. Duque intuerer pergrande corpus et incomprehensibile monstrum preruptas a quarum in celum montes earumque atra opacitate speluncas horredas metirer animo et inde innumeras vires quibus terras concutit ac incognitos populos et rimantes eius et belluas cogitaremque eum fluminum omnium hospitem horum fateor et stetere crines et timore quodam insolito occupatus nimio labencia membra continui nec multum quin memet ultro in litus potius quam adulteriora progrederer naufragium dederim ludum iocumque existimans per respectum mas fore meditranei maris Sed is qui pro fido certa spes et infallabile suffragium vite in se credentium atque sperantium est. Vocatus affuit Illico et ignee sue caritatis noxio frigore pulso prostratum suscitavit animum et in vires apciores solitis renovavit. Adeo ut parvo cortice ingentium pettore audeam invesum intuare et insuetum insueta sulcare maria. Et expedita in precedentibus fere omni celigle talamum ad longa occeani posteritate scribendum arripim tribernaculo tenuissime cimbe illi comisso qui archam noe ab aquis universalis diluvii servavit incolumem. De occeano celi et veste

filio Qui genuit xxviij. inter filios et filias. Quorum hec sunt nomina prima. Eurinomia ij. persam iij. Etra iiij. pelions v. climenes vj. trito vij. doris viij. peneus ix. coruficeus x. nereus xj. achelous xij. ynacus xiij. peneus xiiij. nilus xv. alpheus xvj. crinisus xvij. Tyberis xviij. aconis xix. asopus xx. Cephisus xxj. meander xxij. pillira xxiij. sperchius xxiiij. Sol.

Occeanum celi et veste fuisse filium voluerunt theologi qui arbitrati sunt ex celo seu ex terra seu ex ambobus omnia a premeno producta. Quod nec credidit nec tacuit procunctorum phylosophorum princeps anilesine tales apud priscos auctus non minime quinymo eidem occeano non minus insipide quam reliqui fecerunt divinam mentem esse insitam et ob eo cuncta producta seu eum tamen dante existimant eo forte motus quia in omnibus cessante humiditate cerneret et vitam de necessitate cessare Et eque modo absque humore nil penitus gigni vel nasci posse. Et sic non genitum occeanum fuisse prem deorum rerumque omnium asserebat Cum aliquo do adhesisse videtur homerus et potissime ubi in yliade introducit Iunonem dicentem u. r e d p o p r e e c p i o t e p r c i p r a y n h r e c a r h e y p Post occeanum deorum natorum et matrem thetim. Et sic eciam non unquam hos sequitur virgilius ait Occeanumque prem rerum plinius autem in de historia naturali elementum istud aquarum extollens dicit. Quippe hoc elementum ceteris omnibus imperat terras devorat aque flamas necat scandunt in sublime et celum sibi quoque vendicant ac nubium obtentu vitale spiritum strangulat que ea sublimia elidit ipso secum discordante mundo Quid esse mirabilius potest aque in celo stantibus sunt ille seu parum sit in tanta pervenire altitudinem rapiunt fluminos cum piscium examine sepe eciam lapides subvehunt portantes aliena pondera. Eedem cadentes omnium terra nascentium causa fiunt prorsus mirabili natura si quis velit reputare ut fruges gignantur arbores frutices que vivant in celum migrare aquas aiam que eciam vitale inferre mita confessione omnes quoque terre vires aquarum esse beneficium et cetera hec plinius Sequitur vitruvius ubi de architectonica non discrepat a eris Ex eo eciam qui sacerdocia gerunt moribus egiptiorum ostendunt omnes res eliquoris potestate consistere

anllesi⁹ thal[?]

homer⁹

virgili⁹

plin⁹

vitru⁹

ridiculum quippe est aquas rerum credidisse principium. Sed quid ego succenseam talibus si circa ipsa rerum initia erraverint, cum adversus ea que in oculis sunt stolide credant. Viderunt Egiptii Yside moriente et conati sunt artibus suis infigere eam, et si non omnipotentem, potentissimam fuisse et esse deam, non mortalem feminam. Cretenses ipsum quem sepelierant ipsi libidinosissimum hominem Iovem non erubuere celi et terre predicare deum. Sic igitur cecitate mentis obvoluti credidere hos esse maiores quam aliquando fuerant, quia quos illos fecerant aliquid. Sed de hoc alias. Cum ante Occeanum rerum putarent principium, ab eo genealogiam cepere deorum. Quem cum constet secundum alios fuisse principium, inepta cepti operis ordine locavimus eum. Ne autem inter pregrandes deos inhonoratus incederet, curru vehi, ut dicit Theodontius, statuere, eumque a balenis trahi per ingentia maria finxere. Sic et illi Tritones tribuere tibicines atque precursores et maximos illi phocarum fecere greges sub custode Protheo. Nympharum maximas cohortes socias obsequiosas quas fecere et designavere prole amplissima filiorum, et eum nominibus pluribus vocavere.

Sed exenterande fictiones sunt. Currum quidem trahi Occeanum eius circa terre rotunditatem describit ambitum, quem ideo a balenis duci dicunt quia a balenis undique disturbatur. Tritones autem eius ob tam tibicines precursores quia dicuntur quia sui nominis significatum incessabiliter operatur. Nam Triton secundum quosdam idem sonat quod terram terens, quod assidue peragit mare dum sese continuo impellens in litora motu terras terit, et quoniam istud absque sono non fiat, tanquam sonans tibicina nuncupatus est, et ideo dicitur precursor quia vehementiori impulsu motu sonus in litus primarius est future tempestatis [illegible]. Sunt hee phocarum greges ideo dicitur esse quia phoce ex anteriori parte speciem habeant vitulorum et armentorum more pascuntur in terris turmatim, pastorem autem Protheum dixere eo quod harum phocarum habundantissimum sit mare Carpatium quod olim fuit subditione Prothei. Nympharum autem illi iuncta et obsequens cohors nil aliud est ut arbitror quam multiplices aquarum proprietates seu accidentia contingentia aquis iuncta eis quia a gentibus seu in eas impressis alia una sese cum eis quasi obsequiosa mutatione vocatur. Insuper preter Occeanum Nereus, Neptunus et mare. Que nomina cum nominibus aliorum minimum conveniunt, ubi de illis sermo fiet convenientius exponemus. Occeanus autem quod illi proprium est ut dicit Rabanus asserens et latinus ideo dictus eo quod in modum circuli orbem ambiat. Item quia ut celum purpureo colore nitet. Ergo autem acianes quod latine nigrum sonat denominatum puto, tante enim profunditatis est ut nulla possint in eo aquarum transparentia apparere. Quare vocetur occeanus

De Eurimonii Occeani filia prima

Eurimonii Occeani fuit filia ut asserit Homerus in Yliade dicens ευρυνομη θυγατηρ αψορροου ωκεανοιο. Id est Eurimonii filia retrofluctis Occeani. Interpretatur autem fluctuationis seu ventorum pastor. Nam aqua maris semper fluctuat ut videmus, et ideo ab excitatione aquarum denominata et Occeani dicta filia est. Seu secundum alios est quoniam ex aquis oriri ventos voluit, aqua ventos pascit, id est materiam prebet ex qua et creantur et vigent, et sic hec vite dicta filia Occeani. Preterea ubi de hac Homerus loquitur inducit Vulcanum loquentem Tethidi pro Achille arma petenti et ut se paratum ostendat dicit quod cum a matre de celo proiceretur quia claudus, ab ipsa Eurimonii et Tethide susceptus atque nutritus est. Ubi vult intelligamus ignem per humidum consumi aliquando, si deficiat ut extinguatur necesse est. homerus

De Persa Occeani secunda filia

Persa filia fuit Occeani ut in Odissea placet Homero, ubi dicit eam a sole dilectam eiusque ex eius concubitu Oetam Colcorum regem atque Circem suscepisse, dicens αυτοκασιγνητη ολοοφρονος αιηταο αμφω δ εκγεγατην φαεσιμβροτου ηελιοιο μητρος τ εκ περσης την ωκεανος τεκε παιδα. Id est soror sagacis Oete; ambo autem orti sunt a lucente mortalibus sole, matre quoque a Persa quam Occeanus genuit filiam. homerus

Hanc autem Persam dicit Leontius ab Esiodo Hecatam appellatam, que cum apud nos lunam sonet, satis possumus arbitrari Oetam apud suos clarissimum regem illud ibidem fecisse quod Saturnus egerat, qui Uranum patrem celum nuncupari iussit et Vestam matrem terram, ut nominibus egregiis originem ampliaret suam. Sic et Oeta patrem Solem et matrem Lunam. Que ideo Occeani filia dicta est quia a litoralibus ex Occeano fluctibus oriri videatur, seu forsan ipsa Persa ab Occeano patri Oete venerit. Et ideo Occeani filia dicta, vel nympha fuit penes Occeanum. leontius

De Ethyra tertia Occeani filia et coniuge Athlantis

Ethyra filia fuit Occeani ut carmine confirmat Ovidius asserens eam ex Athlente ovidius

hyadem atque sorores peperisse dum ubi de fastis legitur: Hunc stirpe Occeani maturis nixibus Ethra edidit et nymphas etc.

De Plione quarta Occeani filia et Athlantis coniuge

Pleyon filia fuit Occeani et coniux Athlantis secundum Paulum quod et confirmat Ovidius
ovidius
in libro Fastorum dum dicit: Hic sata est Pleione cum stellifero Athlante iungitur ut fama est Pliades quas parit etc. Pleias autem idem est quod pluvia quod eo quod ex vaporibus humidis ex Occeano in altum consurgentibus causetur. Ideo filia Occeani
alberico
dicta est. Uxor autem Athlantis eo quod huiusmodi vapores humidi ex aqua consurgentibus ut plurimum culmine Athlantis et aliorum moncium volvantur et insideant, incolis pluvias portendentes.

De Climene quinta Occeani filia et matre Phetontis

Climenes ut Theodontio placet filia fuit Occeani et Techidis. Que cum forma valeret soli placuisse voluit in cuius tempore concubitu veniens ex ea Phetontem suscepit et sorores. Paulus autem dicit eam fuisse Meropis regis Egipti coniugem et apud extremos Egiptiacos Ethiopibus imperasse cum viro. Et ex eo Eridanum qui et Pheton dictus est et sorores concepisse. Leoncius autem dicit eam filiam fuisse Minii et Eurianasse et ex Merope viro peperisse Yphiclum et Philacum et Phetontem cum sororibus. Circa quas varietates advertendum est quod in quantum Occeani dicitur filia et a sole dilecta, potest intelligi humiditas. Nam Climenes interpretatur humiditas. Et sic Occeani tamquam omnium humiditatum fontis merito dicitur filia. Que a sole
tullius
diligitur eo quod ut Tullius recitat ubi de naturis deorum sol et astra reliqua de humiditate pascuntur. Seu etiam melius eo quod solis calor in humiditate agens suscitat nebulas que Phetontem conficiunt ut ubi de Latona dictum est. Et arbores etiam quasdam ex locis palustribus elicit, de quibus infra ubi de Phetonte et sororibus latius. Eam autem fuisse feminam et Meropis coniugem si velimus, tunc eam nobilem aliquam in litore Occeani dominam fuisse dicemus. Et exinde filiationem huiusmodi consecutam nec aufert ob hoc quin Minii et Eurianassis in partibus forsan illis imperantibus fuit filia sed a loco tamquam a nobiliori parte denominata.

De Tritone sexto Occeani filio

Tritonem Occeani et Techidis filium dicit Theodontius. Servius autem eum Neptuni filium dicit et Salatie coniugis eius. De Paulus autem eum Tritona notat et feminam asserit. Tandem seu masculus seu femina sit omnes in hoc conveniunt eum scilicet esse seu Occeani seu Neptuni tibicinem. Verum cum magis in Neptunum videantur inclinari credo Neptunum et Occeanum unum et idem existimantes in testimonium eius inducunt Ovidium dicentem: Nec maris ira manet positoque tricuspide telo et infra ceruleum Tritona vocat concaque sonaci inspirare iubet fluctusque et flumina signo iam revocare dato etc. Et sic apparet Tritonis officium et quod masculus sit ut dicebat Theodontius. Quod autem Occeani seu Neptuni sit filius satis in hoc ostenditur quod ab eorum sonoro motu causetur. Intellexerunt autem theologi per Tritonem ipsum estuantis maris et in litora ferventis clamorem, cum Triton sonus secundum quosdam interpretetur. Alii vero voluerunt Tritonem maris sonum, sed non eum quem dum se ipsum in se frangit, sed illum tantum quem facit litora percuciens. Et ideo dixere Tritonem qui terras terens. Et in tantum secundum plurimos quod etiam secundum sequentes volunt ex illo sono comprehendi futurum maris maiorem solito estum. Ut sono illo adveniente maiori cum impetu dominum suum ondat Triton, ut tibicines imperatorem ex proximo advenire designant tibiarum cantu. Sane Plinius ubi de
plinius
naturali hystoria videtur arbitrari Tritones non solum ficto nomine poetis designari sed etiam veros Occeani pisces existentes, dicens de eis sic: Tyberio principi nunciavit Olisiponensium legatio ob id missa visum auditumque in quodam specu concha canentem Tritonem qua noscitur forma. De hoc etiam Lucanus ait: Torrentem Tritonis adit illesa paludem hanc ut fama deus que toto litore pontus audit ventosa perflantem murmura concha etc.

De Dori septima filia Occeani et Nerei coniuge

Doris secundum Paulum et Theodontium filia fuit Occeani et Tethidis et Nerei fratris sui coniux atque nympharum mater ut dicit. Huius Virgilius in buccolico carmine meminit dicens: Sic tibi cum fluctus subterlabere Sicanos Doris amara suam non intermisceat
virgilius
undam. Hanc aliquam voluit Minius interpretari eo quod aqua oportunissima moribus loco mineris adeo illis exhibita sit. Alii vero dicunt amaritudinem intelligi et idcirco Nereo marino deo nuptam quia amarum sit mare ut appareat ubi initio nuptam inita coniux est. Sic et aque marine amaritudo coniugio stabili iuncta sit. Occeani autem ideo filia dicta

ex aqua occeani sole agente amaritudo
nascatur que postea mari miscetur mediterra
neo in quo nereus deus est. **De protheo
sene octavo occeani filio. Qui genuit
melantodeum et ydotheam.**

Protheus marinus deus et insignis
vates et theodoncio placet
filius fuit occeani et techidis. Quod autem va
tes fuerit post homerum in odissea testatur
virgilius in georgicis dicens. Est in carpati
o neptuni gurgite vates ceruleus protheus
magnum qui piscibus equor et iuncto bipedum
curru metitur equorum et paulo infra nomi
namque omnia vates que sint que fuerint que mox
ventura trahantur. Quippe ita neptuno vi
sum est immania cuius armenta et turpes pascit
sub gurgite phocas et cetera. Huic ait homerus
a menelao ab excidio troie redeunte et per
cunctante quid nam de fortuna patrie cognovisset
vi coactum ad vaticinium reddendum. Ut etiam vir
gilius dicit ab aristeo de restauratione
apium exquirente. Verum menelaum docuit ydo
thea filia prothei. Ubi acimene matre instruc
tus fuit de agendis aristeus. Et ut home
rus dicit eum ante visum varias decoquit sumere
formas et inmutare sic et virgilius. Fit enim
subito sus horridus atque tigris squamo
sus que draco et fulva cervice leena. Aut
acre flame sonitum dabit atque ita vinclis
excidet aut in aquas tenues dimissus abi
bit. Hunc theodoncius originis ex pallene
insula seu monte fuisse dicit et apud e
gyptios regnasse eique helenam ad hunc vir
ginem a theseo raptam et commendatam atque
ad eum tempestate impulsum post excidium
troianorum menelaum cum eadem helena divi
tisse senem atque circumspectum virum et rerum
experiencia doctissimum et eo quod ex adulacione sua
nedum futura nosceret et integram preteritorum
haberet memoriam. Sed per circuitus eciam transac
torum nominum ut sepe faciunt sapientes de fu
turis predicebat eventum. Et hinc fabule locum
datum quod vates fuerit protheus arbitrabatur
formas. Ego quas enim sumere consuetum aiunt et
abicere eas existimo passiones quibus aguntur
homines eius rei similitudine agentes cum prout in
to simulari. Que ne passiones vi amoveant
ab eo cum consilium possimus si vere velit prestare
consilium necesse est ut tranquillus remaneat
animus ad integritatem. Preter insuper hec fictio
aliud aperuit. Protheus enim accipi loco divinatoris
ydromantice. Et tunc quod occeani techidisque

sit filius potuit non inscientibus exponi cum ta
lis divinatio fiat in aqua ut ipsum sonat
nomen. Ydromantia ab ydros quod est aqua et
mancia divinatio et omnis aqua ex occeano et
techide est. Quod autem varias sumat formas
eo potest dici quod sit sacrilegium istud circa plurima
consuetum cum sue minutie plurimas mutant
formas seu forsan in hac operacione ad fun
dum quod querit est de necessitate aque moveri
quo in motu et inmurmurare aliquos audit et varie
videntur forme quibus inerere positis vaticiniis
sumuntur. Quod autem eum pastorem neptuni seu occe
ani dicunt causa supradicta est. Ubi de occeano
Currum illi attribuunt ad designandas aquarum
illius maris circumvoluciones. Quod autem ab
equis bipedibus trahatur id dictum est quod mare
illud habundat phocis quibus et pedes et caput
et totum fere corpus ab umbilico supra est ad
instar vituli deorsum vero pisces sunt. Et sic
cum tamen duo sint illis pedes bipedes equos vocat.

De melantho seu filia prothei

Melantho ut theodoncius asserit filia fuit
prothei senis. Cui consuetudo fuit positis
vestibus delphines inequitans vagari per maria
patris. Que cum formosa esset in eius amorem venit
neptunus qui in delphinem mutatus illi applau
dens eam in concensum suum traxit et transporta
tam violavit. Eciam asserit barlaam rei huius
veritatem fuisse puellam hanc in gremium suam
allexisse delphinem et ea solitam nonnumquam dor
so eius insidere atque ab eo per mare deferri et
deinde ad locum ubi conscenderat referri ad ulti
mum tamen quacumque ex causa factum sit ea in ma
ri necatam. Mirabere forsan sensisse
vero feminam a delphine illesam ferri quod
ne fabulosum putes de quibusdam libet appo
nere. Legimus enim plinio gemisso viro scri
bente in affrico litore apud ypponem diarutum
delphinum fuisse ex hominum manibus sume
rem sequi tractandum manibus prebente et natantibus
alludentem atque conscendentes portantem et
ad flamianum proconsulem affrice unguentum un
guentis odore quorum novitate sopitum aliquam
diu more exanimis fluctuatum ac deinde expertem
factum qui iniuriam passum per menses aliquos se
cessisse. Qui cum deinde redisset et fere omnis
provincia ad hoc miraculum spectandum conveniret
ab ypponensibus veriencium amicorum sumptibus
gravatis occisus est. Preterea et alexandri mathe
donis evo fuit in litore asie puer adeo
a delphine uno dilectus ut eo discedente eum
sequeretur in litus et in harena inscius inectus

plinius

de delphine nota

Iaso egesidem⁹

exspiravit sibi. Ut scribit iaso egesidem⁹ puer herme noie delphine super maria equitante que cu repentina procella fluctibus exagitasset a delphine mortu⁹ in litus reductus. Qui cu liquido se mortis pueri cam fuisse fateretur nō in maria recessit sed in litore exspiravit. Quid multa dicam / nō est novum neque inusitatu delphines cu hoib; amicicia hu[i]sse / Sed redeuntes ad inutum. Sunt qui dicant q̄ melancho albedo interpretatur q̄ ex assidua maris fluctuatione orit̄ et sup delphines pisces quos alios fert. a neptuno. i. amari mola f q̄ in̄gitat et demo restaurat. Ego aut unde hoc ab hijs sciptu sit nescio cu sciam melan grece nigrum sonare latine

De ydothea prothei filia

Ydothea prothei senis fuit filia ut in odissea testatur homerus dicens ΠΡΩΤ ΕΟΣ ΙΦΘΙΜΗ ΘΥΓΑΤΗΡ ΑΛΙΟΙΟ ΓΕΡΟΝΤΟΣ ΕΙΔΟΘΕΗ Idest prothei fortis filia marini senis ydothea. Et paulo infra ubi eā de protheo presho menelao regi introducit loquentem atque dicente ... Iunior. Idest iunior tuis protheus egipti⁹ q̄ maris totius profunditates scit neptuni famulus hunc autem meum fauntur patrem ee et genuisse me. hanc dicit homer⁹ obviasse menelao in insula pharos q̄ in conspectu egiptie alexandrie est in qua ventorum contrarietate invitus detinebatur et ei consiliu primo dedisse ut ad prothen accederet et quid agere debet audisse. Demum cu sub tergis phocarum in antro prothei cu tribus sociis abscondisse. Ydothea ut quida volunt formosa interpretatur dea per qua maris tranquillitate intelligi volunt ea em tranquillitate sum est ut posset menelaus accedere ad prothen

De coriscice occeani filia Nona

Corisice ut ciceroni placet fuit filia occeani qua ipse asserit ab archadibus corion noiari. Affirmans preterea ea placuisse Jovi et Jove ex ipsa suscepisse minerva eam. s. que quadrigarum fuit inventrix. Cur aut occeani dicatur filia q̄ nō invenitur de alijs dem e videri potest nobilem. s. fuisse mulierem nata circa litora occeani. Seu velim⁹ q̄ et possibile est occeanu hoiem insignem fuisse ob aliqua occeani similitudinem sit nuncupatu

De Nereo decimo occeani filio.

Hic genuit nymphas q̄ multe sunt veru qm inside quatuor singularis fit mentio. Genuit ergo quatuor quarum nomina tantu apponam scilicet Cymodocem. tethim minorem galatheam arethusam et alias.

Nereu marinu deu occeani et maioris techidis filiu prisci gentiliu noluere theologi eique dorim sororem sua nupsere coniugio ex qua volunt nympharum agmen suscepisse. Is em aqua e vulgo em grece nereos aqua dicit̄ occeani et techidis fili⁹ eo q̄ omis aqua procediat ex illo. Quam aut alio noie vocet ab illo pt ee causa q̄ sinus sit maris et sic e nō eo eius fluis quo occeanus fluis e. Testatur em pōpom⁹ mela herculis opus fuisse abilam mauritanie promontoriu a calpe hispanie monte olim separatu cum perpetuo essent iugo coniuncti et sic medias in terras occeani intrasse et sic occeanus mediterraneus fluis nova potuit quesisse noia. Introductus aut nereus cu doride coniuge. i. aquarum amaritudine multas apud nos genuit nymphas. i. humiditates q̄ forsan an nō erant

De nymphis in generali.

Nymphe generale nome e quarundam humiditatu q̄ ideo dico q̄ humiditates secundum diversitate rerum quibus desinunt noia diversa accipiunt ut in sequentibus apparebit. hee ut dem est nerei et doridis filie dicte sunt eo q̄ a mare omis dervet humiditas. harum quida alie sunt marine et appellantur nereides a nereo patre. Ex hijs homerus in yliade noiat xxxiij. quas ad consolanda tethide ob morte achillis filij sui venisse dicit. Quarum hec sunt noia. Glauci⁹ thalia Cimodoci nisea Spio thoi Cimothoi actei limnoria melichi. Iera aphitoi. Agam doro proto. pherusa dinamene dexa amem aphinom Callianira doris. panopi gal lathia Nimertis apsedis callianapsa Climen Jamira dyanassa mera orithia et amathia. Preterea et alias superesse dicit harum si quis habet significata nominum credo adverteret facile eas proprietates aquarum maris et accidentia causas demonstrari. Sunt et alie q̄ dicuntur fluminum et hee vocant nayades eo q̄ nayas interpretatur fluctuatio vel commotio et ideo nayades dicte q̄ fluant flumina. Et in motu continuo sint. Ex hijs virgilius

pōpom⁹

nayades flumini

Virgilius

in georgicis xxxiiii nominat videlicet. Climenes, Drymo, Xantho, Lygea, Phillodoce, Nysea, Spio, Thalia, Cimodoce, Cidippe, Licorias, Clio, Beroe, Ephire, Opis, Deiopea, Arethusa et Athas. Quas ego existimo fluminum varias designare proprietates. Nec obstat his impositas esse vel aliis aliquos ex nominatis inter nereidas, cum debeamus credere nonnullis proprietatibus mare et flumina convenire. Sunt et alie que dicuntur fontium et hee appellantur napee quasi naptee, id est aquarum fomites. Napta namque apud persas fomes est, et si non sit aquarum, tamen superius aliqui vocabula apposuerunt. Sunt enim fontes fluminum continuum incrementum. Ex his enim numerant nonnulle quibus castalius fons dicatus est, quarum nomina non apponam quoniam muse vocantur et de eis alibi fit sermo prolixior. Sunt et alie que nemorum dicuntur et hee driades vocitantur eo quod drias arbor seu quercus sit. Ex his Claudianus ubi de laude Stiliconis septem nominat has, scilicet Leontodomen, Nenopen, Ethero, Bithomartis, Hycaste, Agaperte et Opis. Quas ego non dubito quin arborum proprietates in generali in proprietate describant. Sunt et alie quas arborum dixere eas, que amadriades vocavere, qui in speciali arbores non in generali nemora amantes. Alie vero sunt montium quas dixere oreades. Nam oron grece latine mons dicitur. Sic eadem et alie hymnides appellantur ut placet Theodontio, quas dixit pratorum atque florum nymphas extitisse. Has autem omnes aliquando mori et deficere dicit Aristotiles, sicuti pauce faciunt famulas. Sane Plinius in libro naturalis historie nereidas non simpliciter aquas seu aquarum proprietates esse consentit dicens: Et nereidum falsa opinio non est, squamis modo hispido corpore etiam in quo humana effigie sunt. Namque hec in eodem litore visa est consilio Sipolecum spectata est, cuius morientis etiam cantum triste accole audivere longe. Et divo Augusto legatus Gallie cum plures in litore apparere exanimes nereidas scripsit. Hec Plinius. Ad aquam opinionem fortius roborandam subdit et ipse Plinius: auctores habeo in equestri ordine splendentes visum ab eis in gaditano occeano marinum hominem toto corpore absoluta similitudine; namque ascendere navigia nocturnis temporibus statimque degravari que insederit partes, et si diutius permaneat etiam mergi. Tyberio principe contra litus insule Lugdunensis provincie trecentas amplius belluas reciprocans destitutas occeanus invenit varietatis et magnitudinis, nec pauciores in Santonum litore, interque reliquas elephantos et arietes candore tantum et cornibus assimilatas, nereidas vero multas. Hec Plinius. Quod etsi claro homini atque erudito plurimum credi possit, non sit postea delinis muliercule et agrestibus insimul assentientibus absque rubore vultus se ex fontibus formosissimas mulieres, quas ipse lammas vocant, prodeuntes vidisse. Sunt preterea, ne nos nimis arceam a significato vocabuli, et alie nymphe ut sepissime vocavere poete, ut puta Circes, Calisto, Climenes et alie huiusmodi multe que vere fuere mulieres, pro quibus nulla superior fictio intelligenda est. Quinymmo tales seu pro talibus accipiende et intelligende sunt puelle virgines atque nobiles a thalamorum colentes umbras, ideo nymphe dicte quia ex flegmatica complexione qua vigent tamquam humectes molles et delicate sunt et tenelle, et in eas tamquam in res aqueas facile omnis pateat impressio; agrestes autem fere ut plurimum exhausto laboribus atque fervore solis humido hispide sunt et durescentes, et ideo nympharum nomine merito privande. Et hoc in generali de nymphis dictum sit.

De Cymodoce filia Nerei.

Cimodoce nympha ex filiabus Nerei una est, quam dicit Servius cursum fluctuum interpretari.

De Tethide minore Nerei filia et matre Achillis.

Tethis minor nympharum una fuit, de qua dicit Ovidius quod cum consuluisset Protheum de successibus suis, sic illi fuisse responsum: Protheus dea dixit undam concipe, mater eris iuvenis qui fortibus armis acta patris vincet maiorque vocabitur illo. Tandem cum esset speciosissima virgo a Iove dilecta est. Sed tamen a Iove timens ne forsan ex eo ipsa conciperet filium qui eum regno pelleret, abstinuit. Ipsa autem Peleo filio Eaci regis nupsit et ex eo concepit et peperit Achillem filium, quem Chironi centauro nutriendum tradidit. Eique existenti troiano bello cum arma perdidisset in morte Patrocli amici sui a Vulcano nova impetravit. Cuius fabule et potissime responsi Prothei enim dene fortitudo Achillis cum dedit cum post factum vaticinium adveniunt sic. Hanc vero Leontius Chironis fuisse filiam et Techiois insule cultricem. Nec tamen ob habitatam insulam maris filia vocitata et Tethide appellata quantum amoribus filii eo quod furiosus et impetus more maris fuit, et ideo Tethidis, id est furietis deus

napee fontium
driades nemorum
Claudianus
amadriades arborum
oreades montium
hymnides pratorum
Aristoteles
Plinius
naiades fluminum
Ovidius

est filius et in nomen ipa sortita e post filii
sui a cu aliud haberet an

De galathea nerei filia

Galathea ex nymphis una nerei filia
fuit ut paucis ostendit ovidius in persona
eius dicens Sic michi cum pater nereus quam ce
rula doris enixa est et cetera. Ex qua talis ex
stat fabula. Acis pulcherrimus adolescens
siculus a galathea dilectus est. Cum illa summe
diligeret poliphemus ciclops quem cum non diligeret
et cum die una galathee intra gremium iacentem vi
disset illum saxo illisit atque occidit. Quem ga
lathea in flumen sui nominis transfor
mavit. Cuius fabule allegoria talis puto
esse. Galathea albedinis dea est et qua al
bedinem undarum sese frangentium intelligo.
Acim autem amat, id est flumen suscipit quod flu
mina omnia in mare volvunt. Theodotius autem
dicit sub hac fictione historiam latitare asse
rens poliphemum immanem fuisse cicilie ty
rannum et cum galatheam singularis pulcritudinis
puellam amaret eamque per vim constupravisset
contigit ut adverteret hanc cum aci siculo ado
lescente misceri. Quamobrem indignatus
iuvenem iussit occidi et in flumen deici.
Cuius nomen flumini postea datum ab inco
lis est. Galathee autem amore non permittente
inl egit.

theodotius

De arethusa nerei filia

Arethusas fuisse duas comperi quarum
altera nerei et doris fuit filia
de qua talis fertur fabula. Dicunt enim hanc
elidis fuisse nympham et diane comitem.
Quam cum fessa et vestimentis nuda ac se in
alphei undis lavantem alpheus elidis fluvius
vidisset confestim desiderio suo captus illam
tenere voluit. Verum ipsa territa cepit fugam.
Et cum sequeretur eam fluvius nec iam sibi vide
retur posse evadere orantem diana adiutricem
suam ut illi opem ferret quam illa nube texit.
Quam cum circuiret fluvius arethusa timo
re sudans in fontem versa est. Cuius undas
cum sine misceri conaretur alpheus ipsa a
terra absorta est et in ortigiam usque insulam
delata et inde in siciliam. Usque nunc etiam alphe
um eam secutum dicunt. In qua fabula mon
strum designatur apparet. Nam certum est alphe
um elidis fluvium esse et apud siracusas
sicilie habere exitum. Quod probare videtur seneca
philosophus ubi de questionibus naturalibus sic dicens. Quon
dam fontes certo tempore purgamenta eiectant
ut arethusa in sicilia quinta quaque estate

Seneca

per olimpia in opido est alpheon ex achaia
eo usque penetrare et agere sub mare cursum
nec atque in siracusano litore emergere.
Ideo quod hiis diebus quibus olimpia sunt victima
rum stercus secundum traditum fluminis illic redundare
habet seneca. Ab hoc igitur eventu fabule lo
cus advenit et est. Ovidius tamen agit carmine
suo ut minime videatur immaculatum dum dicit
in eodem arethusa pars ergo nympharum que sunt
in achaide dicit una fui et cetera. Verum hac esse
absorta a terra ostendat non in sicilia venisse
dicit sed in ortigia insula erupisse qualiter
autem postea in sicilia venit hac audiendum
videtur esse quod se fatetur in elide ab alpheo di
lectam et sic per subterraneos meatus in sici
liam devenisse. Et ut etiam testari videtur
virgilius illi dicens Sic tibi cum fluctus sub
terlabere sicanos doris amara suam non inter
misceat undam. Et sic fons et non fluvius
ex elide in siciliam venit et ob misericordiam
fluvius amor fluvius in fonte presumptus est.
Altera vero arethusa in ytachia insula
fons est. De qua sic dicit homerus [illegible Greek]
[illegible Greek] Id est
penes coracis petram ac fontem are
thusam. Leontius vero ex hac arethusa
refert quendam fuisse in ytachia venato
rem cui corax nomen qui furore impulsus
ex petra quadam precipitem se dedit in mare et
ob id petra illa ab eo corax denominata
est. Mater autem eius, nomine arethusa, nom
hoc videns dolore perita in vicinum petre
fontem se proiciens enecta est et sic de se no
men fonti dedit. Et sic duo sunt fontes
arethusa vocati. Solinus autem ubi de mi
rabilibus mundi tertium addidit asserens
apud thebas fontem esse cui etiam arethu
sa nomen sed apud aquas thebas non dicit.

Solinus

De acheloo flumine occeani undecimo
filio. Qui genuit syrenas.

Achelous fluvius ut dicit paulus
filius fuit occeani et terre. Ennius
vero dicit eius matrem fuisse techidem. Theo
dotius cum solis et terre filium vocat. Homerus
autem in yliade non tantum acheloum sed omnes
fluvios dicit occeani filios sic aiens
[illegible Greek]
[illegible Greek]
[illegible Greek] Id est neque profundissimi
magna potentia occeani a quo omnes fluvii
et totum mare et omnes putei longi fluunt. Terram autem
fluviorum matrem esse per virgilii carmen

homerus

virgilius

in georgicis comprehendi potest. Nam dicit iamque domum mirans genitricis et humida regna speluncisque lacus clausos lucosque sonantes ibat et ingenti motu stupefactus aquarum omnia sub magna labentia flumina terra spectabat etc. Cum ergo in ventre terre ante ortum consistant flumina et eius ex ventre affluat, bene terra mater dicitur fluminum. Quod autem dicebat theodontius ratione non caret. Volunt enim phisici a tractu solis nonnullas aquas in terre cavernas deducti per humiditatem vaporum solis calore sequentium. Qui cum in frigidis terre visceribus evaporates in aquam vertuntur quod per occultos meatus in superficiem veniens erumpit in fontem et quandoque flumen conficit. Quod autem de origine huius dictum est de reliquis autem intelligatur necesse est ne oporteat replicare quociens de aliquo flumine sermo fieret. Iste autem fluvius ut ait ovidius ingenio corum olim erat insignis tandem ob petitam deyaniram oenei regis calidonie filiam in coniugium herculi desponsatam cum eo in certamen devenit. Et cum sese in varias transformasset figuras ad ultimum victus est ab eo et uno cornu privatus est. Premissa preterea lactancius et fulgencius dicunt hunc fuisse qui vinum poculis miscuit. Quod etiam testatur virgilius poculaque inventis acheloia miscuit uvis. Sunt qui syrenarum patrem esse voluerunt. Quid per hec sciendum sit exquirentes sciendum achelon flumen epyro monte fluere ut scribit plinius et ut vibius sequester de fluminibus asserit primus sunt qui terra erupit et ut idem plinius ait acarnaniam ab ethilia dividit et per fines perebiorum effluens in maliacum sinum effunditur hostio obiectas habens insulas echinadas ex quibus assiduo terre invectu continenti quasdam iunxit. Certamen tamen eius et herculis quam in gloria herculis cessit ubi eiusdem labores in sequentibus scribemus ut dabitur exponemus. Vinum autem poculis miscuisse nil aliud intellexisse veteres puto nisi quia primo penes eum in grecia vinee plantate sunt quod in usu antea non erat et sic ex eo loco primo vinum promatum est. De syrenis ante dicet in proximo.

De syrenis filiabus acheloi

Syrenas tres fuisse firmus et fulgencius asserunt et acheloi atque caliopis muse filias cantantes que dicuntur altera voce altera cithara et tibiis tertia. Leoncius vero illas dicit fuisse quatuor sic nuncupatas aglaosi, telcxpi, pisinoi et iligieas, quas filias acheloi et thersicoris muse. Quartam tympano canere superaddens has dicit ovidius socias fuisse proserpine eamque raptam diu quesisse. Quam cum non reperissent in monstra marina fuisse conversas ora virginum habentes et corpus ad umbilicum usque femineum abinde infra pisces. Quas tamen quas alatas albericus dicit et eis gallinaceos pedes addit et retenta modulatoris voce quam ante mutacionem habebant dulcissimam canunt melodiam. Has preterea dicit firmus in promontorio pelori sicilie primo tenuisse. Primo deinde ad capream insulam secessisse. Plinius vero dicit neapolim calchidensium et ipsam parthenopam a tumulo syrenis appellatam et sic iam quinque syrenas habemus. Deinde paulo post dicit idem plinius nucerina surrentum cum promontorio minerve syrenum quondam sedes. Aristoteles autem ubi de mirabilibus auditu dicit in extremo italie ubi pelorus scissus ab appennino inter tirreno mari in adriaticum prebet syrenas autem insulas residere eas que ibidem sacrum consistere templum in quo plurimum ab indigenis sacrificiis honorantur. Que cum tres sint non absurdum est nomina meminisse. Una ex hiis igitur parthenopia appellatur secunda leucosia tertia ligia nuncupatur. Hec ille. Has autem insuper aiunt sui cantus dulcedine nautas in soporem trahere sopitos mergere mersas ultimo devorare. Quamobrem in pratis earum occisorum ossa illas pingebant videre. Et nonnulli mortuas dicunt dolore quia ad se ulixe preter euntem trahere nequiverunt ut in odissea describit homerus. Hec de illis legisse memini. In quibus quid fingentes senserint advertendum est. Palefatus autem alios in libro incredibilium scribit has meretrices fuisse solitas decipere navigantes. Et leoncius asserit vetustissimam fuisse famam apud etholos primam grecorum fuisse meretriciam et tantum lenocinio facundie valuisse ut fere omnem athaiam in suam vertissent predam. Et ex hoc arbitror fabule originem syrenarum locum fuisse concessum. Et sic illis ethelie fluminis pater est datus eo quod eum penes primo sua scelestia corpore finxerat et ut intelligat

In metamor[illegible]

al' ephyro

plinius

vibius sequester

al' acharnia

echinadas

[illegible]

fulgencius

virgilius

leoncius

ovidius

albricus

firmus

plinius

aristoteles

palefatus al' palepaphus

[illegible] de metab[illegible]

p labente fluuiu prem lasciua & effluetem
ocupisce metricu quibz ob blanda fe oim fa
cundia caliopes . i . bona sonoritas mir asse
bit . Demu pma vocat parthenopia a par
chenos q est virgo Consueile quidi metri
ces docte voletes exteros inretire virginu
seu pudicaz matronaz mores finge ocu
los scili in terra deice verba pauca face ex u
beste tactu fuge petulcis gesticulacoibus
lude et hmoi Et vt ex hijs arbitrent insi
pidi hoste honestatis hospite ee & incogitu
appetat qd erat cogitu fugiedu Secunda d
leucosia a leucos q est albu Ex quo sume
du reor oris formositate et corpis decen
cia atqz uestiu & ornamtoz splendida appa
rencia quibz copte inducut illecebres Na
si desint ista cu ab ignaris p exteriora
iudicent intrinseca no futile deuelet ad i
tentu cu sin na turpes vilipendant & pau
peres Tercia dicit ligia ab ligi q e circu
lus seu giru ex quo insipietis captiuitas
assumeda q adeo irretitos tenet astrictos
vt etia si nouerit celestissias quas ee amat
negant volentes vincla dissoluere harz aut
cantus voce fidibz & tibijs quibz aliud pn
tandi sit nisi melliflua verba . garritus
bladicie risus qz lasciui & petulencie quibz
taterenti naute . i . exteri trahunt in sop
in a talibz . i . in sin oblinione serpos spe
stalida decipietes donec hijs blandicijs
meretricoia oia facultates et namqia de
dezit Et sic demsi no in mare s in sterqui
linio obscene libidinis deuorent ab hijs
maxime pmo infnalibz mostris q eis
nudatis atqz repulsis in pratis . i . in deli
cijs ossibz miseroz . i . exinanitis memori
is nudatoz insident seu eosde infami ser
uitute pmut Ab vmbilico aut infra io
pisces ee dixe vt cognoscam9 ad decorem
eo vsqz virginem corp9 . i . pulcru atqz decez
mulieribz esse concessu vt appareat homo
in vmblico aut libidinosu omem mulierz
ocupiscet ee credut cu soli qd corpi deorsu
restat desceint ex q no absurde piscibz sila
tur qm cauda sut lubrica et facile in aqs
huc illuc discurre . sit et meretrices cominus
in coitu discurre variorz qd p alas etia
designat Has aut hre gallinatios pedes
io volue qz prodige & inconsiderate credecu
cis dispergant substancias Socias aut
has fuisse pserpine io fictu puto qz pro

pserpina sicula habundancia terre sumeda
sit ex qua vt plimu libidinis pruritus
subseqt et ciboz ocioz qz delicie instruat
hec aut du subtrhit ut sit remanete ob
consuetudine appetitu du pqrunt nec
iueniut et ob penuria appetitus accitur
sicut a multis i lupanar vsqz querat
Dicut insup has incolere insulas & lito
ra loca qd ideo dcm est qz sic fit Requit
eni huioi femine vbi cogmte aucupiu fa
ce & io hee ex pposito incolut loca ad que
crebro forenses adueniant vt illos possint
incognite lagare . De hijs quidi syrenis deo
ples ysaias dicit Syrene & demoia sal
tabunt in babilonia q forsan eus mo
in noua babilone ptigisse vidimus Sut
aut syrene dee a sirō q est titus tinut
n . ut pmostratu est De ynaco fluuio
duodecimo filio occeani qui genuit
yone phoroneum et phegeum

Ynacus achaie undis est fluuius
irrigans vt ait pompon9 argolicos
capos hic ut certi occeani & the dicit filius
p quo senciat volut veteres de ynaco rege
ab eo argiuoz a quo denoiatus e fluuius vt eu
sebius ait regnauit Regnante apud assy
rios balameo seu xerxe circa anos mun
di . mmm . m . xlviij qua tepestate jacob na
tus est .

De yone ynachi filia et matre epaphi

Yo vt dicit ouidius filia fuit ynachi
ex qua tale recitat fabula Qd
cu esset formosissima virgo a jone dilecta
e qm illa a prime vndis redeunte atqz
jam fugiente orantecz tenebris sup in
ductis detinuit & oppressit Et cu juno
ex alto indissz tenebris suspicata descedit
in terras et tenebras soluit qd jupit
videns ne pateret omen puella tusformit
in vaccam eaqz laudeti atqz deposceti ju
nom egre dono concessit Que illico arg
filio aristidis cui centu erat oculi bini
& bini dormientes vicissim seru cuda tra
didit Et in copatiens iupr misit mercuriu
vt illa custodia liberaret Qui in pastoris
supta forma argo iunctus e . Cum du red
det fistule sone cu tetigit caduceo et i
pfundissimu sopiu oms vna oclos eius
astrinxit et inde dormiente gladio interfecit
Qd videns juno argi oclos sumens illos
caude panonis auis sue apposuit & vacce

no mores meretrum

ysaias

phoron9

eusebi9

ouidi9

immisit oestrum quo infestata cursu rapuit
et pastus locis plurimis non cum destitit quousque
ad egiptios pervenieret ibi quievit et prece
Jovis a Junone eidem forma pristina restitu-
ta est Et ut voluit plinius Jovi peperit epa-
phum nupsit que api nepoti suo et ex yone
ab egiptiis ysis dicta est · Ego autem fabule du-
plicem esse sensum puto naturalem scilicet et histo-
riographum quorum talem naturalem existimo ut hic
motu macrobii sumam pro sole intelligi accipiendus
est qui sol ynaci filius filiam amat humanam
scilicet vitalem humiditatem ut in ea agat fiat-
que quod ait aristoteles homo hominem generat et
sol Quam quidem humiditatem ynaci motu fricti-
one filiam tunc tenebris circumdat cum in utero matris
suo opere conceptum fetum auget et confirmat Quas
quidem tenebris tunc Juno · i · luna ad quam
spectat meatus ampliare corporum resolvit cum i-
nvocata more veteri eo quod dea parturientium habe-
tur illum iam maturum deducit in lucem que iam
sol in vaccam transformaverat · i · in hominem · quandoquidem solis co-
rrecta animal fecerat et ideo in vaccam transformatur dici-
tur hoc quia uti vacca laboriosum et fructuosum sit
animal sic et homo quicquid uti ad volatum avis sic
et ipse nascitur ad laborem quorum aut fructuosus
sit labor deus ipse cognoscit Demum hic ia-
natus argo suadente committitur nondum cum per-
fecto multa sunt lumina semper et in salutem nostram
vigilantia Sane mercurius · i · blande carnis
astutia caduceo · i · suasionibus pessimis in
soporem rationem deducit atque interimit eaque su-
perata atque deiecta Juno · i · regnorum prominen-
tiarum atque divitiarum concupiscentia vacce · i ·
humano appetitum summittit oestrum · i · solli-
citudinis acquirendi stimulum hinc miseri cur-
su rapimur vagamur et circa agrum fluctuantes
quiete eius in rebus querentes in quibus nedum sit
quies sed continuus labor inest talis ut anxi-
os nos ad ultimum deducat in egiptum · i · in
tenebras exteriores ubi fletus et stridor dentium
est in nobis divino munere suffragium prestetur
ysis efficimur · i · terra sic enim ysis interpretatur
et a cunctis tamquam res vilis atque deiecta calca-
mur Et hec quantum ad naturalem et misticum sensum
dicta sint Ad historialem autem videre sufficiet quod
supra de yside promethei filia dicta sunt si hanc
potius quam illam egiptiam ysidem esse velimus Theo-
dontius vero et leontius aptissime negant ionem
hanc in egiptum transfretasse aut nuncupatam ysim
fuisse nomine quinimmo dicit alter eorum eum apud
yonas regnasse eos que de suo nomine nuncu-
passe Quibus etsi multum quidem obstet anti-

quitas multum tamen fidei affert in convenientia
temporum · Eusebio · n · teste in libro temporum ynachus
apud argos regnavit circa annos mundi iii^m
ccc · xl vii · cuique annis quinquaginta regnasse
dicit eusebius idem insuper quod temporibus yone et hic
filium esse ex qua et in prole phoronei filia natum
apim non epaphum Reliqui vero Joves dum
fuere post istum ex quibus secundus ysidi prome-
thei filie contemporaneus est · Nam regnante
argivis phorbante ysis ipsa promethei filia
floruit etate et eadem tempestate constat ar-
gum fuisse circa cernetem Inde idem eusebius
in eodem libro anno mundi iii^m dc · xl vii · regna-
te cicrope athenis dicit yonem ynaci fuisse
filiam eidemque Jove iniunctam et eam anno cicro-
pis xliii^o in egiptum transfretasse Subsequitur
adhuc eusebius in eodem libro dicit anno mundi
iii^m dcc xxx · danaum regem argivorum fuisse
et eius filiam ypermestram et eandem ysidem seu
yonem esse postremo in eodem volumine asserit anno
mundi iii^m dcc lxxxiii · regnante lynceo ar-
givis et athenis pandione ypermestram quam
ysidem vocatam fuisse Quod quidem tempus satis compe-
tit Jovi cretensi qui Jupiter tercius fuit Quibus-
tamen diversis ystoriographorum opinionibus sese stu-
pefactus quid teneam de hac yside nescio hoc tamen
scio quia temporis conformitas ysidis promethei cum
Jove et hystoria que si non vera est vero tamen
similis est me magis quam ad aliquam aliarum trahit
Sane ut ad aliquid circa allegoriam humanioris
per alios dicta veniatur aliis omissis Dicit hanc io
in vaccam fingi mutatam quia in navim cuius
erat insigne vacca in egiptum transfretasset
Que postmodum dum ut dicit fulgentius ab
egiptiis in summa reverentia habita esset sibi has
egiptiis tradidisse qui primo signis loco licterarum
utebantur eosque terre docuisse culturam Et
ut placet marciano hanc usum sementem quam primo
ibidem adinvenisse seu atque seri fecisse et
multa eis etiam commoda demonstrasse esto
augustinus in libro de civitate dei dicat quod
scribit eam de ethiopia in egiptum venisse regi-
nam · preterea eam api nepoti suo qui post eum
et aliqui eam dicant in egiptum transfretantem
nupsisse Eusebius vero eam cuidam nupsisse
thelegono scribit et ex quocumque hunc seu ex
Jove seu ex api vel thelegono epaphum filium
peperisse voluit · hec insuper propter concessa commoda
doctrine sinus egiptiis ab omnibus dea habita est
et dum vixit omni divino cultu honorata et
post mortem ut ait augustinus non superaddo sub-
illis grata ut capitali crimine reus fieret si

quis ea fuisse hoiez dicet

De phoroneo ynachi filio Qui genuit egialeu et nyobem

eusebius

Phoroneus ut eusebius in libro tpm
scribit filius fuit ynachi et secudus
apd argos tenuit regnu bello oportunate
assirijs et sicionis leuttippo fuit quippe ho
insignis industria & sapien conspicuus Cuius
tpe pmo legu & iudicioz argos clarior fca
e. Na ob hoc iuris ciuilis periti dicut eu lo
cu que foru dicimus in quo scilz petentibus
iura redduntur denoiari Cuius preterea filios e
gialeu atqz nyobem fuisse dicit eusebius As
serit insup lactancius hunc pmo iunoni sac
rificasse –

Qr dr forum ius reddit

De Egialeo phoronei filio

Egialeus ut testatur Eusebius phoronei
fuit filius hunc apis que phoronei filium
quida dicut quod etia ipse velle videtur Eusebius
dato dicat eu ex niobe filia phoronei iouis
filiu pmu ex mortali feia susceptu fore –
postq argis regnasset in egiptu transitur
athaie regnu liquit sz eiu inquiunt veriori
no dicit eusebiu aut in se discordante de api
que & iouis & phoronei dicit filiu ut verum
scripsisse videat est possibile duos fuisse qbz
nome ipe quoz alter iouis alter phoronei fuit
filius et sic ydemptitatis nois veritatem
historie intricarunt Quod aut duo fuint per
eusebiu appet quoz unus ut ipe ait sicion
oz rex fuit et anos mudi iii^{m} cc. xxix.
Ille vero apd egiptios deificatus est ano
mudi iii^{m} ccclxvij. Et hunc ipe dicit eusebius
regie argivoz fuisse ano mudi iii^{m} ccc.
lxij. Et cu egialeu frem suu rege fecisset
athaie ad egiptu nauigasse preterea idem
eusebius scribit anno mudi iii^{m} iiii^{c} xxiii. ioue
nyobi filie phoronei immixtu ex eo cocubitu
natu apim que postea serapim egipty vo
caue deus rei hius videat veritate Ego quidem
has intricationes no intelligo nedu explicare
queam –

De nyobe filia phoronei que peperit apim

Gervasius

Nyobes ut eusebio placet fuit filia
phoronei Esto gervasius tilberiensis
in libro ocioz imperialium asserat hac ynachi
phoronei no filiam Quod quidem no e impossibile
ipe nome iuni et filie fuisse Cum hac aut
dicat Eusebius et posten lactancius immixtu
ioue cu an mortaliu nulli fuisset immixtus
& ex ea suscepisse. Apim qui post phorone
u regnauit argivis & ab egiptijs post modum

serapis deus est

De phegeo ynachi fluminis filio

Augustinus

Phegeus si augustino credimus ynaci
fuit filius Qui cu adhuc iuuenculus
moreretur ad eius tumulu templu costructu
est et sacra ordinata ut tanquam deus &
coletur primus quidem sacella dijs instituerat
et honores diuinos impenderat coteratqz
regni sui rudes hoies tpa p menses & anos
distinguere quibz meritis a suis deus habitus e

De peneo flumine xiii. occeani filio Qui genuit Cyrenem et danem

Peneus thesalie fluuius e eque occea
ni sicuti et reliqui filius celebris
quidem poetaz carminibz & historiographoz
libris cui due fuere filie cyrenes & danes

De Cyrene penei penei filia Que peperit aristeum et fratres

Cyrenes teste virgilio filia fuit pe
nei flumine dicit enim Cyrene soror ipse
tibi tua maxima cura tristis aristeus penei
genitoris ad unda & c. hac dicit Iustinus
ab appoline rapta et ei aristeu & fratres
peperisse. huius aut q scdm rei veritate spei
regis apd peneu regnantis fuit filia
& fabula & historia plene het in precedentibz
ubi de aristeo dcm e

De dane penei filia

Danem penei fluuio fuisse filia vul
gatissima fama est et fere deliro iam
anicule ea & speciosissima virgine et a
phebo dilecta noue cuiqz du fugeret mise
ratione deoz in lauru fuisse conuersa & ide
ab appoline ad suas citharas & pharetras
ornandas assumpta. Que na fabula ni fallor
ratio tangit naturalis pro dane quidem humidit
q circa penei ripa ex ipso peneo procedit
sumenda est qua id appoline dixe dilige
eo q illa feruore radioz suoz in sublime
trahat eaqz no nunqua resoluit in aerem
et ob id humiditas ut nata sit qz vnaqz res
fugit et renuit id p quod de ee ad no ee
trahatur sese ad intrinseca terra trahit ibi
ante cu ea in altu trahe negat apollo a
git in ea et cu humidet regio illa semine
lauroz elicit lauros & sic danes. i. hu
miditas penei filia in lauru versa videtur
Sed ratio videnda e cur huius frondes suis
citharis & pharetris dicauis appolloi q
opt ee talis mos grecoz vetustissimus
fuit scdm qualitates agonum quos varios
in suis solepnitatibz pagebant int alia

numera sertis frondium honorare victores et cum inter ceteros tanquam victor plurimus celebraretur Agon qui in memoriam superati Phitonis ab Apolline cum solemniori fieret victori eiusdem lauri non decernebatur sertum. Ex quo modo poetis huiusmodi potissime qui heroico carmine gesta maiorum perpetue commendabant memorie videbantur enim hos non posse absque Apollinis facundia tam sublimes versus componere. Et sicuti per pharetram Apollinis pugiles et athletas designari volebant sic per citharam demonstrantur poetas. Et hinc tractum Apollinis citharas et pharetras ornari lauro. Cuius mos postmodum cum universali rerum gloria ad Romanos delatus est tanteque apud eos fuit existimationis ut nisi quibus decerneretur triumphus decerneretur et laurea poetis exceptis qui superato laudabili labore meriti videntur. Quod vir inclitus Franciscus Petrarcha cui iam pridem fuit honor delatus iste in epistolis suis dicens: Florea virginibus sunt laurea serta poetis Cesaribusque simul par cum ea gloria utrisque nec erat decernere cuiquam laurea vulgare antiquitus solum senatus fuit ista potestas que sibi postea ut reliqua surripuere principes. Que autem ratio tam exquisiti moris inventores movit non latet. Dicunt enim Ysidorus et Rabanus quod laurus a verbo laudis dicta sit cum prisco tempore laudus vocaretur et inde quod victores per quos conservabatur et augebatur res publica et poetas per quos hominum vita immensis extollebantur laudibus frondium laude significantium ornabantur. Viret preterea arbor hec perpetuo ut ostendatur per eius viriditatem virorum talium perpetuo vivere famam. Et cum sola non fulminetur sic talium glorie viriditatem ab invidie fulmine ledi non posse. Sacra insuper hec arbor Apollini ideo est eo quod occultam quandam divinationis videatur habere virtutem. Nam autem si quis huiusmodi vera frondes capiti dormientis supponat eum visurum sompnia et ideo Apollini divinationis deo dicata est.

[Margin: Franciscus Petrarcha poeta gloriosus]

[Margin: Ysidorus Rabanus]

De Nylo flumine quartodecimo Occeani filio qui genuit Minervam Herculem Dionysium Mercurium et Vulcanum

Nylus flumen est meridionalis Egiptum ad Ethiopia separans Occeani et Terre filius. Hunc secundum quosdam latine nominatum est Melo eumque inter theologi in sacris libris appellari Geon. Dicit de hoc multa et mirabilia referuntur. Composuit enim ex eo libellum Aristoteles et Seneca philosophus ubi de questionibus naturalibus multa dixit. et post eum Lucanus sic et ego ubi de montibus et fluminibus. De quo quoniam hic preter simplex nomen non ponitur si quis amplius velle desiderat prelibatum volumen querat. Nos autem de filiis eidem attributis prosequamur.

De Minerva Nyli filia

Minerva alia a superioribus ut dicit Tullius de natis deorum filia fuit Nyli et ab ut ipse idem testatur Egipti Salete colunt. Credo ego hanc prudentem et artificio insignem fuisse mulierem ideo Nyli filia dictam quod penes eum forte gessit imperium

De Hercule Nyli filio

Hercules a superioribus alius ut placet Tullio Nyli fuit filius. Hunc aiunt literas frigias conscripsisse eumque dicit Theodontius qui cum Antheo luctam egit quem arbitror illustrem aliquem fuisse virum Nili accolam et inde illum in filium attributum

De Dionysio Nyli filio

Dyonisius ut dicit Cicero Nyli filius fuit non tamen cum Velige eum dicat eum Nysam interemisse. Que autem hec fuerit Nysa ego non repperi. Sunt tamen qui velint hunc esse eum Dyonisium qui adversus Indos huic bellum et a Perseo superatus et occisus est. Hunc preterea nonnulli putant eum esse qui cum Antheo pugnavit et ob victoriam habitam Herculis meruisse cognomen.

De Mercurio quarto Nyli filio qui genuit Mercurium quintum et Daphnim

Mercurius a superioribus quartus Nyli fuit filius ut legitur apud Tullium de natis deorum. Hunc dicit Theodontius Hermetem Trimegistum fuisse primum quendam hominem et plurimum inventum doctissimus. et tamquam gentilis homo de vero deo mirabiliter bene sensit ut in libro quem de ydolo ad Asclepium scripsit. Hic apud Egiptios in maxima veneratione fuit adeo ut apud eos nephas fuerit ipsum proprio nomine nuncupare credo ob reverentiam numinis ne forte nominando de eius humanitate et mortalitate sermo contingeret. Et sic videretur deitati eiusdem aliquo derogari. Nilus autem filius dictus est ad extollendam fluminis et eius gloriam. Volentes eum ipsum quosdam seu genitos seu attributos habuisse filios.

[Margin: Hermes trimegistus]

De Daphni Mercurii quarto filio

Daphnis ut summe asserit filius fuit Mercurii. Verum huius an posterius alterius ignoro. Ego autem quoniam sub hoc apponi comperi sic apposui. Fuit quidem iuvenis forma speciosissimus et ut aiunt primus in silvis pastor.

[Margin: primus pastor in silvis fuit Daphnis]

De mercurio quinto filio mercurii quarti
Qui genuit noracem

Mercurius qui a primo quintus est ut dicit
theodontius mercurii filii nili fuit fi-
lius et cum aprehendat fuit nominatus ob insignem
eius et artificiosam facundiam meruit cognominari
mercurius atque coli hunc enim ceterorum mercuriorum
asserunt insignia at insuper a theodoncio gal-
lus illius apponit cingulo Quem dicit enim
cum illi videretur a fama parum atque patris locum
precipi in extremum occidentem abiisse Et ibi in
maxima occidentalium existimatione fuisse
Et cum illos multa docuisset ad mercimonia
spectantia et mensuras et pondera mercatorum deum
ab eis nuncupatum fuisse Cuius nominis interpretationem
a preclaro viro francisco petrarcha facta optime — petrarca
cognovi cum titulo deitatis dicit enim in libro
rerum memorandarum sic unde et mercurium
quem sermonis deum vocant inde dictum volunt
quasi mercatorum kirium hoc est dominum esse videatur
hec ille Kallum autem illi addidisse ut omita-
mus reliqua ut nocturnam mercatorum solertiam
designaret quam eo tempore potissime utuntur
in componendis mercimoniis in vendendis rebus in
itineribus peragendis et huiusmodi hunc eundem tropho-
nium id est inquisibile appellat quod aptissime mer-
catorum est sese scilicet ad mores quarumcunque na-
tionum ad quas vadunt vertere et negotia sua
omnia quadam astuta sermonis circumvolutione
peragere et ingenio et sagacitate tractare Et
quoniam ad occiduos abierit ab egiptiis et
grecis eum abiisse sub silentio est De hoc Iu-
lius celsus in libro belli gallici a cesare con- — iulius celsus
fecti dicit sic hunc galli maxime colunt et illum
inventorem artium volunt et viarum atque itinerum
ducem dicunt et ad questum pecunie et mercaturas
habere vim maximam arbitrantur Cicero autem
ubi de natura deorum hunc mercurium quem trophon
appellatum esse filium dicit fuisse valentis et coroni-
dis leontius autem addit dicens eum uterinum — leontius
fratrem fuisse esculapii medici fulminati Et
ob dolorem fraterne mortis ad occiduos secessisse
se eusebius vero in libro temporum cum theodon- — eusebius
tio concordat dicens eum fuisse filium tune
gisti et regnante argis sceleno floruisse

De norace mercurii quinti filio

Norax ut dicit theodontius filius fuit
mercurii quinti ex erithrea nympha
pyrenei filia quod esse testari videtur solinus ubi — solinus
de mirabilibus mundi quem equum cum theodontio dicit
hunc noracem a tharsaso hispanie opido ve-
nisse sardiniam ubi cum sardus herculis filius
venisset insula ex suo nomine dixisset sardinia
ipse opido constructo nora de suo nomine nun-
cupavit.

De vulcano nili filio qui genuit
ethiopem et solem

Vulcanus non is qui prefuit lemno
sed alter ut cicero de natura deorum scribit
filius fuit nili hunc opi egiptii appellat
eumque esse custodem egipti volunt Et cum nil
aliud de eo legerim credo eum aliquem insi-
gnem fuisse virum circa fabre fictiones
et architectonica et fectus multum impri-
mis fuisse et ob id nilum in filium attribuerunt.

De ethiope vulcani filio

Ethiops ut plinio placet in libro de — plinius
historia naturali filius fuit vulcani
et ut ipse idem ait cum omnis gens eius re-
gionis que postea ethiopia dicta est appella-
retur etheria et deinde athlancia postremo
ab isto ethiope ethiopia nuncupata est
Non parvum equidem argumentum eum potentissi-
mum fuisse hominem

De sole vulcani filio qui genuit phetontem phetu-
sam lamphetusam et iapetiam

Sol ut scribit tullius vulcani egipti
fuit filius Et ut idem dicit cicero egip-
tii volunt eius urbem fuisse eliopolim na-
gerete elios sol dicitur Theodontius autem dicit
eum in ea civitate regnasse et splendidissimum
fuisse regem et meropem vero nomine nuncu-
patum et in coniugem climenem habuisse ex ea
eridanum quem phetontem vocavit et alios
filios suscepisse leontius vero putabat eum
idem cum ethiope fuisse et ob splendorem ocu-
pate ethiopie solem ab amicis et subditis
nuncupatum

De phetonte solis filio
Qui genuit ligurum

Pheton filius fuit solis egiptii et
climenes ut carmine patet ovidii — ovidius
in persona climenes dicentis per iubar
hoc inquit radiis insigne coruscis
rate tibi nato quod nos auditque videtque
hoc te quem spectas hoc te qui temperat or-
bem sole satum etc. De hoc tale recitat
ovidius fabulam contigisse scilicet quod non cedere
te phetonte epapho iovis et ysidis filio
ab illo dictum sit eum solis non esse filium quod
ob eum pheton iniuria gestus ab ea in re-
gia usque solis deductus est ubi a patre be-
nigne susceptus petiit quod iam se datur
iuraverat donum scilicet ut lucis currum
illi ducere permitteret Quod cum illi sol dum fru-
stra dissuasisset instanti concessit ipse vero
non sufficientibus viribus ad regendum equos

territus visione scorpionis dimisit habenas. Quia ob causam equi omisso consueto itinere nunc in celum ascendentes nunc versus terram etiam declinantes omnem illam celi regionem exusserunt et fere terram omnem inultis desiccatis fontibus et fluminibus incenderunt. Pro medio terra commota orauit Ionem ut auxiliaret ei quibus precibus motus Iupiter fulminauit phetontem qui in padum cecidit ibique a sororibus defletus atque sepultus est et sepulcro appositum epytaphium tale.

Hic situs est pheton currus auriga paterni
Quem si non tenuit magnis tamen excidit ausis.

Fictio hec iudicio meo subscripso cortice historiam et naturalem rationem tegit. Creditum enim ab antiquis est ut in libro temporum asserit eusebius et post eum orosius presbiter in- *[margin: eusebius orosius]*
mensum fuisse incendium quoddam per maximum in partibus grecie et orientis fuisse regnante cicrope primo atheniensium rege nec hoc humano opere factum sed corporum supercelestium influsione emissum et id omne incendium vocatur phetontis. Huius enim longe lateque vagantis opere factum est ut desiccarentur fontes et flumina multa sata omnia redigerentur in cineres arescerent silue et arbusta quecunque relinquerentur ab incolis urbes et a populis regiones et mare fere fenescere uideretur omne. Et cum mensibus pluribus perseuerasset pluribus contigit ut circa medium autumpni cadentibus immensis imbribus extingueretur. *[margin: quid pheton interpretatur]*
Quod sub figmento tali ratione posuit. Pheton autem alia ut ait leoncius thessalus latine sonat incendium hic id solis dicitur filius quia sol caloris fons et origo sit. Et sic cum a sole causari videatur calor omnis non inmerito incendii pater fictus est. Climenes autem grece latine sonat humiditas que id phetontis mater est dicta quia non possit perseuerare calor nisi continua subsistat humiditas et sic ab humiditate tamquam a matre filius alii uidetur et nutriri ac conseruari. *[margin: quis climenes]*
Quod autem pheton petat a patre ut currum lucis ducat nil aliud sentire debemus quam innatum quemdam et insensibilibus creatis permanendi et augendi desiderium ut de insensibilibus tamquam de rationabilibus loquar. Quod etiam de terra orante dicere possumus. Quod autem inserit eum viso scorpione timuisse atque habenas equorum liquisse et inde eos ultra solitum ascendisse et celi partem illam exussisse et terram equo modo descendentes incendisse ab ordine non continue suppitum est. Est enim in zodiaco spatium viginti graduum *[margin: quod pheton ducit currum patris]*
a vigesimo gradu libre usque ad vm. scorpionis. Quod phisici uiam uocauere combustam eo quod singulis annis transeunte sole per spatium illud omnia in terris videantur corrumpi. Nam arescunt herbe frondes albescunt et decidunt aque ad interiora terre retrahuntur nec aliquid penitus ea tempestate gignitur. Et sic ab effectu celi pars illa denominatur. Preterea phetontem circa medium autumpnum fulminatum fingunt quia eo tempore ex opposito scorpionis occidente sole surgunt in oriente cum signo tauri pliades orion et eridanus astra habentes prouocare pluuias et exundationes aquarum a quibus extinguntur incendia. Quas pluuias videmus ut plurimum cadentes circa medium autumpni uel circa eundem perseuerare et sic earum opere omnis terre superficialis calor extinguitur. Eum autem in eridanum cecidisse sic sentiendum puto. Dicit enim yginus in libro de astrologia poetarum eridanum a nonnullis nuncupari nilum et ab aliis occeanum pro quibus ingentem aquarum copiam debemus accipere. Et sic intellige incendia in ingenti aquarum copia cadere id est extingui et sic non in padum simpliciter ut nonnulli minime aduertentes arbitrantur. Quod autem a Ioue fulminatus sit sic intelligendum reor intelligunt enim poete non numquam per Ione ignem et aliquando aerem quem hic pro aere accipiendus est in quo ascendentes vapores humidi conglomerantur in nubes que si impulsu alicuius uenti extollantur usque ad frigida aeris regione confestim uertuntur in aquas quas cadentes pluuias dicimus et sic fulminatus est id est extinctus a Ioue id est ab aere cadente pluuias possemus insuper dicere omissa historia ueri estiuum calorem a tempore superuenientis autumpni extingui et in imbres uerti. Asserit tamen paulus perusinus se *[margin: non eridanum nisi padum hic]*
nescio quem eustacium quod regnante Spareto apud assirios eridanus quidam pheton solis egipti filius cum copia suorum duce nilo nauigiis deuenit in mare et uentis agitatus in sinum quem ligusticum dicimus uenit ibi cum sinus longa fatigatus nauigatione descendit et cum suasionibus suorum in mediterranea perrexisset tremquam unum ex sociis suis nausea maris debilitatum cum parte suorum nauium custodem liquit in litore. Qui ineptus accolis loci siluestribus hominibus opidum condidit et genuam de suo nomine nuncupauit. Eridanus autem superatis motibus cum in amplissima atque fertilem deuenisset planitiem homines quasi rudes et agrestes feroces tamen comperisset ritus est *[margin: non quis edificauit genuam]*

no[mi]ne quo edificat[ur] taurinu[m]

ingenio superatum ferociam secus padu[m] co[n]sedit. Et ut idem refert paulus videt[ur] eu[m] s[e]n[s]isse velle taurinum opidu[m] suu[m] fuisse o[lim] pus s[ed] eridanu[m] nu[n]cupatu[m]. Ibide[m] aut[em] cu[m] aliquadiu regnasset relicto ligure filio i[n] pado periit a quo padus eridanus appellat[us] e[st]. Que vetes [?] ethyon in memoria co[n]patri ote sui int[er] celi ymagines locavit. Et sic aliq[ui] videntur arbitrari hoc fabule dedisse cau[sa]m et potissime q[uia] fulminatus sit phetou et in padu[m] deiectus. Addebat hunc leonci[us] fr[atr]es duos yppiclu[m] sc[ilicet] et phylacem co[n]sp[ic]u[os] natu maiores phetonte de quib[us] q[uonia]m nil aliud repi[?] illos appone[re] non curavi.

De ligo phetontis filio

Ligus ut ex dictis patet filius fuit phetontis eiq[ue] mortuo successit qui quos sunt inditio ne populos ligu[r]res de suo no[m]i[n]e nu[n]cupavit.

De phetusa lampetusa et Iapecia filiabus solis

Phetusa lampetusa et Iapeciam ut ovidi[us] filie fuere solis q[ue] secus padu[m] morte[m] phetontis flentes in arbores verse electru[m] lacrimates s[un]t. Cui[us] figmenti si cau[sa]m exquirimus no[n] arbitror has fuisse feias [?] q[uia] plurimo diversas arbores spe[cie]s circa padi palustria agente sole sua sponte nascentiu[m] et circa estatis e[ss]e ... dum incipit solis fervor decrescere sudare tu[n]c hu[morem] more crocei in mod[um] lacrimar[um] qui si colli gitur arce solidat[ur] in electru[m]. Et quia ut dictu[m] est agente sole nascit[ur] in locis hu[mi] dis solis [et] climenes .i. humiditatis filie dicte sunt et a sole eliades nu[n]cupate.

De alpheo flumio occeani filio quinto decimo qui genuit orsilocum

Alpheus occeani et thetis fuit filius que fluvius fluvium elidis ce[n]ditit [?] et q[ui] apud pisam elidis civitate[m] effluat. Hunc autem amasse arethusa nympha[m] q[ue] in fontem versa e[st] eamq[ue] in sicilia usq[ue] secutu[m] sup[er]ius ubi de arethusa sat[is] dictu[m] est. Ver[um] fluvius amoris huius flamas hyis [?] aperuit verbis. Elis [et] pisa civitates sunt archadie in qua est fons ingens qui ex se duos alveos cre at alpheu[m] [et] arethusam unde fit ut fin gat[ur] convenire in exitu quos origo no[n] iunxit. Huius autem filium dicunt fuisse orsilocum.

De Orsiloco filio alphei flumii qui genuit dyocleum

Orsilocus filius fuit alphei flumis ut

liquido testat[ur] homerus in yliade dicens

[illegible] etac he.

Idest genercito [?] aut[em] erat a fluvio alpheo qui ample fluit p[er] t[er]ram pylon qui genuit Orsilocum multorum viror[um] rege[m]. Orsiloc[us] aut[em] genuit diocle[m] magnanimu[m] a dyocleo gemelli filii nati su[n]t Crito Orsilocus q[ui] omnis pugne bene scientes. Hunc orsilocu[m] dicit homerus i[n] phira [?] civitate q[ue] secus alpheu[m] est habitasse. Ex quo satis patet q[uod] sic hui[us] filia tionis causa.

De dyocleo filio orsiloci qui genuit Crythonem et orsilocum

Dyocleus ut satis p[er] homeru[m] osten su[m] est filius fuit orsiloci ex q[uo] p[re]dicto nomen [et] ge[r]mine [et] ex crithone[m] [et] orsilo cu[m] filios genuit no[n] ideo

De Crythone et orsiloco filiis diocleii

Crithon [et] orsilocus ut ostensu[m] est fue runt filii dyoclei hii quide[m] insur ge[n]tib[us] grecis adversus troianos una cu[m] reliquis grecor[um] p[ri]ncipib[us] co[n]iurate vene[re] ex phira civitate ad exitium ylio nis ibi aut[em] cu[m] ingentis esset ani[mi] [et] pli[mi] nim [?] in corporis virib[us] co[n]fidentes die q[ua]da[m] inito certamine ausi sunt adversus enea[m] armis insurgere a quo ambo occisi s[un]t et maximo menelai [et] antiloci nesto ris filii labore [et] manib[us] hostiu[m] corp[orum] cadavera subtracta su[n]t [et] co[n]cessa sep[u]lt[ur]e.

De Crisio flumio xvi[i]° occeani fi[li]o q[ui] g[enuit] acestem

Crisimus fluvius occeani [et] thetis fuit filius is quide[m] p[er] siciliam fluit et ex eo tale recitat fluvius fabula[m]. Nam cu[m] laumedon p[ro]missa neptuno [et] apollini mercedem p[ro] edificacione murorum ylionis no[n] p[er]solveret. Et neptunus iratus troie cetos immisisset ut ea vastaret co[n]sultus apollo etia[m] indignatus dicunt co[n]traria re[spo]n disse sc[ilicet] obiciendas esse puellas nobiles belue. Q[uo]d cu[m] fieret yppotes troianus q[ui]da[m] nobilis cu[m] cerneret hesione laumedo[n]t[is] filia[m] no[n] absq[ue] seditione .l. relegata[m] timere ne sic cont[ing]ere filie sue contingeret clam illa nam imposuit fortuneq[ue] co[m]misit. Vole potius ut se no[n] vidente a fluctib[us] sorberet[ur]

homerus

virgilius

fluvius

fluvius

q secoram devoret a belua hec aut ventorum in siciliam delata est ubi crinisius fluvius eius forte formositate captus in canem seu ursum versus eam cepit atque oppressit et ex ea acestem filium suscepit. Huius fabule medium historia est quod aut circa principium sicut legitur ubi de laumedonte exponitur quod aut in fine est theodotius pro gentium oportere summi cum nil traditum inveniat ab antiquis et ideo dicit possibile fuisse hanc virginem nimis alicuius potentie circa crinisium ubi devenerat panicam eius in amplexus devenisse nam minantium boatus latratibus canum similium fuit seu audaci alicuius complexu quod ad ursum spectare videtur virginem captam atque oppressam fuisse

De aceste filio crinisii fluminis

Acestes filius fuit crinisii fluvius ex egesta troiana ut in eneida testatur virgilius dites occurrit acestes horridus in iaculis et pelle libistidis vese troia crinisio concepitu flumine mater quem genuit non inmemor ille parentum etc. Hic iam senex primo anchisem et eneam ytaliam petentes suscepit hospitio et mortuum anchisem una cum enea in erice monte sicilie sepelivit. Demum iterum a cartagine discedente enea quo illum venti impulerat suscepit ubi eneas condita in validis sociis civitate eam a nomine acestis vocavit egestam que postea segesta vocata est et sub domo reliquit acestis que cum ab enea relicti que cum ab enea relicti quos indigene regem suum vocavere.

De tyberi flumio occeani filio XVII° qui genuit cytheonum

Tyberis seu tybris occeani et terre filius hic ex appennino dextro latere effluens tuscos ab umbris atque campanie urbem etiam romam dividens separat. Cum eo quod contigit rerum dominum mundi circa se toto orbi et carminibus poetarum celeberrimus factus est adeo ut xanthum atque simeontem grecorum in eodem illustres superavit. Cum multa sibi nomina que si quis appetit videat ubi de montibus et fluminibus scripsi placuit preterea pristis hunc citheonum filium genuisse

De cytheono tyberis filio

Citheonus filius fuit tyberis fluminis et manthonis filie olim thiresie thebani vatis ut in eneida testatur virgilius dicens ille etiam patris agmen citheonus ab oris fatidice manthos et tusci filios amnis Qui muros que matris dedit tibi mantua nomen etc. Hunc fecimus dicit in buccolicis bianorem vocari a virgilio Sane pomponius in cosmographia de hac mantho seu manthone aliter sentire videtur sic dicens asiaticum litus describens ibi libedos clarosque apollinis phanum quod mantho tiresie filia fugiens victores thebanorum epigonos et colophon quam mopsus eiusdem manthos filius etc. Ex quibus patet non occiduum sed in oriente solem hanc fugientem supfisse etc. Est tamen possibile eam tractu temporis in ytaliam venisse quod et si minime probet quoniam tam claro nati fidem denegget cum tamen sue civitatis origine

Qui muros edificavit mantuam	
pomponius	

De axio flumio XVIII° occeani filio qui genuit pelagonium.

Axius fluvius occeani et terre fuit filius de quo homerus in yliade T... ... [Greek passage, illegible as written: zanyaiopoc. ... kaipatoi ... pioip] Hunc dicit homerus amasse periboeam antiquiorem ex filiabus achessomeni et eam oppressisse et ex ea pelagonium suscepisse

De pelagonio axii filio qui genuit asteropium

Pelagonius filius fuit axii fluvius et periboee ut homerus in yliade testatur ex quo nil aliud legisse memini nisi quod asteropium filium genuit

De asteropio pelagonii filio

Asteropius ut testatur homerus filius fuit pelagonii qui audax nimis atque robustus cum peonius auxilio venit troianis et dum nimis ex viribus suis confideret in undecima die post quam ad troiam venerat achilli irato ob occisum patroclum occurrere ausus est et primo verbis eum lacessire et inde armis contendere aquo misere cesus interiit

De asopo flumio occeani XIX° filio qui genuit hipseum et eginam

Asopus fluvius ut ait occeani et terre fuit filius hic per boeciam fluit ut ait lactantius et in epidaugmon effluit ut ubi de fluminibus apparet inibi. Huic preterea prenim asserunt fuisse ypsei et egine. Et cum restuisset egina a iove vicia tamen adeo egre tulisse ut furore commotus undis in astra bellum movet ut ait statius namque ferunt raptam patris eginam ab undis amplexum latuisse iovis fuit amnis et astris infensus bellare parat nondum ista licebat. Nec supris stetit audacer effusus in imis consurrit que manum neque imploraret hebat etc.

lactantius

statius

Jouem aut comotu eu fulminasse aiut. Qd
ide testat statius ubi dicit donec in tom
tru sumotus igne trisulco Cessit adhuc
ripis asopus gurges anhelis fulmineum
cinerem magneq insignia pene Gaudet et
ethneos in celum efflare vapores etc. Fictio
fabule huius talem contegit veritatem dicit le
oncius asopum regem fuisse boetie et ab eo flu
me denominatum cum cum supra dictus Egina sur
ripuisset filia quocatis viribus bellum adu
sus eum movit et ab eo victus atque fugatus
est. Qd aut fulminatus fuat non spectat
ad regem s ad flumen qd cum p sulphureos
campos transitum faciat et undis suis ex il
lis fumum suscitet apud veteres ira fulmins
causavit ~

De ypseo asopi fluminis filio

Ypseus filius fuit asopis flum ut car
mine pbat statij ubi dicit ypsea quadri
iugos clipei septeplice taurus et insita aso
pos genuisse dat etc. Hunc aut ut idem ondt
statius aupi tulit ethiocli adiutus pollinice

De Egyna filia asopi que pepit Eacum

Egyna filia fuit asopi flum ut sup
dcm e Quam iupr amavit dicit om
dius aureus ut donec asopida luserit igne
etc. Nam in igne versus ea decepit et op
pressit et ex ea suscepisse eacum voluit.
Qm postea ut idem ait ovidius insula enopia
in qua regnavit de noie matris vocavit
egina que in hodiernum usque nomen servat
Qd in igne versus sit iupr dum cum egina
concubuit arbitror potius a virtute sidereum
te positatis quam aliunde sumptum cum igneii
vigoris homines fuerint eacides ut in achi
le pyrro et aliis descedentibus satis videre
possimus ~

De chephiso flumine octavo vicesimo filio qui genuit narcissum

Cephisus filius occeani fuit et tre
p boetiam labit ut ondit lucanus · lucanus
Boecii colere duces quos impiger ambit
fatidica cephisos aqua cadmeia que dyrce
etc. Huius dicunt filium fuisse narcissum et q
cum esset tede zephiri pstratus appolinis
infusione sanatus sicut dicit lactancius · lactancius
Circa que primo aquas cephisi ideo vocavi
fatidicas credo quia penes eum fuit olim
templum themis ad quod cum non ...ent ora
cula phebi deucalion et pyrra consulti
dea meruit et quia ibi darent responsa et qd
fato futurum esset demonstraret supsit aq
cognomine et quia dee templi erat adhuc etiam
apparatum est. Et forsan precedentibus sacra vi
sa instituto veteri absque aqua fluminis fieri no
poterat. Et sic aliquid videbat aqua illius
false divinitatis habere. Qd nece zephiri p
stratus sit possit esse intentio hec dicit augus · Augustin
tinus in libro de civitate dei mesappum rege
sitiomorum nomen fuisse qui zephirus appel
latus est. Cuius forte regia in parte erat in
qua estivo tempore flante zephiro sanitas e
rat incolis eo vero cessante ut fit et aliis
supvenientibus ventis corrumpebatur aer.
Et sic factum est ut nece zephiri cephisus
insanitatem incideret a qua beneficio appollinis
i· medicine quia medicine deus appellatur e
appollo relevatus sit cephisus et sanitati
restitutus et si hoc regi attribuere nolumus pos
sumus regioni p quam labitur cephisus

De narcisso filio cephisi

Narcissus filius fuit cephisi et lirio
pie nymphe ut satis ondit ovidius
ubi dicit cerula liriope quam quondam flumine
curvo implevit clausoque suis cephisus i
undis etc. Ex hoc satis nota fabula om
dius refert. Dicit enim quod nato narcisso ad ty
resiam vatem delatus est ut de successu
vite eius haberet responsum. Qui respondit p conc
tantibus puerum victurum quamdiu se videre differet
Quod quidem vaticinium primum ab audientibus
risum est s tandem effectum non caruit. Nam cum
in formosissima adolescentia excrevisset
venator factus a nymphis plibus amatus
est. Sed ab echo parnasi nympha potissime
Sed cum esset inexorabilis et flocci faceret omnes
diligentes se orationibus nympharum impetratum
est quod infra modicum temporis contigit. Nam
die quadam cum tam labore venationis quam estu
temporis fessus in recentem vallem secessisset
siticens se in limpidum reclinavit fontem
et inso ydolo suo quod ante non viderat existi
mans fontis nympham repente pulcritudi
ne pbavit et captus est. Et cum non posset
quod arbitrabatur posse contingere cum seipsum
stulta concupiscentia ligasset post longam que
lam sui oblitus ibidem inedia periit et in flore
sui noie infusione nympharum versus est.
Hac ex fictione moralis excerpitur sensus
Nam pro etho quam nil dicit nisi post dictam fa
mam ego intelligo que unumquemque mortalium
non diligit tamquam rem p quam consistit hanc
multi fugiunt et parvipendunt et in aquis
i· in mundanis delitiis non aliter quam aque labilibus

[illegible]

nō de fame fugacitate

serpos .i. sua gliam intuent᷑ ⁊ adō a suis voluptatibꝫ capiunt᷑ ut spreta fama post paululu tāq̄ non fuisset moriūt᷑ Et si forsan aliquid nōis supervest in flore ver tit᷑ qui mane purpureus ⁊ splendes est sero aut languidus sceus marcessit et i inchilū solvit᷑ sic ⁊ hmōi ad sepulcrum usqꝫ aliquid vident᷑ hre fulgoris sepulc͂o ante clauso evanescit et in oblivionem p̄ditur una cū noīe ~

De meandro flumine occeani vicesimo primo filio. Qui genuit Cyaneum ~~

Meander fluuius occeani et terre fuit filius ⁊ genuit cyana nympham hic dicit livius in summa cylenar̄ arce nasci ⁊ media p̄ urbem effluens in p̄ canas ⁊ yo nas in sinū maris deferri qui int̄ priene ⁊ miletū est ~

livius

De Cyane filia meandri ~ ~ ~

Cyane meandri filia a mileto solis filio et dilecta ⁊ oppssa ei pepit ca uni ⁊ biblidē ut ovidius ait Biblida cū caunno p̄le est enixa gemellā ⁊ c͂

ovidius

De phillira vicesima secunda filia occeani ..

Phillirā occeani fuisse filiā dicit paulus ⁊ a saturno dilecta ei chi rone centaurū peperisse

De spertio xxiii͂° occeani fi° q͂ ge͂t menestū

Spheacchius fluuius occeani ⁊ terre fuit filius hic ut ait homerus ex pollidori filia pellei ⁊ boriome conjuge ge nuit menesten Et ut ait pomponius in suū pegaso efflūit eiqꝫ devoverat achil les comas ut ait lactanti⁹ si sospes ab ex peditione troiana remeass͂ȝ in priam;

pomponius

De menestro filio sperci. ~ ~ ~

Menesteus ut ait in yliade homerus filius fuit sperci fluius et polidoris filie pellei Qui cū egregius esset miles achillem ad obsidionem troianā comita tus est ~

De sole vicesimo quarto occeani filio

Solem aliū a superis in libro nālis historie dicit plini⁹ aucte͂ gelli occe ani fuisse filiū nūe nō expssa Et hunc dicit medicine ⁊ mellis fuisse inventore quod pluribꝫ hactenus attributū est nec p͂t ea admirand possibile enī est taliū mul tos variis in locis repertores fuisse cū ubi qꝫ ingenia meditationes qꝫ valeat Et sic quod apd̓ grecos credimus apollinis opus aut aristei nō auferr͂ quin possibi le fuit apud occeanos nasci aut adinveisse

qui tantū dum valuerit ingenio ⁊ eadem expien͂ comperisset que loci incole ad ex tollend nōme ei⁹ ⁊ gemus Sole vocaure ⁊ occeam p̄ quem forte navigio venerit si vere filiū Nos aute qm omne occeani p̄ les explicata est finē faciam⁹ volumini septimo

Genealogie deorum gentilium liber septimus .·. Explicit .·.

Genealogie deorum gentilium secundum
Johem boccaciu de certaldo liber octauus in
cipit feliciter In arbore ac precedenti c(apitul)o i radice
Saturnus celi filius positus describitur tam in
ramis q(uam) in frondibus p(ro)le p(ro)sp(er)itatis eiusdem
Saturni cum reliqua omnis in seq(ue)ntibus
describatur libris sub Junone et neptuno
atq(ue) Joue filiis eius. Prohemium

Offuscari nebulis celum et
solis preclaru(m) defiore iu
bar turbari ventis aera cre
bras thoruscationes aspici
audiri fila mugire solu(m) rad
ici in cauernis tumultuari in summum
cete maris et monstra reliqua efferri
terris q(uod) miscens undas querulis volucribus
taciturnitate(m) inpoui et in umbras impelli
nemorum et in latebras silvestres abire feras
ac omnia repente turbari ceptu(m) e(st) Ego aut(em)
miratus p(ri)mo deinde tam grandi rerum per
mutatione exterritus in medijs sirenis
fantibus solis adhuc inventa conspiciens q(uo)d
in occeano nu(m)quam timueram timere cepi ne
in antiquum chaos omnia verterent nec q(uo)d
agerem stabat consiliu(m) Tandem diu sic in
pendulo eram certe ex orientali occeano

qui sese ab inferis in altum efferens tardum
atque nubilum sidus visum est. Stigia vela-
tum caligine quod diu nebulis immotum in-
tuerer memor preceptorum venerabilis Andalo
odiosum atque nocuum Saturnum astrorum fore cogno-
scens eius diu perniciosos mores in mentem reduce-
rem cessit illico repentina mutatione pavor et
admiratio et quasi eo aparente suarum mi-
seriarum annona rerum in mutatione premoni-
tus cum ex celi filiis secundum cepti ordinem operis
esset extremus ad explicandam eius splen-
didam prolem non uno quidem volumine pergrandis
quidem est sed sex istis sequentibus pro uno e-
vocatum me novi. Sane cum laberintos minores
fuisse historie testentur veterum etruscum scilicet
et egyptiacum cretense atque lemniacum ex
hiis qui errorum et circumvolutionum ple-
niores fuerint non dubitem quin facilius intranti
atque progredienti prestiterit exitum quam prestatu-
re sint infelices gigantum seminis cum ser-
mone intexti sinuosi ambages. Ita cum
in eum se omnis vetusti erroris inclinet et
gentilitatis infamia non erit leve ad exitum
deduxisse diversitates opinantium ac dissona-
tias errantium et antiquorum relationes ambigu-
as et in profundum pulsum ac demum exulem
atque agricolam renotasse regem. Non ergo ab-
sque horrore quodam occeanum litora prolemque
relinquo inter asperos scopulos et profundos
ad inferos usque hiatus aquarumque vertigi-
nes plurimas directurus fragilis navim
igitur proram et potissime cum nondum satis ex se
per fuscum aerem oculos imprimat quorsum
enatarurus sim advertere possim. Spero tamen
in eo qui luridas ditis domos et horribiles ethna
fuligine primas fratris victor evacuavit in
optatum exitum aperiet equor immensum.

De Saturno undecimo celi filio. Qui
decem genuit filios scilicet primum Cronim. Secun-
dum Vestam. iii. Cererem. iiii. Glaucum. v. Plutonem.
vi. Chironem. vii. Picum. viii. Iunonem. ix.
Neptunum. x. Iovem tercium. Sane de Iu-
none Neptuno et Iove non in hoc libro
sed in sequentibus quinque libris scribitur.

lattantius — Saturnus celi et veste fuit filius ut
in libro divinarum institucionum
scribit lattantius. Hunc ante alia veteres opin[antur?]
sororem suam sacro iungere connubio eique ex
sua susceptas plures assumpsisse filios quos
aliqui ferunt devorasse omnes et e vestigio evo-
muisse nonnulli servatum Iovem opis fraude
et illi loco eius additum lapidem putatum quem

illum peperisset Opis. Volunt preterea illum celo pri-
vilia abscidisse falce. Quidam illum a Iove serva-
tum dicunt. Alii inde quidam eum regno pulsum
scribunt a Iove. Alii vero apud inferos religa-
tum finxerunt insuper qui illum senem mestum sordidum
capite obvolutum inhertie segnemque et avina-
tum falce describebant. Cur celi terreque deus
sit filius rone ostendit lattantius in libro di-
vinarum institucionum in teste Minucium Feli-
cem inducens ait Saturnum cum fugatus esset
a filio in ytaliam quod venisset celi filium dictum
quod soleamus nos hos quorum virtutem miremur
aut eos qui repente advenerint de celo
cecidisse dicere terre autem quod ignotis parentibus
natos terre filios nominemus. Sunt hec quidem
similia veri non tamen vera quod constat etiam tum
regnaret ita esse visum potuit. Sic arguere
licet Saturnum cum potentissimus rex esset ad re-
tinenda parentum suorum memoria nomina eorum
celi terreque indidisse cum hii aliis vocabulis
appellarentur qua ratione et montibus et fluminibus
nomina scimus imposita. Hec lattantius qui alibi
dicit. Ennius quidem in Euhemero non primum — Ennius
dicit regnasse Saturnum sed Uranum patrem. Et
alibi idem apparet. Ergo non ex celo natum
esse quod fieri non potest sed ex eo homine cui Urano
nomen fuit. Quod esse verum Trimegistus auctor est — Trimegistus
qui dicit cum admodum paucos extitisse
in quibus esset perfecta doctrina in hiis Uranum
Saturnum et Mercurium nominavit cognatos suos
etc. Quare Uranum celum a Saturno vocitatum vide-
tur testatur lattantius dicens legi in sacra historia
Uranum potentem virum vestem habuisse coniugem
et ex ea Saturnum atque Opem et alios suscepisse.
Quin Saturnus cum regno potens effectus patrem
Uranum celum appellavit et matrem terram ut
hac mutatione nominum fulgore sue originis
ampliaret etc. De Opi autem coniuge multa superius
dicta sunt. Eum devorasse filios et evomuisse — Quare Saturnus dicatur filios devorasse
demum duplicem tetigit sensum historialem
scilicet et naturalem. Nam in sacra legitur historia ut al-
dictum est quod Saturnus ut retineret regnum cum
Titano fratre pactionem habuit occidendi omnem
masculinam prolem que a se gigneretur. Verum
qui nascebantur masculi clam ab eo a coniu-
ge servabantur eique putabant fore et sic
assumpti vident filii quantum ad Saturnum et tunc
emisisset cum in ultione sua adversus Titanum
compararunt. Circa autem naturale rone dicit sic
Cicero Saturnus autem est appellatus quod saturetur — cicero
annis, eum enim natos fingunt quod consumit etas
temporis spacia annis quod preteritis insaciabiliter

explet' ?c? Et hoc quantu ad devoratione
filiorum dem de emissione at dicet de fruc
tibz annis e terra susceptis. Na pducte
in tpre fruges ex tra esto devorent oms
in tempe ab eode tpe attente deo anno
sequenti reddunt. Ob hanc fictione ab
ignris minime intellecta a nonnullis credi
tu e detestabile illu saturnorum ritu apud q?
da barbaras nationes exortu quo scilz sat
no quida nedum alios sz natos imolabant
quos quasi ad instar illius attum matrobius matrobius
aut dicit in libro saturnaliorum q hercules
gerione superato sacru hoc apud ytalos imu
tanit iussitqz lo humanorum capitu quibz
osticiebat oscilla ad humana effigiam
ex sera composita satiu ane attensis lu
bz imponient quod postea dm obseruatu e
Dicunt insup nato ioue loco eius satno
a conuge lapide oblatu. De quo dicit theodoci
eu ipm lapide fuisse Joue sz mostratum
satno Joue no sui sz alterius hois fuisse fi
liu et lapidem nuncupatu q forsan sic est
Dicit em eusebius danao argis regnante eusebius
lapide quenda cretensibz imparasse q tpre
iam cretensis Jupit sz quosda potat re
gnare cepisse. De abscisione genitalium qua
quida a Joue satno factam volunt satis s?
ubi de secunda vene dcm e. Saturnum a
Joue regno pulsu crisimu historiographi histo saturni et Jouis
arbitrat fatmoris eam satra declarat hi
sto in q legit q cu Jupit satnu et opm a sat histo
titanibz captos liberasset compit sorte sa
tinus q regno pelleret a Joue et ideo ad eu
tandam sorte ioui insidias tetendisse ut
illu occidet. Qd cu iupit copiss contractis
fortibz arma in eu supsit qm cu nequiss?et
resiste et ut volunt quide in flegra victus
aufugit. Qd aute apud inferos religatus
fuit a Joue falsu esse sat demonstt histo
in qua sic scptu est. Deinde titan postq
rescivit saturno filios pcreatos atqz edu
catos ee clam se seducit secu filios suos
qm titam vocant fremqz sui satnu atqz
ope gphendit atqz muro circuegit et
custodia hijs apposuit. Et post hec paulu
lu subdit Joue ad ultimu cu audiss? prez
atqz matrem custodijs circuseptos atqz in
vincula goiectos venisse cu magna multi
tudine cretensium titanuqz ?itqz filios eius expugnasse
pntes vinculis exemisse pri regnum reddidis
se atqz ita in creta rediisse hec ibi pqbz lactantius
dicit lactantius liberavit Jupit suum celeris

crime q prem iuuisse compedibz phibet
Sed eius (?) lactanti velimus opiom seq
qm sup thebaide statij dicit satnu religa
tu a filio apud infos tuc dicem? q tuc
satinus a Joue pulsus ut dicet in ytalia
abierit q a grecia inferior e. i. occasui pxim
quor apud inferos descendisse uidet et ibi
deideo religatus quia in regnu redire ne
quibat. Sic et exules etia no mihi dicim?
religatos. Quod aut mestus senex ob
nolutus capite tardus qz et sordidus sit at
qz ornatus falte et planete et hoi quenit oia
albumazar aut in suo maiori introduc albumazar
torio dicit satnu complexione frigidu
ee et siccu melencolicu et fetidi oris q ad
mestu hoiem spectare vident. Dicit pterea eu
comestore pfunde auaru paupem ad ino
piam usqz maliciosu inmudu ingemo va
lente seductore et in piculis audace et
commisatoris pauce supbu simulatore et ac
tatore et cogitatois q plurime atqz pfundi
gsilij tardu ad iram sz irreuotabile fere
boni nemi cupiente populatorem qz lo
corum. Est ptea significator operis ad difcul
tura spectantis mensurationu terrarum atqz
diuisionu peregrinacionu longarum ac labori
osarum carcerum atqz tristiciarum merorum inuolucri
onu aliorum fraudu et afflictionu destructi
onu amissionu mortuorum et eorum reliquiarum
vituperationu atqz latrociniorum effossorum
etia sepulcrorum et vispilionu mangorum et vi
liu homi et spadonu. Que omnia q confor
mia sint satno hoi attributis qu facile vi
debit oculatus ho et p pte insequtibz etia
tangent no appono. Sz vide supest gtu
satno de quo smo gformia sit arestus
aut fingit ut melancomica coplexio et
gsilij tristi ondat. Senex et qz tunc erat
du pulsus e et qz turpis faciei sint senes
et ut plurimu fetidi oris et qz gsilio et astu
cia qua summe valent annosi valuit ipe.
Obuolutu aut capite io volue ut fuscu
sideris satni aspctu et fugietis hitum et
occulta satninorum sagacia cogitationes
atqz simulatoes designaret. Tardu aut
dixe qz ob grauitate mebrorum tardi sunt
senes ad incessu. tardi ad ira. tardu et
ipm planete corpus motu. Na fere in
triginta anis cursu suo orbe zodiaci pficit
qd in longe minori spacio tpris ceti faci
unt. Sordidu vero io fictu puto qz ipminos
hat satinus prestare mores. Seu qz more

veteri regno pulsus et in miseria consti
tutus ad Ianum susceptorem suum sordidatus
accessit, id est vestibus miseriam pretendentibus
indutus, seu ostendat agriculturam exercentes
lautam vitam non posse facere, aut ideo fictum
est ut intelligamus quod per ipsum omnis agrorum
cultus primo Ytalis traditus est. Erat enim
apud nos ante adventum eius incognitus.
Hinc igitur explicatis libet apponere quid illi
pulso contigerit, quid viventi egerit, quid et
iam mortuo a superstitibus impensum sit. Cum
ergo superatus atque fugatus undique persequeretur
a filio, ad ultimum in Ytaliam fugit, ut tes
tatur Virgilius dicens: primus ab ethereo venit
Saturnus Olympo, arma Iovis fugiens et re
gnis exul ademptis. In Ytalia autem, ut dicit
Macrobius, a Iano susceptus est. Et genus in
docile ac dispersum montibus altis composuit,
legesque dedit Latiumque vocari maluit, his
quoniam latuisset tutus in oris. Aurea que per
hibent illo sub rege fuere secula, sic placi
da populos in pace regebat. Apud Ytalos
enim receptus multa ostendit antea non cognita,
et inter alia, cum eo usque ex pellibus pecudum
durantis igne pecunia consisteret, ipse primus
era signavit et nomine signatis posuit
nummo insignes ex parte una Iani susceptoris
sui caput bifrons, ex altera vero navim, eo quod ve
nisset in navim fugiens. Et hoc fecit ut eius
adventus memoria perseveraret in posteros.
Hoc tamen a posteris factum velle videtur Ovidius, ubi
de fastis scribit: causa ratis superest; tuscum rate venit
in amnem, et infra: At bona posteritas puppim formavit in aere. Insuper cum cocore
una cum Iano regens, et vicina communi opera con
structa habent oppida, Saturnia scilicet et Ia
niculum. Aurea fuisse secula eo quod libera
tunc esset omnibus vita, nemo servus, nemo alteri
obnoxius, nullum etiam ferunt in eius finibus
furtum factum, nec sub illo fuit aliquid aliencius
privatum. Nec signare solum aut partiri limi
te campum fas erat, in medium querebant.
Quamobrem respectu secutorum seculorum illa
aurea dicta sunt. Et Romani apud edem Sa
turni erarium publicum esse voluerunt, ut apud
eum locaretur pecunia communis, sub quo fuissent
cunctis universa communia. Insuper ignaros do
cuit arva colere, semina terris dare, ma
tura colligere et suo tempore stercoribus agros
fecundare, ex quo causam ex reliquis officiis
nullum esset consecutus, cognomen Sterculius
appellatus est. Deo tanto atque tali prefato
splendidum et insigne nomen. Demum cum

in multis hominum vita in melius redegisset
contigit ut repente nusquam compareret.
Quam ob causam excogitavit Ianus, ut
Macrobius asserit, honorem eius augmentum,
ac primo terram omnem ditioni sue parentem
Saturniam nominavit. Aram deinde cum sacris
tanquam deo condidit, que Saturnalia appellari
iussit, quod eum obfirmari maiestate religionis
quasi vite melioris auctorem. Simulacrum vero si
mulacrum indicio est cum falce insitum mes
sis adiecit. Huic deo insertiones surcu
lorum pomorumque educationes et omnium huius
cemodi fertilium tribuunt disciplinas. Et ut
idem dicit Macrobius, hunc una cum coniuge
nonnullis persuasum celum et terram esse Satur
num, quod a satu dictum, cuius causa de celo est, et terra
Opem, cuius ope humane vite alimenta queruntur,
vel ab opere per quod fructus fruges que nascuntur.
Huic dee sedentes vota concipiunt terramque
de industria tangunt, demonstrantes quam
matrem terram esse mortalibus appetendam. Et sic
non deum solum esse Saturnum sed et celum una
cum coniuge asserere volunt. Philocorus insuper
super ut appareat non solum Ytaliorum hanc fuis
se infamiam dicit Saturno et Opi primo in Atti
ca statuisse aram Cecropem eosque deos pro
Iove terraque coluisse statuisseque ut patres
familiarum a frugibus et fructibus inchoatis
passim cum servis vescerentur. Sic et Apollopha
nes comicus dicit in epico carmine Satur
num quasi sacrum nunc, nus enim grece autem
sator et nus quasi divinum sensum creantem omnia.
Et Romani, aut quibus plurimum cure fuit
nil absque significato componere, cum huic
deo templum construxissent, eius in fastigio
Tritonas sculpsere cum bucinis et tres earum
caudas inmersas volentes per hoc intelligi
quod ab eius commemoratione in nostram usque etatem
historia clara sit atque notissima, que antea eum muta
et obscura atque incognita est, quod per inmersionem
caudarum intelligunt, et hec de Saturno
dicta sunt.

De Cronis prima Saturni filia. 1.

Cronis, secundum Barlaam, filia fuit Saturni.
Lactantius vero non feminam sed marem
dicit et Latine Serpentarium appellari et
ab Egiptiis inter sidera collocatum, sed cum
sonet Latine tempus, ne videatur quod tempus nascatur
ex tempore, per eam temporis divisionem accipien
dam puto, et cum Greci a Cronis cronicas vo
cant libros gestorum quos nos vocamus
annales, hanc divisionem cronis veteres

Virgilius
Macrobius
non saturnum fuisse formam pecunie
Ovidius
Saturnus dictus Sterculius
philocorus
Appolophanes comicus

anni intellexisse puto quod etiam anni veteres
egiptiorum descriptio serpentarius scilicet satis vi
det ovidius. Est enim serpentarius homo serpentem
manibus tenens in serpentem medium circuli adeo
revolutum ut devorare ore caudam videatur
hoc enim signo pro anno utebantur egiptii antequam
eis litterarum caractheres traderent ab iside
vel mercurio. Et sic cronos erit illa tempus
dimensio quam annum vocitamus. Ad hunc annum
designandum censorinus in libro quem de na
tali die scripsit ad cerellum longam describit hi
storiam intercalationes annorum atque mensium
et dierum apponens et diversorum insuper phylosophorum
opiniones quas ego curiosis exquirendas omit
to ut brevitati obsequar oportunam sumens
tempus. Est igitur annus duplex vertens scilicet
atque maximus vertente olim egiptii ha
buere bimestre trimestre archades decem
mensium. ... romani sub Ro
mulo rege primo cum numma pompilius du
os addidit ut duodecim esset mensium dierum
ccclxiiii. Secundum antiquissimus hebreorum fu
it annus et ab israhelitis in hodiernum
usque servatur. Sane cum multas intercalationes
annus talis exquireret ne ferie mensium hie
males esse contingerent aut sepius hiemalia
efficerentur estiva Gaius Julius cesar consu
latu suo tertio anni ad solis cursum equavit
cum quod dierum ccclxv cum quadrante constitu
eo quod comperisset hoc in spatio solem fere zodi
acum omnem circuisse. Et quoniam quadrante
illum singulis apponere annis videbatur difficile
instituit ut quarto anno annus esset semper
dierum ccclxvi die illa februario mensi
addens hac in forma ne antiquus videre
tur vi° kalendas martii bis diceret scilicet duobus con
tinuis diebus in quibus verum contigeret et
hic bisextus est. Hunc autem annum romani a
mense martio incepere ob martis reverentiam
a quo mense ille denominatus est alii vero aliter.
Maximus autem annus is est secundum aristotilem quem
sol et luna ceterique planete in eundem punctum
unde initio omnes discessere iterum reden
tes conficiunt. Ut si omnes sint in principio
arietis iterum reperiri annus tunc magnus
erit perfectus. Hoc fieri diversis diversi putavere
antiquorum ut idem censorinus ostendit. Dicit
enim aristarcum putasse hunc annum confici
ex annis vertentibus ii.cccclxxxiiii. Are
theverro dyrracinum ex v.dlii. Heracli
tum et linum ex x.dccc. Dionem ex x.
dcccclxxxiiii. Orpheum ex cxx. Cassandrum
ex tricies septies centum milibus. Hec ille.
Tullius quidem arbitrari videtur ex xv annis
confici. Sed firmus ex xv. dcccclxiii. Se
nex autem venerabilis andalo et paulus geome
tra florentinus astrologi ambo insignes
ex xxxvi completi dicebant. Ex hiis
quippe apud quosdam exortus est error
assentientibus eis si contingat supercelestia
corpora in eundem locum unde ad cursum
cepere reverti et reassumere cursum eosdem
de necessitate producta effectus quos ab pro
duxere et sic nos iterum atque iterum in infi
nitum usque vitam in vitam redituros quod
quidem ridiculum est credere

De Vesta saturni secunda filia

Vestam saturni et opis ovidius fuisse
filiam dicit ex ope iunone memo
rat cereremque creatam. Verum saturni tertia
vesta fuit etc. Et sic due fuere veste
saturni una et filia. De hiis confuse locuntur
autores nonnumquam unam ponentes pro altera.
Et ideo dicentes vestam terram esse quia flori
bus et herbis vestita est de matre saturni dicendum
sumendum est. Quando autem eam dicunt
virginem saturni in filia designatur quam
ignem esse voluit et ut ait ovidius nec aliud
vestam quam vivam intellige flammam. Na
ta quod de flamma corpora nulla vides. Iure
igitur virgo est que semina nulla remit
tit nec capit etc. Hanc dicit albericus
nutricem fuisse iovis exponens quod ex igne
inferiori celestis alatur ignis. Ego autem
contrarium credo elementatum scilicet ab elemento
quod sublimius est nutriri iovem autem a ves
ta nutritum ad historiam pertinere reor cum ut
supradictum est iove natum saturni aspectum
subtractum et veste amite sue commendatum et
ab ea clam nutritum. Dicunt et hanc apri
apo ortorum deo fuisse dilectam quod credibile
est cum dicat ovidius nitimur in vetitum cupimus
semper quod negatum. Vestam enim virginem
colunt et virgines obsequio suo depu
tavere romani quas semper eo quod cautiori ser
varent custodia libidinosi appetime sen
quia absque igne id est calore iaceat queque pene
hinc. Preterea insuper visam dicunt effigiem
quod dicunt eo quod incognita sit nam si
flamma videamus qua illi dicemus esse effi
giem. Dicit insuper augustinus veteres non
numquam et vestam dixisse venerem quia et si in
honestum videatur virginem de turpare meri
tritie nomine potuit hec fictio romanis aliquid

censorinus

annus hebreorum

non diversitates mensium planorum

Gaius Julius cesar imperator

Aristotiles

ovidius

Albericus

ovidius

Augustinus

Virgilius

hiisse dicimus eam in venerem seu libidine
vementes in igne mctuere Ut virgilius
insanias ignes que ruunt .i. luxuria que se
hic calor a similitudine vesta vocari potat
nec vid erit a toto sensu fictiones huius
exponen cum vestam dicamus saturni filiam
i. saturnitatis ex qua saturnitate non minus orit
veneris igne quam virginens pudor hanc
romam summe coluerunt et eius in templo
obsequentibus virginibus perpetuum servabant i
gne que sub summa celebritate die prima in
cipiens renovabant et sacrum istud inter alia a
troianis habuerunt

De Cerere tercia saturni filia

Ceres altera a superiori et notissima
dea frugum est et saturni filia atque
opis ut ab ovidio superius monstratum est hanc
aiunt Jovi fratri suo placuisse et ex eo conce
pisse proserpinam quam cum rapuisset pluto
nec reperiret assere dicunt eam accensis
facibus et maximo cum ululatu per universum
orbem exquisitam Demum apud paludem cyanes
irata cum rastros et aratra et cetera rusticalia
instrumenta que ad culturam terre invenerat
fregisset filie cingulum reperit et ab are
thusa nympha certior facta est quem illam
apud inferos vidisset Que cum Jovi plu
tonis accusasset audaciam ab eo inde primo
suasum est ut papavera comederet Quo cum
fessa fecisset in sopore soluta est Et cum
a sopore facta astitisse Jovi ab eo habuit se fili
am retrahere posse si nil apud inferos co
medisset sed accusante ascalapho compertum
est eam tria grana mali punici ex viridario
plutonis gustasse Quapropter Jupiter
ad mitigandam tristiciam cereris sanxivit
ut sex mensibus anni proserpina cum viro esset
et totidem apud superos cum matre Narrant in
super et inter alios lactancius quod cum perquirens
ceres filiam ad eleusium regem pervenisset
cuius erat uxor yoma et ea peperisset puer
ulum nomine triptolemum quereret quod illi
nutricem ultro se cererem altricem infantu
lo obtulisse Et cum suscepta esset volens a
lumnum facere inmortalem interdum latte divi
no nutriebat noctu clam igne obruebat
itaque preter quam soliti erant mortales cresce
bat puer Quod cum miraretur pater clam noctur
no tempore observavit quid in puerum nutrix
ageret Et cum vidisset eum igne obrui excla
mavit ex quo irata ceres eleusium exani
mavit ac triptolemo eternum contulit bene
ficium

Lactancius

Nam fruges ei propagandas et currum draco
nibus iunctum dedit Quibus ille victor orbem
terrarum frugibus obsevit postquam autem domum
rediit cepheus rex eum tamquam emulum oc
cidere conatus est Sed re cognita iussu ce
reris triptolemo regnum tradidit qui oppidum
ibidem constituit quod ex patris sui nomine appella
vit eleusium et cereri sacra primus insti
tuit que thesmophoria greci nuncupavere
ovidius vero dicit triptolemum infantem fuisse
sepeneris et cuiusdam pauperis mulieris filium
quem ceres in retributionem hospicii illum nu
trivit et demum illi currum tradidit et cum
frumento misit. Postremo insidiis a lyn
ceo rege fere occisus est Quem ceres in animal
sui nominis transformavit Et insuper quod dicunt
et homerus potissime in odissea cererem Jasionem
quemdam amasse et sese illi amicicia et lec
to iunxisse et leoncius addebat cererem ex Ja
sione plutonem filium peperisse Et tandem Jasi
onem a Jove invidia fulminatum Recitantur
preterea et alia Nos autem sensum eliciamus ex
dictis Est igitur ceres aliquando luna aliquando
terra et non numquam terre fructus et persepe secundum
ericon quam saturni et opis dicit filia femina est
et syracusam sicilie regis coniux ut theodoncius
asserit Que autem ex Jove proserpinam parit
tunc terra est ex qua primo proserpina .i. luna
nasci secundum opinionem eorum qui ex terra omnia cre
ata arbitrati sunt Seu potius ideo credita est luna
terre filia quia dum ab inferiori emisperio ad
superius ascendit visum est priscis eam ex
terra exire et sic illa terra dicitur filia hanc
rapit pluto quod terra est sed inferioris he
misperii quod post dies viginti incipit sole
cadente non apparere Et hinc fit ut appareat
eam tunc esse apud hemisperium inferius quantum apud
superius ex quo sumptum est fabulosum illud Jo
vem sanxisse ut anni medium apud inferos es
set cum viro et tantum apud superos cum matre
seu aliter. Est quidem proserpina loco frugis
habita que ex iacto sulcis semine nisi celi tempe
ries agat incrementum habere non potest et nisi eiusdem
inueniet calore in maturitate venire non
posset Jupiter autem et celi tempies est et calor
cuius ope suis temporibus et crescunt segetes et
maturitatem suscipiunt. Et sic ex Jove et
cerere proserpina nascitur Que tunc a plutone
i. terra rapitur quando semen sulcis iectum
non reddit quod aliquando contingit ob nimium
frequentate saucione ex qua adeo bona ter
ra humore emungitur ut exhausta negat

Nota allegoria pulcra de proserpina et plutone

Est seges alma ceres semen proserpina tellus
pluto quo sponso terra labore parit
Inferior reliquis est luna planeta planetis
Quare tartarea fingitur esse dea
Per quos fructificat sunt septem grana planete
Ascalaphus quidam philosophator erat

dare uetitis semibz nutrimentu hinc tbata
ceres · i · agricultores qui terei dici pnt hoi
nes instrumenta frangit rnralia · i · fru
stra opata cognoscit z negligit z ulu
latu feid · i · agricultoz querela incensis
facibus · i · exustione agroz p qua humo
res adversi qui st circa terre supficie exa
lat et utiles ab inferiori tra enotantur
in altu z suadet a Joue cereri ut papaua
comedat · i · ut in quiete vadat · hnt · n ·
papaua sompni quiete prestare p quam
quiete intermissa culture intrat est ut posst
tra ob intermissione emissos humores re
assumere Redire aut ad supos rapta pser
pina · i · habundancia frugu no pt incotine
ti quia grana mali pumca gustauerat
p que intelligenda sut vegetate vite pnci
pia que tunc inciant qn ex huore tre
humectat z calefit seme inditu z inde
putrescen psilit in radices quaz ope se
getes vegetant Que pncipia id per gra
na mali punici designant ut intelligat
qz sanguini similia sit sicut sanguine nut
mentu est aialis spiritui sit z illa pncipia
vegetatiui z ubi ut placet empedocli in
sanguine vita psistit aialm sensitiuoz
sic z segetu in humore terrestri sz Jouis
sententia · i · celi dispositione agit Ut post
sextu mensem qui ani dimidiu signat
ad supos redeat pserpina · i · segetu huda
cia eo q a die sationis seu a mse in mese
septio incipiat spice segetu appare z grana
suscipe et in maturitate ecia deuenire
Que grana usqz ad sationis noue tpus
apd supos pmorant
theodontius Theodonti9 ex cere
ista vetustissima vere historia ex q videt
multu cause fictois supioris assuptu et
histo^{ri} dicit cerere satin filia sycani regis fuis
se pmigem z sicilie regina ingenio cla
rissio pdita Que cu p insulem cuet hoi
nes vagos glandes z mala silvestra pme
dentes nec ullis ob noxios legibz pma
in sicilia tre cultura excogitauit et ad
inuetis instrumtis ruralibz boues iugit
z tris semina dedit Ex quo hoies cepe in
se campos diuide et in vnu queire z hua
virgili9 no ritu viue ex quo a virgilio dcm est
pma ceres unco tram dimouit aratro
pma dedit fruges alimta qz ucia tris
pma dedit leges cereris sut oia muni9
z^{c} pserpina vero dicit speciosissima
fuisse virgine cereris regine filiam et
ob insigne eius pulcri^{me} fama ab orco
molossoz rege rapta z in pniuge supta
eusebi9 Qd ec testat in libro tpm Eusebius Sez
de h^{o} infra plixior fiet sermo De tri
philochor9 pholemo at scbit philocorus vetustissi^{m}
fuisse regem apud attica regione qui
cu tpe ingentis penurie occiso a cocinsu
ppli pze elensio qz peute fame plebe fili
u aluisset inde aufugit z longa nam
cui9 spes erat insigne abyt ad exteras
regiones et quesita frumti copia i priaz
redyt ex qua pulso celeo qui terra occu
pauerat seu s^{m} alios lynceo trace in re
gno prium restitut9 e Et no solu resti
tutus alimta tbuit subditis sz illos do
cuit sco aratro tra cole ex quo cereris a
lupmus e hitus Sunt tame qui velint
no triptholemu multis seculis ante fu
isse q fuit ceres regina siculoz Qd au
tem ceres Jasonu amauit dicit leonti9
ecia historia fuisse talem cu tpe dilu
uij ogigij Jasoni9 quida creteusis multu
frumenti congregassz illud patientibz
penuria ob diluuiu p libito vendidit et
sic ex frumto maxiam conflauit pecu
ma Et hic locus fabule datus q ex
cerca · i · ex frumto plutone diuiciaz de
u · i · diuicias suscepit Jasoni9 aut a Joue
indigna fulminatus dicit qz ab amicis q
bz oportuni9 erat visu est q ante tps fu
cruciatus sit

De glauca quarta saturnj filia

Glauca satin z opis fuit filia z ut
satia narrat histo vno ptucu plu
tone edita z satno sola pntata clam
plutone suato atqz nutrito q ad hunc per
uula diem clausit

De plutone quito saturnj filio Qui genuit venationem

Pluto qui latine dispat d^{r} satin fili9
z opi vno eodeqz ptu ut dicitur
cu glauca edit9 e z clam a satno suat9
hinc veteres infernoz finxe regem eiqz
ciuitate dede dite · De q virgili9 respic
eneas subito z sub rupe sinistra mema
lata videt z infra per plures versq in
quibz illa describit Eius in aulem atqz
maiestate sic describit stati9 forte sedens
media regni infelicis in arce dux here
bi populos poscebat crima vite nil horu
miseras irat9 omibz umbris · Stat fu
rie circu varieqz ex ordine mortes Se
naqz multi sonas excet pena cathenas

fata ferunt animas et corpora pollice dampnat
vincit opus ignota minos cum fratre verendo
iura bonus meliora monet regemque tenen-
tum temperat assistant lacrimis atque ignis
timentes Cocitos flegetonque et stix primaria
demum arripuit et tunc currum illi insuper tum
rotarum statuere quem triga dicit trahique il-
lum atribus equis voluere a matheo scilicet et
ab astro et nomo Amne celebs vivet sic
uxorem sibi quesisse dicit ouidius Nam cum (ouidius)
die quadam ingentibus viribus temptasset tipheus
super impositam sibi trinacriam abicere visum
est plutoni si hoc contingeret posse ad eum
usque lucem diei penetrare Unde obviam con-
scenso curru exploraturus qualia essent
trinacrie fundamenta exivit inferium et
dum insulam circuiret haud longe a syra-
cusis invenit proserpinam cum virginibus sociis
legentem flores Unde cum veneris spiculo
ignes sensisset ut repente pluto sua pulcritu-
dine caperetur et ob id flexo curru virginem
nil tale timentem rapuit et ad inferos de-
tulit et sibi coniugio copulavit. hanc insu-
per vendicione seu reverenciam filiam fuisse
dicunt et tricerberum canem regum custodem
arbitrantur Unde autem capitem fuisse et in-
audite ferocitatis et cuncta vorantem de quo
sit tragedus senecam in tragedia herculis (seneca)
furentis post hec avari ditis apparet domus
hic sevus umbras territat stigius canis qui
terna vasto capita concutiens sono regnum
tuetur sordidum tabo caput lambunt colu-
bre vipereis horret iube longusque torta cau-
da draco par ira forme etc. Hec ergo sit
intencio existimo cum meo fulgencio pluto latine (fulgencius)
sonat divicias et ideo dispater quasi diviciarum pater
a latinis appelletur et divicias pluribus in ter-
ris consistere aut ex terris effodi clarum sit
et terra vocetur opis et super sepius deum est
merito pluto opis dicitur filius. Verum quia divicie
prime pro parte ex cultura terre patuere non
auro compto et satinis terra cole docuit
plutonis deus est pro diviciis ferrea civitas
et custos tesiphon id dat ut ferreas ava-
rorum mentes et truculencias eorum de circa
custodiam et tenacitate earum cognoscamus. hanc
civitatem intrare neminem iustum dicit virgilius (virgilius)
nulli fas casto celeratum insistere limen ut
appareat aut querere aut servare divicias absque
iniusticia non posse. In hac civitate scribit (dantes)
Dantes in obstinatis inferni supplicia quibus
dantes

nulla proximum caritas nullus quia fuit amor
in deum per aulam aurum atque circumstantes mul-
tiplicium curarum anxietates et angende rei
labores exercitabiles atque perdendi formidines
quibus angitur in diviciis hulco tedentes
contiguitate intelligendi sunt currus autem circu-
iciones optancium ditari designat triplici-
tas vota ut labor circueuncium periculum et
futurorum incertitudo monstraret Sic et equos
trahentes tres esse dicunt quorum primus me- (nomina equorum plutonis)
theus dicitur qui interpretatur obscurus ut per eum intel- (primus metheus)
ligatur insana deliberatio acquirendi quod
minime oportunum est qua trahitur seu impellitur
cupidus Secundus abaster dicitur et qui interpretatur (abaster)
quasi niger sonat ut appareat discretis meror
et tristicia que inhibencia se semper pericula et
pavores tercius nomius nuncupatur quem intelle- (nomius)
ge sonare tepere ut per eum adultam quam ob
timorem periculorum ardor fervetissimus acquirendi
tepescat aliquantulum Coniugium vero proserpine qua
superhabundancia dicitur nullum dubium est cum di-
vitibus fieri et potissime iudicio conspectantis
vulgi cuius sepe falsa est extimacio arbitrantur
quod ut plenum divum divites intuetur horrea
plena ibi habundanciam fore ubi fames est
et penuria avaricia procurante Ex hoc igitur
coniugio nil tristius laudabile scilicet aut memo-
ratu dignum Cerberus ut non nulli arbi-
trantur verus fuit canis triceps dicitur eo quod
esset latratu sonorum mordax nimium et in
tenendo fortissimus senserunt tamen vetere ut veror
sensi alios hac sub veritate repositos eo quod
custos fingatur ditis Et id cum perdite divi-
cie intelligende sint ut premonstratum est il-
lum earum vite ditem custodem preter avarorum Et
sic per cerbero avarus intelligitur est cui id tria (non distic… avarorum)
ascripsere capita ut triplicem avarorum demo-
straret speciem Sunt enim qui avarorum cupiunt
et in omne lucrum et inhonestum volentes irruunt
ut quesitum dissipent et expendant Hi in si
diviciarum custodes dici non possint pernicio-
si tamen et dampnosi sunt homines Sunt qui in summo
labore et periculo suo congregant undique et
quocumque ut teneant servent atque custodiant
nec exquisitis sibi prosunt vel aliis Et hii
hominum genus inutile. Sunt qui nullo suo
tempore sed maiorum quesita sudoribus tam studiosa
vigilancia servent ut non aliter quam alienum depo-
situm contingere audeant et hii segnes atque
tristissimi sunt et ditis custodes certissimi
serpentes vero cerbero additi tacite atque mor-

dates avaritie cure sint. Plutone hunc
cicero insuper vocaue ortum ut in veriinis cicero dicit
ut alii ortus venisse etiam et non proserpi
nam sed ipsam cererem rapuisse videbatur etc.
Orcum vero ideo sic vocari dicit rabanus quasi
receptorem mortuum quod recipiat quacumque
morte morientes. Februum preterea dici volunt
Vnde mensis februarius dictus est non a febre ut multi stolide arbitrantur
sed a lustro quodam sacro a veteribus ei constituto
per quod manes purgari credebant et hoc
in mense februarii fiebat et inde mensis
ille nomen sortitus est quod a macrobio in li
bro saturnaliorum dicitur sic. Secundum dicavit
februo qui lustracionum potens creditur lus
trari enim eo mense civitatem necesse erat quo
statuit ut iusta diis manibus solveret etc.
His prelibatis quid hec fictio historie tegat
lattancius apponendum est. Refert ergo lattancius de pluto
ne in libro divinarum institucionum sic quia
illud in vero est quod regnum orbis ita partiti
sortitique sunt ut orientis imperium iovi ce
deret plutoni cui cognomen fuit agesilao
pars occidentis obtingeret eo quod plaga orientis
ex qua lux mortalibus datur superior occidentis
Theodoncius autem inferior videatur etc. Theodoncius autem
paulum plenius de hoc inquit saturnum scilicet
iovem neptunum et plutonem fuisse filios qui
De divisione tri- eo mortuo cum eius partirent imperium contigit
sceptrorum iovis plutoni iuniori in occidua regni partem
neptuni et plutonis regnare apud ea loca in quibus postea masse
molossi secus inferum mare et is a circumadia
centibus regno suo populis appellatus est
eo quod senis et receptator celestorum esset homi
num et quia ingenti tam suo quem cerberum ap
pellabat consuetus esset vivos homines trucida
dos apponere hinc proserpina virgine sicula
cum intercepisset rapuit et in regnum depor
tavit suum eamque sibi coniugem copulavit hec
eusebius ille. eusebius autem in libro temporum hunc appella
tum aydoneum ait et tempore lyncei regis argivo
rum atque erichtei atheniensium regnasse

De veneratione plutonis filia et honoris coniuge rubrica

Veneracionem filiam fuisse plutonis simul
Fulgencius affirmat Theodoncius autem hanc re
verencia vocat dicens venerari deos oportere
maiores autem homines revereri. Et quoniam ea que
hominibus exhibentur et non diis plutonis fuit fi
lia id est reverencia non veneratio appellari ex qua
autem concepta sit inde non habetur cum proserpi
nam sterilem fuisse omnes affirmant hanc
honori nuptam paulus et theodoncius dicunt

et ex eo peperisse maiestatem ut supra monstra
tum est. Ergo ex hoc figmento id sencio quod in
tueor divicias super plutonem diviciarum deum
e quibus divicijs oriri reverenciam satis cer
nimus cum reverencia solis exhibeatur divitibus
etiam si inertes degeneres insipientes pravique sint
homines tute sunt apud mortales extimacione
divicie. De chyrone sexto saturni fi
lio. Qui genuit othiroem.

Chyronem centaurum saturni et phillare
filium volunt. lattancius tamen dicit eum lattancius
ex pelopea conceptum cuius originis talis ex
tat fabula. Saturnum scilicet venustate
phillare captum eam intercepisse et dum
cum ea ut aiunt servius vellet concubitu inter
veniente opi coniuge confestim se vertit in
equum ne cognosceret in culpa phillara
autem ex eo concubitu chyronem concepit pe
peritque qui ab umbilico superius hominem ab
inde vero infra equum. Qui cum excrevisset
in silvas abiit easque colunt hunc aiunt
a techide achillem puerum commendatum que
ipse nutrivit et docuit et filii esculapium
postremo cum eum visitasset hercules cau
sam est ut una sagittarum eius lerneo ve
neno perlita super pedem eius caderet qua letum cum
a parentibus fuisset gemitus immortalis in o
thiroe filie vaticinium implevere quo pre
dixerat eum optaturum esse mortalem gravi
vexatus morbo mori cupiens oravit su
peros ut illi mori concederent. Quo concesso
ab eisdem in celum translatus est et in zodi
aco locatus et sagittarius appellatus et
quoniam valuerit auspicio eo coram celesti ara
apposita est. Ex his fictionibus theodoncius
et barlaam sensum exprimebant huiusmodi chi
ronem id est saturni filium dicunt quia circa astrol
ogia plurimum valuerit et quia ortorum adaqua- ortorum adaquacionibus plurimum inveniunt
quationem invenerit phillare dictus est filius
quasi phillidros. i. aque custos vel amator
eo quod ad irrigacionem ortorum plurima u
teretur. Quod autem in concepcione eius saturnus
a coniuge reptus vertit in equum dictum est
eo quod causam suam apud turbatam coniugem
iustificavit dicens quod ob id aliarum mu
lierum concubitum quereret si forte filios mas
culos suscipere posset cum plerum sibi meliores
sexus ex eo concepta ob promissum titano
servare non posset. Et sic ob hoc equ
alte iussum est et in equinis. i. instinc
tibus vo volunt fabulam a precedentibus
causam hausisse Nam cum vidissent zelum

michiles ut dicit ysidorus hominum parit et
iumentorum medicinam invenisse hominis et equi
filius deus est et chiron denominatus ut in
telligerent quia chirurgiam non phisicam reper
visset qui eum doctam manum opatur nam
chyros grece manus est. Hunc a sagitta
herculis vulneratum sic historiographum
dicunt et eum letalem morbum arte sua ali
quamdiu curasset visum et amicus eum in
mortem creatum que venenum ne non occideret
Tandem cum missus in morte ob meritum vir
tutis sue quia iustissimus fuit homo ut in yli
ade dicit homerus ad perpetuam sui nominis
memoriam ab antiquis inter astra locatus est

De ochiroe filia chironis

Ochiroe filia fuit chyronis ex quadam
nympha caici fluvii suscepta ut ait
ovidius certe vult rutilis humeros protecta
capillis filia centauri quam quondam nym
pha caici fluvii in rapidis ripis enixa vo
cavit Ochiroes non hec artes contenta pater
nas edidicisse fuit fatorum archana cane
bat etc. hec esculapium orbi toto profuturum
predixit et patrem optaturum mortem et
se equam futuram que omnia evenere. Verum huius
significatum puto esse cum dicat theodontius ca
tethim achillis nutricem fuisse ideo in e
quam versam dici quia genuerit equum i. ho
minem bellicosum uti achilles fuit a furore
eius et ipsa techie ut dicit leontius aqua
dea nuncupata est Equi autem ubique apud
antiquos bellorum erant presagium ut dicit
virgilius Quatuor hic primum omen equos
in gramine vidi Tondentes late campum
candore nivali Et pater anchises bellum
o terra hospita portas Bello armantur e
qui bellum hec armenta minantur etc.

De pico septimo Saturni filio Qui genuit faunum et Ventam fauuam

Picus auxonie rex saturni fuit filius
ut asserere videtur ovidius dum dicit pi
cus in auxoniis proles saturnia terris et vir
gilius attempus fauno picus pater iste quoque
parentem te saturne refert etc. Hunc dicit sui
a pomona pomorum deadilem ac eius sor
titum coniugium Demum ut ait ovidius cum die
quadam venaretur a circe solis filia visus
et amatus est. Qua cum ipse parvipenderet
ab ea irata in avem sui nominis versus est
Sane ovidius a primo discrepat picum virum
fuisse circis dicens eum quoque dilexisse po

monam et ob id circes zelo commota ante
avium tetigit virga et in picum avem
mutavit. Huius autem fictionis effectus talis
a primo arbitrum videtur picum scilicet regem co
in picum avem mutatum dici quia augur fuit
et domi picum habuerit per quem futura prenosceret
et sic in pontificalibus libris habetur Nonnulli
dicunt hunc picum cum ob singularem studium
domandorum equorum aliquando indies esset homo acu
te doctus eloquentissimus fuit et quia eloquentia
in commodum suum multos traxit agrestes eos
quoque fecit sibi obsequiosos et ob id fictum
puto eum in avem sui nominis fuisse conversum
est enim pico avi inter alias proprietates hec ut
cum habeat longissimam linguam estivo tempore ex
quirit loca formicarum plena et emissa in
ter eas lingua patitur eas illam conscendere
et morsu prehendere Tandem cum illam formica
rum plenam sentit retrahit et adherentes
una secum formicas comedit sic pastus evo
lat Sic picus rex eloquentia i. lingua trahe
bat agrestes qui formicis similes sunt et
in suum ut decens est vertebat commodum Au
gustinus autem ubi de civitate dei dato quod ad his
toriam spectant quasi poetica fictorum flocci fa
ciat incipit Exortum est laurentum regnum
ubi saturni filius picus regnum primus acce
pit Et paulo post sequitur Sed hec poeti
ca opinentur esse figmenta et pici patrem ster
ten potius fuisse asseruerunt a quo peritis
simo agricola inventum ferunt ut fimo ani
malium agri fecundarentur quod ab eius nomine ster
cus dictum est hunc quidem sterculium vocatum ferunt
qua autem ex causa eum saturnum appellare vo
luerint Certe tamen hunc sterten seu stercu
cium ruto agriculture fecerunt deum picum
quoque sui eius filium etc. Et sic videtur per
augustinum ovidium picum filium non fuisse sa
turni. Sane cum pici plures esse potuerint
et augustino credendus picum quedam sterce
fuisse filium et alium picum filium fuisse satur
ni huius insuper inventum lusoria pila in libro
naturalis historie plinius asserit fuisse

De fauno pici filio Qui genuit faunos satiros panes et silvanos. Acim et eius medontem et latinum et secundum quosdam Ventam fauuam quam alii volunt soro rem fuisse et coniugem

Faunus pici fuit filius ut virgilii
testimonio patet dicentis Sed rex picus
fauno picus pater etc. hic etiam patri successit

in regno de quo dicit lactancius in libro di
uinarum institucionum primo ordo ut populus
apud romanos institutor ineptiarum vestigio
inuenit sic ante pompilium faunus in la
cio qui et saturno auo nepharia sacra
constituit et sororem suam fentam faunam e
andemque coniugem consecravit Quam ut crispus
clodius in eo libro quem grece scripsit dicit
eo quod contra mores decusque regium clam
vini ollam ebiberet et ebria facta erat uir
gis mirteis ad mortem usque cecidit postea
facti penitens cum desiderium eius ferre non
posset illi satius detulisse honores de fau
no vero hoc et fauna quod dii facti sunt vide
testari Ennius sic quidam deus est fatuellus
huius uxor est fatua idem faunus et eadem
fauna dicitur autem fatuus faunus et fauna a vati
cinando i. fando unde et fatuos dicimus
inconsiderate loquentes ergo faune et fatue
nomen quod asseruit et cetera hec ille

De fenta fauna pici filia et coniuge
fauni seu filia

Fenta fauna ut primo supra dictum est
filia fuit pici regis et coniunx fauni
fuit sic lactancio teste et quamquam crispus
claudius iunius hostium de ea scribit gabius
bassus dicit eam fatuam nominatam quod mulieribus
fata canere consuesset ut faunus uiris eandem
varro scribit tante pudicitie fuisse ut ne
mo illam dum uixerit preter suum virum mas
viderit nec nomen eius audierit et ideo mulie
res illam in operto sacrificare consueverant et
bonam appellare deam. Sed de hac macrobius
saturnaliorum libro autem cornelii labeonis
hanc maiam dicit dicitque eique sub nomine bone dee e
de kalendis maias dedicatam eandem terram que est
et id occulciore ritu sacrorum doceri demum
eam opem bonam faunam et fatuam pontificum
libris appellari bonam quod bonorum omnium admitu
causa sit faunam quia omnibus uiuentibus
faveat opem quod eius auxilio uita constet
fatuam a fando eo quod non ante infantes
partu editi vocem edant quam terram attigerint
Et quia tum regali sceptro finxerit sunt
qui dicant eam iunonem huius potencia Et
alii eam arbitrantur proserpinam eo quod illi porca
ob depastas segetes sacrum fiat preterea eam
non sororem et coniugem fauni ut quidem
dicunt sed filiam eius quem in amore eius lapsum
et ob id quod esset oppressa nimio noluisset eius
parere desiderio uirgis mirteis cesam tandem
eo in serpentem uerso cum ea concubuisse creditum

et ob id in templo eius virgam mirteam
nephas esse et extentam super caput eius vi
tem videri eo quod pater vino illam decipere tentasset
Quod in templo eius suo nomine non consueuit in
ferri sed vas in quo vinum esset iudicium mella
rium nominari et vinum nuncupari lac Et
serpentes in templo eius innocuos et pavidos
apparere et alia plura quasi velint hanc
faunam terram esse Que quidem ego ambages
et circuitiones detestor et omitto libens

De faunis satiris et panibus et siluanis
filiis fauni

Faunos satiros et panes atque silua
nos dicit theodocius fauni fuisse
filios leoncius vero dicebat satiri. De quibus
eo quod nullius nomen sciatur proprium seu opus i
nvenerim tractare de omnibus notum est faunos quo
et satiros nemorum dicebant deos Et ut
ait rabanus hoc et non signo ondebat
ficta paganorum confictibus panes vero agrorum
deos et siluanos siluarum sed in proprie a poetis
persepe unus pro alio assumpti sunt ut virgi
lius facit Et nos agrestium pucianum
nna fauni hos esse semones seu semideos
vocari veteres voluerunt ut scribit ouidius. Sunt
mihi semidei sunt rustica numina nymphe
Et fauni satirique et monticole siluani
Quos quoniam celi nondum dignamur honore
Quas dedimus certe terras habitare sinamus
et cetera hos ego ut fauni nec saturni filios
credam cum homines isti illi vero quodam modo ani
malia bruta sint. Sed possibile forsan est
circa saturni tempora uel fauni ex eis ortus
esse error et de eis primo recitacione in mu
lierculas verum cepte de quibus tamen ab insigni
bus autoribus quedam miranda narrant
Nam pomponius mela ultra athlantem mau
ritanum montem dicit noctu lumina visa
et strepitus cymbalorum atque fistularum
auditus persepe nec die repertus quisquam atque
pro constanti habitum hoc faunos esse atque
satiros et huiusmodi esse consimilis animalia. Postea dicit
rabanus satiros homunciones esse et habere
unicas nares et cornua frontibus pedesque
caprarum similes et ex hiis unum a beato antho
nio per solitudines thebaidis paulum sanctis
simum virum heremiticam agentem vitam exqui
rentem visum atque ab eodem interrogatum re
spondisse se mortalem et ex accolis heremi unum
ex hiis quos stolido errore lusa gentilitas
faunos satirosque colit alii siluestres
homines putant appellantque incubones

seu ficarios. Ex quibus sic scribit marcia- marcianus
nus ubi de nuptiis mercurii et philologie
ipsam quoque etiam que hoibz una est referu-
tur longeuorum chori qui habitant siluas
nemora lucos lacus fontes atque flumines
appellantur que pances fauni fones fatue que
uel fantue uel etiam fane a quibus fana dicta
sunt eo quod soleant diuinare. hii omnes post
prolixum enim moriuntur ut homines sed tamen ut
presciendi et incursandi et nocendi habent pro-
tissimam potestatem hec marcianus. hos autem dicit marcianus Aristoteles
Aristotiles post annorum milia et nymphas
et satiros perire. Nonnulli autem gentilium me-
alias stulticias suas in hanc deuenere. ut
se hominum mallent filios quam hominum dici arbitrantes
cum matrum meretricia accusarent sue nobi-
litati plurimum splendoris inferre ex quibus
pauci apponuntur.

De Aci fauni filio

Acis filius fuit fauni et nymphe sym- ouidius
methidis ut clarescebit ouidius dicens
Acis erat fauno nymphaque semethide
cretus etc. Ex hoc talis ab ouidio fertur
fabula. Quod scilicet galathea nympham
siculam amauit et ab ea amatus sit etc.
ut supra ubi de galathea uerum quia aliquid sensus
hic ex fictione sumitur quam supra scriptum sit illud
apponendum uisum est. Dicit ergo theodocius ciclo-
pem tirannum apud siculos fuisse cui ma-
ximum erat pecus lacte cuius plurimum eius
augebant substantie. Et ideo galathea
i. lactis dea amasse dicitur. Verum galathea
id amasse Acim dicit quod ex humiditate lac
procreatur. Sed cum aque acis fluminis hac haberent
proprietate ut desiccerent ubera potantium pecudum
non solum ciclops ob id a flumine illo certo quod
in tempore amoris greges inhibebat sed non numquam
per riuulos illud conatur atque desiccare
conatus sit frustratus. Ergo autem non credo
hunc fauni regis fuisse filium sed forsan alicuius
alterius nobilis uiri sic uocati seu unum ex
his fuisse qui faunorum filios dici maluere
quam hominum.

De Eurimedonte fauni filio. Qui genuit periuiam.

Eurimedon filius fuit fauni ut
placet statio in thebaide ubi dicit
Comes eurimedon cui pastoralia fauni
laurentum regis fuisse filium. Sed quia in sil-
uis querasaret ad extollendam progeniem suam
se fauni finxit filium fuit. n. hic ut dicit
statius ouidit in bello thebano partibus fauens
eteocli.

De periuia Eurimedontis filia et nausithei matre

Periuia filia fuit eurimedontis ut in
odissea scribit homerus dicens. [Greek text, illegible]
. Post nausitheum quidem primus
neptunus etiam mouens genuit. Et peri-
uia feminarum specie optima minor filia magna-
nimi eurimedontis.
Dicit autem leoncius eurimedontem giga-
tum fuisse dominum et cum eis perisse hec ex
neptuno peperit nausithen ut per homerum mon-
stratum est.

De latino laurentium rege fauni filio. Qui genuit lauiniam et prenestem.

Latinus laurentum rex fauni et ma-
rice nymphe laurentis fuit filius ut
carmine patet virgilii dicentis. Rex arua Virgilius
latinus et urbes iam senior longa placidas
in pace regebat hunc fauno et nympha
genitum laurente marica. Accepimus etc. Jus- Justinus
tinus autem non fauni filium sed nepotem dicit
ex filia scribit enim. Redeunte hercule ex his-
pania gerione superato fauni filia uitiasse
et ex eo concubitu suscepisse latinum. Summus
autem. Vestes secundum esiodum eo in libro quem aspido-
pia uocat latinum ulixis et circis fuisse fili-
um quam nonnulli maricam uocant et inde de
eo dicit virgilium dixisse. Solis auum spectemus
eo quod solis circes fuit filia uerum dicit summus
que tempus uero non procedit et id illud accipiendum
esse virgilium qui ait latinos plures fuisse
ut intelligamus poeta abuti ut solet nomi-
num similitudine. Sed quidquid dicant alii cum uniuersa-
lis fama virgilio faueat latinum scilicet fau-
ni fuisse filium. Est insuper et de matre marica
opinio uaria. Seruius autem de ea dicit. Est autem
marica dea litoris minturnensium iuxta liri
flumine. Oratius et manentem marice litoribus oratius
tenuisse lirim. Quod si uoluerimus accipere uxorem
fauni maricam non procedit. Dii enim topici i.
locales ad alias regiones non transeunt
sed potest dici quod per poeticam licentiam laurente
marica cum sit minturnensium dicunt alii per
maricam uenerem intelligi debere cuius fuit
satellitum iuxta maricam in quo erat scriptum
[Greek text, illegible]. hec Summus. hoc tamen dubium
pauciis pro absoluerim plures enim potuerunt esse
marice ut de latino etiam dictum est. hic

aut latinus laurentibus rex fuit eo tpe quo
troia delata est habuit quod amatam danni
Regis ardee sororem in coniuge ut per virgili
Varro um patet varro aut in eo in libro que de ori
gine lingue latine scripsit dicit palancia
evandri filia eius fuisse uxore eum quod volunt
profugum suscepisse enea et ubi Responso
susceperat lauinia filiam iam turno filio dan
ni promissa dedisse uxorem Qua obrem
bellum mitens mit enea et turnum exortum
e in quo latinum cecidisse dicit Sruius

De lauinia filia latini et eius coniuge

Lauinia filia fuit latini Regis et a
mate secundum virgilium Qua cum turno re
gi promissa latinus prestaret in coniuge enee
troiano mitens exortum e bellum et ut ait
Sruius in primo se concursu latinus occisus
est Et sic patris dotata sanguine aduene
coniugio iuncta est Et cum virum in eode conflictu
apud numicum fluuium perdidisset timens iulo
us priuinguum insolenciam ex enea pregnans
aufugit in siluas Et ut dicit Sruius apud
tirum pastorem diuitit ibique pepit filium quem
Iulium siluium postumum appellauit eo quod post
patris funus in siluis natus esset hiat ascanius
postea Reuocauit in Regnum prium cum ipse
secessisset in alba a se condita Que quidem
cum Regia indoles ingenio mulieris in pec
tore ob adversas Res in nulla fracta esset
a deo integre conseruauit ut adulto filio
auitum quod diminutum posset Resignaret
Eusebius Eusebius aut in libro temporum dicit hiat post
enee mortem melapondi cuidam nupsisse
et ex eo concepisse filium quem latinum siluium
nominauit qui eciam latinus iulio siluio
mortuo imperauit

De preneste latini Regis filio

Preneste latini Regis fuit filius ut
Solinus solinus ubi de mirabilibus scribit in
det asserere Et hunc ait prenestem ciui
tate fuisse et a suo nomine nuncupasse dicit
n. sic preneste ut zenodotus a preneste vlixis
nepote latini filio etc. De eo aut nil amplius
legi De iunone neptuno et ione saturni
filijs et eorum prosapie in sequentibus scribitur
ut hinc octauo libello finis imponatur

Genealogie deorum gentilium liber
octauus Explicit

Genealogie deorum gentilium secundum
Johannem boccaccium de certaldo liber nonus
Explicit Incipit feliciter in precedenti ar
bore cuius in radice Juno est describitur tamen in
ramis quam in frondibus omnis eorum Junonis
tantum posteritas. Prohemium.

M
aiori iam celo contem
plationis satim quam te
pisse in lamentum litteras
peterum et ecce sen
maris estum fervens sit seu
occiduus impellente flatu
repente in egeum usque mare delatus sum et
conspectu samos iam dudum splendide insule
quasi victis auctoris severissime vero fortuna
tum me compulit. Ibi dum protinus in celum usque delata
vetustissimi templi semesa fastigia cerne
rem corrupti disiectas in frusta columpnas mira
biles emissas e sedibus bases diruptas testu
dines equatas fere solo pretium longissimas
alas humo infixos tholos et omnes ingentis
primo monstruosi edificii soluta compagine
atque ruinarum densam tumulis vepribus
atque silvestribus arboribus sua sponte nascentibus

iniusto que occupatis turpi mirabundus intuerer metum que premerem cum ob obsequium tantis studiis potuerit evo suo moles extolli sumptusque veterum magnificos laudare venit in mentem samiam fuisse Iunonem et a samiis preceteris deitatibus honoratam et ne fastigio comprehendi templum illud olim inter cetera orbis mirabile et vetustissima fama celebre eidem Iunoni ab incolis fuisse constructum. O quot grandes divitieque labores exhausti quot architectorum emuncta ingenia quot pontificum instituta sacra quot ingentium virorum matronarumque ornatus appositi ut dyabolo prestaret obsequium pereunte. Et hic in cogitationem longiusculam perseverans emisso ex profundissimo pectoris archano suspirio metum inquam Et rubescant miseri christiani quibus hac tempestate facillimum est ut rem domesticam augeat motum terebrare infesta maris et fluminum alveos inertis piscatoribus radere archoas tunsire mures ethiopum experiri soles hyperboreas fallere grypes libicos sopire serpentes marmaritos leones excludere occeani sulcare vatibus et si daretur in celum usque conscendere. Heu miser quid defleo aliqui forte cum honestate pro viribus sudores assumunt. Sed quid dicam duenes piraticam infestare maria itinera obsidere famas insultire falsas signare tabellas venena porrigere bella iniusta movere sanguinem iustum fundere fidem frangere et in cultos divum suppetat vires tirannide et violentia excere ut ampliusculam possimus facere substantiam periturum ingemiscendum equidem est cecitati nostre. Et quid queso si detur cumulasse quod cupimus? Restat palatia erigere thalamos ornare equos ministrosque parare gemma festosque dies ducere auro gemmis et purpura illustres apparere alea ludere possessiones amplissimas facere innidaria latusque componere si in honor nominis dectus nostra gloria ab indignioribus occupatur. Sunt inclita Ierusalem civitas assirenis loca sacra et memoratu dignissima barbarica fedantur spurcitie et in dedecus christiani nominis deturpant hostes blasphemant flocci faciunt atque rident quo verbum caro factum est quo natus christus et altus quibus se deum et hominem demonstravit et predicans dogma tradidit salutare quo ut nos solveret a laqueo servitutis mortes passus mortuus et sepultus est quo cum surrexisset a mortuis virtute propria evolavit in celos. O celestium facinus o dedecus inexpiabile potuere insule minus et pueri incole e montibus columpnas excidere integras evellere saxa et in amplissimum opus deducere et in sumptus aurum ingentem pondera erogare ut templum admirabile nepharie construerent mulieri. Et nos europa vobis omnes negligit classem in mari trahere arma sumere naves conscendere et bellum hostibus inferre et iuribus regionem iustissimam a tam iniquis hostibus emundare et a nostris frontibus ruborem detestabilem amovere ut hiis lapidibus non in terris periturum templum sed in celis civitatem edificemus eternam. Sed quid verbis forte superfluis aures verbero segnes puniet deus et avaros divites dimittet inanes. Nos autem in propositum revertamur. Dum igitur ruinas inspicio nequeuntes auferre adhuc loci veterem maiestatem satis aditi a delatce fortuna monet qui Iovis atque neptunum lecto sermo paululum diffendus ut Iunonis fabulosam progeniem in medium traham et in qua belligeri martis omnis prefusa continetur prosapia cuius inter strepitus atque furores queso inertis deus qui david docuit manus ad bellum sua pietate deducat in pacem.

De Iunone VIII. Saturni filia que absque viro concepit et peperit Hebe et Martem

Iuno errore gentilium regina deorum Saturni et opis fuit filia ac Iovem nata eodem cum partu fuit prout et Iovis coniux ut dicit Ovidius: Ut genus aspicitur saturni prima parente fecit saturni sors ego prima fui etc. Educatam autem illam a Tecl[?]ide dicit Homerus eamque neptunum educasse asserit Albericus. Ut Martianus illa dicit nuptis se inmittunt maie filium eam preterea reginorum atque divitiarum faciunt deam et sic coniugem ut scribit Virgilius Iunonem ac etiam cum Semela inigalia curre preterea et partirentibus pessenolunt ut per plautum patet in aulularia dicente perii mea nutrix obsecro te uteris doles Iuno lucina tuam fidem etc. Illi insuper insigne currum et arma attribuunt ut in yliade demonstrat homerus et ne deorum regina sola procedat pedissequas illi quatuordecim nymphas asserunt ut in persona eius ait Virgilius: Sunt mihi bis septem prestanti corpore nymphe etc. Inter quas illi yris precipue famulatur. Avem etiam pavonem in tutela eius dixere cauda cuius eam argi pastoris sui occisi a mercurio oculos apposuisse dicunt. Ovidius vocant et illam preter Iunonem et reginam nominibus multis ut puta lucinam matronam

Ovidius
Homerus
Virgilius
Plautus
Homerus
Theo[...] dam[...]

turici deum mitem fluonia februa mt du
ca domiduca unxia cinthia Ocigena
populonia et proserpina ea qz dicunt
comestis lactucis silvestribus hebe filiam conce
pisse sit et percusso flore marte Ex Jove
vero viro suo peperisse vulcanum et alia
de ea referunt plurimum Circa predicta
sicuti multa sunt sic et multa dixere ... si
Dicit autem barlaa Junonem saturni ac opis
filiam arbitratos qui saturnum tempus conficere esse
et opi matiam Junonem terram credidere
vel aquam sic et macrobius ubi de somp. scipi
onis illam Jovis dicit esse sororem quia eisdem
seminibus quibus Jupiter producta sit cum Jove ce
lum asserat et aerem dicat esse Junonem
Quia id ante Jovem natam dicunt quia cum Jupiter
ignis sit et hec aer non videtur apud nos quod ab
spiritu qui aer est ignis deducatur possit in
flammam nec sublato aere usque vivere Et ideo
oportuit aerem esse si ignem velis vel quod ignis
motu aeris attendat ut in silvis locisque
palustribus sepe vidimus contigisse et sic aer
natus ante quam ignis Eam autem educatam
a techide ideo fictum est quia humiditate aque res
tauratur quidquid aeris extenuati in ignem
vertitur Eam autem educasse neptunnum
et ... ubi de eis fiet mentio exprime
tur Jovis autem uxor ideo dicta est quia sit aer celo
seu igni suppositus Fulgentius autem dicit Jo
vem aliquando pro igne et aere et nonnumquam pro ig
ne tamen sumi Sic Junonem pro terra et aqua et a
liquando pro aere solo et ideo quando pro igne et aere
accipitur Jupiter et Juno pro terra et aqua mutuo
coniuges dicunt cum ignis et aer habeant agere
et terra et aqua pati Et sic superioribus et
inferioribus agentibus suffragantibus super
celestibus corporibus apud nos cuncta gignun
tur Cum vero ut ... sumunt ait Jupiter pro
igne tamen et Juno pro aere ponitur tamen ratione
contiguitatis quam etiam tenuitatis elementaris
similitudine fratres esse dicunt Theopopus
vero in cypriaco carmine et ellanius in
diospoliticlna dicit Junonem a Jove vinc
tam cathenis aureis et depravatam in cu
dibus ferreis Quod nos nil aliud sentire vo
luisse arbitror nisi aere et a frigiditate
et divitie ... depravatum cathenis aureis
i. per continuatas lucis successiones ignem mit
tium esse Tullius vero dicit esse hac materia
sic Aer autem stoici disputant interiectus inter
mare et celum Junonis nomine consecratus que
est soror et coniux Jovis quod et similitudo est ethis

et cum eo summa coniunctio Effeminarunt autem
eum Junonique tribuerunt quo nichil est mollius
esset Reginam et deam regnorum atque divitiarum
insuper dixere Junonem Quam fulgentius vela
to capite et sceptrum manu tenentem de
signat nil aliud ut ipse credo volentes ostende
re quam in parte regna consistant et divitie
Dicimus enim Junonem terram esse in qua reges
mundi consistere satis patet Ergo si ipsa in
se regna regnorum tenet regina est Quod
per sceptrum demonstratur et hac eadem ratione
divitiarum est dea Nam autem in visceribus me
talla omnia et preciosos lapides tenet quod per
velatum caput ostendit autem in superficie se
getes fructus que omnes et pecora in quibus
prisco consistunt divitie veterum ostendit et pro
bet coniugiorum autem deam voluerunt eo quod ut plu
rimum dote media eatur in coniugium que dos
Juris Junonis est preterea Junonem in aliqui
bus lunam esse credidere eamque esse humanos atque
multa posse et potissime esse motus de lo
co ad locum et hinc arbitrati sunt Junonem pu
ellas nubentes et de domibus parentum ad spon
sos euntes prius duce et inde interducta vo
citata est Seu alia ratione quia veteri more noc
te virgines ad sponsos mitte consuevere eis
erubescentibus ne palam virginitatem depone
Et quam luna dum lucet ducatum prestare
videntur itineris iterducta dea est Et quam hoc
ducatu illas primo in domos virorum vide
tur duce etiam domiduca dea est Et quam
virgines sub ducatu Junonis venientes
ad limina sponsorum ritu veteri variis unc
tionibus postes ungebant Juno ab unctionibus
illis unxia appellata est et sponse deinde
vocitate unxores Et deinde ut dicit albericus
eo ventum est ut dicantur uxores Partune
cum autem dea ideo illam dixere dicit fulgentius
quia divitie quibus ipsa preest semper de se al
pariant Quod quidem non est simpliciter verum de
omnibus et semper quinimmo parturientium dea dea
est quia luna qua ipse cum Junone volue a
parturientibus sub lucine et Junonis nomine invocari
consuevit et eius muneris esse dicebat ut ait
macrobius distendere et laxare rimas cor
poris et meatibus viam dare quod est ad accele
randos partus salutare et tunc vocatur
artemina greca quasi aerem secans latine lu
cina illi ideo attributum est ut per eum designetur
circuitio aeris continua esse terra firma
vero illi data sunt quia bellantibus et maxime
divitiarum et regnorum tam ea suadeant

fulgentius

non vir n. uxor
titum sit

Quare Iuno dicatur xiiij nymphas habere

prestare et preparare videatur nymphas illi obsequiosas dicunt esse quatuordecim ut noscamus totidem in aere accidentia variis de causis generari ut puta serenitas ventorum impetus nubes pluvia grando pruina ros choruscationes tonitruum iris cometes vapores incensi et nebula. Nonnulli tamen alias describunt et demptis ex dictis aliquibus et alias superaddentes que terre videntur contingere ut sunt motus exalantia in terris incendia et huiusmodi. Porro ex hiis que Iunoni famulantur famulariorem describit a poetis Yris quam Taumantis fuisse filiam volunt id est admirationis eo quod sit coloribus et apparitione mirabilis. Hanc enim Iunonis nuntiam dee ideo attribuunt ut per eius picturatam variis coloribus curvaturam opum ornamenta designent que quidem fulgore suo admiranda sunt sic descendentia ut ascendunt et ut hec tam pulchra repente dissolvuntur sic et divitiarum splendores in momento resolvuntur in nichilum. Voluit preterea eam Yrim dici quasi erim quod certamen est eo quod propter divitias multa oriantur certamina. Et hinc aiunt quandam Yrim semper missam ad discordiam excitandam. Pavonem vero illi in tutela tribuunt ut qualitates ondant divitum

Quare pavonem habeat in sua (tutela)

incolit et pavo tecta et edificiorum semper celsiora conscendit ut appareat divites preeminentias omnes appetere. Picta insuper penna nitet undique et laudibus delectatur et ad ostentationem sui adeo trahitur ut erecta in girum oculata cauda nuda atque turpia posteriora relinquat per que purpura divitum et vestes auree et inanis gloria et futilis pompa aures adulatoribus patule designant in quas quotiens minus advertentes incurrunt evenit ut quod forsan sordidi latebat detegatur et appareat splendore sub illo cor miserorum curis anxiis lacessitum ignavia stultitia amore ineptia vitiorum spurcities et non minus quam cadavera [illegible] tempore marcentia tabo. Superest de nominibus et potissime de hiis de quibus nil dictum est ponere rationem. Vult igitur Tullius eam vocari Iunonem quasi iuvanem id est

Est ei clamosa avis pavo in qua clamores et iactantie voces iactantiaque intelligunt divitum

Tullius

Rabanus

Leontius

Ianuam quasi purgatoribus feminarum eo quod quasi portas mensis natis pandat et nubentium maritis. Leontius autem dicit quod Iuno grece dicitur Hera quod quidem venit ab era quod est terra et sit mutatio e in h et sit Hera. Tamen mutata alpha in n sit Nera. Vult proprie Iuno terra est. Socigena vero appellatur eo quod mares societ iugatque connubio feminis. Sic et Populonia ob id quod ex coniunctionibus hominum atque mulierum a sexus populi crescerent. Et inde Cinthia quod hinc nomen est Cinthia dicebatur quod ipsa a virginibus cingulum castitatis dum viris iungerentur exsolveret. Quidquid dicant isti Veneris hoc ego officium puto. Quam Alberico teste dicebant Iunonem domiducam in nuptiis sequi eo quod Iunonis esset officium primo ad matrimonium spectantia agere, Veneris vero virum et virginem in coitu iungere et cingulum virginitatis solvere quod ipsi veneri tribuunt et ceston vocant. Matrona vero dicitur quia hiis tantum prestat mulieribus que viris mature sunt aptis que conceptui que et ipse etiam si non nubant matrone sunt aut dici possunt eo quod secundum etatem matres esse possint. Curitim vero dicit Albericus eam vocari quasi regalem vel fortem vel potentem vel magis secundum armatam eo quod bellantes curribus utuntur quibus illa ratione cause vel locorum preesse voluit deam et nivem vocant eo quod illam terram intelligant omnium matrem. Fluoniam ac deam dicit Albericus a fluoribus seminum seu quod feminas in partu liberet. Ego autem a menstruali mulierum fluxu qui a luna causari anilibus creditur deam puto Fluoniam. Sic et a purgatoribus Februa quod feminas post partum sedis exeuntibus purget et easdem in menstruis. Nam februo idem est quod purgo. Dicta sunt ea que sub aliquo figmento poetico quantum ad naturalem sensum abscondi posse visum est. Restat dicere quid sub preteritis fictionibus secundum historiam sentiendum sit. In historiis

Homerus

quidem Saturni legitur Iunonem ex Saturno rege et Ope genitam et ab Ope Saturni coniuge uno et eodem partu cum Iove prius tamen editam eamque ut scribit Varro apud insulam Samum prius Parthemiam appellatam educatam et cum ibi adolevisset Iovi nuptam et ob id Sami nobilissimum et antiquissimum fuisse templum et in eo simulacrum Iunonis in habitu nubentis puelle figuratum eique sacra anniversaria nuptiarum ritu celebrari consueta.

historia Varro

De Hebe Iunonis filia et Iuventutis dea et Herculis coniuge

Hebes ut ait Theodontius filia fuit Iunonis cuius rei talem idem Theodontius recitat fabulam. Apolline

s. Junoni noverce in domo Jovis prius sum
parasse convivium eique inter alia apposuisse
lactucas agrestes quas cum comedisset
cum desiderio Juno illico usque tunc sterilis pre
gnans effecta est et ex eo conceptu pepit
Hebem. Que quia formosa esset a Jove ad
officium pincernatus assumpta est et dea iuven
tutis effecta. Tandem cum ipse una cum celis
apud deos apud ethiopes saturnus iniisset
contigit quod ministrante eis Hebe pocula per que
lubricum minus caute incedente caderet
et vestimentis amotis omnibus in casu obsce
na superis monstraret. Qua ob causam factum est
ut illam ab officio pincernatus Jupiter
removeret et loco eius Ganimedem Laumedon
tis regis troie fratrem substitueret. Postremo
Herculi occeo iam in numerum deorum assumpto
illam in coniugem homerus autem in odissea homerus
eam ex Jove conceptam dicit. Sane quam a
latinis poetis eam tamen Junonis absque patre
filiam vitam inveniam Jovi non asscripsi.
Quid autem ex fictione hac sumendum
sit hoc arbitror dicebat venerabilis Andalo
Jovi que prius appellatur autem inter signa
zodiaci duo attributa que eius astrologi dixere
domicilia sagittarium scilicet atque pisces. Ve
ro sole id est apolline in sagittario existente
Jovis domo instante iam hieme Junoni
id est terre lactucas apponit silvestres id est frigus
intensum. Nam lactuce silvestres ut aiunt phi
sici frigidissime sunt. Frigus autem cum terre su
perficie agit ut condensatis terre poris calor
terre innatus agat circa intrinseca terre
et terre humiditate tale facta radices terminum
atque plantarum aperire faciat et humore
repleat ex quo turgescunt et pregnantes
efficiuntur. Et sic sole intrante sagittarium
ob frigus intensum terra efficitur pregnans
que in autumno sterilis videbatur. Tandem
adveniente tempore partus id est vere nono Hebe
pepit id est iuventute et rerum omnium renovatio
ne frondes flores et similia omnia ea emittuntur
tempestate. Sic primo adveniente vere quod
calidum est et humida deos id est supercelestibus
corporibus que ut ab eis est quorundam o
pinionem ex humiditate vaporum alta surge
cum pascuntur pocula id est humectationes
porrigere dicitur. Tandem adveniente autu
mno in quo sol incipit versus solstitium
hyemale tendere id est ad ethiopes qui versus
antarticum sunt inercia omnia cessare
et frondes arborum cadere incipiunt et sic Hebes

deum detegunt que occultaverant frondes
nudari dicitur et obscena monstrare et a
pincernatu etiam removetur et Ganimedes
substituitur qui aquarium signum dicitur eo quod
tempore eo pluviosa sit hiempe et humidante
humidos exprimat vapores sideribus. Quam autem
Herculi iungatur coniugio id sentio credo quia
invictus id est viriditas perpetua semper iuncta
sit clarorum virorum operibus nec illa nedum
in morte sed nec in senium cadere permittat.

De marte Junonis filio cuius xv. fuere
filii. Quorum nomina sunt hec. Primus Cupido
ii. Enomaus. iii. thereus iiii. ascalaphus
v. Jalmenus. vi. parthaon. vii. zesius. viii.
flegias ix. briccona. x. Euandrus xi. hen
mona xii. hyppinus xiii. etholus xiiii. Re
mus quintus decimus Romulus

Martem sunt qui velint Jovis et
Junonis filium sed ovidius ubi de fastis ouidius
est Junonis absque patre filium tamen ee demon
strat dicens quod Juno turbata eo quod Jupiter
ex se ipso tamen nullo mulieris adhibito ob
sequio minervam procreasset occeano que
bat suptiam consilium quaerere et ipsa absque viri
commixtione posset filium concipere atque parere et
cum fessa sederet fores flore dee contigisse ce
phiri convenisset a flora quorsum pergeret
interrogata narravit. Cui flora si Jovi
esset occultum promisit auxilium salutare.
eaque cum iurasset per undas stigias se nemini
dicturam docuit in campis oloneis florem e
quo tacto confestim absque viro conciperet.
Quo experta Juno illico absque viro con
cepit et pepit filium quem martem appella
vit. Alii vero dicunt quod Juno percussa vul
va marte concepit. Hunc omnes ferocissi
mum deum et armigerum dicunt et ob id bel
lis armisque preesse asserunt. Describit illum statius
statius in thebaide regionem domum at
que ministros sic dicens. At tracum tilemus
arua subibat atque illum hiberne labentem
cardine porte tempestas etna plage
protenta que celo agmina nimborum primaque
aquilonis hyatus. In diversa ferunt crue
pat aurea tinnitudine multa palla nunc ar
chadum vix protegit umbra galeri hinc ste
riles delubra notat mavortia silvas
horrescit que tuens et cetera. Et designata non
absque misello regione domum describit at
que familiam dicens ubi mille furoribus
illi cingitur adverso domus immansueta

Descriptio pulcherrima de marte quam statius facit

sub hemo ferrea compago laterum ferro arta teruntur limina ferratis incumbunt tecta columpnis leditur adversum phebi iubar ipsaque sedem lux timet et dirus contristat sidera fulgor digna loco statio primis salit impetus amens e foribus cecumque nephas iraeque rubentes exanguesque metus occultisque ensibus instat insidie geminumque tenens discordia ferrum In innumeris strepit aula minis tristissima virtus stat medio letusque furor vultuque cruento mors armata sedet bellorum solus in aris sanguis et incensis qui raptus ab urbibus ignis Terrarum exuvie circum et fastigia templi capte insignibant gentes celataque ferro fragmina portarum bellatricesque carine Et vacui currus protritaque curribus ora pene etiam gemitus adeo vis omnis et omne vulnus ubique ipsum sed non usquam ore remisso cernere erat tale divina mulciber arte ediderat etc. Preterea eius dicunt bellonam fuisse sororem quam currum eius attribuunt aurigam ut idem statius testatur qui eiusdem martis incessum sic describit cum inquit Comite furor itaque tristes frena ministrat equis pavor armiger at vigil omni fama sono varias rerum succincta tumultus ante volat currum flatuque impulsa gementum alipedum trepidas denso cum murmure plumas excutit urget enim stimulis auriga cruentis facta infecta loqui curruque infestus ab alto terga comasque dee scithica pater increpat hasta etc. Hunc insuper tam durum tamque crudelem deum amantem fuisse volunt et inter alias ab eo dilectam venerem vulcani coniugem dicunt et eius usum concubitu ex quo talem fabulam homerus ut

homerus

recitat odissee ii. marte summe venerem dilexisse et cum ei aliquando misceretur a sole inspectus vulcano veneris coniugi accusatus est qui clam cathenas invisibiles circa lectum suum apposuit finxitque se lemnum ire. Quod arbitratus mars accessit ad venerem et cum in dicti lectum intrassent et se fallacie vulcani iam captos adverteret redit vulcanus ex composito. Qui cum ob illatam iniuriam clamaret advenere dii et inter alios mercurius neptunus et apollo dee vero ob verecundiam non venerunt Et cum omnes viderent captos nudosque ridentes solus neptunus pro captivis interpellavit ac tandiu oravit donec vulcanum in suas preces flecteret et captos liberari faceret. Hinc insuper tam acri deo lupum attribuunt in tutela et ex ambobus picum sic etiam ex ambobus gramen multa etiam de hoc recitantur que sinus servata locis nunc omittere censui ut quod contextant que dicta sunt reducam in medium. Veteres Jovem martis patrem ideo voluere ne adeo filius degener videretur a patre autem quippe atque benignum Jovem sepe diximus ubi mars crudelis atque iniustus est Junone autem occeanum petere et flore consilium sumere ad colorandam originem eorum quam ob aliud potuit reor et id flore olenium seu in campis oleneis natum mestruum existimo quod solum femine patiuntur eiusque feditatem ipse vocabulo pulcritudine conantur tegere florem vocantes sive quem ex oleneis arvis id dicit ovidius seu quia olidus sit seu quod ex olido manet loco de quo sic scribit ysidorus mulier solum animal menstruale est cuius cruoris tactu fruges non germinant acescunt musta moriuntur herbe amittunt arbores fetus ferrum corrumpit rubigine nigrescunt era. si qui canes ederint in rabiem efferuntur glutinum asphalti quod nec ferro nec aqua dissolvitur cruore ipso pollutum resolvitur etc. Cum igitur si sane considerentur effectus ex alia nulla materia tam sevum animal tam inmane creari poterat ut cum germine gemitum gigneret martem i. bello furente neque non germinant fruges sed nec seruntur ubi bellicus personet furor vineta negliguntur et sic in acetum versa videntur moriuntur herbe presse distinctis sibi fructibus arborum pereunt omnibus agentibus violentiis atque rapine ferrum numquam attritum usu consumitur era decolorantur et arva sanguine occisorum castra sequentes in ruinam occupandi rabiem efferuntur dissolvuntur aut sena pugna aut longis obsidionibus menia civitatum opida et arces excelse et quidquid hominum seu etiam nature arte munitum est. Venere ergo gignit cum semine fructus seu alia ratione Junonis dite filius quia sepe diximus divinus et regnorum atque divitiarum dominam cum ambicione hominum insaciabili etc. talia litigia iurgia dissensiones oriuntur et bella Si autem ad percussionem genitalium Junonis intueri voluerimus dicemus tunc illa percuti quando appetitus ad superflua excitatur ex quo questio sepissime oritur per quam in bellum non numquam itur et sic mars nascitur. Is igitur sic genitus apud bistonas traces quod colitur ut describit statius

euidenti ratione cognoscit sub arthoo eqr tardme eo q frigidissima sit regio qm ibidem nascuntur sunt hoies sanguine plenj ne hoc a ūa districtissima fruct[ur] frem exan gues em frigori no posset obsiste Sunt hij sanguine hndantes obtruncatores cibor[um] bmu in ingurgitatores imoderati / consilio segnes / fraudibus copiosi in precipicia faciles / clamosi furiosi nil nisi p certame optates sanguines / et videtes vulnera q oia marti co petunt Quaobrem apte apud tales eius regia descripta est tempestatu agminibus inbor[um] et stridencium aquilonu et grandinum circundata vt senciamus impetus furoes rabie atq rumores et tumultus vociferu bellis / Preterea ferrea describit domus vt lo cor[um] inimicos circa q bellu gerit[ur] senciamus que ferree sint .i. armator[um] hominu ple ne et gladior[um] atq telor[um] quequide eo q in malu vt plurimu agant solis contestat iubar / qr in bonu lux creata sit / insuper radior[um] solis ab armis reflexor[um] aliqua tulu liuescit splendor eo qua liuedine aurea solis lux tstari et obfuscari paululu videt[ur] seu dicit velim[us] metes hominu in quibus tn durus amor ardescit ferreas ee .i. inexorabiles obstinatas et in omne ma lu pronas et semp cogitacoibus aduersus claritate diuine caritatis atgetes / Deinde ex instrus martis primus eo regia psilies impetus e quo ipacientes in fori post q verbis semina belli vident[ur] iecta / ad arma discurrim[us] et hunc cecu sequit[ur] nephas eo q furioso agmi impetu / aufert[ur] omne rois aiaduersio qua sublata facile it in homicidiu in mediu in dispsione bonor[um] et ruinas vrbiu et sicuti rotat[us] igne in apliore deducit flama sic et inchoatu facin[us] iras acuit et attendit / male age cm aiōs quas io rubentes describit qr faci es irati hoies ignea videat[ur] seu quia ex in censo sanguine oriant[ur] Sunt ptea hac in domo martis q vbicumq bellu gerit[ur] intel ligenda e exangues metus / quos io exan gues dix[it] qr consueuerit palle metuetes eo q sanguine totus reuocat[us] ad cor metue tis liquerit ptes exteriores exangues / hqd metus cu dubius sit euent[us] belli no solum segnes occupat sz aliqn strenuos pugiles atq duces varys attentibus casis Sunt et i bide insidie io tectos geretes gladios vt i telligat[ur] insidiantis fraus cu has plurimu

artis or[um] hre duces cu nil palam nisi ingenio suo quomodo insidiantes faciant / Dicit et int instrus martis ee discordia duplici gladio accincta vt senciam[us] cu in hoc veniunt hoies vt no eque senciat sz in di uersas tendant sentas / Sub hac aior[um] diuersita te vtrimq pti arma suadi / et bellu in reli qua / Sunt et ibi innumabiles mine que in flator[um] hominu tela sunt adeo ut no numq hijs tm conficiant bella cu sepe minus faciant hoies qui magna minant[ur] / Sic et ibide tristissima virtus e q io dicit quia esto homo bellor[um] sic oculatus plurimu sic robus tus et valens sic audax et aduersus icom bencia fortis et constans qui hec virtutes in effusione sanguinis in direpciones vrbi u in pdam tendunt tristes ee vident[ur] eo q in alior[um] tristicia operant[ur] / Est cu alius et letus furor / et hoc ideo qr bellis sepissime intueniat que letu dicit eo q int plenos cibo et potu et vin letos oriri consueuerint raro em ieiuno stomacho furetes cernim[us] adore ecia int hos armata est et cru ento vultu volent p hoc intende crebras occisiones q in bellis fiunt et sanguine apla effusione du illa armata et cruento vul tu describit Seu armata dicit ad differencia morientu in pace qui in hijnes moriunt[ur] Superest et ornat[us] templi qui omne tendit ad ondenda victor[um] miseria et triumphan cu gliam qui qui satis patet omitenda est / Sic et bellona de qua satis supradcm e vbi de mineruia armigera / Superest de inces su martis pauca dice cu[m] iniciu a furo re et ira qui eius comunt tristas ee videt[ur] q hijs vrgentibus absq impetu ee no pt / et hoc s descriptu est sz hoc io martis currus .i. ornatus reddere tristas .i. arma dicit vt intelligam[us] q cu arma ad infendam et patiendam pugnam pcta sint tunc splendida vident[ur] cu impetuose geant[ur] / Ra insequm et iniri milite flere dicimus / pauore aut dicit equos marti pare et e[orum] ee armiger[os] eo q seu aduenien[ti]m seu ec strepentium timore equos sumamus et arma / fama aut eqe martis .i. aduenientis belli pcedit fere sp fcta et infecta referens / Martem aut vene re amasse alij historia volunt tege asse tes venerem ob deformitate parum pedisse vulcanu et adhesisse cuisdam armigero qd vir prudes et amicus vulcano adulteriu eius coniugis vulcano detexit q du confus

et in furore lapsus fere in gingere inruit sed
ab eodem modesto mitique viro eius furor seda
tus est. Alii vero per hoc dicunt intellexisse fi
gentes et ondere voluisse multos olim belli
cosissimos viros et insignes duces hac il
lecebra fuisse notatos. Nonnulli acutius sen
tientes arbitrantur intelligi posse per venerem con
cupiscibilis appetitus vulcano igneo deo, id est ca
lori naturali matrimonio, id est indissolubili vinculo al
ligatus hunc more igneo dum in maius incedim
mitit marte tamquam ferventissimum amare di
citur et ab eo tamquam sibi simile amatur et inde
desiderium iungunt lascivientes quod a sole, id est
a sapiente viro dum cernitur redarguitur et
excedens iusto calori accusatur verum dum in
contrarium fervor inordinate concupiscencie
fertur sic ut occultis vinculis, id est cogitacionibus
atque delectacionibus lascivus actus alligetur
insipiens a quibus effeminatus solvi non
possit et iam palam factis obscenis commix
tionibus a sapientibus videatur. Neptunus autem
qui solvus per captivus interponitur lascivo
fervori contrarius effectus est quo uti ab aqua
ignis sic ignominiosus amor extinguitur
et dum velit qui patitur cathenata vacuo re
laxatur. Huic id attribuitur cinnus quia more veti
pugnantes cinnibus utuntur. Lupus vero
ob id illi dicatus est quia rapax et inglumo
sus sic a l ad insaciabilem voracitatem seque
tur castra monstrandam. Cum id picus attri
buitur avis quia ut plurimum bellorum homines an
guriis et auspiciis intenti sint et quia ex
quibuscumque contingentiis gesti omnia su
mat. Seu quia uti rostro picus assidua
percutione ex robora penetret sic et armi
geri continua demolicione aut etiam in
continuacione menia penetrent civitatum. Gra
men autem illi id satiri dicit albericus quia herba
herba secundum plinium ex humano sanguine pere
et et in ut idem dicit roma rem bellicam
agentes marti sacrorum ferme aram construe
bant graminea quod ego ridiculum reor ut
gramen ex sanguine tamen humano oriatur
sed aliunde illud marti dicatum fuisse oriri
ne puto. Nam cum consueverint belligeri
homines in expeditis locis libentius castra
locare et ob id ut plurimum in locis gram
neis quod ex consulto ab agricultoribus non co
luntur eoque in se gramen omnem terre humo
rem attrahat et satis nullum vel modicum lin
quat, a nomine et forsan a pristinis inventum
est ad ostentacionem virtutis viri meriti pu
gnatores eos herba graminea coronare
qui armorum in castra proprium intrassent
hostium.

De Cupidine primo martis filio. Qui genuit voluptatem

Cupido ut ait Tullius in libro de na
tura deorum martis et veneris fuit filius. tullius
Quem insipidi veteres moderni que ingentis
potentie deum voluerunt quod satis patet carmine
senece tragedi qui de eo in tragedia ypo
liti sic dicit: Et iubet celo superos relictos
vultibus falsis habitare terras Thesali phebus
pecoris magister egit armentum posito quoque
plectro impari tauros calamo vocavit
induit formas quociens minores ipse qui
celum nebulas quoque ducit candidas alas mo
novit penas etc. Inquibus quoque tamen sic po
tentiam designat nec minus ostendit in ea fa
bula qua de eo recitat ovidius. Dum illum dicit ovidius
ob daphnis pulcritudinem appollinem phitonis
victorem aurea vulnerasse sagitta et daphnem
plumbea ut amaret ille hanc. Illa autem hunc
haberet odio. Huius formam sic describit seneca Seneca
tragedus in octavia volucrem esse amorem
fingit in mitem deum mortalis error ar
mat et tellis manus arcus quoque sacros in
struit sena face geminum quoque credit venere etc.
Ennius autem dicit eum etate puerum et fran Ennius
ciscus de barbarino non postponendus homo in
quibusdam suis poematibus vulgaribus huic
oculos fascea velat et griphus pedes attri
buit atque cingulo cordium pleno circundat.
Apuleius autem ubi de asino aureo eum descri Apuleius
bit formosissimum dormientem sic. Cum videret
capitis aurei genialem cesariem ambrosia
temulentam cervices lacteas genas que pur
pureas pererrantes crinium globos decoriter
impeditos alios ante pendulos alios re
tropendulos quorum splendore nimio ful
gurante et ipsum lumen lucerne vacillabat
per humeros volatilis dei penne roside
micanti flore candicant et quamvis alis
quiescentibus extime plumule tenelle ac
delicate trepidule resultantes inquiete
lasciviunt ceterum corpus glabellum atque luci
lentum et quale peperisse venerem non peniteret
etc. Recitat preterea auxonius ex hoc fabulam Auxonius
satis longo carmine scriptam quam pictam ait
treveris in triclinio zoyli cupidinem scilicet
in mirteta herebi cum evolasse. Quem
cum cognovissent heroides mulieres eius
ob causam dira supplicia et inhonesta desidia

atque mortes passe sunt eo agmine confestim
in eum irruente et fluctuantem conatum excede-
re vires eum cepere atque in excelsa ibidem myr-
to cruci affixere suas in pendenti usque in fi-
mas iniecere quas intendiat et advenisse
Venerem increpantem eum atque vultam ca-
thenas imperantem et supplicia sevia mi-
nitante quibus commotis aliis remissis
sunt iniuriis a Venere venia illi impetrata
eumque sustulere de cruce et ipse evolavit
ad superos refertur et insuper plura quibus
omissis decorum perscrutandus est sensus
finxisse eum cupidinem martis et veneris filium
et insigne pulcritudine lascivumque moris
satis possibile verum de hoc minime
sense fingentes. Et idcirco quis talis
ex his oriri potuit inter opiniones maio-
rum investigandum est. Est igitur hic quem cupidinem
dicimus mentis quedam passio ab exterioribus
illata et per sensus corporeos introducta et
intrinsecarum virtutum approbata prestantibus ad hoc
supercelestibus corporibus aptitudinem voluit
namque astrologi ut meus asserebat ve-
nerabilis Andalo quod quando contingat martem
in nativitate alicuius in domo veneris
in tauro scilicet vel in libra reperiri et sig-
nificatorem nativitatis esse pretendere hunc qui tunc
nascitur futurum luxuriosum fornicatorem
et venereorum omnium abusivum et celestium et
talia hominem. Et ob id a philosopho quodam cui
nomen fuit Aly in comento quadripartiti
ti dicitur est quod quandocumque in nativitate alicuius venus
una cum marte participat dat nascenti con-
cedere dispositionem plurimo tempore fornicacioni-
bus atque luxuriis aptam. Quecumque ap-
titudo agit ut quando talis videt mu-
lierem aliquam quea sensibus exterioribus commen-
detur confestim ad virtutes sensitivas in-
teriores defertur quod placuit et id primo deve-
nit ad fantasiam ab hac autem ad cogita-
tivam transmittit et inde ad memorativam
ab istis autem transitum ad eam virtutis speciem
transportatur que inter virtutes apprehensivas
nobilior est id est ad intellectum possibilem. hic autem
receptaculum est specierum ut in libro de anima
testatur Aristoteles ibi autem cognita intellecta si per
voluntatem patientis sit in qua libertas eligen-
di et retinendi est ut tamquam approbata
retineatur tunc firmata memoria hec
vel approbate passio que iam amor seu cu-
pido dicitur in appetitu sensitivo ponit se-
dem et ibidem variis artibus tanquam aliquem
adeo transdit et potens efficitur ut Iovem

olimpum linquere et tauri forma sumere
cogat. Aliquando autem minus probata seu fir-
mata labitur et adnichillatur. Et sic ex
marte et venere non generatur passio sed secundum
quod superdictum est homines apti ad passiones su-
scipiendas secundum corpoream dispositionem producuntur
quibus non existentibus passio non generaretur.
Et sic largiter sumendo a marte et venere
tanquam a remotiori paululum causa cu-
pido generatur. Seneca autem tragedus in octa-
via ampliori paululum licentia esto pauci-
oribus verbis huius describit originem dicens
vis magna mentis blandusque atque animi calor
amor est iuventa gignitur luxu ocio nutri-
tur inter leta fortune bona. Sane in ex-
cusatione sue imbecillitatis hanc pestem
mortales insipientissimi passione hac pote-
tissimum finxere deum quos in ypolito Seneca
tragicus detestatur dicens. Deum esse amorem
turpi servitio favens finxit libido quoque
liberior foret titulum furori numinis falsi
addidit et cetera. Sed iam eo veniendum est ut excus-
sis fictionibus quid sub eis sit absconditum
videamus. Hunc puerum fingunt ut etate
suscipientur passionem hanc et mores de-
signet. Iuvenes enim ut plurimum sunt et mo-
re puerorum lasciviunt nec satis sui compo-
tes quo passionis impellit impetus potius
quam quo ratio iusserit efficiuntur. Alatus preterea
dicitur ut passionatorum instabilitas demon-
stretur. Facilo enim credentes cupientes quod de
passione in passionem evolant. Arcum atque
sagittas ideo ferre fingitur ut insipientium
repetina captivitas ostendatur. Nam in
ictu ferme oculi capiunt. Has aureas esse
dicunt et plumbeas ut per aureas dilectionem
sumamus que uti aurum lucidum atque preciosum
sui est sit et ipsa per plumbeas autem odium vo-
lunt quod uti tanquam metallum inherens et vile sit
et malivolentia reddit quos corripit.
Fax autem illi superaddita ondit animorum in-
cendia confusione continua captivos in-
festancia oculos autem illi fascia tegunt
ut advertamus amantes ignorare quo tendant
nulla eorum esse indicia nulle rerum distinc-
tiones sed sola passione ducti pedes autem
griphis illi ideo apponunt ut declaret quam
tenacissima sit passio nec facile inhere-
ti impressa ocio solvitur. Cum cruci affi-
xum sit sapimus doctrinarum est quod quidem fre-
quenter quociens animo in mirtum revocato lau-
dabili exercicio mollicie superamus iram
et apertis oculis perspectam quo trahebam-

de Amore

Aly pha

Aristoteles

Seneca

iguaviam.

De voluptate filia cupidinis

Voluptas ut ait apuleius cupidinis atque psicis filia fuit, cuius generationis fabula ubi de psice latissime dicta est. Cuius figmenti vero aperiet facile. Cum non contingit nos aliquid optare et optato potimur procul dubio obtinuisse delectamur. Hanc delectationem prisci voluptatem vocavere.

De Enomao secundo martis filio. Qui genuit hyppodamiam

Enomaus rex fuit elidis atque pise et ut primo placet atque lactantio martis fuit filius. Sane ergo bellicosum fuisse hominem arbitror et ob id fictum martis filium. Constat enim eum adversus pelopem bellum habuisse et a pelope superatum. Et cum secum venisset in pacem eidem hyppodamiam filiam suam concessit in coniugem.

De hyppodamia Enomai filia et pelopis coniuge

Hyppodamia dicit primus filia fuisse enomai regis et cum formosissima peteretur a multis esset que enomao velocissimi equi ut qui ex ventorum flatu creati fuerant ab enomao petentibus talis apposita conditio est ut scilicet currule debe ret inire certamen et superati necaret victor autem potiretur optato. Et cum iam multos in mortem dedisset advenit pelops tantali regis filius clara floridus iuventute petens que coniugium virginis dispositus subire certamen. Hyppodamia autem cum vidisset pelopem formositate eius capta mirtulum aurigam patris pactione coitus corrupit. Alii vero dicunt clam a pelope fuisse hac eadem pactione corruptum. Mirtilus autem axem currus fecit ex cera et sic cum essent in stadio fracto axe currus enomai pelops victor evasit et sic coniugio hyppodamie potitus est. Dicit Barlaam in annalibus grecorum legisse pelopem ob negatam sibi hyppodamiam adversum enomaum iniisse bellum et enomaum fraude mirtili perfecti sui superatum quem mirtilum cum premium fraudis postularet a pelope ab eodem in mare deiectus periit. Hec pelopi viro suo peperit. Atti de thieste plistene etc.

De thereo tercio martis filio. Qui genuit ythim

Thereus rex tracie fuit et ut ait theodoncius filius fuit martis ex nimpha bistonide per vim ab eo oppressa quem in parte sequitur ovidius dicens. Quem sibi pandion opibusque virisque potentem et genus a magno ducentem forte gradivo conubio procne iunxit etc. Ex hoc talis historiam cum fabuloso fine narrat. Cum fatigasset thereus bello pandionem athenarum regem et in pace tandem venisset ut firmior esset pugne eius filiam natu maiorem sumpsit in coniugem. Que cum iam illi ithim filium peperisset venissetque in desiderium videndi philomenam sororem suam oravit ut aut iret athenas aut ab atheniis accersiret philomenam. Thereus autem athenas vadens a pandione impetravit ut philomenam ad progne duceret. Quam speciosissimam virginem cum adamasset thereus eam in pastorali domo violenter oppressit et minitanti secum accusaturam progni linguam abscidit et in domo illa clausam servavit. Et veniens sordidatus ad prognem philomenam maris nausea mortuam dixit. Philomena vero carceris affecta tedio in tela que sibi contigisset omnia acu scripsit et per ancillulam sorori misit. Que cum ficta leticia dolorem occultasset suum instantibus orgiis bacchi noctu nam eo tempore a bistonijs mulieribus celebrabant tyrsis et pellibus ornata intravit silvas et philomenam eque ornatam eduxit in regiam et accensa furore cum multa excogitasset in mirum ythim parvulum filium illi applaudentem enecuit. Viras eius que secto iugulo incidit et coctum viro mane de more epulanti apposuit. Quem cum sepius rei inscius illum vocasset eique respondisset intus que pugnes ad est nec intelligeret ille. Antequam a mensa consurgeret philomena ex conclavi exiens illi in hoc servatum filii caput apposuit. Quem repente hic ira motus dum illas insequeret gladio factum est miseratione deorum ut progne in yrundinem verteretur et pullo in signum ipsa tecta servaret. Altera vero in avem sui nominis mutata silvas petijt quas nocte relinquat. Thereus autem upupa factus est et sic omnis regia transformata. Sensus autem fictionum secundum barlaam sumatur talis est. Fuit thereus homo impius et ferox nil nisi per bellum cupiens aut sumens et ob id martem meruit in patrem cuius filius fuit ascorgui bistonidum principis

theodoncius

ovidius

historia

Quinquid ob suu factu9 nil auderet in qm
tem et ipsa ob ruborem ppetrate senciem
q in vegia descendisse sed nigra tecta veste
in silvnori domus pte sim desleret scelus
et sororis infortunium huius mutacois causam
dedit ficti et philomena ea noie q veditu
in silvas Thereu aut ideo in upupa ver
sum dixere q in cristata sit avis et ulu
lare cantu ei9 sit et stercora cibus ut p
cristam insignevegi capitis designet et
p ululatu fili pditi lamentaciones et p
fetidu cibu aspnanda atq fastidiosa me
moria coestimati -

De ythi therei filio

Ythis therei et progines fuit filius
cuius etas et infortuniu satis sup
ceptu est aut in eu in avicula quam
tarduelem vocant mutatu et hoc poetis
ab ritu infatie sue sumptu credo q alinde
picta quod avis est tarduelis in pictura
tas acu vestes ferre videmus infantes no
bilium. De astalapho quarto et Jal
meno quinto filiis martis

Astalaphus et Jalmenus fres filii
fuit martis ex astiochia ut in y
liade placet homero dicenti sic hie p tt
xa r a a o a o c k a y ia d a i t p o c y et a k ho c
o y e t e r e p a h u y o tt o n o a r t o b o c a z h a a
o t a b o c u a c i t t y t r t i v o a t t a k e a k z a t o a
a r t t t c. Idest illis dnabatur alchalaphus
et Jalmenus martis filii Quos genuit
astiochi in domo actoris azidao virgo
venabilis palaciu cu ascendit mars
fortis hic aut cu ipsa iacuit clam.
hos autem dicit homerus ubi sup duos fuis
se a spolidorus et orthomeum ac minionis
civitatibus et cu grecis troiam venisse cu
xxx navibus. Ergo ut reliquis dcm est
pugnaces fuisse hoies arbitror et ideo
martis filios habitos ab antiquis

De parthaone sexto filio martis qui
genuit agriu et mela et testiu z oeneum

Parthaon ut theodonci9 filius fuit
martis ex merope prem qz ei9 alio
noie meleagru appellatu et calidonie re
gem paulus aut dicit hunc martis fuisse
filiu ex sterope filia athlantis lattancius
aut dicit hunc no martis fuisse filiu sed
meleagri martis filii Tandem theodonci9
dicit veru ee parthaonem filiu fuisse me
leagri ex merope ethola virgine sed qm
meleager primus armis sibi occupaint
calidonia atq tenuerit cu ionis archadie
filius fuit mars arudibus incolis et credit9
et appellatus est et inde parthaon martis
filius dicus huius quidem genealogia homerus
ut in yliade introducens diomede loquente
designat ondit qz parthaone tres filios ha
buisse agriu melam z oeneu. sed theodonci9
hijs superaddit qrtu testiu sibi ab homero
minime noiatu

De agrio et mela filiis parthaonis

Agrius et melas ut supdem e teste ho
mero fuit filii parthaonis de quibus
nil pt nudu nome ad nos usq puenit

De testio parthaonis filio qui genuit
thoseum et plexippum et alteam

Testius dicit theodonci9 filius fuit par
thaonis ex calidone nympha paulus
vero dicit ex altea et alteam filia sic dicta
quia du nasceret ipsa labore ptus mortua mr
sit nec de eo pl hoc habet ultimus nisi q
alteam genuerit z thoseum z plexippum

De thosco et plexippo testii filiis z ca rubrica

Thoseus et plexippus thestii fuit filii
ut pdcm est quinquid cu iuuenes ecent
robusti etate valentes et aio una cu reliquis
nobilibus Juvenibus grecie in venacioe apri
calidonii cuncta ut vesti omnibus vastantis
vene ibique cu post longu labore belua int
emissent dicentes q meleager oenei regis
filius eorum nepos z venacois pnceps caput
apri athlanti virgini qz prima vulnasset
illu dedisset ut tamq prima ferens vitu
venancium percipue venacoie decoret honoe
illud illi indignates q tanti laboris int
tot nobiles iuvenes femina pmo insigniret
honore eripue Qua ob causam turbatus melea
ger in illos iruens subtracto capite eos in
teremit renitentes z virgini sublatu hono
rem restituit

De altea filia testii z matre meleagri

Althea testii fuit filia et de mris noie
Ypentis dn ea peret nuncupata e ut
satis pdcm e. hec oeneo regi calidonie
nupsit eni cu int filios meleagru pepisset
eo nato vidit audivit qz fata circa ignez
dicencia tam duratu victuru q din stipes
unus qui tunc ardebat igne pmanet nec
sumptus ab igne Quo dicto discedentibus
fatis altea electo surgens confestim sb
traxit ab igne atqz servavit. Porro cu
sacrificans ob honorem meleagro ex ve
natione gsecutu et interim audisset ab

eodem fratres occisos furore percita in vindictam se dedit stipitem et accepto fatali stipite quem tanto illo tempore servaverat ignibus comburendum exhibuit quo consumpto filius meleager occubuit. Quod cum audisset infelix femina penitens in gladium irruit et vitam miserrime finivit. Stipitem hunc ergo radicale humidum arbitror lege nature factum ut eo durante vita nascentium perseveret qui a nutrice .i. a rerum natura igni .i. siccitati impositus ut pereat natus necesse est.

De oeneo parthaonis filio qui genuit deyaniram gorgem et meleagrum et tideum et menalippum

Oeneus calidonie rex ut supradictum est parthaonis filius fuit longe magis apud nos filiorum opere quam suo cognitus. Hunc comperio habuisse alteam et plures illi fuere nati sed utrum ex altea omnes non satis michi notum est cum de alio quam de meleagro legisse non recolam.

De deyanira oenei filia et herculis coniuge

ovidius Deyanira oenei regis fuit filia ut in morte meleagri testatur ovidius dicens: Una post quam oenei tandem latonia clade exhausta domus preter gorgemque nurumque nobilis alcmene. Et hec virgo prestantissime forme fuit adeo ut multi illam in coniugem exoptarent atque peterent tandem cum acheloo flumini promissa fuisset et postremo herculi poscenti desponsata certamen ob ipsius nuptias ortum est. Et superato acheloo herculi cessit. Hec preterea a nesso centauro summe adamata et in transitu fluminis rapta ut claruit. Unde nessus quam cum sagitta ab insequente hercule letaliter vulneratum se sentiret in amoris pignus vestem deyanire veneno sanguine respersam dilecte dedit asserens vestimento vim esse revocandi herculem a quibuscunque amoribus. Quam cum credula clam servasset capto amore yoles herculi transmisit induendam ut illum ad se revocaret. Attamen cum illam hercules induisset in sudorem seu calorem resolutis poris quam hausissent apertis vibrante veneno in rabiem versus sese dimisit in ignem et mortuus est et sic deyanire sponsus nomine interiit. Theodontius dicit bellum huiusmodi cum acheloo huiusmodi fuisse quod cum desideraret hercules deyaniram et achelous fluvius calidoniam duobus alveis fere omnem aliquando irrigaret et sata omnia secum traheret ab oeneo herculi petenti sub hac conditione concessa sed acheloum in unum cogeret alveum et illum sepiret aggeribus quod cum non absque maximo labore fecisset hercules acheloo superato deyaniram obtinuit ~

De gorge oenei filia

Gorgem oenei fuisse filiam testis ovidius supra monstratum est. Theodontius vero dicit gorgem non feminam sed hominem fuisse et in bello thebano occubuisse.

De meleagro oenei filio qui genuit parthenopeum

Meleager filius fuit oenei regis calidonie et altee. In nativitate cuius testis ovidius parcas tres ab altea iam labore partus soluta visas circa ignem flammantem et cum flammis ignibus stipitem posuisse dixere: Omne nate erit equa tibi cum stipite vita. Quod cum audisset altea eis discedentibus surgens stipitem igni subtraxit illumque ne combureretur cum diligentia servavit. Fuit hic meleager iuvenis insignis et eius suo fama clarissimus et eodem ovidio referente contigit quod oeneus pater ex susceptis frugibus cunctis superis sacro instituto honores impenderet. Dyana tamen seu indignacione seu oblivione omissa. Quam ob rem adversus eum turbata aprum immane agris calidonie immisit cuncta vastantem. Ad quem conficiendum cum vocatu meleagri venissent omnes adiacentium civitatum insignes iuvenes contigit ut et athalas virgo oenei filia seu secundum alios iasi regis forma et etate conspicua et venacionum cupida etiam advocata veniret. Quam cum ex templo meleager adamasset factum est ut inita venatione cum omnes in aprum irruerent hec ante alios omnes illum iaculo vulneraret. Cum postquam captus et occisus est meleager venatoribus princeps seu amore ductus seu quod sic expetebat virtus athlante quod illum prima vulneraverat apri caput transmisit (lactantius addit et pellem) quam pro primus apud venatores habebat honorem. Quod egre ferentes plexippus et theseus seu ut dicit lactantius agenor fratres altee eidem athlanti caput oblatum abstulerunt seu auferre conati sunt. Quam ob rem iratus meleager in eos irruit et illos occidit. Ceterum cum calidones ob mortem apri festum ingens celebrarent et dona portarent templis et inter eos altea tam ob mortem hostis quam ob gloriam filii letabunda incederet audita fratrum cede repente turbata est et in vindictam potius quam in lacrimas irruens fatali supradicto stipite eum in flammas iniecit. Quo consumpto et meleager consumptus occubuit. Homerus in yliade eam in oratione in qua phenix conatur persuadere achilli ut arma capiat adversus troianos longum de meleagro

lactancius

homerus

oenei filio simone facit et dicit q cu ob
homicidiu auonculoz suoz plimu ab al
tea inde expectaret indignatus cu venirent
hostes usq in vallu calidonie ciuitatis no
let arma sumere Sz cu cleopatra marsippe
ydei Eunei filia qua etia altione vocat
eo q altione ama sua psepe plorauet delec
tabat inclusus thalamo que post morte
fieri no poterat Attamen ex hijs qui eu ob
cedem auunculoz mortuu putant sunt q
credant eu nō stipite consupto sz mens co
spiratore occisu vulaam ab ea fuste du
dormiret occisu dicit. paulus vero ex cau eu
post ygliam interempti apri mortuu putat
Et inde fabule locu admnetu fatati sti
pitis que dicit radicale humidu arbitraz
quo deficiente deficit vita quacuq tn
morte vel quenq assuptus sit ab omnibz
arbitri videt eu athlantis amicitia usu
ex ea parthenopeum filiu suscepisse fuit
eni meleager venatio hec famosa ut tes
tatur eusebius in libro tpm Atreo thies
te regnantibus incenis Anno mundi iiijm i

De parthenope meleagri filio

Parthenopeus filius fuit meleagri
athlantis qua dicit theodōt filiam
fuisse Jasij regis archadie et cu eet atris
qpoiti virgo quimqz renueret dianam
in venacoibz secuta est Tande pbitate
victa meleagri eius usa cotubernio illi
parthenopen pepit Quem eo qd dm cela
uit sic appellatus est a mre putata virgi
tate nam grece parthenias virgo seu vir
gitas sonat De pulcritudie huius mris eius
tuve cogita elegant scribit statius ibi pul
crior haud illi triste discrimen iturus Et in
fra p. vm. versus hinc aut cu plus eet ai
q uirium adolescentulus nondum pubes primo
belli successus amore audiens argiuos du
ces in thebas ituros ignara mre quotatis
populis cu adrasto rege relicquisz in ob
sidione thebaz venit et ibidem in pugna
vulneratus occubuit Ceteru de isto rege
alr sentit sinus dicit enim eu menalippe
et martis fuisse melanonis fuisse filiu et
archadie regem pueruz ad modu theba
na bella secutu ut dictum est

De tydeo Oenei filio qui genuit dyomedem

Tydeu oenei regis fuisse filiu statius
clare cofirmat dicens Saginis hebet
hutu magnum de stirpe creatum Oeneos
marti nō degenerare pceno attipies et ho

etia ceteri vident asserere sz de mre quadam
dissentiunt Na lattanci eu filiu fuisse
dicit altee Simus aut euriboee de hoc in
sup clara recitat histo dicit ante alia
lattancius eu e calidonia discessisse qr
menalippu frem suu in venatione minus
aduertent occidat et hinc sequit statius
q multa ia nocte ymbribz atq procellis
fatigatus margos ciuitate venerit ubi
cu nemine nosceret refugiu quereret
quo pnoctare posset ad regia porticu venit
in qua paulo an polinices thebanus parti
one cu ethiocle fre fca de anno imperio
successiue etia madens deuenerat et equm
suu locauerat et cu nō satis capax duoz
locus videtur ob mansione nō cedente po
linice in iurgiu deuene et inde in certame
Quod cu audisset adrastus descendens eos
pacificatos deduxit in regia et cu vidisset
polinice leonis pelle tectu et tideu apri
confestim abiugim oraculi sensu quod con
suluerat de nuptijs filiaz intellexit atte
pat aut se illas daturu alteram leoni alte
ram vero apro Et ideo cu iam eos cognouisset
qui sibi missos generos tydeo deyphilem
iupit polinici aut argiam ipi quidem paulo
ante hostes nō solu affinitate sz amicicia in
tegra euestigio iuncti sunt adeo ut veniete
tpe quo sm pactione polinices regnu a
fre debebat assumere neminem ne legatu
pret se ad repetendu p polinice regnum
passus est Qui cu denegatu fuisset pret
ius et fas redeunti ut ait homerus et post
eu fere ad litteram statius insidie iussu
ethiocles apposite sunt Et cu nocte in in
cantu quinquaginta milites irruissent
nulla exptere territus expedito gladio in
eos cōuersus est Et post longa atq cruen
ta pugna multis sauciis vulneribz uno
excepto oms occidit Tande cu adrasto et
polinice vno iam ex deyphile suscepto filio
dyomede ad obsidione venit thebaz quo
tatis amicis Ibi aut cu tamqm rem sua
ageret acrit sepe pugnas die una a quoda
menalippo sagitta in morte vulneratus e
Quod cu impatient ferret seqz acerbitate
vulneris in morte trahi cerneret fere in
rabiam usq socijs eius qui eu vulneravit
postulauit caput Quod postqm illud multo
sanguine fuso obtinuerunt eiqz detulerunt
Capenon alit qm eamus iam deficiens cernui
dentes infixit et illam dum bestiali vitu

devoraret occubuit. Sunt preterea ut lactancius
refert, qui ex marte genitum dicunt supra
dicta facie oenei, nil aliud sentientes quam marte
in natiuitate tydei adeo potentissimum significa
torem fuisse, ei sine in gestibus similis apparet.

De dyomede tydei filio

Dyomedes ut satis vulgatum est filius fuit
tydei ex deiphile hic etholorum dux cum
ceteris grecis ad obsidionem troianam accessit
apud quam adeo strenue se gessit ut post a
chillem et aiacem grecorum omnium fortior haberetur
et audacior. Nam preter occisos reges a se et sin
gulares pugnas adversus hectorem et eneam
aliosque insignes troianorum principes et captos
rhesi equos atque palladium troianis subtrac
tum, eo in bello marte vulneravit ut testatur
homerus in yliade sic et venerem eneam prote
gentem ut homerus primo deinde dicit virgilius.
Tandem cum obtenta victoria in patriam reme
aret, dicit leoncius quod ab egiale coniuge que
suasione nauplii patris palamedis sollicitata ad
hesit homini minime receptus est. Servius quidem
dicit quod cum ipse cognovisset egialem cum
cillabaro stellem concubuisse verecundia ductus
domum noluisse redire. Dicit insuper leoncius
hoc illi in precatum a dyone fuisse cuius filiam vul
neravit. Ipse tamen indicto sibi exilio ad partes a
pulie sese contulit et occupato gargano monte
ut voluit aliqui eius in radicibus sypontum condi
dit civitatem. Alii arpos dicunt et ibi cum
multa passus fuisset ut dicit virgilius soci
os in aves mutatos perdidit et eo quod ossa an
chisis oraculo secum tulit dicit servius eum ista
passum et ob hanc causam illa restituit. Ari
stotiles autem ubi scribit de mirabilibus audi
tu dicit dyomedem ab enea per dolum occisum
et loca quibus imperaverat occupata. Et tamen
mortuus ut asserit augustinus ab incolis
deificatus est eique templum constructum in in
sula cui diomedia ab eo nomen est. Et
post eius mortem socios ob dolorem necis
eius in volucres versos eosque templum incole
atque circumvolare. Quod etiam affirmat servius
dicens has aves a latinis vocari dyomedi
as a grecis vero erodios dicens insuper eas
grecis ad ytaliam venientibus applaudere atque
letas occurrere, cum latinos fugiat vehementer
eo quod sine oriundis nemorensibus sit et quod a latinis
dux eorum sit occisus. Theodontius vero dicit
eas grecis applaudere et ceteris nationibus esse
infestas et singulis annis aqua rostris por
tantes templum dyomedis perfundere. Sed
quid sub fictionibus lateat videndum est. Dyo
medem martem vulnerasse ideo dictum puto quia
forsan cum hectore pugnans qui ob insignem
militarem eius virtutem merito mars dici
poterat illum vulneravit sic et venerem quia enea
veneris filium vulnerasset. Socios autem in aves
mutatos dicit theodontius ideo fictum quod pirate
effecti sunt adeo veloci cursu remorum suffra
gio discurrentes maria ut volare viderentur
eosque grecis fuisse reliquis nationibus
fuisse infestos.

De menalippo oenei filio

Menalippus ut lactancio placet oenei
regis fuit filius hic in filius dyane
venatum tideo fratre venaret ab eodem inadver
tenter occisus est.

De tereo septimo martis filio

Tereus ut ait theodontius martis fuit
filius ex bebe inventutis dea susceptus
in tamen omnino incognitus.

De flegia nono martis filio qui genuit coronidem et ysionem

Flegias ut dicit lactancius filius fuit
martis homo nequam elatus et in su
pos fastidiosus. Hic autem ut ait servius filios
habuit ysionem et coronidem nympham. Quam
cum sensisset ab apolline viciatam confesti
ira percitus templum eius delphis incendit.
Quam ob rem iratus apollo eum sagittis
interemit, eiusque animam apud inferos relegavit
sub pena ut sub ingenti sede
at saxo ruinam minitante et semper illud
casurum suspiciet et timeat de quo sic
ait virgilius. Flegiasque miserrimus omnes Virgilius
admonet et magna testatur voce per
umbras discite iusticiam moniti et non
temnere divos. Hunc flegiam combusisse tem Eusebius
plum apollinis ut dicit eusebius in libro
temporum contigit danai regis argivorum
anno xxviii. anno vero mundi iii. dcc
li. Nunc quid veteres de impensa flegie
pena senserint videamus. Flegias autem dictus
est a flegon quod est flamma et ideo martis recte
dicitur filius quod calidus sit et siccus
et cui ardores et incendia competunt.
Quod autem apud inferos damnatus sit ea
quidem ratione est ut putat lucretius quod arbitrati
sunt veteres anima ad corpora veniat a pro
superis esse animas et venientes in corpora qui
inferi sunt respectu ad supercelestia cor
pora eas descendere ad inferos et ibidem
varias habere penas secundum varias affecti
ones in existentia et sic flegias cum hac

vita, ut Moyses, timens ad hanc penam
dampnatus est. Quid tale intelligit
Macrobius, ubi de Sompno Scipionis sic
dicens: Atram silicem lapsuram et ca-
denti similem illorum capitibus imminere, qui ar-
duas potestates et infaustas ambiunt ty-
rannides, nunquam sine timore victuri, et co-
gentes subiectum vulgus odisse dum metu-
unt, semper sibi videntur exitum excipere quem
merentur. **De Coronide nympha filia
Flegie et matre Esculapii.**

Coronis nympha, ut ait Servius, filia
fuit Flegie. Que cum forma prestans
esset, placuit Apollini, et ab eo viciata
est, atque ex eius concubitu filium concepit,
qui postmodum Esculapius appellatus est.
**De Yxione filio Flegie, qui genuit
Centauros, quorum hec sunt nomina, necessario:
Astilus, Ophionides, Grineus, Rethus,
Orneus, Licidas, Medon, Pisenor,
Taumas, Mermeros, Pholus, Mene-
las, Abas, Eurinomus, Ymeos, Ym-
bris, Ceneus, Aphidas, Elops, Pa-
treus, Licus, Cromis, Dictis, Pha-
remus, Bianor, Nedimnus, Liceteus, Py-
rason, Thereus, Ripheus, Demoleon,
Plageon, Ylon, Ephinous, Damus,
Tonias, Cillarus, Ylonome, Flema-
pheo, Thomus, Thelebas, Piretus, Ethodus,
Ephydnus, Nessus, Odices, Styphelus, Bro-
mus, Atimacus, Elymus, Piramus, Latreus,
Monicus et alios, et hos preter generavit Penthou.**

Yxion Flegie filius, prohibet Actius
fuit, atque, ut voluit, Iovis miseria-
cione in celum assumptus et eius secretariis
atque Iunonis effectus; ubi elatus officio
ausus est Iunonem de stupro interpellare.
Quod Iovi agnito eius iussu nubem in
suam similitudinem exornavit, Yxioni quod loco
sui apposuit, quam cum ea iacens ex illa
Centauros genuit. Et cum a Iove de celo fuis-
set deiectus in terras, ausus est apud mor-
tales iactare se Iunonis potitum concubitu.
Quamobrem ictus fulmine apud inferos
rote volubili et plene serpentum alligatus
est, revolucioni dampnatus est. Unde dicit
Ovidius: Volvitur Yxion et se sequitur fugitque,
etc. Huius autem figmenti racio potest esse
talis: Yxion Thessalus fuit et Laphitarum
dux, regnum post modum ambiens adeo ut per
tirannidem occupare conatus sit. Iuno-
nem, id est aerem, id est terram, dominium et regnum

regnorum atque dimicacionem, que inquantum terra
et regnum in terris et aliquid stabilitatis vi-
detur pretendere. Et inquantum aer, qui lucidus
est splendoris aliquid videt ad de regni, qui
tamen fugitivus est et in tenebras vertitur
facile. Nubes autem solis opere ex vaporibus
aqueis seu humectis terre surgentibus et in
aere condensatis conficitur, natura sua ca-
liginosa, visu sensibilis, manu autem incom-
prehensibilis et nullis firmata radicibus, a
ventis huc illuc leviter impellitur et demum
aut in aerem a calore resolvitur aut in
pluviam frigore vertitur. Quid ergo ex dictis per
nube nos regnum intelligemus. Sed quia in
Iunonis effigiem apposuit, id dicemus quia in-
iuris violencia possidet cum regum similitudo
nondum nulla est, inquantum uti rex sine subditis
dominatur sic et ille qui violenter possidet dum vi-
res suppetunt sine imperare videtur. Sed uti
inter limpidum aere et condensatam nubem
grandis est differencia, sic inter regem atque
tyrannum. Aer fulgidus est, sic et caliginosa
tyrannides. Regis amabile nomen, tyra-
ni tetrum et odibile. Rex thronum ostendit
suum regiis insignitus notis, tyrannus o-
ccupat dominium armis horridis circum septus.
Rex pro quiete et leticia subditorum, tyrannus
per sanguinem et miseria subiacencium. Rex
pacem augmentumque fidelium totis excogitat
viribus, tyrannus rem suam curat per exterm-
inium aliorum. Rex in suum amicorum quiescit,
tyrannus amicicie subiectus semotis in sa-
tellitum scelestorumque hominum custodiam suam ponit.
Quamobrem cum in se, ut patet, dissimillima
ista sit, rex splendidus aer merito fingi
potest, et ei est aliquid stabilitatis annexum,
si quid dici potest stabile in caducis. Ubi tyra-
nus respectivus turbulenta nubes est,
nulle stabilitati annexa, et quam facile resol-
vatur seu a furore subiacentium seu ob desi-
diam amicorum, huius premissis arbitror quod
sibi velit ficcio absque difficultate videbimus.
Assumitur ergo tunc in celum Yxion cum
celsa animo contemplatur, ut puta regum
purpuras, splendores egregios, omnium
gloriam, potenciam inexhaustam, et quod stultorum
iudicio regum infinita sunt commoda. Nec ini-
to Iovis atque Iunonis videmur secretarii
fieri, dum quod ad eos attinet, quasi ex specula
deitatis presumptuoso speculamur animo. Et
tunc in Iunonis desiderium trahimur, dum
hos regios fastus aliud quam sit stolido

De Rege et tyranno

Diu' inter regem et tyrannum

iudicio arbitrantur, sermo autem ymone intercepellat de stupro Yxion, qui nulla premia voce nullo iusto suadente titulo in id preparatus suo conatus exponit, ut regno violentus presit. Sed quid sit si forsan aliquid providere quevit illi nubes ymonis effigiem huius apponit ex quorum concubitu occupatis, scilicet occupati imperii illico nascuntur centauri. Fuere quidem centauri homines armigeri elati et immoderati ac in omne nephas prompti, satellites dicimus et stipendiarios, ministros scelerum, ad quorum vires fide eorum confestim vertit tirannus, qui ideo ex nube nasci dicuntur, quia ex substantie vebrutilis regni, id est subditorum eorum, emungunt stipendia, ex quibus in eorum exterminium imperii nutriunt. Demum Yxion a Iove in terras e celo pellitur, id est a nato regno pretereque quod in cupidinis mittitur, dimum omisse cogitacionibus splendorum quibus spe blanda et fallaci existimacione oblectabat, in aurias erat, que trahit curas dum stultus noscere incipit quibus laboribus quantisque cotinuis et amaris presumit ut sit imperium. Hic insuper quod se cum ymone concubuisse iactasset, id est se regem divitie ausus est fulminatur a Iove eo stulti fulmine quo convincitur insipidi, qui dum se sopmantes alias in celum evehi arbitrantur sopno excussi repente se conspiciunt precipitatos in terris. Nam dum timido spiritu elati quantumcumque violencia populorum imperium teneant, in se redeuntes stolide ambicionis sopnum ab oculis pellunt, adveniunt quos auctores intuerunt, quas ablingere quos timores quasque inconstitus an perplexiones qua audienti non aliter quam ab ignito fulmine cruciant, quam cruciatus si pacto aliquo eo tenente tirandem finire non apud inferos supplicio rote volubilis dampnaret. Sed quoniam in pectore talis absque quiete aliqua turbulari motu assidue circumvolvunt et veteres inonantes conne superaddunt, dum hinc hinc insidias inde vivere illius illinc dei iudicium expanescit. Rote insupere volubili dicitur, que ideo plena serpentibus fingitur quia curis non solum assiduis sed etiam mordacibus agitatur. Seu aliter et brevius nube regem dicemus fore spe sumpta, qua nonnulli sibi male suis viribus mensuratis certissima faciunt que adsiliis ymonem fingitur quia speranti iam speratum possidere videtur, nec aliter secum quam si possideret de re sperata disponit, et hinc fit ut ex hac tam certa spe ut effectum consequatur sperans

sibi vires preparat et sit attente spe, id est nube centauri oriuntur, id est preparantur et cum ad consequendum ope quod iam spe tenet insipidus intuetur labores adeo ut omittat cogitaciones splendidas et turbulentas deveniat necesse est. Et sic a Iove, id est altitudine et splendore cogitacionum cadit seu deicit in terras et fulminatus vexet in rota ut dictum est. De hac autem rota aliter sensisse videtur Macrobius illos scilicet radiis rotarum pendere distictos qui nichil consilio prudentes, nichil racione moderantes, nichil virtutibus explicantes, seque et omnes actus suos fortune committentes casibus fortuitis semper rotantur. Alii vero ubi Yxion Iovis et ymonis secretarius dicebatur sensisent Yxionem augurem fuisse eo quod in aere caperent auguria per que secreta, id est ea que futura sunt soli celestibus cognosci credebant. Quod autem ex nubibus genuerit centauros voluit nil aliud intelligi quam quod ex pravo satellicii fide anceps, que sic facile dissolvitur alio superveniente, numine ut nubes fit. Dicit preterea Fulgentius Dromocride in Teogonia scribere Yxionem in Grecia primum regni gloriam affectasse et sibi centum equites primum omnium quesivisse, ex quo centauri, id est centum armati. Sed ego miror Yxionem primum apud Grecos regnum optasse cum constet ante tempora Yxionis multos fuisse Sicionis et Argivis reges, qui et Greci sunt. Fuit insuper Yxion Danao imperante Argivis posset tamen hic videri alios reges qui eum precesserant sponte populorum quibus imperabant extitisse, Yxion autem primus fuit qui per vim et tirannidem regnum occupare conatus est.

De Centauris Yxionis filiis

Centauri Yxionis et nubis filii fuere ut premonstratum est. Hos volunt quidam apud Thesaliam equos an alios domuisse et insignes evasisse equites. Et cum centum convenerint, dicti centauri, quasi centum armati vel centum martes. Nam grece arios mars est seu potius centum aure nam sicut ventus velociter evolat sic et hii centum velociter currere videbantur. Verum tamen hec latina ethimologia est, quam greci dicciones minime paciuntur. Ex eis tale vester sermo fabulam. Quod cum quidam Thessalus rex bobus oestro exagitatis satellites suos ad eos revocandos ire iussisset, et illi cum cursu pedestri non sufficerent

ascenderunt equos et eorum velocitate boves
consecuti eos similes ad terram revocarunt
Sic hii insuper aut cum veret velocitate aut cum
eorum equi ex flumen peneon potarent capi
tibus inclinatis locum fabule stulta credula
tas adinvenit quod arbitratum est unum esse ex
equo et homine compositum et sic postea semper
putatum est hii tandem elati homines in nuptiis pe
rithoi cibo plem vino quam madentes sponsam
perithoo auferre vi conati sunt sed resistente
theseo superati Virgilius — Virgilius at illos dicit fuisse
lapitas Hos autem superari atque deleri marte
passus est eo quod illi sacrum non exhibuisset
cum diis ceteris adolescentes qui ex hoc velimus
quod omissa martis severitate epulis et po
tacionibus vacantes effeminati sunt et sic
superati si quid preter hoc ex eis hic fictione
videt satis est ubi de ysione declaratum est

De eurito ysionis filio

Lactancius — Euritus ex centauris unus ut vestit
Lactancius in domum oenei regis cali
donie veniens deyaniram quam paulo ante
herculis petierat et fide prestaverat sibi illam
in uxorem ducturum postulavit in coniuge
Oeneus vim timens spopondit et constitu
to die dum nuptias euritus celebraret sup
venit hercules et euritum cum centauris ibi
dem existentibus certamine eos occidit et
deyaniram sibi in coniugio copulavit Ovidius
vero non sic quin ymo dicit quod cum perithous
duxisset hippodamiam coniugem et posuisset
in antro mensas centauris et ipsi epulantes
vino plurimo caluissent in lascivia vene
et audaciam nimiam et rapiente euritio yp
podamiam atque trahente eam insurrexit peri
thous atque theseus et turbati tam adversus
eum et socios innuere pugnam et cum abstulis
set theseus ypodamiam euricio eum conatem
manibus crathere supposito interfecit · De astilo

centauro nate ysionis et nubis filio

Astilus ex centauris fuit unus et
quam augurio valebat futura prenos
cens fratres monuerat ne bellum adversus
lapitas assumerent Tande cum se una cum
eis in nuptiis reperiret videretque driantem
acriter insistente cedentesque in fere quos
contingere poterat et ex suis plures etiam
fugientes timens illius virtutem et ipse fugam
cepit nessoque centauro fugienti dicit ut
dicit ovidius astilus ille etiam metuenti vul
nera nesso Ne fuge ad herculeos inquit
servaberis arcus etc.

De nesso ysionis filio et nubis filio

Nessus ex centauris famosissimus fuit
hic cum versutus homo plurimum esset et fugam
martis evasisset lapitarum in calidoniam abiit
et secus ebenum eiusdem regionis fluvium moram
trahens deyaniram filiam oenei regis amavit
Citum vero temporis contigit quod eunte hercule a ca
lidonia versus patriam una cum deyanira coniu
ge ab ebeno flumine pluviis turgido detentus
est Cum nessus qui obsequium prestaturus ob
tulit sese si natante vellet transvadere flumen
deyaniram in ripam alteram delaturum Quod her
culus annuit verum cum transvadasset velociter
nessus hercule adhuc natante ratus suo
ardori concessum tempus aura ocior cum deya
nira fugam arripuit hercules autem sumpto
arcu sagitta eum consecutus est Qui cum diu se
sanctum cerneret et peritum agnosceret nem
ultus occuberet nova commentus flandem
confestim vestimentum sanguine suo pollutum composuit
et quasi munus amoris deyanire dono dedit
hac illi asserens esse virtutem ut si illo tunc
induerit possit ab omni amore forensi in suum
revocare herculem dummodo id ageret ut illo in
dueret hercules Quod credula deyanira ser
vavit Et post tempus dum herculem amore yolis
captum in suum revocare vellet yllum ut lacus
insequtibus exprimetur occidit Nessus autem
vestimento dato expiravit ut vaticinium im
pleret astili Statius hunc ebenum flu
vium ob mortem nessi centaureum cognominat
Et lucanus de eo dicit et meleagrea ma — Lucanus
culatus sanguine nessi evenos calidona e
cat etc. De reliquis centauris ysionis aliis

Ophionides Ermeus Rethus orneus
Licidas medon pisenor Taumas
Mermeros pholus menclas abas Evrino
mus Dreos ymbreus ceneus aphidas elos
patrius licus Cromis dictis pharetus hya
nor nedymnus lycetus ypason Thereus riphe
demoleon platheon ylon ephinous damus
dorilas cyllarus yllonome femina pheo tho
mus Theleboas piretus ethodus Ephidupus
Nessus dites Stiphelus bromus Antimacus
Elymus piramus latreus et monicus omnes
fuere centauri ysionis et nubis filii et in
nuptiis pithoi aut cesi aut fugati a la
pithis ut late in suo maiori volumine testatur
ovidius De perithoo ysionis filio

qui genuit polipitem

Perithous non ex nube apposita sed ex con
iuge fuit ysionis filius ut dicit ovidius

duxerat yppodamon audaci yxione natus e ut hic ut fert amicicia integra theseo athe niensi iunctus fuit. Et cum yppocacia yppodam ma secundum lactancium secundum alios autem ypodamia duxisset uxorem, ut ait fama circumvicinos populos convocavit ad festum ex quo seculi e cum in nuptialibus sacris ceteri honorarentur deus solus mars omissus est. Qua ob rem indignatus centauris indignatibus immisit furore. Qui insurgentes adversus lapithas in pugna ut superatum est plures ex centau ris cesi occubuere. Lactancius vero dicit hoc in certamine lapithas fuisse delectos. Quid in illis egerit e de hiis lapithis quam centauris erat pithou insuper noluit yppodamia mortua seu ea vivente et forte repudiata cum these o amico suo convenisse qui tunc forte celebs erat se insuper ex Iovis genitis suspiciens uxo res et cum iam theseus helenam rapuisset que Iovis et lede filia habebatur nec alteram no scret in terris ea tempestate a Iove genitam pro serpinam plutonis coniuge cum in celum nequ irent ascendere ad inferos ea rapturi declina verunt. Verum cerberus adversus pithou insur gens illum primo impetu interfecit. Que dum superare conaretur theseus in magno discri mine fuit et ultimo a plutone deten tus est. Tandem redeunte hercule ab hispa nia gerione superato et preda ingenti dum te audito pithoi infortunio et captivitate thesei a trenaro specu descendit ad inferos ut tragedus testatur Seneca in tragedia her culis furentis cum omnibus cerberus. Sensus ubi in eadem tragedia plenius dicit ab hercule victus atque triplici ligatus catena theseo concessus e aliqui voluit cerbero ab hercu le barbam decerptam que liberato theseo per trenaron ad superos triplici traxit cathe na eciam veniente. Pomponius autem cos mographia scribit circa eronium sinus in troitu haud longe ab eraclea urbe athe rusia specu ee ad manes usque ut fama fert primum et ex eo ad superos ante incole cerberum tractum sunt. Preterea nonnulli que ad augenda fabule fidem cum venenosis herbis locus habet dicunt eas primo ex spu ma tracti cerberi natas esse in presiu a conquinata evelli potuisse. Quod hoc in his toria fictum e eque ad historiam pertinet. Na cum clam latronum more non tegu strenui iuvenes rapturi proserpinam ivissent perithous a theseus nocte a cerbero cane perithous ut legitur occisus est et ab incur santibus detectus theseus per cuius liberatione hercules ad inferos descendens .i. in regnum molossorum primo clava occurrente e omnia audentem cane domuit atque ligavit et theseum sub intimatione belli plutoni repe tiit. Qui illi concessus e. Et sic cum cane in atticam seu boeciam rediit per barbam cer bero evulsam audacia atque robur debemus intelligere quibus canis privatus est. Nam expertus herculis clava e insolabili consta tia timidus atque inermis effectus se victum confessus est. Est hominibus in barba anea co cessa in testimonium virilitatis ut in moralibus placet gregorio hac enim quotiens tangimus aut videmus nos esse viros meminisse debe mus e nobis ab hiis que minime viros deceat cave monemur de reliquis alibi dictum est

De polite perithoi filio

Polipites perithoi fuit filius e hippo damie ut homerus in yliade dum dicit ΤΙΟ ΡΑΥΘ ΗΓΕ ΝΟΡΟΗΕ ΝΕΡΕ ΠΤΟΛ ΝΟϹΤΟ ΥΙΟϹ ΠΕΥ ΙΟΘΙΟ ΤΟΝ ΑΘΑΝΑΤΟϹ ΤΕΚΕΤΟ ΖΕΥϹ ... ΚΛΥΤΟϹ ΙΠΠΟΔΑΜΕΙΑ etc. Idest illos at ducebat fortis bello polipites fi lius pithoi quem immortalis genuit Iupiter hunc polipitem pitheo genuit gloriosa yppodamia. Hic ut per eumdem homerum patet in catalago grecorum cum eis in troiana expeditione iuit

De brittona martis nona filia

Brittona seu britton nympha fuit cretensis et ut lactancius asserit mar tis filia. Que cum virgo adhesisset dyane e perpetue sed virginitatis voto venatoribus vacaret eo quod formosa esset minoi re gi cretensium placuit. Qui cum ei rem iterum violencia vellet inferre nec aliunde sub sidium appareret effugiens se in mare dedit precipite et sic ab undis absorpta est co tigit postea ut piscatorum retibus traheretur eius cadaver in litus porro seu dyane seu martis turbacione factum sit pestis in gentes insule immissa est qua videbatur cessare non possent incole nisi dyane in stituissent templum e ea dictinnam appella verunt eo quod piscatorum retia quibus in terra deductum est brittone cadaver dictia nominentur.

De Euanne decima martis filia et capanei coniuge

Euannes ut theodoncio placet mar tis fuit filia ex thebe asopi fluminis

Lattancius

Seneca

gregorius

homerus

coniuge suscepta Euagnem. Evadnes coniux fuit Capanei insolentissimi hominis et ex eo filium peperit, quem Stelenum vocavere. Credo ego hanc ferocissimam fuisse feminam, et ideo Martis dictam filiam. Que, ut ferunt, adeo Capaneum virum suum dilexisse, ut, dum filii Maiatus apud Thebas eius funeralia exercerent, ponderemque Capanei cadaver feminis suum in rogum ferre non potens, tanta iniecte ad dolorem sese iecisse flamme illud urentibus, et sic una cum viro exustam et inmixtis cineribus in urna depositam.

De Hermiona XI^a Martis filia et Cadmi coniuge

Hermionam poete dicunt Martis et Veneris fuisse filiam, eamque Electra sponte a Cadmo Thebarum rege in coniugem ductam. Huic Vulcanum aiunt monile fecisse pulcritudine insigne, sed infaustum omni portanti, et hoc ob odium in eam susceptum, quod ex adulterio genitoris nata sit. Ex hac insuper Cadmus multas suscepit filias, et postremo ut aiunt in serpentes versi in morte usque mansere. Eius fictionis absconditum hoc esse puto: primo Veneris filia fuit Hermiona, quantum ad Cadmum, quia pulcritudine seu facetia sua potens fuit in Cadmum veneream inmittere flammam, id est libidinosa flagrantia, quod Veneris est. Et hoc ingenium ob ipsius desiderium sponte prestita coniugem additamque. Martis autem fuisse filia dicitur, quia eidem Cadmo causa fuit belli. Nam ut dicit Eusebius, Palefatum inducens in testem, Spartos propter zelum Hermione a Cadmo, cuius erat uxor, discessisse et gestum in eo bella commovisse, et sic Martis filia, id est belli causa. Cadmus assumpsit uxorem. Monile autem infaustum a Vulcano conditum accipi puto pro quodam infausto huiuscemodi matrimonii exitu, eo quod ab Amphione et Zetho regno privati et in exilium pulsi sunt. Quod autem in serpentem versa sit, puto intelligi, seu quia consilia et astutia insimul utentes, ut serpentes, incedunt, seu cum viro coierunt ubi dum regnarent lactabat excelsis, seu quia per diversa post exilium iverint, hac inde illac errantes ut serpentes. Seu quia assueti senio pectus in terram versum, ut serpentes faciunt, quia pectore gradiuntur, incessere.

Eusebius

De Yperinno duodecimo Martis filio

Yperinnum Martis fuisse filium asserit in libro Naturalis historie Plinius, de quo nil reperisse aliud memini, nisi quod idem Plinius dicit eum scilicet primum fuisse qui occidit alium. Et ob id puto eum opinione seniorum visum sit Martis filium dictum.

Plinius

De Etholo XIII° Martis filio

Etholus Martis fuit filius, ut Plinius in libro Naturalis historie testatur, eumque fuisse repertorem iaculi dicit. Credo ego hunc Etholum regem fuisse Etholie, et ab eo forsan denominatam fore regionem illam, in qua cum bellicosi plurimum populi sint, et ipse Etholus inventum eius ostendit eum bellicosum esse hominem, ab ipsis Etholis Martis filius dictus est.

De Remo XIIII° et Romulo quintodecimo Martis filio

Remus et Romulus, seu Romus, ut veteres asserunt, Romam Martis fuere filii et Ylia vestali virgine suscepti. Ex quibus ubi de Fastis refert Ovidius, quod cum Ylia urna sumpta iret aquam latura, pre satis sub salice fessa consedit, et cunctis auribus in somnum soluta, a Marte visa et oppressa est. Ei vero dormienti visum est se in conspectu ignium Vestalium stare et ex focos vittas laneas, quibus obnubilatum caput habebat, cecidisse, et ex eis duas consurgere flammas, quarum altera maior ramis totum occupabat orbem. Quas cum moliretur patruus excidere, a pico Martia avi et lupo tutate sunt. Que cum ex eo compressu, que dormiens passa fuerat, geminos peperisset, iussu Amulii regis Albanorum primum ut viderent in Tyberim delati, cum intumuisset pridiam imbribus tam flumine, neque intres delatores devenisse ad alveum, illos in ripa deposuere. Ibi aliquandiu a pico Martii nutriti, advenit lupa, que catulos perdiderat, et admotis labellis corporibus eos educavit. Figmenti huius ratio satis sumitur ex Romanorum annalibus. Legitur enim quod Ylia ex incognito patre uno partu Remum et Romulum peperisse, sic in te vulgatum testimonium ferentes in igne cecidisse duo nati. Duo fuere palma quidem victoriosi fuere homines, sed alter maior scilicet Romulus, qui Romam fundavit imperium, per quod omnis orbis fuerat et suorum scilicet victoriis subactus est. Inde has seniores noluit patruus diu alitum misit. A pico autem educatos ideo dixere quia picus forinas alatim per quas agricole intelligunt sic; a Faustulo pastore regio, qui agricultor erat, collecti et servati sint, et ab eo nutriti etiam sunt, qui ab Acca Laurentia Faustuli coniuge lactati et magna solertia gubernati fuere, quam lupam vocavere.

Unde lupanar

eo quod nobile scortum fuit et tales mulieres ab
lupe ob avaritiam causa cuius pudicitiam pro-
stituere et inde in hodiernum usque cellule ta-
lium lupanaria appellantur. Quod ex Ma-
rte geniti sint ad contegendam conditorum
tam inclite gentis infamem originem
adinventum est quadrantibus et moribus nimie
in figmento. Nam rapaces et predones et
elati animi atque bellicosi fuere de quibus dicit

Titus Livius

Titus Livius quod cum Amulius Numitorem
fratrem regno expoliasset, clausum eius occidit
filium, et Yliam ad auferendam spem prolis
vestalem dicavit virginem ex qua cum
nati gemini et iussu Amulii essent expositi
ti a Faustulo, Larentie coniuge, educati et ad
etatem usque puberem deducti cum rapinis et
latrociniis vacarent, Remus eorum frater con-
sciis fraudis Amulii ex composito cum capti-
vus a sociis duceretur alter et alter qui accusa-
tor cum sociis ad Amulium venisset, consur-
gentibus hinc accusatore inde accusato
in regem eum occiderunt et Remus confessi
sunt avo eorum Numitori fratri regnum re-
stituere. Ipsi vero ubi nunc Roma est sibi condi-
dere urbem. Et dum se uterque nomen urbi no-
men vellet imponere, in hanc concordiam
ex composito devenere ut si quis faustius
prospexisset augurium ex diversis montibus, is
nomen imponeret civitati. Ex quo secutum est
ut sex vultures videret Remus, duodecim
Romulus. Quamobrem cum plures vidisset,
Romam a se nuncupavit urbem. Remus autem
postea quod saltu loco muri signatum conscen-
dendum Romuli superasset, seu alia ob causam
a Romulo iussu fit a Fabio Romuli duce
Remus rutro pastorali occisus est. Et sunt
qui arbitrentur eum ibidem sepultum ubi saltu
muri vestigium transgressus est, credunt quod
hodiernam pyramidem in muro lapis in al-
tum erectam cadaveri eius super edifica-
tam.

De Romulo tercio decimo Martis filio

Romulus Ylie et Martis fuit filius
ut superius monstratum est. Eo dicat
Ennius hunc Romum appellatum fuisse. Verum
pro Romo Romulus blandimenti causa dicunt. Na-
que gaudent diminutivis blanditie. Hic quidem
primus fuit Romanorum rex bellicosissimus
homo adeo ut merito Martis filius crederetur.
Nulla enim ei quies umquam fuit. Hic multos
ex adiacentibus urbi populos armorum vi
sue ditioni subegit. Et cum vir bellorum
fuit pauca sacra apud novum populum
quem ex fugitivis et latronibus asilo facto
congregaverat et Sabinas mulieres fraude
captas congregatas concesserat institu-
erat. Sed inter alia Laurentalia intulit

Macrobius

hanc ob causam ut dicit Macrobius, quod ut
Macer in historiarum libro refert, Faustuli
coniugem Accam Laurentiam Romuli et Remi
nutricem regnante Romulo Carutio cui-
dam Tusco diviti nuptam auctamque post mor-
tem Carutii hereditate Romulum quem nutri-
erat heredem liquisset. Et sic ob id pieta-
tis causa festum Laurentalium institutum. Non
sic aliter opinatur dicetur non a Romulo
sed ab ipsa Acca Laurentia hoc introductum
sacrorum et a Romulo continuatum que opinio
roborari videtur auctoritate Fulgentii qui in libro

Fulgentius

antiquorum sermonum dicit sic: Acca Lauren-
cia Romuli nutrix consueverat pro agris
semel in anno sacrificare cum duodecim
filiis suis sacrificium precedentibus. Un-
de cum unus mortuus esset, ipse in vicis gratiam
Romulus vice defuncti succedere pollicetur.
Unde et ritus processit cum duodecim et
hinc duodecim qui sacrificarent deinceps

[illegible]

Arvales dicti sunt fratres sicut Rutilius Ge-
minus in libris pontificalibus memorat.
Hic insuper annum primus Rome ex decem
mensibus ordinavit quorum primum a Mar-
te patre Marcium appellavit, et plus
centum fore patres instituit quos senato-
res nuncupavit, et qui ex hiis nascebantur
patricii dicebantur. Inde sedato Sabinorum
ob raptum mulierum bello, populum di-
misit in curias et equitum tres centuri-
as descripsit, et alia multa fecit bellica
potius quam pacis tempora congruentia. Inde mul-
tarum insignis victoriarum, dum apud Capre
ad paludes ad recensendum exercitum con-
cionem haberet, coorta subito tempestate
magno cum fragore celi et tonitruorum
strepitu ingenti atque denso nimbo con-
tectus est adeo ut eius conspectus auferret
a plebe nec ultimus postea in terris visus
sit. Creditumque est a patribus, eo quod plebi
videbatur sane minus, trucidatum et in pa-
ludem cadaver eius deiectum. Sed postquam
plebe orbitatis metu aliquandiu
tacuit, a nonnullis initio facto deum
deo natum regem parentemque urbis Romae
salutare cepere et vota exhibere. Quam
stolidam opinionem unius nobilis viri eo

filio Roboratam arbitror. Nam Iulius proculus
qui ex stirpe enee creditus cum Remo ro
mulo quod alba relicta Romam deuenerat
cum in ciuitate sollicita desiderio perditi regis
in contione prodijt Romulus quirites pa
rens urbis huius prima hodierna luce celo re
pente delapsus sese mihi obuium dedit cum per
fusus horrore uenerabundus astitissem pe
tens quod ut mirari ut intueri fas esset abi inquit
Romanis celestes ita uelle ut mea roma
caput orbis terrarum sit proinde rem milita
rem colant sciantque et ita posteris tra
dant nullas opes humanas armis roma
nis resistere posse hoc inquit locutus sub
Quare dicantur Quirites limis abijt ex quo factum ut sub nomine qui
rini sit eum quia hastatus incedebat et has
ta quiris sabina lingua diceretur appel
latus et deus habitus sit. plinius tamen ubi de
uiris illustribus dicit Romulum a curibus sabi
norum opido Romanos appellasse quirites
decessit inde postquam annis .xxxviij. Re
gnasset et regnare cepit anno mundi
Eusebius iiii m iiii xlv natus annorum xv ut scribit
in libro temporum eusebius. Et quoniam ultimus
ex comptis ex prole martis est libello
nono secum libet finem imponere

Genealogie deorum gentilium
liber Nonus Explicit

f

Genealogie deorum gentilium secundum
Johem boccaciu de certaldo liber decimus
incipit feliciter in precedenti arbore cuius
in radice consistit neptunus describitur
in ramis et in frondibz omnis eiusdem
neptuni succesio ‥ Prohemium ‥

M
editraneum mare affri
co et assiatico atque
europe litore terminatu
nulle conspicuum insu
lis ope herculis regni
inclite inter abila et cal
pem occidentalia promontoria quas pompo⁹

Colunnpnis herculis vocat ad trahas de
inissu inras ex occeano vetustissimi hoi
nes credidere ex quo sic deo sua liberalita
te inris oportunitatibz prudente ingens
mortalibz commodu consecutu est Quid
enim prestare dio prestante linie rates humano
excogitatas ingenio et artificio fabre
factas inter remigio sulcantes undas inter
velo tenso ventorum impulsas spu quibz
omne terrarum deferetur omne Quid eorum ex
cogitare audaciam Quin se primo undis
incognitis et inexpertis flatibz credidere hor
ror equidem e horum tn et si non semp be

plurimi tanta sunt fides aut audeatur fortu
na ut tussitantes peregrinatione longinqua
non dicam cursu solum sed volatu celeri dela
ti aurum metallaque cetera eois vestes purpu
reas et aromata lapides preciosos et ebora
occiduis peregrinas aves et balsama ligna
indie silvis incognita gummas et sudores ar
borum reliquos radices que non omni solo fa
miliares ex quibus tam famis quam egritudinis cor
poribus medicamina atque oblectationes secum
ferunt munere et quod non minimum huius eximie
rei primum bonum est hijs agentibus navigaci
bus maris huius factum est ut cymber et celta
altero orbis angulo non imperpetuum senciant
qui sunt arabes quod mare rubrum quid et
sabea nemora sudent hircanus et tana
is incola athlanticos noscant hesperidas
et eorum ecia gustent aurea mala fervein
tes ethiopas et india ac libitas pestes ge
lidus hyperboreus lustret et sarmata ut
et hispanus maurus que insitatus inspitet
caspias et yndas et caucasum Et tyles ul
tima calcet taprobanis litora et dum sua
invicem permutant bona non solum mores leges
que et ritus invicem fit quod primo qui se
dum alterum intueri ex alto quod sic mundo
nec uno eodemque secum illo ambiri occeano
arbitrantur ritus misceret fidem memnonis
coiret atticas migrat et dum sua docent
ydiomata discant et aliena et sic fit ut
quos fecerat distancia locorum extraneos na
vigacio migrat faciatque concordes Sunt pre
terea et alia multa que si tanta non sunt
admiratione conspicua sunt forsan uti
litate communia cariora prebet hoc mare lem
bis infinita piscationum comoda quibus fit
ut opipares divitum mense magnis atque
sapidis piscibus onerentur et pauperes minori
bus nutriantur hoc insuper prestante tranquillo
ex insulis fertilibus pecora jumenta at
que frumenta et oportuna quecumque victui
indigentibus et alterum deferantur dat vali
dis infimisque lavacrum et sale suo valle
facit insipida humectat adiacentes un
dique terras eiusque subterraneo fistulas implet
ex quibus fontes hemus et flumina quorum in
si susceptor adesset in convallibus maxima
hominum peste marcerent Sed multa referam
hoc tam singulare bonum extimens ut pre
sumpere poete in divisione regni inter fili
os saturni neptuno contigit et eius deus est

deus Cuius quoniam prolem explicaturus sum ha
bunt me ipsum per eius beneficia certum agere
paululum ut si dum aliorum navigans poste
ritates exquirens se absque periculo cimbulam
meam sulcare permisit nunc exquirenti sua
tranquillum se prebeat quod oro ut ille faciat
qui illud in cataclismo insita litora reno
tavit ~ De neptuno x° saturni filio
Qui xxxv. fuisse filios legimus. Quorum
hec sunt nomina primus dorus. secundus
amicus. iii° foreus. phorcus iiii°. albion
v. borgion sextus tara. vii polyphemus.
viii thilemus. ix brontes. x. steropes.
xi. piragmon xii nasitheus xiii°.
aycheon xiiii. aetheon quintusdecimus
aon xvi. mesapus xvii. busiris xviii.
pelia pegasus xix. nicteus xx. yrceus
xxi. pelias. xxii. neleus xxiii. cig
nus xxiiii. evisctor xxv. othus xxvi.
Ephialtes xxvii Egeus. xxviii. on
chestus xxix. pelasgus xxx. nau
plius xxxi. Celleno xxxii. aello.
xxxiii. occipite xxxiiii. Sicanus.
vicesimus quintus Speculus ~ ~

Neptunus saturni et opis fuit filius
et dum natus est a matre fuit abscon
ditus ne a satirno occideretur ut in sacra histo
legitur. hunc veteres maris dixere deum quod ex
carmine maronis patet dum dicit matu
rate fugam regique hec dicite vestro Non illi
imperium pelagi se inquit tridentem Sed mihi sor
te datum neptuno scilicet quod forsan ab
homero sumptum est dum in persona neptuni
sic in yliade dicit [Greek text, garbled in manuscript]

Idest tres enim a saturno sumus fratres quos genuit
rhea. iupiter et ego tercius aut dites
mortuis dominans. Triplicia autem omnia di
visa sunt cuilibet contigit honor certe
michi contigit antiquum fretum ha
bitare semper etc. Hunc insuper preterea dicit al
bericus uxore fuisse nomine amphitritem et
amplissimam sed ex pluribus mulieribus
prolem Et cum illi certum comites que dederunt
qualiter per regnum incedat sum pulcre des
cribit virgilius dicens iungit equos curru
genitor spumantiaque addit frena feris
manibusque omnes effundit habenas ceruleo

Verum fontes creavit

Virgilius
Homerus
Albericus
Virgilius

per summa levis volat equora curru subsidunt unde tumidumque sub axe sonanti sternitur equor aque fugiunt vasto ethere nubes. Tum varie comitum facies immania cete et senior Glauci chorus Inousque Palemon Tritonesque citi Phorcique exercitus omnis. Leva tenet Thetis et Melite Panopeaque virgo Nisee Spioque Thaliaque Cymodoceque. Et

Statius

Statius aliter eius describit excursum dum dicit: Qualis ubi Eolio demissos carcere ventos dux premit Neptunus agit magnoque volantes incitat Egeo tristis comitatus eunti circum fremunt nubes hiemesque profunde nubilaque emisso terrarum sordida fundo tempestas etc. Hunc insuper de impositione nominis Athenis cum Minerva litigium habuisse quod quoniam ubi supra de eadem dictum est satis plene describitur recitasse supra tamen duxi. Sic et de muris Troie ab eo et Apolline constitutis ubi de Laumedonte legitur inventum volunt eum insuper Iunonis fuisse alumpnum et loco sceptri gestare tridentem et terre illi fundamenta sacrata ex quibus quid senserit decepta vetustas videndum est. Neptunus maris deus a fingentibus dictus est eo quod, sicut in sacra legatur historia, Iupiter Neptuno imperium dedit maris ut insulis omnibus et que secus mare loca erant omnibus regnaret. Et hunc poete postmodum ubi vetustatem [illegible] historiographus deum fingendo dixere que fictio adeo adolevit ut etiam qui se prudentes arbitrabantur infanda credulitate caperentur. Amphitritem autem illi ideo dixere coniugem quod semper maris motus sit sonus qui ubique in litus sit in circuitu orbis procitentibus sese undis in terram. Dicitur enim Amphitrites ab amphi quod est circum et triton maris sonus et sic circumsonans. Currus autem hic designare motum eius in superficie qui cum velocitate et rumore fit ut currus faciunt rote. De eius incessu et comitiva que a Virgilio scribitur videntis in tranquillitate maris [illegible] ponitur. A Statio vero quam designatur qualiter scilicet ex tranquillitate mare efficitur periculosum. Mare autem Iunonis fuisse alumpnum ideo dictum est quod aer ex aquis suscipit incrementum ut ubi de Iunone dictum est. Tridens autem sceptrum illi concessum triplicem aque proprietatem ostendit scilicet labilis navigabilis et potabilis. Fundamenta vero illi consecrata sunt ideo quod eius opera terra moveatur et ob id ab Homero vocatur sepissime ennosigeos quod idem est quod terram movens. Et propter hoc voluerunt insipidi id quod sibi sacrum esset ab eo debere servari. Quod quam male legerint isti canticum illud: Nisi dominus edificaverit domum in vanum laborant qui edificant eam. Et hii potissime qui Neptuno fundamentum commendant cum nil stabile sit nisi fundatur in petra. Petra autem Christus est. Vocant eum Neptunum ut ait Rabanus et Ysidorus quasi nubat id est mare terram tegat vel ut dicit Albericus [illegible] deum qui ob id moneat quod in eo res natent. Ridiculum est ab inopinato vetustis nomine velle regum qualitates exprimere.

De Doro primo Neptuni filio

Dorus ut dicit [illegible] Neptuni fuit filius quem alii in parte Grecie regnasse volunt ibique tante fuisse auctoritatis ut omnes apud quos gessit imperium ab eius nomine Dori nuncupati sunt. Ysidorus vero ubi de ethimologiis et Rabanus in libro de origine rerum dicunt Dorus Neptuni et Elopis filius fuit unde Dori nomen et originem ducunt. Sunt autem Grecie pars ex quibus et cognominata tertia lingua Grecorum que Dorica appellatur. Cur autem hic Neptuni dicatur filius talis videtur ratio. Primo enim possibile est eum Neptuni regis fuisse filium et tamen virtute sua quam arte patris in magnum devenisse nomen ut sit. Et de hoc satis dictum est. Consulis preterea veteres et potissime qui tyrones erant a propriis sedibus ad alias terras meare non inique motu proprio ob cupidinem glorie et aliquando seditionibus pulsi vel alia necessitate coacti. Quum eo quod nondum ubique [illegible] montes et tenebrosa vetustate nemora complerent omnia que littora colerent tantum mediterraneis fere neglectis locis navigio ferebantur et ubi applicabant seu in litore occupato seu sponte incolarum suscepti si videretur opinione erant vel efficiebant insignes dum nationis eorum alia non haberetur ab incolis notitia quam quod per mare venissent et ut etiam originis gloriam ampliarent confestim Neptuno attribuebant eumque Neptuni filium nuncupabant. Si forsan huiusmodi homo terrestri advenisset itinere terre illum filium esse dicebant quod multos contigisse indocta testatur antiquitas. Et ne sepius reiterandus sit sermo sit de reliquis Neptuni filiis in alia ratio demonstret intelligendum sit.

De Amici vel Amico filio neptuni qui genuit buchem

Amicus vel amicus filius fuit nep
tuni et melites nymphe secundum firmium
quem eum dicit a polluce ceanne superatum Lac
tantius apertius applicans dicit quod cum
polluxo cum argonautis ad bebricum nem
appulisset et eum amicus bebriciorum rex
ad testum provocasset cestarumque semper
hanc consuetudinem ut insidiaret intuiti
bus bebricum nemus et sub titulo enocatois
in cestame in illud advenas deduceret et oc
cideret contigit quod cum in illud provocasset
polluce et superatus illi vellet vim in
ferre convocatis a polluce sociis ibidem
occisus est ubi alios occidere consueverat The
odontius vero dicit hunc ex melanthone prothei
senis filia neptuni fuisse filium verum ergo
magis firmo credam cum dicat leontius enim
ex melita insula haud longe a sicilia
ibidem venisse et bebricie regnum viribus
occupasse Est enim bebricia regio que post
ea bithinia nuncupata est prouincia troadi

De buthe amici filio qui genuit Erycem

Buthes ut asserit theodontius filius fu
it amici regis bebriciorum Hunc dicit
leontius ob patris seviciam eo ab argonautis
ceso regno pulsum et cum melitam avitum
regnum repeteret post aliquales errores pro
montorio drepani in sicilia devenisset I
bidem alicaste nobili atque pulcherrima ea
tempestate meretrice hospicio susceptus est
Cum qua cum esset usus concubitu ex ea filium
suscepit quem ericem nuncupavit Et quia li
castes ob eximiam pulcritudinem et me
tricium ab incolis venus vocaretur fabule
datus est locus buthem scilicet ericem ex
venere suscepisse

De Eryce buthis filio

Erix ut theodontius dicit filius fuit
buthis et veneris Servius autem dicit
neptuni et veneris et ex eo mio argonau
tarum fuisse et ait quod cum venus spaciaret
in litore siculo a neptuno oppressa ericem
concepit Quod predictis male consoni
est Vesto dicta possit buthem hominem ex
terrum et a mari venturum neptunum dici hic
erix regnans in sicilia et viribus potens
hospitibus legem posuerat ut secum cestibus
decertarent Qui tandem ob herculi ex
hispania redeunte victus occubuit Sa
ne theodontius historia continuans genera
cionis eius dicit quod cum ea iure patris ap ma
ximarum diviciarum meretricio quesitarum licta
tis aplissimum in eo sicilie angulo dominium
possideret et viribus buthis eam amplyatum ea
monente erix tam thesauro quam egregio matris
titulo licet falso elatus se loci regem dixit
et in culmine proximi drepano montis templum
ingens construi fecit quod matri dicavit et vocari
iussit templum veneris ericine tandem insolens
nimium ab herculi occisus est et in monte sepul
tus ubi matri condiderat templum

De phorco tercio neptuni filio qui genuit bathillum thoosam Scillam medu sam Stennonem et eurialem

Phorcus ut dicit firmius neptuni et thoo
se nymphe filius fuit hunc dicit varro
regem fuisse corsice et sardinie et ab a
thlante rege navali certamine superatum et
cum magna exercitus sui parte obrutum Qua
ob rem socii qui fuere superstites in suam
consolacionem eum in marinum deum fuisse con
versum dixere et sic maris deus est vents fa
ventibus poeticis fictionibus desiderio attes
tantem Et sic videtur ea demercione phor
cum sibi deum patrem et deitatem quesisse

De bachillo phorci filio

Bachillus ut dicit theodontius filius
fuit phorci et marinum monstrum de
quo et si quedam alias referunt literis fe
alitur vis delectus legisse non potui nec aliud
usque alibi vidisse memini

De thoosa phorci filia et matre polifemi

Thoosam dicit firmius phorci fuisse matrem
Verum homerus in odissea eiusdem phorci
dicit fuisse filiam sic ΑΝΤΙΘΕΟΝ ΠΟΛΥΦΗΜΟΝ
ΟΥ ΚΡΑΤΟΣ ΕΣΚΕ ΜΕΓΙΣΤΟΝ ΠΑΣΙΝ ΚΥΚΛΩΠΕΣΣΙ ΘΟΩΣΑ
ΔΕ ΜΙΝ ΤΕΚΕ ΝΥΜΦΗ ΦΟΡΚΥΝΟΣ ΘΥΓΑΤΗΡ
ΑΛΟΣ ΑΤΡΥΓΕΤΟΙΟ ΜΕΔΕΟΝΤΟΣ etc.
Id est anthiteum polifemum cuius potencia est
magna omnibus in ciclopibus thoosa autem ipsum genuit
nympha phortinos filia maris sterilis principantis
Et sic apparet hanc phorci filiam fuisse et ex
neptuno pepisse poliphemum ciclopem nec
adversatur quod dicit firmius eam phorci matrem
cum due potuerunt esse eodem nuncupate nomine
quarum altera fuit mater altera vero non filia

De Scilla filia phorci

Schilla ut ait firmius phorci et crotei
dos nymphe filia fuit Hanc ut ait Ovi
dius glaucus ex anthidone civitate marinus
deus amavit Et cum illi sirce filie solis
que illum diligebat preponeret irata circes forte

in quo consueverat schilla lavari venenis
infecit adeo ut dum descendisset scilla in
eum more solito pube tenus repente in va
rias est mutata formas. Ovidius cum sua de
formitate horreret sese in proximum precipita
vit mare et glauci amantis sui ope dea
marina facta est. Alii marinum monstrum
effectam dicunt. Cuius forma sic describit
Maro. At scilla cecis cohibet spelunca late
bris. Ora exertantem et naves in saxa trahentem.
Prima hominis facies et pulcro pectore virgo pu
be tenus postrema immani corpore pistrix del
phinum caudas utero commissa luporum. Prestat tri
nacrii metas lustrare pachini. Et Home
rus autem longa carminum serie aliter in odis
sea describit ferre in hac summa. Dicit enim eam
latrantem et catuli voce habere inproprie tremendi as
pectu horribilem et pedes habere duodecim cum sex
capitibus et in omne caput os ingens cum
trinis ordinibus dentium plenis ingerit morte
eaque in spelunce medio morante capita
extra mittere in profundissimum mare piscarique
ut delphines capiat vel balenas. Leoncius
aut alia a superiori de scilla recitat fabu
lam. Dicit enim quod cum scilla miscetur neptuno
amphitrites eius coniux commota zelo sparsis
in aquis fontis in quibus lavari consue
verat eam vertit in caminam feram. Quam her
cules cum prius gerione hispano superato re
diens eo quod sibi boves abstulisset occidit.
Deinde illam phorcus eius pater revocavit in vitam.
Hiis premissis que contegant enuclean
dum est. Sentit ergo qui extimet olim in
litore calabro freto tenui a siculo separato
advena fuisse mulierem summa pulcritudine
et astu plurimo valentem et cum frequenti venien
tium modestia morum et honestate oris
quibus virginem seu pudicissimam fingebat
matrona illos hospites in concupiscentiam
suam inducebat substantiis. Et hinc datum fa
bule locum Fulgencius autem de ea aliter sentit
in morale sensum eque fictionem trahens
et dicens sic. Scilla enim grece quasi exquina
dea est quod nos latine confusionem dicimus et que
confusio nisi libido est. Quam libidinem Glau
cus amat. Glaucus enim grece luscitius
dicitur unde et glaucomata dicimus cecitatem.
Ergo omnis qui luxuriam amat cecus est.
Nam et antidonis filius dicitur esse antidon
enim grece quasi antido quod nos latine contra in
dens dicimus. Ergo lippitudo ex contraria vi
sione nascitur id est ex re contraria. Scilla non

in modum ponitur meretricis quia omnis libidinosa
canibus lupisque id est immundis atque spurcidicis
et hyulcis hominibus sentina sua necesse est mis
ceat iuste ergo lupis et canibus iuncta.
Quam circes odisse dicitur. Circes manus quasi manudi
catio vel operatio nuncupatur quasi cironeron labore
id est manuum et operacione libidinosa mulier
non diligit. Hec ille. Glaucus autem superius ubi
de circe per maris spumam sumptus est quam
laudat circens monens in radicibus suis rone
scopulorum et quos mare impulsu frangit
et sic scille scopulus tamen de hoc satis ubi
de circe. Salustius autem dicit saxum esse simu
le celebrate forme procul visentibus canes
vero et lupi ob hoc ex ea nati finguntur quia
ipsa loca plena sunt monstris marinis
et saxorum asperitas illuc imitatur latratus
canum. Sed nos paululum figmentis explicata
cius adaptemus. Certissimum est ex parte Italie
in conspectu litoris tauromenitani saxa esse
ingentia atque cavernosa et acuta et cul
torum situ secantia et se in fretum sicu
lum precedentia in quo commotu quo occeanus
assidue agitat fluxum scilicet et refluxum
adeo cursu velox et impetuosum fertur
mare ut nil celerius videatur. Aut potencius
preterea flantibus ab aquilone in austrum
ventis et ab austro in aquilonem tanto
impetu eo freto in se undas impellunt
ut percussionibus suis in celum usque videantur
efferri. Ex quo tam impetuoso motu fit
ut irruentibus undis cavernas scille rumor
causetur ingens qui habet inde sicut latratus
canum ululatusque luporum imitatur. Et quoniam
in vacuum semper declinat aque fit ut eis
descendentibus in cavernas scille secum pote
cius impetus si sunt navigia trahat et
sic ex veritate constitutis constat virgili
fictio. Quod illi multa sint capita ut
dicit homerus nichil aliud est quam pluralitas sco
pulorum ibidem differet hunc unde caput in
altum extollentium quibus ingenium ut pedes
sit id est fundamentum eorum oportunum est. Ora
aut plura et dentium ordines nil aliud
quam crebros cuniculos inter secantia saxa
distinentes ostendunt. Quamquam inquit mor
te id est mortis periculo illos intrantibus plena
sunt. Quod delphinos piscetur aut balenas
id dictum est quia locus ille semper maiorum
ac monstruosorum piscium habundans sit. Quod
autem dicebat leoncius scillam misceri
neptuno eundem est. Nam ut patet in mare

ꝯtendit saxum z qm ibi sit tempestas et
sonoritas assidua id fictu e ab amphitrite
furmata fuisse uetita Qd aut illa occi
dit hercules s. theodonci9 ob id fictu qz vm9
ciclopis filius int saxa stille perierit Qr
obrem in vltione suam ciclops maxis mo
lib; loco uettis ora stille clausit et unu
fretu fecit et ob id mortua stilla dca est
Tractu tn tpris omnia uetita in se rethens
mare locu redegit in forma pristina et
sic a phorco suscitata e filia Scilla aut
forti fuisse filia dicit theodoti9 a phillocoro
testari eamqz cu ex sardinia steleno
corinthio nobilissimo iuuem iuteret in
ꝯiugem ibide perisse et loco reliquisse no
men ~

De medusa stennone et Euriale gorgonibus et filiabus fo phorci ~

theodoncius Medusa stenno et euriale phorci fie z
ex monstro marino suscepte fiie vt
theodonci9 dicit hee quidz gorgones appel
late fiie et vete testante fama int omes
pomponius tres vnu tantu oculu habuere quo vtebat
uicissim Et vt scribit pompom9 mela in
cosmogphia insulas dorcadas tenne quas
lucanus ee constat in occeano ethiopico ex opposito
ethiopu hesperidu Quod etia a lucano te
stari videt vbi dicit finib; extreme libies vbi
feruida tellus accipit occeanu demisso so
le calentem. Scalebat late phorcinides
arua meduse z e hijs insuper hant fuisse
ꝯpetate aiut vt quoscuqz eas intuentes
ouidius in saxa ꝯuerterent has duas tn fuisse di
cit ouidi9. Cui9 in introitu gemias hitasse
sorores phorcidas vnu9 sortitas lumis vsum
e Ex hoc quali ad omes tres dcm sit ~
Nunc aut fictom sensu libet inserere et an
alia has e phorci regis sardinie de quo s
filias fuisse no puto sz alicui9 affinis phor
ci apud insulas dorcadas ea tepestate re
gnantis monstri aut marini id filias
dcas puto a similitudine monstri .n. ma
rinu balena est cui9 int ꝯpetates dicunt
hij qui aialiu exquisiue nas hat ee vt
du os apit tanto odore cuta circuplere
vt omes ad ea ꝓpinqui conueniat pisces
ipa aut quos vult capit donec eius ex
pleat fames Et qz equo mo phorcinides
mirabili pulctudie sua ad se videndas
omes attrahebat hoies monstri filie dce sut
Seuenus theognidus eis vnu tn fuisse oculu ob id fictu videt
crede Serenus et theognidus atiquitatu
historiographus eo qz vni9 z eque pulcritu
dinis ecent Ego aute reor eo qz ex eis intu
entiu omu vnu et idez ect iudiciu qd aut
ꝯspectantes in saxa ꝯuerteret ob id fictum
existimo qz ta stupendis ect earu pulcritudo q
ea visa stupescerent intuentes et uiuti atqz
imobiles no alit qz si ecent saxa deuenirent
Gorgones aute dce sunt qz ut dicit theodo
cius eu moriente pre ditissime remansisset
adeo rem cultiuate sua vt cuctis diuicijs pli
mu sus hoc vocarent cognoie qd sonat re
cultores Na gerere georgi agricultores dicunt
fulgencius fulgencius quidem longe alit sentit dicit
eni tria ee terroris genera q p noia harum
demonstrant Stemo naqz debilitas int
pretat .i. timoris initiu qd tm mentem
debilitat Euriale vero fidem est qd lata p
funditas .i. stupor uel amentia que p
fundo quoda terrore mente debilitatam
spargit Medusa at obliuione significat
que no tm mentis turbat intuitum vez
etia caligine ingerit insuis hoc terror in
omib; opatur Sz salua semp fulgencij
reuerencia ista no videntur de mete fingere
cu eu hec no terrorem sz admiratione
inferrent ~

De medusa phorci filia in singlari.

Medusa filia phorci vt dcm est cu spe
ciosissima mulier esset hunc int alia
sui decoris spectabilia vt theodontius asserit
crines no solu flauos sz aureos quoru splen
dore captus neptunus cu ea concubuit in te
plo minerue ex quo genitu pegasus equ9
natus est Quamobrem turbata minerua
ne ignominia teplo uetita remaneret in
ultu crines meduse mutauit in angues
et sic ex pulcra monstruosa fca e Cui9
monstri cu fama nolitaret vndiqz fctm
est vt ad illud supmidu veniret pseus scuto
palladis armatus qui ei caput abscidit
Et cu volans remearet in persiam caput
qz secu deferret gorgonis ꝯtigit qd cadentib;
guttis sanguis p solitudines libicas ex
eis crearent serpentes quoru plenissima
est libia. Medusam crines hruisse aureos
ideo fictu reor vt intelligamus eam fuisse
ditissima cu p crines sumatur substan tpa
les pt has aut substacias neptun9 .i. ex
teris homo vt fuit pseus in concupiscentia
eius trahit et ea in templo minerue opp
mit .i. int timos prudentis ꝯsilij illa supe
rat qd etia p scutu palladis demostrat

qui cristallinus erat ut per eum firmat prudentis circumspectio habet. n. hoc cristallum ut reddat oculis intuentis quodcumque ex se gerit Et sic et dux discretus consilio quid possint hostes agere intuetur Et sic se tutum facit dum illorum a se previsa frustratur consilia ex compressum autem prudentis et exterriti ducis oritur pegasus equus i. fama ut in sequentibus ubi de eo patebit latius crines autem in serpentes vertunt quotiens quis vacare studiis suarum opprimunt Nam qui consueverunt splendoris et ea possidenti in mordentes solitudines curas que vertuntur Caput enim tunc meduse abscindit cum substantiis spoliatur per quas vivere et multa posse videbat Ed serpentes in libia ex sanguine capitis meduse nati sint ad roborandam figmenti speciem a poetis que ad aliquid significatum tegendum dictum est Testatur autem eusebius in libro temporum hanc medusam a perseo pecunia divitiarum tractu superatam atque regno divitiisque privatam cecrope athenis regnante dicit que a diximo scriptum in historia persica

Eusebius

De albione iiii° et borgione quinto filiis neptuni et est Rubrica

pomponius

Albion et borgion ut pomponius mela in libro cosmographie testatur filii fuere neptuni ex quibus ipse idem talem recitat fabulam transeunte hercule inter hostia rhodani et loca que postea mariana fossa dicta sunt ei albion et borgion obvii facti sunt eius impedientes transitum Quamobrem cum hercules adversus eos inisset certamine deficient que ei tela ab invocato patre eius iove illi subsidium datum est ymber scilicet lapidum quorum adeo locus ille habundans est ut facile pluisse credimus arbitror ergo hos predones fuisse viros et advenas cumque sibi ibidem sedes suscepissent timentes ne forte pellerent obviasse herculi vel alteri venienti a quo superati sunt et iacentes passim lapides locum fabulose pluvie invenisse

De tharam sexto neptuni filio

Tarentum apulee quis condidit

Tharam filium fuisse neptuni servius asserit dicitque eum et salentinorum confinia tarentum olim inclitam civitatem condidisse et a suo nomine nuncupasse esto iustinus velle videatur a spuriis spartanorum conditam verumque idem servius ab eisdem duce palento non conditam sed restauratam affirmat

De polyphemo ciclope septimo neptuni filio

Poliphemus ciclops unus et reliquis ciclopes omnes filius fuit neptuni ex thoosa phorci filia ut dicitur per homerum patet ubi de thoosa

Constat enim hunc inter ciclopes notissimum et potentissimum fuisse et galatheam sicu lam nympham amasse ut patet Ovidius ubi de galathea preterea eum unum habuisse oculum voluit et ingentis stature fuisse hominem atque amplissimos in siluis siculis servasse greges et postremo ab ulixe privatum oculo

homerus

De quo homerus in odissea talem refert fabulam. Dicit enim quod cum ulixes vagus post ylionis excidium lothophagis relictis venisset in sicilia vidit ibi hominem villosum et hispidum greges inmugentem et ab antro suo solum amovente lapidem quem movere nequissent iuga boum viginti Tandem cum antrum intrasset

virgilius

eius cum duodecim ex navali sociis poliphemo que per contrarium narrasset qui erant et unde venirent orassetque eius in suis oportunitatibus favore a ciclope superbe risum est cum dicet se iovem non timere eoque se meliorem et cum rogasset quoniam navem liquisset ulixes perfidiam ciclopis sentiens vidit se cum sociis naufragium fecisse postquam ciclops videntibus ceteris captis duobus ex eis illos ritu belue discerpsit atque devoravit Quare commotus ulixes cogitaverunt eum occidere sed advertens quod tam ingentem molem ab hostio antri amovere nequisset destitit Ciclops autem mane facto duos alios comedit Et ulixe cum reliquis in specu relicto cum gregibus abiit Ulixes autem clausus ingentem baculum acuit texitque fimo et cum sero ciclops rediens duos super ex sociis occidisset ulixis obtulit ei ulixes optimum vinum tamdem misericordia orans Ciclops potato vino quesivit misceri sibi vinum iterum postulavit Ed postquam sextum et cum tertio potasset nomen peciit ulixis Eam illi se nemini vocari respondit quod latine sonat nullus Eam ciclops loco muneris exhibiti poculi te ultimum comedam Tandem cum obbibitum vinum ciclops insuetus facile se soluisset in sompnum ulixes sumpto stipite quem sepeliverat in fimum coque igne perusto acutie in factum sociis intrusum in oculum ciclopis acer visum impetere ciclops autem experrectus ingenti clamore socios antro propinquos invocavit adiutores Eam cuntum antrum quererentque quis nam illum infestaret cum ciclope nemini respondentem audissent arbitrati quod naturali egritudine gravaret abeuntes dixere ut neptunum patrem pro sospitate precaret Ciclops autem tristis cum admonuisset ab hostio antri molem prediss

quod brachia nequiens hostium exiret antrum cum
congregibus pro consuetudine singulis pecudibus e
mittebat. Ulixes autem cum sociis cum se occisorum
arietum pellibus contexisset, exiuit antrum
quadrupedes et a ciclope incognitus, quem de
duxerat ex pectoribus ciclopis, festinus ad na
ves abiere. Quos cum sensisset ciclops, eiecta
mole ingenti fere navim attigit. Ulixes
autem ex tuto illi nomen aperuit suum. Quod
cum audisset ciclops, heu dixit, in vaticinium
Telemi Eurimedis ciclopis tandem deveni.
Ulixes autem abiit. Virgilius vero eius tam for
mam quam domum narrante Achimenide uno (Virgilius)
ex sociis Ulixis longe breviori carmine de
signat dicens: Inmemores socii vasto ci
clopis in antro deseruere. Domus sanie
dapibusque cruentis intus opaca ingens.
Ipse arduus altaque pulsat sydera. Dii ta
lem terris avertite pestem. Nec visu fa
cilis nec dictu affabilis ulli. Visceribus miserorum
et sanguine vescitur atro etc. His ex poli
phemo premissis ad intellectum misticum
veniendum est. Et primo videndum quid Neptuni
et Thoose filius deus est, circa quod ego ar
bitror prestante causam iure regis Sardinie
et filia cum incognitum Sicilie advenisse, cum
eius occupasset partem seu forte totam, incogni
tus Neptuni dictus sit filius et tirannus in
sule. Seu alia ob causam potuit meruisse
Neptuni nam uti exorabilis est Neptunus
tempestate commotus sit et inexorabiles sunt
tirannorum ira aut cupiditate commoti. Et quia
hic ingentis forme, id est magne potentie, divo
rum, id est populorum, tirannus fuit, quod oculum
unum illi tamen fuerit ondit Solam enim sua
rem tirannum curant, nil in deum, nil in
proximum, nil in subactam plebem respiciunt.
Homines unos ensiferant atque corrodunt.
Dum substantiis evacuant subditos, dum cor
poribus depravant, dum innocuos cruciant. Hii tamen
vino, id est blanditiis astutorum hominum, sopiuntur
et oculo obcecantur, dum incidunt subtractis?
Dominio. Albericus autem de polipheno isto aliter
sentire videtur dicens hunc poliphemum unum
habuisse oculum, alios duos, alios tres, sed to
tum fabulosum esse, quia ipse velit unum tantum habuis
se et ideo asserit hunc prudentissimum fuisse
virum et hunc in fronte oculum habuisse, id est in
cerebrum, sed ab Ulixe prudentia superatum, quod in
Ulixis preclarem laudem concedi potest. Ut
superato homine sensu tirannico per polisenum
eloquium et dolosas demonstrationes oculati
hominis atque violentia parentis manus effu
gerit. Ego insuper quia de magnitudine cor
porea huius poetas yperbolice locutos satis du
bium arbitrius sum postquam de Erice statura
apud Drepanum hiis temporibus comperta audivi,
pendulus sententia nec utrumque verum simpliciter scrip
serint aut fictum negare audeo nec affir
mare.

De thilemo undecimo Neptuni filio.

Thilemus Eurimedes ex ciclopibus unus
est, in Odissea ondit Homerus et ut ceteri (homerus)
dicunt sic et hic Neptuni fuit filius, ex qua
tamen matre nisi ea fuit ex qua Eurimedes
denominatur non habetur. Hunc dicit Homerus se
nem fuisse et inter ciclopes vaticinio va
luisse atque predixisse poliphemo quod ab Uli
xe oculo privaretur.

De bronte XII. sterope XIII. et piragmone XIV. ciclopibus et filiis neptuni.

Brontes, Steropes et Piragmon ciclo
pes insignes fuere et ut dicit Theodontius (theodontius)
eius ex Amphitrite coniuge Neptuni fuere filii.
Hos artificiosos fuisse homines constat et a
cri labore duratos quos Vulcano ignis do
attributos ut sub eo apud Liparam insulam
Iovis conficiant fulmina voluit. Ut Virgilius
in Eneida plurimo describit carmine quorum
si vite volumus causam originis eorum et officii
demonstrare, pauca de necessitate premittenda
veniunt. Cum igitur ciclopum due satis videantur
esse species, ne de una quod de alia compertum est in
telligat, veniunt distinguende. Prima est de
qua supra ubi de polipheno et illa ut satis
apparet pessima. Secunda non artificiosorum homi
num est ut apparebit in sequentibus. Et quia inter se
discordes sunt, ut discordet interpretatio nominis
congentilium quoddam esse hunc necesse est. Dicunt igitur
hii ciclopes qui artificiosi sunt homines a ci
clos quod est circulus et copis quod est oculus, id est
oculo circulatus. Seu ut Bremius summam se
quentes vocabulorum circumspectus. Quod quidem
artificem hominem esse oportet. Nam si non sit
nequeunt congrue primis ultima unde et
ideo consuevere circumspecti artifices atque ma
num operi apponeret mente et principium et me
dium et ultimum intueri ut finem debitam posset
prestari initia et sic opus inchoare pa
pias autem dicit ciclides artes a grecis nun
cupari eo quod origo illarum sicuti circuli in
cum latens sit, ex quo vocabulo dici ciclopes
tamquam ab arte artifex congrue dici possu
mus. Hiis premissis cum Neptuni dicti sunt filii

Un sumptu e bellu a cretibus ordinatorum

Videant. Postremo quid eo quod ex mari seu
aquis fere exemplaria celerorum omnium artificia
terrorum sumpta videant a piscibus. Quid de sumptu
volunt, quo ordine in pugna acies deduca
tur ab eisdem quo pacto homines equosque ferro
tegant squamis eorum inspectis a prima ex
carinificatis piscibus in litore ad construendas
longas naves doctrina sumpta est. Ab mare co
struende domus et solaria artificum demo
stratum. A testitudine conspectis carinibus ci
thare compositio omissa est et tectorum etiam do
cumentum a conchis et spondilibus hostiorum at
que valvarum flexuositates tradite necnon
et qualiter per circumflexos gradus in excelsas
possimus turres ascendere sit, et quo pacto bu
cinas ede in aquis qua circa herbarum contextio
nes et productiones florum exorte et mixtesi
la telas que texere demonstratum aque ad vari
etates telarum colore faciendas quisque sanguine
conche prime a motus earum primus innistam
et tempora eius atque concentum meditantibus
dedisse comptum est. Quid multa? Dicam in
numerabilia sunt que mare producit instrumen
ta artificum ingenia ex quibus fit ut me
rito artificiosos homines Neptuni filios nuncu
pemus Ciclopes sic vocemus et quamvis que
Hesiodo placeat Plinio teste in libro naturalis
historie hos qui dactali vocati sunt in creta
fabrica ferraria invenisse dicit, ferre Plinius a
ciclopibus atque calibibus ferrum fuisse repertum.
Cur autem ex Amphitrite dicant susceptos
puto a tinnitione sonorum cum undique perstre
pant artificum somnis Vulcani, eo tradunt
obsequio, quia igne mollunt dura ad usum
artificis et mollia solidant ut facius os
detur ubi de Vulcano tractabitur. Quod autem apud
Liparim fabrilia operentur. Dicendum est ad ostendendum qui
ab artificibus loca artificio convenientia su
menda sunt. Quid enim queso faciet faber ferra
rius quid piscator in monte quid agricul
tor in saxo quid in solitudine medicus
nil equidem. Et ideo in Liparia officina fa
brorum describit Virgilius quia aptior erit locus
sit quo fabri molliunt era. Restat superest de
nominibus eorum exprimere. Brontes enim ut dicit
Albericus dictus est a tonitru quod fit cum suf
flantibus follibus, quod etiam in eundem verberantibus
malleis. Sic et Steropes dicitur a fulgore qui
ex incendio nascitur. Pyracmone autem dicitur
ab incude talenti nomine sumpsisse eo quod pir
ignis agmon autem incus interpretetur. Et hec
eo hic attributa sunt nomina que ea armorum

Fabrica ferraria

oia sine adhibenda locis

Albericus

artificium exerceant. Non enim talia darent
nam vel templum seu palatium construenti
volunt. Postremo eo quod templum Iovi fecissent
quo Esculapius ictus est. Hos ab Apolline
interfectos. Hoc ego intelligo cum Apollo in
terpretetur exterminans et humoris expulsor
sit. Contigit enim sepe opifices tales si opus
tale continuent cito deficere eo quod tam labore
assiduo quam igne continuo arefactis desiccetur
humor et deficiat.

De Nausithoo duodecimo Neptuni filio, qui genuit Rexenorem et Alcinoum

Nausithous Pheacum rex, ut in Odissea
placet Homero, Neptuni filium dicit
et Peribee nymphe, de quo carmine plene ipse
describit paytis oopn ep Π Botaπo chau
iwp e potaxow p Th pιτo kaTie ei kouιTi pa
iRe iw phaota eih HdΠaoTaThεiτaThe
ae saHToow cyAe aopTor etc. Id est Nau
sitheum qui primo Neptunus terram
genuit et Peribea feminarum specie optima
iunior filia magnanimi Eurimedontis.
De hoc autem nil aliud reperitur nisi quod Rexe
norem et Alcinoum filios habuerit.

De Rexenore Nausithoi filio qui genuit Arethem

Rexenor filius fuit Nausithoi ut in
Odissea sic ait Homerus paytis oo l
etc. Id est Nausithous
genuit Rexenorem. Hic Rexenor ut idem dicit
Homerus coniugem sumpsit et suscepta ex
ea filia unica quam Arethem nominavit ab
Apolline percussus occubuit, puto febre ex
terminatus fuerit.

De Arethe Rexenoris filia et Alcinoi coniuge

Arethes ut in Odissea scribit Homerus
filia unica fuit Rexenoris frater
et Pheacum rex sumpsit in coniugem et ex
ea Nausitheam filiam et tres filios sus
cepit. Ad hanc Ulixes ductum consilio Pa
ladis transformate in effigiem talis
virginis a Calistone nympha veniens
naufragus accessit et multa illi misera
gratus exposuit et tandem honorifice ab
ea susceptus est.

De Alcinoo filio Nausithoi qui genuit Nausithaam et Laodamantem et alios et dictum

Alcinous rex Pheacum ut in Odissea
dicit Homerus filius fuit Nausithoi
regis et vir Arethes. Ad hunc autem in regno
sedentem venit Ulixes naufragium
passus et ab eo honorifice susceptus est.

homerus

lactancius

theodontius

eiusque coniugium Nausithee oblatum demum
data ingentia munera et navis qua illum
in patriam reportaret parata sociisque in-
nales (?) restituti.

De Nausithea Alcinoi regis filia

Nausithea filia fuit Alcinoi et Arethe
ut testatur Homerus. Que cum exis-
set civitate cum pedissequis suis iussitque
ad flumen lotum vestes factum est ut in-
veniret Ulixem naufragum nudum in litore et
frondibus arborum circumtectum et ab eo supplici-
ter exorata ut illi cibum daret et vestes pos-
tulatas concessit et inde illi suasit ut ad
patriam suam et ad regiam domum post se ac-
cederet. Uti postea factum extitit plene in Odis-
sea narrat Homerus.

De Laodamante et Alio et Clitoneo filiis Alcinoi regis

Laodamas Alius et Clitoneus filii fuere
Alcinoi regis et Arethe Homero
teste in Odissea. De quibus nil preter qualescunque
laudes inclite iuventutis eorum reperitur et quod
Ulixem una cum patre Alcinoo et matre
eorum honoraverint eique munera dederint.

De Melione XIII° et Actorione quartodecimo Neptuni filiis

Homerus

Melion et Actorion Neptuni fuere filii
ut in Yliade scribit Homerus. Inducit
enim Nestorem senem Patroclo dicentem
se adhuc iuvenem bellum gessisse adversus
Archades et multos interemisse. Et in-
Neptunus Melionem et Actorionem filios su-
os caligine occultasse eosque cum aliis
occidisse.

De Aone XV° Neptuni filio

Lactantius

Aon ut dicit Lactantius filius fuit
Neptuni et ab eo dictam affirmat A-
oniam. Quenquidem pars est Boetie. Theodonti-

Theodontius

us vero hoc idem asserit Aonemque dicit ex A-
pulia factione suorum pulsum navigio ve-
nisse Euboeam et inde se in Boetiam contulisse
ibique rudibus adhuc populis imperitans (?)
imperasse et illos Aonas una cum montibus
ex suo nomine nuncupasse. Ex quibus Neptuni
filius dictus est cum Ontheste (?) quidam dictus (?)
suum homo Apuli fuisset filius ex Cithara (?)
coniuge. — a poeta

De Mesappo XVI Neptuni filio 49 [illegible]

Mesappus filius fuit Neptuni ut dic-
it Virgilius At Mesappus equum do-
mitor Neptunia proles. Quem nec fas igne
cuiquam nec sternere ferro etc. Hic enim ut id

testatur Virgilius Turno adversus Eneam — Virgilius
auxilia duxit. Quem secuti sunt Fescennini
equi Falisci et qui Soractis habitabant mon-
tem et Ciminii silvas et lacus et insuper
Capenam. Hunc tamen dicit Servius per mare ad
Ytaliam venisse et inde Neptuni filium dictum eun-
dem et invulnerabilem ferro dictum eo quod num-
quam in bello perierit ab igne vero immunem
eo quod Neptuni filius qui deum constat esse
aquarum. Ab isto dicit Ennius poeta dic-
se originem ducere rc eiusque equorum domitorem
dictum quia Grecorum Attalia sint a Neptuno producta.

De Busiri XVII° Neptuni filio

Busiris Neptuni fuit filius ex Libia
Epaphi filia susceptus ut in libro
temporum ait Eusebius. Hic autem ut ait Augustinus — Eusebius, Augustinus
in libro de Civitate Dei regnante Danao
Argivis vel rex vel potius tirannus suis
diis hospites immolabat. Quem Servius ab — Servius
Hercule occisum dicit eo quod cum apud illum devenis-
set ut alios sic et eum voluisset occidere.
Et idem Servius asserit huius Busiris lau-
des ab Ysocrate descriptas.

De Pegaso equo XVIII° Neptuni filio

Pegasus equus alatus ut testantur
Servius et Lactantius filius fuit Neptuni
et Meduse in templo Palladis conceptus
ut Ovidius ubi de Medusa. Ovidius autem natum — Ovidius
dicit ex sanguine cadente ab exciso Medu-
se capite ut ubi de Perseo dicit Creditur hunc
esse tremendo cervice Meduse sanguine re-
spersi prosiluisse pennis. Qua Ovidii opinione
Fulgentius sequitur et Albericus. Hunc preterea
non solum velocissimum sed volucrem dicunt fuisse
eodem Ovidio teste hunc super nubes et sub-
sidera lapso celum pro terra pro pede penna
fuit. Eumque dicunt pede Castalium nisi
effodisse fontem ut idem sit Ovidius Fama
novi fontis nostras pervenit ad aures Dura
Medusei quem prepetis ungula rupit. Et
paulo infra Vera tamen fama est et Pe-
gasus huius origo fontis et ad latices
deduxit Pallas sacros. Et hunc insuper
dicunt Bellorophontem adversus Chimeram
monstrum euntem tulisse. Sic et Perseum
dum ad Gorgones iret. Anselmus vero
ubi de ymagine mundi huic equo quedam
addit que ab alio nemine dicta comperi. Di-
cit enim illi cornua esse et igneum spirare a-
nelitum et ferreos pedes ut totus monstro
sit similis. Illum postremo inter sidera loca-
ne Ovidio teste Iamque indignati nona

frena recepat ore Cum levis admas ungula fecit aquas. Nunc fruitur celo quod pennis ante petebat et nitidis stellis quinque decemque micat. Nunc hijs appositis que sensisse potuerint veteres exquirendum est. Ergo hunc equum famam rerum gestarum arbitror cuius velocitas percursum et volatum equum huius designat. Quod ideo neptuni et gorgonis dicitur filius quia ex gestis in mari seu terra fama oriatur ex fortitudinis autem nervis virtute fama debetur ex temerarie factis potius debetur infamia. Quod huic equo pedes sunt ferrei ideo puto ut demonstretur quod in circueundo numquam fame deficiat vires. Cornua vero apponuntur ei ut famosorum comprehendatur elatio sic et anelitus igneus ut gerulorum ferventi dicendi desiderium cognoscatur. Eum castalium effodisse fontem satis manifeste declarat quod cupidine fame atque glorie temporalis a nonnullis affectio ponitur ori ex quia quotiens optatum consequitur totiens fons castalius id est habundans dicendi materia oritur quam in poetarum commissis id est consecratus hic fons. Eum autem bellorophontem a perseum gessisse ad assumptas expediciones eo dictum dici puto quia cupidine glorie in id delati sunt quod egerunt. Seu ut quidam voluit ad id delati sunt navibus quibus alatus equus erat insigne. Albericus Albertus
pegasiam de hoc equo scribit opinionem ex fulgencij fonte sumptam dicit enim eum dictum pegasum a pe grecum quod latine fontem sonat eum quod ex fluminorum omnium esset nomen et hinc vult flumine id est pege equum esse neptuni id est ex neptuno genitum cum ex mari omnia nascantur flumina et per alas velocitatem fluminum designari et a pege vult pagos dici quos veteres iuxta flumina semper ponere consueverant et inde paganos qui ex uno pege id est fonte vel flumine potantes. Et sic fontem quem dicimus a pegaso pede factum a neptuno genitum sentiemus. Sed quid ex hunc equum et fontem senciat fulgentius qui latissime scripsit paucis apponendum est dicit ergo pegasum ex meduse sanguine nasci eo quod in figuram fama constitutus sit. Nam cum virtus terrorem decidit fame generatur quem ideo volucrem dicit quia ut dictum est et fama volucris sit. Fontem autem musis ungula aperuisse ideo fingit quia muse ad describenda heroum famam ut antiquorum gesta aut priorum dicta sequantur. Preterea fulgentius

dicit fons fulgencius pegasum in heptam eterium fontem quod arbitror quia fama exterriorum hominum indeficiens sit.

De nictheo neptuni decimonono filio qui genuit anthiopam et nicthimenem

Nictheus ut ait lactancius filius fuit neptuni et ut theodoncius asserit ex celeno filia athlantis susceptus hunc dicit lactancius ethiopie fuisse regem et anthiopam et nicthimenem filias habuisse eumque secundum quosdam a nictimine illecebri amore dilectum cum qua cum ope nutricis concubuisset ignarus sceleris cognito eam voluit nisi aufugisset occidere. Alij vero quorum dicunt eum scilicet infausto nictiminem dilexisse eamque cum alli viro vellet conferre aufugisse. Quomodo is neptuni filius fuerit possibile est cum fere contemporaneus neptuni hominis videatur. Si ante non sit ea racione neptuni filius dici potest qua dicuntur ceteri. lactancius

De anthiopa nictei filia et matre amphionis

Anthiopam dicit lactancius regis nithei fuisse filiam. Cum theodoncius addit ex amalthea cretensi nimpha hanc ut dicit theodoncius nictheus liceo thebarum egiptiarum dedit uxorem. Lactancius autem dicit eam vi ab epapho iovis filio stupratam alij dicunt a iove. Quod cum sensisset licens ea abdicata superinduxit dircem que ab eo impetravit ut illa in carcerem poneretur. Verum cum tempore partus advenisset miseratione deorum fractis vinclis aufugit in citherone et amphionem zethumque peperit et exposuit prout infra dicetur de amphione.

De nicthimine filia nithei

Nicthimen nithei regis et almathee fuit filia hanc autem seu patrem amavit seu ab eo armata sit dum illius arma fugeret miseratione minerue in avem sui nominis versa et in eius tutelam suscepta. Cuius figmenti talis potest esse racio. Nictimine prodita dampnam consilio seu sui criminis seu patris verecundia numquam post scelus in luce comparuit et inde nottua dicta est.

De yrceo xx° neptuni filio

Yrceus ut theodoncius dicit et paulus filius fuit neptuni ex alcione filia athlantis susceptus ex quo nil aliud memini me legisse

De pelia vicesimo primo neptuni filio. Qui genuit filias et acastum

Pelias filius fuit neptuni et thiro
nymphe filie salmonei regis sa
lamine ut in odissea satis extense des
cribit homerus. Dicit enim hanc consuevisse — Homerus
circa ripas emphei fluvii delectari. Quam
obrem neptunus amphei sumpta forma
virginem cepit et cum ea concubuit et ex
eo concubitu geminos genuit peliam
scilicet et neleum. Tiro autem postea nupsit
creteo. Pelie apud thesaliam regnante
ut dicit lactantius ab oraculo visum est — Lactantius
tunc illi propinquam mortem fore cum eidem
neptuno patri sacrificanti aliquis pede
nudo supervenisset in sacris. Cum autem
sacra peragenti supervenit iason nepos
alto pede nudus celebranti enim ad sacrum
in hinc fluvio calciamentum retentum est.
Quem cum vidisset pelias oraculi memor
confestim non tamen sibi sed filiis timens propter
egregiam iasonis virtutem eidem suasit
iasoni ut expeditionem in colcos ad glori
am sui nominis consequendam assumeret
existimans ut fama ferebat arduum in
inis et difficile aureum vellus posse sur
ripere et sic enim facile periturum. Quam cum
assumpsisset et preter spem pelie cum aureo
vellere et medea coniuge redisset eo iure est
ut ope medee pelias a filiabus occideretur
filio acasto superstite. Verum id quod sic
tum est dicebat leontius peliam neptuni ho — Leontius
minis fuisse filium eniusque sotius amphei
in spetie iuvenis incole a thiro dilecta
non resistente atque similitudine forme
deceptam oppressisse et ex ea filios suscep
pisse duos ~

De filiabus pelie

Filias pelie regi fuisse satis constat
ovidio inter alios recitante. Que
tamen illie fuerint nomina a nemine dum co
perio hec quidem ut mors est filiarum senet
tuti pelie patris corporis compatientis et asta
bant continue. Quas autem medeam sivan
de decepisse adeo ut earum pietas in patrem
in scelestum verteret facinus. Nam cum cerneret — Homerus
medea senectutem pelie ut dicebat sedu
iasonis obstare ipso ficto cum iasone iur
gio secessit ad illas et dum de iniquitate
iasonis questa in detrimentum eius dixit
se iuventute pelie sibi restitue velle ut
paulo ante esonem restituerat. Et sic
credulis filiabus pelie suasit ut omnem
sanguinem frigidum atque vetere ex tumu
lo pelie senis corpore cultris exhauriret
ut novum atque floridum venis posset inmit
te. Quod cum fecissent puelle exspirasset
que pelia ad iasonem redit medea. Dicit
theodontius in peliam et filias a medea
seminatam zizaniam et ob eam puellas fu
ro insenem patrem insurrexisse et illum
occidisse ~

De acasto pelie filio ~ ~

Acastus teste seneca poeta in tragedi — Seneca
a medee pelie fuit filius. Dicit enim sic
terrore parvum quippe te pene expetit le
to quia acastus regna thessalica obtines
senio trementem debili atque evo gravem
patrem peremptum querit et cesi senis distissa
membra cum dolo capte tuo pie sorores im
pium auderent nephas. Hec verba sunt creontis
ad medea

De neleo vicesimo secundo neptuni filio qui genuit
nestorem piclimenonem cromium et pro puella

Neleus neptuni fuit filius ex thiro ut
supra ubi de pelia monstratum est. Qui
ut scribit homerus a pelia fratre pulsus ex the
salia pelion condidit et ibidem habitavit deo
rum cultor. Huic fuit uxor cloris amphionis
orcomenii regis filia ex qua ut idem dicit
homerus suscepit nestorem periclimonem
cromium et pirosteriam et alios usque in
duodecim sed eorum nomina non habemus. De ne
store nelei filio qui genuit antilocum pi
sistratum trasimedem et thepronem stratium persi
antum et polistatum feminam ~ ~

Nestor filius fuit nelei ex clori orcom
nie ut dum e cum undecim suis fratres
ut testatur ovidius dicens Bis sex nelei — Ovidius
des fuimus conspecta iuventus et cetera. Fuit
enim homo sue etate longevus ut ipsemet
tempore troiani belli fatetur apud ovidium dicens
spectatorem operum multorum reddidit me vi a
nos bis centum nunc tertia vivitur etas et cetera.
Bellicosus preterea fuit. Nam inter alia iu
vene adhuc patre eo existente iuvenculo bellum
adversus epyos gessit et multos ipse pu
gna peremit homero teste in yliade. Post
ea vero cum theseo in nuptiis pithoi fuit
in certamine adversus centauros. Et ut de re
liquis taceam cum grecis apud troiam ar
ma senex gessit et sepe troianis obvius
fuit in pugna. Fuit insuper facundia cele
bris adeo ut sepe principum mitigarit iras

et in concordia discordes reduceret huic eu-
ridices filia clinnoni ut dicit homerus coniunx fuit ex qua septem filios et filiam unam
suscepisse idem testatur homerus quo tamen
fine subtractus sit legisse non memini

De anthiloco nestoris filio

Anthilocus filius fuit nestoris et eu-
ridicis ut apparet per homerum in odissea
qui scribit pisistratum nestoris filium in domo
menelai apud lacedemoniam mortem eius
flentem nam secutus patrem ad troia-
num bellum ibidem in pugna duum virilit[er] ageret
a menone aurore filio occisus est

De pisistrato nestoris filio

Pisistratus filius fuit nestoris et euri-
dicis huic autem nestor dedit in socium
thelemaco ulixis filio volenti ire lacede-
moniam interrogaturus menelaum utrum
aliquid de ulixe presciret

De trasimede nestoris filio

Trasimedes nestoris fuit filius et eu-
ridicis qui secum nestor ut testatur
homerus duxit in troianum bellum

De ethephrone stratio perseo et an-
thoo filiis nestoris

Ethephron stratius perseus et anthos
filii fuere nestoris et euridicis quos
ego in unum iunxi quia nil particulare de aliquo
eorum legeram

De policastre nestoris filia

Policastris filia fuit nestoris et euri-
dicis iunior ex filiabus nestoris ho-
mero teste et sic apparet eum alias habuisse
quarum ego nomina non cognovi nec de ista
aliud audivi

De periclimenone nelei filio

Periclimenon nelei filius fuit et clo-
ris ut ovidius testatur affirmans huic
a neptuno avo concessum ut posset se in quas
vellet transformare figuras ex quo factum est
quod cum hercules in ultione eiorum adversus
messanos atque pilios et elipios aciem duce-
ret pugna hic forte occisorum fratrum dolore
commotus in aquilam versus herculem uncis
pedibus infestaret plurimum ut hercules illum
volitantem sagitta interimeret. Hunc ver-
tibilem in quam vellet formam nil aliud in-
telligo quam eius membrorum agilitatem qua
tamquam cervus saltabat crebatque uti vo-
lasse avis et hinc fatiebat eum volitan-
tem autem occisum credo volucri cum fugiente

De cromio nelei filio

Cromius nelei fuit filius et cloris
ut etiam affirmat homerus hic
quidem ea in pugna qua pilii et messeni
adversum herculem gesserunt cum decem fratribus
suis occisus est ut satis etiam demonstrat
ovidius in maiori volumine

De pyro nelei filia et biantis coniuge

Pyro virgo nelei et cloris filia fuit
ut in odissea scribit homerus hec
ut idem asserit adeo formosa fuit ut illi
fere omnes grecorum nobiles optarent coniugi-
um eam que neleo postularent. Cum nulli
illam iungere voluit nisi sponderet ab yphi-
clo iniuste nelei patruo boves auferre quos
detinebat et dare negabat. Et cum neo
sponsionum hanc facere auderet melam-
pus vates ea tempestate clarus ure fratri suo
ondit post tempus fieri posse ut ab y-
phiclo deducerentur boves quos poscebat
neleus suasit quod illi sponsione ut tam spe-
tabilis virginis coniugium consequeretur. Bi-
as autem fratri credens spopondit neleo
quod petebat et dum circa recuperationem
boum conaretur yphicli iussu captus et
carceratus est post tempus autem dimissis boves
reduxit et pyro hinc in uxorem habet secundum
in textum homeri continentem ultimum quem
dicebat leontius quod cum bias per annum in
carcere fuisset sensit trabes domus ver-
mes fecisse quos vulgo dicimus tarlos
concepitque ob viciatas trabes sequituram
ruinam. Qua cum premuniasset yphiclo me-
ruit libertatem. Tandem cum interrogasset
yphiclus filios non pariens quid ad pro-
creandos esset agendum suasit illi ut spe-
tis potaret venenum. Quo facto concepit
uxor yphicli et filium in tempore peperit. Quo
beneficio ab yphiclo illi restituti sunt boves
quibus deductis ut dictum est pyro deduxit
uxorem que illi peperit antiphatum et man-
thionem

De cigno xxxvi° neptunij filio

Cignus filius fuit neptunij ut affir-
mat ovidius. Iam leto proles neptunia
cignus mille viros dederat etc. Hic ut
idem dicit ovidius habuerat a patre ut fer-
ro invulnerabilis esset. Qua comoditate
audax factus troianis auxiliator multis
ex grecis cesis adversus achillem in-
iit certamen qui cum illum gliantem se
cerneret quod ferro vulnerari non posset sup-
to ingenti lapide in eum fessum atque fa-

crebris ictibus a Cygno meruit, Cygnus ante currum impulsus ictu cecidit, quem confestim Achilles occupavit, et genu pectus eius premens et manibus guttur in mortem coegit. Quem evestigio a patre in avem sui nominis mutatus arma reliquit Achilli. Horum figmentorum talis expositio esse potest. Neptuni filius dictus est Cygnus forsan ob candorem cutis et membrorum agilitatem; cum hi qui humidi sunt complexione, que a Neptuno humiditatis patre procedit, colore sint candidi et ut plurimum molles cute, cum humiditati si proportione debita immixtus sit calor, hi tales optima membrorum agilitate fruuntur, ex quo fit ut docti in evitandis ictibus, ut quosdam vidimus, ferro feriri negant, et ut lassitudine vincantur necesse est, si sit qui tales superare velit. Quod autem avis factus sit sui nominis, intelligo quod eo mortuo nil de eo apud mortales superfuerit preter volatile nomen.

De Grisaore vicesimoquarto Neptuni filio

Grisaor ut in libro De originibus rerum affirmat Rabanus Neptuni fuit filius, nec de eo amplius.

De Otho vicesimo quinto et Ephialte xxvi Neptuni filiis

Othus et Ephialtes ut asserit Servius filii fuere Neptuni ex Ypymedia Aloy titanis coniuge, quam idem Neptunus oppressit, ut in Odissea testatur Homerus. Hanc tamen Yphimediam Paulus vocat, et secundum Theodontius autem Epimedam. Hi autem quoniam ex uxore Aloy nati sunt, ut plurimum Aloide appellantur, sicut et sepe Herculem a vitrico Amphitrione Alcidem appellamus. Hi quidem nove digitis singulis mensibus crescere videbantur, quam ob rem parvo in tempore mole ingentis corporis mirabiles facti sunt. Dicit enim Homerus hos ideo tam grande incrementum fuisse, eo quod a terra nutrirentur, eosque non amplius ix annis vixisse, et eorum designans magnitudinem dicit novem brachiorum amplitudine fuisse, longitudine vero novem passuum. Hos insuper dicit Homerus in Yliade bellum fuisse adversus Martem, eumque ab eis captum atque cathenis vinctum et in carceribus xiii mensibus detentum, et in summo merore induisset, ut pro liberatione eorum ageret in carceribus defecisset. Quem Mercurius clam eripuit et sic liberatus est. Quod Claudianus tangit ubi de laudibus Stilliconis dum dicit: Fratrum geminorum quos asserit Alous Marte subdiderunt vinclis, etc. Hos postea ab Aleo missos in gigantomachiam, cum ipse senectute gravatus ire non posset, missi sunt. Quem ibidem ut Servio placet cum reliquis a Jove fulminati periere, et Ephialti Ethna mons superimpositus, Otho autem mons quidam Cretensis. Alii vero dicunt, inter quos Homerus, eos ob magnitudinem corporis ausos montes montibus imponere celumque affectare, sed ut in Odissea dicit Homerus, imberbes adhuc ab Apolline sagittis occisos. Quos Virgilius dicit apud inferos detrusos, aiens: Hic et Aloidas geminos immania vidi corpora, qui manibus magnum rescindere celum aggressi, superisque Jovem detrudere regnis, etc. His premissis fictionum sensus aperiendus est. Ut dicebat Barlaam, hos duos fuisse fratres ingentis potentie Aloy filios, sed ideo Neptuni dictos, quod preter mensuram omnem humanorum corporum excreverant, quod ad Neptunum spectare voluerunt, ingentia fuere corpora eorum; tamen non novem annos regisse, et ideo alta multos dicunt quod maximos proventus ex his quos possidebant assumerent, et adversus Jovem in Olimpo monte habitantem bellum secundum historias habuisse, et in eo bello inmerito defecisse egritudine pestifera ab eo. Et hinc sumptum eos ab Apolline sagittis occisos. Alii vero dicunt hos continuatio adversus Jovem fuisse et nonnullas arces extulisse, et ultimo viribus Jovis in Flegra pugnatum est cum aliis multis. Verum de captivo Marte nil repperi. Arbitror ergo sic explicari posse Martem insignem aliquem fuisse virum militari disciplina instructum et bellicosum atque robustum, horum hostem, qui etsi potens esset, tamen ut sepe contingit maiores subcumbere et obtinere minores, ab eis captus et carceratus est. Et cum liberationis eius nullus adveniret modus, Mercurius, id est fraus, quia furum deus, qui clam et fraude furantur, Junone ingente, id est pecunia, qua forte corrupti custodes, astutia Mercurii Mars liberatus est.

De Egeo xxvii Neptuni filio qui genuit Theseum et Medum

Egeus Athenarum rex filius fuit Neptuni Theodontio affirmante, et marinus deus. Huic dicit Paulus due fuere coniuges, quarum prima est dicta Ethra, filia Pitthei regis Trozen, ex qua Theseum suscepit. Secunda ut testatur Ovidius fuit Medea profuga, quia a Jasone repudiata atque fugientem eo

Virgilius

Paulus

Ovidius

solum suscepit hospitio, quem illa etiam sibi matrimonio copulavit. Et ex eo ut placet Iustino Medum filium suscepit. Successit quidem in regno Pandioni regi, quem Theodontius secundum veritatem dicit eius fuisse patrem, et eo regnante multa incomoda Atheniensibus evenere. Nam inter alia bellum Minois regis Cretensium, quod in vindictam Androgei filii sui industria occisi moverat, cum tulere ultimo cum succubuissent in has a Minoe deducti sunt leges, ut scilicet annis singulis septem nobiles iuvenes ad Minotaurum Creta mitterent. Qui tribus annis sorte missi sunt. Quarto autem sors cecidit in Thesea. Qui maximo Egei patris dolore navem conscendit iturus. Et cum omnia navigii ornamenta nigra essent et navis velum, sunt in mandatis a patre ut si contigisset in agendis eum feliciter obtinere eventum rediens, nam album poneret velum amoto nigro ut a longe fortunium suum nosceret. Theseus autem Adriane consilio victor mandatorum immemor non amoto nigro velo rediebat. Egeus ex excelsa turri prospectans nigrum videns velum Thesea mortuum arbitratus e vestigio se deiecit in mare et mortuus ab Atheniensibus liberatis et Neptuni filius et maris deus in solatium Thesei consecratus est.

De Theseo Egei filio qui genuit Ypolitum Demophontem et Anthigonum

Theseus inclitus Athenarum rex fuit, Egei regis filius et Ethre Pythei atque generosi animi, inter cetera plura meditatum digna peregit, adeo ut inter Herculis plurimos nominandus videatur. Quidam autem alia cum Hercule ab Euristeo misso adversus Amazones expeditionem suscepit ut dicit Iustinus. (margin: Iustinus) Et cum multas occidissent atque cepissent, cepere inter alias Menalippe atque Ypolite Anthiope regine sorores. Sed Hercules pro armis regine Menalippe sorori restituit. Theseus vero Ypolite que sibi in sorte prede contigerat sumpsit uxorem, ex qua Ypolitum filium suscepit. Preterea ingenti virtute ut refert Statius Creontis Thebani regis superbum retundit imperium egitque quod, qui prohibebat, officia funeralia possent occisis in bello regibus exhiberi. Et taurum ab Euristeo Attice terre immissum cuncta vastantem apud Marathonem interfecit. Sic Scironem latronem hospites suos dum resideret in scopulo aut lavare sibi pedes aut se adorare cogentem eosque incautos precipitantem in mare, et Procusten eque latronem super Cephiso flumine habitantem et nocte suos hospites trucidantem superavit atque occidit. Helenam insuper Castoris atque Pollucis sororem virginem celestis pulcritudinis insignem in palestra ludentem rapuit, Minotaurum interemit et Athenas a tributi functione liberavit. Adrianam atque Phedram Minois filias preripuit et Adriana relicta Phedram sibi coniugio copulavit, ex qua quosdam filios suscepit. Athenienses per diversa passim vagantes in patriam revocavit et in formam civium sparsos agrestesque reduxit. Et ut placet Plinio in libro naturalis historie primus federa adinvenit. (margin: Plinius) Adversus Centauros in nuptiis Peritoi amici sui egregie pugnavit eosque superavit. Illique comes ad inferos usque ad rapiendam Proserpinam ivit, sed minus feliciter ex hoc illi successit. Nam Peritoo a Cerbero orci ianue trucidato mortis in periculo ipse fuit, ni forte supervenisset Hercules qui illum a discrimine liberavit et reduxit ad superos. Et Athenas rediens coniugis querulam accusantemque falso de stupri interpellatione Ypolitum corripuit, quem fugavit et quantum in eo fuit occidit. Postremo iam senex a civibus suis pulsus exul apud Scirum minorem insulam diem clausit, cum annis viginti novem Atheniensibus imperasset. Has autem laudes Fromie Ovidius paucis testatur carminibus, ubi dicit ingentem facientem canunt te, maxime Theseu, et infra per undecim versus.

De Ypolito Thesei filio qui genuit Virbium

Ypolitus Thesei et Ypolites Amazonis fuit filius. Hic cum venatibus celibem vitam ducens vacaret et odio constanti adeo mulieres sperneret, a Phedra noverca absente Theseo amatus est. Desiderio cuius cum obtemperare noluisset, Theseo redeunti ab ea accusatus est. Qui in furorem versus filii necem optavit. Verum Ypolitus timens consensu civium fugam cepit. Quo fugiente fortuitu phoce quem litus exivit(?) audientes equorum strepitum dum se se in mare fugientes precipitant, equos exterruere Ypoliti. Qui per scopulos adversus eius imperium vires et currum trahentes atque in eius compagem dissolventes omnem infelicem iuvenem loris implicitum adeo per

abrupta traxe ut pro mortuo a circumiacis
Seneca collectus sit. Esto poete omnes et signanter tra
gedus seneca in tragedia eius ypoliti
laceratum atque discerptum omnem asserat
et occisum. Cum tandem ope atque subsi
dio esculapii qui ab inferis in sanitate
pristina non absque longo labore revoca
tus est. Ex quo eventu videtur fabule locum
datum qua legimus theseum habuisse a patre ut
ter posset optare quod vellet. Et quia unum
filium optasset occidi phocus a patre eius
sae in litus ypolitus aut ne tertia prius
experiret nam qui aut ypolite inverem eius
occiderat. Et nunc eo in audito eum querebat
in pena attica terram reliquit et in yta
liam venit haud longe a loco ubi postea
condita Roma et mutato nomine se uirbium
appellari iussit quia bis vir fuisset semel
ante eventum. Et item postquam beneficio escu
lapii in vitam videbat revocatus ibi aut
dicit theodontius opidum construxit quod ex
nomine sponte coniugis aricia appellavit. Dicit
preterea ipse theodontius falsum esse ypolitum ce
libem vitam egisse quinymo secreto amore
ariciam nobilem attice regionis feminam
adamavit quam dyanam eo quod venatoribus
vaccare vocitabat et se dyanam colere asserebat
et ope huius aricie ferunt dicit ut ab escula
pio sanaret cum mortuum illum arbitraret
theseus.

De virbio ypoliti filio

Virbius filius fuit ypoliti et aricie
post ypoliti fugam ex attica susceptus.
Qui cum adolescens esset enea ylione deleto in
Virgilius ytaliam veniente a patre missus est in subsidi
um turni prout describit virgilius ibat et y
politi proles pulcherrima bello virbius insignem
quem mater aricia misit eductum egerie lucis
etc. De eo aut nil aliud legimus.

De demophonte thesei filio

Demophon ut theodontius asserit filius
fuit thesei ex phedra. Hic quidem cum
ceteris grecis in bello troiano una ylioque
aut deleto dum rediret in priam tempestate
in tracia delatus a phillide ligurgi regis
filia hospitio et leto susceptus est. Et cum
aliquandiu secum fuisset audito quod mnesteus
athenarum rex agitatus procellis et nausea
vexatus maris appulisset ad insulam me
los et ibidem clausisset diem regium cupidine
tractus impetrata per tempusculum licentia a
phillide resarcitis navibus athenas rediit.
Et post vigesimum quartum anni patris exi
lii ut dicit iustinus athenarum regnum as
sumpsit neque de reditu curavit ad philli
dem. Et cum annis xxxiii regnasset mortuus
est. Cum successit oxintes utrum hic eius fuerit
filius incertum habeo.

De anthigono thesei filio

Anthigonus ut dicit theodontius filius
fuit thesei et phedre. Et ut dicit bar
laam natu maior demophonte et post fu
gatum ab atheniensibus patrem se ad huc pu
bes ab atheniensibus assumptus et rex factus
mnesteus quoque vocatus. Cum troiam vadens
non satis de ingenio demophontis fidens
eum secum traxit hic rediens tempestate
actus nimia apud insulam melos expira
vit.

De medo egei regis filio

Medus ut iustinus tradit egei regis
athenarum et medee fuit filius. Qua
Idem iustinus dicit cum privignum vidisset
adultum ab egeo per mortuum discessisse et
colcos cum medo filio abiisse. Ovidius aut
dicit ob paratum theseo venenum ut u
est de ea ea affugisse aut insuper aliqui
eam iasonis in gratiam rediisse. Et hunc
medum inde misse in asiam atque urbibus
plurimis sibi subegisse regna secundum ea tem
ipse parte quam mediam appellamus et de
suo seu matris nomine nuncupasse.

De onchesto xxxviii° neptuni filio qui genuit megareum

Onchesteus secundum lactantium filius fuit
neptuni. Quem finnus et lactantius di
cunt onchestam civitatem propinquam promo
torio micalesso constituisse et suo nomine
appellasse nec de eo aliud preter quod
megareum filium genuit legi.

De megareo filio oncesti qui genuit ypomenem

Megareus filius fuit onchesti ut liquido
testatur ovidius loquente sic yppo Ovidius
mene. Namque michi genitor megareus
onchesteus illi est neptunus avus pro ne
pos ego regis aquarum etc.

De yppomene megarei filio

Yppomonem megarei fuisse filium
satis ostensum est. De hoc ovidius tale
recitat fabulam. Erat in sciro civitate
athlas oenei filia seu iasii virgo insignis
pulcritudinis et precissime velocitatis que
ut plurimum deorum montium habitabat in silvis

hec cum a multis in coniugem peteretur lege apposuit ut scilicet cursus certamine peteretur et si qui superarent ab ea morte multarentur victor autem eius potiretur coniubio Et cum sa plures magis audaces quam felices superati tam severa lege dampnati essent ypomenes candidum visa talium ridebat stulticia Tandem cum casu contingeret ut illa videret iniatus Rosea faciem sidereos oculos et crinium et aurea cesariem pectus compressum corpus que glabellum et gestus placidos confestim eius in ardorem incidit qui ante dampnaverat alios nec dubitavit eius postulare coniugium et severe legis subire discrimen Virgo autem eius etati et formositati compassa primo renuit Deinde sollicitata annuit ypomenes veneris imploravit auxilium que illi tulit ex viridario hesperidum tria aurea mala et eum docuit malorum usum porro cum cursum expeditum intrasset ante eumque virgo niveis pedibus e vestigio vidente virgine unum ex malis proiecit fulgore cuius capta puella gradum collectura pervertit et cum evolasset iuvenem Iuvenis illa prestantior facile anteivit Ille secundum eiecit quod dum illa collectura moratur ille stadium arripit volucer Sane illa prima velocitate malo collecto pura mora currente preterit Ast ille cum iam meta cursus esset propinqua tercium preiecit quo detenta virgo antequam volucris evolasse potuisset tenebat ypomenes terminum. Quam ob causam superata virgo eius in coniugium venit Cum qua dum letus in patriam abiret ypomenes fervoris impaciens et suscepti a venere muneris immemor in lucum cibeles illam deduxit et ibi cum ea concubuit ex quo seu veneris seu matris deum indignatione factum sit ambo tres in leones versi sunt et currum cibelis additi Quam sub fictione talis potest sensus abscondi primo mulierum si qua est obstinata divicies auro et muneribus frangi posse cum nam avari omnes et cupide et tenacissime sint in leones autem conversi dicuntur quia in nemus cibelis coierunt i. in delicijs humanis habundaverunt et ob id elati sunt et sic in leones versi cum leones superba sint animalia et ideo versa vice currum cibelis applicati sunt i. in cessum averum natura oborti qui ut reis legibus omnes sumus obnoxij quod terrei sumus et quantumcumque superbientes postremo in terram redeunt

De pelasgo xxix° neptuni filio

Pelasgus ut dicit Theodoncius filius fuit neptuni ysidorus vero ubi de ethimologijs cum Iovis et larisse filium dicit sane quantum ex scriptis apparet Theodoncium talium solertissimum indagatorem fuisse plus illi in talibus prestandum fidei rationis sum et ideo neptuni non Iovis posuimus filium hic autem ea in parte grecie regnavit que postea ab archade calistonis filio archadia dicta est et ab eo denominata pelasgia dicebat leoncius et in asia esse pelasgos eosque adversus grecos favisse troianis ut in yliade testatur homerus verum hij pelasgia pelasga muliere greca nomen sortiti sunt quam aiunt ex pelasgis cum copijs in asiam transmeasse civitatem condidisse et de suo nomine pelasgiam nuncupasse et inde pelasgi qui secus litia sunt appellati Alij contrarium tenent pelasgum regem fuisse in asia et ab eo pelasgos et inde muliere pelasga ubi postea sive pelasgi in grecia ex asia transire cusse et ibidem occupata regione nomen imposuisse

ysidorus

Theodoncius

De nauplio xxx° neptuni filio qui genuit pelamedem

Nauplius neptuni et ammonis filie danai regis filius fuit ut testatur lactancius qui de eius origine fabulam recitat talem Ammone danai filia dum studiose in silvis iaculo exercitaret minus adultens percussit satirum Quam cum vellet satirus violare illa neptuni imploravit auxilium Neptunus autem fugato satiro ipse eam compressit ex quo compressu nauplium suscepit hunc nauplium apud euboeam regnasse constat et eius autem fuisse filium palamedem grecorum factione occisum apud troiam Quod cum egerrime ferret nauplius nec ad ultionem suppeterent vires ad ingenium versus stantibus apud troiam grecis ut erat senex cepit omnem greciam circuire et regias intrare grecorum principum et ibi quibus poterat suasionibus coniuges eorum in adulterium cum quibuscumque poterat trahere Arbitratus ex hoc in reditu grecorum sediciones exorturas plures eisque agentibus grecos in suum sanguinem irruituros et sic dum se invicem trucidarent immerito trucidati palamedis mortem suis occisionibus expiaret Creditumque est ut leoncius asserebat opere suo clitemestram

lactancius

in amplexus egisti demisse ex quo agamen
non postea itemptus et inde egistus et
clitemestra. Sic et egialea dyomedis con
iuge et in talibari scelere filii deiebatur
Et ut de reliquis taceam conatur licophro
inclitam penelopis famam nauplii consiliis
maculare volens eam cum uno ex procatoribus
sine nonnullas in sopnes noctes egisse pre
terea implacabilem senem aiunt tam ferue
ti ad vindictam optasse redeuntibus grecis
ylione consumpto in patriam et acri atque
turpi tempestate agitatis caphareum
conscendisse montem et nocte accensa fa
ce qui in portu salubre periclitantes attiret
in letiferos scopulos salutis avidos eno
casse et multis hoc facinore exitii ex
stitisse causa unde virgilius Vidi et
euboice cautes ultorque caphereus etc.
Amoti aut satiri et oppresse amimois
a neptuno assignat barlaam paucis ver
bis racione dicens satiro virginis finxisse
pedagogum neptunum aut lernen quedam
egiptum insignem cuius primo ammone rex
lex fuit quod ymix et ab eo lernen fontem
denominatum atque gignicia

De palamede nauplii filio

Palamedes nauplii fuit filius. Qui cum
esset una cum grecis circa troiam
et hii adversus agamenonis insurre
xissent imperium seditione dolosa agame
nonis potestate subtracta eius dux bel
li factus est hinc eum cum ulixe simultates
erant ut dicit servius eo quod ulixes insania
ficta conatus esset in bellum troianum non
ire et ad eam simulandam vinctis aratro
dissimilibus animalibus sale serebat cum ante
aratrum ad experientiam sumendam insanie
palamedes apposuit thelemachi puerum
quem cum vidisset ulixes illico suspendit
aratrum preterea cum in traciam frumenta
tum missus et nil portasset seque comparisse
non diceret palamedes vades reportauit
affatim. Quibus indignatus ulixes egre
patiebatur illius gloriam. Quamobrem dolo
eius factum est ut a servis palamedis satis
grande pondus auri infoderetur sub taber
naculo eius et inde inmissis subornatis
hostis cum ficticiis literis in consilio grecorum
palamedem accusavit quod cum priamo de pro
ditione grecorum haberet tractatum eumque auro
esset corruptum et ad evidentiam proditionis
incepte missit eius in tabernaculum periodi qui
sub ide coperiret auri literis esset exhibenda
fides et iniciis. Quamobrem auro compto
quod ipsemet infodi fecerat ulixis accusa
cio vera credita est et palamedes tamquam
proditor lapidibus est obrutus.

De celeno tricesimo, aello xxxii et occipite tricesimo tercio arpiis filiabus neptuni

Celeno aelo et occipite arpie tres fuere
secundum summum neptuni et terre filie alii
vero dicunt taumantis et electre harum formam
describit virgilius dicens Tristius haud il
lis monstrum nec sevior ulla pestis et ira deum
stigiis sese extulit undis virginei volucrum
vultus fedissima ventris proluvies uncteque
manus et pallida semper ora fame etc.
Hic etiam describit in quibus habitent locis et
unde venerint dum dicit accipiunt strophades
des graio stant nomine dicte insule ionio in
magno quas dira celeno arpieque colunt
alie fineia postquam clausa domus mensasque
metu liquere priores etc. Ex hiis a servio fa
bula recitatur que supra ubi de zetho et calay ple
ne scripta est et quid per illam eciam sentiendum
sit. Et similiter de hiis dicta sunt quedam ubi de
alecto et aliis furiis superscripsimus et ob id
pauca hic dicenda supersunt. Vult igitur
servius eas ideo neptuni et terre filias quia in
insulis habitent que terree sunt et tamen
mare circundante. Ego vero eas neptuni filias
puto quia monstruose sunt ut per virgilii
carmine patet. Arpie aut secundum fulgentium ideo
vocantur quia arpe grece latine rapere dicitur et ideo
earum prima est dicta aello quasi aellon allon quod
est alienum concupiscere. Secunda vero occi
pite quod significat celeriter auferre. Tercia
que celeno nigrum sonat per quod rapine oc
cultacio sumenda est et sic primo concupiscit
secundo aufert tercio occultat. Virgineos aut
vultus ideo habere dicuntur seu quia ut dicit fulgen
cius sterilis sit rapina cum ego addam quantum ad
eum cum rapit. Ego alit putem fures quippe
more suo placidos vultus quia se in conspectu
hominum exhibent ut hac possint arte ignaros
fallere vultus aut raptores habere ma
nus expositione non indiget. Quod ora il
lis sint pallida nil aliud vult ostendere
quam fames assidua insaciabilis appetitus
hendi qua inmisi et in rapina quum auguit
gtinue fedissima ventris proluvies rapto
rum est iniquatum ut plurimum rapinarum tempus

Virgilius

Fulgencius

Ludus mal(us) est exitus. Itur enim ex rapinis in ludum
substantiarum consumptorem omnium et miseri
arum operum; itur in luxuriam lasciviarum et — *Luxuria*
ociorum marcentium matrem; itur in gulam — *gula*
crapularum et effundium cloacam turpissimam
et dampnosam. Arbitror quidem has ad pirra
tas et avarissimos atque inanes homines spe
ctare, eo quod litora insectent. Addebat insuper
de his arpiis Homerus arpiam unam quam
Pohtellam vocitat, et ex ea zephirum dicebat e
quos Achillis genuisse; hanc dicebat Leon
tius venti impetum seu procellam interpretari, per
quam etiam pirratarum demonstrat velocitas
ad rapinam. De Sycano tricesimo sexto
neptuni filio

Sicanus ut dicit Theodontius antiquissi — *Unde denoiata Sicilia*
mus rex fuit Sicilie et neptuni filius
et ab eo insula que antiquiori nomine diceba
tur Trinacria Sicania nuncupata est, de
quo Solinus ubi de mirabilibus mundi dicit: — *Solinus*
Sicaniae diu ante Troiana bella Sicanus
rex nomen dedit advectus cum amplissima
liberorum manu etc. Ex hic nec nomen
alicuius ad me pervenit. Dicit tamen Theodonti
us Cererem fuisse coniugem et Proserpi
nam filiam quam Iovis dixere poete. De
Syculo tricesimo septimo neptuni filio.

Syculus rex fuit Sicilie et neptuni
filius ut Solinus de mirabilibus mun
di testatur. Regnavit autem ut dicit Theo
dontius post Sycanum et ab eo Sicilia denomina
ta est. Paulus huic dicit filium fuisse Cori
thi et Electre et Dardanum fratrem neptuni filium
dicit eo quod ex Tuscia in Siciliam transfretasset
et multa rudes homines docuisset.

Genealogie deorum gentilium liber
decimus — Explicit.

Genealogie deorum gentilium secundum Johannem boccacium de certaldo liber xi^us incipit feliciter. In arbore precedenti cuius in radice scribitur Jupiter ponitur tam in ramis quam in frondibus pars posteritatis eiusdem Jovis, cuius in sequentibus duobus libris residuum describatur. Prohemium.

Cum ex achaia in pachinum tinacrie promotorium et veteres syragusas lembum satis sponte detulerat. Ibi dudum iam in fine se deducta omni neptunii prole vetustissimorum regum poeme adnectum in insula quam terrestra navigassem et mecum omnia circumspectans excogitarem ad quam celi plagam vertenda esset nam cule prora venit in mentem tantum nunc velo nunc remis nunc pedibus iter fore ut ex filiis satim seminis infansti nullus superesset cuius non esset descripta soboles preter Jovem quem patrem divum atque regem atque deorum et hominum volunt obstupui fateor serenissime rex et sedi cecidere vires et quasi itineri meo obstaculum insuperabile esset obiectum desperare ceperam heu nunc potius amplissimum occeani gurgite intrare et fluctus insidentes undique surgentes modico conscendere lembo potius vastum litus omne mediterranei maris inter mille scopulos et sonantia saxa abire montes scabrosos ascendere lubricas calcare

valles tenebrosas antra subire perscrutari lu
stra ferarum et silvarum atque nemorum sepositas
umbras lustrare urbes et oppida et que longe
habilius ad manes usque descendere et ditis o
pacas intrare domos et terre viscera oculis
terebrare et sic aliorum deorum prolem etiam remota
te talamo tamquam cognitam in medium trahere.
Nunc autem si Iovem non video quo pacto eius
que amplissima est posteritatem scripsisse po
tero? Et autem Iovem vidisse velim in celum ve
nire est quo infelix ex sublimi saltu quo ex
monte celso in illud memet deiciam? Quis me
eo ventorum extollet impetus que deferat conden
sa nubes aut ipsius Iovis armiger ales? O
utinam ab inferis remearet Dedalus qui so
lus homo pennas induere novit et mortalibus
insuetas celi vias ostendere ipse forsan oppor
tunitati huic posset prestare suffragium
quod nisi undecumque veneret detur post tot ex
anhelatos labores tot visos timores tot
etiam obices superatos infecto inchoato itinere
non absque ignominia temeritatis mee subsi
stendum est. Optabam preterea celestium videre pri
am et quo ordine stetissent illi gentilium the
ologi templa palatia atria domosque dispo
suissent celitum preterea et cum ipso Iove ipsius su
blime videre solium quo iure Saturni illud deo
rum consistorium conveniret in unum quod in il
los ipsius imperium quis ordo sedendi que presi
dentis maiestas que leges darentur que et
quo ritu largiretur impiant in fine debi
tum mundi gubernaret mortalitas et alia etiam
tam pergrandis dei magnalia. Ceterum dum
hunc videndi desiderio estu at perficiendi iti
neris angerer inde desperatione premerer
et ecce ex litore siculo me etiam gubernacu
lis non regente repentino impetu in Cretam
usque delatus sum quam cum circumspicerem non
ante Ideum montem aspexi quem resoluta
mentis caligine et veri dei illustratus lumine
proletarii Iovis cognovi cunabula atque
formices in circuitu et quam in parte eius
cineres et ossa iaceret memini. Et sic cum non
deum celi thronum tenentem fore perpendi sed hominem
eius acta mores et reliqua non maiori
labore quam aliorum deorum gentilium poterunt
ex Cretis speculis intueri. Renovatis igitur
viribus ut eius eiusque numerosissima prolem
describam iter quod impeditum rebar intuebo o
mnis in optatum me finem dirigat qui fu
tum sibi dilectissimum populum per rubrum mare
eduxit sicco vestigio ex Egypto

De tertio Iove cretensi quinto Saturni filio qui
XXXIX genuit filios. Quorum hec sunt
nomina prima Clio II Euterpe III Mel
pomene IIII Thalia V Polymnia VI Era
tho VII Tersicore VIII Urania IX Ca
liope X Acheus XI Venus XII Amor
XIII Proserpina XIIII Castor XV Pol
lux XVI Helena XVII Clitemestra XVIII
Palisteus XIX Palistus XX Iarbas XXI
mena XXII Mirmidon XXIII Xantus
XXIIII Lucifer XXV Orion XXVI Minos
XXVII Sarpedon XXVIII Radamantus
XXIX Archisius. De hiis XXIX tractatur
in presenti libro undecimo. XXX Tantalus
XXXI Dionisius XXXII Perseus XXXIII
Alon XXXIIII Eacus XXXV Pylumnus
XXXVI Mercurius XXXVII Vulcanus.
De hiis vero otto scilicet a XXX citra in
duodecimo libro tractatur de reliquis duobus qui
sequntur scilicet de Hercule XXXVIII et Eolo XXXIX in libro XIII scribitur

Iovem cretensem qui tertius in hoc
ordine est Saturni et Opis fuisse filium
omnis testatur antiquitas. Hic eodem par
tu cum Iunone a Saturno occidendus ob pac
tionem cum Titano fratre factam quam cito natus
est clam in Ideum cretensem montem alendus
ab Ope transmissus est. Et ut quidam volunt
curetis populis commendatus seu ut alii di
cunt ydeis dactilis. Eusebius in libro
vero temporum dicit Creti regi cretensium a quo
illum in Gnoson civitate in qua mors eius et
templum fuisse atque invenisse. Quem ac
curetis dixere addunt eum ab eisdem in antrum
montis Ide delatum ibique dum ut pueri
faciunt fleret ne audiretur cimbala et
timpana et clipeos et arma pulsabant
ad somnium quoque more suo convenientes apes
mella in os eius inferebant ob quod victi
in postea deus factus dedit eis ut absque coi
tu generarent. Aliis vero placet eum nym
phis alendum datum inter quas ut Didimus
in libris narrationis pyndarice asserit
Mellisseo cretensium regi duas fuisse filias
Amaltheam et Melissam que caprino at
que latte atque melle Iovem nutrierant. Un
de dicit in libro divinarum institutionum
capellam Amalthee nymphe Iovem in
fantem uberibus suis aluisse. Et ob id dicit
Germanicus Cesar in Aratheo carmine illa
putatur nutrix esse Iovis si vere Iuppiter infans
ubera Crethee mulsit fidissima capre
sidere que claro gratum testatur alumnum

Eusebius

Didimus

Lactantius

Germanicus Cesar

Quod etiā testari videt poeta celebris fra
fr̄ petrarcha — ciscus petrarcha in bucolicis ea in eglo
ga cui titulus argue est sic dicens Te
neris signata labellis ubera te moneat
nisi forte oblivia lactis illius astringer
Sinnius — nectar tibi suggerit aule De grege nepe
fuit nutrix tua etc. Sinnius aut dicit nō
Sinn⁹ colu mela — in yda s; in dicten monte a matre trans
missū et ibidē nutritum Junius aut colu
mela de agricultura scribēs libro nono
sic de educacione Jovis infantie ait nec
sane rustico dignū ē sciscitari fuerit ne
mulier pulcherrima specie melissa quam
euhemerus poeta — Jupit in apem convertit an ut euhemer⁹
poeta dicit crabronibz et sole genitas
apes quas nymphe phixonides educave
rō dicit eo specu Jovis extitisse nutrices
eaq; pabula munere dei sortitas quibus
ipe parvum educaverat alūpnū hec ille
Ex quibz sumit Jove melle tantū educa
tū hic tandē cū adolevisset ob captos pa
tres bellū hunt cū titanis liberavit q; il
los inde prem regno expulit eo q cōpe
rissz eū vite sue insidiari que ō ubi de
saturno latius dicta sunt Et hinc illi bellū
dicunt cū gigantibz consecutū quos su
peratos supposuit montibz ut p̄monstratū
ē Deinde orbe sub atto cū fribz impiū p
titus est dato plutoni infernorū dnīo
neptuno aut maris sibi olimpo svato
Et cū iam diu ante iunonē sororē sua
suspsisset in cōiuge et rex potens felix
glie avidus cepit ambire et nō minima
astutia q̄ ubilz nō solū humanas laudes
s; divinos etiā sibi q̄sivit honores tēpla
quidē ut in sacra legit histo in multis lo
cis construxit et suo dicavit noī Et in
quacunq; regione veniret reges p̄ncipes
q; populorū hospicio sibi comitate suaq;
amicicia copulabat et cū ab eis digre
deretur imperabat sibi edificari fanū ē suo
hospites q; sui noīe insigniri quasi ut ex
hoc posset amicicie ac federis memoria
conservari Et hac astucia fcm ut constitu
ta sint tēpla Jovi atabirio Jovi labria
do cū atabirius et labriandus auxilia
res eius fuit in bello Et et Jovi lapsio
et Jovi molioni ē Jovi casio et q̄ hmoi fc
q ille astutissime cogitavit ut sibi divi
nū honore et hospitibz suis ppetuū no
me acquireret cū religione quos in̄ tande

bant aut illi et eius libent obsequebantur
imperiō et noīe sui quē ritus annuos et
festa celebrabant Et hoc mō religionem
cultus sui p orbem terrarum seminavit et
exēplū ceteris ad imitandū dedit Jpe insup
in olimpo mōte habitavit ut eadem sacra
testatur historia ubi legit ea tempestate in
p̄z in mōte olimpo parte maxima vite
colebat et eo ad eū in ius veniebant si q
res in controversia erat Item si quis quid
novi invenerat q ad vita humanā utile eēt
eo veniebat atq; Jovi ostendebat etc. p̄terea q̄
tuncq; homo hic circa honores occupatus
ambiciosus eēt et libidini deserviret mul
ta tn̄ bona et utilia humane vite adinvenit
et introduxit et nonnulla mala sustulit
et int alia amovit a moribz hoīm q̄suetudine
comedendi carnes humanas quibz satis
tpe vescebant Cum tande dispositis rebz
suis diē clausit de exitu c⁹ testis est E
nnius ipe quidē in sacra historia descripti
omnibz q in vita sua gesserat Jupit ad
ultimū sic ait Deinde Jupit postquam qn̄
quies terram circuivit omnibus q; amicis
atq; cognatis suis impia divisit liquit
q; omnibz leges mores frumentaq; pa
ravit multaq; alia bona fecit immortale
gliam memoriā q; adeptus sempiterna
monimenta suis liquit etate pessū acta
in creta vitam cōmutavit et ad deos
abiit eiusq; curetes filii sui curaverunt
decoraverunt q; eū et sepulcrū ei i creta
in opido aulacia et dicit vestam hanc
urbem creavisse Inq; sepulcro ei⁹ scriptū
antiquis lrīs grecis etc. i. Xeopsy Eue — Euemer⁹
merus ante dicit eū in occeania mortu
ū s; hic in aulacia opido sepultū forsan
2 hō nomē occeanie crete fuit anteq̄ a
creta nympha experidis filia ut plini⁹ — plini⁹
ait ubi de historia nāli dca fuerit Vi
des ne celeberrime rex quāto ingenio
quāto fortune favore quot antiq̄ hos
tis fallacys longevum nomē manem
gliam et divinos honores sibi quesivert
ho iste aggressor equidē illius quātuncq;
rudis eīn insania ut quē ex hoīe natū
passibile atq; mortale viderat deū et
summū deum tā inconsulte crederent
Ratio possunt eē qm̄ dicat multo vetustio
res in hac eandē in sacra nō minus
fuisse reclines cū legerimus a Lucia

medito septu apud listros lycaonie berna
bam et pauli viros sanctissimos et diuini
dogmatis predicatores eo q contortu a na
tiuitate hoiem in no illu v recta ambulan
tem fecissent a listris deos celestis credi
tos Bernaba Joue et mercuri pauli eis
q renuentibus serta et holocausta tamq
dijs a pontificibz et populo pparata de qbz
ego min9 miror diuinu em opus fecerat
ignorantibz listris qm no suo ut ipi tes
tabant s3 xpi ope Jupit aute quid ung
sup hoiem facere visus est Nil equide vitio
siosus fuit homo Est ne satis hec cu as
tucie huane et no nusq fortune opus sit
ut ob id deus et celi rex debeat a quoqua
credi p sto vertibiles nimiu in credulita
te erant illius em mortales Nos aute
veteres in sua fatuitate sinam9 et ad o
missa vertam9 calamu. Postqua que
ad historia spectant de Joue dca sunt quid
de eo fingentes aperiut pseqmur primo
quid enim prem diuum q deorum et celi regem
dicunt eiq loco sceptri turifultu fulme
tribuut. Eius preterea arborem dixe quer
cum Sic et in eius tutela aquila posue
Nunc quid per hec sensisse potuerit vi
deam9 Deoru aut prem q diuu id hic dcu est
q eo regnante heroum tpa seu tepe seu
floruere in quibz z poetaru seu theologo
ru gentiliu cepit et floruit studiu apud
grecos Qui cu istu taqua ea tepestate
mortalibz ceteris prualente cerneret eu
q ia sibi nedu apud suos s3 z apud ceteras
nationes ad huc viuenti diuinos honores
pstisse et eoru prem ee aut maiore q eius
ita intuitu fictionibz ad diuinitate extol
lebantur et q ei nome etia faueret in
pit q Jam diu erat celebre et vero deo at
tributu fauerz inpit q Jam diu erat cele
bre et vero deo attributu fauerz q illi loco
bitationis olimpus quo noie celu etiam
appellamus eu deoru finxe prem et celi
regem nec suffecit attribuisse illi quod fe
cerat quymo multa ex hijs q an eu per
plura secula fca erut et potissime eoru
duoru tpibz quos S Joues nuncupatos di
ximus p nomi abusione in hunc renota
ta sunt nec aliud q suo evo fca eide attri
buta et q longe preciosius fuit multa
ad veru deu vere deoru diuin spectancia sb
huiusmodi fictois velo recondita z deinu eni
cleata ad potecia et deitate fictam hui9
hois spectare ab ignaris credita sunt ta
tiq molenit hec in stitia ut no solu Jo
uis esse q dei s3 dei veri ee qui Jouis erant
crederetur ut puta adulteria pditiones z
bella et huiusmodi Sane quociens p isto Joue
illustres viri deu sensere veru qd minus
honestu de Joue scribit p aliquo nali ac
tu ope nature pducto que dei opus est
intelligi volue qd ergo no laudo p illecte
bres fictiones diuina designari potecia
deoru insup numerositate no adinuene ut tot
crediderint deos ee quymo pdentes volue
deitates illas multis assptas dijs pote
cie unius dei veri officia ee existimantes
sic p ministros deu agere uti mortales agi
mus q clarissime in libro de dogmate
platonis ondit Apulei9 nos aut et bene Apuleius
s^m psalmistam credimus de deo quia dix
et fca sunt Nec tn negamus deo ministr
ee alios Justicie ut demones alios gre ut
angelos alios oportunitatu et virtus ut
supercelestia corpa Ez de hijs al p fulme
vero turifultu loco sceptri Jovi additum
eo q ignea sit unde volue fingentes no
nunqua eu p elemento igis z aeris assume
du ut asserit Junone Et tunc Junonem Junone
ei9 coniuge tra z aqua ee volunt eo q ex
eis omnia quo-unda inditio pcreant Et Varro
sic s^m varrone de agricultura duo di
cunt parentes magni Jupir pr et Juno
mr puto e hanc fictione origine hausisse
ab hijs qui arbitrati sunt igne rerum omi
um ac eo agente cuncta generari atq
nutri Et sic diu ignis et aer est Jupit
eius opus est chorustationes z tonitrua
nubes congregare atq dissolue et ventos
excitare atq comprimere fulmina emittere
et huiusmodi eo q hec in regione aeris igne
agente conficiant Turifultu aut id dixe
fulme ut triplex fulminis designet petas
Est em chorusca et scindit et urit de q
bus sigs plene videre cupit Seneca phm
videat ubi de questionibz nalibz Quer
cu arbore id attributa illi volut quia ei9
fructu primeve hoies pascebant Et id visu
est ea arbore vite dici illi9 ad quem spect
tat educare hoies quos ipe produxit seu
quoru gerit impin hanc ysidorus ubi de ysidorus
ethimologijs nucem videt arbitrari ea
q dicit a latinis in glande vocari quasi
Jovis glande eo q Jovi olim psecuta fu
erit Et sequitur eius fructus tn habere

nota virtute mitis Virgi. Ut si mittat in suspectos herbarum
vel fontium cibos quicquid in eos virule
tum sit confestim rapiant et extinguant.
Lactancius Aquila eius in tutela esse asserunt eius
quod rei causam lactancius ex alieno describit
dicens Cesar quoque in arat. refert aquila
ostentum dicte nomine cum ex insula naxo ad
versus titanos proficisceret et sacrificium faceret
in litore aquila ei in auspicium advolas
se quam victor bono omine accepta tute
le sue subiugavit. Sacra vero historia
etiam ante consedisse illi aquila in capite
atque ei regnum portendisse testatur. Cur in
fans a saturno absconditus sit civium ti
tanis bellum. Cur saturnum fugavit satis
plene ubi de saturno monstratum est. De
coniugio vero iunonis et ubi de iunone est
explicitum. Sic et de nominibus satis plene ubi
de iove primo. Et ex hiis que ibidem et hic
scribuntur si quis vellet satis posset advi
tere quantum homo iste cum proprietatibus iovis
planete convenerit. Et quoniam ob id merito sit
Iupiter nuncupatus

De novem musis filiabus Iovis

Ysidorus Theodoncius Muse inquio nove sunt iovis et memorie
filie. Ut autem de ethimologiis placet ysi
doro. Theodoncius autem memonis dicebat
et thespie eo forsan quod thespiades illas ap
pellet ovidius harum nomina sunt hec Clio Eu
terpe melpomone Thalia polimnia Era
tho Tersitore urania et ultima Caliope
hiis dicunt cum filiabus pieri inquio totidem
bellum in cantu fuisse et quoniam victe sunt a
musis pyerides in picas mutate sunt et
ob victoriam muse earum sunt consecute
cognomen. has preterea dicunt a quodam
pyreneo claustris clausas eas que ex claustris
in detentoris pernitiem evolasse. Insuper
aiunt autem eis fontem castalium et nemus
helicone consecratum eas que ad liram appol
linis pulsante canentes. Nos autem hiis pre
missis ad ausendum velum fictionibus
veniamus. placet ysidoro ypiano atque sitis
simo hominum has musas appellatas a querendo
eo quod per eas sicuti antiqui voluerunt vis
carminum et vocis modulatio quereretur
et ob id per derivationem ab eis musica que
est moderacionis pericia denominata est. Et ut
idem dicit ysidorus quoniam ipsarum musarum so
nus sensibilis res est et que in preteritum sunt
imprimuntur que memorie ideo eas a poetis iovis
et memorie nuncupatas. Ego autem puto
cum adeo omnis sit sciencia nec solum ad ea conci
pienda intellexisse sufficiat nisi quis in
tellecta memorie commendavit et sic memo
rie servata expresserit. Ut te quis scire no
verit. Ut ait persius. Scire tuum nil est nisi persius
scire hoc te sciat alter quod musarum officium
est. Et hinc illas iovis genitas et memo
ria fictum sit. Nec eno arbitror musas a moys
quod est aqua dictas ea in sequentibus ostendet. Cur
autem nove sint in commentario ii. super somp
nio scipionis plenum macrobius conatur macrobius
ondere eas eximpius octo sperarum celi cantibus
nona volens celorum modulationum esse con
tentum. Super addens post longa verborum
seriem musas esse mundi cantum a rusticis
etiam sciri quoniam eas camenas quasi canenas a
canendo dixerunt. Attamen ex hiis reddit
fulgencius aliam racionem dicens vocem fieri in fulgencius
ex dentibus quos lingua dum loquitur percutit
ex quibus si defecerit unus potius quam vox
sibilus emittatur necesse est. Insuper ex duobus
labiis velut verborum cimbalis comoda mo
dulantibus sic et lingua que curvamine at
circumflexione quadam tamquam plectrum vo
calem format spiritum inde et palato cava
mitate cuius sonus profertur ultimo ut ipso
sint addit gutturis fistula que tereti mea
tu spiritualem prebet excursum. Et insuper cum
hiis a multis continens apollo additur non
aliter quam servator contentus predictis ab eodem
fulgencio nigit pulmo quoniam velut exarmis
folis concepta reddit ac renovat. Et ne
sibi in tam sepositum non opus tamen in fide vel
le prestari videatur tam ex quesite racionis tes
tes inducit anaximandrum lampsacenum
et zenophanem heracleopolitem quos sine in
commentariis que dicta sunt scripsisse confirmat
Asserit que hec et ab aliis eque illustribus
pluries affirmari ut a pisandro phisico
et eximmene eo in libro quem theligumene
non nuncupavit. Porro idem fulgencius
quasi nimius plene dilucidaverit quod de mu
sis intendit ut nominum compacionem singularum
racione deducat in medium dicit sic. Nos
vero ix. musas doctrine atque sciencie dici
mus modos hoc est prima. Clio quasi prima cogi Interpretatur nomina musarum
tacio discendi. Clios enim grece fama dici
tur et quoniam nullus scientiam querit nisi in qua
fame sue protelet dignitatem ob hanc rem
prima clio appellata est id est cogitacio querende
sciencie. Secunda euterpe grece quod nos bene
delectans dicimus quod primum sit sciencia

A 61

quere sc̄d̄m sic delectari q̄d querens Tercia
melpomone q̄i melempio oemone .i. medi
tacione faciens pmane ut sit p̄mū velle
sc̄d̄m delectare q̄d velis t̄ciū instare medi
tando ad id quod desideras Quarta thalia
.i. capacitas q̄i si dicat tythonlia .i. pones
g̃mīna Quinta polimnia q̄i polin nemen .i.
multā memoriā faciēs dicim⁹ q̄r post
capacitatē ē memoria necessaria . Sexta
evatho .i. evrincomenon q̄ nos latine
invenens simile dicim⁹ q̄r post scientiam
ē meōria iustū ē ut aliquid simile ꝑ de
suo inveniat Septiā tersicore .i. delectans
instructionē ergo post inventionē opt᷑
te iam discernere ac iudicare q̄d invenias
Urania octaua ē .i. celestis post enim di
iudicacionē eligis quid dicas quid despici
as elige em̄ utile et caducā despice celes
te ingenium est Nona caliope .i. optime
vocis Ergo hic erit ordo p̄ᵐ est velle doctri
nā sc̄d̄m ē delectare q̄d velis t̄ciū instare
ad id q̄d delectat quartū ē capere ad q̄d
instes q̄ntū est memorari quod capis
sextū est invenire de tuo simile ad quod
memineris septimū iudicare q̄d invenias
octauū eligere de quo iudices nonū bene
p̄ferre q̄d elegis h̃c fulgenci⁹ . Vellem
q̄ oblatrātes in poetas — ergo hos quemire si posse q̄ exercitis sirime
atiebꝫ q̄ tō poitis in musas impetū facē
et eas ab eis sumpt⁹ armis exterminare
si possint conant insipidi Et dū male
intellectis verbis boecij se armatos existi
mant in certamē inhimes descendūt Et
que sucticite de musis dca sunt intuentes
dicat numquid has tā sublimes mulieres
in lupanari viderunt numquid eis abusi sunt
numquid credant psalmistam ysaiam Job
Aliosq̄ sc̄issimos dei viros illas emeritricio
manu dupisse ut in sacra volūa collo
carent Sicio negarent hos nūquā has
quas indifferent scenicas meretriculas
dicunt vsos in testes michi sacer diuinarū
literarū interpres Jeronimus esset tm⁹ ne ab
eorū insania refugii possim libet ut iacet
Hom⁹ — in p̄hemio libri a se ex greco in latinum
translati eusebij cesariensis verba describe
Hom⁹ — Dicit em̄ post multa Jeronim⁹ sit Quid
psalterio canorius q̄d in more mi flacci
ꝑ greci pindari nunc iambo currit nunc
athaico p̄sonat nunc saphico tumet nc
semipede ingredit̃ Quid deutronomij et
ysaie cantico pulcrius quid salomoe grauius

quid p̄fectius Job Que omia exametris ꝑ
penthametris versibꝫ ut Josephus et ori
genes scribunt apud suos composita de
currunt ꝑc̃ Nesciebant puto tales inn
sarū officium ee votū tpa ordinare Nescie
bant diuinis uiris ad maiestatē literarū su
arū augenda sua officia prestitisse tace
ant igitur et serpos rabidi mordeat qui dū
nō intelligunt alios mordere conant et
nos omissū reuertemus iter . Musis
cū pierijs fuisse de cantu certamē hoc
arbitror sensu sunne dū sint nonulli tā
inepte audacie ut cū nulla nouerint
disciplina suo tm̄ innitentes ingenio au
deant se disciplinatis p̄ferre nec dubitēt
disputacōie inire certamē q̄d dū in cōspcu
doctorū faciunt nō scientifica doctis apparet
ꝫ potius stolida quadā presumpcione log
tes Et cū multa dicē ignaris videant
nec aliqd tm̄ dicant vim consonū nec
sese loquētes intelligant insi a prudēti
bꝫ pice existimantur Quequid voc̄s po
cius humanas q̄i intellcm̄ garriendo imi
tant Et ob hoc tales a scientificis trās
formari in picas iure a poetis cōfictū
q̄ cumulatis libros sane ba tantes cassꝫ — est . Hac ante voluisse puenēū includē
nil aliud puto q̄i quosdā ad vitacione
sui impetuosos ꝑ auidos qui neglectis stu
diorū laboribꝫ postquā scrinea libris cō
pleuerit et eorū fere tegmina viderit tā
q̄i omnia q̄ in eis continent̃ cognouerint
sese audet existimare poetas aut a cuncti
sapientibꝫ arbitrari Verū cū euolauerint
muse quas putauant clausūs clausis
se si eas in pub̃cū sequi velint .i. ondere
se scire quod nesciunt in cōspcum cōfes
tim vinuit ex quibꝫ nonullos ergo cognō
in qui librorū congerie cumulata se c̃
dedē magistros et in conspcu sāe corune Est
ꝑ musis cōsecratꝫ fons castali⁹ et alij
insup plures et hoc quia habeat limpi
dus fons nō solū delectare intuētis ocu
los ꝫ eius etiā ingeniū quadā virtute
abscondita in meditacione trahē et cō
ponendi desiderio urgē Nemus aut io
illis sacrū est ut per h̃ intelligamus so
litudinē qua uti debent poete quorū est
poemata meditari Quid quid magis bene
sit nisi strepitus ciuitatū aut compita
etiā rurralia q̄ymo ut qntiliano placꝫ
ubi de oratoria institucōe in loco obscuro
et quieto ut puta nocturno tpe quod

p nemora demonstrat satis congrue, sit
enim opata densitate ramorum et quieta eo
quod semota ut plurimum sint ab habitationibus
hominum.

De acheo quarto Iovis filio

Ysidorus

Acheus ut placet ysidoro ubi de ethimologiis Iovis fuit filius et ab eo vult
appellatos acheos seu achivos hiis paucis
verbis ethimologiis hominis nectorum p fuisse contentus. Theodontius

Theodontius postquam eum
Iovis filium dixit addit eum antiquissimum
messeniorum fuisse principem eique filiorum copiosissima fuisse manum quorum ope et sapientia apud messenios vixit factum est ut totius provincie quam hodie usque achaiam nuncupamus aut societate aut imperio potiretur
et ab eius nomine diceretur achaia asserit quod
ab hoc omnem grecie nobilitatem habuisse
principium sed ex filiorum innositate nullum
nec nomen.

De Venere Iovis xi filia que peperit amorem

Homerus

Tullius

Venus homero teste Iovis fuit filia
et dyones que hec quam tullius ubi
de naturis deorum terciam vocat et quique
dicit fuisse vulcani hanc autem marte
amasse de quorum adulterio et captivitate
supra ubi de marte dictum est. Sic et enee matrem dicunt de qua etiam ubi de enea scriptum est. Sic et ubi de dyomede de vulnere ab eodem suscepto. Et eque ubi de
adone narratum est qualiter a filio cau
vulnerata adonem dilexerit nec desunt
qui credant de hac dici quod legitur in historia sacra venerem scilicet instituisse

Augustinus

meretricium questum. Quod Augustinus
ubi de civitate dei videtur asserere dum
dicit hunc oblata a phenicibus esse dona de prostitutionibus filiarum antequam iungerent

Claudianus

illas coniugiis hanc preterea claudianus
ubi de laudibus stillicomis apud tuam
cyprum vero optime deliciosissimum descri
bit viridarium in quo omnia facile possit
eminari presencia ad suadenda lascivia
que incipit: Mons latus umbrat, Cypri, ipsum obumbrabat et pendat infra per vel
vi. versus. Quos que prolixum nimis
erat non scripsi. Et hic in eo viridario descripto quam grandis sit veneri cura circa
cultum et ornatum apponit dicens cesariem
forte venus subnixa corusco et
infra per decem versus. Quoniam si

ubi de veneribus multa cum fictiones de venere dea sint esset hic replicare superfluum
super est quod ambiguum pone hanc enim venerem quidam putant eandem esse cum cipria
ego duas fuisse arbitror et hanc Iovis
vere filiam fuisse et vulcani coniugem aliam
cum et ciprie seu dyones filiam et adonis
coniugem. Quam unam et eandem putant dicunt
eam Iovis et dyones filiam primo vulcano
nuptam et inde adoni et ob eximiam
formositatem celestem venerem a cypriis
arbitrata dea dicta est et tamquam dea sa
cris honorata eique apud paphos templum
et ara sunt eaque diu solo thure et floribus redolentem faciebant eo quod venus
ex variis eius odoribus delectaretur aiunt quod
cum hec viro fuisset superstes tanto ferbuisse pruritu ut fere in publicum declamaret lupanar et ad suum palliandum
scelus dicunt eam cypriis mulieribus
suasisse meretricium instituisse ut facerent
vulgato corpore questum ex quo subsecutum
ut virgines etiam ad litora mitterentur
veneri virginitatis et future pudicitie libamenta date atque ex coitu advenarum sibi exquisitare dotes Theodontius
etiam insuper addit dicens tam scelestum

Iustinus

factum non solum in cypro diu servatum sed in
ytalia usque deductum quod autem Iustinus firmat qui dicit apud locros ex voto aliquam contigisse

De amore duodecimo Iovis filio

Amorem Iovis et veneris fuisse
filium omnes volunt. Quod ego non
homini credam sed planetarum sunt enim ambo
complexione similes calidi et humidi. Sunt
preterea benivoli ambo et eque luce splendidi et ideo ex hiis amorem genitum et eum potissime quo communius quo amicitias
iungimus fictum est ut intelligamus quod
ex convenientia complexionum et morum

Tullius

inter mortales amor et amicitia conficitur. Quem vera preter inter virtuosos esse
non potest ut clare demonstrat tullius ubi de amicitia. Et hunc arbitror potius
ex hiis quod ambo benivoli natus dicitur eo
quod benivolus esse non potest quis nisi sit virtuosus de concupiscibili autem amore satis supra dictum est.

De proserpina xiii. Iovis filia et plutonis coniuge

Proserpina Jouis et ceteris fuit fi
lia Que qm veneris despiceret ig
nes a plutone amata e atq rapta et
ad inferos delata et ibide eius coniux facta
Quā dum quesisset ceres et inditio are
thuse apd inferos comperiss3 et q tria
grana mali punici comedisss ea rehabe
no potuit filia tame iouis fctm e vt sex
mensib3 cū viro sex aute cū m̄re apud
supos moraret. De hac pserpina in pre
cedentib3 vbi de cerere quidqd sub figm
to tegit explicasse memi Et ideo pt
quod ad historia attinet replicare no
curabo Arbitror igit hac sicam regis
sicilie et cereris fuisse filia eaq ab or
co molossoz rege seu ardeneo vel age
sila scdm philocoz anno xxxvii erec
thei regis atheniaz rapta eiq coniugio
copulata hec tame histo plenius het
vbi de plutone ¶ De castore xiiij et
polluce decimoqnto Jouis filiis
Castor pollux et helena fr̄s fuisse
filij fuerunt Jouis et lede Ex quoz
conceptione talis fert fabula Cū leda
tindarei regis coniux Jouī placuisset ip
sem cignū aduersus cepit cane quo can
tu illam ad se nō solū audiendū sed capi
endū traxit Que dū caperet ab ea eā ipe
cepit atq oppressit et eo coitu leda co
cepisse ferut et ouū peperisse vnū ex quo
castor pollux et helena nati fuerunt Alij vo
volut polluce et helena tm castore fuis
se mortale tindari filiu Nonnulli dicut
in equos paulus ex compressu illo duo
nata ee oua ex vno quoz castor et pol
lux nati sunt ex alto vero helena et
clitemestra Sz de helena et clitemest
postea Castore ergo et polluce Juuenes
fuisse insignes omis testat antiquitas
et ante alia legit eos ex argonautis fu
isse eis q redeuntib3 a colco polluce a
mico bebricioz rege ei volente vim in
ferre interemisse Deinu cū recupassent
helena sorore a theseo rapta cū eandem
a paride asportata cū ceteris grecis na
uib3 irent illa repetitum sunt q dicat
eos nec ad troia deuenisse nec in la
cedemona redisse sz in celū raptos
sig geminoz fecisse Tullius tn scribit
ab homero dici eos lacedemone fuisse
sepultos Et ouidius vbi de fastis dicit
q cū ipi phebem et sororem eius leuci
ppi filias rapuissent lynceo et yde fri
b3 desponsatas a sponsis bello repetitus
et in eo castorem a lynceo occisū in quē
cū curreret pollux eū interemit occidisset
q ydas polluce in agone attū eet vt eū
nequiret lede lactancius et in libro diui
naz institutionū dicit Castor et pollux
dū alienas sponsas rapiut esse gemi
desierūt Nam iniurie furore incitatus
ydas alterū gladio transuerberauit re
fert insuper castore equo valuisse
plimū et polluce pugna Et cum esset
pollux eius cernetq frem mortuū
iouē prē petijt vt sibi cū fre eius pti
ri fas eet Quod cū concessisset Jupit
ambo in celū assumpti sunt et gemino
rū fecere signū hoz in tutelam equos
esse voluere gentiles Aut quid ex fic
tionib3 iui poetis sentiendū sit videa
m9 placet quidē tullio ubi de castore
et polluce filios fuisse Jouis tercij et
lede hoīs quide nō cignū neq dei eos
q ec ex hijs quos discordes appellauc
grai Joue aut in cignū versum io for
san finxit antiquitas qz dulce canat
cignus qd possibile e et Jouem fecis
se et sui cantus dulcedine vt sepe co
tigisse vidim9 in sui dilectione atq co
cupiscencia leda traxisse Est eni cau
tus ex vocis veneris vinis seu forsan
erat Jam senex iupit et ob seniū cant9
quando ledam amauit et qz ob ver
nes desideriū querulus fcus sit fictu
fore cū in cignū versum qui canus
est et mortis ppinquus canorus qd
aut ex eius ccubitu oua peperit no
ab a dictū credo nisi ne in fictione fe
tus videtur a genitore dissimilis aues
aut oua gignere consueuerunt Seu qz
pellicula quada carnea circuuoluti
ambo eode ptu nati sunt vt videm9 nō
nunqā oua nasci panniculo nudū i in
olen solidato ydam prohibitū a Joue ne
polluce lederet vim castellatoris arbi
trabat leonti9 Qd alterna morte pol
lux redimeret frem videt alberico cum
assumpti in celo geminoz signū fecis
sent et in quo se habeant ita stelle
vt dū orit vna alta adhuc latitet
eadeq q latuerat post prioris occa
sū ad huc aliquantisper appareat Et
sic dū descendit ad inferos somnis

Fulgencius
Tullius
Ouidius
Lactantius
Paulus
Leontius
Albericus
Lactantius firmanus

occidens scilicet primo tamquam mortalis alter
tamquam diuinus apud superos ad hunc
consistit. Et econuerso dum ascendit
unus ad superos diuinus esse uidetur stante
ad hunc altero aliquantisper apud inferos
tamquam mortali. Polluce solum inmortalem
fuisse a fulgore sideris existentis in
capite pollucis suspitum credit, quod longe
maior est quam is qui ex stella castoris erit
quod aliquando ob uaporis grossitie non uidetur
cum pollucis uideatur continue. Paulus uero ‹paulus›
dicit castorem pollucis ope a lacedemonibus
inter deorum additum et sic inmortalem fratrem
pollux autem postea ob pietatem erga fratrem
habitam et quia iustus esset homo et deifica
tus est et fratri coniunctus et sic alterna mor
te seinuicem redemerunt. Nam primo cas
tor ne pollux occideretur occisus est. Secun
do pollux ut frater esset etiam eum deum
fieri fecit et ipse remansit mortalis data
fratri deitate sua. Posuissem fulgentem expo
sitionem sed quia per sublimia uadit omisi
Equos quos eorum in tutelam posuere
ad ostendendam iuuenum delectationem et cu
ram / dum uoluerit poetis quorum ob rem alia quod
quid sinus dicat existimo

De helena melelai coniuge et de cima septa Jouis filia

Helena Jouis et lede fuisse filia uul
gatissimum est, et prout superius monstra
tum habetur inter ceteras mortales formo
sissimam fuisse ut tullius testatur in arte
ueteri sinquidem formositas grecis at
que asiaticis populis eo cuius plurimum dampno
sa fuit et potissimum exitiosa troianis
uoluit igitur hanc adhuc uirgunculam
et inter coeuas in palestra ludentem a the
seo atheniensium rege rapta demum corpore
que prestito ab eiusdem inter castori atque
polluci repetentibus restituta inde uero
menelao regi lacedemonum coniugio iunc
tam tandem a paride ut placet aliquibus
sub spetie legacionis hesiona reposcere
et menelai hospite eo etiam absente pul
critudine et facetiis eius capto hospita
litatis iure neglecto cum omni supellectili re
gia rapta ea nolente. Lactancius uero di ‹Lactancius firmianus›
cit cum classe spartam quesisse et cum postu
lata hesiona non redderetur ut iusserat a pa
mo regione bello infestasse et spartam
in cepisse et inde helenam deduxisse tro
iam. Quam postea grecorum principes omnes

coniuratione facta cum illa frustra sepius repe
tissent sub ducatu agamenonis cum ingen
ti exercitu secuti sunt et pluribus partis certa
minibus post decennium ylione capto illa me
nelao restituta non absque labe proditionis
cum sint qui dicant occiso paride a priamo
eam deyphebo nupsisse et querentibus gre
cis proditione perfice quod armis non uidebatur
posse contingere cum discessum ex composi
to simulassent eam ex arce dormiente
deyphebo signum accensa face ad occupan
dam sopitam ciuitatem grecos reuocasse
ob quod meritum asserunt eam in mene
lai gratiam redisse. Alii tamen dicunt a
menelao ultro susceptam eo quod ui non
sponte sua rapta fuerit. Sane per homerum
carmen patet eam apud troianos fuisse
annis xx. cum longe minus arbitrentur
plurimi quod quidem in yliade circa finem ‹homerus›
ostendit homerus. Dum eam cum hecuba et reli
quis in morte troianis hectorem occisum
flentem introducit atque dicentem ΗΔΗ ΓΑΡ
ΑΓΡΥΡΝΟΙΤΟ ΑΓΗ ΚΟΥΡΕΤΟΣ ΚΗΡΥΞ
ΟΥΚΕΤΙ ΕΡΧΕΤΑΙ ΡΚΑΙ ΒΑΡΥΣ ΚΑΤΕ ΑΛΛΑΓΗΑ
ΠΑΤΕΡΗΣ ΤΩ Id est iam certe mihi in hoc
xxº annus ex quo ab illinc ueni et amata
recessi patria. Eusebius autem dicit in libro ‹Eusebius›
temporum eam anno primo regni agamenonis
ab alexandro raptam et eiusdem agame
nonis anno xv° ylionem captum atque deleta
tum. Et sic discordes sunt. Sinus autem facit ‹Sinus›
questione de etate helene cum argonaute fue
runt fratres illius atque a theseo rapta suscepe
runt qui contemporaneus eorum fuerat et
inde a filiis argonautarum bellum thebanum
confectum fuisse quorum filii in troianam de
inde uenere expeditionem ob helene raptum
uidetur ei ualde mirabile quod existimet eam
iam senem mitti aut non sit. Nam ut
ex dictis eusebii patet helena a theseo rap
ta est anno regni eius xvi° quo anno mundi
erat annus iiii^m dccc lxxxix. Et tunc erat
helena parua puella. Postmodum a paride
rapta est anno primo regni agamenonis
qui mundi fuit annus iiii^m viii. Et sic inter
primam capturam et secundam non amplius
xxiiii annorum fuit spatium. Et hec helena
esse potuit xxx annorum uel circa quando a
paride rapta est. Qua etate mulieres
nobiles et ingenio ualentes speciosiorem
formositatem suam faciunt arte addentes
si quid forsan pueritior etas subtraxerat

experiencia quipperez doctiores fore sciunt mores compone quibz no soli anttet pul critudo sz eciã nõnumqz ad capiendu vires de formitati prestatur hec tñ ylione capto menelao suo restituta tepestate maris circu ducta pmo in egiptu delata est mora re ge ibidem regnante que homerus i odisse a polibu vocat inde in lacedemonã cum menelao reuersa est

De clitemestra decima septia Jouis filia et coniuge agamenonis

Clitemestra sm quosda vt o dcm est Jouis z lede fuit filia ex vno ouo cu helena nata hec aute agamenom nup sit et ex eo plures filios peperit Tandem cu ad troianu bellu imperator iuisset otta so Jam palamede agrectis vt leoncio pla cet naupli seniis suasione i amplexus egisti sacerdotis olim thiestis fily venit Et cu Jam ylione deiecto victor agame non repeteret patria et secu vt seneca poe ta in tragedys ait traheret cassandram priami filia que illi ex preda gtigerat seu suasione adulteri seu conscia patti sceleris seu ira sup inducte pelicis mota eo suscepto vt quibusda placet illu in g iniuio sacroz trucidari fecit. Seneca aut dicit ibidem qz cu suasisset illi vestes bel licas pone eiqz indumentu parasset cui nullus erat capiti exitus eu exq inermem et implicitu adulto tradidit occidendum et cassandra eque trucidari facit Quo ceso regnam occupauit et cu septem anis vna cu egisto regnasset ab horeste filio cu sacerdote scelesti occisa e.

De palisci decio octauo z xix Jouis filius

Palisci fres fuere duo et vt macrobius in saturnaliorum li asserit Jouis fily et thalie nymphe de quibz talem recitat fabula In sicilia simetus fluuius est iux hunc nympha thalia copressa Jouis gra uida metu Junonis optauit vt sibi terra dehisceret qd factum est sz vbi venit tepus ma turitatis infantiu quos alio illo gesta uerat reclusa terra est cu duo infantes de aluo thalie progressi emerserint appellati qz sunt palisci qui pmo in terra mersi deinde inde reuersi sunt neqz longe inde lacus sunt sz in minimu profundi aquarum satu riginne semp ebullientes quos incole cra theras vocant et noie delos appellat fresqz eos paliscorum existimat et habentur i cultu maximo precipueqz circa iura iu ... exigend hec macrobius huius quidem vt satis per macrobiu pt intelligi ara fuit atqz sa cerdos eo qz iuranda ibidem cerneretur vlt Aristotiles in libro quem scripsit de mirabili u auditu dicit in palisco sicilie dece cubi toz aqua e que sese duabz vlnis in altu efferens ardentibz campus adiacens sb mergi putatur verum decadens in statu pri stinum coquiescit z apparet ibidem sacru quodda Nam si quis in tabella quot vere voluerit Jurament describat et descriptu sup aquam deponat si iusta sit oia tabel la natat si iniusta demergit pruinis aut inflatur adeo vt sacerdos loci nulla ab eo p purgacione satisfactionem accipiat ma crobius aut asserit qz si furti vel alicuius alius rei controuersia eet inter aliquos et accusatus diceret se apud cratheras in iuramento uelle purgare sumptis vadibz accedebat sub qui iurabat vite innoss eet qz innocens illesus abibat falsus aut iurator mox vita priuabat in lacu ... uanda quidem sunt et grandis erat in ta les hostes antiqui potestas Cur aut Jo uis dicti sunt fily et absorpta mr sit ved dit tale theodoncius rationem dicit autem haud longe a panormo ignobile fuisse scrobe loco vbi dicebatur talia in qua oms aqua que a plaga illa motis ethna ob ym brem cadebat ingerebat z quidqz tunc fuis sz in cauerna deiecto nõ multo post in lacus seu fontes palliscorum ebullientes videbatur emergi p quos appebat ymbre qui Jo uis .i. aeris opere nata volut eo i loco subtraricondi et deinde apud lacus pallis corum iterum nasci et sic ex Joue nati palisa

De Jarba getulorum rege xx Jouis filio.

Jarbas getulorum rex filius fuit Jouis et garamantidis nymphe teste vir gilio qui dicit hic amone satus rapta gramatide nympha zc Paulus vo dic cit Jouis fuisse filiu ex filia bisalpis re gis qua dicit Jouem in forma arietis oppressisse Oz huius rei fabula sit nar rabat venabilis andalo Jupiter agminis ethiopum rediens cu vidisset in ripa bra grade fluuius gramatide nympha speciosis sima lauante pedes suos vt erat in libi dine pronus euestigio concubitu eius optauit que in se euntem cu virgo vidisset tinita noluit capesse fuga verum tantez

Seneca

Theodo...

Virgilius

Paulus

Andalo

quidam pedi nymphe proximus minimo pedis
digito ore capto nympham dolore tardavit
quod dum removere eum conaretur a superveniente
Iove capta et oppressa est et ex eo con
cubitu concepit et peperit Iarbam. Iupiter
autem ob impensum famulatum cancrum in celo
locavit signumque zodiaci fecit. Leontius dicit
credi Iarbam Iovis vere fuisse filium cuius pre
minimo currentes loca omnia libidine sua fe
daverit et Garamantida filiam fuisse Garaman
tis regis Garamantum eamque ab eo in ripa
Nili captam atque violatam. Quod ego
arbitror factum tempore solsticii estivalis et ob
id fictum virginem penes flumen calore deten
tam a cancro moratam. Theodontius dicit
Iarbam Garamantis regis fuisse filium et Io
vis dictum quia Getulos ab extremis Ethiopie
solitudinibus et arenis aridis in Affricum
litus eduxit et eos in multis ad humanitatem
pertinentibus instruxit. Postea iam devus
Paulus longe aliter de hoc Iarba alibi scri
bit; dicit enim se legisse Garamantidem specio
sissimam atque nobilem regionis illius fuisse
virginem et cum ab estu estivo penes flumen
quedam detineretur a rege Sicanio rege rapta atque oppressa et ei peperisse Iarbam; id vetusto more ab incolis quibus post patris mortem
imperavit Iovis filium dictum seu creditum eo quod
optimis institutis efferatos mores eorum in
mitiores redegerit. Hic ut Virgilio placet
Dydonem optavit in coniugem.

Augustinus

De Mena vicesima prima Iovis filia

Menam Iovis filiam fuisse satis ignobilem
testatur Augustinus ubi de Civitate
Dei dicens: Sed ibi est dea Mena que menstruis flu
oribus prefecta quamvis Iovis filia tamen ignobilis.
Et hanc Papias dicit lunam esse. Ego vero
hoc officium Iunoni attribuat ut Ibidem
Augustinus asserit hanc Iovis filiam attributam
id reor quia a Iove causatur. Men enim grece
latine defectus sonat quem hac in parte mu
lierum est quarum in utero natura quedam in
nutrimentum fetus purissimum servat san
guinem quem infra mensem non concipiente
muliere a calore naturali per que fluunt Iupi
ter corrupit et corruptum emittit.

De Mirmidone xxii^o Iovis filio

Mirmidon ut asserit Ysidorus in de e
thimologiis et post eum Rabanus fuit
Iovis filius et Corimose nymphe et ab
eo voluit mirmidones nominatos eo quod eorum
dux fuerit. Quem etiam Rabanus dicit post

Rabanus

eurypem regem Atheniensium fuisse. Sane
Servius aliud sentit de nomine mirmidonum dicit
ante in Attica regione fuisse puellam cui
nomen Mirmex erat que cum ob castimoniam
et solertiam gratissima esset Minerve contigit
ut aratrum in odium cereris a Minerva conditum
hominibus ostenderet. Quamobrem turbata Miner
va eam vertit in formicam. Dapnavitque post
modum a congregandis granis desisteret quod
cum multitudine peracesset evenit quod morientibus
Thessalis Eaco Iovis filio subditis ex
formicis iste in homines transformati restaura
verint ex quo mirmidones dicti eo quod formi
ce mirmices dicuntur a mirmice puella
in formicam versa. Mirmidone autem puto
aliquem insignem fuisse virum cuius agen
tibus initiis Iovis dictus filius.

Homerus

De Xanto flumine xxiii^o Iovis filio

Xantus fluvius filius fuit Iovis ut in
Yliade testatur Homerus dicens: Ξάνθου
ἐϋρρεῖος, ὃν ἀθάνατος τέκετο Ζεύς
id est Xanti revolventis quem immortalis
genuit Iupiter. Hic quidem fluvius sub Ylione ef
fluit et Symoi iuxta mari inseritur et cum
eo effluit. Est autem longe maior fama
quam undis eumque magna fecisse fingit Ho
merus adversus Grecos secundum mirandum est Ho
merum alibi dixisse omnes fluvios Occeani
filios esse et hic dicat Xantum Iovis esse filium.
Quod profecto non inadvertenter factum est fecerit
autem nonnulli Xantum potius torrentem esse

Lucanus

quam fluvium inter quos Lucanus dicens: Inscius
in sicco serpentem pulvere rivum transierat
qui Xantus erat etc. Et id cum ex imbribus
potius quam ex fonte tumescit non Occeani
sed Iovis est filius cum in aere qui Iupiter est
causentur pluvie ex quibus torrentes effluunt.

De Lucifero xxiiii^o Iovis filio qui genuit Ceycem et Dedalionem

Luciferum dicit Barlaam Iovis et Auro
re fuisse filium et Trachiniam adu
masse nympham et ex ea violata prolem ge
minam suscepisse Ceycem scilicet et Dedalio
nem. Hunc ego speciosissimum et mitem
fuisse hominem arbitror et ob id Iovis dictum
filium. Quod autem eius mater Aurora dicta
sit ob id puto quia Venus que dum mane sole
precedens et aurora lucifer dicitur ex suum
ortum videatur. Et id a quiescentia nominis
traxisse reor et sicuti celestis lucifer sic
et iste aurore dicitur esse filius et quia Trachi
nie primitie imperaverit fictum est eum

eam oppressisse et ex ea geminam suscepisse prolem

De dedalione luciferi filio qui genuit lichionem

Dedalion luciferi fuit filius ut testatur ovidius dicens Acer erat belloque ferox ad vimque paratus Nomine dedalion illo genitore creatus quem vocat auroram celo qui novissimus exit et cetera. De hoc idem ovidius talem recitat fabulam. Quod cum huic esset filia nomine lichione. Et hec ob eius formositatem phebo et mercurio placuisset elata in dyanam ausa esset obloqui secutum est ut ab ea cum sagittis confossa occubuisset. Cuius dum funeralia agerent voluit sepius se ob dolorem in ignem in quo corpus filie comburebat mittere qui cum ter detentus nequivisset quarta vice dum obstinatus ad ignem curreret antequam eo deveniret in accipitrem versus evolavit et quos mores habuerat homo et avis etiam observavit. Theodoncius huic fictioni velum amovens historiam refert dicens lichionem preonio epidamensi nupsisse et dedalionem patrem eius rapacissimum hominem et ob id a fratre ceyo pulsum a preonio susceptum et summo honore habitum verum cum mortua esset filia de affinitate desperans in veterem rediens morem in accipitrem versum dixere

De lichione filia dedalionis et preonis coniuge

Lichione filia fuit dedalionis. Que cum quartum decimum attigisset annum formosissima a multis in coniugem postulata ut ait theodoncius preonio epidamensi nupsit. Inde redeunte mercurio a cillenio monte et phebo adelphis et ea visa eius pulcritudine capti separati eius petiissent concubitum. Apollo spe optati coitus traxit in noctem mercurius fervetius optans non expectata nocte virginem caduceo tetigit et in sopore altissimum alligavit dormiente quam viciavit atque discessit. phebus autem veniente nocte anus formam assumpsit et intravit ad illam atque oppressit et factum est sic ut ex utroque conciperet pareretque mercurio antilocum qui tractu temporis a parente degeneravit artificiosissimus fur effectus est. phebo vero peperit philemonem qui grandis carmine et cithara valuit. Sane cum hec ob tam gloriosam prolem et quod tam splendidis dijs placuisset in superbia extolleretur ausa est pulcritudinem suam pulcritudini dyane preferre. Quam ob causam commota dyana sagittis eum quidam interemit. Sub cuius fabule cortice quid absconditum sit vide. De uno quoque horum scribit supra ad aptum est lichionem aut a dyana occisam nil aliud arbitror nisi attentibus laboribus frigidis ea diem clausisse

De ceo luciferi filio

Ceis trachinne telluris rex filius fuit luciferi unde sit ovidius hic regnum sine vi sine cede regebat lucifero genitore satus patriumque nitorem ore ferens ceis et cetera. Erat igitur ut idem scribit ovidius formoso atque pio homini uxor alciones quam ipse diligebat summe et plurimum diligebatur ab ea. Que cum is vellet ire consulturus appollinem clarium nec posset terrestre iter agere impediente phorbantis bello iniquarum potat obsistebat ne mare ingrederetur verum ceis suo desiderio magis quam consilio aut supplicatio coniugis credens conscensa navi iter arripuit. Nec diu et tempestas ingens exorta est qua navium fatigatum navigium periclitatum est et ipse infelix ab undis absorptus interijt. Alciones autem domi die nocteque pro salute viri precibus atque sacris iunonem honerabat. Que cum frivolas devote mulieris preces diu pati non posset somnum adivit somnium egitque ut morpheum a ceo misteriis suis unus cum erat viris diversis hominum induere formas mittere qui quod contigerat in sopnis alcioni nuntiaret. Que cum mesta vidisset pro quiete abeunte sopno cucurrit ad litus ad quod fortuitu maris estus ceis cadaver impulerat. Quo viso dum doloris impatiens se undis dare precipitem conaretur deorum et luciferi miseratione ambo tam mortuum corpus quam preceps alcioni in aves versi sunt nomenque amatis mulieris tenent et ad huc litora ac maria frequentant. De quibus dicit ambrosius in exameron id tempus huic deputatum separtubus quo maxime insurgit mare litoribus que vehementior fluctus illidit et quod mirabile est dicit quod positis omnibus in litore confestim mitescit mare et omnes cadunt ventorum procelle donec

Ambrosius

septem diebus oua foueat altiones sua
et nascantur pulli et post hec aliis septem
diebus natos educat Et si quatuor decim
diebus mare quiescit ambus hiis obsequi
ossu iubente deo quos quidem naute altio
neos dies appellant Ut ambrosius quod si di
xissem poeta fabulosum putassem. Hanc
Theodontius historiam affirmat et quod circa
fine figmenti est asserit a casu et mulieris
nomine fictum Nam ea forte tempestate cum
undis impulsum exanime corpus ceis de
venisset in litus et altione dolore urgente
mergetur in mortem aves ille quibus
nomen erat altionis astantibus apparuere
ex quo ab omnibus dictum est mortuos in al
ciones aves fuisse mutatos ¶ De ori
one xxxvi. Jovis filio qui genuit ypolegum

Orion Jovis neptuni et mercurii fuit
filius Ouidius filius Sane quod coria adi
gniori denoiari consueuere placet theodo
cio ut Jovis tantum filius appelletur Attamen
et si de origine concordes sint veteres
de processu vite et exitu discrepant Nam Ouidius
ex eo ante alios Ouidius talem recitat
fabulam. Scribit quod terram peragrantibus Jove nep
tuno atque mercurio factum est ut nocte sup
veniente nec aliud esset illis diuersorium
hirei senis pauperis cultoris agelli tugurio
stiolum intrarent Qui cum illos incogni
tos comiter suscepisset quesito advertit
deos esse occiso bove eis sacrificium obtulit
Qua devocione motus Jupiter dixit ei ut
peteret quod optaret Qui dixit se non
habere coniugem et premortue promisisse se a
lia non sumpturum optare tamen filium Jupi
ter autem cum reliquis duobus diis bovis oc
cisi corium suscepere et cum in eo minxissent ius
serunt senem ut decem mensibus terra suppositum
eum premeret Quod cum fecisset mense decimo pro
siliit puer qui orion appellatus est Qui cum gran
dis factus et in venatione dyane socius sin
fidens dicere ausus est nullam esse feram qua
non superaret ex quo commotis diis factum est ut
terra bruere emitteret animal ei obviam scorpio
nem scilicet a quo superatus occubuit Latona
autem satelliti filie miserta eum in celum tra
stulit et celeste signum secus taurum consti
tuit Et cum eo tamen sum que sirium voca
bat apposuit hec ouidius. Sunius autem hec eno
pioni regi contigisse dicit Eundemque
dyane concubitum exoptasse a qua oracio
teste sagittis confessus est cum et homerus

assentit in odissea dum dicit quod deorum invidia
a dyana apud ortigiam sagittis occisus est
Lucanus autem dicit a dyana scorpione immis
so eum occisum et deorum miseratione in celum
assumptum atque insigne tempestatum signum effec
tum Sane servius alibi longe aliter de eo sen
tit dicens quod enopionis huius filius cum in
gentis esset stature et venator permaximus
stuprum enopionis filia intrare voluit quam
ob causam ab enopione oculis privatus est Et quod
cum ab oraclo habuisset si per pelagus ita ad ir
sus oriente pergeret ut oculorum concavitates
solaribus radiis semper haberet oppositas recupa
re lumina posset Quod ille facere conatus est et
audito strepitu ciclopum fabricantium
sono ducte ad eos devenit et ex eis unum
humeris suis imposuit et eius ductu in
solem vadens lumina reassumpsit. Hec autem
tam varie recitata fabula et phisicum vo
ne contegit et historiam credo itaque poetas cir
ca generatione orionis nichil aliud quam generationis
unde per Jovem et neptunum intelligentes ca
lidum et humidum humano semini annexum per bovis
corium mulieris uterum in quem postquam descen
dit hominis semen nisi quedam naturalis frigidi
tas superveniat que et os uteri stringat et claudat
et semen in unum cogat non stabit in
nullitatem semen Et naturalem frigiditatem per mercuri
um intelligi voluere qui complexione frigi
dus est ex corio autem terra tecto .i. corporea
circundato mole post decimum mensem pu
er exit Quod autem dyanam de stupro interpel
lauerit puto intelligi quia cum orion celeste
signum sit et eo incipiente apparere quod circa men
sem octobrem sit oriuntur pluvie et ventorum im
petus et tempestates ex quibus inundatio
nes fiunt et maris motus Et sic videtur
velle in hoc lunam in diana que cum motuum
aquarum est superare verum eius deficiente poten
cia lune presenante ab ea superatus apparet seu
agente lune motu sit persepe ut orionis fre
nentur impetus et coerceatur tempestas et sic
telis feriatur dyane Quod a scorpione emis
so a terra interitus sit racio talis est ymago
orionis ab antiquis astrologis secus signum
tauri locata est et de mense octobris surgit
in oriente et tunc incipiunt tempestates ut dictum
est qui ipse secum afferat ymago autem scorpio
nis ex opposita celi parte situata est nec antea in
cipit in oriente ascendere quam orion occidat in
occidente et quoniam circa eius ortum cessant
ymbres et procelle et serenum tempus et ver

Ouidius

Ouidius

oracius

homerus

Lucanus

primum apparet dum est orione a scorpione supera-
tum. quem ideo a terra emissum dicit quia ex terra
oriatur seu quia surgens ab oriente terram
exire videatur. Quod autem ab enopione priva-
tus sit et reliqua fabulosa ad historiam
historia Theodontius — pertinent quam talem recitat Theodontius. Dicit
enim enopionem regem fuisse sicilie et orio-
nem eius fuisse filium robustissimum iuve-
nem et venationibus deditum eumque die qua-
dam venationibus fessum antrum subisse atque ob-
dormivisse eique per quietem visum sibi suaderi
a venere ut primo sibi surgenti occursanti
virgini uteretur concubitu. Quam ob rem experrectus
cum exisset antrum obviam habuit candiopem
sororem suam eque venationibus vacantem quam
cum renitentem traxisset in antrum oppressit
et ex ea filium suscepit quem vocavit yppolo-
gum. Quod cum sensisset enopion indignans
eum in exilium abire iussit. Orion autem regno
se privatus consuluit oraculum a quo illi
responsum est in orientem tenderet regnum re-
cuperaturus. Sumptis igitur navibus et can-
diope cum parvo filio dotti nante opem in tra-
ciam delatus est. Ibi autem cum virtute sua fa-
ciente celo incolas subegisset in magno
fuit habitus precio et neptuni filius appellatus.
Hac visa credo satis appareat fictionum intentio.

De yppologo orionis filio qui genuit
driantem.

Yppologus ut supra patet orionis fuit fi-
lius ex candiope ex quo nil penitus
legisse memini nisi quod driantem genuerit. De
driante yppologi filio qui genuit ligurgum.

Drias filius fuit yppologi ut testatur
Statius — statius dicens horrendumque driantem
monet cum sanguinis autor turbidus ori-
on etc. Dicit theodontius mediante yppo-
logo eius fuit filius. Hic in bello theba-
no fuit et partibus favit ethioclis. Qui
Lactantius — cum in pugna parthenopeum locali ictu vul-
nerasset ut lattancio placet a diana sagit-
tis occisus est. Fuit illi clustimena colchi-
da uxor ex qua ligurgum filium suscepit.

De ligurgo driantis filio qui genuit
angeum arpalicem et phillidem.

Ligurgus ut placet homero in yliade
filius fuit driantis ait enim sic:
ουδὲ γὰρ οὐδὲ Δρύαντος υἱὸς κρατερὸς Λυκόοργος
δὴν ἦν etc. Idest neque enim neque driantis
filius fortis ligurgus. De hoc autem multa
narrant. Dicit enim homerus in supradicto quod cum

hic persequeretur bachi nutrices in nysa latentes
ut ipse bachus timens fugisset in mare — Virgilius
ligurgus odiosus factus superis oculis priva-
tus est. Servius autem dicit quod cum iste bachum
contempneret et vites eius se amputare — Lattancius
crederet sua sibi succidit crura. Lattancius
autem eum tantum dicit regem et in mare precipi-
tatum eo quod primus aquam in vino instituisset
et rehaustum sincerum plurimis infecisset
venenis. Que tamen divisa sit in unum revoca-
ri puto. Dicit enim servius hunc astemium fu-
isse et hinc vini contemptorem et ob id a diis
orbatum quod tam meliti liquoris moderate
sumpti commoda ignorasset que divini asper-
naret et vites incideret sibi non crura in-
cidisse finxerit eo quod vini haustus ad omnia
faciat homines promptiores. Quod autem in ma-
re deiectus sit nil aliud est nisi eum sua
simplicitate ad perpetuum aque potum fuisse
se dampnatum a natura rerum cum vinum odio
respueret. Seu aliter hunc ideo bachi con-
temptorem voluit quia ingurgitatores ma-
ximos bachi videbat contempnere vires
ob nimiam vini ingurgitationem oculos
perdidisse quod pluribus contingit. Quod autem
illius se arbitraretur vites incidere non ult
aliud nisi quia potando multum credebat
se vini penuria immitte verum sibi crura
incidebat id est crurium vires auferebat ut
contingere ebriis sepe videmus dum hominis
vino titubantes incedunt. Quod autem in
mare proiectus sit dictum est quia cum male
salsum sit et salsedo habeat sitim afferre
et potatores huiusmodi quanto magis potant
magis sitiunt in mare proiecti id est in perpetua
sitim esse videntur.

De angeo ligurgi filio

Angeus secundum lattancium ligurgi fuit — Statius
filius. Et ut dicit statius Cecin-
imus catidas nimis inmane minante
angeum etc. videtur ex arcadia fuisse.
Quamobrem non huius fuisse filium arbi-
tror tamen legam driatem ligurgi patrem
in thebano bello occubuisse quod diu
post fuit hunc preterea dicit ysidorus
ubi de ethimologiis samum condidisse
ex quo constat eum longe antiquiore
ligurgo.

De arpalice ligurgi filia

Arpalicem dicit papias tracem fuisse
et ligurgi filiam ac venationibus deditam

Virgilius

de qua virgilius vel qualis equo threissa
fatigat arpalice volucremque fuga prevertit
hebrum etc. Theodontius dicit hanc priam
reliquisse et ad amazones abiisse et ibi
dem imperasse. Servius autem scribit de hac quod
cum patrem senem a getulis captum sensisset
collecta confestim multitudine et celerius quam
de femina sperari potuerit illum armis et ro
bore liberavit.

De phillide ligurgi filia

Phillis ut ait ovidius in epistolis filia
fuit ligurgi regis tracie ad quam
cum deiecto ylione tempestate actus ve
nisset demophon ab ea et hospitio et lec
to susceptus est. Et cum ob mortem mnestei
regis athenarum vellet in patriam redire re
parativis navibus et obtenta ad tempus licen
tia illam dimisit. Que cum eo angeretur in
termino non redeunte ut nonnulli volunt la
queo vitam finivit. Alii dicunt dum in ma
re se precipitem dare vellet misericordia deorum in
amigdalum versa est. Redeunte tandem
demophonte eius in adventu floruisse ra
mis frigmenti. Talis potest esse ratio amigdalis
grece phillas vocatur in qua morientis
phillidis remansit nomen. Habet flante
zephiro qui occidentalis est ventus et in
tracias vadens per atticam regionem transi
tum facit florere cum ventus hic habeat pla
ntis et graminibus adeo favere ut floreant et
hinc fabule locus datus est phillidem
scilicet letari et florere redeunte ab athenis
amasio.

De minoe Jovis xviij filio. Qui genuit androgeum glaucum adrianam phedram et deucalionem

Minos Jovis et europe dicitur esse filius
quam ipse litore phenicum rapuit
ut supra ubi de ea dictum est. Hic ante etate
provectus pasipham solis filiam sumpsit
uxorem et ex ea filios filiasque pluribus genuit.
Inter quos androgeus preclare indolis fu
it. Hic ab atheniensibus et megarensibus
invidia occisus est eo quod ceteros in palestra
superaret in victione cuius minos adversus
eos arripuit bellum cuius circa initium
et in processu quedam contigerunt de quibus
habetur ubi de pasiphe et theseo verum
inter alia scelere fille nisi regis me
garensis filie subegit et inde superatos
athenienses sibi vectigales fecit. Postre
mo dedalum eo quod operam dedisset adulterio
pasiphis una cum ycaro filio laberinto

clausit ex quo cum evolassent sumptis pe
nnis eos in siciliam usque secutus est ubi ut
in politicis aristotili placet apud cama Aristoteles
rinum opidum a filiabus cocali occisus est.
Cuius post mortem eum apud inferos iudicem
dixere poete ut virgilius patet carmine. Que Virgilius
sitor minos urnam movet ille silentum co
nciliumque vocat vitasque et crimina discit etc.
Verum multum cum hystoriis et fictionibus
mixta sit de eis seriosius advertendum est.
Quod autem Jovis filius minos dictus sit
sunt qui velint verum et tunc Jovem hominem
fuisse et cretensium regem et europam
ut nuncio capta atque montanis ex phe
nicum litore raptam et non tauri dorso
sed navi cuius esset vel nomen vel insigne tau
rus in cretam delatam et ibidem Jovi nuptam
regi et minoem aliosque peperisse filios. Et
qui velint eam raptam et viciatam a Jove
et demum asterio regi cretensium nuptam
et ex eo quos diximus filios peperisse ut
in libro temporum describit eusebius. Et si Eusebius
sic sit tunc fictum est eum Jovis fuisse filium
seu ad eius gloriam ampliandam seu quia
ex suis operibus se Jovi planete similem
exhibuerit. Sunt enim inter alia hic omnibus
subditis equus et severus iustitia leges quas
cretensibus dedit quas nondum habuerant
et ut avidius populo acceptiores fierent
solus secedebat in antrum et cum quod vi
debat oportunum composuisset exiens illud
se a Jove patre reportare monstrabat.
Qua astutia et id forte consentaneum est
eum arbitrium Jovis filium et leges a se edite
in maximo pretio habite sunt. Eum autem as
terii filium fuisse nullo modo contendi vide
tur a tempore cum constet asterium in creta re
gnasse danao regnante argis circa annos
mundi iiij^m^ decclij cum bellum ab eo habitum ad
versus athenienses fuerit egeo regna
te qui regnavit circa annos mundi iiij^m^
dcccclv. Dedalum autem evolasse ideo dictum
est quia longis lintris navibus quo remigio
maxime valent clam tamquam evolaret
abiit. Iudicem ideo apud inferos dictus est eo
quod apud mortales qui respectu habito ad sup
celestia corpora inferi sumus opponendo leges
et ius exhibendo poscentibus iudicis of
ficium egit. Porro omittendum non est quod va
rie de tempore huius scriptores senserit. Legitur
igitur apud eusebium minoem anno xviij
lyncei regis argivorum apud cretam regnasse

qui annus mundi fuit .iiij^m. dcc xvij. Nec
multum postea regnante acrisio rege
argis a cretensibus europa rapta quod
fuisse potuit circa annos mundi fere
iiij^m. dcccc xvij. Et id conveniet longe melius
quam superiora tempora cum hijs que de minoe le-
guntur. Nam ut idem eusebius dicit a
paradio memoratum regnante egeo athe-
nis minos mare obtinuit et leges cre-
tensibus dedit. Quod fuisse percipit anno
mundi iiij^m. dcccc liij. Et certo ibidem le-
gatur plone hoc esse falsum cognoscere. Conve-
niunt tamen cum hijs que a philocoro in atti-
dis libro de minotauro recitantur dato
aliquantulum discrepent ab hijs que post-
modum ab eusebio dicuntur qui asserit anno
regum atrei et thiestis vero minoem in
sicilia adversus dedalum arma corripu-
isse. Quod secundum supputationem annorum mun-
di fuit anno iiij^m. ij^o. Quod in annis plurimum
distat a ceteris dato possibile sit eum tan-
dem vixisse non obstarent tempora successorum
ut in sequentibus patebit. Que ad tau-
rum et pasiphem spectant supra ubi de pa-
siphe explicata sunt

De androgeo minois filio

Androgeus filius fuit minois et
pasiphe iuvenis quidem egregie
virtutis. Qui cum athenis in palestra
superaret omnes ab atheniensibus et mega-
rensibus invidia occisus est. In cuius ulti-
onem pater insurgens occiso niso megare-
sium rege athenienses acri bello supera-
vit sibique vectigales fecit

De glauco minois filio

Glaucus ut ait fulgentius filius fuit
minois ex quia mire non ponit
hic ut idem fulgentius dicit ad ytaliam veni-
ens sibi poscebat imperium. Quod illi ne-
gatum est eo quod nil prestaret incolis sicut
pater fecerat qui zonam eis militis cum ti-
bus tirsis miserat. Quamobrem ab eis condi-
ctum a quo et ipse labicus dictus est et
populi labici. Et sic videtur minoem apud
ytalos aliquem regnasse quod ego miror
et suspicor vetera corrupta vocabula his-
toriam etiam faciant esse corruptum

De adriana filia minois et coniuge bachi

Adriana filia fuit minois ex pasi-
phe ut sepe testatur ovidius. Hec the-
seum ab atheniensibus creta missum ama-
vit et eius clam ursa gubernatio supera-
fide quod eam in coniugem et phedram sororem suam
pro ypolito asportaret eum docuit quo pac-
to laberintum posset intrare et minotaurum
superare et filo duce laberintum exire. Que
cum perfecisset una noctu adriana et phe-
dra nam impositis clam discessit et in
chium insula ut dicit ovidius seu naxum
ut ait lactantius nocte discedens dimi-
sit adrianam ibidem dormientem. Expergefacta
cum se delictam cerneret clamoribus et ulula-
tu femineo cepit omnia complere litora
verum bachus forte secus navigans cum
eam vidisset amasset que in coniugem sibi
iunxit et ex ea ut placet aliquibus thoan-
tem lemni regem suscepit. Sane cum supe-
rasset bachus yndorum regem et eius a-
masset filiam adriana dum ob hec consta-
ret a bacho amplexibus et blanditijs le-
nita corona eius qua ante vulcanus
fecerat et veneri dederat et venus a-
driane concesserat in celum sustulit et
nonem stellis ornavit et inde a suo nomine
adrianam fecit ymaginem. Naxo seu chi-
os insule sunt optimis habundantes vino quam
capta adriana puto et ob id a theseo
temulenta relicta et cum potacionibus
vacasset postea bachi dicta est coniux. Inde
cum a vino mulieris honestas omnis dissol-
vitur ei a venere corona scilicet libidinis in
signe donatur quod in celum versum .i. in noti-
ciam omnium fertur et non solum detestanda
infamie dedecus per ora virum fertur
verum attente vino mulier seseri ample-
xus quorumcunque dilabitur

De phedra minois filia et thesei filia coniuge

Phedra filia fuit minois et pasi-
phes ut satis veteri fama vulga-
tum est. Hec cum adriana sorore superato
minotauro cum theseo abiit et adriana
ut supra dictum est relicta eius facta est coniux
et ex eo peperit demophontem et antilocum.
Tandem cum theseus cum pithoo rap-
turus proserpinam descendisset ad inferos
ypolitum privignum amavit cuius sibi
dum consentire nollet ypolitus furore
incensa illum redeunti theseo accusavit
quod illi vim voluisset inferre. Quobrem
ypolitus iram patris effugiens fere ut
supradictum est ubi de ypolito ab equis distra-
ctus occisus est. Tamen cum eum occisum fama
ferret penituit eam false accusatoris
et theseo scelus confessa sum cum ense

ypoliti scripam transtulit Simus aut ea
dr laqueo finisse vita De deucalione
minois filio qui genuit ydumenem

Deucalion ut in yliade placet homero
Minnois filius fuit et ex qua matre
non habetur eius cum successor pluri(m)u(m) pt eum
ydumeneus eius filius rex cretensium fuit

De ydumeneo filio deucalionis qui
genuit orsilocum

Ydumeneus deucalionis fuit filius
homero teste hic cum grecis adversus
troianos bellum gessit Sane ut dicit servius
cum ylione deleto priam navibus repeteret
tempestate pro salute sua superis vovit
si enim in regnum suum sospitem reducerent
cedent se illis sacrificium exhibiturum ex
ea re que illi primo occurreret Qui cum cretense
litus teneret contigit ut ante alios filius
desiderio videndi patrem illi fieret obvius
Quem cum ut aliqui dicunt imolasset seu alii
ut placet imolare noluisset ob eius immani
tatem a civibus pulsus est Qua ob causam
cum naves reascendisset salentinum usque promontorium
calabrie vectus statuisset que ibi
de exilium agere haud longe a litore sibi
suis que pitiliam condidit civitatem

De orsiloco ydumenei filio

Orsilocus ydumenei fuit filius ut in
odissea scribit homerus ubi genea
logiam eius a Jove in eum usque describit
hic patrem ydumeneum in troiana expedi
cione secutus cum pro omne bellum sibi succes
sisset ad notum in exitum rei ob eius inso
lencia(m) dum obstaret totis viribus ne ex preda
capti ylionis sors debita daretur ulixi
ab eo occisus est De Sarpedone xxvii
Jovis filio qui genuit antiphatem

Sarpedonem homerus dicit filium fu
isse Jovis et laodomie filie belloro
phontis Cuius etiam Simus vestigia sequi
tur Augustinus aut aliter sentire videtur
dicens per eos annos scilicet regnante danao
argivis a rege xanto cretensium cuius apud
alios aliud nomen invenimus rapta perhibe
tur europa et inde geniti radamantus Sar
pedon et minos quos magis ex eadem muliere
filios iovis esse vulgatum est Alii dicunt hos
astery fuisse filios Et ob id ergo istum
non illum veror sarpedonem esse cum ille longe
superior fuit tempore Sed quia de illo nil legitur
satis sic apposuisse nomen et de isto que

legimus prosequamur hic igitur rex licie fu
it et adversus agamenonem et grecos par
tes troianorum secutus insignis armorum vir
fuit et multa memoratu digna pugnas
fecit ut per homerum scribit in yliade tan
dem a patroclo occisus est et iussu iovis
ab appolline de medio pugnantium subla
tum est corpus eius et flumine locum atque am
brosio respersum liquore et regia indutum
veste sunis que ad exequendum funus restitu
tum Quidam ante hoc figmenti modicum est nil
aliud vult nisi quod medica ope cadaver cu
ratum sit et unguentis ad conservacionem eius
unctum atque respersum

De antiphate sarpedonis filio

Antiphates filius fuit sarpedonis
virgilio teste ut dicit Et primum an
tiphatem is enim se primus agebat Theba
na de matre nothum sarpedonis alti etc. hic
ylione subverso in ytalia oneam secu
tus est et ibi adversus turnum bellum gerens
ab eodem occisus est — Virgilius

De radamanto vicesimo octavo
Jovis filio

Radamantus Jovis fuit filius et ut
Jovis voluit ex europa et regnante
danao argivis fratrum eusebium rex fuit licie hic
cum severus iusticie executor esset eum apud
inferos finxere poete culpas explorare
nocentium De quo virgilius Gnosius hec — Virgilius
Radamantus habet durissima regna castigat
audit que dolos subigit que fateri etc. De hu
ius origine et fictione senciendum est quod
de minoe dictum est

De archiseo vicesimo nono Jovis
filio qui genuit laertem

Archisius ut testatur ovidius Jovis fuit — Ovidius
filius de eo enim ovidius ulixe loquen
tem atque sua nobilitate explicante adver
sus aiacem paucis his verbis scribit
Nam mihi laertes pater est archisius illi Jupi
ter hic scilicet archisio De laerte archi
sii filio qui genuit Ethimenem et ulixem

Laertes ut visum est filius fuit
archisii hic anticliam antolici filiam
suscepit uxorem et ex ea suscepit ulixem et
sorores eius vidit que ulixem non sua sponte
adversus troianos euntem tanque diu vita
fessam laboribus traxit donec post longos
errores redeuntem cerneret et iniurias vlas

centem ~
De ethimene laertis filia
Ethimenes filia fuit laertis ut in o
dissea scribit homerus dicens. ΚΛΙ
ΚλιΚΡΥΤΑΡΥΤΤΕΤΑΙΒΚΥλιλΕΤΙΟΚΥΝ. ΗΤΗΡ
ΟΠΑΟΤΑΠ ΗΡΤΕ ΚΚΠΜΑΙΒΡΖẽ Id est simul
cũ ethimene longi pepli filia venabili
Quã in minore genuit filiorum scilicet
laertes ~ hanc ut in eodem patet libro
parentes tradidere in coniugem cinda qui
samnidis dictus est. De ulixe laertis
filio qui genuit thelematũ thele
gonum et auxonium ~
Ulixis incliti hõis apud veteres dubi
ũ genus est. Nam alij eũ sisiphi la
Servius tronis filium fuisse dicunt. Servius enim di
cit anticlia eius matrem ante nuptias cũ si
sipho eoli filio concubuisse et ulixem conce
Ovidius pisse. Quod illi apud ovidium aiax thelamo
nius concionans obicit dicens. Et sanguine
Theodontius cretus sisipho. Quod etiam theodontius asserit
dicens anticlia primo nupsisse sisipho et
iam pregnans eo relicto ad laertem venis
se et ex conceptu sisiphi ulixem peperisse.
Leontius Leontius vero dicit quod cũ nupsisset anthi
clia laerti et ad oraculum consultura iret
a sisipho latrone qui postea a theseo occi
sus est capta et oppressa est et pregnans
effecta ex eo concubitu ulixem peperisse. A
lij autem eum laertis filium dicunt. Inter quos
homerus est virgilius et inveterata seculorum
plurium fama testatur. Quorum ergo auctorita
tem sequentes ulixem laertis fuisse filium
dico. Hic fuit homo sublimis consilij et pre
Sagacitate ulixis. grandis ingenij fraude an virtute plus
valens incertum. Hunc multimodum persepe vo
cat homerus qui ad omnia vertere modum mul
ta quidem perpessus omnia mira multitu
dine superavit. Hic penolopem ycari filiam
mirum sumpsit in coniugem virtute et
corpore speciosissimam virginem et ex ea illico
thelemacum suscepit filium. Tandem rapta
helena a paride dum delectum grecorum faceret
Servius palamedes ut dicit servius ire ad troiam
fugere conatus est seminsanum simulans et
veniente ad ithaciam palamede animalia dissi
generis iugo iunxit ad aratrum et sale semina
re coeperat. Verum palamedes astuciam
ni suspicatus capto parvulo thelemaco ad
explorandam ingenij sui fraudem eum ara
tro opposuit. Ulixes autem viso thelemaco co
festim diverterit aratrum et sic cognitus

in expeditionem ire coactus est. In qua dyome
dis etholi amicicia sibi preveniente obsidi
one servavit. Et cum epitgema per captandis
ventis sub spe nuptiarum duxisset in sacrum
cum reliquis venit troiam ubi maxima cum
solercia ad obtinendam cepti victoriam o
portuna plurima operatus est. Nam ut dicit
theodontius suo opere factum est ut achilles a matre
apud filias licomedis in habitu virginali ab
sconditus inveniret et in obsidionem indu
ceret suo opere sagitte herculis absque quibus
troia capi non posse dicebant oracula re
perte sunt et a philotete eciam obtente et
ad troiam delate. Suo opere laomedonteus
cinis qui supra scea porta ylionis servabatur
caute sublatus est. Post hec ipse una cum
dyomede fatale paladium ex troia rapuit
sic et dolone perempto eque cum dyomede
explorator factus thesum tracie regem
obtruncavit nocte et albos eius equos an
quam xantum gustassent eduxit in castra
grecorum. Et non minus ut dicit servius habitu
tectus mendici hõis verbera noles passus
est ut troiam explorator intraret et copta
cum fide retulit semel cognitus ab helena.
Preterea cum florida plurimum valeret eloquencia
inter grecos et priamum regem pro concordia
legacionis officium gessit aliquando necnon
in medijs aciebus quantum valeret in armis
ondit sepissime. Sic et in concionibus
consilio grecos persepe iuvit. Simultates
habuit cum palamede eo quod in mutum traxisset
in bellum et frumentum portasset ex traci
a quod ipse missus facere voluerat. Quam ob rem
mortem eius machinatus est fraude ut servius
ubi de palamede dictum est. Quid ultimum credit
hunc prodicionem composuisse qua arte sy
nonis seu alia via ylion captus atque di
rutus est. Capta deinde troia pro armis
achillis in iurgium cum aiace thelamonio
venit et tandem illa adversus eum eloque
cia sua obtinuit. Et orsiloco regis cre
tensium filio ceso eo quod obstaret ne sibi pre
de troiane pars daretur ut reliquis dabatur
principibus et polisena occisa atque astianac
te saxo illiso naves in patriam rediturus
ascendit. Sed longe illa a voto contigit.
Multis quippe agitatus procellis in lon
gissimos errores atque pertinaciorum dece
nem euectus est primo autem procellarum im
pulsu ut ipsemet in odissea alcioni phe
cum regi refert ad cicones delatus est. Quos

cũ expugnass&

Cum expugnasset et ysmaron ciuitatem
omnem dedisset in predam paucis ex so
cijs perditis a lothophagos tempestate impul
sus est exploratoresque suos miserat cum
lotho gustato reditum non curarent detrusit
in siciliam inde delatus ubi antrum poliphe
mi ciclopis cum .xij. ex socijs intrauit ex qui
bus cum sex deuorasset ciclops obruto ei oculo
preusto fuste arietum pellibus inuolutus cum su
perstitibus socijs antrum exiuit ciclopis inde
delatus est eoliam ab eolio uentos in utre
coartatos obtinuit Et cum iam itachie pro
ximus esset soluto utre a socijs thesaurum cre
dentibus flante aduerso uento in eoliam rem
pulsus est Ex qua ab eolo pulsus naui
gans die septimo deuenit ad lestrigonas
quos cum haberet aduersos perditis nauibus socijs
que cum sola naue sua fugiens deuenit ad
circem Que cum exploratores eius mu
tasset in beluas ipse a mercurio suscepto
pharmaco ad illam accessit in pandis et
expedito gladio mortem illi minatus est
in ouestigio socijs primas reddet formas
Quod cum fecisset eius amicicia usus anno ia
transacto et thelegono ex ea suscepto fi
lio cum venisset in mortalitate ab ea cre
ditus de agendis alpenore ob violenciam
eius mortuo derelicto nauem conscendit et se
cundo uento impulsus nocte una ad oc
ceanum usque deuenit Quo pacto facto a
circe monstrato ad inferos habuit adi
tum ubi et anticliam matrem et alpenorem nup
precipitatum inter alios inuenit et de multis
futuris a thiresia uate certificatus est In
de reuersus ad nauem ad circem redijt et
sepulto alpenore et premonitus de futuris
a circe discedens deuenit ad insulam syrena
rum ad quas ne posset audire sociorum aures
cera obstruxit et se malo nauis alligari
iussit Et sic eis canentibus loca earum
preteriit in scillam transiuit atque caribdim
non absque magno periculo et pari omnium labo
re Et cum ad ea loca venisset in quibus
a nymphis solis greges seruabantur iussit
ne quis eos violaret Quod cum eo dormiente
famescentibus socijs suasisset euriloctus
et ex gregibus animalia plura sumpsissent
orta tempestate intollerabile impetu
in qua cum fracta naue omnes deperiissent
socij ipse solus et inde capto nauis
malo nouem diebus ab undis et vento agi
tatus est et tandem ad ogigiam depulsus

insula a calipsone nympha susceptus est
et ab ea septem annis detentus tandem
cum ab ea ergo discessum impetrasset et na
uem cum socijs obtinuisset neptunus infensus
eo quod ciginum filium eius occidisset in pugna
et troiam quam ipse construxerat demoliri
fecisset et ciclope filio suo orbasset ab
impetu maris fatigatum plurimo coegit ut na
ui demersa nudum se precipitem daret in
undas cuius natantis miserta leucotoe ve
lum illi prestitit suum cuius subsidio cum die ter
cia deuenisset ad litus et hostia fluminis pre
icum misisset reiecto velo in mare inter fron
des nemorum se nudum composuit ubi a nau
sithea filia alcinoi conspectus vestes acce
pit Et inde palladis ope usque ad acithi
alcinoi regis ciuitatem deductus est ubi
meruit dona suscipere et nauim et socios
qui eum usque ythachiam reducerent in qua dor
mientem cum donis deposuere Excitatus autem
a pallade premonitus de agendis in medi
cum senculum transformatus ad subulcos
deuenit suos apud quos thelemacum vidit
et alloquutus est tandem a subulco por
tario in patriam deducitur incognitus ubi
ipsa domo a procatoribus penolopis ignominiam
ossa quedam percussus est Et tandem ab
euriclia nutrice recognitus Inde ex composi
to arma cum filio et duobus subulcis con
fessus ulixem aduersus procatores assump
sit eosque grandi pugna omnes perimit Et
to theodoncius dicit eum illos oculis — Theodoncius
priuasse et in tantam reduxisse miseriam
ut in triuijs starent stipem querentes ob
uictum hinc visa penelope laertem sene
visurus accessit in villa postremo dicit
theodoncius eum varijs exterritum sompnijs
quorum cum interpretacionem quesisset habuit
in responsis ut sibi caueret a filio Qui re
cedens in loca abdita quantum potuit sop
morum portenta vitauit Tandem thelego
nus qui ei natus fuerat ex circe cum
eum quereres venisset ythachiam a dome
sticis fuit prohibitus Qui ut erat robus
ti uigoris iuuenis multos ex prohibentibus
occidit in fine ulixes in eum sitiferum im
misit telum quod cum euitasset thelegonus
eo reassumpto transmisit in patrem Ex quo
ictu cum se moriturum cognosceret ulixes
quis nam esset interrogauit Et cum ei nomen
audisset et patriam et filium cognouisset
cum premonstrata nequiuisset effugere diem

leontius

clausit. Leontius vero dicit eum casu a the
legono eum querente spina piscis veneno
sa tactum et inde mortuum. Longa equidem
huius hystoria est etiam sequente narra
ta et nonnullis inmixta fictionibus ex parte quibus
pars maxima in precedentibus ostensa est.
Et ideo videamus paucis que supersunt.
Et primo quid velint per ventos utre ar
gentea cathena ligatos et salutos a so
cijs vult quidem Homerus in odissea com
ponere bonum virum et inter alia volens os
tendere quid nobis nascentibus a divina

nota pulchram allegoriam

bonitate dono datum sit dicit ab eolo id est
a deo ventos id est concupiscibiles appetitus
datos homini in corio id est in arbitrio vi
rilis etatis quam fortis et constans esse debet
uti cuiusque homini est et hij sunt argentea
cathena ligati id est famosa clare virtu
tis sonoritate qua perfecto nonnulli longe
magis firmatum cliorio servant quam divini
in amoris intuitu habent tamen cathe
na socij ulixis id est sensus id est humani corporis
ignavia non racioni imperantes solutis
predam existimantes id est arbitrantes longe
meliorem et dulciorem vitam in volupta
tibus nulla coactis regula quam eis liga
tis in ratione solida hij tamen solutis
dum in hiant et in illa labimur lascivi
nia insurgunt tempestates animo id est rubo
res rephensiones conscientie rodaginati
ones fluctuaciones animi merores inopia
egritudines et mille malorum species que nos
a patria id est a quiete amovent. Misse autem
in occeanum et ibidem illi ad inferos iter
apertum sit satius arbitror ulixem ad la
cum averni in sinu baiano nocte una
navigasse et ibidem occiso alpenore ob
scenum illud peregisse sacrum quo manes
evocant ad superos et de quesitis huius
se ab immundis spiritibus responsum velim
autem ulixi naufragio a lentotoe prestitum
nil aliud fuisse arbitror quam spem immotam
qua evadendi forti servabat pectore hec
egit ne desperando periclitaret. Cum quidem
spem dum speratum obtinuisset retro reie
cit. Eum autem sepissime adiutum a palla
de est quia ab ipso eum adnectem sua instruc
tus multa excitavit prudenter et multa
egit sibi etiam oportuna. De thelemaco
ulixis filio.

Thelematus ulixis fuit filius par
vulus penelopi matri a patre relictus

cum multa a procatoribus matris perpessus
tandem unacum patre sumpsit ex omnibus
ultionem.

De thelegono ulixis filio

Thelegonus ulixis et circis fuit fi
lius. Cum dum grandis vide patrem
quereret eum incognitum occidit et in y
talia rediens tibur condidit ut ait

ouidius

ovidius. Et iam thelegoni iam menia
tiburis udi stabant argolice que posuere

papias

manus. papias autem dicit eum edificas
se tusculum.

De auxonio ulixis filio. Rubrica

Auxonius filius fuit ulixis ut scri
bit paulus longobardus ea in his

paulus longobardus

toria que de gestis longobardorum scripsit
dicens ab eo omnem ytaliam ausoniam
nuncupari. Titus livius autem aliter videtur
sentire in libro nono ab urbe condita
dicens aruncas vestimas civitates an
sonidum M. pellio et C. sulpicio consuli
bus ab eisdem proditione captas et fere de
letam ausonidam gentem et sic illa par
ticula ytalie fuit ausonia. Ergo hunc
auxonium puto eum latinum fuisse quem
circis et ulixis voluit quidam fuisse filium
ex marica nympha susceptum dicentes
cum teste servio marica dea sit litoris
minturnensium iuxta lyris flumen. Nos
autem et si multi ex some plures supersint
finem huic facientes libello paululum
quiescamus

Genealogie deorum gentilium
liber undecimus explicit.

xij

Genealogie deorum gentilium secundum Johannem boccacium de certaldo liber xij^us Incipit feliciter. In arbore precedenti cuius in radice positus est Jupiter tercius describuntur in ramis et frondibus posteritates octo filiorum Jovis predicti scilicet. Tantali. dyonisii. persei. aonis. Eaci. perlimini. mercurii. et hel- lenum. Prohemium.

Sa post longum peractum atque discursum Rex illustris et si iterum in finem non veneris concedit amicitie discretio anelos equos cursu dimo vere et illos aliquantisper fatigatos ex onere nexos capistro et recenti flumio atque florido recreari prato dum

ipse apud mertonarium hospitem potu sibimet partit et sompno et auctori insitito quasi omis agger romeux scissus no sit parte ad hunc diei supstite inigo bones solue et in qui etem et pastua me pmitte du ipse leni blan diente aura fusca sub nemoz umbra la satus cantu vidi duros conat oblimisti la bores necno et egregio belloz duca posito si canam fine certamis itu non sit fessoe sanguine tyrannes dato signo renocare mili tes ut et a pitulo cladis retraheat et res taurantis ocio viribz eos al in hostes acriores immittat Qme michi no ee fas dicit esto in fine inuose plis cretensis Jouis no veneri parte tn maxima recitata subsiste paulu lu et quasi ad certam veneri metam respi ce Nemo arbitror inste maiorem igit aliorz secutus no aliit qz si incertu insigne tim ini deuenisset labore actus in anxomitu litus qnius importuosu substiti arbitratus insuper qz bremoribz distingunt signis faci lius intellecu capit et tenatius memorie comendat ibidem du no fessos oculos in cir cuitu ducere cepi veteru gspettare vestigi a reru hinc eni vedes camechalchi diensi um opus dedali teplu e mesem tumulus atqz Julie aque admiratos tenebat aim et ex opposito marime vetus simaz hos pitum et ex marme excussa pchita dist hebat sit sonates reuolutoibz estuatium fluminu vultuun fauces atqz hiris fuci in nebule et luternu paludes exilio et morte aplissimi viri prium affricanum no bilitate et in conspen fere m. stamni v sulla suo ad hunc insignis noie atqz for maz fere deleta vestigia et longinsculu in nditibz mocui calen scelonates atqz campaine agri mira fertilitate conspi cui et sup eminentia agris opida suessa Theanu sidicinu casilinu thelesie et alia plura tam romanoz qz cartaginesiu mo nimeta necno e multa quaz longa ma gis qz utilis hinc operi eet histo o qua leta bor animo ytalia mea vide claris opibz no tantu equasse sz loquace supasse gre ciam veru cum jam breviu quiete retreatus anis vires in labore pmittet remittunt voles mare neclmolli et in frigia usqz deuectus sumpsi mente tantali aliorzqz quorunda ex filys Jouis plem exquire atqz descbere Quod ut patiam ille faciat cuius qui ad uitu virge sinitoris sui morsi sitienti po

pulo aquas affluenti emisit ex rupe

De tantalo xxx°. Jouis filio qui genuit nyobem et pelopem.

Tantalus ut dicit lattancius filius fuit Jouis ex plote nympha susceptus hunc dicit eusebius frigiu fuisse regem regnante erictreo athenis Et hunc ob rap tum gannmede bellu fuit aduersus troim dardanie regem et gannmedis prem vo lunt pterea hunc deos in convivio huisse eis qz ut experientiam deitatis eoz assumet occiso filio illu inebriatum disceptu coc tu qz apposuisse comededu Quam cu abhor ruisset cibu no solu abstinuere sed collectis in unu membris pueru in forma pristina reduxere et renocata p mercuriu ab inferis aia ea illi restituere sane cu aduertent hnmeroz deesse puero que deuorauerat ceres loco consupti eburneu refecere Tan talu aute deiere ad inferos taliqz dapna ne supplicio ut flumio ad os usqz demersus siti vexaret assidua Et dum os forte declinaret in potu aque flius eciā decli naret in tantu ne illas posset conti gere de sup aut arbores poma honustas addide que ad os eius usqz descenderent ipse tn urgenti pe tuna ptitus fame dum illa cape conaret se tadm extolle rent qz ipse dm ut contingeret laboraret Et sic fcm est ut int poma e aquas posi tus fame sitiqz innies depeat infelix ho Quit quid ex hys sentiend sit aduerte du et concesso eu Jouis fuisse filiu seu vexz seu ob aliqua silitudine attbutum Et que ad ganimede spettant ubi de ga nimede posita sunt Dico eu ob id dys fi liu apposuisse deu qz eu amarissimus homo fuit et rem domestica plurimi auge cunavit frumenta ex quibz popula rem exhauriebat pecuniam no aliit qz filiu diligebat que tuc dys apposuit du cultus agris inicit Junta quid sultis in conspetu supioz corpm fuit q eisd agetibz supis i frugis vemencia pristi na reassimunt forma veru hmnerus .i. semen deuoratus a cere .i. actu consuptus eburneus restaurat du in crescere se gete nutrimenti robur immetit Suppli cm aut huius ondit liquido auari hois detestabile vita Dicit eni fulgencius tantalu inpretari visione volente qd optime vnucuiqz competit auaro Non

eum amicum et amplam supellectilem congre
gat ut eis utatur quo primo ut illa intueatur
et cum pati non possit sibi quid boni ex
congestis diviciis facere eis ineptiis fa
me pelitatur et siti

De nyobe tantali filia et amphionis coniuge

Nyobes filia fuit tantali et taygete [Ovidius]
ut apud ovidium ipsa testatur dicens m
tantalus auctor Cui licet soli superum co
tingere mensas pleyadum soror est genitrix
mea etc. Sed salva reverentia ovidii pre [hic reprobat ovidium]
him⁹ non fuit tantalus ille qui amicus
deorum fuit Nam ille fuit homo pius et chorin
chiorum rex et tempore prior Lactancius autem [Lactancius]
dicit hanc filiam fuisse tantali et penolopis
hec ut placet theodontio nupta fuit am
phioni regi thebarum ut faveret amphion
partibus pelopis bellum gerentis adversus
enomaum elydis regem et pise ex quo am
phione ipsa peperit septem filios totidemque
filias Esto homerus in yliade tantum duode
cim filios fuisse dicat hec elati fastus
mulier sacrificantibus thebanis iussu ma
thonis filie thyresie latone cepit eos
arcere increpare verbis et se latone preferre
Quam ob causam indignata latona et filiis
questa factum est ut ludentibus filiis atque
filiabus in campis apollo filios et dya
na filias occiderat qui apud syphilone
monte fuere sepulti Nyobes autem orba
ta viro et filiis apud urnas eorum in la
pidem versa obriguit. De filiis et amphio
ne supra dictum est eam autem in lapidem versam
Tullius ubi de questionibus tusculanis [Tullius]
fictum arbitratur propter eius eternum in luctu si [Theodontius]
lentium Verum hanc fictionem theodontius ad
dit dicens eius adhuc statuam in sypilo
apparere lapideam et a deo tristem ut lacrimis
existimetur defluere quod preter naturam non est
potius quippe veteres ad memoriam miseris
infortunii superbe mulieris in sipilo lapi
deam apposuisse flentis mulieris statuam
et cum frigide complexionis sit lapis
surgentibus in eum vaporibus ex terra humi
dis lapidis frigiditate solvuntur in
guttas aqueas ad instar lacrimarum
et hinc forsan arbitrantur ignari nyo
bem adhuc flendo deficere

De pelope tantali filio qui genuit lisidicem atreum thiestem et phistenem

Pelops filius fuit tantali et taygete

et ut ait barlaam homo bellorum fuit et insignis
plurimum Qui cum apud frigias regnaret
bellum habuit adversus enomaum regem e
lidis atque pise Quod quidem memorabile
fuit et precipue maximum ut scribit tacchitides [tacchitides]
Belli causa dicit paulus fuisse hippoda [paulus]
miam enomai filiam a pelope dilectam at
que in coniugem postulatam et denegatam dicit
enim homines huius yppodamie multos fuisse
petitores ob insignem eius pulcritudinem
quibus ab enomao ea lex indicta est et id m
de secutum quod supra scribitur ubi de hippodama
Sed barlaam dicit non sic se habuisse negoti [Barlaam]
um cum primo cum pelopi videretur in humana condi
cio adversus enomaum arma movit et ma
gnis habuit inde convocatis subsidiis fraude
mirtili prefecti armorum enomai astucia
pelopis corrupti eum superavit et sic yp
podama et regno potitus mirtilum postula
tem proditionis premium deiecit in mare hinc
dicit Eusebius in libro temporum hippodamiam [Eusebius]
uxorem duxisse regnum preterit argivorum
regis anno xxiiij Qui mundi fuit annus
iiim dccclvij. Et paulo ante dicit regna
te lynceo argivis pelopem apud argos re
gnasse annis liij. et eos a suo nomine pelopo
nenses denominasse dicit etiam acrisio regna
te argivis pelope olimpius initium fuisse et
postea adversum ylium arma movisse cuius a
dardano expugnatum anno mundi iiim dcccc
lxxxj cum legatur diu ante fuisse dardanum
ergo autem tam discordantium opinionum verita
tem ignoro habuit ex yppodamia plures
fuere filii

De lisidice pelopis filia et electrionis coniuge

Lisidicem dicit lactancius ex yppoda
mia filiam fuisse pelopis et electrioni
nuptam ac ex eo alcmenam peperit her
culis matrem

De atreo filio pelopis qui genuit alcyonem melampum et Eviolum

Atreus pelopis et yppodamie filius
fuit Qui ut ex verbis senece poete
in tragedia thiestis percipi potest una cum
thieste fratre apud peloponesium regnavit
alternis tamen vicibus sed tandem inter eos nata dis
cordia est Cuius talem dicit lactancius fuisse [Lactancius]
causam Constat enim ut ostendimus a pelope
mirtilum mercurii filium in mare deiectum
atque necatum quod egre ferens mercurius
inter atreum et thiestem tantum iecit zizanie

ut hostes efficerentur. Insuper erat apud
atreum aries de quo sic Seneca in tragedia
Est pelopis altus nobile in stabulis pecus
Arcanus aries ductor opulenti gregis
huius per omne corpus infuso coma dependet
auro cuius e tergo novi aurata reges scep
tra tantalei gerunt possessor huius reg
nat hunc tante domus fortuna sequitur
tuta se posita sacer in parte carpit prata
que claudit lapis fatale saxo pascuum mu
ro tegens etc. Hunc habere cupiens thiestes
arbitratus est posse per concubitum meropis
atrei coniugis obtinere nec defuit sceleri locus
Nam ex ea et filios concepit et illam eripuit
viro ex quo in bellum venere fratres et pulsus
regno thiestes est. Sed atreus non contentus
fratris exilio illum ficta gratia revocavit et cre
dulo tres filios decoctos in convivio appo
suit et eorum sanguinem poculis mixtum
illi dedit in potum repletoque tam scelesto
cibo capita manusque natorum infelici patri
misit apponi atque quid comedisset dete
xit. Quod cum fieret aiunt sole surgente in
ortum retrocessisse scelus vide fugientem
Hunc tamen atreum ut dicit lactantius egistus
thiestis filius interemit. Aureum vellus in
hac historia fictum sic intelligendum arbitror
ut intellexisse videtur Varro ubi de agricul Varro
tura dum dicit pecudes propter caritatem au
reas habuisse pelles ut agnis atreus quam
sibi thiestem subtraxisse queritur etc. Vel po
cius quod ariete isto aurei velleris thesaurus
intelligendus est. Quo reges plurimum va
lent et absque quo oportunus sumptus ad
bella et ad splendorem regium sustentandum
fieri non potest. Sol autem in ortus suos revo
lutus eclipsim ea tempestate fuisse demo
strat. Que cum esset hominibus incognita mon
struosa visa est. Dicit tamen lactantius hanc
ab atreo methemus predictam et primitus ad
inventam cuius cum cerneret approbari deus thies
tes invidens ex urbe discessit.

De Alcone melapo et emolo filiis atrei.

Alcon melampus et emolus fuere
fratres et ut asserit cicero ubi de
natura deorum atrei fuere filii. Quos
dicit apud grecos inter discordes nominatos
quamobrem celebres fuisse viros credendum
est cum ex his fuerint castor et pollux de
cis nil autem amplius reperi.

De Thieste pelopis filio qui genuit tantalum phistenem apagigem pelopiam et egistum. Rubrica est hec

Thiestes pelopis et yppodamie fuit
filius cum adversum fratrem atreum
que dicta sunt supra fuerunt odia. Qui cum
iamdiu passus esset a fratre vindicte avidus
oraculum consuluit a quo responsum habuit ex
se et pelopia filia sua nasci posse qui fi
liorum ulcisceretur mortem quod cum audisset ut qui
erat in scelera et potissime in libidinem
pronus confestim in amplexus filie venit
et ex ea filium suscepit egistum qui postea
interfecit atreum stupravit clitemestram
et agamenonem etiam interemit.

De tantalo phistene et arpagige filiis thiestis

Tantalus phistenes et arpagiges
filii fuerunt thiestis ex coniuge atrei
suscepti ut per verba senece poete in trage Seneca
dia thiestis comprehenditur esto duos tan
tum nominet tantalum scilicet dum dicit primus
locus ne deesse pietati putes avo dica
tur tantalus prima hostia est deinde
nominat phistenem dicens quin ille ad a
ras phistenem sevus trahit adicit que
fratri etc. Tercium puerum vocat dum dicit
ferrumque gemina cede perfusum tenens
oblitus in quem rueret infesta manu
exegit ultra corpus ac pueri statim
pectore recepto ensis a tergo extitit
cadit ille etc. Tercium hunc puerum theo
donius dicit arpagigem interpatum
et sic ex eis preter patrum cenam et pre
ciam nil legitur.

De pelopia thiestis filia

Pelopia dicit lactantius filia fuit Lactancius
thiestis ex qua inire non dicit habuit
ut ipsemet lactantius asserit thiestes
visu de supradicto habito oppressit et ex
ea filius natus est quem ipsa rubore sce
leris confestim feris exposuit et sic appet
ob luxuriam thiestis non ob responsum
oraculi a thieste in concubitum filie itum
Responsum autem oraculi ad palliandam thi
estis ignominiam post cedem suorum ab e
gisto factam conceptum est.

De egisto thiestis filio. Rubrica

Egistus filius fuit ~~[illegible]~~ thiestis
ex pelopia eiusdem thiestis filia ut
ipsemet testatur in tragedia senece dicens
Coacta fatis nata fert uterum gravem
Me patrem dignum versa natura est retro etc.
Hic concito natus fuit a matre ob pudorem

ignominiosi (?) emissus in silvas deiectus est ut displicentius a beluis turpitudinis qui parentis sui atque matris patris et sororis viventis testimonium non prestaret. Sed aliter factum est. Nam seu beneficio pastorum seu sic permittente deo caprarum sponte contigit a capris uberibus prestantibus in silvis nutritus est et inde dictus Egistus ab ege, quod latine capra. Is tandem a suis cognitus et in regia deductus dum crevisset esset que in precio ab rege preelectus. Iam consciens seu patre impellente, quod magis credit ut Lactantio placet, Atreum occidit cum Thieste occupata regia successit. Tandem iam Thieste mortuo cum regerent Agamemnon et Menelaus et ob raptam Helenam in Troianum ivissent excidium Egistus ut Leontio placet suasionibus Nauplii in Agamemnonis ostentis Clitemestre devenit. Et postremo redeunte Agamemnone a desolatione Ylionis inmane ausus facinus illum favente Clitemestra trucidavit et regna Pelopis septem tenuit annis. Ad ultimum ab Horeste Agamemnonis filio una cum adultera Clitemestra nullo remanente ex eo superstite obtruncatus est.

De Phisthene Pelopis filio qui genuit Agamemnonem et Menelaum

Phisthenes ut ait Theodontius filius Pelopis et Ypodamie qui cum iuniores moreretur Agamemnonem et Menelaum filios suos parvulos commendavit Atreo fratri suo. Qui illos suscepit et in filios educavit et ob id abolita tractu temporis Phisthenis memoria Atrei filii dicti sunt et Atrides ab omnibus appellati.

[margin:] Nota quod Agamemnon et Menelaus non fuere filii Atrei

De Menelao Phisthenis filio qui genuit Hermionam et Megapentum.

Menelaus Lacedemonum rex ut Theodontio placet filius fuit Phisthenis et frater Agamemnonis. Hos Seneca in tragedia Thiestis videtur ambo tenere filios fuisse Atrei, in cuius persona sic ait: consilii Agamemnon mei sciens minister fiat et patris sciens Menelaus assit. Prolis incerte fides ex hoc petatur scelere: si bella abnuunt et gerere nolunt odia, si patruum vocant pater est etc. Et sic Atrei ex Merope videntur filii teneat quod mavult lector. Menelaus autem ut Eusebius ostendit in libro temporum Atreo et Thieste viventibus Lacedemonum rex dictus est anno mundi iii^m dccc lxxx xvii^o cum

[margin:] Seneca

[margin:] Eusebius

Agamemnon qui Thieste successit, secundum Hieronymum regnare cepit Mycenis anno mundi iii^m dcccc vii^o. Fuit huic Helena Iovis filia coniux quam anno primo regni Agamemnonis et secundum Eusebium decimo Menelai ut ait Dares Frigius absente Menelao qui ad Nestorem Pilon iverat pacis legatus missus ad Castorem et Pollucem rapuit ex insula Citharea sub opido Heleno ea eius consentiente coniuncta fratribus et Hermiona apud Agamemnonem. Dictes vero dicit illo tunc Menelaum cum Agamemnone Cretam iisse divisuros thesauros quos ibi deposuerant Atreus huius frater et ut fuere consilio Menelaus convenerunt (?) Grecis principibus veniunt cum frustra legationibus obsidione decennii repetita est Helena. Et post decennium fraude magis quam viribus capta Troia recuperata est et restituta Menelao. Priamum enim et Troianam intrasset (?) perdiam petitinus (?) tempestate actus ut scribit Eusebius ad tuorum regem Egypti quem Polibum appellat Homerus cum ea devectus est et a Protheo vate ut per Homerum patet in Odissea consilio sumpto postquam viii annis erasset in Lacedemoniam rediit Agamemnone dudum antecesso et illis forte diebus Egisto, quem tandem illi successerit quo vel qua morte diem clausit non invenitur.

[margin:] Dares Frigius

De Hermiona Menelai filia et primo et inde Horestis coniuge

Hermiona ut Ovidius testatur in epistolis Menelai fuit filia ex Helena. Hec ante Oresti filio Agamemnonis desponsata fuit, Pirro Pirrus cum occiso Agamemnone regiam occupasset Egistus et fugisset Horestes Andromaca olim Hectoris coniuge quam a Troia captivam duxerat Heleno concessa hanc Horesti surripuit et sibi coniugio copulavit. Attamen eo postea ab Horeste occiso in eius dem Horestis coniugium rediit eique peperit Horestem filium.

De Megapenti Menelai filio

Megapentes dicit Theodontius filius fuit Menelai ex Lidia captiva susceptus post raptam Helenam quod Homerus in Odissea testari videtur dum dicit: *[Greek in Latin letters, garbled]* Ti Kia beTTaeT tt
ep . aaf K Toco ttcf Tokoy btt potey Thayc b
Tocc b pToK butteoc Melabt b po tif Kdopa
Hep Haoβoy Topoy oy bbTeo ay pop bTTh
aTTe ιbTo pb yp aTTo Ttaaabaey ptt pbc
ιιααp tt ptth aocc bxbx byc ttaα lp ω ay

Tite gr̃ Jdest filio aut a sparte alecto
ris accepit filiam quam ipsi unigenitus
fuit fortis megapatis a serua helene
at dii filium non dedant posquam postea genuit
hermiona filia desideratissima Et sic per hos
patet etiam menelaum megapenti coniuge
dedisse filiam alectoris spartiatam cuius nup
tias celebrante thelemacus ulixis filius
veniens ex ythachia comperit

De agamenone phistenis filio. qui genuit ephigenia gysotheim laodice yphanassam electram alesiu et horestem

Agamenon phistenis fuit filius ut
hup et atreo a patre paruulus relic
tus fuit sub mitenarum rege et thiestis suc
cessor ut in yliade etiam sentire videtur ubi
de sceptro agamenonis multos descri
bit versus fere hoc dicentes apud troiam in con
cione grecorum presides agamenon sceptrum
tenebat quod vulcanus artifex fecerat illud
que dedit iovi saturnio postea iupiter con
cessit diactoro argiphonti hermas autem
rex dedit pelopi phisippo postea pelops
dedit atreo Qui moriens thiesti bellico
so reliquit quem thiestes reliquit agame
noni multis insulis et argo omni impera
ti etc. In quibus verbis non servatur gene
alogie descriptus ordo quem latinorum aucto
ritate describens secutus sum Cepit autem
regnare agamenon secundum eusebium anno
mundi iiii vii° Quo anno helena rap
ta est et grecia omnis in troianos incitata
pari omnium consensu congregatis in auli
de navibus exercitum imperator factus in bel
lum provexit clitemestra coniuge relicta ex
qua iam plures susceperat filias et a
pud troiam labores multos passus quo
rundam etiam principum simultates pertulit
quibus agentibus imperio depositus est et
illi pallamedes suffectus qui cum ulixis dolo
ris occisus agamenon maiori sua glo
ria in imperium reassumptus est quod iterum
nimia depositus Sustinuit preterea indi
gnationes achillis ob briseidam illi a se
sublatam Tandem capto ylione atque diru
to cum illi cessisset in sorte cum preda pri
ma cassandra priami filia naves in
priam redituris ascendit ubi tempesta
te actus fere per annum erravit ut scribit
homerus antequam devenerit in patriam Inte
rim autem ut idem testatur homerus egistus
thiestis filius cum tacite omnia occupasset

positis per litus speculatoribus et audito
ab eis agamenonis reditu viginti ex
amicis suis in insidiis posuit et ipse
cum comitatu reliquo ficta leticia illi
obvius factus est et ingens ei parauit
convivium in quo clitemestre consensu illum — a uxore agamenonis
cum sociis epulentem occidit Seneca autem — Seneca
poeta aliter de morte eius sentire videtur
eam in tragedia cuius titulus est agamenon
Dicit enim clitemestram acri dolore agita
tam quod cassandram agamenon secum traheret
Ergo autem credo commissi sceleris timore
et cum egisto adultero esto primo discorde
sed in concordiam ut percipitur revocato
ea die qua priamum intrauit domum parato
a clitemestra convivio et ipse agamenon
dum picta veste sublimis iaceret priami su
perbas corporis exuvias gerens ei detrahi
cultus hostiles uxor iubet et induere po
tius coniugis fide manu textos amictus
verum induta vestis exitu manibus ne
gat caput que laxi sinus claudunt sinus
et tunc hauriit trementi semivir dextra la
tus agamenonis cumque inficit veste i
ma involutum

De ephigenia agamenonis filia

Ephigenia agamenonis fuit filia
ut in agamenonis tragedia tes
tatur Seneca hanc tamen alii yphi
anassa vocant ut lucretius dicens Aulide
de quo pacto triviai virginis aram yphian
assai turparunt sanguine fedi hec ipsa
pulcritudine virgo fuit de qua fama
talem refert historiam grecis troiam ituris
cum ad auliden venisset agamenon
diane cervum occidit ignarus Qua ob
rem irata dea flatus ventorum removit
et ideo cum navigare non possent et peste
insuper sustinerent oracula consulta dixe
runt agamenonio sanguine dianam esse
placandam tunc cum ab ulixe per simulationem
nuptiarum adducta esset ephigenia et ideo ut
immolaretur esset altaribus admota numinis
miseratione sublata est cerva supposita
unde ovidius victa dea est nubemque oculis
obiecit et inter officium turbamque sacri vo
cesque precantum supposita fertur mutasse
micenida cerva etc. Virgo autem ut fama
asserit ad tauricam regionem translata
est et thoanti regi tradita et in dictione
dyane sacerdos effecta et cum secundum sta
tutam consuetudinem humano sanguine

inime placaret. Agnovit fratrem horestem
quem diu non viderat qui accepto oraculo
carendi furoris ea cum amico pilade colcos
pecierat et cum hijs occiso thoante simula
chrum sustulit absconditum face lignorum et sic
ad latonas dyana translata est ephige
nia reportante. Quid deinde de ephigenia
secutum sit nusquam comperisse memini. Quod
supra situm est dyanam loco ephigenie po
suisse cervam humanum fuisse artificium
credendum est quod ut preplo omnis agamenoni
eet obediens adinventum est cum scilicet filiam
inmolasse quam medio in tumultu sublata
ne frans aperiri posset in longinquam
regione transmissa et sub umbra sac
docii servata est.

De Crisothemi laodice et yphia
nassa filiabus agamenonis.

Crisothemis laodices et yphianas
sa agamenonis fuere filie et cli
temestre ut arbitror cum ex eis unam
quam mallet agamenon apud homerum
achilli offerat dicens ΤΡΕΙΣ ΔΕ ΟΙ ΕΙΣΙ ΘΥΓΑΤΡΕΣ ΕΝΙ
ΜΕΓΑΡΩΙ ΕΥΠΗΚΤΩΙ ΧΡΥΣΟΘΕΜΙΣ ΚΑΙ ΛΑΟΔΙΚΗ ΚΑΙ ΙΦΙΑΝΑΣΣΑ ...
[illegible]
[illegible]
[illegible]
apata etc. Idest gener michi erat ho
norabo cum silem horesti qui michi unigenitus
nutritur habundancia in multa. Tres michi
sunt filie in atrio bene facto Crisothemis lao
dices et yphianassa. Leoncius tamen dicit hanc
yphianassa ephigeniam esse quod ergo non
credo. Quomodo enim dixisset agamenon
ephigeniam domi esse quam sciebat in sa
cro grecis querendis aut occisam aut a
libi clam delatam.

De Electra agamenonis filia.

Electra agamenonis et clitemestre
fuit filia ut liquido patet ex sene
ca in tragedia agamenonis in qua
percipitur quod ab agamenone troiam
eunte propria velitta sit domi hec cum pa
tre occisum cerneret strophilo phocensi
agamenonis amico clam commendavit
horestem et in matrem ob perpetratum scelus in
crepavit aspere. Quam ob causam clitemestra
iubente in carcerem reducta est. Quid
tandem ex ea secutum sit legisse non
memini.

De Alesso agamenonis filio.

Alesus filius fuit agamenonis ut
satis clare dicit Virgilius hinc aga Virgilius
menonius troiam nominis hostis Currus
mittit alesus equos etc. Ex qua tamen
matre susceptus sit in dubium vertitur. Nam
alii dicunt eum ex briseida natum alii ex
cassandra quod ergo non credo non enim ex cas
sandra natus potuisset adversus enea
fauisse tuo etate non paciente. Hunc theo
doncius arbitrari videtur cum clitemestra
sensisse adversus patrem et ob id et clite
mestre filium et patria pulsum. Quinquam cum
ex causa patriam liquerit in ytaliam
venisse Virgilius asserit et apud massi
cum campanie montem consedit at inde tamquam
troiam nominis hostis venit famamque adversus
enea partibus turnum. Ovidius vero ubi de fa Ovidius
stis videtur confirmare eum faliscos condidis
se et ob id dicit venerat atride fatis agi
tatus alesus A quo se dictam terra falisca
putat etc. Et posteritatis autem eius nulla extat
memoria.

De horeste agamenonis filio qui genuit
thisamenem Chorinthum et horestem.

Horestes agamenonis et clitemestre
fuit filius ut satis in precedentibus
ostensum est. Hunc dicit theodoncius hermio
na menelai et helene filia parvula ad
hunc desponsata est cum et ipse parvulus
esset. Hic tandem occiso ab egisto agameno
ne studio electre sororis sue a strophilo
phocensi clam inmicis subtractus et
asportatus atque servatus est querentibus
eum in mortem matre atque egisto. Qui cum
tractu temporis crevenisset captato como
do hermionam sibi iam a pirro subtractam
in ultione patrie cedis surrexit et egis
tum adulterum cum septem regnasset annis
unacum clitemestra matre occidit. Quo
facto aiunt confestum in furia devenisse
cum sibi videretur inimice occise matris ymma
ginem facibus et serpentibus armatam et ei
continuum inmitante exicium ut dicit
Statius armata facibus matris et serpenti Statius
bus atris Cum fugit ultrices quod sedent in
limine dire etc. Cum pilades strophili
filius qui tempore paterne cedis transfuga
nerat metus pernissa illi salute cum eo
ad aram dictine dyane in colcos confugit
et ibi resipuit horestes sunt omnes quod ab

infestao. tali iuvenem Et sorore cognita ephi
genia que ibidem dee sacerdos erat occiso
thoante rege et simulacro dee rapto atque
in fasce lignorum delato secundum quosdam regnum
redijt fraude macharei sacerdotis pirrum achi
lis filium in templum apollinis interemit
et sibi hermionam coniugem reassumpsit
Alij vero volunt eum antequam in regnum re
dijsset in ytalia devenisse et haud longe
a roma apud ariciam dyane simulacrum
collocasse et ipsa statuisse sacra Sed quam
quam hoc sit cum post occisum egistum re
gnasse annis xv. affirmat Eusebius in — Eusebius
libro temporum et anno xv° regni demopho
tis regis athenarum occidisse pirrum Soli — Solinus
nus vero in libro quem de mirabilibus scripsit
dicit eum post occisam iuvenem coniugem her
mionem in omne casu habuisse sociam
Qui autem diem clausisset etiam in dubium
vertitur cum dicat Servius ossa eius iam — Servius
Roma condita ab aricia Romam transla
ta et sepulta ante templum saturni quod
est ante clivum capitolinum iuxta concordie
templum Solinus autem ubi supra dicit quod
olimpiade . lviii.a ossa eius a spartanis
oraculo moniti tegee inventa et tante
magnitudinis fuisse ut impleret longitu
dinem cubitorum . vii

De thisamene horestis filio

Thisamenus ut scribit eusebius filius
fuit horestis et ei successit in regno

De corintho horestis filio — Rubrica

Corinthus filius fuit horestis ut
dicit Anselmus eo in libro quem — Anselmus
scripsit de ymagine mundi in quo asserit
eum corinthum achaie civitatem fecisse
et suo nomine nuncupasse Et hoc idem af
firmat Gervasius tillebericensis quamquam isto — Gervasius
nomine fuerit autores non tamen itunc fuit civi
tatis preterea et ysidorus in libro ethimo — Ysidorus
logiarum dicit Corinthum in achaia condi
dit corinthus horestis filius Ergo ante
conditam non credo sed forte restauratam
eis sevit eusebius in libro temporum eam diu — Eusebius
ante a sisipho conditam et ephiram appel
latam

De horeste horestis filio

Horestes ut solinus de mirabilibus — Solinus
mundi testatur filius fuit horestis
ex hermionia et ab eo affirmat populos
qui horestides appellant denominatos dixis
sit Aiterus preterea matricida cum ab
sessus longius destinasset natum sibi
in emathia parvulum de hermiona quam
in omni casu sociam adsciverat hunc ma
daverat occulendum adolevit in spiritum
regium sanguinis nomine patris sui referens
occupato quicquid est quod concedit in ma
cedoniam sinum et adriaticum salum tiram
cum imperitavat horestiam dicit de hoc
ego nil ultimus legi In longa tamen poste
ritate devenisse suos creditum est adeo
ut affirmet trogus pompeius pausaniam — Trogus
philippi regis macedonie occisorem ab
horeste duxisse originem Sed quibus me
dijs vetustate agente

De dyonisio tricesimoprimo iovis filio

Dyonisius ut in libro de naturis
deorum scribit cicero iovis et lune fuit — Cicero
filius Qui est idem cum bacho dicens si no
cent in matre dissimiles Cum ipse idem
tullius ei fieri orgia arbitretur possibile
tamen est ut sit sit fictione imitata dum
modo utrumque pro uno non pro homine assuma
mus Nam iupiter et calor diei et luna
rore et humitationes nocte vires fovet
et ad momentum atque maturitate uvas
deducunt Et sic hic est quoniam cultus co
litur nisi alio ex parnasi montibus ver
ticibus bacho eo quod invictis ludet conse
crato et dicet dyonisius quasi iussi deus
Nam dyos grece latine deus sonat

De perseo xxxii.° iovis filio Qui genuit gorgophonem stelenum et brachemonem

Perseus quem veteres totius nobili
tatis grecie prem opinati sunt Io
vis et danes acrisij fuit filius unde o — Ovidius
vidius non putet esse deum nec enim Iovis
reputabat prole quam danes pluvio con
cepat auro et cetera Qualiter autem ex Iove
et dane natus sit ubi de dane in precede
tibus videri potest Iste autem iam grandis ut di
cit lactantius polidecti regis imperio in gor
gone expeditione assumpsit habuit
quod pegasum alatum equum et pallidis e
giidem et talaria ensemque mercurij vo
latum quod cepit exaphesantiam modo ut vest
statius ibi mons erat andati sedit — Statius
tus metha dorso Et infra p. v. vers
Una quidem gorgone pretenso cecide

pallantheo vidit ipmne atque considerant
et vicit eique caput abstulit et athlan
te rege sibi denegante hospitium ostenso
gorgonis capite mutavit in saxum inde
remeans in patriam cum ex excelso vidisset
in sirio litore civitatis regia cephei andro
mede virginem alligatam iuris crimine et
amonis sententia scopulo et sic monstro ma
rino expositam flentes quoque parentes in litore
evolavit illuc et cognita causa cum parentibus
pactus est coniugium virginis si illam a
belua liberaret quod factum est. Nam dementem
interemit inde celebrante eo nuptias cum
phineus cephei frater cui ante sanam puella
desponsata fuerat eam repeteret et vi cona
retur tamquam suam auferre bellum adversus eum
movit. Et cum multos ex hostibus occidis
set reliquos capite gorgonis ostenso conver
tit in lapides. Post hec patruum avi sui
pretum qui acrisium regno pepulerat transfor
mavit in saxum et regnum avo restituit. In
persas preterea bellum intulisse ferunt et in
eodem liberum patrem adversum se consistentem
in prelio occidisse subactaque nationem
a se denominasse ibique persepoli regiam civi
tatem edificasse quam postea ut scribit
Quintus curtius — quintus curtius ubi de gestis Alexandri A
lexander macedo vino calens et epulis
demoliri fecit. Attamen acrisium avum ut
dicit lactantius in lapidem commutavit
Et inde dicunt cum una cum cepheo et cassi
opia atque andromeda coniuge in celum
fuisse assumptum et inter celi sidera colloca
Anselmus — tum ut de ymagine mundi testatur Anseli
mus dicens huic coniungitur cepheus rex et
cassiopia uxor eius cui associatur perseus filius
Iovis et danes huius uxor sed sidus andromede
etc. His appositis ad sensum fictionis veni
endum est. Persea equo pegaso vectum fame
cupidinem tractum demonstrat. Alii tamen
volunt eum ad transfretandum navi usisse nam cuius
insigne vel nomen fuit pegasus. Scutum
palladis accipiendum reor pro prudentia
qua et hostium acta consideramus et nos ipsos
ab eorundem insidiis telis quoque protegimus
Mercurii talaria velocitatem et vigilan
ciam in agendis significare reor. Sic et
ensis recurvus et a parte exteriori a
cutus ostendit quam bellorum tempore et predas hosti
um quas nos trahere debere eos quoque a nobis a
movere cedibus. De gorgone autem et athla

te satis in precedentibus ubi de eis dictum est.
liberasse autem andromedam a belua historiam
reor cum et in cosmographia dicat pomponius — Pomponius
Est Ioppe ante diluvium conditum ut ferunt
ubi cephea regnasse eo signo accole af
firmant quod titulum eius fratrisque phinei ve
teres clamare cum religione plurima retinent
quin etiam rei celebrate carminibus ac fabulis
servateque a perseo andromede clarum vesti
gium marine belue ossa immania ostentat
hec ille. Preterea et Ieronimus presbiter in libro — Ieronimus
quem de distantiis locorum composuit dicit
Ioppe oppidum palestine maritimum in
tribu dan ubi hodie quoque saxa monstrant
in litore in quibus andromedam religata
persei quondam viri sui fertur liberata fu
isse subsidio. hec Ieronimus. Plinius vero inter — Plinius
scriptores celeberrimus homo scribit belue cui
dicebatur expositam fuisse andromedam
ossa rome apportata ex oppido iudee Iop
pe ostendit inter reliqua miracula in edilita
te m. scauri longitudine pedum xl al
titudine costarum indicos elephantos ex
cedente spine grossitudine sexquipeda
li. Quod autem perseus hostes et patruum in saxa
vertisse capite gorgonis ostenso nil aliud
puto nisi quia victos divitiis gorgonis
tacitos illos reddidit et imbelles. Acrisium
autem avum constat per Eusebium in libro tem — Eusebius
porum aliter saxeum effecisse nam ab eo non
sponte occisus est. Et sic frigiditate per
petua lapidi similis factus est. Perseum in ce
lis a septentrionali plaga stellificatus
liceat sinam tullii ubi de quibusdam tuscu — Tullius
lanis sequedam puto quam de eo et reliquis
ait. Nec stellatus cepheus cum uxore genero
filia traderetur nisi celestium divina cogni
cio nomen eorum ad errorem fabula tradu
xisset hec tullius. Ceterum de tempore eius
ambigitur cum scribat eusebius eum occidisse
gorgonem Anno mundi iii^m. dcc. xxxiiii.
Inde hoc eodem anno secundum alios dicit eum
cum coniuge in celum raptum paulo post dicit
anno ii° regis cicropis qui mundi fuit
iii^m dcc lvii eum gorgone occiso adversus
persas dimicasse. Nec multo post scribit
anno xxxv° regni cicropis acrisium
ab eo mortuum et argivorum regnum in
micenas translatum quod ergo verum puto
cum magis tempus conveniat rebus gestis

De gorgophone persei filio · Cm

Genuit elettrionem et alceum

Gorgophones teste lattancio filius fuit
persei ex andromede coniuge de quo nil
aliud habemus nisi quod genuit electonem et
alceum

De elettrione gorgophonis filio qui genuit alcmenam

Electon ut lattancio placet gorgophonis
fuit filius ex quo nisi alcmena fili
am habemus nudum nomen nobis liquisset
antiquitas

De alcmena elettonis filia et amphi triones coniuge

plautus Alcmena ut dicit lattancius filia fu
it electonis quod et plautus in amphit
ap. herculis rione testatur dicens quin cum altumena e
nupta electonis filia etc. hec idem ut idem
et ibidem dicit plautus nupsit amphitrioni
thebano et a Jove dilecta est et in specie amphi
trionis viri sui ab eo oppressa herculem peperit
ut in sequentibus ubi de hercule dicetur latius

De alceo filio gorgophonis qui genuit amphitrionem Rubrica

Alceus ut ait paulus filius fuit gor
gophonis matris filii fama cognitus
apud nos quam splendore suo Nam ut aiunt
pater fuit amphitrionis

De amphitrione filio alcei qui genuit yphiclem

Amphitrion ut paulus ait filius fuit
alcei homo armorum insignis ut plau
tus in comedia eiusdem amphitrionis ondit
huic coniux fuit alcmena cum qua thebis mora
batur ubi dum ipse pro thebanis adversus thelo
boeos bellum gereret Jupiter eius in specie alc
mene oppressit et ex ea suscepit herculem
amphitrion autem eodem partu ex ea suscepit y
plinius phiclem placet preterea plinio in libro natura
lis historie huius fuisse inventum ostentorum at
que somniorum interpretationes

De yphicleo amphitrionis filio qui genuit yolaum

Yphicleus ut scribit plautus in amphi
trione filius fuit amphitrionis et alc
mene eius quod cum hercule uno partu editum
dicit verum yphicleus post nonum concep
tionis mensem natus est hercules autem una
augustinus secum natus septimo non perfecto Quod augu
stinus ubi de civitate dei concedens videtur
quod mulier possit diversis temporibus diversos
concipere

De yolao yphiclei filio Rubrica

Yolaus ut solinus de mirabilibus mundi
asserit filius fuit yphiclei hunc ut
de ait solinus sardiniam ingressus pa Solinus
lantes incolarum animos ad concordia eblandi
tus albiam atque alia greca opida construx
sit yolenses ab eo dicti sepulcro eius templum
addiderunt quod imitatus virtutes patris ma
lis plurimis sardiniam liberasset hec ille
fuere tamen et alii yphiclei

De stelleno persei filio qui genuit Euristeum

Stelenus ut placet homero persei
fuit filius et andromede Nam in homerus
ylia de homerus describit agamenonem
contionantem et euristei genealogia desi
gnantem asserentemque stelena fuisse persei
filium et euristei patrem Je quidem ut dicit
eusebius in libro temporum translato argivorum Eusebius
Regno a perseo incenis post perseum re
gnavit qui non reperitur nam mortuo acri
sio qui xxxj annis regnavit imediate
sequitur initium regnum euristei quinque tamen
interpositis annis eo quod stilus euristeo regna
te sepius comperio stelenum xl annis
micenis regnasse ubi hii perditi sunt in
venire non possum

De Euristeo stelleni filio

Euristeus stelleni filius fuit ut pre
monstratum est de natiuitate cuius talem
refert homerus fabulam Cum die quadam Jupiter
apud superos dixisset die illa nasciturum
hominem qui omnibus circumiacentibus dominaretur
Juno id fecit juramento firmari et con
festim descendit in terras et retinuit li
chiam quam nos lucinam dicimus deam par
turientium apud uxorem stelleni pregnan
tem jam septem mensium et ex utero eius
eduxit filium septem mensium qui vocatus
est euristeus Erat quidem ea die nasciturus
hercules sed alcmena ob retentam parturien
cium deam peperisse non potuit Et sic factum
est quod de hercule Jupiter intelligebat verteretur
in euristeum qui postmodum aliis et her
culi etiam imperavit Regnavit quidem micenis
annis xlv et successore moriens reliquit
atreum Fabula autem hec ab eventu sibi
locum indicavit cum viderent homines euris
teum herculi fortissimo virorum imperante

De bachemone persei filio qui genuit achimenidem

Bachemo lattancio teste persei fuit
filius et andromede et ut ipse idem
dicit apud quosdam orientales populos i
perauit qui ab achimenide eius de bachemo
ne filio ut dicit theodonti⁹ achimenides
postea nuncupati sunt Qui appollini sacro
rum ritus invenisse se asserunt Est autem apud
eos sol in speleo posito in habitu cum thiara
et utrisque manibus comprimens cornua bo
uis puto ad imensam eius potentiam oste
dendam

De achimenide filio bachemonis
Qui genuit ortamum

Achimenides ut dicit theodonti⁹ filius
fuit bachemonis esto sint qui uelit
eum fuisse filium persei hic autem achime
nijs populis imperauit eosque a suo nomine
nuncupauit et moriens successorem ortam
um filium dereliquit

De orthamo filio achimenidis
Qui genuit leuchothoem

Ortamus ut supra a theodontio dictum
est filius fuit achimenidis cum coniux
fuit eurimone speciosissima mulier ex
qua filiam unicam leucothoem suscepit
quam quia soli se diligenti paruerat uiuam
infodit

De leuchothoe ortami filia

Leucothoem filiam fuisse ortami et eu
rimonis testatur ouidius in maiori uo
lumine ubi dixit quod eam summe dilexit phebus
et in formam uersus eurimonis matris eius
noctu accessit ad eam et licentiatis muli
eribus sine tamquam secreta secum locutura
in formam propriam rediit et patiente conpres
sit Quod cum clicie que ante diligebatur
a phebo ad aures deuenisset zelo percita
confestim ortamo accusauit qui iratus
atque seuerus nimium uiuam sepeliri iussit
phebus autem cum illi uitam restituere nequi
ret eam in uirgam thuream uertit Huius
fictionis ratio talis a quibusdam redditur puel
lam ob adulterium cum splendido iuuene perpetratum
iure sabeo uiuam defossam et cum
eo in loco forte uirga thurea nasceretur
quarum habundantissima regio est solis uir
tute e sinu terre in altum deducta locum fabu
le adinuenit Ortum autem apud achimenidas
locum puto cum sit nomen uel fuit leuco
thoe qui quidem thure habundet ab incolis a

sole dilecti dicitur qui in matris forma trans
formatus .i. in complexionem ad nutiendas
thureas uirgas oportunam ibi descendit
et humiditati terre miscuit adeo ut qui uiuas
plantas ibidem apponat confestim in al
tum educat

De eritreo persei filio

Eritreus seu eritra ut placet solino
de mirabilibus mundi filius fuit persei
et andromede et in confinio rubri maris
regnum habuit esto sint qui dicunt eum egipti
fuisse regem de quo idem solin⁹ scribit sic Solin⁹
ultra pelusiacum enim hostium arabia est ad
rubrum pertinens mare quod eritreum ab eritra
rege persei et andromede filio non solum a co
lore appellatum a uarro dicit hic ille hic eri
treus apud arabes maxime fuit auctori
tatis adeo ut morienti in quadam rubri ma
ris insula ceteris famosiorem insigne pluri
mum sepulcrum construerent eumque loco dei
colerent et ab eo rubrum mare denominarent
eritreum quo nomine adhuc greci uocant eritra
talasson Nam thalasson grece latine sonat
mare de posteritate huius nil habemus

De perse persei filio

Persen filium fuisse persei in li⁰ naturalis
historie testatur plini⁹ de quo nil aliud
comperi preter quod idem plini⁹ asserit eum scilicet pri Plini⁹
mum sagittarum repertorem fuisse quod forsan a
pud suos uerum est cum apud alias naciones
illas longe antiquiores legerim⁹

De aone prometheus filio qui genuit dymantem

Aon ut paulus ait iouis fuit fili⁹ ex
nympha incerta a quo dicit boetia
aonia nuncupatam que ibi regnasset Nos
autem lattancij auctem secuti neptunii fili
um scripsim⁹ Quem theodontius factione suorum
ex apulia pulsum et onchesti fuisse filium
et in boetiam uenisse dicebat et ibidem neptunum
patrem quesisse et prouinciam de suo nomine nun
cupasse nullum tamen illi filium designabat ubi
paulus filium suum fuisse dymantem asserit

De dymante aonis filio qui genuit
asyum et alicitem

Dymas ut dicit paulus filius fuit ao
nis et asii atque aliscitis pater nec aliud
de eo legi

De asyo dimantis filio

Asyus filius fuit dymantis ut in hi
lyade scribit homerus dicens a euor homer⁹

[Greek text]
[Greek text] id est
asyo qui auunculus erat hectoris bellicosi
frater hecube filius dymantis etc.
quantumcumque homer⁹ dicat fratrem fuisse hecube
et auunculum hectoris dicebat leonti⁹ ex parte
matris fuisse quia ex eadem matre asyus et hecu
ba nati fuerunt sed ex diversis patribus hic autem
adversus grecos priamo favit

De alixotre dymantis filia nupta esaci

Ouidius Alixotre filia fuit dymantis ut testari
videtur ouidi⁹ quamvis est illi plerumque
genitor dymantis esacon umbrosa furtim
pepisse sub yda fertur alixotre etc. hec igitur
ex priamo peperit esacum qui postea in mer
gum versus est.

De eacho xxxiiij° iovis filio qui ge
nuit phocum thelamonem et peleum

homer⁹ Eacus iovis fuit filius et egyne ut in
yliade dicit homer⁹ [Greek text]
[Greek text] id est peleus eaci
des illi autem eacus erat a iove pater. Qualiter
autem iupiter egynam oppresserit supra dictum est. Ubi de
egyna huius insuper dicit ouidius regnasse
se apud enopiam quam ipse ex nomine matris vo
cavit egynam in qua cum peste defecisset homi
nes et ipse in sompnis vidisset quercum plenam
formicis nunc sursum nunc deorsum deambulanti
bus sibi dormienti visum est orasse iovem ut
omnes formice quas videbat homines efficerentur
quod et factum est et sic eius est restaurata ci
vitas et cives mirmidones appellati Nam
mirmex grece latine formica est. Hunc
preterea dixere veteres apud inferos cum mino
e et radamanto culpas hominum exquirere et pune
re culpas inferre. Sub hiis autem fictionibus
tis latet hoc primo civitas eius evacuata ci
vibus peste ex agricultoribus restaurata est
qui more formicarum estate messes ex agris
et alia oportuna colligunt ut hyeme fame
non pereant hos autem ipse legibus instruxit et
vivere coegit et hinc iovis dicitur esse filius
et apud inferos iudex Nam pro respectu
ad supercelestia corpora mortales inferi
sunt.

De phoco Eaci filio

Ouidius Phocus eaci fuit filius ut pro ouidium
scribit dum legitur expetit occurrit
illi thelamonque minorque Quam thelemon
pelens et proles tertia phocus etc. hic a
peleo occisus est

De thelamone Eaci filio. Qui

genuit ayacem et theucrum

Thelamon eaci fuit filius frater ma
ior natu Quem servius ex argonautis
dicit fuisse et herculis socium Et cum a
colcos reverteretur quereret que hercules ylam
puerum perditum apud misios et ad troianum
devenisset litus prohibitus a laumedonte
indicto illi bello congregatis urbibus adversus
eum rediret tamquam suscepte iniurie prin
ceps thelamon una secum venit et ylione ex
pugnato atque laumedonte occiso eo quod primus
civitatis muros ascendisset illi ex preda
capta hesiona laumedontis filia data est
ex qua cum iam ex alia suscepisset ayacem
theucrum suscepit hic enim seu pulsus seu
non susceptus in patria in ciprum abiit et sa
laminam ibi condidit civitatem

De ayace thelamonis filio

Ayax bellicosissim⁹ homo thelamonis
fuit filius hic cum aliis grecis ad de
lendam troiam arma sumpsit et ut reliqua que
in certaminibus miranda fecit omittam singu
lare certamen adversus hectorem arripe an
sus est et si homero fides ulla prestanda est
in illud minimum festina nox diremisset
victor ayax redisset ad suos. Ea tamen super
veniente cum illi vetusto more hector donas
set gladium et ab eo baltheum suscepisset
recens ayax et diosius discederet fessum hec
torem troiam remisit hec dona secundum ser
vium nephasta fuere cum eo se gladio postea
interemit ayax et cum baltheo ab achille
occisus sit hector ayax autem ylione capto
atque diruto de armis achillis primo mortuo
adversus ulixem ingens litigium habuit ta
dem cum cerneret virtute bellica eloquentie
cedere in furorem versus eo se quem ab hectore Ouidi...
susceperat gladio interemit Et ut ait om
dius in florem sui nominis versus est In quo
nos docet antiquitas nostras vires caduci
floris more in nichilum facile solvi;

De theucro thelamonis filio

Theucer filius fuit thelamonis ex
hesiona laumedontis filia Quem non
videt thelamonis fuisse quamvis cum homer⁹
aliquando in yliade dicat theucrum fuisse no
thum hic tamen insignis homo fuit et armorum va
lens et una cum fratre ayace iuit in troia
num bellum eo tandem patre cum absque fratre re
disset in patriam non susceptus secessit
in ciprum et ibidem salaminam civitatem
construxit et inde residuum habitavit Qui

ergo verius puto quam quod de thelamone superius scrip-
tum est.

De peleo filio Eaci qui genuit polidorum et achillem

Peleus eaci fuit filius et magnus vi-
vens interfuit rebus. Nam cum melea-
gro in venatione apri calidonii accessit.
Sic et cum perithoo adversus centauros
pugnavit. Ovidius quippe fuit tethis aquarum
dea quam Jupiter amavit sed eius concubitum
neglexit quia oraculo noverat ex ea filium
nasciturum qui maior esset patre. Verum quid habet tamen
obtinendi audacia vires quam fuere optime. Nam
cum peleus consilio prothei senis ea die quadam
cepisset ipsa in varias mutata formas ab
eo exivit ut dimitteretur ab eo. Cum in ad pro-
theum rediens ab eodem sibi suasum esset ne muta-
tiones illas timeret quia si fecisset ipsa de
sidio suo cederet peleus die sequenti cum dormi-
entem eam in antro comperisset cepit illam.
Ipsa vero more suo in varias versa formas
cum eum tenentem sentiret in propriam rediens
in coniugium eius consensit. Porro Jupiter ad
earum nuptias omnes convocavit deos preter dis-
cordiam quam indignans cum cerneret Junonem
palladem et venerem invicem ex parte una seden-
tes sumpto aureo malo illud inter eas pro-
iecit dixit quod digniori detur. Ex quo confes-
tim inter eas sedicio orta est cum unaqueque se
digniorem diceret. Et cum de hoc Jupiter inter eas
nollet ferre sententiam ad paridem qui in silva
yda morabatur misit eas. Is vero ob promissam
sibi a venere speciosissimam mulierem spretis
aliarum oblacionibus veneri tamquam digniori pomum
dedit. que illi raptum helene concessit ex
quo subsecutum est troianum bellum et occisus
achilles qui ex nuptiis illis ad quas vo-
cata non fuerat discordia natus est. Et sic
expiata iniuria. peleus igitur ex tethide su-
scepit achillem et polidoram puellam. Deinde
cum phocum fratrem occidisset exilium abiit seve
in patris iubente iusticia. Et primo ad ceyim
regem trachinie aufugit a quo amicabiliter
susceptus est. Inde postea discedens ad ma-
gnetas abiit ubi ab acasto fraterna cede pur-
gatus est. Quid inde subsecutum sit nescio.
Nunc quid sentiendum sit ex fictionibus
advertendum est. Tethis nobilis fuit mulier
cuius in nativitate visum est ex ea nascitu-
rum hominem qui patrem virtute superaret. Et
ob id chiron pater eius varia secum et plurima
volvit consilia antequam illam concederet et huius

argentibus petens eam peleus primo repulsus
est. Et sic consiliorum variationes mutatio-
nes formarum techidis fuere. Tandem cum iterum
peleus peteret post multa patris consilia ibi con-
cessa est eius in nuptiis id est in procreatione
achillis omnes convocant deos id est omnia supce-
lestia corpora ad que spectat secundum diversas po-
tentias suas in corpore iam creato diversos
effectus infundere ut perfectum sit. discordia
autem non vocatur ne disiungeretur ceptum opus quod
creat ipsa autem postea sese inserit. Dum homo
incipit cogitare quae tamen sit splendidior vita
aut contemplativa que per palladem desi-
gnatur seu activa que per Junonem intelligitur
aut voluptuosa que per venerem demonstra-
tur. ex quibus iupiter deus dare iudicium ne-
videntur. Reliquie sua dampnate sententia et ho-
nesta necessitas de hiis tamen tibi superius latius ubi
de paride.

De pollidoro filia pelei et coniuge borionis

Polidorus ut in yliade dicit homerus
filia fuit pelei et a sperchio flumine di-
lecta atque oppressa et sic innuptam peperit
qui achillem in troianum bellum secutus est.
Hec autem eundem borioni peryi filio nupsit.

De achille filio pelei qui genuit pirrum

Achilles grecorum fortissimus ut primo
Stacii est pelei et techidis fuit fi-
lius. Que cum peperisset inter genuino ad in-
feros detulit et ut laborum pacientem red-
deret totum stigiis undis immersit excepto
calcaneo quo illum tenebat. Demum chironi
centauro alendum tradidit. Qui in illum
educavit non eo cibo quo ceteri educantur
sed ex medullis tantum bestiarum ab eo cap-
tarum cibum confici faciebat et hoc ut assi-
duo duraret exercicio. Et hinc dictum leon-
cius eum achillem nuncupatum ab a quod est si-
ne et chillos cibus quasi sine cibo nutritus. Hunc
chiron astrologiam docuit et medicinam
ac etiam liram tangere. Tandem cum tethis
rapta a paride helena presagio cerneret bel-
lum futurum et in eo achillem filium periturum ad
eius si posset evitandam mortem consilio
clam illum adhuc impubem ex antro
chironis dormientem rapuit et in schyro
insula in domum licomedis regis detulit
et vestimentis puellaribus tectum atque pro-
doctum ne se masculum impia demonstra-
ret. qui virgines inter filias suandum

tradidit licomedi Regi deidamie virgini
licomedis filie diu cum masculum fore oc-
tum esse non potuit cum qua tempore captato con
cubuit et ipse amoris comodum ipsa et iu
uenis sexuum occubuit ex eo tamen concepit
et peperit filium quem pirrum postea vocauerunt
Ceterum cum conuenissent in troianos greci
et responso accepissent absque achille capi
troiam non posse ad eum exquirendum vlixes
missus est Qui cum audisset in muliebri
habitu apud filias licomedis clam teneri
in loco muneris virgine afferret noua con
mentus est fraudem dum quod se mercatorem finxis
set et iocalia quibus se delectari virgines
consueuerunt filiabus licomedis apposuisset
inter ea arcum posuit et pharetram arbitra
tus achillem si illic innotus esset arcum
sumpturum nec defuit cogitacioni successus
Quem postquam arcum trahentem cognouit fa
cile suasionibus induxit vt se sequeretur
in bellum In quo dum iret habitu femineo
deposito plures ciuitates hostium cepit egit
quod predam ingentem et inter alia virgines
sacerdotis appollinis filiam quam agamenoni
concessit et briseidam quam eque ceperat
sibi reseruauit. Sane cum iussu deorum opor
tuisset agamenonem sacerdoti natam res
tituere briseidem illi surripuit Quamob
rem indignatus achilles diu stetit nec
arma aduersus troianos capere voluit
vllius suasione vel precibus Tandem cum die v
na acriter a troianis vrgerentur greci a
nestore patroclus deductus est ad eum
vt oraret si nollet arma sumere saltem
permitteret vt ipse loco suo sua indueret et
currum suum ascenderet et mirmidones oc
cisos in pugnam deduceret Quod et si egre
paciebatur achilles patroclo tamen non ne
gaturus concessit Qui cum processisset in pre
lium achilles ab omnibus creditus multa
mala troianis intulit postremo hector
qui pugnam aduersus achillem diu opta
uerat eum putans aduenit et patroclum
labore modico superauit armis quibus superatum
induerat et quasi achillem superasset armis
eius indutus ingenti cum pompa priamum
remittit hoc casu summe turbatus achil
les amicum aliquandiu fleuit eique officium
funebre magnis sumptibus et mirabili
honorificencia peregit Inde a techide matre que
ad eius leniendas lacrimas venerat nouis

reassumptis armis que ipsa a vulcano
susceperat armatus in vltione amici per
empti processit in bellum Et cum multos
ex troianis occidisset hectorem etiam inter
imit nec ad saciandas iras eum occidisse
satis visum est quin immo cum eius corpus cur
rui alligasset suo dedecorose ylionem cir
cuiuit priamo etiam prospectante ac inde a
pud tumulum patrocli duodecim diebus
nudum tenuit cadauer illud quod tandem
priamo senem ad eum venienti nocte exoratus
et maxima munera exhiberi concessit
post hec alium in pugnis troilum interfecit
Quo dolore commota hecuba superstitibus
timens et prole si longum viueret achilles
astu femineo insidias in vitam eius
tetendit Monuerat ante eum polisenam
diligere eo quod illi induciarum tempore inspecta pla
cuisset et idcirco per intermedium spopondit
illi nuptias suas si a prelio abstineret
Qui cum assensisset achilles in talem
composicionem itum est vt clam solus nocte
veniret in templum tymbrei appollinis quod
fere secus muros ylionis erat et ibi
de eam cum filia inueniret eamque despon
saret Quod amans et cupiens achilles
credens ut compositum inermis et solus
nocte templum intrauit in quem e vestigio pa
ris ex insidiis prosiliens cum esset arcu
doctissimus sagitta eius calcaneum pete
iit atque vulnerauit eumque frustra gladi
o in hostes discursantem interemit Et
tandem in sigeo troiano promontorio a
suis sepultus est In tam longa historia
paucis tamen recitata verbis nil fictum est
preter achillem stigis mersum vndis excep
to calcaneo et quod eo vulnerato mortuus
sit circa quod placet fulgencio hominem
stigis vndis immersum esse vndique la
boribus duratum cum sagax interpretetur
tristicia vt intelligat neminem in letis
durari sed laxari potius si alter duratus
esset Quod autem talus inmersus non sit phi
sicum tegit misterium Volunt enim phisici
quod vene que in talo sunt ad renum et fem
orum atque virilium racionem pertineant Et
ideo per talum non mersum in stigem in
vittam in achillem libidinem voluerunt
Que perdurationes alias sublata non est
vt satis apparet cum libidine in manus
merit hostium et ab eis occisus est

De pirro achillis filio qui genuit perixeleum et molosum

Pirrus ut premonstratum est achillis et deidamie fuit filius sic vocatus ut dicit servius a capillorum qualitate cum neoptholomus alio nomine vocaretur hic achille mortuo vix pubes in troianum bellum deductus e aciosus ad instar patris et avis ingenii invicti animi et scevita sine belli venisset nec tamen occisus fuit inter alios quidem iuvenes strenuos et audaces equum ligneum quem greci dolose construi fecerant intravit et in ylionem tractus dum nocte exisset aliis vementibus a tenedon strage maxima troianorum peregit et usque in abditissimum penetrale regie domus police filium priami sequutus intravit eum quem patris in gremio interemit et inde priamum obiurgantem et in sevitia eius obloquentem ut sanguine suo fedaret quas ipse sacraverat aras irruit inde ylione deleto polisena eximie formositatis virgine ad manes placandos prios apud achillis sepulcrum occidit Et cum ex troiana preda illi andromaca olim coniux hectoris contigisset eam sibi iunxit uxorem Que illi secundum quosdam peperit filios perixelen et molossum inde captus pulcritudine hermionis filie menelai tradita andromaca heleno filio priami cum parte regni eo quod vates illum premonuisset ne intraret mare sicuti ceteri fecerant hermionam horeste rapuit et sibi coniugem fecit demum seu pamptate coactus seu ad preda ac fervore impulsus ut nonnullis placet mare nam iam infestavit Quequidem navigacio infesta aliis ab eo piratica denominata est et exercentes pirate eo quod ipse pirrus extiterit ut dicit paulus postremo cum horestes ex taurica regione posita furia reddiisset in regem corrupto macareo sacerdote templi appollinis delphici pirrum trucidavit in templo et hic finis fuit illius

De perixeleo pirri filio

Perixeleus ut dicit paulus filius fuit pirri ex andromaca theodontius autem dicit ex hermiona nec ex eo aliud ad nos usque devenit

De molosso pirri filio qui genuit polidectam

Molossus filius fuit pirri et andromace hic patri mortuo succedens partem epiri tenuit populos quos ex suo nomine nuncupavit molossos verum donec ad puberem devenirit etatem apud matrem et vitricum fuit et moriens polidecta filiam reliquit

De polidecta filia molossi

Polidecta seu masculus fuit seu femina non satis michi notum est eum tamen filium vel filiam fuisse molossi paulus affirmat post quem successive eacidibus neminem nisi post plura secula comperio cum apud grecos dum nulla sit hystoria progenies nobilior Eacidibus fuit pirrus Rex epirotarum qui in adversus romanos bellum gessit tarentinorum ope Sic et alexander epirota alicuino satellite occisus Et olimpias clarissima macedonum regina et magni alexandri mater et alii plures virtutibus et titulis insignes

De pylumpno iovis xxxvi filio qui genuit daunum

Pylumpnus ut dicit paulus filius fuit iovis cum servius fratrem fuisse pytumni dicit et eos ambos fuisse deos horum quod pitumnum usum stercorandorum agrorum invenisse et inde sterculinum deum esse macrobius in libro saturnaliorum saturnum fuisse dicat pylumnum vero pinsendi frumenti et ob id a pistoribus coli et pilum ab eo denominatum Ad hunc theodontius dicit danem acrisii filiam patris ira fugientem delatam a pastore una cum parvulo perseo quem ipse genuerat cognito suscepit uxorem venatum ea apulia in qua grandis erat delitta eo quod opposita videtur acrisio ad rutilos venit et ibidem cum dane construxit ardeam ac ea suscepit daunum

De dauno pylumni filio et pauo tamen

Daunus filius fuit pylumni et ut theodontius asserit ex dane acrisii filia susceptus huic regnum in apulia fuit et ab eo daunia nuncupata Et hunc dicit ea theodontius avum fuisse patris turni et daunus dictus est de filio huius et patre secundum daunum nil legisse memini

De dauno dauni nepote qui genuit turnum et iuturnam

Daunus precedentis dauni secundum theodontium ex filio nepos fuit huius quippe fuit

Cum repertor agros stercorandi et pinsendi triticum Theodontius

venilia soror amate coniugis latini regis
ex qua constat plures suscepisse filios in
ter quos ea fuit que dyomedi prefugo fert
nupsisse coniugio paulus tamen dicebat daunum
paulus
patrem tantum filium fuisse pilumni eo quod dicat vir
virgilius
gilius Cui pilumnus avus cum diva venili
a mater de turno loquens verum ergo magis credo
de theodotio cum dicat idem virgilius alibi in
persona iunonis ille tamen matri deducit origine
nomen pilumnus cui illi quartus pater etc. Que
esse non posset secundum paulum ubi secundum theodontium
eque videt numero

De turno dauni filio

Turnus rex (rutulorum filius fuit dau
ni ex venilia coniuge et cum armorum
disciplina insignis fuit eo suo iuvenis
tante fuit corporee fortitudinis ut nulla in
hoc fides antiquis prestanda videretur in
veteriori testis firmaret Et inter alia eius
roboris stancia argumenta de eo adversus
virgilius
enea in singulari certamine pugnante scri
virgilius
bit (Saxum antiquum ingens campo quod
forte iacebat limes agro positum litem ut
discerneret arvis vix illud lecti bis sex cervice
subirent qualia nunc hominum producit corpo
tellus ille manum raptum trepida torquebat
in hostem etc. Quod augustinus in libro ci
vitatis etiam post 6° rarum here videt preterea
et pallantes seu pallas evandri filius ab
eo in pugna occisus multum fidei affert
legimus enim henrico cesare 3° imperante eius
de corpore pallantis
corpus haut longe roma a fodiente villi
filii evandri tempore
co compertum integrum ubi nunc sepultum erat
henrici tertii de quo
tum quod sepulcrum altitudine seu proceritate
in cronica marti
romana menia superasse et in eo ad hunc
mana relacio est
impressi vulneris a lancea turni apparere hy
atum longitudine quatuor pedum excedere
Ex quibus quantus debuerit esse turnus et quam
fortis qui iuvenem tam grandem superavit quam
telum pugnans tam pregrande tulerit
quod adeo grande vulnus impresserit satis
arbitrari possumus Hunc carmine celebri con
dit in eneida virgilius bellum ingens fuis
se adversus eneam eo quod sibi latinus filia
sua lauinam quam turno promiserat enee
dedisset in coniugem Et ut idem ondit vir
gilius post multa cum hic pallante evan
dri filium occidisset induisset quod baltheo illius
quod ob insignem gloriam superati iuvenis ipse
gestaret tum ea die que illi ultima fuit in
ter adversus enea ex composito singulari
certamine pugnaret et ab enea superatus
vitam oraret impetraturus erat nisi visus
baltheus eneam in pietate revocasset
amici et sic ab eo occisus est hoc secundum vir
gilium in laudibus enee totis tendentem
viribus Idem est Servius aut alios alii dicunt
quidam non parve auctoritatis homines enea a turno
ut virgilius
non ut virgilius
de morte turni
superatum et penes numicum flumen fugien
tem occisum nec ultimus etiam corpus eius
visum et turnum postea ab ascanio interemptum
De quibus latius supra ubi de enea scriptum
est

De Iuturna dauni filia

Iuturna dauni fuit filia cui ut dicit
virgilius Iupiter virginitate abstulit
et inmunis ablati decoris illi inmortalita
tem exhibuit et numici fluvius nympha
facta est habet multa in subsidium fratris egit
que et si fictionibus varientur in hoc ve
rum egisse arbitror ut interpositione nu
mici fluvius actum sit ut ab hostibus turnum
in agrum ardee et ipsum turnum libere et ex
pedite in non potuit verum dum turnum de
fide vidisset mesta sese condidit undis
Sunt qui dicant hanc clam a latino
rege amiciciam habuisse Que cum palam
fieret erubescens in numicum se sponte
sua necavit Et sic a Iove id est a rege op
pressa et facta nympha numici

De mercurio xxvi° iovis filio qui genuit cupidinem ortilum lares evandrum et famam

Mercurius Iovis fuit filius et maye
athlantis filie ut satis vulgatum
est fuere .ii. ut in precedenti patet in
cuius plures et esse fere omnes ab antiquos
eius ornamentis insigniti sunt non cum omnibus
eadem est deitas attributa Nam alius me
dicine deus alius mercatorum alius vero furum
et eloquentie alius quem theodontius hunc ma
ye filium esse voluit Quid autem tamen alius moneat
non describit nec ego postquam compertum
non habeo intendo investigare subtilius
Credo tamen quecumque mercurium pla
netam mathematici asserunt spectare
omne sonans organum seu fistulam in cor
poribus nostris disponere Et hinc credant
nonnulli eum deorum dicunt nuntium et interpre
tem quia per organa ab eo disposita cordis
nostri pandantur intrinseca que deorum secreta
dici possunt in quantum nisi explicantur mutu
vel verbis nemo preter deum cognoscat et
in hoc interpres secretorum talium est quia
verba que organizata sunt per organa ab

eodem disposita interpretantur et exprimunt
que ex intuitu solo satis percipi non poterant
deorum ergo nuntius et interpres est et hinc
eloquentie deus. Quos claruis et pro of
ficia attributis et per insignia illi apposita
demonstratur. Galerio quippe tegitur in
curuus ut videatur quod adversus inde
fulmina eloquentia valido tegimento fi
net quod nil aliud est quam tegi[?] qua eloquens
a benivolis metuitur auditoribus hoc in lon
gum scripta veterum firmant adversus morda
ces et invidos quod prodidisse sibi videtur
ouidius dum dicit Jamque opus exegi quod
nec Jovis ira nec ignis nec poterit fer
rum nec edax abolere vetustas etc. Talaria
addit seu mercurius talaria ut ex nomine descri
bat velocitas quia eodem in momento ex
ore loquentis egreditur et in aures suscipi
tur audientis destinat preterea oportuna
mentis per sepe velocitatem virga defert
ut mercurij officium denotet. Consueuere quidam
mercurij qui insigne quoddam virgas ferre
Qua virga dicunt mercurium aias ab
orco evocare et nonnullas in illum dimit
tere. Et sic per illa eloquentis vires intel
ligere possimus quibus Jam plurimi emortis
fancibus substituti sunt et nonnulli in easdem
impulsi. Quis orco milone subripuit
Quis popilium lenatum ut de reliquis ta
ceam nisi eloquentia ciceronis. Quis in
illum impetiit lentulum cethegum stati
lium alios quod homines eiusdem factionis nisi ca
tonis eloquium ius acerrima hac preterea
virga dicunt mercurium incitare ventos ut
advertamus eloquentem posse furores i
mittere ut in cesarem apud arimini civi
onis oratio Sic et tranare nubila i. tur
bati ones auferre ut pro deiotaro tullius
dum Julij cesaris in eum turgidum pectus
placida oratione sedauit. Quod ante serpentes
hec eadem virga adimat dimittat satis
clarum est. Eloquentia inhertes sospitos
quod ad exitium excitare et in suum decus
odiosos animum retinere compone et sopire
serpente autem virga cingitur ut a serpentis
prudentia assumatur oportere eloquentem esse
discretum circa electiones dicendorum te
mporum locorum ac etiam personarum ut eo quo cupit
auditores deducat orator.

De eudoro mercurij filio

Eudorus ut ait homerus in yliade
filius fuit mercurij et polimele filie
philantis de quo sic. Τις ... [Greek passage, best reading:]
ΑΓΤΙΟΤ ΗΓΕΝΟΡΗΕ ΠΛΑΡΘ ΕΡΙΟ ΤΟΡ ΚΥΚΛΛ
ΚΟΙΒ ΚΑΛΛΙΤΟΔΥ ΙΙΙΛΛΙΕΥΛΑΡΤΟΣ ΚΥΠΛΑΓ
ΗΓΛΚΕΤΑΤΥΓΛΕΗΣΘΟΡΤΙΤΒ etc. Id est atque
sed eudorus marcialis principabatur par
thenius que genuit in corea ... polimeli
philantis filia hac fortis argiphontes
id est mercurius et cetera. Huius homerus
prosequitur prolixiore fabula dicens quod mercu
rius videns polimele elegantem in chorea
saltantem cum cantatibus in choro dyane dilexit
eam et clam eius ascendens palacium cum ea con
cubuit et genuit eudorum velocissimum hominem
atque bellicosum Quem cum achille in troianam
expedicionem accessit

De mirtilo mercurij filio

Mirtilus ut ait lattancius filius fuit
mercurij et auriga enomai regis cuius
filia ypodamia cum postularet pelops in con
iuge dispositus cursus subire etiam et corru
pit sponsione primi coitus mirtilum Quem fecit
currum cereo axe eorum in medio cursus fract
to obtinuit pelops victoria sed virginem
mirtilum autem promissa poscente deiecit in
mare in quo necatus mari nomen dedit
ut ab eo mirtilum vocaretur huius autem mirti
li fraude qui prepositus erat armorum enoma
i superatus bello enomaus est ut supra latius
ubi de pelope scribitur et de ypodamia etc.

De laribus mercurij filijs

Lares fuere duo mercurij et larie nym
phe filij ut dicit ouidius lattancius
autem in libro divinarum institutionum eam dicit
vocari larunda seu lara de origine tamen horum
talem recitat ouidius fabulam. Quod cum Jupiter
dilexisset Juturnam tyberinam nympham et
turni regis sororem reliquis loci nymphis
imposuit ut eam fugientem retardarent
ne eo sequente ipsa mergeretur in undas lara
no filia almonis ut dicit paulus una
naiadum iussa Jovis Juturne retulit
et Junoni Quamobrem Jupiter indignatus
laram lingua privavit iussitque mercurio
ut illam ad inferos traheret et ibi esset stigia
nympha Quam cum illa ducens aspiceret in
eius concupiscentiam incidit et in itinere oppres
sit Que cum concepisset peperit illi geminos
quos ipsa de nomine matris lares appellauit huius
fabule fictio satis absconditum tenet sensum
Jupiter enim calor est Juturna nympha i. hu
miditatem in qua agat appetens verum
lara quod hic mulieris minus est calor opus

n[ota] ... de merc[urio] ... ouidius ... eloquentie

lattancius

ouidius

argentis ignis distringat s. mercurius
i. frigiditas nature ope excitata superfluo
calore muliebri ex maritto semine coegit
in unum et sic lara lingua privata e i. no
cendi poten. debat tamen calcata calidita
te mercurius i. nature moderata prudentia
s.m gentiles elicit lares non quidem uite ex ea
sed ea amota fit ut s.m opinionem quorundam
lares cum creato fetu nascantur seu creentur
quia ea stante creari non poterant de quibus la
ribus non omnes eque sensere veteres extima
re autem antiqui cum anima rationalis a mercurio
in corpus nouum deducta esset ut alias dixi
ab a mercurio deduci opinari quam m. vi. me
se quem mercurio attribuit fetus animam creda
tur suscipere seu uitalem potenciam in anima deum
seu deos noue anime uenire custodes quos
aliqui genium vel genios vocarunt non nulli
dixere lares ut paulo ante dictum est Et ut censo
rinus asserit in libro de natali die ubi
vult eum dici genium seu quia ut gignamur
curat seu quia una nobiscum gignatur
seu quia genitos semper tueatur et eundem esse
genium et larem dicit a multis veteribus
affirmatum Et potissime a gnaeo flacco eo
in libro quem cesari de indigitamentis scrip
tum reliquit Et esto quod unum tantum dicat
genium seu larem insequentibus addit opi
nione euclidis socratici duplicem omnibus
appositum genium Et sic duo sunt unicuique
lares opinione veterum Quod satis firmari vi
detur auctoritate anei flori scribentis in iiii.
epithomatis sui sic ipsique bruto per noctem
cum illato lumine ex more aliqua secum agitaret
atra quedam ymago se obtulit et quod esset
interrogata tuus inquit malus genius
hoc et sub oculis miratis euanuit et
Quod inquidem non adiecisset malus nisi et
bonus alius esset et sic duos xpiana ueritas
angelos uocat non cum nascente genitos
sed nato sociatos quorum alter bonus in bo
num semper urget quem sinat alter autem malus
in contrarium nititur et qui bonorum malo
rumque operum obseruatores et testes in morte
usque assistunt etiam hos preterea lares et
priuatorum domibus inesse credidere ut in prin
cipio aulularie ostendit plautus eosque fa
miliares seu domesticos uocarunt deos et
uti custodie corporis appositos diximus sic
et hos custodie domus eiusque in domibus lo
cum eorum domesticis omnibus ubi sibi ignea
arca quam in medio aule ueteres faciebant

dedere ibique eos uenabant sacris ritu ue
teri Quod nos quidem nondum apud nos aboli
tum est Nam et si error ille insipidus
abierit stat ad hunc nomina et quedam
ueterum sacrorum uestigium sapientia heremu
anti florentini et sic forsan non nulle
alie nationes ut plurimum in aulis domes
ticis ubi sit communis ignis toti familie do
mus ferrea quedam instrumenta ad li
gnorum ignium appositorum sustentationem
apposita que lares uocamus et in sero prece
dente kalendarum ianuariarum die a patre
familias omnis conuocatur familia et repleto
lignis igne stipes magnus apponitur cuius
caput unum igne crematur in reliquo
insidet ipse pater familias cetis circumsta
tibus et uino sumpto bibit ipse pater primo et
inde capiti stipitis incensi superinfundit
quod uini superfuerat in calice Et deinde
cum mercuriu potauerint ceteri qui confecta
solempnitate ad officia consurgunt sua
hec sepe puer in domo patria celebrari
uidi a patre meo catholico profecto homine
Nec dubitem quin a multis adhuc cele
bretur ratione potius consuetudinis a maioribus
sumpte quam aliqua ydolatra supersticione
deceptis

De euandro mercurii filio qui
genuit pallantem et pallanciam

Euander archadum rex ut ait pau
lus filius fuit mercurii ex nicost
ta homo fortitudine et ingenio insi
gnis dicit enim simus eum ferocissimum
quendam immanem hominem occidisse ubi
hercules gerionem eumque ob eius singularem
probitatem unum inter multos hercules nomina
tum Et idem simus dicit hunc pallantis
regis archadie fuisse nepotem et cum
patrem suum occidisset ubi s. nicostra
te suadente ipsa nicostrata que uates erat
dimissa archadia in ytaliam uenit
et pulsis ab originibus tenuit ea loca
in quibus postea roma condita est opi
dum modicum in monte palatino funda
uit Ibique herculem ex hispania rede
untem uiacum pompa superati gerionis
suscepit Cum illum ab insultibus cachi
latronis liberauit Inde post euersionem
troie eneam nouas sedes querentem re
cepit et aduersus turnum iuuit misso
in bellum cum eo pallante filio quo senex
a turno occiso miserere fleuit Theramus

aut[em] id filius deus est, q[ui]a e[ss]et int[er] ceteros
eloquentissimus homo ut asserit Theodo
cius ~

De pallante euandri filio.

Pallantes euandri regis fuit filius
ut sepissime in eneida testatur
virgilius hic iuuenis celebris virtu
tis spettabilis enee amicicia intitus co
gnitatis aurilius illi aduersus tur
num sequutus e[st] a quo in acie vulneratus
occubuit et ab infelici patre sepultus e[st]
Cronica martiniana — huius aut[em] corpus ut refert martinus co
in libro qui martiniana vocatur impa
te romanis .h. iii imperatore haud longe
ab urbe a quodam agricola altius solito
fodiente agellum comptum est adhuc
adeo integrum ut integre videtur in
fossum et statum adeo ingens ut mu
rorum altitudine longitudine superaret et
quod longe magis mirandum refert sic i
illo hiatus illati a turno vulneris ap
parebat per maximus ut longitudinem
quatuor pedum excederet addens sup[er] capud
eius lucernam perpetuo ardente igne rep
tam nec ullo potuit extingui spiritu vel
liquore tandem facto in fundo foramine ex
tincta e[st] insup[er] dicit sepulcro tale fuis
se epithaphium scriptum filius euandri
pallas quem lancea turni militis occidit
more suo iacet hic

De pallancia euandri filia

Sinnus — Pallancia ut dicit sinnus filia fuit
euandri q[ue]m asserit hic a varro
ne narrari quam ait herculem viciasse et
ex ea genuisse latinum regem laurenti
num tandem cum moreretur dicit sepulta
in monte qui de suo nomine pallatinus
appellatus e[st]

De pane mercurii filio

Cicero — Pan non is qui arcadie deus e[st] dene
scalius mercurii fuit filius et peno
lopis ut in libro de naturis deorum scribit
Cicero et dato dicat licophron penelope
ulixis coniugem cum procatoribus omnibus concu
buisse ulixe non redeunte et ex uno pana
filium suscepisse Sunt qui velint huic
fictioni locum datum et intelligere contigisse
alicuius eloquentia penelope in contubi
tum eius venisse et ex eo filium peperisse
qui eo q[uod] eloquentia genitus videatur mercu
rii filius dictus est Ergo aut[em] alias dixi
arbitrari non possum pudiciciam tam celebre

uti penelopis fuit alicuius eloquio vel ope
alio fedari aut flecti potuisse fuere quidem
et alie mulieres nomine servatum s[ed] forte non pu
dicitia coequales et sic ex aliarum una nas
ci potuit mercurio pan filius

De vulcano xxxvii° iouis filio qui
genuit Erittonium Caculum Cechu
lum et tullium servilium

Vulcanus iouis et iunonis fuit filius
ut omnes fere poete testantur hic
eo q[uod] claudus et deformis esset quam cito
natus est a parentibus in lemnum insulam
est deiectus de hoc in bucolico carmine d[icit]
virgilius Cui non risere putes nec deus — virgilius
hunc mensa dea nec dignata cubili est
Et hunc uxorem fuisse affirmat omnes s[ed]
q[uod] ea fuit non eque demonstratur a cunctis
Cumque enim ut macrobius in libro saturna — macrobius
liorum refert dicat maiam uxorem fuisse vulca
ni piso aut[em] dicit fuisse maiestam home — piso homerus
rus primo et inde virgilius et poete la
tini reliqui venerem fuisse scribunt Sane
cum certum sit plures fuisse vulcanos possi
bile est hos omnes verum dicere tamen cuius vulca
ni fuerint coniuges maia seu maiesta non
dicunt quod aut[em] vulcani lemnensis venus
fuerit quia satis per compto teneri videtur
hunc insuper iouis fabrum dicunt et apud
liparas et vulcani insulas ad faciendum
fulmina et deorum arma ciclopes obsequio
sos et officinas habere testantur et ab eo quid
quid artificiose compositum e[st] factum volunt
ut achillis et enee arma monile hermi
onis et corona adriane et huiusmodi hunc p[ost]
rea dicunt ob id quod illi a sole adulterio veneris
coniugis sue et martis ambos invisibilibus
cathenis coeuntes alligasse vocatum illum
etiam mulciberum et filiorum plurium faciunt
patrem Volentes ergo ex dictis sensum elicere
scimus ergo vulcanum hunc iouis et iu
nonis fuisse filium et apud lemnum re
gnasse et venerem huisse coniugem eamque cum
armigero compisse iacentem ut supra
dictum est ubi de marte et hoc quantum ad
historiam Quantum aut[em] ad alium sensum
e[st] an alia advertendum apud nos dupli
cem igne esse primus e[st] elementum ipsum igitur
q[ue]m non videmus et hunc p[ro] sepe poete iouem
vocant Secundus aut[em] elementatus cuius
causatus a primo et hic duplex est pri
mus enim est qui in aere ob velocissimum
circulare motum in nubibus accendit et

hic dum illas exeundo frangit choruscationes et tonitrua facit et maximo cum impetu in terras impellit. Secundus autem is ignis est quo utimur ex lignis aliisque combustilibus a nobis ex silicibus duris concussis et fomentis conceptus atque servatus. De hiis tribus hac in fictione fit mentio. Nam primus Jupiter est ex quo et rebus aereis et terreis et quem per Junonem intelligimus sunt duo reliqui oriuntur. Ex hiis ultimus claudus est. Nam si fractione nubis inspexerimus non recte gradientem ignem sed nunc in partem istam nunc in illam declinantem videbimus. Et sic clauditatem dicemus. Ex imo et nostri ignis flammas numquam equali sese in altum extollentes gradu videbimus sed more claudi nunc altius nunc depressius appetit altiora. Ex hiis primus de celo in terram ut premonstratum est deicitur. Nec illi parentes arrident quia quam cito creatus est eiciatur et sic nec immensa diutius est in Lemnum autem id deiectum voluerunt quia persepe in insulam illam cadunt fulmina. Quod autem dea non illius cubili dignata sit paulo post ubi de erithonio dicetur. Quod a symiis autem nutritus est is qui penes nos est. Est enim symia alhoc huius a natura ut quicquid videat hominem facientem et ipsa conatur facere et cum homines arte et ingenio suo in multis naturam imitari conantur et circa actus tales plurimum oportunus est ignis. Fictum est symias id est homines nutrisse Vulcanum id est ignem fovisse de quo quantum cuius oportunitas cognoscatur. Sit in libro ethimologiarum scribit Ysidorus absque igne nullum metalli genus fundi extendi quia potest. Nichil enim pene quod non igne efficiatur. Alibi enim vitrum alibi aurum alibi argentum alibi plumbum alibi minium alibi pigmenta alibi medicamenta efficit. Igne lapides in era solvuntur. igne ferrum gignitur et domatur. igne aurum perficitur. igne cremato lapide cementa et parietes ligantur. igne lapides nigros coquendo candificat. ligna candida urendo offuscat. Carbones ex pruina fulgida nigros facit. de lignis duris fragilia de putribilibus imputribilia reddit. stricta solvit. soluta restringit. dura mollit. mollia dura reddit. hec Ysidorus. Voluerunt insuper hunc Jovis esse fabrum et aliarum rerum omnium artificiosarum compositorem ut intelligatur quicquid artificiosum sit igne sicatio fieri qui ingeniatum artificiosus

Ysidorus

Ignis quantus rebus optimus

dicitur Vulcanus ab aliquo insignum artifice sic dicto denominatus. Officinas autem eius circa apud Liparum et Vulcaniam insulas esse dicant liquido patet. Insule enim ignem evomentes sunt et earum nomini fictioni favet. Vulcanie quippe nuncupantur sed non a Vulcano Jovis filio dicte sunt quinimmo a Vulcano quodam qui in emalio natus illas tenuit. Nec solum enim fabrum armorum autem focalem ignem seu Vulcanum esse voluere sed et hominum congregationibus et sermonis initio causam prestitisse voluerunt ut in libro de architectura Vitruvius videtur asserere dicens homines veteri more in silvis et speluncis et nemoribus nascebantur ciboque agresti vescendo vitam agebant. Interea quodam in loco a tempestatibus et ventis dense crepitantibus arbores agitate et inter se terentes ramos ignem excitaverunt et eo flamma vehementi perterriti qui circa cum locum fuerunt sunt fugati. Postea re quieta data propius accedentes cum animadvertissent commoditatem esse magnam corporibus ad ignis teporem ligna adicientes et id conservantes alios adducebant et nutu monstrantes ostendebant quas ex eo haberent utilitates. In eo hominum congressu cum profundebantur aliter e spiritu voces cotidiana consuetudine vocabula ut obtigerant constituerunt. Deinde significando res sepius in usu ex eventu fari fortuitu ceperunt et ita sermones inter se procreaverunt. Ergo cum propter ignis inventionem conventus initio apud homines et consilium et convictus esset natus et in unum locum plures convenirent habentes a natura premium preter reliqua animalia ut non proni sed erecti ambularent mundique et astrorum magnificentiam aspicerent in manibus et articulis quam vellent rem faciliter tractarent ceperunt in eo cetu alii de frondibus facere tecta alii speluncas fodere sub montibus nonnulli yrundinum nidos et edificationes earum imitantes de luto et virgultis facere loca que subirent. Hec Vitruvius. Non autem insipiens homo. Iste pentatheucum legerat circa eius inicium longe aliam sermonis auctorem adam omnia nominantem legisset et alibi caym non domos tantum sed civitatem eam construentem novisset. Sed de hoc alcius. autem Vulcano ciclopes obsequiosi

Vitruvius

dati sunt ubi de ciclopibz explicatum est Vulcanus at fab iste io dictus est ut ait servius qr volitanus q p aere volet rabanus aut dicit vulcanus volans candor mulciber aut vulcanus dicit ut ait albericus qr mulcedo ymbre eo q cu nubes altiora petierint calore in pluuias resoluuntur Ergo aut mulciber dici puto qr molliat era

(Margin: Servius / Rabanus / Albericus)

De erictonio vulcani filio qui genuit orithiam et pandionem

Ericthonius quem ericthenium appellat homerus filius fuit vulcani et minerue De creatione cuius talis fert fabula ab antiquis Qd cu vulcanus fulmina Jovi aduersus gigantes pugnaturi fecisset pecijt eidem loco p mij ut liceret sibi cu minerua concubere Qd ipse concessit data minerue licentia ut sua virginitatem si posset viribz tueret Dum ergo minerue cubiculum intrasset vulcanus et minue acrit se defenderet vim inferre conaretur actum est ut voluntate nimia prvitus vulcanus in pauimentum semen effunderet ex quo aut ericthonium natum eiusque serpentinos dicunt fuisse pedes ad quos contegendos etate pvenientes currum primus excogitavit ut dicit virgilius primus ericthonius currus et quatuor ausus rapidus jungere equos aut fictionis intentum augustinus in libro de ciuitate dei sic detegit Dicit enim apud athenienses templum fuisse vulcano et minerue coem in quo repertus est infans dracone circumuolutus qui cu eu magnum virum futurum judicio atheniensium pstenderet eum fuauit et eo q parentes essent incogniti hijs quibz dicatum erat templum in quo repertus erat vulcano scilz et minerue dederunt in filium hic preterea ut dicit anselmus in libro de ymagine mundi in celum inter alias celestes ymagines assumptus serpentarius dictus est

(Margin: Virgilius / Augustinus)

De procri ericthonij filia et coniuge cephali

Procris filia fuit ericthonij seu ericthei et coniux cephali ovidio teste dicente Quatuor ille quidem iuvenes totidemque creavit femineas sortis sed erat par forma duarum equibus colldes cephalus te coniuge felix procri fuit et Que huius fuit fortuna q mors post hec ubi de cephalo scribit

(Margin: Ovidius)

De orithia ericthonij filia et coniuge borree

Orithia erithei seu ericthonij fuit filia ut eusebius in libro temporum testatur hanc trax boreas astrei filius rapuit et sibi matrimonio copulavit Qui illi zethum et calaym filios pepit

(Margin: Eusebius)

De pandione ericthonij filio qui genuit progniem et philomenam

Pandion ut lactantio placet filius fuit ericthonij athenarum regis et sibi successit in regno ex quo pter regum tempore qd iuxta eusebium anno xl fuit nil est nisi qr duos habuerit filios et totidem filias ex quibz bello fessus qd dum aduersus traces gesserat cu in pacem venisset unam pgniem scilz thereo tracum regi dedit in coniugem at filius aut philomene scilz infortunium flevisse potuit de quibz est lacius

De progne et philomena filiabus pandionis

Progne et philomena ut satis late dicit ovidius filie fuit pandionis athenarum regis harum prima pandion thereo regi tracie dedit in coniuge et ipsa ex eo peperit ythim filium philomena aut secundam pandionis filia dum ad prognem thereus deduceret stupravit eique linguam abstulit ex quo secutum est ut ythis a matre occideretur et patri daretur in cibum et inde progne mutaretur in yrundinem philomena in avem sui nominis thereus in upupam ut de omnibz plenius supra ubi de thereo

(Margin: Ovidius)

De caco filio vulcani

Cacus filius fuit vulcani ut dicit virgilius hic spelunca fuit vasto summota recessu Semihominis caci facies quam dira tegebat Solis in accessum radijs semperque recenti cede tepebat humus foribz affixa superbis Ora virum tristi pendebant pallida tabo huic monstro vulcanus erat pater illius atros ore vomens ignes magna se mole ferebat et c Ex quo fertur q herculis ex hispania redeuntis et cum evandro hospitantis boves noctu cauda traxit in antrum suum Quos cu dimissos mane cerneret hercules nec quorsum errasset posset advertere videbat enim vestigia pedum ab antro ad armenta venientia cum reliquis recedebat sed cum mugiret ob relictos socios abeuntes audientes iuvenci qui clausi tenebantur

(Margin: Virgilius)

cognita est cacum furans in quem dum
verteretur hercules vi ex antro illum edu
xit et clava interemit et boves reassump
sit. Alii vero volunt caccham sorore cachi
fratris furtum herculis revelatum et ob id
meruisse ubi de diu ara sacris qui vene
rari. hunc ideo vulcani filium dum dicit
Servius Servius quia adiacentia omnia crebra
Albericus combustione consumeret. Quale alberi
cus dicebat nequissimum euandri fuisse
famulum seu servum quod nomen ipsum sonat
Nam cathos grece latine malum sonat
Solinus Sub fictione autem fabule videtur solino
ubi de mirabilibus hystoria esse dicit enim
habitasse cachum eo in loco cui salinie no
men est ubi postea trigemina urbis por
ta facta deinde dicit celium dicere quod cum a
marsia rege tarcon tirreno legatus
missus et ab eo megali frigio servatus
esset traditus ab eodem cum amplioribus
subsidiis unde venerat reductus regi
um circa vulturnum et campania occupa
verit et dum temptaret adversum euan
drum et archades duce hercule qui tunc
forte aderat cachus oppressus est me
galis autem ad sabinos secessit quos au
gurandi disciplina docuerat

De Ceculo vulcani filio

Ceculus si in aliquorum fides prestanda
Virgilius est filius fuit vulcani dicit enim de
eo sic virgilius Nec prenestine fundator de
fuit urbis vulcano genitum pecora inter
agrestia regem Inventumque focis omnis
quem credidit etas Ceculus etc. Ex hoc
talis fertur fabula Duo fuere fratres qui
bus unica fuit soror que dum secus ignem
sederet favilla cum eius gremium extor
re ferendo evolavit ex qua mulierem
concepisse aiunt et peperisse puerum quem
vulcani dixere filium eum qui obliquitudine
oculorum dixere ceculum. Hunc die quadam
forsan infestatus in exprobratione quod non
vulcani filius esset oravit vulcanum ut
si eius esset filius demonstraret. Tunc mo
x vulcano agente aiunt missum fulmine
a quo omnes qui non credebant exusti atque per
empti sunt ex quo vere vulcani filius
a superstitibus habitus est. Ergo ex fictio fictio
nis huius rone esse talem ceculum scilicet
prenestem proprio nomine nuncupatum et ab egri
tudine oculorum ceculum et fratrem esse tunc pre
neste latini regis filio de quo supra

Et ob evolatam favillulam in gremium
pregnantis matris ad optatum vulcano eum
quod hostes suos igne et incendio castigasset
se et prenestem fundasse civitatem et turni
bus tamen adversus eneam misisse

De tullio servilio vulcani filio qui genuit tullias duas

Tullius servius vulcani fuit filius
ex cresia corniculana ut in libro
Ovidius fastorum testatur ovidius dicens Namque
pater tulli vulcanus cresia mater presignis
facie corniculana fuit Et paulo post
Iussa foco captiva sedet conceptus ab
illo. Servius a celo semina gentis habet etc.
Huic preterea dicit ovidius a fortuna di
lectum eamque solitam ad eam ire per fenestram
palatii et secum esse ubi postea facta est
porta que a fenestra illa fenestrale no
men accepit. Huius fabule intentum
Titus livius ex hystoria per titum livium stilo egregio en
arrata sumet. Quam ut paucis com
plectar verbis dico quod capto cornicula
no a tarquinio prisco romanorum rege
inter alias captivas mulierculas quedam
eo quod nobilis videretur a tarquinio in do
mum regiam deducta est que pregnans
peperit tullium servium quo adhuc infan
tulo et in cunis dormiente descendit ab
alto igniculus et capiti suo insedit nul
lam inferens lesionem [illegible] quem cum vidis
set tanaquil regina augurio perita
suasit viro puerum cum diligentia sua
dum magnum enim futurum familie sue quo
modum hunc servatus cum strenuus eva
sisset tarquinii filiam sumpsit in coniuge
et vulnerato tarquinio a filiis anci mar
cii et ut regina ex vulnere mortuo clam
servato ea iubente plurimis adhuc consis
tibus filiis tarquinii servius occupavit re
gnum quo occupato et morte patefacta
tarquinii servius ille suffectus est rex cui
cum due essent ex coniuge filie illas filiis
tarquinii prisci dedit uxores. Ipse autem
cum multa bona fecisset romanis a tar
quinio superbo genero suo filie impulsu
occisus est cum regnasset annis xliiii. Se
la igitur flammula de qua supra locum
dedit fabule ut filius fingeretur vulcani
quod ovidius ovidius dicens Signa dedit
genitor tunc cum caput igne chorusco
contigit inque comis flameus arsit
apex etc. Quod autem a fortuna dilectus fuit

monstrāde ...

plinius monstravere successive. Hunc plinius in libro
virorum illustrium filium dicit fuisse publii
corniculani et ocreatie captive. De du-
abus tulliis filiabus tullii servii

Tullie due titolivio autore filie fuere
tullii servii et coniuges aruntis et lucii
prisci tarquinii filiis. Maior quippe tullia
senior atque impatientis animi et ad quecunque fa-
cinora proclivis. Arunti mitissimo iuveni con-
tigit. Iunior vero que pessima mulier erat
lucio atrocis et ambitiosi cordis iuveni data
est. Ardebat tullia maior desiderio regni
segnitiemque viri continuis infestabat, et sua
dampnabat fortuna quod non lucio data esset. Tan-
dem actum est ut moreretur aruns et iuni-
or tullia. Quamobrem incestuoso maior con-
venit cum lucio et paciente potius quam appro-
bante servio nuptie facte sunt, cepitque
illico improba mulier viri animum irritare ver-
bis et ad regnum stimulis impellere eo usque
donec ut die quadam curiam intraret lucius
et pro rege sederet, et dementem tullium pel-
li faceret et inde sequi atque trucidari.
Quod cum audisset tullia conscenso vehiculo
letabunda ad salutandum virum regem evena-
vit. Rediens ante domum cum servii cadaver
media in via prostratum videret auriga atque
subsisteret ne illud transiens vehiculo pre-
meret obiurgatus a tullia eo presso transitum
fuit. Hec peperit lucio filios inter quos sex-
tum tarquinium ob cuius illatum in lucretiam
collatini coniugem per violenciam stuprum lucius
filiique secum in exilium acti sunt et ipsa cum
eis. Que apud gabios trucidatum sextum
audisse potuit et vidisse virum apud cum-
as campanie tabida in senectute mori-
entem. Quis mulieri finis fuerit
non legi etc.

Genealogie deorum gentilium
liber duodecimus explicit

Genealogie deorum gentilium secundum Johanne Boccacii de Certaldo liber tertius decimus incipit feliciter. In arbore presenti cuius in radice describitur Jupiter tercius ponuntur tam in ramis quam in frondibus posteritates herculis et coli filii dicti Jovis tertii. Prohemium

Curriculis nauta atque in imum estuosi portio longe maior cursusque difficilior deo prestante deo post puppim relicta cum iam cum motum vertices oppositi litoris seteniori quadam ostentacione in remotis ostenderent cepi videre mare placidum et nullis fere impeditum obicibus et undas solito laviores prestare et spe atque aviditate contingendi litoris in quo quietes promittebat futuram et ob superatos labores nectendi mihi laurea ultro remis ferebar et velo. Sed ecce dum a tyberis hostio levis aura me detulisset in euboicum salum stetissent que coram cadmeie thebe et quas pretereuntium non advertentes eolie insule in mentem venissent sensi meum quid superesset attendens cum scalis describendum monstruosarum rerum domitorem egregium celebres mortales viribus excedentem necnon et furentis ipsi Rettem cuius

persepe opere fere naufragus factus sum et
eorum inde innosatis (?) satie posteritates an
necte ex quo paululum tepuit fervor ille
qui me avidum deferebat in litus et fatigati-
et diu mecum voluerem facile non esse eos
labores describere quibus preter Herculem
nemo suffecisset maiorum cuique regem cuius
fuminum orbem videbant posse concutere cri-
stinam quiescendum fore et aliquali ocio
languidas iam vires in nervum revocare
ne inter egregios alacrium sudores deficere
aut ubi nimie vellem debilis deferri e-
ab eolo Et sic nondum Iovis tercii enu-
merata integre prole iterum vero incitatis steti tan-
quam in certum devenisset terminum a quo
iam factus robustior surgens in residuum iti-
neris naviculae vela concedo orans more
solito ut ille faveat meque laboris deducat
in finem cui facillimum fuit ex nichilo cun-
cta componere

De Hercule xxxvi° Iovis tercii filio qui genuit xvii filios quorum hec sunt nomina Exeas, Creonthiades, Thiomacus, Dixothontes (?), Ychone, Croinis, Agilis, Ylus, Sardus, Cyrinus, Diodorus, Atlipolemus, Thessalus, Aventinus, Thelefus, Lydus et Lamirus

Hercules ut scribit in Amphitrione Plautus filius fuit Iovis et Alcmene. Que ut quidem volunt hac lege nupsit
Amphitrioni ut mortem fratris sui a Thelobois occisi ulcisceretur in qua expeditione ut su-
pra ait Plautus cum versaretur Amphitri-
on Iupiter in Alcmenam ardens Amphitri-
onis invitatis forma sumpta ante lucem qui
ab expeditione rediens accessit ad eam quod
cum eum virum suum crederet cum eo concubuit
ex quo concubitu cum ex Amphitrione pregnans
esset concepit ad quam conceptionem volunt
noctem unam suffecisse quinimo aiunt tribus
in unam iunctis castimendi spacium adultero
Iovi concessum quod a Lucano scribitur Thebas
Alcmene quondam fueret olimpi Rector
Luciferum te iusserat Hesperon esse etc. Et
sic in tempore geminos peperit ex Amphitrione
virum Yphicleum ex Iove autem Herculem
Preterea et alia fabula ad huius nativi-
tatem spectante recitat Homerus quam
quia supra ubi de Euristeo filio Steleni scripsimus
hic recitare superfluum esset Hunc veteres ma-
ximis extollunt laudibus et cum quantum
ad corporis staturam maximum fecerit adeo
ut voluit eius altitudinem superasse cunc-
tos (?) ea septem fuisse pedum quod Solinus pla-
ne videtur ubi dicit licet ergo plerique diffini-
ant nullum posse excedere longitudinem pe-
dum septem quod intra hunc modum Hercules
fuit etc. Et cum Iunonis noverce immani-
tas eum passum velint et Euristeo regi famu-
latum prestitisse robore corporeo et ingenio ce-
teros anteisse confirmant cuius labores
precipuos fere omnes duodecim tamen fuisse con-
firmant cum xxxi esto non omnes equos fuis-
se compertam. Primo quidem adhuc esset 1
infantulus et in cunis cum fratre iaceret a
Iunone odiis insequentibus dormientibus pa-
rentibus ad eum devorandum serpentes duo
missi sunt Quibus visis territus frater Y-
phicleus ex cunis decidit et eiulatu suo pa-
rentes excitavit qui insurgentes Hercu-
lem in vere cepisse manibus serpentes et eos
occidisse de quibus in tragedia Herculis
furentis sic ait Seneca poeta infantie Seneca
etas monstra superavit prius quam nosse
posset gemina cristati caput angues fe-
rebant ora quos contra obvius reptavit infans
igneos serpentum oculos remisso pectore ac
placido intuens arctas serenis vultibus
nodos tulit et tumida tenera guttura
lidens manu etc. Secundo apud Lerna 2
palude cum ydra immani monstro certame
habuit cui cum esset capita septem et uno ex-
ciso septem illi renascerent illico exquisita
vitalium origine illam consumpsit De qua
sic Seneca tragedus ubi supra Quid Lerna
Lernea monstrum numerosum malum Non igne de-
mum vicit et docuit mori etc. Tercio cum 3
Nemeus leo esset toti regioni terribilis sus-
ceptus a Molorco pastore qui loco proxi-
mus erat ubi leo adversus eum audissime
accessit et captum atque enectum excoriavit
et ob virtutis insigne loco pallii chorio
eius postea semper usus est Unde Ovidius Ovidius
4 hic elisa iacet moles nemea lacertis
Quarto adversus Theumesium leonem 4
nulla ex parte minus horribile nemeo au-
dacia processit pectore constratumque iugula-
vit cuius fit in Thebaide meminit Statius Stacius
dicens illius in specie que per Theumesia te-
pe Amphitrioniades fractum invenilibus an-
nis ante Cleonei vestit prelia monstri
etc. Quinto autem aprum Menalium cuncta 5
vastantem cepit ex quo Seneca in Hercule sole-
tinque densis hispidum Erimanti iugis
Archadia qua tere nemora Menalum

suam etc. Et ut dicit lactancius hunc apru
6 vivum detulit euristeo. Sexto cervam eneos
habentem pedes et aurea cornua menali hos
pitam nemoris quam nemo potuit cursu
contingere ipse cursu superavit atque cepit
de qua sic Seneca in 8 menali pigra sern
amisso decoro pferens auro caput depre
7 sa cursu est. Septimo arcu stimphalidas
occidit aves arpias scilicet de quibus sic Se
neca Solitas que pennis condere obductis di
em pecijt ab ipsis nubibus stimphalidas
8 etc. Octavo taurum quem victor theseus a
creta detulerat ob insolenciam attica regi
one vastabat deprehendit de quo tamen
ubi de phasiphe eius mentionem ubi est se
neca sic dicit taurusque centum non le
9 vis populis metus etc. Nono acheloum su
peravit cuius sit fabula ubi est de acheleo
de quo ovidius Hec ne manus validi pressi
10 stis cornua tauri etc. Decimo dyomedem
regem tracie cui mos erat hospites su
os occidere et iumentis suis in cibum appo
nere ipse superavit et occidit et eisdem iumentis
manducandum apposuit unde idem seneca quod
stabula nemore dira bistonij regis etc.
11 Undecimo cum busiris rex neptuni et libie
filius oras omnes nilo adiacentes predator
urgens infestaret et forenses hospites
suis mactaret dijs accedens hercules eo
superato illa regione pacata reddidit unde
Ovidius ovidius ergo ergo sedante regno templa cru
12 ore Busirim domui etc. Duodecimo libi
am pecijt et antheum terre filium lucta su
peravit apud fumnium affrice civitatem
Lactancius ut dicit lactancius de quo ovidius idem dicit
Senoque alimenta parentis antheo eripui et
sic hanc fabulam scripsisse memini ubi de
13 antheo ipso Terciodecimo columpnas in occidente
Pomponius reposuit de quibus pomponius mela in cos
Mela mographia ait deinde est mons paltus
quem ex adverso hispanie attollit obiectus
hunc abilam illum calpem vocat columpnas
herculis utrumque addit fama nominis fabu
la herculem ipsum iunctos olim perpetuo iugo
diremisse colles atque ita exclusum antea
mole montium occeanum ad que nunc inun
dat admissum etc. Nec hoc etiam seneca
tacuit ubi supra dicens utrosque montes
solvit abrupto obice et iam ruenti fecit
14 occeano viam etc. Quartodecimo au
rea mala sustulit puellis hesperijs
dracone pervigili interempto ex quo

sic ait Seneca post hec ad ortus nemo
ris opulenti domos aurifera vigilis spo
lia serpentis tulit etc. Quinto decimo 15
adversus gerionem extremme bellum habuit
eoque superato atque interempto hispanum atque
egregium pecus in grecia usque maxima
cum pompa deduxit unde Seneca supra re
motos gentis hesperie greges pastor t
formis litoris tarthesij peremptus acta
est preda ab occasu ultimo Notum cithe
ron pavit occeano pecus etc. Sexto de 16
cimo baltheum regine amazonum euriste
o regi reportavit ea superata de quo idem
Seneca Nec vicit illum celibis semper tho
ri regina gentis vidua termodoontie etc.
Septimodecimo cacum aventini furem eciam 17
interemit unde Boecius ubi de consolati
one cacus euandri saciavit iras Oc 18
tavodecimo centauros insolentes volentes
que hippodamiam nuptiarum die surripere pe
rithoo hercules acri bello superavit de
quo ovidius nec michi centauri po
tuere resistere etc. Nonodecimo nessum 19
centaurum sibi sub specie obsequij deiani
ram coniugem surripere conantem occidit ut
patet latius supra ubi de nesso Vice 20
simo albionem et bergionem iter impe
dientes suum haud longe ab hostio roda
ni a Jove lapideo adiutus ymbre su
peravit ut in cosmographia testatur Pompo
nius Vigesimo primo hesionem laumedontis 21
filiam liberavit a monstro marino ut satis
patet ubi de laumedonte Vicesimo secundo 22
troiam delevit ut de laumedonte plenius
Vicesimo tercio lacinium latronem extrema 23
ytalie ora latrociniis infestantem oc
cidit Junonique templum construxit quam
Junonis latinie appellavit. Vicesimo 24
quarto ut homerus testatur in yliade
Junonem in papilla telo trisulco vul
neravit. Quod fecisse dicit leoncius eo quod
ab euristeo rege audisset eam sibi la
borum omnium causam fore. Vicesimo quinto ce 25
lum humeris tolleravit. Cuius causam
fuisse dicit anselmus ubi de ymagine
mundi quod cum gigantes deos inpugna
rent dijque omnes in una celi parte conve
nissent tantum ponderis intulissent ut
celum videretur ruinam minari quod ne ca
deret hercules una cum athlanthe su
posuit humeros Vulgatior tamen fabu
la est fesso athlanti atque optanti

hinnerii. imitare herculē inter hinnie
rū supposuisse sim unde omnibus eum q
vitante describens dicit hac celum cernite
26 tuli etc. Vigesimo sexto hercules descendit
ad inferos et ibi ut in yliade dicit home
27 rus ditem vulneravit. Vigesimo septimo thesen
paritante pithoo mortuo liberavit ab in
28 feris et eduxit ad superos. Vigesimo octavo
alchista admetum regis thesalie coniuge
retraxit ad virum. Dicitur enim quod cum infir
maretur admetus imploraretque apolli
nis auxilium sibi ab apolline dictum mor
tem evadere non posse nisi illa aliquis
ex affinibus atque necessariis subiret. Quod
cum audisset alchista coniux non dubitavit
vitam suam pro salute viri concedere. Et sic
ea mortua admetus liberatus est. Re
plurimum uxori compaciens herculem oravit ut
ad inferos vadens illius animam revoca
29 ret ad superos quod et fecit. Vigesimo nono
cerberum tricipitem introitum illi negantem
barba cepit atque deiecit eumque triplici cathe
na ligatum et in lucem traxit ut patet
30 ubi de eo supra scriptum est. Tricesimo ab
inferis rediens lycum thebarum regem coniu
gem megeram cum voluisset inferre in
terimit. Ut in tragedia herculis furentis
dicit Seneca sic et in furia versus filios
occidit et coniuge olimpiata insuper
ipse cleanna constituit in honore pelo
pis. Postremo ut in fine eius aliquid vel
31 annus xxxi superasse laborem non potuit
Nam cum cetera superasset monstra amori
muliebri succubuit. Dicit enim funus
quod cum euricus rex etholie ei spopondisset
in coniuge yole filiam dissuasione filii
eo quod megeram occidisset petenti dene
gavit. Quamobrem capta civitate et
eurito occiso yole obtinuit huius enim a
more ardens ea iubente leonis spolium
et clavam deposuit sertis et unguentis et
purpura anulis quae usus est et quod turpius
inter pedissequas amante iniceis sedens
penso suscepto nevit. Unde in thebaide
dicit Stacius sicilidia coniux amphitro
niadem contum horrencia tergora pode
sidonio hinneris videbat amictus. Et
turbare colos et tympana rumpere dex
tra etc. Verumptamen omidius in maiori vo
lumine et hic stacius non yolem etholam sed
omphale lidia fuisse qui illum colo nere
iussit. Sane possibile est utrumque. verum
cum multi fuerint hercules et sic varias

apud varias mulieres evenire potuit contigisse
Dum autem tam illecebri teneretur amore mer
deianira muneris sibi a nesso centauro o
lim concessi verum credens quod ille firmaverat mo
res herculem in suum concupiscenciam revocare
volens misit illa clam centauri vestem quam
cum non advertens induisset et circa venationem
laboraret sudore resolutus sanguis venena
tus per poros ampliatos calore in precordia lap
sus est eumque in dolorem adeo intollerabilem
accendit ut mori delibaret et constructo
in oeta monte rogo sagittis et pharetra conces
sis philotetti phriatis filio in eum consendit
incendi quod iussit et sic fessa animam exa
lavit. hunc seneca in tragedia herculis
oetei in celum a iove susceptum dicit eique iu
nonis noverce conciliato desponsatam hebe
iuventutis deam et iunonis filiam asserit.
homerus vero in odissea dicit eum ab ulixe
apud inferos conventum et multa loquutum
dicit tamen non eum quem videbat ulixes herculem
verum esse sed eius ydolum hic insuper quantum
vivens mortales fortitudine sua fecit attoni
tos tantum vel amplius mortuus decepit in
sanos Nam tanta veneratione sui mentes in
vasit ut pro excellentissimo numine haberetur
Nec sola hoc errore grecia decepta est et
Rome et orbi toto venabilis factus templis statu
is sacris illi constitutis stultissime immo stul
tissime divino cultu honoratus est. Sed iam
quid sibi fictiones velint advertendum est et
ante alia quid sonet herculis nomen. Dice
bat autem leoncius herculem dici ab era quod est
terra et cleos quod est gloria. Et sic hercules
idem quod gloriosus in terra vel heracles ab
heros et cleos et sic gloriosus heros. Paulus
autem dicebat herculem dici ab erix quod est lis et
cleos gloria et sic gloriosus litium. Rabanus autem
in libro de origine rerum dicit quod cum crederent
herculem deum virtutis eum dici quasi hermicleos
quod latine virorum fortium fama dicimus et
scribit idem Rabanus a sexto pompeo scribi
herculem fuisse agricolam hunc tamen greci
hiraculem vocant propter quod nos heracles non
hercules dicere debemus. Sed cum dicatur sit
antiquata consuetudine a latinis videtur vitium
non excusari hoc tamen nomen hercules o
mnis tamen homines primum fuisse reor eius scilicet
qui thebis ex alcmena natus est cum in
terum appellatum fuisse credatur Rabano
cum xliii homines hercules cognominatos in
meritis dicit omnes qui fecerunt fortiter her
cules vocabantur hinc igitur est quod legimus

Allegoria labor herculis
leoncius
paulus
Rabanus

herculem ethimchum argiuum thebanum ly-
bium et ceteros ex quo sumet non omnes prescriptos
labores unius hominis fuisse tamen sed plurium que
quandoque abusio nominis iniustum cum aggnari debe-
ant de omnibus non habetur nec etiam quod prius
seu quod postea facta fuerit et hinc unum tamen et
inuptum dantur herculi. Nec ex tot im-
possibile secundum propriam unum fuisse astrologi.
Non enim solis nobilibus liberalis natura est quoniam
quod nobilium opera fortuna faciat clariora
fuisse ante primo yphicleum genitum et inde
alio coitu herculem morum et operum diversitas
advenit. Nam cum remissus homo esset yphi-
cleus amphitrioni datus est et ideo primogenitus
dictus quia videtur astrologis constellatio
illa que tunc erat dum arbitri sunt eum gigni
potuisse quemvis moribus suis et subse-
quens herculi et hunc secundo genitus et quia cet-
iniuriarum ultor et religionum atque legum introductor
ductor Jovis datus est filius. Ego autem credo
filium fuisse amphitrionis et eodem concubitu
cum yphicleo genitum esto mathematicorum
perspicacitas negat ratione alia cernere cur
gemini fuerint moribus dispares preter con-
stellationum diversitates. Ut esau et jacob
et alii plures etiam evo nostro fuere gemini non
diversis temporibus sed uno et eodem coitu concep-
ti ut arbitratur Augustinus in de civitate
dei et ipsi diversorum operum rationibus satis
nota est nisi deo dato multa possint dici que
forsan viderent conscientia veritati. Tripli-
cem autem noctem conceptioni huius attributam
puto ab operibus humanis sumptum non enim a deo in
brevi tempore edificia magis perficimus sicut
pauperum domunculas facimus et ideo quia sic
natura oc[?] productioni magnorum hominum et plurimum
ponat temporis et laboris ubi in productione ali-
orum hominum nox una sufficeisse videtur herculi
qui ceteros debebat excedere tres date sunt.
Eum autem Junonem habuisse adversam ideo fictum
credo quia euristeus rex qui illi dominabatur
que per Junonem regnorum dea possimus hic
assumere eum forsan ob eius inclitam virtutem
suspectum habens ne aliquid novum moliretur in reg-
gnum in expeditionibus semper amotum te-
nuit et sic illi potestas regia adversata est. La-
bores herculi ascriptos iam plurium fuisse
diximus et sic fictiones quorundam super eum
cleare sunt ubi hec contigere qui ex nostro
talium creditum sunt. Et nonnulla etiam simpli-
cem historiam referunt et ob id multa pau-
ca suppsimus poetico velamine tecta. Ad quod

Augustinus

Alexis[?] herculis

Naturale ... et quod
ea quod plurium prestat
oculis cum longiori
et diuturniori labore
formentur

Quare Junonem
eciam habuit et
infestam

aufendum uemetres dicit theodoncius in quibusdam
grecorum codicibus legisse herculem amphitrionis
fuisse filium et non Jovis et noctu ad cunas
eius atque fratris geminos accessisse serpentes
ut existimatum est domesticos et lactis odore
tractos cuius aviditate sunt inventique a parentibus
herculem vigilantem et in pavidum illos nunc
potat manibus admonentem quod pro maiori
miraculo fuit existimatum et tanta ex hoc
infantis indoles assumpta est ut non solum
crederetur eum futurum mirabilem hominem sed
etiam illum dei filium arbitrari insipidi cepe-
runt. Ex quo sibi locum fecit fabula eum
scilicet ex Jove conceptum que ex viro multi
er honesta conceperat. Secunda herculis
gloria est ydram septicapitem occidisse. Cu-
ius figmenti rationem talem recitat Albericus
dicit enim ydram locum fuisse aquarum evomen-
tem locis eniomentem a qua civitas et
cubiturna omnia vastabant cuius uno
clauso meatu erumpebant multi. Quod cum
videret herculis loca multa in circuitu combus-
sit et sic aque clausit meatus. Ergo autem
arbitror aliquem strenuum fuisse virum
qui quesierit aquas ex diversis statim
tribus loca palustria atque fetida facientes
hoc pacto ut exquisito earum principio illas
in parte alia versus palude lernea sicca
liquerit quod vocaverunt ydram que more ...
dre circumflecteret et serpet. Dicit etiam ydros
grece aqua est. Et quia locus ubi an
palus sicutus relictus est ideo ydra fuisse
consicta. Eusebius autem in libro temporum de
hac ydra aliter dicit scilicet platonem dicere
ait asserere ydram calidissimam fuisse so-
phistam nam sophistarum mos est nisi quis
advertat adeo positiones suas tradere
ut uno soluto dubio multa consurgunt.
Sed astutius plus diminisse accessorias
ad interemptionem principalis conatur quo
remoto cetera removentur. Cum athelon su-
passe secundo nunc de acheloo scriptum est et declara-
cio fictionis apposita. Similiter et anthei
fabula ubi de antheo et de malis hespe-
ridis ubi de eisdem. Circa gerionis fic-
mentum dicit primus gerionem regem fuisse
hispanie tricapitem seu trimembrem sic
existimatum ideo quia tribus insulis prefuerit
hispanie adiacentibus balearibus scilicet
maiori et minori et ebuso tricapitem
etiam tamen fuisse dicit ob hoc volens
intelligi quod et terrestri et navali classe

Quare parentes insultuilos[?] stimulasse

Quid ydra et quid inisse dicat[?]

eusebius

quid sit athe loos

de gerione

plurimu potuit. ad quem ait herculem olla
ferrea delatum eumque superasse per olla ferrea
intelligens forte navem eree munitam qua
vectus hercules accessit ad eum. Alii aut
eum dixere tannumem quod Rabanus intelli
git. eum duos habuisse fres adeo secum con
cordes ut in uno quoque eorum sua et reliquorum
anime inesse viderentur. Justinus aut de eo
sic ait. in alia parte hispanie que ex in
sulis constat regnum penes gerionem fuit
in hac tanta pabuli letitia est ut nisi ab
stinentia interpollata saginam fuit pectora
corrumpant. In de armenta gerionis quibus
temporibus sole opes habebant tante fame fuere
ut herculem ex asia prede magnitudine
allexerit porro gerionem ipsum non triplicis
nature ut fabulis finxisse ferunt sed tres tante
concordie extitisse ut uno animo omnes regi vi
derentur. nec bellum herculi sua sponte in
tulisse. Sed cum armenta sua rapi vidisset
amissa bello repetisse hec Justinus. De ca
to autem furre supra ubi de eodem dictum est de
leonibus duobus et menealio apro quorum his
toriographa credunt nil dicendum sup
est. Et de stimphalidis avibus ubi de ar
pys hetur. Sic et de tauro ubi de minoe
rege et de dyomede et busiride et colup
ius historie sunt nec minus de baltheo re
gine amazonum et de superatis cetanis
et ii de eis dictum est et de nesso centauro
et superatis albione et bergione et de hesio
na de quibus omnibus ubi supra de eis sunt fa
cis et primo de lesse eum troia notissima
historia est. Cacum occidisse latronem sonat ali
ud quam latronis interitum. Celum tollerasse
humeris nuper dictum est ab athlante quod
ea tempestate insignem astrologo doctus eo
seu volente quiescere seu moriente ipsum
locum eius tenuit et labore indocendo super
celestium corporum cursus submitint. Vul
nerasse trisulco telo Junonem sapientis
describit opus. Nam divicias et sublimes
potestates prudens despicit et vilipendit tripli
ci ratione. Sunt enim temporalia in regendo an
xia in servando suspicionibus et curis plena
et statu dubia et caduca. Et sic trisulco
telo vulneratur ab hercule Juno. Ad inferos
aut descendisse dicitur etiam vulnerasse illud
idem sonat quod de Junone dictum cum divitia
rum deus sit dites quem totiens vulneratur
quotiens despiciuntur divitie ut nonnullos
fecisse philosophos legimus eo quod illas studiorum
arbitrarentur hostes. Theseum vero liberasse
historia potius est quam fictio de alchista adu
ectum ab inferis revocata dicit fulgentius
quod cum alchiste pater volenti eam in coniuge hac
legem apposuisset ut duas dispares bes
tias apponeret currui admetus appolinis
et herculis munere leonem iunxit et aprum et
sic accepit alchistam dicit ergo adme
tum in modum mentis positum et cum admethum
dicimus quasi quem adire posset metus hic
alchistam in coniuge desiderat alce aut
lingua attica presumptio dicitur ergo mens per
sumptionis sponsam sibi coniugi duas feras suo
currui iungit id est sue vite duas virtutes
adscissit animi et corporis leonem ut virtute
animi aprum ut virtute corporis demum et ap
pollinis et herculis sibi associat id est virtu
te et virtute ergo presumptio semetipsam ad
mortem pro anima obicit ut alchista. Quam
presumptionem comes in periculo mortis de
ficientem virtus ab inferis revocat ut
hercules fecit. Ergo aut aliter sentio ad
metus anima rationalis est cum tunc alchista
id est virtus. Nam alce grece virtus est latine
que iungit duo a leone et apro id est ab appeti
tu irascibili et concupiscibili currus eius id est
vita que actionibus confirmatur trahitur id est a
gitatur virtus enim non ab aliud iungitur nisi
ut ab ea passiones frenentur. Et sic pro
salute anime adversus passiones virtus
seipsam opponit. Que si aliqua fragili
tate nimia succubuit a revocata fortitu
dine revelerur. De cerbero ad superos tracto
supra in de perithoo satis dictum est licum regem
ab eo occisum cum reliquis ad historiam ten
dunt. herculem aut mortuum constat ut scri
bit eusebius anno regni atrei et thies
tis homo eo quod in morbum pestilentem inci
disset. et ob remedium dolorum se iecisset
in flammas. et hic thebanus fuit hercules
amphitrionis filius. a morte aut finitus est
anno etatis sue lii. Anno vero mundi iiii m
iiii. Eum in celum trasportatum dicunt eo quod
inter alias celestes ymagines descriptus
sit ab astrologis invictum aut supplisse
in coniuge id fictum est quia quantumcumque pereat cor
pus viri egregii fama nomenque eius
perpetue iungitur iuventuti Junoni aut con
ciliatus id dico quia quem hominem eximit nec
a concupiscentia regnari nec ab imperante
aliquo mortali amplius vexari potest

De cvea (?) creonchiade thiriomaco

De Oxea Creonthiade Therimaco et Dycohonte filiis herculis

Oxeas creonthiades Thiriomatus et dycohontes filij fuere herculis ex megera filia creontis thebani. Thiriomatum et dycohonte homerus in odissea filios herculis fuisse dicit et occisos ab eo in reditu ab inferis post occisum licum. Seneca autem poeta in tragedia herculis furentis duos nominat oxeam et creonthiade et eos ab hercule redeunte interemptos dicit et ideo quatuor posui de quibus nil aliud apparuisse memini.

homerus

Seneca

De ythoneo herculis filio

Ythoneus ut placet lactantio filius fuit herculis ex paphia ex quo statius qui illum in bello thebano fuisse dicit ethiocli sic ait ducit ytho neos et alcomena minerve agmina et cetera et alibi ythoneos ipse et cetera. Sed aonia divertis ythone ythone autem civitas est boetie in qua hic regnavit alibi autem dicitur lactantius quod statius hic ythone minerva cognominat ab opido quod in macedonia est ubi antiquitus eius sedes est.

lactantius

Statius

De cronio herculis filio

Cronius herculis filius fuit ut lactantius testatur dicens constat cronium herculis fuisse filium et equos habuisse traces quos hercules occiso dyomede abduxerat humanis carnibus nescii consuetos verum statius hunc vel assertor antiquior dicit hic cronius yppodamus quem alcides satus herculis magno saltus cronius et paulo infra mox cronius yppodamum metenitioris ad orbes urbibus herculeis et toto robore prius et cetera hic cum adrasto rege accessit in bellum thebanum.

De agile herculis filio

Agilis ut placere videtur lactantio filius fuit herculis cum dicat thirinthiam prolem intelligi deberi eos qui cum agile herculis filio in bello fuere thebano.

De ylo herculis filio

Ylus herculis et deianire fuit filius ut testari videtur Seneca poeta in tragedia herculis oethei eadem loquente deianira Si verum pietas ille que cerda est estibi iam prime matrem Et paulo post herculem cepimus tibi Et post hec infra natus alti detines et cetera hic cum reliquis qui cum alti de mortuo superstites fuere pulsi ab euristeo rege athenas confugit et ibidem una cum eis templum misericordie seu clementie construxit in testimonium auxilij sibi impensi ab atheniensibus et refugium imposterum deiectorum.

De sardo herculis filio

Sardus herculis fuit filius ut dicunt Rabanus et anselmus quem volunt cum multis a libia discessisse et ynsulam sardinie occupasse et que prius vocabatur argiretis de suo nomine sardiniam nuncupasse Solinus vero ubi de mirabilibus dicit eam athineo sandaliotem dictam et a crisippo innuam et quod sardus hercule generatus nomine mutato eam vocavit sardinia.

Rabanus Anselmus R q̄ sardinia

Leona

Solinus

De cyrno herculis filio

Cyrnus herculis filius fuit ut placet zulbano qui asserit ab eo insula qua hodie corsicam dicimus habitatam primo et cyrnum a suo nomine nuncupatam

Virgilius

De dyodoro herculis filio qui genuit sophone

Dyodorus ut in libro antiquitatum iudeorum scribit Josephus herculis fuit filius asserens afferum et iafrate filios abrahe ex cethura ab hercule in affricam subsidium suscepisse eique ethea filia iafrem dedisse in coniuge et ipsum ex ea suscepisse dyodorum cuius sophon fuit filius et sic apparet hunc antiquissimum fuisse herculem qui dyodorum genuit.

Josephus

De sophone dyodoro filio

Sophonyn asserit Josephus in libro antiquitatum Iudaice filius fuit dyodori et regnavit in affrica atque ut idem describit Josephus barbari libice regionis ab isto sophone sophaci nominati sunt.

De tripolemo herculis filio

Tripolemus ut in yliade placet homero filius fuit herculis ex astiochia quam rapuit ex ephyri civitate lacone. Hunc grandis factus ut idem dicit homerus occidit avunculum suum senem nomine lycimmonem a marte progeniem ducentem et fabricatis navibus cum multitudine gencium fortes fugiens et affines intravit mare et rhodon abijt ibique habitavit et rhodijs etiam imperavit inde euntibus grecis in troiana expedicione et ipse etiam venit ut satis patet per homerum in libro de supradicto.

homerus

De thessalo herculis filio qui genuit phidippum et anthyppum

Thessalus ut in yliade dicit homerus filius fuit herculis genuit que filios duos cum quibus in troiana expeditione cum grecis ceteris fuit in armis etc.

De phidippo et antipho thessali filiis.

Phidippus et antiphus thessali fuere filii de quibus in yliade sic ait homerus

[Greek verses in Latin letters:] Tioy ay o hattitoc te kaya ptoo tt ttch ot tt pyicca w tt e a k yao apa ktoc etc.

De hos autem phidippus atque et atipho duxere thessali filii duo herculei regis.

Dicit leontius quod herculi in carmine homeri appositum pronomen est thessali. Et ideo thessalum herculis dicit fuisse filium hunc quod phidippus et anthiphus prorsus sequuntur cum grecis apud troiam fuere.

De aventino herculis filio

Aventinus filius fuit herculis et rhee ut ondit virgilius ibi victor que ostentat equos satus hercule pulcro pulcer aventinus etc. Hic turno favit adversus enea. Et hunc dicit theodontius esse quem latini volunt ex fauni filia susceptum.

De thelepho herculis filio qui genuit Euripilum et ciparissum.

Thelephus ut dicit lactantius filius fuit herculis ex auge peractus et ab ea cum fuisset in silvis expositus a cerva lactatus est. hunc ut leontius asserit in licia chitensibus imperavit moriens que duos filios dereliquit.

De euripilo thelephi filio

Euripilus fuit filius telephi ut in odissea testatur homerus dicens. alla

[Greek verses in Latin letters:] oio y to p t ita e ф y a tt p k ate ph t e a tora a k io tt k ie ht y ty lo p tto adoi au ф ai toy e t ucto ik tti hoik t h pop to capa w phi k ki ayo b p etc.

Id est sed solum thilephi idem interfecit ferro heroem euripilum multi quoque circum ipsum socii chithii interfecti fuerunt mulierum causa donorum etc. Dicit leontius vineam auream a iove troia datam ob raptum ganimedis capti quam per successionem devenit ad priamum. Quam cum audisset uxor euripili circa bellica misit eam viri eius ut ipsa eum sibi auxiliare mitteret. Quo dono suscepto statim misit. ipse vero a neoptholemo cum multis ex chitiis quibus post patrem imperaverat occisus est apud troiam.

De ciparisso thelephi filio

Ciparissus ut ait lactantius filius fuit thelephi hunc dicunt fauni silvanus silvarum deus amavit. Quem cum haberet mansuetissimam cervam eamque summe diligeret illam silvanus inadvertenter occidit. Quam obrem ciparissus summe dolens mortuus est. Silvanus autem illum in arborem sui nominis vertit. hunc fictioni conscientia nominis et quod continue gemat dedit causam

De lydo et lamiro filiis herculis Qui lydus genuit lamum

Lydus et lamirus ut paulus asserit filii fuere herculis ex yole euriti regis filia suscepti ex quibus nil aliud quam nuda nomina reliquisse videtur antiquitas preter quod ex lydo lamum genitum idem paulus affirmat.

De lamo lydi filio

Lamus prout predictus asserit paulus lydi fuit filius ex quo nunc vel quod egerit omnino nil retulit.

De eolo xxxviiii° nono iovis filio Qui genuit macareum canacem altionem chesenum enthelum salmoneum yphiclum sisiphum cephalum et athamantem

Herculis magnifica descripta prole sequitur est ut de eolo rege ventorum sermo fiat Quem theodontius et post ipsum paulus aiunt iovis fuisse filium et sergeste filie ypotis troiani et sic utrinque accepto fiunt. plinius autem in libro naturalis historie dicit eum quemsdam helenis filium fuisse et ventorum invenisse rationem. hic tamen ut eisdem placet regnavit apud insulas que sunt proxime sicilie ytaliam versus Quas quidam eolias ab hoc eolo nonnulli vulcanias a vulcano olim earundem rege nuncupant Quarum potior lipparis est. hunc poete regem ventorum seu deum dicunt ex quo eius describes regna et officium. virgilius dicit Eolia venit hic vasto rex eolus antro luctantes ventos tempestates que sonoras imperio premit ac vinclis et carcere frenat illi indignantes etc. interfert per virgilium versus Attamen ipse eolus virgilio teste regnum et ventorum imperium a iunone tenere fatetur dicens Tu mihi quodcumque hoc regni tu sceptra iovemque concilias tu das epulis accumbere divum nimborumque facis tempestatum que potentem etc. Preterea dicit homerus in odissea eum hunc centum filios sex et totidem filias eas que masculis dedisset in coniuges ad eum ulixem vagum

deuenisse eique eoli ventos omnes in corio bovis aerea cathena alligatos preter zephirum dedisse. Harum fictionum causas ta les nonnulli assignant. dicit. n. solinus ubi de mirabilibus scribit vnam ex insu lis esse eolie. et eam a solis exortu minime angulosam et aeriis liquidioribus diffun dentem flammis cum fere omnes flammas evomat. Una ex causa fit quod ex fumo eius potissi me incole presentiscunt qui nam flatus in t duo sint futuri. Quo factum est vt eolus ven torum crederetur deus cum asserat paulus eru ditus, advertentibus aliis primum fuisse qui murmurationibus atque motibus flammarum aliquid in a deo consideratis vt dum eas au diret aut videret confestim quis ventus esset in partibus illis futurus prediceret non aliter quam si ipsi emittendi esset imperium. Et ideo huius errones credulitatis qualescumque fa ma sibi ab ignaris imperitunt vt ventorum extimaretur deus. Sunt tamen qui velint hac in fictione virgilii cum sublimi in ar ce residente ratione esse sede Iuriem inte rius ventos id est illecebres appetitus in antro humanam pectoris tumultuantes qui nisi ra ne freneat in exitiale precipicium deferunt emittentem necesse est. quippe non insignia mun dum omnem lamant et discerpant. Nonne esse em potuimus quid secutum sit ex male la pata libidine paridis. quid ex stolida pre sumpcione xerxis persarum regis. Quid ex ambicione marii quid ex avaricia crassi et aliorum plurium. Quid ex eis in corio da tis ulixi sencie dum sit. Et ubi de ulixe demonstratum est. Tangit preterea virgilius artificiose naturalem ventorum causam. Oriunt quippe in cavernis arcete aeris motu exeuntes quam per aerem efferunt. Et sic a fimone Regum tenere fatetur. i. ab aere absque quo ventus creari non potest. Et cum se extollunt in altum Iovem conciliant in quantum pronuores regionem ignis effica ciunt et mensis deorum. i. superiorum corporum ac cubiunt si presenciate aeris disposicione cognita ad eos procedere ipsi eam presene rant. Sunt insuper qui volunt. xii. filios eoli. xii. ventos esse prout eos fore dicit aristotiles in methauris ex hiis quos volunt sex esse qui suo spiritu beant atque vt terra ad producendum fructum vires emittat sen disponat. Sex vero qui illam ad suscipiendo preparata faciat et sic agentes masculi et quos pacientes faciunt femine

Allegoria moralis

De macareo et canace filiis Eoli:

Macareus et canaces vt in epistolis ovidii nominibus eoli fuere filii Et cum se mu tuo honeste amarent vtentes consanguinitatis commoditate concepit ex macareo cana ces et peperit filium quem dum clam extra parentem emitteret vt aleret infelix in fans se suo vagitu patefecit avo Qui in filiorum incensus scelere iussit innocuum exponi canibus et per satellitem canaci gla dium misit vt eorum meritis vteretur Quid ex ea secutum sit nescio macareus aut aufugit Et sunt qui velint hunc ma careum eum fuisse qui postea apollinis delphici sacerdos fuit in mortem pirri a chillis filii horesti concessit assensum

De altione filia eoli et coniuge ceyis

Altiones filia fuit eoli vt per ovidium patet dum dicit neve tuum fallax animi fiducia tangat. Quod socer ypotades tibi sit qui carcere fortes contineat ve tos etc. Hunc enim coniugem sunt ceys rex tra chinne luciferi filius de quibus amborum et infelici eorum casu dicetur ubi de ceice dicitur.

ovidius

De meseno Eoli filio

Mesenus eoli fuit filius vt ait vir gilius miserum eoliden quo non pres tancior alter Ere ciere viros martemque ac cendere cantu Et infra per. xx. versus in quibus describit virgilius qualiter hectore mortuo enea secutus sit et cum die qua dam cantu certaret cum diis a tritone cecitus sit et demersus nec post multum sub dit eum ab enea sepultum et loco suum nomen imposuisse. Nunc qui simpliciter a vir gilio dicta vera non sunt quid sit abscon ditum advertendum fingit ergo mesenum e oli filium eo quod fuit tibicen. nam tube so nus nil aliud est quam spiritus per fistulam ab o re emissus sicuti et ventus est aer im pulsus et per terre fistulas e cavernis emissus, et quia ventorum eolus deus dicitur quasi eorum auctor sic a similitudine o peris mesenus eius dictus filius. Eum autem a tritone neptuni tubicina tractum atque demersum in undas sunt qui credunt a virgilio inventum ad tegendam enee in quitate quem sepe pium vocat eo quod pu tent ipsum apud lacum avernum ab ipso ene a sacrum illud infaustum inferis faciente occisum sicuti alpenor in eodem loco occisus est cum negat illud perfici absque humano sanguine Et aut illi sepulcrum fecit

virgilius

facile credi potest in prinum sub late vite nec
dubium quin apud baias sit mons prine
cum adhuc mesenus nomen est. An illud
a sepulto homine datum sit an pocius a monte
homini ut fictioni melius conveniret nescio. De
eritheo eoli filio qui genuit esonem
pheritam et amichaonem et altimodontem

Eritheus filius fuit eoli ut in odissea
scribit homerus. huic fuit coniux tiro
filia salmonei regis fratris sui ex qua
ipse suscepit ensonem pherita altimedo
tem et amichaontem. De ensone erithei
filio qui genuit Jasonem et polimilum

Eson erithei fuit filius ex tiro ut
supra dictum est. Qui cum genuisset Ja
sonem insignem eo evo toti grecie iuve
nem et hic missus a pelia in colcos et in
victor aureum reportasset velus et mede
a oete regis filia sibi coniuge in thessa
lia deduxisset ut ovidius asserit ab ea
de virtute herbarum cum senex esset iuve
nis factus est. Huius fictionis talis potest esse se
sus. Ensoni scilicet ex insperata reditu fi
lii tam difficilis expeditionis gloriosi tam
grandis leticia addita est ut etas que
tendebat in mortem in etatem retroactis
se floridam videretur.
De Jasone ensonis filio qui genuit
thoantem et Eunetum philomelum et plutum

Jason ensonis fuit filius ovidio teste
ex quo talis recitatur historia. fuit
Jasonis patruus pelias rex thessalie cum
oraculo missum erat ut singulis annis nep
tuno patri sacrificium exhiberet ut ait lac
tancius dum qui deveniret eo celebritate que
qua nudo pede ad sacrum veniret eum de
proximo se moriturum sciret. Contigit
autem ut eo sacrum faciente Jasonem festinante
ad sacrum in limo anauri fluvii calciam
tum alterius pedis liquisse. Quod videns pe
lias filii timens suasit Jasoni ut colcos
iret aureum vellus questurus cum non re
diturum existimans cum audisset opus esse
humanis viribus insuperabile. Qui expedi
tione assumpta fabricata est illi navis lo
nga ab argo in sinu pegaso et argos ab
auctore denominata. Nobiles grecie iuve
nes fere omnes convocavit inter quos her
cules fuit. fuere preterea orpheus castor
pollux zethus calais aliique plures spectabiles
vidissimi genere et virtute iuvenes quos
ab nobilitate semideos appellat statius

in thebaide dicens Jam tunc prima cum pube
virente Semideos iter primus methessa
la reges duceret et cetera. Qui a nomine navis
argonaute appellati sunt. Quibus congregatis
tis ex sinu pegaso navem solvit et inde
secundo urgente vento in lemnum delatus est.
Ibi autem cum mulieres viros omnes interfecis
sent suos virorum imperium aspernate re
gnaret que ysiphiles thoantis olim regis
filia eis ut testatur statius supparis Jason
ab ysiphile hospicio susceptus est et tha
lamo. Tande cum revocatus ab hercule
ysiphile pregnante liquisset devenit in
colcos ibi cum florida iuventute et formo
sitate valeret a medea colcorum regis fi
lia amatus est. Qui cum clam se maritum
futurum spopondisset ab ea doctus est quo pac
to ennipedes tauros et domare et iugo subi
gere posset occideretque draconem pervigilem et eius
dentes sulcis immittere et ex dentibus surge
tes armatos in pernicie sua convertere sineret
et hoc pacto qualiter illi ad aureum vellus
iter primum esset. Qui cum tali instructus mo
nitus pe
rgisset omnia in predam devenit optata
et ea sublata clam cum sociis et medea fu
gam arripuit. Sane verum omnes non tenu
isse iter in reditu satis constat cum her
cules et reliqui fere omnes ad propontidem et
helespontum venisse legantur. Quidam Jasonem
scribant velle hibera hostium intrasse et inde
ad eam usque partem devenisse in qua diviso
hister in adriaticum fertur et ea intrasse in
adriaticum devenisse. Quod aristoteles ubi de
mirabilium auditu asserit dicens quod cum ibi
loca innavigabilia sint Jasonem navigabilia
bilia fecisse per cyaneas cedentem. Et ad
probationem huius itineris dicit quia locali
ta per que Jasonem iter fecisse tradetur admi
randorum plena et crebra per eadem a Jasone
altaria inveniri composita et in una adriati
ci maris insula diane templum a medea de
dicatum preterea et opidum pola quod in nonum
usque eum pervenerat a colcis colonis primo
habitatum. Hec meo iudicio navigationem
non probant immo pocius possent firmare
quod alii finxisse arbitrantur Jasonem scilicet quondam
potuit nam petisse iter. In obstantibus
navigationi montibus portantibus sociis navem
humeris superasse montes et in histrum crisal
primum devenisse flumine et aras et altaria
que narrantur peragendo fecisse. Sed quodcumque
tenuerit iter constat aureo cum vellere in

priam rediisse et illud ut lactancius dicit chorinthiorum creonti regi detulisse. Is ante cum ex medea duos suscepisset filios eius quod opera immor(?) fratris euson et a filiabus trucidatus pelias seu dominum enormitate seu ex causa alia fecit ea repudiavit et ut dicit lactancius glaucem assumpsit uxorem. Seneca vero poeta in tragedia medee eum assumpsisse creusam creontis regis chorinthiorum filiam ostendit ob quod indignacionem cum maleficiis medee regia et nova coniuge ut asserit Seneca viderat(?) combustam ab eadem oculis suis vidit quos ex ea susceperat filios gladio lanari. Et hinc subsequi puto quod lactancius asserit eum glaucem accepisse. Tandem tamen ob suum crimen medea que ab egeo in coniuge suscepta fuerat aufugisset ab eo iterum a iasone thesalia pulso ut ait iustinus est et cum ea colcos iterum transfretavit oetamque senem medee patrem regno pulsum reduxit in regnum et multa insuper per asiam egit magnifica in tantumque ut ivide(?) dei vitum coleret et suo nomine templa construerent plurima. Que postea alexandri macedonie iussu forsan eius glorie invidentis demolita sunt. Qualis tamen illi finis fuerit aut ubi legisse non memini. Hiis historie tamen sunt iste recitate. Quedam sunt poetica fictione velata que si possumus aperienda sunt. Legitur enim primo eum tauros eneos ungues(?) pedes efflantes naribus ignes domuisse quos ergo reor regum colcorum proceres insuperabiles viribus elatique spiritus fuisse quos non bello sed oratione atque curialitatibus superatos puto et in suam medee quam singularem tractans populares ad seditionem disposuisse et ceso per fraude dracone pervigili in perfecto custodie regum et ob eius mortem quasi seminatis dentibus i. dissensionum causis adversum se ipsos armarent colci et in bellum prorumpentes adeo fatigarent ut demum a iasone subigerentur facile atque diviciis nudarent et aureo vellere id est grege ovium preciosissimum vellus hunc arbitrar primus fuisse qui longa navi navigaverit. De thoante et euneo iasonis filiis

Thoas et euneus filii fuere iasonis ex ysiphile ut satis patet per stacium in thebaide credimus quippe est eam pregnantem ex iasone a colcos eunte remansisse et ut comprehendi puto cum gemellos peperisset neque fas esset apud lemniades masculos alere eam illos alendos alibi transmisisse et cum ob detectum servati patris facinus regno pulsa fuisset et a piratis capta atque ligurgo regi nemeo vendita aut tamquam serva tradita ministrasset postea illos vidit. Quorum cum adolevisset et cum adrasto rege in thebanum bellum ireant audiret quod eam in silva menea casus recitatem suos adrasto illa enestigio matrem cognoverunt et ne ligurgi regis ob male servatum ophelte filium eam surripuerunt. Quid aut ex eis postea actum sit michi incognitum est. De philomelo iasonis filio qui genuit plutum

Philomelus ut scribit Rabanus in libro de originibus rerum filius fuit iasonis nec de eo habetur aliud nisi quia plutum genuit. De pluto filio philomeli qui genuit parantem

Plutus ut scribit ysidorus in de ethimologiis filius fuit philomeli de quo nil aliud nisi quod genuit parantem. De parante filio pluti

Parantes filius fuit pluti ut scribit ysidorus in eodem libro ibidem ait enim parion insulam tenuisse eamque et eius opidum parion de suo nomine nuncupasse eum primo minoia vocaretur. De polimila Eusonis filio

Polimilas ut leoncius asserit filius fuit eusonis. Cum leoncius dicit eusonem preter hunc nullum fuisse filium verum ego plus fidei antiquitati fuisse exhibeo qua habemus iasonem eusonis fuisse filium quam autori novo. Est tamen possibile iasonem fuisse binomium. De alcimedonte Crithei filio qui genuit Epitropum

Alcimedontem filium fuisse crithei leoncius dicit asserens a pherecide recitari ab alcimedonte moriente epitropum primum filium suum pelie fratri relictum. Quem cum mater chironi nutriendum dedisset grandis a pelia colcos missus est. De epitropo alcimedontis filio

Epitropus secundum leoncium filius fuit alcimedontis. Qui ut refert pherecides a matre chironi centauro alendus traditus est. Et cum adolevisset in patriam rediens pelie patruo patriam petiit hereditatem a quo colcos missus est velus aureum quesiturus. De pherita crithei filio

Rabanus

ysidorus

Leoncius

Phexita filius fuit crethei ex tiro suf
sceptus ut in odissea testatur homerus
De amithaone crethei filio qui genuit
melampum et byantem
Amithaon ut in odissea homeri legitur
crethei fuit filius ex tiro susceptus
hunc homerus dicit bellicosissimum fuisse
hominem neque de eo amplius nisi quod mela
mpum genuit et byantem
De melampo amithaonis filio qui
genuit theodamantem
Melampus olim augur insignis filius
fuit amithaonis ut in thebaide tes
tatur Statius ibi sacra monere deum solers
tibi cura futuri etc in fine primi iij versus Et
ut ante lactantius hunc filias preti regis
ab insania curasse ut ibidem ubi de preto Et
sic unam ex eis in coniuge et regni portio
nem consequutus est fuit quippe melampus
iste herbarie artis peritissimus ut veteres
tradit et theodamante filium superstite liquit
De theodamante filio melampi
Theodomas filius fuit melampi sta
tio teste qui dicit insignem famam secundo
quod melampode creditum theodamanta voluit
Et fuit hic theodotius augur egregius
adeo ut absorpto terre hiatu amphia
rao apud thebas adrastus et reliqui
principes qui secum thebas obsidebant eum
absorti loco substituerunt De byante
seu bya amithaonis filio qui ge
nuit manthione et anthiphatam
Byas amithaonis fuit filius ut
theodotius dicit ex quo homerus
historiam refert qualiter pero nelei filia
nupta sit eneqmdi est ubi de pero scri
bit plene nec aliud de eo legitur nisi quod
cum coniuge habitaverit apud pilum nelei ci
vitatem et quod ex ea susceperit filios du
os manthione et antiphatem De
manthione byantis filio qui genu
it clitonem et poliphidem
Manthion ut in odissea scribit homerus
filius fuit byantis ex pero nec
ex eo aliud refert nisi quod genuerit cli
tone et poliphidem
De clitone manthionis filio
Cliton manthionis fuit filius ut i
n odissea testatur homerus ubi dicit quod
cum esset forma et decore conspicuus eum
ab aurora raptum nec ultra usquam compa
ruisse dicit tamen barlaam hunc ad orientales

partes abiisse et ibidem de reditu in patriam
non curans quibusdam populis imperasse et
ob id fictum eum ab aurora raptum
De poliphide manthionis filio
Qui genuit Theoclimenum
Poliphides filius fuit manthionis ut
homerus dicit in odissea ubi eum egre
gium fuisse vatem asserit et amphiarao
in bello thebano ab hiatu terre absorpto
substitutum ab argivis ubi statius amphi
arao suffectum dicit theodomante melampi
filium hic theoclimenem genuit
De theoclimene poliphidis filio
Theoclimenes ut in odissea placet
homero filius fuit poliphidis Et
cum moraretur in argo civitate et haberetur
augur insignis ibi hominem interfecit Ob
quam causam cum inde discessisset et in pi
lon civitatem venisset exinde cum thelemaco
filio ulixis abiit in ythachiam
De anthiphate byantis filio qui
genuit oycleum
Anthiphates ut asserit homerus in o
dissea filius fuit byantis ex pero coniuge
susceptus nec ex eo aliud legitur nisi quia
genuit oycleum De oycleo antiphatis
filio qui genuit amphiaraum
Oycleus eodem homero teste fuit filius
ut in odissea dicit anthiphatis et
amphiaraum vatem genuit quem nonnulli
lyncei regis argivorum ex ypermestra
filium fuisse arbitrantur De amphiarao
oyclei filio qui genuit almitonem
amphilocum et cantillum
Amphiaraus quidquid alii dicant oyclei
fuit filius ut in odissea testatur
homerus et Statius in thebaide dicens Ta
dem progressus adactus oyclides quidem hic augur
inter veteres augures vates clarior habetur Qui
cum adrastus argivus rex bellum adversus
thebanos initurus esset monente una cum
melampo visurus quid futurum esset argi
vis si bellum adversus thebanos assume
ret ascendit Et cum multa alia vidisset se
si in bellum iret non rediturus in patriam la
tebras petiit et enrudici coniugi sue ex qua
iam quosdam susceperat filios tamen tamquam fi
dissime latebras suas patefecit Sane cum
instarent argivi principes ut in thebanos
irent eum quod solum perquireret nec inveni
re posset contigit ut enrudices argie filie
adrasti coniugis pollinicis videret monile Statius

q̄ olim vulcanus hermioni pronuge sue
coniugi cadmi dono dederat et illud deside-
raret et inde cū argia in compositione venes-
mo nili suscepto amphiarau patefecerat ut
in thebaide plenius describit statius Sic
igit̃ amphiaraus coniugis fraude detectus
cū aliis argivorum principib̄ nō rediturus
iuit in bellū in quo dum die quadā armē-
tiū misitqȝ plus intrasset atqȝ acī
in thebanos pugnaret repente terremotu
so ingenti et ea in parte in qua consiste-
bat vorantie tellure patefacta absorbtus
ē maxima suspitiū turbe hunc statius ar-
matū vivumqȝ in conspectu ditis descedisse
describit et poetico more multa perorasse
dicit q ad propositū nl affert fuit tamē
ea tempestate tanta veterib̄ cecitas ut quē
dei iudicio atra absortū crederent animū
dei vino deū etiā extimaret eiqȝ ea ipse
in q absorbtū noverat tamqȝ deo templū
construerent et aras dicarent et sacerdotes consti-
tuerent et ritu dei illū colerent hunc aut̃
iuventū in libro naturalis historie dicit plin⁹
fuisse ignispicū qd utrū credā nescio
avem aut legisse apud caldeos nembrot
opus fuisse qui p multa secula precessit
amphiaraum

De almeone amphiarai filio

Almeon amphiarai vatis et erudicis fi-
lius hunc amphiaraus in bellum
ire coactus nequitia in se erudicis aperit
eiqȝ future mortis sue vindictam reliquit
Qui in defuncto preteritorum patre precepti sup-
to ut priam pietate servaret in matrem
impius fuit et eam perimit

De amphiloco amphiarai filio

Amphilocus ut in odissea dicit home-
rus filius fuit amphiarai ex eri-
phile susceptus nec de eo legi amplius

De catillo amphiarai filio qui genuit tyburtium catillum et coracem

Catillus ut ait solinus in libro mi-
rabilium filius fuit amphiarai de quo
sic scribit catillus ei amphiarai filius post
prodigiale patris apud thebas interitū obe-
diens iussu cū omni fetu ver sacrū missus
tres liberos in ytalia procreavit tyburtiū
Coram et catillum qui depulsis ex oppido
sicilie veterib̄ sycanis a nomine tiburti fris
natu maximi urbe vocaverunt hec solinus

De tyburtino seu tyburto catilli filio

Tyburtinus seu tiburtus filius fuit
catilli secundum solinum et ab eo quia natu ma-
ior esset tybur civitas a fratrib̄ denominata
est. Plinius aut̃ in libro suo de historia
naturali dicit Tyburtes multo ante romā ori-
ginem habuisse et apud eos dicit extare tres
ylices tyburtino eorum conditore vetustiores
apud quas inauguratus tradit̃ tradunt
aut̃ eū scilicet tiburtinum filium fuisse amphia-
rai qui apud thebas obiit una etate ante
yliacum bellum

De catillo filio catilli

Catillus catilli fuit filius filii amphi-
arai ut solinus asserit ubi supra Qui
sicut cato facit testimonium archas fuit et
classis evandri prefectus et tyburis conditor

De corace primi catilli filio

Corax ut solinus de mirabilib̄ mun-
di dicit filius fuit catilli eius scilicet
qui filius fuit amphiarai et una cū tibur-
tio et catillo fratrib̄ urbe cepit siculorum haud
longe a roma quā ut suspicatus sum a ty-
burtio fratre maiore tybur vocaverunt

De salmoneo Eoli filio qui genuit tyro

Salmoneus ut dicit lattancius fili⁹
fuit eoli et apud elydem regnavit
homo insolens et importabilis Nam cū
nō esset regia sublimitate contentus conatus
est se deum esse fingere unde et fabricato
eneo ponte in sublimi adeo ut elydis par-
te desup tegeret sup eo currus agitare
faciebat qui tam suo strepitu qm potius
erei sonoritate in terra tamqȝ sonum venie-
bat in tonitruum videretur Qui cum ex in-
proviso faceret ad instar tonitrui subditos
exterrebat preterea ex excelso ignitis
facib̄ in similitudine fulminum fulminum
iaculabat̃ stantib̄ satellitib̄ eius incertis
ut fulminatus quilibet si face icta non
perisset gladiis iussu suo occideret̃ Et hac
fatuitate se iovem fulminantē arbitrari
volebat verū deus vesania hac nō diu
passus est quin imo eū vero fulmine percussū
deiecit ad inferos ut ait virgilius Vidi et
crudeles dantē salmonea penas
dū flammas iovis et sonitus imitatur
olimpi et cetera hunc unica tantum filia tyro su-
perstes fuit

De thiro filia salmonei

Thiro ut in odissea placet homero fi-
lia fuit salmonei regis elydis et
ex ea inito empheu fluminis neptunus trans-
formatus in specie eiusdem fluminis cū

plinius

Plinius

Cato

ouidius

Statius

Eusebius

Virgilius

illam oppressisset duos suscepit filios Ne-
leum et peleum ut supra de eis dictum est. Hec
postea nupsit cretheo filio eoli et ei peperit
esonem pheritam et amithaonem.

De epicleo filio Eoli qui genuit podarcem

Yphicleus ut ait lactancius eoli fuit
filius et cum potens esset boues tyro
filie salmonei et matris nelei qui neleo
debebantur surripuit atque detinuit donec
byantis generi nelei aut melampi augu-
ris fratris sui opera restitueret. Verum hic est
qui cum non posset filios procreare sumpto a
melampo seu abya ut serpentis uenenum
poturet. Quo pacto confestim podarcem
genuit dicit leoncius uenenum serpentis herba
esse ex qua si gustauit serpens illico
moriens sterilibus ante consulit.

De podarce filio yphicleo

Podarces filius fuit epycleo ut lacta-
ncius asserit nec de eo aliquid plus
habemus.

De sisipho eoli filio qui genuit glaucum et creontem

Sysiphus eoli fuit filius ut satis per
ouidium patet dicentem: Reddit tibi
eolide saxum graue sisiphon urget etc.
Et oratius in odis dicit: sisiphus eoli-
des laboris etc. Ubi aduertendum sisiphos
fuisse duos et sic colos de necessitate fuis-
se plures quamquam duos tantum fuisse dicat lac-
tancius. Sed primo de sisipho uideamus.
Sisiphus primus contemporaneus fuit da-
nao argiuorum regi seu saltem lynceo eius
ti filio qui danao successit in regno nam
utrumque testatur eusebius in libro temporum di-
cens eum ephiram ciuitatem quam postea cori-
thus horestis filius a se corinthum appel-
lauit danao regnante condidisse anno scilicet
mundi iii^m dccxxix. Nec multo post secundum
alios eum scilicet sisiphum condidisse ea
ephiram anno xxx° regni lyncei qui fuit annus
mundi iii^m dccxxiiii. Et hic corinthiorum rex
dictus est id est ephire nam qui chorinthiorum re-
ges dicti sunt longe postea inceperunt scilicet
circa annum mundi iii^m c regnante latinis
enea siluio et atheniensibus melenthone pre-
codri. Et fuit rex eorum primus alectus. Et
sic iste eius eoli fuit filius cuius et crytheus
et salmoneus et yphicleus et alii horum con-
temporanei et huius fuit coniux merope
filia athlantis de quo ouidius septima
mortali merope tibi sisiphe nupsit. Et
huius fuere filii quorum secundum glaucus et
creon fuit et alter sisiphus et hic eoli

patris filius. Et de hoc superiores autori-
tates testantur potius quam de quo dictum est.
Et hic egeo atheniensi regnante fuit. Nam
ut dicit lactancius cum inter duo maria scilicet
yonium et egeum monte positum qui ithsimos
dictus est sisiphus crudeli latrocinio occu-
passet hac pena morsum patiebatur ut ho-
mines peruagantes ingenti saxo necaret. Simile
de Synnide dicit quod dum transeuntes cepisset resides
in scopulo ad lauandos sibi pedes coge-
bat intentos officio calce illos ex prerupto
precipitabat in mare. Hunc autem dicit homerus
mora traxisse in ephira ciuitate argiuorum
que postea corinthus dicta alii insuper dicunt
quod hic secretarius fuit deorum et quia secre-
ta mortalibus reuelasset apud inferos
dampnatus est hac pena ut semper saxum
ingentis ponderis euoluat. Ut ait ouidius:
aut petis aut urges rediturum sisiphe sa-
xum etc. Hunc theseus ut supra ubi de eo scriptum
inuenies occidit. Quin si filius eoli fuit esse
non potuit eius eoli cuius superior fuit sisi-
phus qui longe fuit antiquior nec potu-
it esse eoli regnantis apud liparam cum hic ia-
mortuus esset antequam ille nasceretur. Et sic
uidetur tres fuisse eolos quos indifferenter
poete uentorum deos seu omnes unum uentorum
deum nominant. Huius sisiphi fuit qui credit
ulixem fuisse filium ut ubi de eo dictum est.
Saxum autem sursum duce et demum ad in-
feriora dimitte dicit macrobius super som-
nio scipionis intelligi debere cum in efficaci-
bus laboriosisque conatibus uitam terere
quod ipso premonitum est.

De glauco filio sisiphi qui genuit bellorophontem

Glaucus ut in yliade ait homerus
filius fuit sisiphi regis ephire.
Nam in persona glauci huius glauci nepotis
aduersus diomedem pugnantis apud tro-
iam omnem genealogiam eiusdem glauci
describit ut sequitur.

De bellorophonte glauci filio qui genuit laodomiam ysandrum et yppolocum

Bellorophon ut in predicta glauci
oratione ad dyomedem filius fuit predicti
glauci fuit equidem bellorophon iste
iuuenis inclito decore conspicuus et insi-
gnis uirtutis eximie hunc rege ephire
fuisse dicit homerus qui a preto rege ar-
giuorum regno priuatus apud eum cum inberbe
diuertit tandem uxor anthia secundum lacta-
cium seu stenobee formositate eius capta in sua
compellauit libidine renuentemque quod ei
dum uoluisset inseruire preto accusauit

macrobius

Quam indignatus cum voluisset occidere cum litteris
in quibus iubebatur occidi Ariobati socero suo
deferendas tradidit illi Bellophoron autem
in Liciam veniens ab Ariobato ut moreretur ad
occidendam chymeram missus est Erat enim
chimera monstrum ut ubi supra de ea dictum
est. Bellorophon autem equo pegaso supto
evollavit ad illam atque occidit Inde cum esset
Ariobati adversus Solimos bellum de vir-
tute Bellorophontis confidens illum misit in
pugnam Quam eque Solimos expugnavit
atque fugavit Tertio adversus Amazonas
insultantes in eum arma arripi iussit Bel-
lorophon autem superatas in Lidos redux re-
gressus est Quem cum vidisset rex eius iustus est
et Athymnenem filiam suam Anthie sororem
ut dicit Lactantius dedit in coniugem cum parte
Lactantius
regni Ex quo ipse suscepit Ysandrum Yppolo-
cum Laodomiam Steneboea autem seu Anthia
cum rescisset eum a patre honoratum se ipsam
interemit Et ut placet Homero ob hoc crimine
patri filie in infamia devenerat Et eo vero
quod hic fictum est sic sentit Fulgentius dicit
Fulgentius
enim Bellorophontem quasi bullefermita quod nos
latine sapientie consultorem dicimus qui sibi
dominam spernit id est Anthiam Anthion enim
grece grecum latine dicit quem Anthia pre-
gnans est cum Protos Pamphila lingua sor-
didus dicitur et cuius uxor libido nisi sordidi
est Et bona consultatio id est Bellorophon quem
lem equum sedet nisi Pegaseum quasi pegasso
id est fontem eternum sapientia enim bone consulta-
tionis eternus fons est Ideo pennatus quod mun-
di naturam universam celeri cogitationum
theoria conscribit Preterea Bellorophon
Quid sit chimera
chimeram occidit Chimera enim quasi chime-
ros id est fluctuatio amoris quam tricapitem
dicit Fulgentius Et ideo tricapitem quia tres a-
moris sunt actus hoc est incipere perficere
Amoris actus
et finire Dum enim amor novus venit ut
leo ferealiter invadit quia capta in medio sit
nil fingat perfectio libidinis est ea videlicet
causa quod hoc ait sit in libidine valde prin-
cipalis vero quia postremo draco dicitur quia post per-
fectionem vulnus dat penitentie venenum quod
peccati etc. Sed quidquid dicat Fulgentius hoc
ut historia Chimera montem esse Licie in sum-
mitate flammas evomentem dicunt leones
proximum inferius initens in capreas a-
lens et postremo in radicibus se ipse cum ha-
bitante Quem cum illi redderent inhabita-
bilem et circumiacentibus noxium Bellorophon
ut alibi dictum est suis notus sublatis

habitabilem fecit preterea videtur placere Plinio
in libro naturalis historie ab hoc primo equo
velum compertum

De Laodomia Bellorophontis filia et Sarpedonis matre

Laodomia filia fuit Bellorophontis
et Athymnenis coniugis eius hec autem cum
virgo formosa esset Iovi placuit qui
cum ea concubuit et ut dicit Homerus ex
eo Sarpedonem peperit qui postea rex Licie
fuit

De Ysandro Bellorophontis filio

Ysander ut Homerus scribit in Yliade
filius fuit Bellorophontis et Athymne-
nis et cum esset bellum inter Licios et Solimos
adversus Solimos acriter pugnans occisus est

De Yppoloco Bellorophontis filio qui genuit Glaucum

Yppolocus ut dicit Homerus Bello-
rophontis fuit filius ex quo nil a-
liud recitat nisi quod Glaucum genuerit

De Glauco Yppolochi filio

Glaucus Yppolochi fuit filius ut ipsemet
in Yliade de interroganti Dyomedi
dicit Nam cum iste Troianis venisset ad-
iutor et die una aliquandiu adversus Dy-
omedem pugnasset cum eo tandem in col-
loquium venit et inter alia qualiter a Sisi-
pho per Glaucum et per Bellorophontem et Yp-
polocum natus sit recitavit ob quam
recitationem memor factus Dyomedes ve-
teris amicitie predecessorum suorum secum con-
venit ne amplius invicem pugnam inirent
et hinc inde datis sumptis quod muneri-
bus discesserunt iste tamen Glaucus in prelio
postea occisus est

De Creonte Sisiphi filio qui genuit Creusam

Creon rex fuit Corinthiorum et Sisiphi
filius ut Medee verbis in tragedia
eiusdem Seneca poeta demonstrat dicens
Seneca
non veniat unquam tam malus visus dies
Qui plebe fœda misceat plenum inclita prole
Sed nepotes Sisiphi nepotibus etc. Credo
hic intelligi Creontem hunc Sisiphi latino
fuisse filium et ob id Medea tanquam ex-
tirpatrix peccatores Sisiphi nepotes
hic respondit suis filiis consanguineos fuisse

De Creusa Creontis filia desponsata Iasoni

Creusa ut satis premisso supra patet
filia fuit Creontis Chorinthiorum re-
gis et desponsata Iasoni Quam ob rem
indignata Medea cantaminibus suis igne
inextinguibili scrineolo inclusit illudque fir-
matum tanquam iocale aliquod ad eam

gium filius ymmeritudam eidem cirense p
filios primulos misit Que cu visina q
innumeris mitteret scrineolu aperiuisset euo
lauit ex illo ignis confestim qui cirensam
regiam cu creontis combussit omnem cu iam
medee filii premoniti discessissent De
cephalo eoli filio qui genuit hesperum

Ouidius

Cephalus eoli fuit filius ut de eo loquens
carmine sonat ouidius ubi dicit Aspi
cit eolide ignota ex arbore factam etc. hinc
fuit uxor procris erictheri regis filia Ea

Finus

tamen dicit finus cephali fuisse filia fuit
et hic ab aurora dilectus ut dicit finus illi
dedit canem vocatum lelapam et hastilia duo
omnia que vellet contingentia eo quod venatio
nibus delectaretur Amicum eius postulatum am
plexus vidit cephalus se insinuandum hinc
cum coniuge mutue castitatis Cum aurora
castimonia procris quesita tum sortitus expe
riaris Cum tamen se mercatorem finxisset et
immensa munera promisisset eam in sui de
siderium flexit et turbatus se maritum con
fessus est. Ouidius vero dicit quod cum auro
ra cephali videretur amplexum et hic nil pre
procrim amaret ab aurora indignante
dem Siste tuas ingrate querelas procrim ha
be dixit quod si mea prudentia mens est non
habuisse noles etc. quibus auditis cepit
cephalus de pudicicia coniugis suspicari
et experturus in mercatorem se transtulit
et donum veniens sua cum omnia castitati
contingentia oculet acceptis desistere no
luit Tandem pseuerans in proposito muneri
bus pacti est eius concubitum quo facto se esse
cephalum demonstrauit procris autem crimine
conscia erubescens in siluas abiit et ad
hesit dyane cepitque una cum ea venari
cum dyana canem dedit et iaculum procris
cum precibus ad se reuocasset cephalus ab
ea canem et iaculum habuit ipse autem venatio
nibus vacans more solito feruescente sole se
recedebat in umbras auram refrigerium ta
cantum vocans Rusticus autem quidam
nympham vocari credens procri retulit
Que zelo percita ut videret quenam esset que
vocata accederet inter virgulta vallis se
abscondit Et cum audisset cephalum blan
da voce auram vocantem mouit se paulu
lum ut videret quod vidisse noluisset Cepha
lus viso virgultorum motu feram ratus
iecit iaculum et mandatens vulnerauit
uxorem Que in vlnis eius suscepta ouis
ne aura loco sibi ducetur vxor a cephalo ex
pirauit Anselmus autem videtur credere hanc
auram fuisse feram et scribit cephalum ex
ea suscepisse filium hesperum Nos et theo
doncius arbitratur et sic erit historia et non
fictio quod narratur

De hespero cephali filio

Hesperus autem a superiori filius fuit cepha
li ex aure seu aurore ut dicit anse
lmus ubi de ymagine mundi de quo nomine
excepto nil aliud reperitur De athama
te eoli filio qui genuit phrisum helle
learchum et melicertem

Athamas rex filius fuit eoli ut satis
apud ouidium patet ex quo talem finus his
toriam refert dicit enim quod athamas habuit
nephilem uxorem ex qua suscepit frisum
et helle verum cum insania liberi patris agita
ta in siluas abiisset athamas filius eius
ynoem cadmi filiam superduxit nouercam
Que ut nouercarum mos est priuignis exi
tium machinata cum matronis egit ut fru
menta serenda corrumperent Quo pacto fa
mes valida subsecuta est tandem cum
ad consulendum apollinem missus athamas
ymo cum qui missus fuerat dolose cor
rupit egitque ut referret ab oraculo de
nephilis filios ad famem auferendam immola
dos quos et ipsi accusauerunt quod frumenta
incedissent athamas at inuidia plebis
timens phrisum et helle publice arbitratum qui
sit nouercam clam autem illis salutare consul
sit remedium egitque ut phrisus aureum
abduceret arietem Cum ynomis intu
mentis vnatum helle sorore sua illum
conscendens mortem euitauit et abiit in sup
addit ouidius junonem excitasse ab inferis
furias in athamantem Que venientes in
aulam in qua forte tunc erat athamas cum
colubribus uectis intanta dederunt insa
niam ut dum videt ynoem ad se venientem
cum duobus filiis leenam illam credens et filios
suos leene catulos Quamobrem emisso
clamore ingenti in eos irruit et learchum
ex filiis alterum ex vlnis matris exceptum
toties viribus illidet saxo Quod yno videns
trica cum melicerte filio altero fugiens
se ex rupe que leucotoea dicitur precipitem dedit
in mare Quid tandem de athamante factum
sit nullum extat vestigium Junonem regno
eorum et dimiciarum deam thebanis infestam
sepissime poete dicunt ut crebra rethu

apud eos mutatio ex qua p(ro)festo plis mala (con)secut(a) plurima. Veru(m) q(uod) circa ad athamantem spectat dicit barlaam ynonis odium in privignos exijsse ut ope cuiusda(m) arietis nuttoris phrixi phrixus ipse cu(m) sorore helle cu(m) om(n)i ornatu regio et thesauro aufugerent. q(uo)d yno dolens no(n) tantu(m) athamatem infestabat verum q(uod) regnu(m) spoliasset divitijs et splendore regio s(ed) (et) om(n)es regni p(ro)ceres in eu(m) tanq(uam) in regni desolatorem incenderat quib(us) impulsus athamas et in ynone(m) accensus no(n) in ea solu(m) s(ed) et in filios quos ex ea susceperat die quada(m) more furentis irruit (et) sequutu(m) exinde est q(uo)d sup(er)ius dictu(m) est.

De phrixo et helle filijs athamantis quorum phrixus genuit cythorum.

Phrixus et helles filij fuere athamantis regis et neophiles in quos du(m) yno noverca machinaret(ur) in mortem ipsi q(ue) ut dicit lactanti(us) p(er) insula(m) ferret(ur)

lactanci(us)

interventu eis aure(us) aries aurei velleris apparatus est. Eusebius aut(em) sup(er) dicit apre(hen)sa q(ue) iubente illu(m) conscenderunt abo collocos u(er)sus petituri salute(m). Quos cu(m) p(er) mare deferret ar(i)es contigit ut helles perterrita caderet in pontu(m) et confestim a vertigine raperet(ur) aquaru(m) ex quo secutu(m) e(st) ut eternu(m) illi ponto cognome(n) imponeret. Nam ab ea demersa deceto semper hellespontus illa maris p(ar)ticula in qua periit appellata e(st). Phrixus aut(em) incolumis devenit ad oeta(m) colchoru(m) rege(m) a q(u)o ab eo comiter fuisset susceptus ip(s)o(rum) iuris in pretiu(m) ariete sacrum superis alij marti tn (con)secratu(m) volunt. Et ut scribit pompon(ius) mela in(tr)a phasis flu(min)is hostia oppidu(m) a themistagora milesio conditu(m) est et phasim denominatu(m) penes quod frixi templu(m) et lucus fuit nobilis aurei velleris ariete.

Euse

Phrixo tandem oeta filia(m) dedit in coniuge(m) puto ego calciope(m) veru(m) cu(m) oraculo dicente audisset ut sibi caveret ab coli p(ro)le sciret q(ue) phrixu(m) coli nepote(m) esto illi filia(m) in coniugem dedisset et iam phrixus ex ea filios suscepisset sibi magis timens q(uam) q(ui)d pavoret ad evitandu(m) p(er)iculu(m) illi p(re)vidia(m) tu(m) phrixu(m) interfecit in tantu(m) q(uo)d aut(em) hic fabulosu(m) videt(ur) et si sup(er)ius sedm(?) opinione(m) barlaa(m) expositu(m) sic libet alioru(m) sensu(m) appone(re). Sunt ergo qui dicant phrixo et helli nave(m) ad fugam fuisse

parata(m) cui aureus aries ee(ss)et insigne. Eusebius aut(em) dicit a palefato affirmari ariete(m) vocatu(m) fuisse nuttore(m) p(er) quem a novercalib(us) insidijs liberati sunt. Sed quid ergo dijs seu marti consecratum fuit a phrixo si navis tn aut nuttor aries fuit. Ego aut(em) q(uo)d dicit barlaa(m) aut veru(m) aut veritati p(ro)ximu(m) reor et q(uod) a m(at)re sit illi aries apparatus sic p(otes)t intelligi dixim(us) n(on) sup(er) ea no(n) mortua s(ed) i(n) silvas aufugisse q(ue) vivens potuit tanq(uam) co(n)stria filio revelasse thesauri locu(m). Et sic arietem aureu(m) p(re)parasse. Marti aut(em) io co(n)secratus e(st) aries ut intelligam(us) reges co(n)servare thesauros et servare ut eis opitulantib(us) volentes bellum possint inferre aut a se instante oportunitate repellere. Scribit insup(er) eusebius hec fuisse q(ua)ndo regnante athenis ericthoneo argis vero abante anno mundi iij(m). dccc xlij(o). s(ecundu)m at alios regnante argis p(re)to anno vero mundi iij dccc xlij

De cythoro phrixi filio

Cythorus filius fuit phrixi ut in cosmographia testatur pomponius dicit enim circa parthenium amnem int(er) alias ee cythosoru(m) civitate(m) a cythoro phrixi filio posita(m) hic cu(m) alijs phrixi filijs ut dicit lactanti(us) phrixo occiso intravit mare ut ad athamatem avu(m) aufugeret s(ed) naufragio vexatus ab eusone iasonis patre una cu(m) fratrib(us) suscept(us) est nomina tu(m) fr(atru)m no(n) vidim(us).

De learcho et melicerte filijs athamantis.

Learcus et melicertes filij fuerunt athamatis ex ynone cadmi filia ut sup(er)ius dictu(m) e(st) hic ut p(re)mostratu(m) p(ri)mus periere. Na(m) learcus sago illusus a patre obijt. Melicertes aut(em) cu(m) se una cu(m) eo yno in m(ar)e dedisset in undas absorpt(us) est. Aiunt tame(n) venerem misertam eoru(m) orasse neptunu(m) ut n(umer)o deoru(m) maris illos ingereret q(uo)d factu(m) e(st). Et ob id yno leucotoe vocata e(st) a rupe ex qua se deiecit in mare latine tn a matuta dicta. Melicertes vero palemon deus e(st) q(ui) latine sonat portunus et venatio(n)e p(ro)p(ri)a templis et sacris ritu deoru(m) culti fuere iam dudu(m). Eusebius aut(em) dicit melicerte(m) ab eta navigio ithsmos adisse eu(m)q(ue) demu(m) ab ethiope rege susceptu(m) ithsia

Euse

sacra q in honore neptun celebrabant sca
melithertia. Et hinc e q a neptuno inno
deorum asscripti sunt. Theodontius addit cum
dicat q cum yno forma valeret et etate et
melicertes speciosissimus esset puer et fugi
entes navigio devenissent et ad sisiphum
qui et ethiops a nonnullis vocatus est ipum
ethiopem in libidinem yno eorum abusum
fuisse concubitu et in primum eius eos ma
ris fecisse deos et sic apparet venerem
per eis impellasse et alibi dicat sed theodo
tius ethiopes illos prefugos portu prefeas
se eis q in cotidianos sumptus pro vectione
ex portu dedisse. Et hinc illis nomina immu
tata. Cur autor alexandrum ma
chedonem et scipionem affricanum
inter Jovis filios non apposuit.

Poteram si placuisset tibi rex amplissime
ceteris Jovis prolibus duos illustres ad
dere viros alexandrum scilicet machedonem
asie domitorem et publium cornelium scipio
nem cui concessum est et hyspanias ab afris
occupatas recuperare et ipsos affros rome
subigere verum quia horum iam eius in desuetu
dinem abisse videtur stulticia vetus illa q
gloriabatur insignes fictoribus generi deorum
asscribi et illa advenerunt secula in quibus
per virtutem claritas queretur hac contu
lisse illos fictione potius q splendor vi
deretur ridiculum omittendos censui preterea
quia ambitione quadam atque fraude aut tacit
nitate respuit non satis iuste concedit
passus in primo Alexander est fabulatus
Jovem aurtuis in specie cum olimpiade
matre iacuisse et se genitum ex concubitu il
lo inde ea non contentus titulorum multipli
quos fortuna audacie sue faveris sple
dori addiderat suo quod satis vulti
fabula non videbat quesitum fraude Jo
vem in patrem sibi querere conatus est
sacerdotibus ad hoc amonis libici sub
ornatis. O insipidum inclitum iuvenis desi
derium male potius se ex adulterio q
ex connubio genitum malle matrem hre i
cestuosam potius q pudicam malle dra
conis se filium credi q philippi clarissi
mi regis et potius spurium q legitimum
arbitrari. O mortalium mentem non soli
iamens sed detestanda gloria ie qui attine
in oculis amicorum patiebatur mortalia p
mendaciorum fastimatores ab eis se i
mortalem existimari cupiebat insipi
de sed quid tamde hanc ob causam reicit

merito ne fraude gaudeat qui virtute
poterat laudari. Scipio autem et si mur
mure vulgi dicatur a Jove in specie
serpentis in cubiculo matris versato genitus
tus et ob id cum noctu eunti in capitolium
multi latraverunt canes occurrentes et eius
operantibus meritis videtur aucteri fa
bule fides. Et si non negaverit eum sapi
entissimus esset confiteri indigna voluit
quamobrem eum fimiolo honori tacite re
nunciasse videatur et non est meum illum ei
de expresse concedere. Et sic tamen inspicia
alios Jovis aperiri filios vel nepotes
et sibi fecerit prosapia finem ergo eq libel
lo conficiam

Genealogie deorum gentilium secundum
Johannem boccacium liber xiii^us explicit
Incipit liber xiiii^us feliciter In quo autor
ob invigationem respondens in hostes
poetici nominis invehit. Prohe
mium. Rubrica.

Orci domos opacas
et celo remotissimas
animarum sontium se
des etsi titubanti
gradu via tamen lucu
pina perambulam
mus et maris amplissimi non solum scab
sa litora quinimo et insulas vario sub
sole iacentes indefessa naviga. per cir
cuitum quesivimus omnes ac insuper eius
profundissimos gurgites adeo profunditu
quadam meditacione sulcavimus. Et nep
tuni ceruleas edes atque prothei senis et
nimpharum choros ac thalamos ac etiam
himos pelagi belluas et agmina piscium
et fluminum vidimus capita post hec et
urbes preclaras et umbrosa nemora sil
vas imas celsos montes et lubricas val
les et abscondita rupibus antra necnon
et egira tantum longissima ac solitudines
ipso horrendas nomine peragravimus et quasi
sumptis dedali pennis audaci quodam vola
tu in celum usque meditacione delati Jovis
aureum thronum solis auream domum deorum
atria templa ingencia gemmis et auro co
spicua et consistorium superum mira luce
splendidum atque verendum et syderum clari
tate perpetuas et eorum flexus atque refle
xus et admirabili compositos ordine
motus prospeximus et undique clementissi
me rex invicto praemissum veteris industria
tum exquirit concessum est de super frugmita

Liber xiiii

collegimus et in unum corpus qualecunque sit pro
viribus ingenii mei redegimus adeo ut a De-
mogorgone quem primum deorum omnium eruere
prisci duce initio sumpto per eiusdem successi-
ones ordinate ad quintum usque Iovis tertii
filium colum(n)e eius quam coli athamantem et a-
thamantis learcum et melicerte filios dedu-
ximus omni diligentia adhibita ut tuum
desiderium impleret. At inde ne in aliquo
tue voluntatis videretur omissum aut quos repe-
rimus ex antiquis aut quos mea sententia ap-
probavi fictionibus cunctis sensus apposuimus
ut ipse prestante deo visurus es. Quibus
sic peractis quasi in exitum a principio sta-
tione sensim venerimus suadebat quietis
desiderium ut in litus ex navigio prosilire
et sacro gratiarum deo exhibitori rite peracto
laborum victrici crinibus lauros apponere et
inde in exoptatum otium me attamen asilum
longe probabilius metus desuper infundit ad-
monemur enim auctore prudentum et ex preteritis
quid futurum sit coniecturam prenoscimus.
Agitari quippe procellis infestis novimus
in ponticis usque non comminuta sunt per maxi-
ma etiam convenire navigia. Quid inde ergo na-
vicule future arbitrandum est si medio in
salo soluta et absque gubernatore linquatur.
Non ergo primus adhuc superest labor pe-
rursus quippe alliganda est continenti et an-
coris firmanda validis ac etiam quibus possu-
mus tegenda tutamentis est ne ab igne
strepentis etheris fulminibus exurantur seu
ab ymbribus mixtis grandine diluatur
aut a stridulo aquilone turbido austro
furenti euro libito alius quam nullo prelati-
bus ordine scopulis aut litori illidatur
vel forsan ab undis fluctuantibus absorbea-
tur et pereat quam sudore plurimo per euripos
et sonantia saxa per maris estus et mille
pericula incolumem itineris in finem usque de-
duximus. Et ne quid tunc peregisse videar
dum obiecta iam dudum aut obicienda in poe-
sim et poemata ab hostibus poetici nominis
viribus veris retudero. Non equidem et me nimi-
quot et qui ignari iam duxerint non hutee in
grim visore. Et hinc dum hoc perlegent
opus invidia infestante quid in poetas
et quid in me dicturi sunt satis percipio.
Labori igitur huic extremo quem duobus volu-
minibus vindicabitur auxilium desuper fundat qui
Rex omnium et eius principium et finis.

Alloquitur autor Regem

Tenemet opitulante domino Ihesu quem sic im-
positum est Rex illustris opus hoc an-
tequam alibi gradum flectat in sacras celsitu-
dinis tue manus ut tuo iussu factum est se
primo illius exponat iudicio et eidem pro viribus
prestet obsequium. Quod postquam benig-
ne susceptum conspexerit omne et sublimi in-
genio tuo partes eius quascunque discusseris
mirabaris quod in tam extensum volumine pos-
tulatum tue claritatis evaserit quantitatis
quod ob librorum penuriam multis in locis non
satis integrum putem et forsan legens
latentes nuper subruendi cortice sensus ne
proditos in luce non aliter quam si ex igneo
globo recentes scaturire latices videas
mirabundus aspicies teque ipsum modesta
quadam delectatione laudabis quod iam dudum de
poetis vera arbitratus sis eos scilicet non fa-
bulosos simpliciter fuisse homines ut inudi
quidam volunt sed eruditissimos quidem atque
divino quodam animo et artificio preditos. Verum
collectis omnibus qualis de opere toto tua futura
existimatio sit non satis certum habeo hoc tamen
mecum cogito te de corpore et membris sola a-
gente iusticia sanam et integram laturum
sententiam ac etiam opinor quia minus apta
recta caritate tua redargues et commenda-
bis quod laudanda cognoveris. Magnum quippe
primo maximum hoc mihi erit et iam spe ipsa
letor et gaudeo. Ceterum cum iam visum illud
in amicorum manus inscendum tradideris
et sua licentia prodibit in medium vereor non
eque sicut ab omnibus ponderabitur laude.
Nec novum hoc erit sub sole trahit sua
quemque voluptas. Preterea livor edax leta-
lis vinculum pestis adeo occupavit a primevo
hominum pectora ut rarissima eo convicte
equa in que manus prestent iudicia. Quia
ob eam in eum surget rabido latratu pluri-
mi et quas reperient partes minus acri so-
liditate firmatas morsu impio auferret
et discerpent adversus quos quorum ex veteri
more iam verba et obiectiones ariolor
ut iam dixi ne longius labor resolvatur
facile et ignitis ardentibus spiritibus evolet
in cinerem et favillas oportunis responsionibus
occurram visum est. Oro tamen ut et ipse Rex
optime cum laborum die una mecum gladium
suum pectus opponas securus si feceris hos-
tes laboris mei tanquam fumus in auras eva-
nescent.

Punica adversus ignaros

Concurrent ut sit ad spectaculum nomi
operis non solum vulgus ineptum sed et
eruditi quiescent homines Et postquam undique
conspectauerint non dubitem quin aliquem veri sit
probitate venerabiles et integre mentes atque
sciencie qui tua sequentes vestigia commendanda
laudabunt et affectione quadam sacra in
nimis probanda venerabuntur Quibus ergo bl
dire quas agere obsequium prestare et eo
rum tenebras collaudare iniusticia sed longe maio
rum multitudo corona in circuitu stat in
vineas minime bene compacti operis et quas
cumque medias si quid erit impinget oculos a
meliora vidisse quod mordeat quam inuenisse
quod probet aduersus hos iam superest bellum
in arma sumenda sunt et melioribus viribus
ut conculcem nunc est Sane non in totum sit
agmen Nam turmuentus forsan opprime
re facile sed distinctis aciebus ut assues
tant etiam in magnis et paulatim contineant
hostes invincibiles primo corripienda sunt
Jacula Sunt hic ut reliquum summamus
vulgus homines quidam insam quibus tanta
loquacitas est et detestabilis arrogantia
ut aduersus omnia quorumcumque probatissimorum
hominum presumant clamoribus ferre sententiam
eos florificare vilipendere et si quam tur
pi dampnare sermone Qui postquam boatu
sonoro quasi magni sint predicent decus
se ydiotas confessi sunt veluti nil aplius et
in sua ignauia nichil possint summum bo
num commessacionibus libidinibus et inhertia ocio
vacare existimantes in taberniis atque lupa
naribus sompnolentia vino pre tendentes potu
la et copterna comitantes crapula eruditorum
hominum vigilias meditaciones et studia ho
nestosque labores et modestia spurcido ore
dampnare et sine obscenitatibus fedare cona
tur ex quo fiet ut hoc viso opere videntes di
cant Ominsipidus hic quantum dulcissime
quietis quantum temporis optimi perdidit quan
tum frivoli laboris impedit quot membra
nas amisit et incassum versiculos exarauit
Nonne sacius fuerat amasse potasse dor
misse et tamquam inde tempus voluptatibus tra
misse quam has scripsisse nugas profecto qui
se prudentes vocari volunt stultissimum ge
nus hominum est Nam perdito lucubracionibus
tempore antequam diem unam letam senciant
dampnando probanda in morte concidant et
qua civitas o sanum o venerabile iudicium ex
lenonum bachanalibus ex senatu ignatori

torum extraneis manducorum atque bibionum ex
meretricantium emissum fornicibus Sed quid mul
ta horum ego vituperationes illustrium virorum
splendidas laudes arbitror cum turpitudinis
participem a turpibus laudatum existimem Va
dant ergo tales et cauponibus lascivis certa
ryis atque meretriculis commentes applaudant
et sompno vinoque marcentes suas illis lau
des ingerant et sapientes viros eorumque labores
in sua luce permittant cum nil ignavo inde
centius homine nil indocto fastidiosius aut quid e
diem miserum atque caducum mortalitatis sue
corpus infelicis anime fecere sepulcrum hii apper
tam fetida olent infamia ut viuentes ast
nos ignominientes sues impigentes quam bones sa
pientes possint cum paciencia audire vel eos au
dire non possint Vadant iterum tales conventi
desinant et nedum alios reprehendere sed appa
rere si qui sobrii sunt in conventu hominum erubes
cant Aduersus eos qui cum non sint
sapientes cupiunt apparere

Prospectabit et hoc opus species homi
num altera moribus forte minus redarguenda
a priore sed prudencia non maior Et hii sunt
qui aut visu scolarium limen seque quia quorumque
philosophorum quorundam audiuerint nomina putant esse philosophos
seu si non putent ut ab aliis credantur exop
tant et quadam ficta grauitate verborum et mo
rum ponderositate visis aliquibus nonnullis libellis
vulgarium non nisi de apicibus rerum verba faciant
ut existimentur quod cupiunt apud eruditissi
mos viros versantur moventes persepe de sub
limioribus dubia ut puta qualiter tribus personis
una tamen sit deitas vel numquid possit deus
sibi simile facere aut cur non ante per mille
millia seculorum creauerit deus orbem quam
fecit et huiusmodi Et dum risu prudencium perceperit
fictis raciunculis quibusdam frivolis in con
trarium et auditis doctorum replicacionibus
atque conclusionibus quasi non satis illiosa
tis sensum sit quatientes si videant per anhulum
caput et torquentes cum cachinno faciem et
circumstantes et intuentes non aliter quam si indul
geant verecundie rudentis preteremit Et
tandem quod ex ore probatissimorum hominum in
tellexerint eorum tenuit et remississime excepit sed
nam ex memoria apud mulierculas
textrinas seu pocius si prestetur in thijs
ignaro auscultante popello uti ipsum deum
consuluerint post longum suspirium blate
rantes emittunt volentes ex hoc percipi quod
non absque labore plurimo quod dixerint inuenero

Contra indoctos

et speculatione sua ex penetralibus die me
tis emulsa sit et nō ōīō insipidis sapiētes
appareat ampliatis sermonibus non tn̄ eorum
verborum cōtextu quinimo mōc hinc mōc illuc
per varias materias saltitantes nec de aliquo
cōcludentes sed se auditores quoque inplicantes
suos seu plerumque sive liberales artes noverit
quarum persepe nomina nō noverint Priscianum
Aristotilem ciceronem augustinum euclidem atque
ptholomeum alios quoque circa has insignes
viros stomacosa quadam dicacitate negle
xisse demonstrant se tractos cientes ad
sublimiora theologie dulcedine sit et de
moribus hominum et gestis heroum ac de sacris
legibus et institutis legittimisque latoribus
Et si quando contingat poesis aut poetarum i
ncidere colloquium tanto cum fastidio illos et
poemata velut integre viderint omnia et
despicienda cognoverint dampnant vituperant
flocci faciunt et a se eiciunt ut vix
to levare possint eam irridentes et balbutien
tes aiunt musas heliconam castolium fontem
et phebi nemus et huiusmodi deliramenta hominum
inutiles esse et puerorum ad gramaticam esse
preludia Ex quibus fatuitatibus satis sa
scio quid in specie illud spectantes in me
quid in opus meum quid in poetas dixeri
sint verum verborum horum vecordie cōpaciendum po
cius quam verbis insistendum Nam cum sepe ne
nō intelligant longe minus alios intelligen
sunt ignari sunt et luce veritatis carentes
sensualitate duce se trahi permittunt quibus
caritate mea nō eorum merito dixisse veli
ut alienis omissis officiis exerceant sua
Et si hac tales cupiditate agitantur ut sa
pientes existimentur scolas intrent audi
ant preceptores libros evolvant vigilent
atque discant et palestras disputancium
solertes visitent memores ne festini
in doctoratum evolent pictagorica insti
tuti quo cavebatur ne quis scolas emensi
trans loquutus de philosophicis os aperi
ret antequam per quinquennium audisset Quod
cum laudabiliter fecerit et in bene meritum
titulum venerit si libet in medium prodeat pre
dicet disputet redarguat et castigent
atque acri spiritu suis redargutoribus insistet
Aliter autem fecisse non ostentacio sapiencie sed
demencie est

Quedam in iurisperitos paucis de paupertate laudibus inmistis.

Sunt insuper homines quidam toga aure
is bullis et ornatu fere regio in
signes nec minus incessu et morum gra
vitate atque oris facundia spectabiles
magnam posteritati clientorum caterva se
ingenti auctoritate cōspiciunt hii quidem
sunt clarissimi legum preceptores et ci
vilium presides a quibus si vite excedat
iura frenant hominum illecebres mores
extollit innocencia et quod summum est vin
cunt posteri concedit quibus rei pu
blice nō solum suis iuribus firmatur
sed per hec iusticia augetur in melius
venerabiles ergo et precipuo honore di
gnissimi sunt Sane quamvis quidam aliorum
premittent sua prudencia notas una tamen
labe fere polluti sunt omnes avari cupidi
tate laborant nec aliquid seu aliquem
laude dignum putant nisi fulgeat auro
hos ergo vetuvos existimo cum reliqui
ut prosperitate Numquid aliquid cerni opi
nio possint suis inserere legibus nisi me
fallit si morem sequentur veterem quid
obiectum sunt Consuevere quidem velit
tis rostris et procia exeuntes et potissime
dum curis paululum soluti cōvictum ami
corum venimus si contingat interloque
dum fieri mencio poetarum illos extollere
laudibus qui eruditissimi atque eloque
tissimi fuere viri Tandem post multa
absconditum sub melle venenum nō le
tale tamen emittunt Dicuntque eos parum
fuisse prudentes ingnaviam tempus omne
terentes facultate secuti sunt ex qua
post longos labores nulle consequuntur
opes Superaddentes ob hoc pauperes
homines fuisse poetas nullo splendore spec
tabiles nullis diviciis nullo famula
tu insignes volentes ex hiis intelligi
quia non divites fuere nulli preci
eorum extimanda facultas sit Que quidem
verba una cum abscondita conclusione
facile audientium animos intrant cum omnes
in avaricia proni simus et stulta credu
litate arbitremur summum bonum possi
dere divicias hac ergo impulsus presertim
antumo si labore ingenio erit nostrum
eos post multa detrimentos opus scilicet
pulcrum sed supernaturaliter et inutile su
dorem meum eo quod nunc tendat quo
ceterorum mortalium labores intendunt Et
sic nō solum adversum me apparebit di
xisse sentencia sed ex consequencia quedam
tamquam summum et detestabile malum una

nō de iurisperitis

Allegacio quam faciunt iuriste contra poetas

cum ope poetas cum paupertate dampnasse vi
debimur pia quippe et humanitati conformis
atque opinioni vulgari hec videtur obiectio et
gratiarum actione dignissima dummodo ex fonte
caritatis exundaret. In medium verum quoniam
ex offuscato appetitu inepti iudicio su
mit originem ridenda est atque abicienda
et eorum pruriginem compaciendum. Et quoniam digni
tati talium insuper defendendum est ne se post
gatos existiment obiectionem eorum verbis
aptioribus in suos ortus vertendam puto. Con
fitebor igitur sponte quod dictum est poesim nul
las auferre substancias et poetas pauperes
fuisse si pauperes dici debent qui ultro sprev
ere divicias. Sordidos autem fuisse non
confitebor eo quod poesis studium secuti sunt
cum prudentissimos arbitrarer si verum deum
catholice cognovissent. Nunc reassumen
do ne confessione mea tam ultranea videar
absolute obiectoribus tamquam victoribus aream
liquisse clamitus et obiectionem primam deducta
mus in medium. Dicunt igitur splendidi legum
interpretes poesim nullas afferre divicias
volentes ob id ut satis percipi potest eam ab inni
tadis excludere quia nullius, ut satis reliquis
sit momenti. Equidem ut iterato dixerim
dictum est poesim nullas afferre divicias
non cum assensio ut isti nolunt hoc sua
ignobilitate contingere. Verum quia speculati
varum disciplinarum non sit officium tale aut
intentum sed mechanicorum artificum seu fe
neratorum quorum in hunc finem omnis intendit
intencio quoniam ut cito vendant vel gratis pre
mitur operantur. Sic et causidici qui hinc ex
delictis hominum inde ex legum pericia sibi of
ficinas construunt in quibus venalis lin
gue malleo nummismata cudunt et aurum
ex misororum lacrimis verbositate conficiunt.
Quod poesis tamquam memor originis omnino
abhorret et renuit ex quo si dampnanda aut
parvipendenda est nullus una secum philosophie
erit plurarum integra et eius ope enitur
causas dictum nullius eque theologia cuius
demonstrationibus vite deum cognoscimus quibus
nullum unquam querendi thesauros fuisse stu
dium audivimus. Si nesciunt isti poesis ma
ioribus vacat. Nam cum celos inhiteret divinus
impulsus consiliis paucorum hominum mentes ex
alto in desiderium eternum nominis movet et sua
pulcritudine in sublimes cogitationes im
pellit traitis ex inventiones peregrinas con
dit atque ex ingeniis egregiis sermones

exquisitos emittit. Et si quando placidis
vocata plausibus e sublimi sede descendit in
terras sacris comitata musis non celsa re
gum palacia non molles deliciosorum domos
exquirit habitatura verum aut atque prerupta
moncium umbras nemorum fontes argenteos
recessus quoque studencium quantumlibet pauperiores
et luce penitus vacuos intrat et incolit
quam alibi forsan plenius cudet exigentem
materia et sic cum etherea sit atque perhennis
nullum sibi cum pituris commercium est sple
ndores quoque magnificos tamquam futiles et
manes parvifacit et renuit ac suis con
tenta bonis non curat aggregare divicias.
Post hec ex iam dicta posicione subnectunt
minus prudentes fuisse poetas qui tale se
cuti sunt dogma ex quo nulle sequanti
bus consequuntur opes quibus ut visum sit
eorum plurimum prudentis opus circa eligenda
consistere et ideo hos queri velim quis
in eligendo prudentior videtur sit nimio in
venditus an poeta. Edepol prudencius attuam
puto elegisse trahentem ad sublimia men
tem quam ad terrestria deprimentem stabilem
quam casuram que longeum bonum prestat quam
que brevissimum exhibet. Elegere poete
scilicet inter sidera inter deorum sedes ornatus
quoque celestes suos continua meditacione
trahentem non quid hoc verum sit testimonium
reddant ipsa vatum poemata impulsu
trahentis eleganti stilo poetarum descripta
calamo. Causidici vero legum facultate
secuti sola scriptorum valet memoria non
ex ingenio sed ex libris legum latorum iura
reddentes nec putandum est ut satis videri
potest eos insistere circa excelsa aut semota
neque ut puta utrumquid terra aut via tifusa
sol ab indis petat hispanos quinymo in
quid hereditario iure seu emphiteotico possessivus
vel precario titulus vel sompinomus occupet a
grellum aut quid certum debitum aut usurarum
dicendum sit. Nunquid arbores feria solum possit
a fructido vivo magna sunt et egregia hec
et ex gremio nature sublata preterea poesis
quam pauperes pelegere poete stabilis est et firma
sciencia eterne fundata atque solidata prin
cipiis ubique et omni tempore eadem nec nullis
unquam concussa motibus leges aut non sic
non equo iure vivunt cum ethiope sauro
mata non eadem legum auctoritas bello labora
tibus atque leta pace quietis nec nobis aufert
sepe minimum quam plurimum potestatis instituta

[illegible] de inuidia
Oppugnacio legistarum
Tutela poesis
[illegible] poetae
Indices
Laus poesis
Loca poetis optabilia
Utrum in legendo prudencior iurista vel poete

municipalia legibz constituciones qz Re
gnorz facit illas mutatu instituti mutas
Senescut etia et moriut aliqn Na non
nulle ia dudu in ptio fuere p maximo q
eve mo aut neglecte sut aut omo aboli
te Et sic no idem semp sunt vt coperta
poesis Ex quibz ne plura dicta sat pz fa
cultate legu no sciam ee dicenda Et qz
presit scia facultati prudentes nouerint
ta vetes qz moderni insup longeua bom
prestat imitatoribz poesis si bom dicen
du e qz omes optare videmur vita scilz
fama saltem si no detur alit in longum eiu
deducere Nam vt liquido constat fere imor
talia sunt eu noie componentis carmina po
etarum Invisere vos et si paululu splendeat
vestibz sepissime morit eu corpe nome bre
ne e valuisse per sclm si secula munden
tur homeri Et vt inoptatu venia nulli
videbatur dubiu erudito prudent elegis
se poetas vbi mini invisperi in electione
sue prudentes insipientes esse Sed quod si
n est vicem conant in minutos retorquere
pauperrimos fuisse poetas ex eode quo sup
fonte haurientes pleno effundunt ore z potis
sime cu ipi ditissimi sint legiste qui in
famis sit z detestabilis paupertas Nam
festissimu equide est invispitos ex alicis
erupmis ex alienis piculis z pfere mise
ros vt iam dcm est aiui multu conflasse
z inde palliatos fimbriatos varia tectos
pelle aureis choruscos clamis longa post
tergu clientu comitate caterna cum sit
morbum vetit dementia mercedes sic poetas
no iguauia sua sz modestia et qz volunt
pauperes fuisse negari no pt Sz qz isti
nimie volunt spectabiles insignim atqz p
hem claritate fuere Quos exeplis ondis
se no erit difficile Certu venuis homeru
adeo inopem extitisse vt no eet illi vnde
capto vnde sumptus ejus duci posset impende
Sz ex spectaculo illu et videbit in quod
hec fuerit ornata paupertas Superato dario
potentissimo atqz ditissimo psaz rege ab
alexandro macedone eius in mediu vene
iocalia inter que capsula aurea conpta e
artificio z ornatu preciosissima hec ta regis
qz ceterorum consensu vnanimi no alexandri
iocalibz sed homeri volumibz seruata e vine
vnqz ta splendidus falcratus invisas
honor impensus est Sarsinate plauto bo
norum fortune pauperior nemo fuit egestate
quippe vt honeste ventre pasceret ad molas
manuarias ptio fatigabat die noctes i
gpendie comedias ducebat in fopnes quar
in oscitas z artificem egit vt laurea victorum
atqz triumphantium impatorum insignes papum
no pendent eius quantulicuqz paupis a
bore comas cuius odor z viriditas in eius
noie decus psenerint vsqz in hodiernum vbi
legu inspectu viretta aurum no phibete
murex z tinee consumpsere Ennio insup
brundisino hoie clarissimo tm vati adeo
tennes fuere substantie vt in anctmo vni
tm ancillule contentauerit obsequio Cuius
sinciorum penuria honorum lindam restan
rata e Ex quibz cu de se famosissimus
homo sit vnu tm michi apposuisse suf
ficiet huius eni cu diem clausisset corpus
scipiones quorum suerat amicicia vsus suo
sepeliri sepulcro voluere no aspnantes brun
disini hoie cineres corneliorum miscere cine
ribz Preterea quis maronem virgilium pau
pem z lutifiguli filiu no audiuit fuit
illa no amplius in bonis qz patrius agellus
vinis apud vicu andenu dicunt pietto
la hodiernu haud longe mantua non
absqz litigio possessus Cuius artibus
studiorum meritis octauiani cesaris orbi
toto psidentis amicicia vsus est a quo cu
iussissz moriens eneide igne cremari vt
servaret poema egregiu omni omnis legu
auctas pedibz calcata e z elegati carmine
iussu servari voluit Cuius pictor leuifinum
quantitudqz splendentem ymdicis lapillis
z honor auro ta magnificus a ta gliose
prncipe impensus est Remebat insuper
plurimi leta paupertate z honoribz eque
conspicui sed exeplis finis imponendus
est cu ia hiis qz pmostratis talibz sat
ondisse arbitror poetas prudentes z qua
tuncuqz paupes splendidos etia fuisse eos
qz phemini vrue fama vbi causidicorum
opes z noia tamqz fumus mania abie
necnon esse oribz demonstrasse opus hoc
si valent poemata nunc supna carien
ce nec sudores meos frivolos conponendo
Nunc ante post hec libet paululu exure
bruen si forte queam obloquentium in pau
ptate frenare impetu Est igit paupertas
qua multi fugiunt tamqz importabile
malu vt vbligo placet caducorum bonorum
paucitas esto ego existime ea ai egritu
dine fore qua eam laudantes persepe

Exempla copiosi poetarum homerus

Plautus

Ennius

Virgilius

Laborant

laborant. Prima quippe si desiderio careat augendi placida atque optabilis est, cum eius infinita sint commoda. Secunda vero pacis et quietis est hostis, inscie etiam mentes quibus inhabitat. Prima poetarum sunt, quos ista pauperes voluit, eis quippe divino est quod vite sufficit satis erit. Hac enim duce libertate nolentes consequuntur ad tranquillitatem et cum hiis laudabile otium, quibus mediis in terris viventes gustamus celestia. Hec in solido sita est nec fortune ludicra versatis ruinas aut iacula timet. Fulminet ether desuper, concutiet ventorum impetuosa rabies orbem, inundet campos imbres assidui diluviant, flumina sonet classicum tumultuosa, oriantur bella, distrahant provincias undique, hec ruinas ridens et incendia dulci securitate letaretur. Hoc exemplum ponit Valerius, hec oraculo Apollinis in persona Aglai Sofidii pauperis possessoris agelli thesauris Gigis regis prelata est. Hac delectati poete ornare virtutibus animum, meditacionibus vacare celestium, altisonis carminibus poemata texere et nomen sibi perpetuum querere potuere. Hac delectatus Diogenes, seu eius splendidissimus cinicorum princeps, divicias quarum habundantissimus erat omnes potuit largiri volentibus atque largitus est, doliumque quasi versatile domum quam palacia habitare maluit, et lactucas silvestres sine coctis manibus inducere quam Dionisio adulari ut tutius viveret regis. Hec voluntaria rerum abiectio et claritas studiorum ad se inserendum enotuisse potuit superbum iuvenem atque iam orbis tenentem imperium Alexandrum Macedonem eius amiciciam exquirere et frustra munera in egestate offerentem. Hac delectatus Xenocrates ortulo contentus modico eius munera animum movisse potuit in desiderium benivolencie sue, qua insignem legacionem atque dona regis postulavit. Hac delectatus Democritus patrios agros et innumerabiles opes rei publice Atheniensium ultro concessit, satius ducens cum paupertate studiorum libertate letari quam opum simul cura vexari. Hac delectatus Anaxagoras dulcedine studiis philosophie potuit ingentia predia neglexisse, asserens quod non se ipsum perdidisset si illa colere noluisset. Huius ope Amiclas pauper nauta nocte in litore solus clamante Cesare, cuius vocem superbi timebant reges, ad hostium tugurioli atque pulsantem audivit intrepidus. Sic

Paupertas duarum

Laus paupertatis

Diogenes

Xenocrates

Democritus

Anaxagoras

Amiclas

et pauper Ennius flagrante Ytalia omni civilis belli incendio inter marmoreos Lune montes celsi solis luceque conspectans motus stetit in parvis. Hec non intuentur qui paupertatem lacerant, fingunt quasi dicant: oro si oportuisset Homerum de re agraria cum villico litigare aut de domestica curatore domus vere coniuge, quando Yliacum excogitasse carmine et nomen suum claritate sidera floridum in hodiernum usque extendere potuisset, quando Virgilius cum reliqua poetica cum paupertate sectantes. Non ergo illa spreverit amitti purpuram eo quod palli astro tenui tecta procedat. Vera vite studenti prima gloria est. Nescio quippe, immo scio, quid referat corpus ornasse vestibus aureis si mens viciorum labe sordescit. Nec ut arbitrantur avara comitati turba sola procedit. Hanc vates semper laureis insigniti prosequuntur et sepe nominatus Homerus, Esiodus, Euripides, Ennius, Terencius, Virgilius, Flaccus, alii quam plures divinis ornavere carminibus. Sic pompa cum fastidiori palmatis induti tunicis Camilli, Quincii, Curii, Fabricii, Scipiones, Catones, India olim et gloria facinorum quam auro ditiores splendidis comitantur triumphis eaque excelsis proposuere regibus orbis perfecte imperio. Sic ergo sociatam, sic ornatam solam squallitem quam periti inriis dicent [illegible]. Secunda insuper paupertas eorum proprio est qui eam tamquam hostem conantur effugere, non advertentes, dum maiori conatu sequuntur divicias, privant se paupertatis in gremium protrahunt. Quid aliud paupertas est quam summa in habundancia anxii desiderio congregandi tanta ubi ne divite dicas si tibi circumdatus et potius fame sitique pereat, absit pauperimus huius est. Sed concedamus lectissimis viris opulenciam dari et quid commode voluptatis possint assumere videamus. Si experiencie credimus, assidua ardentique semper premuntur sollicitudine, que divites inducunt. Si appareat in aere nubecula, confestim pluviam suspicantur et timent avoniis ne nimia corrumpant sata. Si venti excitentur, ne evellantur arbusta aut edificia impellantur pavescit. Si suscitetur in terris incendium, ne in suas evolet edes timore labascit. Si bellum nascatur, armentis tigribusque super imminere rapinam miser ariolatur. Si concordia ex litigiis oriatur, tamquam sibi infortunium ingemiscit; amicorum invidiam, latronum assentiam, raptorum violenciam, affinium insidias, tumultus civium, socordia vexatus

Ennius

Que sit vera paupertas

Divitum mordaces cure

assidua paupertas macerat possem super addere multa
quod soli divites hos pauperes faciunt sed egenos
In lubrico posita fortune sunt bona nullo
certo firmata subsidio Desistant ergo in be
nemeritos insultum facere miseri videantque
ut litigiis tum auferent omnem nil securitates
voluisse communes Illis turbellis immixti et fre
quentia fori apud rostra insistunt clamore
venales poete in silvis et solitudinibus ociantur
meditacionibus tenentur Illi sonorum avida cupido
exprimunt hi ad istorum illustrium carmine extollunt
clara facinora Illi totis affectibus cupiunt aurum
isti totis viribus gloriam et inclitam querunt famam
Et ne pluribus insistem satis hec michi sed dicta
sint Quod si nos verborum omnium auditores monere
non possunt ut loquamur moderatius in poetas
moneat nos nostri Solonis auctoritas qui ex am
plissimo legum latore in poesim iam senex
voluntarius evolavit

Qui sint et quot insita quidam poetis apponant

Est preterea serenissime Regum ut tu
longe melius nosti divino munere
domus in terris composita ad instar celestis
consilii sacris tantum studiis dicata In hac su
blimi in solio ex dei missa gremio philosophia re
gina presidet augusta facie et divino splen
dore conspicua regiis induta vestibus et au
rea insignita corona nec aliter quam mortalium
imperatrix cum prima sinistra libellos dextra re
gale baiulat sceptrum et diserto sermone an
dire volentes qui sunt laudabiles hominum mores
quid non pateris vires quid verum bonum et celesti
a docet archana Quam si intres non est du
bium quin sacrarium omnium rerum dignissimum
videas et si circumspectes quicquid humana
possunt artes studia quidque ingenia specu
lari quicquid comprehendere intellectus videbis
liquidum et adeo mirabere ut tecum dicas h
anc totum continens domum celestis ymo ipsam fe
de meritis effigiem Et in ea alia summa ve
neratione dignissima sunt Ibi post duas cel
siori in sede locati homines non multi tamen in
tus aspectu atque eloquio et morum etiam gravi
tate tota honestate atque humilitate spec
tabiles ut credas deos potius quam mortales
hii iam a presidentis dogmatibus plenum habunde
alias ingerunt quod noverunt est et alia multi
tudo perstrepens variarum quidem hominum specie
rum ex qua nonnulli omni abiecta superbia
vigiles mandatis insistunt si forte studio
queant in altiorem devenire gradum Alii vero
sunt qui fere rerum principiis auditis elato

animo vestes impatientis vacuas inducunt ma
nus et acri violentia quibusdam surreptis
particulis variis insigniti titulis quos non
numquam ex domum venales deperierunt non aliter
quam si mentem omnem divinitatis perceperint
fastu quodam inflati ex sacra se prorumpunt
ede Quanto tamen cum detrimento insipien
tium prudentes advertunt hii autem adversus
questibus bonas artes convertunt vinam
in sacra an alia conantur fingere bonum virum
Exterminant aut facies suas ut appareant
vigilantes incedunt insuper deiectis in terram
oculis ut numquam a meditacionibus separari vi
deantur tardo tamen feruntur gradu ut sub
pondere sublimium speculacionum nimio ab
insipidis titubare credantur honesto vesti
mentorum utuntur habitu non quod mens hone
sta sit sed ut ficta sanctitate decipiant parvus
est illis sermo gravius quod rogati non absque
premisso suspirio et tempusculo interposito
ac elevatis in celum oculis paululum ver
sa concedunt volentes ex hiis et consimilibus
arbitrari quod ex longinquo supercelestium
sanctorum archano non absque difficultate ver
ba deducunt in labia que divini sunt pi
etate sanctitate et iusticia perhibent prophetico
persepe utentes verbo salis zelus domus dei
comedit me hinc ad curtaticione sue ad
miranda sancte procedentes quod non noverunt
omnia dampnant nec frustra faciunt eum
seu ut non interrogetur de quibus respondere
nescirent seu ut tamquam vilia et minora
et a se cognita despexisse atque neglexis
se videantur et vacasse maioribus hiis autem
decipulis captivatis insipientum iudiciis
civitates abire secularibus se miscere
negociis consilia prestare connubia tractare
comessacionibus interesse testatum decare tabu
las testamentorum executores assumere et multa
minus philosophos decencia atque presumptuose in
cipiunt atque prosequuntur Ex quibus fit ut in
famosa vulgi fama quoque deveniat ex
qua tanta tumiditate turgescunt ut in
cedentes cupiant a vulgo digito monstrari
et longe magis audire quod presidentes magistri
sunt videre quod eis assurgant presidentes
intimique eos Rabi vocitent salutent iubet
spondeat atque presiciat Ex hiis omnium conside
racione se positum audent omnia nec verent
in alienas messes falces mittere suas
ex quo fit dum cetera preter sua ignominio
se deturpare conantur inficiant aliqui

Solon

ypocrite

de poesi et poetis colloquium quorum audito
nomine tanto repente attendant furore
ut ignitos oculos suos huc dicerres nec
possint consistere fremunt agunt quippe
tu demum qui adversus eos non aliter quam in le
tales hostes conivatum sit nunc in scolis
nunc in plateis nunc in pulpitis auscultante
non nunquam vulgo indocti in eos insano cla
more prorumpunt et non de motione tantum sed
de se timeat circumstantes et aiunt poesim
omnino nullam aut futilem facultatem atque
ridiculam poetas homines esse fabulosos immo
illos ut despectiori utuntur vocabulo non
nunquam fabulones appellant rura silvas et
montana colentes eo quod moribus nec urba
nitate valeant preterea eorum poemata esse
dicunt obscura minime atque mendacia
lascivijs plena et deorum gentilium nugis
atque ineptijs referta asserentia Jovem
quendam adulterum et spurcitium hominem nunc
deorum patrem nunc celorum regem nunc ignem
nunc aerem nunc hominem nunc taurum
nunc aquilam et huiusmodi inconveniens sic et Ju
nonem et alios fictos eos multorum nomine
celebres facientia Adiciunt insuper seductores
clamitant esse poetas ac suasores criminum
et ut turpiori si possint maculant
nota perdicant eos phylosophorum symias esse fu
misse inde poetarum libros legisse aut
tenere grande piaculum aut nulla facta dis
tinctione aiunt et aiunt fulti platonis
eos nedum ex omnibus sed ex urbibus esse pelle
dos et eorum scenicas meretriculas boetio appro
bante in exitium usque dulces detestabi
les fore atque eiciendas una cum eis et omni
das omnino Quid multa longum nimis
esset omnia in medium deducere que illis excita
ale odium infestantie inedia dicenda frui
tibus parat Ad hoc tamen celebres Judices
tam equos tam mites tam favorabiles
satis credendum est princeps inclite deus
met opus meum quod scio cicindabunt
more solito leonis famelici ut laniat
quod devorat Et cum omne petitum est
non conspecto minori sinam quam irati fl
mineunt in poetas Nec scio quibus spi
culis pectus opponam nisi eis quod vetus
odium demonstrant Illa conabor repellere
O bone deus sis tamen in disertis tui
consideratis clamoribus obvius et horum
dementium obsistere furori Et tu etiam rex
optime cum ad tuam nos ventum est quoniam

pectoris tui inuibus assis seu ope insitati
tibi nunc ais opus est nunc pectore fir
mo acuta et venenata nec modici ro
boris tela istorum sunt Nam si inepti sit
judices alta tamen valent Et id horreo et
tremesco nisi deus primo qui non deserit spe
rantes in se et tu inde faveris tenues
michi vires sunt et ingenium debile sed
spes ingens subsidijs quia fretus in eos
invicta comitante iusticia cordi Jam in
gerere audaciam sentio

Poesim esse utilem facultatem

Gignasium pusillus initurus ho
stes aduersus gigantheas moles
firmantes ante quam prorumpant aut nullam
aut futilem facultatem fore poesim supra
conterere ante alia quid nam sit poesis.
seu circa quod eius versetur officium
nil aliud fecisse vereor quam in stupro sopisse
nodum Sed quoniam faciendum est quo ut id apa
rent hij facultatum omnium preceptores et
quare ut appareat circa quod minime velint
versari certamen Scio obstinata frontis
nullo umquam perfusa rubore ridentes
inquient quid paulo ante male dictum est
O bone deus assis et has ridiculas ob
iectiones adverte et in melius eorum diri
ge ingressus dicunt igitur dampnantes poesi
eam omnino nullam esse Quid si sic est scire ve
lim unde iam dudum tot illustres viri si
bi poete quesivere nomen unde poematum
multa volumina unde nomen hoc poesis
ortum est si poesis nichil est Certe si in
sinuaverint aliquid per ambages ituros reor
cum nil queant nunc videre quam quod adversus
mane positionem suam sit Certissimum enim
est ut post hec suo loco monstrabit hac
ut arte discipline adeo a quo sapientes o
me incerti sunt iusse et uti relique ab effec
tu nomen sortita est et quo demum celebre
poetarum nomen derivatum et inde poema
tum a poetis Quibus statibus non omnino nichil
ut alebant videtur esse poesis Quod si fa
cta est quid inquient sophiste clamo
si credo paululum retrahent pedem vel po
tius in secunda obiectionis parte ob disgre
gatiam copulam transvolentes ingent
Si facultas est futilis facultas est Quid
ridiculum rancidulum satius tacuisse fu
erat quam verbis frivolis in errorem se
se precipitasse maiorem Nonne videt igna
ri ipsum nominis huius facultatis scilicet sit

sempre aliqualem plenitudinem demonstre
Sz de hoc al' Et quesso exprimant elegantes
hii viri quo iure poesis facultas dicenda
sit futilis cum eius instigacione opitulan
te dia tam tot extant clara volumina tot
memoranda poemata tot metri plurima
atque carmina quin tacescent equidem si pa
tietur ianis oratoris verendo Sed quid
omittescet dico mori nullent quam verita
te nedum exime labys sz taciturnitate fa
teri in dmeristulu aliud mutat z suo int
ptantes iudicio dicet hunc adiectivum fu
tilem intelligendum fore dapnosum atque de
testabile eo quod poemata a poesis venetia
duorum suorum cantent illecebra z infanda
suadeant Esto possit hec interpretacio re
probari cum futile non sit quod e illecebris plenum
poterat tamen equo animo tollerari si quod
ob ea voluit posset racione fateri cum constite
or vltra nonnulla fore poemata id quod
asserunt exprimencia Quamobrem vitassent
si mala spes posset derogare bono generi
Prxiteles Phidias Sed deperor si praxitiles aut fidias sculp
tura doctissimi in pudicum sculpserit pre
apum in pole notte tendentem potius quam specta
bile honestate dyanam aut si pingat ap
Jottus pelles seu noster Jottus quo suo evo non fuit
apelles superior martem si veneri iniscente
potius quam Jovem dyis ex throno iura pre
tem has artes dapnandas fore stolidissi
mi esset fateri lasciviencium quippe ingeniorum
culpa hec est Equo modo iam dudum nonnulli
fuere poete si tales poete dicendi sunt qui
seu stacionis questus seu ad gratiam populi quesi
ta sic eo exquirente stilo z illecebri sua
dente lasciuia qui honestate omissam
has ineptias cornuit Quinequid dapnande
detestande z abiciande vt lacius post dicet
Ob hoc tamen quorundam fuiset illis scelus non
est universalis dapnanda poesis a qua tot vbi
ventes suasiones et poetarum monita
atque documenta legimus ab hys quibus ener
fuit celestes meditaciones sublimi ingenio
ac summa cum honestate z salz atque verborum
ornatu describere Sz quid multa est non
solum aliquid sz sciencia veneranda poesis
z vt sepius in precedentibus visum est z in
sequentibus apparebit non futilis sz succi plena
facultas est sensus volentibus ex fictionibus
ingenio premere Et sic patet ne longius pro
trahamus sermones primo etiamos ingres
su duces vos terga dedisse eos quos modico

labore nostro arcam liquisse duelli Sz quid
poesis sit explicandum est vt ipsi videant
quam stolide opprimant illa futile facultate

Quid sit poesis vnde dicta et quod eius officium

Poesis h quam negligentes abiciunt
et ignari est feruor quidam exquisite
inueniendi atque dicendi seu scribendi quod in
ueneris Qui ex sinu dei procedens paucis men
tibus vt arbitror in creacione conceditur
Ex quo quoniam mirabilis sit rarissimi semper
fuere poete huius enim feruoris sunt sublimes
effectus vt puta mentem in desiderium di
cendi compellere peregrinas z inauditas
inuentiones excogitare meditatas ordine
certo componere ornare compositum inusitato
quodam verborum atque sententiarum contextu vela
mento fabuloso atque decenti veritatem con
tegere Preterea si exquirat inuentio reges
armare in bella deducere e navalibus
classes emittere celum terras z equora descri
bere virgines sertis z floribus insignire ac Cic
tus hominum per qualitatibus designare ir
ritare torpentes desides animare temerarios
retrahere sontes vincire z egregios meritis
extollere laudibus et huiusmodi plura Si quis
autem ex hys quibus hic infundit feruor
hec minus plene fecit iudicio meo lau
dabilis poeta non erit Insuper quantumcumque
urgeat animos quibus infusus est primo
impulsus commendabile perficit aliquid si
instrumenta quibus meditata perfici consue
uere defecerit vt puta gramatice precepta
atque rethorice quorum plena noticia oportu
na est Esto nonnulli mirabiliter in uno quid accmeat
sermone iam scripserit z per singula poesis offi nosce poetis
cia peregerint hunc z liberalium aliarum
arcium et moralium atque naturalium saltem
nouisse principia necesse est Nervo z voca
bulorum valere copia vidisse monumenta ma
iorum ac etiam meminisse z historias nacionum
et regionum orbis maris fluminum z moncium
dispositiones Preterea delectabiles nemorum
solitudines oportune sunt sic z tranquillitas animi
et secularis glorie appetitus z persepe plurimum
prosunt etatis ardor Nam si deficiant hec non
numquam circa excogitata torpescit ingenium
Et quoniam ex feruore hoc ingeniorum vires
acuente atque illustrante nil nisi artificia
tum procedit ars vt plurimum vocitata poesis
est Huius quidem poesis nomen non inde exortum
est vnde plurimi minus aduertentes existimant
scilicet a poio pois quod idem sonat quam fingo

fingens. Preterea a poetis vetustissimis grecorum vocabulo latine sonans exquisita locutio. Nam primi qui hoc inflati spiritu exquisite rudi adhuc seculo cepere loqui ut puta carmine tunc omnino loquendi genus incognitum ut sonorum auribus audientium etiam videretur. Illud pensatis moderavere temporibus et ne delectatione minima brevitate subtraherent aut longitudine plurima luxuriantes tedium viderentur inferre certis mensuratum regulis atque intra diffinitum pedum et sillabarum numerum coercuere. Sane quod ex hoc tam accurato dicendi ordine prosiliebat non dicebatur poesis amplius sed poema. Et sic ut iam diximus tam arti quam artificiato ab effectu nomen consecutum est. Inquient forsan isti obiurgatores plucidi. Et si dixerim sciam haud ex dei sinu venientibus adhuc civibus infundi. Se nolle verbis meis satis prestare fidei quibus satis roboris esse quis aiet quod videmus assidue potuit prestitisse. Sed adhuc egemus testibus. Si ergo legerint quid Tullius Cicero homo phylosophus non poeta dixerit ea in oratione quam apud senatum habuit pro Aulo Licinio Archia in fide forsan faciliores devenient. Dicit enim sic: Atque sic a summis hominibus eruditissimisque accepimus ceterarum rerum studia et doctrina et preceptis et arte constare, poetam natura ipsa valere et mentis viribus excitari et quasi divino quodam spiritu inflari etc. Ergo ne orationem longius protraham satis apparere potest piis hominibus poesim facultatem esse et ex dei gremio originem ducere et ab effectu nomen assumere et ad eam insignia atque fausta multa spectare quibus reprimet negantes utuntur assidue. Si querant ubi vel quando in promptu est fateantur ipsi quo duce cuius ope fictiones suas ipsi componant dum scalas gradibus distinctas in celum erigunt dum proceras arbores ramorum fecundas eque ad astra producunt dum montes in excelsum usque cacuminibus abiunt. Dicent forsan ut hinc a se incognite detrahat quo utuntur rethorice opus esse. Quod ego ex parte non inficiar, habet enim suas inventiones rethorica. Verum apud tegumenta fictionum nulle sunt rethorice partes. Mera poesis est quicquid sub velamento componimus et exquiritur exquisite.

Cicero poeta quid inquit

Qua in parte orbis primo effulserit poesis

Sane qua sub celi plaga quibus seclis cuius ope hec primo comparuerit in tantis exquirentibus vix credo satis certum posse dari responsum. Quidam autem extimantes sunt hanc cum sacris et cerimoniis veterum originem sumpsisse. Et sic apud hebreos exhortam eo quod ab eis primo deo sacrificium oblatum sacre testentur lictere in quibus legitur Caym et Abel fratres et primos natos orbe homines deo sacrificasse. Sic et a Noe undis cataclismi cessantibus ex archam evadente deo sacrum fuisse confectum. Preterea et ab Abraham superatis hostibus domino Melchisedech sacerdoti vinum obtulit atque panem. Sane cum ex hiis quod querit non firmatur dato vaticinantes potius quam probantes asserant minime arbitrandum sacra hec absque ulla verborum placatione confecta submittunt. A Moyse cum sicco pede una cum populo israhelitico rubrum superasset mare in terre partum cum legamus ea sacra et sacerdotes et tabernaculum ad instar futuri templi erectum et orationes quibus placaretur divinum numen invenisse. Quibus inspectis videbitur non ante Moysis ducis Israhelitarum tempus poesim apud hebreos sumpsisse principium. Quinquidem circa fine vite Marachim regis Sitionorum qui die obiit anno mundi m. [illegible] populum eduxit et sacra confecit. Sunt et alii Italiam hanc Babilonis largum volentes. Quos inter Benetus Puteolanus egregius historiarum investigator permaximus erat asserere consuetus dicitatate plurima poesim Moyse longe antiquiorem ut puta Nebroth temporibus ortam dicebat. Eum enim primum ydolatrie inventorem eo quod ignem mortalibus arcto modo vidisset ac ex motibus eius atque inmutationibus variis futura quedam cognosceret eum deum fore firmabat. Et ob id loco dei non solum colunt Caldeis quod sua sit verum. Illi templa construxit sacerdotes ordinavit et placationes eas adinvenit. Quibus imprecationibus videbat enim ex exquisito usu eloquio quod possibile est isto unde superfuit non explicavit. Liquido ego autem et si sepissime legerim apud Assyrios religionis cultum primum fuisse sendum et arborum Italiam primo fuisse non tamen ab aliquo alio fidedigniori testio facile credam apud barbaras et adeo immanes nationes originem sumpsisse artificium tam sublime. Greci insuper apud se exortam poeticam autumant ut totis viribus affirmat Leontius in qua credulitate et ego paululum trahor meorum aliquem ab inclito preceptore meo audisse penes priscos grecos tale hinc fuisse principium. Nam cum primo montis rudes adhuc homines nonnulli celsioris ingenii cepissent mentis

Benetus puteolanus magnus historiographus

Apud assyrios cultum arma et phanam fuisse repta

Apud grecos poesim

opera admirari et inde per meditationes sensi-
m intrare credulitatem aliquem deum esse cuius opere
et imperio gubernarentur et ordinarentur cuncta
que cernerent, et eum deum vocavere dominum. Deinde
existimantes eum non nisi terras incolere ar-
bitrati sunt eum fore, ut civitatula suo nomine dica-
ta veniens inveniret, ei sacras edes erexere et
sumptu permaximo construxere, quas nos templa
dicimus hodie. Inde ut eum erga se propitium fa-
cerent, quosdam honores precipuos excogita-
verunt illi statutis temporibus fiendos, quos
dixere sacra. Demum cum quantum actis putabi-
le divinitati rati sunt, tantum preter hono-
randa constituendas emis in sacris artificeas
mensas et aureas fialas candelabra et aurea
cetera vasa, et ex prudentioribus atque nobilio-
ribus populi homines, quos dixere postea sacerdo-
tes, eosque in sacris conficiendis non vulgari-
bus quinymo preciosissimis vestibus et thiaris at-
que lituis insignes esse voluere. Eandem cum vi-
deretur absurdum mutos tacitosque pontifices
deitati exhibere sacra, voluerunt verba compo-
ni per que ipsius deitatis laudes et magnalia mon-
strarent et ipsius vota exprimerent et preces secundum
oportunitates hominum porrigerentur eidem. Et
quoniam apparet incongruum non aliter quam si cum villi-
co aut famulo seu contubernali amico loqui
vis deitatem alloqui voluere prudentiores ut
exquisitus eloquendi modus inveniretur, quem ex-
cogitandum sacerdotibus commisere, ex quibus
aliqui pauci tamen quos inter fuisse creduntur
Amfeus (Musaeus) Lynus et Orpheus, quadam divine men- Amfeus Lynus Orpheus
tis instigatione commoti carmina peregrina men-
suris et temporibus regulata finxere et in dei lau-
dem invenere. In quibus ut amplioris esset auctoritatis
sub verborum cortice excelsa divinorum misteria
posuere, volentes ob hoc ne talium veneranda
maiestas ob nimiam vulgi notitiam in con-
temptus precipitium efferretur. Quod artificium quam
mirabile visum est et eo usque inauditum, ut pri-
scorum nonnulli ab effectu vocando poesim seu poetas
et qui composuerant poete vocati sunt. Et quam
nomine etiam favet effectum credit ut omitta-
mus additum carminibus cantum et reliqua apud
grecos originem habuisse poesim. De tempore vero
ambigitur plurimum. Dicebat enim Leontius a Barla- Quo tempore reperta fuit poesis
am calabro preceptore suo et ab aliis erudi-
tis viris in talibus audisse sepe temporibus Pho-
ronei Argivorum regis, qui anno mundi iii m
iiic lxxxvi regnare cepit, Museum quem ex
inventoribus carminum unum dicimus insignem
apud grecos fuisse virum. Et eodem fere

tempore floruisse Lynum, de quibus adhuc fama
satis celebris est quod eos apud nos etiam tes-
tatur sacris prefuisse veterum. Et hys etiam
Orpheus additur Trax et ob id primi credun-
tur theologi. Paulus autem longe iunio- paulus perusinus
rem poesim esse dicebat, non imitatis autori-
bus asserens Orpheum, quem ex antiquis inven-
toribus scribit, vixisse temporibus Laumedontis
Ylionorum regis clarnisse circa annos mundi
iiii m dcccc xx, cuiusque Orpheum ex Argonautis
fuisse et non solum successorem Musei sed eius-
dem Musei Eumolphi filii fuisse magistrum,
quod etiam in libro temporum testatur Eusebius, Eusebius
ex quo patet ut dicam et longe iuniorem quam
diceretur apud grecos esse poesim. Attamen
ad hec videbatur Leontius arbitrari a doctis
grecis plures fuisse Orpheos atque mu-
seos. Verum illum veterem Museo veteri atque
Lyno contemporaneum grecum fuisse, ubi tracem
iuniorem predicat. Sane quod iunior hic Ba-
chi orgia adinvenit et Monadum nocturnos
cetus et multa circa veterum sacra in-
novavit et plurimum ordine habuit, ex quibus apud
Coenos misteriis existimatores sunt a posteris
primus creditus est Orpheus. Cui opinioni
forsan adherendum est, cum quorundam veterum tes-
timonio constet etiam ante natum Jovem Crete-
sem nonnullos fuisse poetas. Cum post rap-
tam a Jove Europam per Eusebium constet cla-
ruisse Orpheum Tracem. Cum igitur inter se sic
discordantes sint, nec ullum satis validum
testimonium ex antiquis autoribus ad robora-
das opiniones suas inducant, non satis cer-
tum habeo cui fides prestanda sit. Apparet
tamen ex temporibus descriptis, si Leontius credendum
sit, apud grecos prius quam apud hebreos. Et
si veneto apud caldeos primo quam apud gre-
cos comparuisse poesim. Si vero Paulo
fidem prestare volumus, sequitur Moysen primo
quam Babilonios aut grecos eiusdem fuisse in-
ventorem. Ego autem quantumcumque Aristoteles di-
cat ratione forsan superiori tractus poe-
tas primos fuisse theologos, existimans eos
grecos intellexisse, quod aliquale adini-
menculum opinioni Leontii videtur afferre,
non credam Lynum poesis sublimes esse se-
namque in belua illa Nembroth, sed nec in
Museo seu Lyno vel Orpheo quantumcumque
vetustissimis poetis, nisi ut arbitrantur ali-
qui Museus et Moyses unus et idem sint, pri-
mo infusos quinymo in sacratissimis et
deo dicatis prophetis cum legamus Moysen

hoc potius ut reor desiderio pertrahenti
partem maximam non soluto stilo sed heroyco
scripsisse carmine Spiritu Sancto dictante. Et
sic alios nonnullos eque nostros magnalia
sub metro velamine vitali quod poeticum
nuncupamus finxisse. Quorum ego nec for-
san insipide reor poetas gentiles in compo-
nendis poematibus secutos vestigia veterum
ubi divinum homines sancto pleni spiritu eo impellente
scripsere, sic et alii vi mentis vide vates dei
hoc urgente fervore sua poemata condidere.
Tu autem, rex inclite, cum nil aliud circa
huius originem quid dicam habeam, tue sere-
nitatis iudicio sinne quodlibet.

Composuisse fabulas apparet utile potius quam dampnosum.

Asserunt insuper hii blateratores magnifici
poetas fabulosos homines esse et, ut de-
iectiori seu detestabiliori magis utantur voca-
bulo stomachantes, illos aliqui vocitant
fabulones. Nec dubitem quin ignaris exce-
catis plurimum talis videatur obiectio. Ast e-
go flocci facio; non habet aliquorum lingue
spurcities illustrium virorum gloriosum nomen in-
ficere. Doleo quod video hos livore percitos in in-
nocuos sese infrenes efferre. Sed quid
tandem contendo fabulosos, id est fabularum com-
positores, esse poetas, nec hoc ignominiosum
existimo, nisi uti formasse philosophos silogis-
mum. Verum si ostendatur quid sit fabula et
que fabularum sint species et quibus hii fa-
bulones usi sint, reor non adeo pervrande
piaculum videbitur, ut hii volunt, fabulas
condidisse. Fabula igitur ante alia a for faris
honestam sumit originem et ab ea confabula-
cio, que nil aliud quam collocucio sonat, quod satis
per Lucam in evangelio demonstratur, dum dicit de
duobus discipulis post Christi passionem euntibus
in castellum cui nomine Emaus sic aiens: et
ipsi loquebantur ad invicem de hiis omnibus
que acciderant, et factum est cum fabularentur et secum
quererent, et ipse Ihesus appropinquans ibat cum
illis etc. Et si confabulari sacris hominibus
non imputatur in vitium, non erit fabulam com-
posuisse peccatum. Sed cedamus paululum hiis.
Supervacaneum est composuisse fabellas. Non
inficiar, si simplices tantum poetas fabulas
composuisse concesserim. Verum nusquam legitur
qui ab intelligenti homine cognoscatur aliquid
magnum sub fabuloso cortice palliatum. Et
ob id consuevere nonnulli sic fabulam diffini-
re: fabula est exemplaris seu demonstrativa

sub figmento locucio cuius amoto cortice pa-
tet intencio fabulantis. Harum quadruplicem
fore speciem credo, quarum prima omnino verita-
te caret in cortice et penitus, quam animalia bru-
ta aut etiam insensata inter loquentia indu-
cimus; et auctor harum permaximus fuit Esopus
vir Grecus antiquitate ac etiam gravitate
venerabilis. Et dato hiis non solum civile
vulgus sed etiam agrestes utantur, ut plurimum
non fastidivit aliquando suis libris inserere Aristoteles
celestis ingenii vir et peripatheticorum prin-
cipem philosophorum. Secunda autem species in superficie
nonnunquam veritati fabulosa commiscet, ut si
dicamus Minie filias nentes spernentesque
orgia Bachi in vespertiliones versas. Hac ac
a primevo vetustissimi iam veteres poete, quibus
cure fuit divina et humana pariter palliare
figmentis; et quam poetarum sublimiores secuti
sunt in melius, eque porro nonnulli comi-
ci depravaverunt, eas magis de assensu lasci-
vientis vulgi quam de honestate curantes. Species
vero tertia potius historie quam fabule similis
est. Hac alii et aliter usi sunt poete celebres.
Nam heroyci, quantumcumque videantur historiam
scribere, ut Virgilius dum Eneam tempestate ma-
ris agitatum scribit, et Homerus alligatum
malo navis Ulixem, ne a Syrenarum cantu
traheretur, longe tamen aliud sub velamine sen-
tiunt quam monstretur. Comici insuper honestio-
res, ut Plautus atque Terentius, hac confa-
bulandi specie etiam usi sunt, nil aliud preter
quod littera sonat intelligentes; tamen arte sua
diversorum hominum mores verbaque describere et
interim lectores docere et cautos facere. Et hec
si de facto non fuerint, cum communia sint, esse potuerunt
vel possent. Quarta quidem species nil prorsus
in superficie nec in abscondito veritatis habet, cum
sit deliramentum vetularum inventio. Ex quibus
si hiis redargutores eorum primam speciem
dampnent, quod in sacris licteris legimus ligna
silvarum de constituendo sibi rege huius
se colloquium dampnandum etiam veniet. Si secundam
reprobent, sacrum omne fere sacrum veteris testa-
menti volumen veniet reprobandum, quod ab-
sit, cum eodem passu in eodem scripta cum composicionibus
poetarum videantur incedere. Et hoc quantum ad
componendi modum. Nam ubi absit historie nexus
de possibilitate superficiali curat, et quod
poeta fabulam aut fictionem nuncupat, fi-
guram nostri theologi vocavere. Quod nos in quid
ita sit videant iudices equiores, equo pon-
deratores libravimus superficie licterarum visionum

Esopus

ysaie ezechielis danielis et aliorum sacrorum hominum et
poetarum postea fictionum et si in ritu contege-
ri videant disceptatores dampnatori consentiant.
Si tertiam quos negant exprimi esse dampnandam
nil aliud erit quam eam sermonem spiritum dampnasse
qua sepissime usus est Christus Ihesus dei filius
salvator noster dum esset in carne quamquam non eo quo
poete vocabulo satire vocitetur verum quin ymo vo-
cant parabolam nonnulli exemplum dicunt eo quod
ratione dicatur exempli. Quartam autem quartam dap-
nent cum a nullo satis congruo videatur
principio moveri neque alicuius artis valla-
ri suffragio aut in fine ordine deduci de-
bitum non magni facio. Non enim in aliquo
cum fabulis poetarum convenit. Esto credam re-
darguentes hos arbitrari poeticas ab illis
in nullo differre. Unde queso inquiunt si tam
spiritum fabulonem inquid Christum deum dicimus sit
qui ambo sub eadem deitate fabulas edidit
non credam si sapiunt. Ergo autem si liberet
in sermone longius excedere optime nomini diu-
turnitate non ab esse similem qualitates queviderit
demonstrarem. Sed ipsi videant fabulas quippe
quas isti ob vocabulum ita despiciunt non
numquam legimus incitatos insano furore
animos fuisse sedatos et in mansuetudinem re-
dactos pristinam. Ut puta dum a Menenio
Agrippa gravissimo viro romana plebe a
patribus dissidens a sacro monte in urbem per
fabulam revocata est. Fabulis fessis illu-
strium virorum circa maxima animi vires persepe
restitute sunt. Quod non tantum exemplo vete-
ri sed assiduis demonstratur. Cernimus enim
principes et maioris occupatos rebus quos re-
rum docente post regnorum suorum sublimes
dispositiones in melius ut fessas in nervum
revocent vires comovere qui iocosis confa-
bulationibus recreent animos fatigatos. Fabulis
laborantibus sub pondere adversantis fortune
non numquam solamen impensum est quod apud Lu-
cium Apuleium cernitur qui penes Carithes nobi-
lis virgo infortunio suo apud predones capti-
va captivitatem suam deplorans ab anicula
fabule perfectis lepiditate paululum refocil-
lata est. Fabulis labantem in desidie men-
tem in meliorem frugem lapsus revocatos
iam novimus. Et ut de minoribus et me ipso
sermonem audivi iam diu illustrem virum
Jacobum de sancto Severino Tricarici et Claremon-
tis comitem dicentem se a patre audisse suo Ro-
bertum Caroli regis filium postea inclitum
Ierusalem et Sicilie regem tam torpentis ingenii

Ad quod iam esse fabule

Apuleius

puerum fuisse ut non absque maxima de-
monstrantis difficultate prima licterarum ele-
menta perciperet et cum fere de eo actum preceptores
amici desperarent omnes pedagogi ingenium
eius solerti astucia inter fabellas eso-
pi in tam grandem studendi sciendique desi-
derium tractus est ut brevi non tantum docti-
cas has nobis liberales artes didicerit
verum ad ipsa usque sacre philosophie penetralia
mira perspicacitate transiverit talemque de se
fecisse regem ut a Salomone citra regum
nullum doctiorem mortales agnoverint. Quid
multa tanti quidem sunt fabule ut earum
primo contextu oblectentur indocti et circa ab-
scondita doctorum exerceantur ingenia et sic
una et eadem lectione proficiunt et delectantur.
Non ergo tam evecta cervice tam fasti-
diosa simia nauseantes vel livore et igno-
rancia sua eminant in poetas suas si
sanctam satis sunt primo caveant illecebras
quam alienos splendores maledicorum nebulis
offuscare conentur videant censores hii quibus
et quam preciosis ad excitandum mulierculam
risum non unquam utuntur scomatibus et
dum seipsos purgaverint aliorum purgare
conentur fabellas memores Christum mandasse
ex accusatoribus is primus qui innocens esset
primum sumeret lapidem in adulteram mulierem

Stultum credere poetis nil sensisse sub cortice fabularum

Sunt ex hiis nonnulli tante temerita-
tis ut nulla autoritate suffulti verear non
dicere stolidissimum arbitrari clarissimos
poetas sensum aliquem suis supposuisse fa-
bellis quin ymo illas fecisse ostensuri quam ma-
gna possent eloquentie sue vires et potissime
dum eis affectibus crederent ab insipidis
falsa pro veris. O iniquitas hominum o ridenda
stoliditas. Dum ineptum faciunt dum alios
deprimunt se putant ignorantes extollere.
Quis me preter ignavos dicat fecerunt fabu-
las poete vacuas et inanes solo valentes
cortice ut eloquentia demonstraretur quasi
circa vera vires eloquentie non possint ostendi.
Male profecto noverunt Quintilianum sermonem
eius maximi oratoris opinio est circa
falsa nullum eloquentie nervum posse con-
sistere. Sed de hoc aliquis enim ut ad hoc
venia tam dementi tamen vetere erit qui
legens in bucolicis Virgilii Namque ca-
nebat uti magnum per inane coacta una
cum nonnullis in hanc sententiam sequentibus

Robertus rex Ierusalem

Dantes

Petrarcha

Quintilianus

Robertus Jerlm

carminibus et in georgicis esse apibus partem divine mentis et haustus cum applicitis ad hoc. Et in eneida principio celum et terras camposque liquentes cum annexis ex quibus mere phylosophie sensus exprimitur, non videat liquido virgilium fuisse phylosophum et arbitretur eruditissimum hominem ob ostendendam eloquenciam suam qua profecto plurimum valuit Aristeum pastorem in penetralia terre ad climenem matrem deduxisse aut eneam ut patrem videret ad inferos absque abscondito sub fabuloso velamine intellectu scripsisse. Quis tam sit insipiens qui advertens

Dantes nostrum dantem sacre theologie implicitos persepe nexus mira demonstratione solventem non senciat eum non solum phylosophum sed et theologum insignem fuisse. Et si hoc existimet qua fultus ratione arbitrabitur eum bimembrem griphem currum in culmine severi montis trahentem septem candelabris et totidem sociatum nymphis cum reliqua triumphali pompa ut ostenderet quia rithimos fabulas quas sciret componere. Quis insuper adeo insanus erit ut putet preclarissimum

Petrarcha virum atque christianissimum franciscum petrarcham cuius vitam et mores omni sanctitate laudabiles vidimus ipsi atque prestante deo diu videbimus, et quo neminem magis redimentem non dicam tempus tamen sed quoscunque temporis labentis athomos novimus expendisse tot vigilias tot sacras meditationes tot horas dies et annos quot iure possimus existimare impensos si buccolici sui carminis gravitatem si ornatum si verborum exquisitum decus pensemus ut gallum fingeret tirreno calamos exposcentem aut iurgantes invicem paphilum et ancionem et alios delirantes eque pastores. Nemo edepol sui satis compos asseret et longe minus qui viderint quod scripserit soluto stilo in libro solitarie vite et in eo quem titulavit de remediis ad utrumque fortunam ut alios plures omittam in quibus quicquid in moralis phylosophie sinu pre sanctitatis aut perspicacitatis assumi tanta verborum maiestate percipitur ut nil plenius nil ornatius nil

Quintilianus maturius nil denique sanctius ad instructionem mortalium dici queat. Posse preterea et meum buccolicum carmen inducere cuius sensus ego sum conscius sed omittendum censui nec ad hunc tantisper ut inter prestantes viros inserere debeam et quia apta sit alienis singula eadem sermonibus. Taceant ergo blateratores inepti et obmutescant superbi si possunt cum videant insignes viros latte musarum educatos et in laribus phylosophie versatos atque sacris duratos studiis profundissimos in suis carminibus sensus apposuisse semper credendum sit sed etiam nulla esse umquam tam delirantem anicula circa foculum domestici laris una cum vigilantibus hibernis noctibus fabellas orci seu fatarum seu lammiarum et huiusmodi. Ex quibus sepissime inepta confingunt fingentem atque recitantem quod sub pretextu relatorum non sentiat aliquem iuxta vires sui modici intellectus sensum nonnunquam quippe ridendum per quem velit aut terrorem incutere parvulis aut oblectare puellas aut senes ludere aut saltem fortune vires ostendere.

Ob meditationis commodum solitudines incoluisse poete

Dicunt hoc obstrepentes insuper dicacitate poetas incola montes et silvas incolere eo quod urbanitate et moribus non valent. Quantum in hominum genus non advertunt furore pati quia dum volunt veritatem falso approbare suffragio se mendaces faciant. Ergo autem poetas inter silvas et montes colere non solum confiteor quin immo nisi ipsi dixissent ego dicturus eram et iam forte dixi. Sane non ob eam causam quam inflati asserunt quia scilicet urbanitate non valeant cum eos valere satis testatum pocata. Quibus si fidem prestare negligunt volvant veterum scripta phylosophorum annales perlegant nec dubito quin crebro comperiant poetas regum et nobilium amiciciis atque contuberniis dilibuit quod sordidis aut ineptis hominibus non prestant. Nec in testimonium veritatis huius desunt occurrentia quedam possem. Nempe si vellem ostenderem Euripidem poetam archelai macedonum regis contubernalem, ennium brundusinum scipionum domesticum, virgilium octaviani cesaris amicissimum. Et si sordent vetera non desunt presentia. Dantes noster frederico aragonensi sicilidum regi et cani de la scala magnifico veronensium domino gratissimus fuit accitus. Scimus insuper et fere orbi toto notissimum est franciscum petrarcham karoli imperatoris Johannis francorum regis et roberti eque Jerusalem et sicilie regis ac summorum pontificum plurium dilectissimum atque familiarissimum fuisse et minorum esse dum velit. Ast si nesciunt susurrones hii ob id solitudines incoluisse et coluere poete quia non in foro cupidinario non in pretoriis non in theatris non in capitoliis aut plateis publicis vel locis vagantibus

Euripedes
Ennius
Virgilius
Dantes
F. petrarcha

seu turbellis civicis nuptiis vel mulierculis curiositatis sublimium. Verum meditatio (meditacio) prestat absque qua fere assidua nec parari possunt nec perfici percepta poemata. Quid in super bis credam ista dixissent si sana mente legissent que scribit Oracius (oracius) Floro. Quem postquam eleganti more suo enumeravit quecumque urbium impedimenta dixit increpans Rome ne poemata censes scribere posse inter curas atque labores et dolores ob hoc ut intelligat nemine posse. Nec hiis contentus super additis aliis incomodis quibus civitates agitantur concitatus continuo ait. I nunc et versus tecum meditare canoros quasi dicat non poteris. Ut demum subnectit. Scriptorum chorus omnis amat nemus et fugit urbes rite cliens Bachi somno gaudentis et umbra. Tu me inter strepitus nocturnos atque diurnos vis canere et contacta sequi vestigia vatum. Nec multum post superaddit indignaris. Hic ego rerum fluctibus in mediis et tempestatibus urbis verba lire motura sonum connectere digner. Ex quibus ut plura non imponam satis apparet cur petant et incolant silvestria loca poete. Quid etiam Paulum heremitam Antonium Macarium Arsenium aliosque plures venerabiles atque sanctissimos homines non ob rusticitatem sed ut liberiori animo deo servirent fecisse legimus. Esto non adeo detestabile sed ut hii arbitrantur videntur habitare silvas cum eis nil fictum nil fucatum nil mentis noxium videatur. Simplicia quidem omnia sunt nature opera. Ibi in celum erecte fagi et arbores cetere opacitate sua virentes porrigentes umbras. Ibi solum viridantibus herbis contectum atque mille colorum distinctum floribus limpidi fontes et argentei rivuli lepido cum murmure ex ubertate montium declinantes. Ibi picte aves cantu frondesque leni aure motu resonantes. Bestiole ludentes ibi greges et armenta ibi pastoria domus aut tuguriunculum nulla re domestica sollicitum et omnia tranquillitate et silentio plena. Que non solum saciatis oculis auribusque deliciis suis animum mulcent verum mentem in se colligere et ingenium si forte fessum sit in vires revocare atque illud videntur impingere et desiderium meditationes sublimium et aviditatem etiam componendi. Que mira exhortatione suadent libellorum societas et canori circum choreas agentes nimfarum chori. Que omnia si rite consideremus quis studiosus homo civitatibus solitudines non preponat. Sane non poetarum crimine solitudinis etiam si crimine merito dici possit hos movet insolentes viros in redargutione quin imo eorum infecta mentes ambitione dampnabili a qua distrapantes poetas execrabiles aiunt esse viros. Mos enim hominum dampnatorum morum est sinne cupere si ceteros esse conformes ut sua alieno crimine aut pallient aut defendant. Erubescant igitur et obmutescant si parum ipsi poete non factitant. Horrent quippe et detestabile ducunt viri spectabiles sicco pallore deformare faciem et incessu tardo verrere assiduis circuitionibus civitates. Horrent atque recusant turpi atque deformi ypocrisi inhertis vulgi mirari gratiam laudesque et ab ignaris monstrari digito. Horrent fasces neque exponere exposcere seu optare aulas ambire regum aut procerum quorumcumque assentatores fieri auro pontificum insulas aucupari ut ventri et inerti otio latius indulgere queant. Bladiri nulli curulis ut deposita sub tribunali pecunia quicquid sit quod meritis consequi sese non poterat. Horrent preterea et totis detestantur affectibus catarcistes ob pecuniam in celos evehere et empta muneris gratuitate eis exhibere sedes. Quin imo quos isti blasphemant tenui contenti victu brevique sompno speculatione continua et exercitio laudabili componendo scribendoque famosam sibi gloriam et per secula duraturam exquirunt. O spes hec hominum quietis deturpanda o detestanda solitudo talium. Sed quid verbis iniusto habere equidem multa que dicere inexpectabilis candor in virtus egregia in laudabilis vita poetarum illustrium adversus tales serpam longe validiori robore tueretur.

Dampnanda non est obscuritas poetarum

Obscura aiunt cavillatores hii esse persepe poemata et hoc poetarum vicio agentium ut quod inexcogitabile est artificiosius videatur esse compositum sed quoque egisse volunt immemores veteris oratorum institutionis quo canetur plena atque lucida orationem esse debere quod perverse mentis inditium. Quis enim preter dolosam animi incogitacione tam nepharia declinasset ut quod ei manifestibile est non solum odio habeat sed falsa si possit criminatione deturpet. Fateor non nunquam obscuras esse poetas sed prebeant si nolunt ipsi rursum nunquid philosophorum quorum nimio ipsi impudice se miscent contextu reperiant adeo plana adeo perlucida ut debere dicunt orationem. Incedere si asserant mentiantur. Quin inter scripta Platonis et Aristotilis ut de ceteris sileam perplexiones

adeo moderate sint ut nondum a multis per-
scrutatoribus viris ab eorum seculo in diem usque
hunc examinate potuerint satis lucide
concordi sententia explicari. Sed quid de philoso-
phicis dico? nonne divinum eloquium cuius ipsi pro-
fessores ultro cupiunt a spiritu sancto prolatum
obscuritatum atque ambiguitatum plenissimum
est? Est equidem et si nequeat ipsa manifesta
veritas comprobabat testes qui plurimi sunt adsunt
Augustinus inter quos si libet interrogent augustinum sanctissimum
atque eruditissimum hominem et cuius ingenium
tam grandes fuere vires ut artes multas
et quicquid de decem cathegoriis tradidere
philosophi absque ut ipse fatetur preceptore perceperit
nec tamen erubuit confiteri se ysaye principi-
um intelligere nequivisse. Non ergo obscuri-
tates solis poematibus insunt. Quid ergo
non incusant philosophos ut poetas? Quid non di-
cunt spiritum sanctum operibus suis ut artificiosiora
apparerent obscuras implicuisse sententias
qui non verorum omnium sublimis ipse sit artifex?
Non dubitem quin illis tanta temeritas in-
sit ut facerent ni scirent esse philosophos defensores
et in spiritum sanctum loquentibus apparata supplicia
et ideo in poetas prosiliunt quia eos cernunt
defensore carentes existimantes preterea
nullam ibi culpam fore ubi confestim pena non
sequitur. Debuerant hi vidisse nonnulla obscu-
ra videri cum clarissima sint intuentis vitio
luscio quidem illucescente sole qui lympidus
est nebulosus videtur aer. Nonnulla alia adeo
de natura sua profunda esse ut non absque difficul-
tate acies etiam egregii intellectus possit in
earum additum penetrare uti in solis globo
antequam eum possint contingere non nunquam per-
spicacissimi retunduntur oculi. Nonnulla vero
et si natura sua forsan sint lucida tanto
sunt fingentium palliata artificio ut egre esse
queas possit ingenio verum ex illis excerpere
sensum ut persepe inter nubila conditum solis
pergrande corpus etiam doctissimi queant astro-
logi qua celi vagetur in parte comprehendere prout
mutaverit oculorum intuitu. Et ex his esse non
nunquam vatum poemata non inficior. Verum non
ob id ut isti volunt sunt dampnanda cum inter
alia poete officia sit non enucleare fictioni-
bus palliata quinymo si in propatulo posita sit
memoratu et veneratione digna ne vilescant
familiaritate nimia quanta poterit industria
tegere et ab oculis torpentium auferre. Et si quid
ad eos spectat fecere solertes non excruciandi sed com-
mendandi potius poete veniunt. Et ideo ut

damnandum est fateor illos non nunquam obscuros esse
sed excusabiles semper si sanum ad eos accesse-
rit intellectum verum. Vereor hinc querulis noctue
oculos esse potius quam humanos. Nec sit qui
existimet a poetis veritates fictionibus invidia
conditas aut ut velint omnino absconditarum sen-
sum negare lectoribus aut ut artificiosiores ap-
pareant sed ut que apposita vilvissent labore inge-
niorum quesita et diversimode intellecta comperta
tandem faciant cariora. Quod longe magis sanctum
fecisse spiritum unusquisque cui sana mens est
debet pro certissimo arbitrari. Quod per Augusti- Augustinus
num in libro celestis Jherusalem xi^{mo} firmari vi-
detur dum dicit divini sermonis obscuritas etiam
ad hoc est utilis quod plures sententias veritatis pa-
rit et in lucem notitie producit dum alius eum
sic alius sic intelligit. Et alibi Augustinus
idem super psalmo cxxvi^{o} dicit: Ideo forte
obscurius positum est ut multos intellectus ge-
neraret et ditiores discedant homines qui clau-
sum invenerunt quod multis modis aperiretur
quam si uno modo apertum invenirent. Et ut eundem
augustinum testem adhuc adversus vitilitiga-
tores amplius vocem ut sciant quam quod ipse pro
obscuritatibus sacrarum litterarum tuendis ego pro
obscuritatibus poematum intelligi velim dicta
eius scribere super psalmo cxlvi^{o} ponere sum induc-
tus: Nichil est obscurum aut aliquid est non ut tibi
negetur sed ut exerceat accepturum etc. Et ne a
potiori veritatis sacrorum hominum circa hoc attesta-
tione nolo fastidium dicant hi audire quam
ideo velim de obscuritatibus poetarum sentiri
quod de divinis ab augustino sentitur quinymo
ut exfricata paululum fronte velo residente
obsistentes quanto magis de hiis sentiendum
sit que respectivo paucis apponuntur si de sa-
cris litteris que omnibus sunt apposite nationibus se-
cuntur. Si forsan velint diversas textus fi-
guras dictionum aut orationum colores et peregri-
norum vocabulorum inauditam a sepulchrum die
dampnasse et hinc poetas obscuros dixis-
se. Quid aliud dicam non habeo nisi ut gra-
maticales iterum scolas repetant pedagogorum
ferula subeant studeant discantque quid
veterum auctoritate circa talia poetis licentie da-
tum scrupulosius et scrutentur preter vulga-
ria atque domestica que sunt etiam peregrina vo-
cabula talibus insto gratioribus dixisse pote-
ra attigant ut ex uno veteri novum atque ge-
nosum ingenium induat et quod eis nunc
videtur obscurum tunc familiare videbit et apertum
nec indigesta intellectus sui grossiciem

palliare se credant priscorum oratorum precep-
to cuius non dubito semper memores fuisse po-
etas. Sed advertant quam ornando aliter
quam fingendo verborum ordo procedat et fictio-
nes in fingentis arbitrio relictas fore tanquam
opus altioris speculationis. In quibus summopere appo-
sitis servatur stili maiestas et eiusdem dignita-
tis retinetur ut ait quidam meditum in libro in-
vectivarum tertio Franciscus Petrarcha
nec ut ipsi arbitrari videntur carpe ne-
quientibus videtur sed multo labore proposito de-
lectatori simul memorie et consulitur. Cario-
ra sunt enim que cum difficultate quesivimus
accuratiusque servantur ut idem ubi supra Fran-
ciscus testatur. quid multa. Si hiis ob-
tusum ingenium est inhertia sua non poetas
redarguant nec adversus eos frivolis
insistant latratibus, a quibus secum optime
actum est. primo enim in limine ne fenestra fati-
get ignari ab ipsa rerum facie decor in-
tus est retrahunt ergo tirodum in tempore po-
cius quam tempore ingenium fatigato meden-
tes patiantur cum rubore repulsam. Et
ut veri dixero nolentibus intelligere et nexus
ambiguos enodare legendum est insistendum
vigilandum atque interrogandum et omni-
modo premende cerebri vires. Et si non una
via potest quis pervenire quo cupit intret al-
tera. Et si obstent obices arripiat aliam
donec si valide sint vires lucidum illi ap-
pareat quod primo videbatur obscurum. Sem-
per enim canibus dare divino prohibemur monitu
et hoc eodem ante porcos proicere margaritas.

Poetas non esse mendaces

Mendaces preterea insultantes hii di-
cunt esse poetas et hunc locum conantur
validis si possint firmare rationibus dicentes
quod sepedictum est eos in suis fabulis men-
dacia scribere ut puta hominem in lapidem
versum quod omnino apparet veritati contrarium
preterea asserunt poetas mendacium dicere
multos esse deos cum constet veritate certis-
sima unum tantum esse et illum verum atque omnipo-
tentem addentes Virgilium latinorum poetarum
principem recitasse Didonis historiam minus ve-
ram. Et huiusmodi quedam alia etiam inferentes. Cre-
do vicisse putent vicisset quidem si non esset qui
eorum vociferationes insipidis veritate retun-
deret. Quid ergo relatum in precedentibus lo-
co hunc rediisse satis dictum quid sit fabula
quot fabularum species et quibus usi poete sint
et precipue quid satis late descripsi. Sed in hanc
materiam iterum redeundum est. Dico poetas
ut isti volunt non esse mendaces. Est enim
mendacium iudicio meo fallacia quedam
simillima veritati per quam a nonnullis
vera opprimuntur et exprimuntur quod est falsum.
huius octo fore species asserit Augustinus.
Ex quibus et si graviores reliquis nonnulle
sint nulla tamen scientes uti possumus absque
peccato atque infamie nota qua dicimus esse
mendaces. Quod si huius diffinitionis intentum sereno
animo prospexerint poetici nominis hostes re-
darguendum hanc qua mendaces asserunt
esse poetas viribus carere cognoscent cum poetarum
fictiones nulli adhereant speciei mendacii
eo quod non sit mentis eorum quempiam fingendo
fallere. nec ubi mendacium est fictiones poe-
tice ut plurimum non sunt neque simillime
sed nec similes veritati ymo valde disso-
ne et adverse. et dato species fabularum una
que videri potest historie quam fabule magis
dicemus sit veritati simillima antiquissimo
omnium nationum consensu a labe mendacii
immunis est cum sit consuetudine veterum con-
cessum ea quis uti posse. Tene exempli in
quo simplex non exquirit veritas nec prohi-
betur mendacium. Et si propterea poetarum officium
non minus in superioribus demonstratum sim-
culo hunc asseriti non sunt ut veritate se-
tantur in superficie fictionum et aufertur
eis vagandi per omne fictionis genus liber-
tas eorum officium omne resolvetur in nichilum.
quid plura. Si omnia que dicta sunt in re-
probatione meritam reciant quod fieri
posse non arbitror hoc in republica superest.
Remotum iure exercere officium in nota
potest ob hoc infamie devenire pretor esto
in lege male meritos capitali multet
supplicio. Non iure tamen dicetur homici-
da. Sic nec miles agrorum hostium popu-
lator dicetur predo. Nec iuris consultus etiam
si minus equum clientulo prestet consilium
dummodo a iuris limite non recedat falsidici no-
men incidit. Sic et poeta qualitercumque fingen-
do mentiatur mendacii ignominia non
meruit cum suum officium non ut fallat
sed ut fingat iustissime exequatur. Si tamen
velint in hoc instantia facere quod verum
non est mendacium qualitercumque dicitur sic si fac-
tum non sit non tamen ultimus vires ad in-
vincionem huius obiectionis apponam. Sed quia
ut videam quid sit visum quo nomine vocandi
sint ea que per Iohannem euangelistam in

Aug. 8 gen. fore mendacii species

apocalipsi mira cum maiestate sensu sz omnino
persepe prima facie dissona veritati. Quos
ipse Johannes quos alia aliique qui eodem stilo
dei magnalia velavere. Ergo quidem mendacia
aut mendaces etiam si liceret dicere non auderem.
Scio tamen dicent quod ego met in parte demitte su-
si vovigem Johannem scilicet alios quos prophetas sanctissi-
mos fuisse viros quod iam concessum est. Postea
suppeditent ab eis scripta fictiones non esse
sed potius esse figuras et sic nuncupari debere.
Et per consequens figuratores eorum scriptores.
Ridendum diffugium quasi crediturum sim quod
simillimum est in cortice mutatione seu dimi-
nutione nove effectus habeat diversos efficere. Sed in
hoc minus quoniam sic figurate sunt ut quicquid
habeant in literali cortice veritate exprimant
ipso. Si me hoc velint credere nil aliud erit
quam mendacio velare in oculos intellectus ut i-
lla velant suppositum veritate. Sane cum
mendaces hii dicendi nec hii dicendi sint quia non
sint sic nec poete qui pro viribus eorum intuitu
vestigiis in fingendo multos ante deos scrip-
sisse poetas cum unus tantum sit deus negari
non potest sed minime illis in mendacium imputan-
dum quia non credentes neque firmantes sed mo-
re suo fingentes scripsere. Nemo enim sim ta-
ustus sit ut existimet quemquam in latebris
philosophie versatum tam dementis esse ut cre-
dat deos esse quam plurimos. Si satis sani sumus
facile debemus credere eruditos viros stu-
diosissimos fuisse veritatis investigatores
eosque eo usque humanum potest penetrare inge-
nium attigisse et absque ambiguitate novisse
unum tantum deum esse. Ad quam notitiam devenisse
poetas eorum in operibus perpatet liquido. Lege Vir-
gilium et orante invenies Jupiter omnipotens
precibus si flecteris ullis etc. Ad epytheton
neminem deorum alteri datum comperies. Reliquam
deorum multitudinem non deos sed dei membra
aut divinitatis officia putavere quod plato quem
theologum nuncupamus etiam opinatur. Ta-
libus aut ob venerationem officio conforme
deitatis dedere nomen. Sed infestos hos hunc
non accepturos existimo. Clamabunt nempe
dicentes poetas de vero deo et unico quem
novisse dicimus multa scripsisse mendacia
et ob hoc merito nuncupari mendaces. Ego
autem non dubito poetas gentiles de vero deo
minus vere sensisse. Et sic de eo nonnunquam quod
minus verum fuerat scripsisse. Et sic ut isti
volunt mendacium sed ob id mendaces esse
dicendos non puto. Sunt enim mendacium homi-

saltem species duo. Ex quibus primi scientes
et advertentes mentiuntur ut ledant aut ut non
ledant seu ut prosint. Et hii non mendaces
tantum dicendi sunt sed proprio vocabulo mentientes
dicendi sunt. Qui ignorantes se mendacium dicere
mendacium dicunt tamen. Et inter hos oportuna ca-
dit distinctio. Sunt enim eorum aliqui quorum
ignorantia intollerabilis est nec excusationem
recipit aliqualem ut puta. Canent leges publi-
ca ne quis tunc cive privato serviet in taver-
na se impune debitorem suum detinuit
et a multa tutari vult ignorantia legis que
quam supina videtur et crassa cum sciat leges
publicas ignorantie notitiam defensare non potest.
Sic et christianus homo etate integer ab arti-
culorum fidei ignorantia tutari non debet. Sunt
et alii quorum videtur ignorantia excusanda ut
pueri si philosophiam non noverit mercatorius homo si
non noverit nauticam et cecus natus si colorum
non nescit carentes et huiusmodi quos in numero
eorum puto poete gentiles qui et si liberales ar-
tes et poeticam philosophiam noverint christiane re-
ligionis veritatem novisse non potuerunt. Nondum
enim lux illa veritatis eterne in terris effulserat
que illuminat omnem hominem venientem in hunc
mundum nondum ad agnitionem invitantes per
agraverant orbem quoscumque vocantes sine
literis solis hoc domini erat de supradictum ut deum
verum et iuste cognoscerent et rite colerent hii
nondum quemquam ad coerandum sed cum minime tam
celebre nutibant sed nec accedentes si qui fu-
isset exteri admittebant. Et sic si minus
vera sentientes scripserunt de vero deo se vera
scribere arbitrantes hac acceptabili ignorantia
excusati non sunt dicendi mendaces. Dicent
scio quatenus ignorantia mendacium deum sit
mendax est dicere quod negari non potest. Esto
non eadem nota labefactandi sunt qui igno-
rantia excusabili peccavere quam qui crassa et
supina ut dictum est cum illos non solum equitas
sed etiam legum austeritas habeat excusatos et
si sic est nota mendacii non meruerunt. Et si
velint eis omnino quotienscumque modo mendaces ergo
illis socios Adam prophetas Aristotilem Platonem
Socratem aliosque quos ipsi summe colunt eo-
dem sortes extollent. Vereor hii censores op-
timi. Iterum vates in celum in psalterio psal-
lentes cithara qui non satis plene particula
unica huius obiectionis reiecta videatur. O
insipidi si militi uno parma confracta sit
nondum tota mota est acies interim non ergo
exultet sed meminerit qui sepissime ...

Quare Virgilius honestissimam feminam scripserit impudicam

nolentes cesserit. Quod autem Virgilio obiciunt falsum est. Nolunt quippe viri prudentes recitare Didonis hystoriam dicebat cum ut talium doctissimus Didonem honestate precipua fuisse mulierem eamque manu propria mori maluisse quam infixum pio pectori castimonie propositum secundis inficere nuptiis. Sed ut artificio et velamento poetico consequeretur quod erat suo operi oportunum composuit fabulam in multis similem Didonis hystorie quod ut paulo ante dictum est veteri instituto poetis conceditur. Posset tamen de divine visione ut forsan turpe princeps perquirere ad quid hoc necessarium erat Virgilio. Cui ut divine visum sit dico eum in hoc a quadruplici causa tractum. Primo ut in eo stilo quem in Eneida susceperat poeticum sequeretur morem et potissime Homeri cuius fuit in eo poemate imitator. Nam poete non ut historiographi faciunt qui a quodam certo principio opus exordiuntur suum et continua atque ordinata rerum gestarum descriptione in finem usque deveniunt.

Non Lucanum fuisse poetam historiographum

Quod cernimus fecisse Lucanum. Quam ob causam multi eum potius metricum historiographum quam poetam existimant. Sed artificio quodam longe maiori aut circa medium historie aut aliquando fere circa finem inchoant

Artificiali dispositione narrant poete

quod intendunt et sibi adinveniunt causam recitandi quod ex precedentibus omisisse videbantur ut in Odissea Homerus qui quasi circa finem errorum Ulixis eum naufragum in litus Pheicum delatum scribit et ibidem Alcinoi regi recitantem quicquid illi ante diem illam post discessum a Troia contigerat inducit. Quod volens Virgilius facere cum Eneam a litore Troiano fugientem scripsisset post eversam civitatem non advenit aptiorem locum ad quem eum deduceret antequam Ytaliam intraret Affricano litore eo cum usque semper inter Grecos hostes navigaverat. Et cum litus Affrum in tempore usque illud a rusticis et agrestibus atque barbaris incoleretur ut eum ad personam venientem dignam deduceret et a qua reciperetur et cuius hortatu Troianorum casus suosque recitaret nec aliam preter Didonem que et si non tunc multa tamen post secula loca illa incoluisse creditum est copiens Didonem tamquam sua venisset eius hospitem fecit et ut legimus eius iussu suas suorumque infortunia recitavit. Secundo quod sub velamento latet poetico intendit Virgilius per totum opus ostendere quibus passionibus humana fragilitas infestetur et quibus viribus a constanti viro superentur. Et cum iam non nullas ostendisset volens demonstrare quibus ex causis ex appetitu concupiscibili in lasciviam rapiamur introducit Didonem generositate sanguinis claram etate iuvenem forma spectabilem moribus insignem divitiis habundantem castitate famosam civitati sue et populo imperantem prudentia atque eloquentia conspicuam et viduam quasi ab experientia veneris concupiscentiam aptiorem. Que omnia generosi cuiuslibet hominis huic animum irritare nedum exulis atque naufragi et in incognita regione deiecti atque subsidio indigentis.

Quid Virgilius intenderit

Et sic intendit per Didonem concupiscibilem et attractivam potentiam oportunitatibus omnibus armatam, Eneam autem per quemcunque ad libidinem aptum et demum captum. Tandem ostenso quo trahamur in scelus ludibrio qua via in virtutem revehamur ostendit inducens Mercurium deorum interpretem Eneam ob illecebram increpantem atque ad gloriosa exhortantem per quem Virgilius sentit seu conscientie proprie morsum seu amici et eloquentis hominis redargutionem a quibus dormientes in luto turpitudinis excitamur et in rectum pulchrumque revocamur iter id est ad gloriam. Et tunc nexum oblectationis infauste solvimus quando armati fortitudine blanditias lacrimas preces et huiusmodi in contrarium trahentes constanti animo spernimus ac vilipendentes omittimus. Tertio curat Virgilius in laudibus Enee ad honorem Octaviani Cesaris Iuliorum gentis extollere. Quod patuit dum illum lascivias et immunditias carnis et muliebres delicias robore mentis spernentem atque calcantem ostendit. Quarto intendit sublimare Romani nominis gloriam quod satis facit dum exsecrationes morituri Didonis describit. Nam per eas bella Cartaginensium cum Romanis et triumphi quos ex eis Romani consecuti sunt intelliguntur in quibus Romanum nomen satis extollitur. Et sic non mendax fuit Virgilius ut minus intelligentes existimant nec alii etiam si qui sunt eo modo fingentes.

Stulte dampnatur quod minus sane intelligitur

Volunt insuper atque clamitant execrantes poeticum nomen omnino abolenda esse poetarum carmina eo quod lasciviis et nugis deorum gentilium referta sint neminem aliquo tollerabile quod unum eidemque deo plures attribuant formas atque nomina ut poete faciunt sive Iovi vel aliis. Stulti militis more clamamen intunt adversarii mei qui tanto nocendi hostibus fertur impetu ut sibi ipsi non videat.

ex quo sepe fit ut quos in alterum parat ictus
a renis ipse suscipiat. Ergo aut hiis obiec-
tionibus in unum coacervatis in volucrum
satis grandium ex iam predentibus arbitrabor
in quibus scriptum sepissime meminerim sub for-
mis variis lascivias et nuptias atque nominibus
honestos ac sapidos claudi sensus. Quos
etiam pro viribus ingenii mei amoto fabulo-
so cortice aperuisse. Recordor autem actus vero deo-
rum illecebres quocumque modo a poetis comi-
cis potissime descriptos nec laudo nec comme-
ndo quinimmo detestatus sum et tam scriptores
in hoc quam ipsos actus vituperandos existi-
mo. Amplissima quidem fingendi est area et
plena semper fictionum coram poesis incedit.
Non ergo deficiebat quibuscumque sensibus
honestissima tegumenta. Sane querela hec
iam diu sublata est atque sopita. Nam que
in scenis atque theatris carminibus et histrioni-
bus atque pastitis et huiusmodi hominibus enormia
canebant olei ordo abstulere atque exprimere
Romani veteres Cicerone teste et ipsam scenicam
et arte ludicram dampnantes agentes quoque nota
multare censoria et eos amovere tribubus
sic etiam pretorum edicto tantum est qui arte
ludicre pronunciandi vel causa in scenam prodiret
ipso facto habentur infames. Porro post consta-
ntinum cesarem et Silvestrum pontificem pullul-
lante undique et in dies crescente fide catho-
lica talium comicorum seu scenicorum carmina
obsoluerunt a stilo et remanserunt illustri-
um et laudabilium libri et opuscula poetarum
qui res gestas et naturales angustiore stilo
artificioso schemate facundiore locuta sunt
congruo fictionum et ymaginum tegmine pro-
tulerunt. Et sic quos scenicos plato ur-
be pellendos iusserat et adversus quos hii
inveritatis ignari clamitant iam extermina-
ti sunt et abiecti verum ut aliquid hiis re-
prehensoribus meis particule obiectionis alte-
rutrum sit. Dico si ante initam pugnam
prudentes quibus in locis feriri possent a-
cutius inspexissent vidissent profecto quod ipsi
poetis gentilibus obiciunt in se retorqueri
telum nec Iovem nunc celi deum nunc etheris
ignem nunc aquilam nunc hominem seu quibus ma-
ius formis a poetis descriptum invenientur
si meminissent ipsum verum et unicum deum
nunc solem nunc ignem nunc leonem nunc serpentem
nunc agnum nunc vermem nunc etiam lapidem
a sacris describi litteris. Et eodem in veneran-
dissimam matrem nostram ecclesiam quam aliquando

plena fictionibus est poesis

mulierem amictam sole aliquando mulierem
indutam varietate aliquando currum aliquando navem
aliquando archam domum templum et huiusmodi voca-
ri in sacra demonstrant volumina. Quid et de vir-
gine genitrice et de humani generis hoste
meminerim legisse sepissime de hominum multipli-
cate quid dicam. Ideo istud ut innumerabilia
fere apud nos deo attribuuntur et totidem ma-
rie virgini atque ecclesie et hec non absque mis-
terio facta sunt sicuti nec poete fecerunt.
Quid ergo inadvertentes hii ruunt sinon
quidem impellente stare nollent quod ipsi
non noscunt. **Detestabile nimis de
incognitis iudicare.**

Porro zelentes hii suasores criminum
poetas affirmant. Quam in accusatione
si distinguerent forsan ex parte concedem
eos esse victores. Constat enim satis ut non-
nullos iam dudum inhonestos finxisse comi-
cos seu eorum scelesto sic suadente ingenio
seu sic eis tunc exquirente corrupto. Nec
non et nasone peligni clari sed lascivientis
ingenii poeta artis amatorie composuisse
librum in quo et si multa suadeat nepha-
ria nil tamen minus oportunum cum nemo sit te-
mpestate hac adeo demens iuvenculus aut sim-
plex puella que monente illecebri appetitu
ingenium longe ut in id veniat quod excog-
itat acutiora non noverit quam is qui se talium
preceptorem fore perpropium arbitratus est docuit.
Si igitur nimius hii quos non inique abiciendos
dicimus honestate facultatis poetice quam
alii splendido rubore conspicuam hac infamie
inierunt notam et una cum turpibus accusa-
ri equidem patiendum non est et ob id ut pate-
at cur ab hiis accusent illustres queso
dicant inquid homeri carmine unquam legerunt
inquid esiodi virgilii oratii iuvenalis
et aliorum huiusmodi plurimum. Et si se legisse fa-
teantur exprimant quorsum has criminum sua-
siones invenerint ut ipsi videntes quod nondum
vidimus tum eis malemeritos condepnemus.
Attamen negare superfluum est. Omnis autem
accusatorem audita non percipiat quam nunquam le-
gerunt cum liquido debeamus credere si vidis-
sent in tam scolida insaniam. Non venissent
arbitror tamen ex quoque tali hos scelus
sceleri addituros. Nequeunt enim tacere tanto
pariore tenent ne ob taciturnitatem nimium
omnia novisse credant dicetque elata fa-
cie totis loquentes buccis et omni frontis
amoto rubore quasi ex hoc sinne lau-

Ovidius naso ingenii clarus sed vita non

dandi veniant. Quid has nugas vidimus
naph nec vidimus nec vidisse volumus ma
ioribus operam damus. O bone deus ab eter
no ope tuo si velis pausam sinne potes et
si divinitatis tue aperuit oculi posses
in soporem ne si velles. Te tua isti curant ti
nottes in sopores hij ducunt tibi suos sudo
res impendunt primum quippe mobile moue
ant. Veor dum maioribus operam prestant
magnum est, multum est et talium si patiens
ditime labor. Quanam hominum metes non
advertunt dum alios tam prudenter stolti
faciunt qui misere sua ignorantia detegunt.
Possimus et eum nos si stultiores eis non
simus vide satis quam iniusta sit eorum accusacio
quam sit atque tollerando simul. Sane ne sit qui
arbitretur ne risum hoc fictum ex medita
tione frivola vaticinium confiteor quam in hoc
acerrima certamina deducor. Audiui iam
dudum in disputatori simili ne similos etiam
fastidiosius ridentes. Et quod in tirannis
fuit virum quendam etate venerabile et statu
te alias ac doctrina percipimus non ridentem sed
motu grosso longe execrabilius obloquentem.
Non mentiar deus novit. Rex inclite erat
et tunc visum erat vir iste ad poetica nomi
hostis infestus ut illud non ut stomachans
proferre videret quod ubi minus honestati sue
oportunum erat ondit. Nam mane quodam
in gentili studio non legens in chatedra sa
crum Johannis euangelium auditoribus multis cum
fortuito in hoc incidisset nomen accensa
facie flameis oculis et altiori soluto voce
totus frendens multa in poetas enormia
dixit. Et postremo ut eius appareret iustitia
inquit et ferre iurando firmant se neque
vidisse nec unquam aliquem ex poetarum libris
vide voluisse. O sancte deus quid ignari
dixi sunt si sit alias eruditus hoc animo
gestus et antequam loquitur est. Poterat ne loqui
stultius ab insano. Velle ego scire si non vi
derunt si non cognoverunt si maioribus vacant
hij detractores egregij unde poetas criminum sua
sores agnoscunt. Quid circa eis incognita
latrant. Quid non idonei iudices de inco
gnitis latam sententiam. Rostra ostendunt. Que
nedum inaudita sed nec requisita preter
suas fulminant forte ingerunt sacro inspi
rante spiritu tam severum sem poetas ferre
decretum possibile dicerem si credem sanctum spi
ritum tam spontaneas nedum inhiare sed ut
re alias. O scelus impium o execrabile ma

lum. O detestanda temeritas audere te
cum natum in parvulo de coloribus ferre sentenciam.
Sic olim ut isti presides venerandi faciunt
audivi phoronem apud argivos ligur
gum apud lacedemones minoem apud
cretenses et apud myrmidones eacum
factitare solitos. Sed ut eo veniam quod fert
animus quod quid isti verendi iudices blate
rent non sunt ut ipsi volunt poete criminum
suasores quinymo si sana mente et non
livore insano perciti eorum legant volumina
impulsores invenient mitis suavissimos nunc
acerrimos perfectissima temporum in virtutes.
Quod ne tam paucis verbis videar probasse
contentus libet ante obstrepentium oculos
apponere saltem pauca ex quibus possint veritate
te hac si volunt agnoscere. Et omissis home
ri monitis qui ob grecas litteras latinis
minus familiaris est si volunt legant et
perlegant que sint in eneida ad pacientiam
laborum emergentium exhortaciones enee ad
socios. Quis ardor illi pulcre per vulnera
mortis pro salute sue patrie sint. Que erga
patre pietas que humeris parentes un
dique domos et incensa templa per que medi
os hostes et mille volancia tela deuexit
in tutum. Que in achimenide hoste clemen
cia. Quod robur ei ad illecebras frangen
das quam amoris petulca cathenas. Que iu
sticia atque munificencia circa amicos et
exteros in exhibendis muneribus unicuique
ludis in anniversario anchisis patris apud
aceste patris. Que prudencia quanta circum
spectio in descensu ad inferos. Que gra
toris ad eum suasiones ad ytaliam que eius
inutile dic amicitiis solercia. Quanta ten
dis constantia fides quam in gerundis concep
tis. Quanta pie in pallantis anima lacrime.
Que eius ad filium preceptis monita. Quid
multa referam. Assunt ore assunt hij in
poeticam virgiletes nomen liberet huius po
ete verba sinas ponderet et si patiatur
anime fructum ex hijs qui post exprimant.
Et si deo gratum erit videbunt inquid
poeta hic in mala fructem suasor sit.
Profecto si rite deum novisset et coluisset
virgilius nil ferre preter fidem eius in vo
lumine legeretur. Et si dicat leges non pati
quequam approbari testio unius venusini
insuper flaccum suscipiant. Persium volte
rranum iuuenalem aquinatem quorum sa
tiricum timens tanto virtutis impetu

in vicia viciosos quam inveniunt ut eos exten-
uare videatur. Si hii ergo plures sat
sunt taceant isti qui suasores criminum
poetas accusant, et rabiem suam mansu-
etudine domient, nec dedignentur discere
prius quam velint aliorum labores videndo indi-
care iudicio, ne reddendum in alios sue scelide
iniquitatis tela convertunt in se ultionis
divine fulmina provocent. **Quod in
bonum poetas seducant se legentes**

Aiunt post hec insidiantes acerri-
mi poetas esse mentium seductores eo
quod dulcisono carmine lepido sermone accu-
rata atque ornata oratione ineptias suas
legentibus ingerunt et sic quo minime
oportunum lectores seducunt insipidos quos
ignaros; et qui poetas non viderunt ut ipsi
obiectores ignari sunt nec poetas vident
illustres, et si viderunt ingeniorum suorum
ignavia non intellexerunt, non credent fa-
cile hoc optime inesse scelus in poeticum
carmine inveniet hoc videat deus et hii
videant quibus ab eo lumine intellectus conces-
sum est. Tu autem citharista celestis David
solitus dulcedine carminis furores seda-
re Saulis si suave aliquid si mellifluum ce-
cinisti liricum tuum carmine absconde. Et
tu Job qui labores tuos atque patienciam
heroico carmine scripsisti si lepidum si orna-
tum sit idem facito vivatum aliis sacris viris
qui etherio versu divina cecinere misteria.
Et quod hiis dicendum sit orpheo homero
maroni flacco et aliis. Postquam eo ventum
est ut inveniantur qui dicant inpune quoniam se-
ducere mentes hominum sit dulcisone lepide
accurate metrica oratione effundere olim
carminem letanum postquam dampnant isti
tempus quod nunc verbum nobis concessum
est et locus preparatus aptissimus. Scio di-
cet se dixisse preciosum ineptias sono-
ro scripsisse carmine et legisse. Erat fate-
or additio hec non parum momenti in pre-
cedentibus sequens esset ostensum quales sint
quas isti accusant inepcie illustrium po-
etarum et ob id quod michi minime existima-
bant in nichilum resolutum est alteri ut in hoc
directius veniam quam seductores mentium
dicunt esse poetas prius scire velim cum multi
sint qui ex hiis poete sint qui seducto-
res sunt mentium et quis dubitet mul-
los dici posse preter quos student; quos
autem studeant accusatio ipsa demonstrat.

Si deos platz zelantes hii amant prius
et mulierculis ridentibus applaudentes oculis
amatorias litterulas dictant componunt
rithimos et cantiunculas excudunt quibus
affectiones suas et suspiria exprimant et
desistentibus ingeniosi viribus pro oportuno sub-
sidio ad instructores amatorie artis vo-
lant hinc catulli propercii et nasonis volumina
evolvunt et ab ineptiis talium suasionibus
lepidis deceptis carminibus et verborum fa-
cili exornatis contextu tamquam in hoc to-
to inclinati pectore volentes trahuntur sedu-
cuntur atque tenentur hinc poetarum illecebre
cognomine hinc inguinum preceptores accusant
suos eosque seductores mentium dicunt quos
ipsi non rogati sponte sua sequuti sunt ma-
gistros immo ut ipsi maximus vocant re-
darguitores mei. Non enim primum est amoris
obsequium cuius viribus primo phebus inde al-
cides monstrorum domitorem censere. Quo-
sanctius tacuisse fecisset ignaris quam in-
sani dedecus emisisse voces. Nam si que
pettent dum poetas accusassent se ipsos
adiudicent monstrasse culpabiles. Ex hac
enim accusatione que sint eorum studia que desi-
deria que iusticia manifeste cognoscimus.
Quid enim de hiis arbitrari possimus si
puella lascivius gestibus petulans oculis
blandis verbis spem polliceatur infausta.
Postquam a iunctis seu tacitis carminibus
seducuntur. Sinebant igitur miseri et
in melius insaniam suam reforment consilium
prospettent quam ulixes gentilem hominem non in
torum carminum si mellifluos sirenarum can-
tus sprevisse tamquam nocivos atque transis-
se et ut aliquid circa vim vocabuli dicam
sit quod tamquam detestabile poetis obiciunt
vidisse debuerant quoniam et si Christo salvatori
nostro a iudeis obiectum sit qui illum ignominio-
so seductorem dixere non tamen semper in mala
partem sumendum fore. Reginus . n . illi
abutentes infaustum homines vim veterem
surripuisse potest enim quisque in bonam
partem sumi seducere. Nam verum cunctates
pastoria ab infectis armentis nondum in-
fectos consuetudine boves seduxisse solerci-
tie pastorum est, et sic non minus eruditi ho-
mines gnidosos a... ab hiis qui morbo
viciorum laborant sine seducunt admonitis
quorum sui poetas illustres seducere sepissime
credulos reor et eos facere meliores non hii
seducti tractique suo non poetarum munere

eciam honestorum hominum in malam fruticare si possint conantur obducere. O bone Ihesu adiu te pestem hanc abiguaris credulitatis et hos loquaces corripe ac adeo instrue ut exemplo tuo velint plus facere quam docere.

Philosophorum symias minime poetas esse

Symias preterea philosophorum esse hos nonnulli qui se cecos preferunt dicunt esse poetas. Verum non satis certum habeo an ut hominibus visu intuearunt uti non nunquam sine sompniatibus mu lierculis faciunt, an potius ex animi sui ma qui a sic credant, seu mentis nequicia ut invidiam istud evomant. Primum quippe debet indignan ti animo a prudentibus tolerari. Dum enim ab ignarus ex viris conspicuis ridicula confin git vulgo cum passim per tota assim infulati et phalerati sues ac exquisito mannus gerentibus belue fimbriatis necnon et variatis pellibus inc dentes auriti compariantur facile ex quibus decernis quis volens posset confingere talia. Si vero credentes asserunt aut inc det utraque tam stolide quam nequeunt agnitum esse. Id est symias aut alias dixisse meminimus. Vet de more animalia misciori ut velint dum possint videres quoscunque hominum actus imi tari et sic videtur hos velle poetas imitatores et inde symias esse philosophorum. Quod minime ridi culum esset honestum quod ut plurimum homines sive philosophi et bonarum artium preceptores. Sed fallimur inediti. Nam si satis intelligunt poetarum carmina advertent eos non symias sed ex ipsos philosophorum numero deputandos cum ab eis nil preter philosophie consonum inter veterum opiniones fa bulosos tegant velamine. Preterea imitator simplex in nullo exorbitat a vestigiis imitati. Quod quidem in poetis minime cernitur. Nam esto a philosophis non deviant conclusionibus non tamen in eas eodem tramite tendunt. Philosophus ut satis patet silogizando reprobat quod minus verum existimat et eodem modo approbat quod intendit et hoc apertissime prout potest. Po eta quod meditando concepit sub velamento fictionis silogismis omnino amotis quanto artificiosius potest abscondit. Philosophus stilo prosai co ut sepius et eius fere parvipendens orna tum scribere consueverunt. Poeta metro summa cum cura exquisito decore conspicuo. Philosophorum insuper est gignasiis disputare, poetarum in solitudinibus canere. Et cum ista inde se non conciant non erit ut aiunt symia philosophorum poeta. Si symias dicerent eos esse nature posset forte equiore animo tollerari. Cupivo

viribus quicquid ipsa quicquid eius operatione operatur perpetua poeta celebri conatur descri bere carmine quod si intueri velint isti vi debunt formas mores sermones et actus quorumcunque animalium celi siderumque mea tus ventorum fragores et impetus flam marum crepitus sonoros undarum rumores montium celsitudines et nemorum umbras atque discursus fluminum adeo apte descrip tos ut ea ipsa parvis in litterulis carmi num inesse arbitrentur. In hoc ergo poetas esse symias confitebor quod ergo honorabi lissimum reor opus in id stili arte conari quod agit natura potentia. Sed quid plura esse satis talibus agere si possent ut nos una secum efficerent symias Ihesu Christi qui sibi in cogitatos poetarum in vide labores cum contingunt sepissime temptatores alienum premittunt studere suum aliorum cruentas ungues cum arripere sentiunt.

Non esse exiciale omnino libros legere poetarum

Hii equitatis ymmo iniquitatis arbi tri fervida in ubi cupientes poetici nominis exterminium quasi pacata in illud dixerit altisono insuper clamitant hinc inde boatu. O insignes viri. O divino redempti sanguine. O gratiose deo populus si qua pietas si qua devocio si quis vane religionis amor si quis dei timor vobis est hos infaus tos poetarum libros abicite flammis comit te et ventis servandos exhibite cineres eos non habere donum eos legere eos ea ulla modo vel le inde exiciale civium est animas letali vene no inficiunt nos in tartara trahunt et celestis regni exules in eternum faciunt.

Post hec aucto clamore Iheronimum in testem advocant eum quod dicentem aiunt in epistola ad Damasum de filio prodigo demonum ci bus sunt carmina poetarum et hiis ac similibus multis toto gutture ignavos auditores intonant. O pietas o prisca fides o dei paciencia grandis quid pateris! Quid rerum conditor in erectas turres quid in celsos vertice montes fulmina torques. Hii sanctissime pater hii feriendi sunt qui dolo sa lingua atque invidia aliorum et perspe ctorum excidio sibi aucupant maniae gloriam in medio errores suos terra tegunt hii plebiscitis atque flammis suas conantur ignorantias occultare. Quis simplex homo hos audiat qui arbitretur poetas pre ciosissimos esse homines divini nominis hostes

Utilis poetica et philosophia

Petr

Iom

gubernaculis demonum nutus maleficis
scelestisque semper vacantes operibus, quibus
nulla bonarum artium cura, nulla pietas,
nulla fides aut sanctitas sit. Et sic horum
ignoratorum opere et iniquitate consequuntur
celebres viri ignominiam quam minime me-
ruere. Sed spero videbit deus aliquis nos-
tri videamus si possumus quale sit hoc
tam inexpiabile malum quod hii commicti cla-
mitant, si teneant, si videant aut le-
gant carmina poetarum. Que horum contine-
ant libri, que suadeant, quid dampnent, quid
doceant, iam satis superius declaratum est. Sed
eis omissis nolo adversus veritatem hos sce-
lestia omnia scribere atque suadere lectoribus.
Quid tandem gentiles fuere homines non christia-
norum suam extulere, quam sacram arbitraba-
tur, religionem fictiones edidere gratissimas
et commendabiles vero prosequentes gentes suas.
Sed quid inde queso ego hos elegantissimos
clamatores dicant? Nunquid illis prohibi-
tum sit ab aliqua veteri seu nova doctrina
deorum suorum scelera quo velent in stilo de-
scribere? Non equidem, reor nec etiam christiano fi-
genti dummodo sane intellecta fictio adversus
catholicam veritatem ex certitudine nil pariat.
Si non prohibitum est, si hos legere non leges pro-
hibent, neque prophete, non sacre pontificum
sanctiones, quid tenendum? quid legere mali est?
Inquiunt quia seductores sunt metrorum dulce-
dine. Sua huic obiectioni paulo ante responsum est.
Verum si hii inbecilles sunt atque tracta-
biles sibi caveant, memores proverbii
veteris quo prohibetur hos certamine lapidum non
intrare quibus sit galea vitrea. Fateor
cum ultro longe melius fore sacros studere
libros quam istos, etiam si optimi sint studentes
quam acceptiores reor esse deo summo pontifici
et ecclesie. Verum non omnes nec semper eadem
trahimur affectione. Et sic non nunquam ad
poeticos trahuntur quidam; et si trahimur vel
sponte nostra in eos imus, quod hoc crimen quod
malum est? Possumus impune mores bar-
baros audire ipsos si velimus suscipere bar-
baros, eis hospitalitatem exhibere, eis si pe-
tant, nisi dicat, cum eis amicicias inire; poe-
tarum libros legere, si deo placet, ab hiis viris
doctissimis prohibemur? Mathei autem pu-
blicani et aliorum hereticorum execrabiles
errores ut noscamus nemo prohibet; quin
sciuntur versus aut legisse poeticos
horrendum, ut hii clamitant, ymo letale
crimen est. Ioculatores in quadriviis

vel plurimum inhonestos ludos agentes inspi-
cere possumus, histriones in gimnasiis turpia
cantantes audire, nebulones in popinis le-
nones in lupanaribus blasphemantes quam pati,
nec ob id in tartara trahimur; poetica legisse
poemata nos celorum regni facit extorres.
Pictori etiam in sacris edibus fas est pingere
tricerberum canem ditis obsinatem limina,
charontem nautam acherontis vada sulcantem,
erinas ydris accinctas accensisque arma-
tas facibus, ipsum plutonem infelicis regni
principem dampnatis supplicia inferentem; poetis
sonoro carmine hec eadem scripsisse nephas
et irremissibile lectori crimen est. Pictori
eidem concessum in aulis regum et nobilium
virorum amores veterum deorum scelera homi-
num et quecunque tam inde commenta pingere
nullo prorsus prohibente decreto. Et hec a qui-
buscumque pro libito intueri permissum est. Poeta-
rum inventa ornacius vinctis litteris plus
a sapientibus lecta volunt mentes inficiant
quam picta ab ignaris inspecta. Quid mul-
ta deffitio? Fateor vellem si posse advertere
quibus viribus qua potencia livor edax curio-
sa quia hos boatores in tam grandem dementiam
potuerit impellere. Scire saltem debuerant
quia vas electionis testatus est scire malum
malum non esse, sed operari. Et ipsi novissimi precep-
tores, credo ut a suis mulierculis pru-
dentiores habeantur et inde pinguiores consequan-
tur offas, non verentur dicere nedum dicam scire
sed poetas legere perniciosissimum esse. Quod fasti-
dium audire etiam si horum despiciendi sunt po-
ete; nepharium fore si videris margaritam
ex luto colligere, quasi abstergibile lutum
illam minus fecit preciosam. Nec erubescant
interpretes hii hac presumptuosa hac ignali
prohibicione sua velle ex veritate fieri menda-
cem. Si dixerit aliquis poeta, ymo eos dixis-
se toto denegant ore, ridiculum est audire
huius generis hostem dyabolum potuisse verbum
bonum aliquod dixisse, poetas autem, esto adversus
christianam paulo ante malos esse concesserim,
cum forte nonnullis preter gentilitiam maculam
nil inhonestum iure posset obici, verbum
bonum dicere nequivisse. Vocatur etiam non numquam
a sacris hominibus in testimonium dyabolus; in-
casse poeta horum accusatione crimen irremis-
sibile crimen est. Sed nunc hos prohibitiones
et in exilium poetarum persuasiones oro dicant quid
magnus plato potuit peccasse poesis ve-
ritatis quippe optima indagatrix philosophia
est compte vero sub velamine servato

paulus apostolus

fidissima est poesis si minus bone sedat al
la non potuit verum ista suasisse pedissequa
e dive vestigia imitet necesse est si demet
illa et hoc ut cohorbitet a necessitate co
git. Quid ergo cum gentiles phos allegem⁹
ore pleno eorum q̄ simias fuerim⁹ et nil fere
nisi eorum vallatum auctoritate firmemus
dicta poetarum poetas q̄ horrescim⁹ atque detes
tando dapnam⁹ extollit socrates honora
tur plato colit aristotiles ut de reliquis sileā
Cum omnes fuere gentiles et persepe dapnatis
opidibus erronea hoies homerus ab omnigna
ceibus mis pellit dapnat exiodus maro des
piciat atque flaccus quorum figmenta in ali
ud sentiunt q̄ disputationes illorum Quorum
qm doctrina student et ex hijs certo cum diffi
cultate non paciente ingenio quedam principalia
supserunt quasi intellexerint comendant poe
tarum vero qm scripta neglexerunt et sic non
intellexerunt despiciunt et condepnant Certum
quicquid clamitent quicquid latrent quicquid
iubeant vel suadeant si phorum scripta si bar
barorum gesta si hereticorum perfidia legi pot
et poetarum volumina absque piaculo legi tene
ri audirique pot mente tamen integra atque
constantis si quis aliquid in orthodoxam
dicent fidem tangi ab illa certi se lectores
labefactari permittant Nunc aute superest
in extremum horum clamore papillum acrius
instandum atque plurimis qm ex ea celeberrimi
atque sanctissimi viri auctoritate prudencia
omnia firmasse se credunt Dicunt igitur
clamitantes Ieronimi verbum ad damasum papam
demonum cibus sunt carmina poetarum Credo
si satis perspexissent a nobis eo firmatum
advertissent et potissime ubi dapnatam eo
rum spurcicia atque abiecta semel et
iterum ante iam dixim⁹ Sed qm nulla
poetarum facta distinctione imprudencie offuscati
caligine et in quoscumque certi irruunt ipsi
sancti eorum ignavia e et ipsi impetu co
gendi silentium Si igitur epistolas si volumina
Ieronimi vi hanc eandem qua perdocent in
teste sen tamen ante dapnatos poetas vo
lunt studiose legisset invenisset perfecto
verbum hoc a Ieronimo declaratum et eius sen
sum apperitum atque obiectione qua faciunt
esse solutam et potissime ex figura mulieris
captive raso capite deposita veste resectis
unguibus et pilis ablatis israhelite viro
in copulende Et si religiosiores atque de
bitaciores sanctis doctoribus esse non velit copiet

huic demonum cibum non solum non relictum
flammis ut iubet iussum sed cum diligencia
natum tractatum atque gustatum a fulgentio
doctore atque pontifice catholico ut apparet
eo in libro quem mythologiarum intitulat ip
se in quo elegantissimo stilo describit poe
tarum fabulas exponendo Et quo modo Augusti
num doctorem egregium compient non horru
isse poesim nec poetica carmina quinimo soler
ti vigilantia studuisse et intellexisse quod
volentes negare non possent cum sepissime in
suis voluminibus sanctis hoc virgilium aliosque poe
tas inducat nec se virgilium umquam absque
alicuius laudis titulo nominat Sic ut iterum
dixerim Ieronimum doctorem eximium atque
sanctissimum et trium linguarum mirabiliter erudi
tum qui ignorant eorum hii in teste turbe
satagunt tanta poetarum carmina diligentia
studuisse perpendent atque servasse memorie
ut nil fere absque eorum testis firmasse vi
deatur videant si non credunt inter alia li
bri eius hebraicarum questionum prologum et
advertant umquam eum tocium terrentianum
finisse senciant videat insuper sepissime
oratium atque virgilium sibi quodammodo assi
stores inducat et non solum hos sed et persium
aliosque legerant insuper eiusdem facundissi
mam ad augustinum epistolam timeret q̄ in
quid in ea inter illustres viros viri docti
poetas quos ipsi tanto clamore confun
dere si possint conantur enumeret porro si nes
ciunt plectant actus apostolorum et sentiant in
quid paulus versus poeticos studuerit et
noverit Invenient quippe eum non fastidisse
in ariopago adversus atheniensium obsti
nationem disputantem uti testio poetarum
eumque alibi menandri comici carmine v
sum dum dixit Corrumpunt mores bonos
colloquia mala Et epymenidis poete
si meminerim allegat versiculum qm adversus
hos aptissime dici posset dicens Cretenses
semper mendaces male bestie ventris pigri
Et sic non qm ad celum usque tertium raptus
est q̄ isti sanctiores volunt pretium vel
turpe arbitratus est legisse atque didi
cisse poetarum carmina Insuper perscribet
quid scripserit dyonisius ariopagita
pauli discipulus et xpi martir egregius
in suo Ierarchie celestis libro Non
tentione quippe dicit consequitur atque probat
divina theologia poeticis fictionibus uti inter
alia ita dicens Et enim valde artificialiter

no Ieronimus finisse terencianum

paulus apostolus nomine poetu

Dyonisius ariopagita

homer

Theologia poeticis satis formacōibꝫ ꝗ
nō figurat intellectibꝫ vsus ē nōm vt
dcm̄ est, aium̄ venelant et ipi ꝑpa ꝗ cōctu
rali sreductione gaudens, et ad ipm̄ re
formas anagogitas stas scripturis ꝗ alia
multa q ad hanc simam subsequitur et
ut reliquos postremo sima quos adūsus
bestialitate hoꝝ posse mducē nō ne ipe et
dn̄s ꝗ salvator nr̄ multa in parabolis
loqutus ē conito ꝗuenientibꝫ stilo nonne
et ipe aduersus paulū prostratū tereti
verbo usus est scilꝫ durū ē tibi cont stimu
lū calcitrare verū absit ut pute xp̄m dum a
terencio quatuorꝗ dm̄ ante fuisset q hec
dca sint verba assūpsisse sufficit in sat
ee ad firmadū poeticū salvatore meū
fuisse platū ut appeat nō oiō ee abicim̄
demū carmina poetaꝝ, Cm̄ md mit mgent
boatores illustres clamitabūt ne insul
tabūt adūsus carmina poetaꝝ a suomet
teste reprobati ꝗ alioꝝ plurim sroꝝ viroꝝ
testio victi atqꝫ repulsi clamabūt eqdem
insupabilis eoꝝ rabies ē sꝫ q inste tū vi
deas rex optime videantqꝫ quibꝫ vō mag
amica ē q obstinati hoꝝ ꝗterna hijs at
ta absolute dapnatibꝫ iustissimus index
deus aliqn retribuet imdetie meritū et ē
ade eis metietr̄ mēsura q ipi alijs metiunt

Nimie poete omes iussu platonis pellendi sunt urbibꝫ.

Per ininimū visum ē latratoribus
pluris conatus exposuisse omē ut ē
domibꝫ ac manibꝫ hoim si potuisset poetas
excludent et id ecce iterū aiūnt fedo ri
ut ꝗ armati platonis auctoritate insan
do gutture sonoras voces emittant aient
platonē iā dci iussū poetas urbibꝫ ee pel
lendos inde ut platoni deficiente subuenient
supaddūt ne sint lascivie tinu mores
inficiant. Cum obiectionū ꝗ si satis in supi
oribꝫ visū videat nō pigebit iterū latius
respondisse. Asperma igitur fateor phī hui
auctē esse nec spnendā si sane intellecta
sit de sensu cui ꝗfessō hij aut nichil aut
pparū sentiūt ut apparebit Quesiuit tamē
illis est poetas spote sua sollitudines hi
tare Quaobrem illos montanos ꝗ inep
tos hoies nuncupabat. Si aut violent ur
bes incolerent qud dicent morsores hij
dicerent eos ee tiranos. Si vero iūt ue
liut sinam verte et eos cultores urbiū di
ce falsū est. Constat homerū iīt aspreta
scopuloꝝ ꝗ montana nemorū post pa

tratū orbem erroa cū paupertate litus
archadum hitasse et ibidem inete videns
limudbꝫ tū egritudine captus infecta illa
atqꝫ admiranda volumi nō hybleo sꝫ castalio
melle plita yliadis ꝗ odissee dictasse vir
gilius aut ingenio nō minor homero urbe
roma tūc rerū dn̄a neglecta atqꝫ octaui
ano cesare totius orbis pncipe cuius singulari
letabat amicicia omisso quāuit sibi haud
longe a neapoli parthenope melita ciuitate tūc
etia deliciis et sudante ꝗ ocio semotū locum
quieto atqꝫ solitario litori ꝑximū et ma
tini spne ubi Johes barrilis aiebat inr̄ pmō
torim philippi et puteolos vetustissima grec
coꝝ colonia ad quem nemo fere nisi enim
quert accedebat in quo post georgicū carmē
celeste decantavit eneida Cuius se ube soli
tudinis octauianus prestare testimonium
volens cū fecisset eius sere virgilij a brundusio
ossa referri haud procul ab electa solitudine
tumulari iussit secus ea via q ad hinc pu
teolana dicit ut eo iacent mortua cui
elegissent in vivum vivē et ne semp per
antiquū vagemur q oppugnatores qua
tuorꝗ fausto testio roborata sint necgat
facile franciscus petrarcha celestis ho ꝗfecto
ꝗ nro evo poeta clarissimus nonne spreta
babilone occidentali atqꝫ potificis maxi
benivolentia q omes fere xpiani sinnopere
cupiūt ꝗ querunt pulcatorū orbis cardi
ium alioꝝ qꝫ pncipū in valle clausa abijt
insigne gallie solitudine locū ubi sorgia
fontiū rex orit et ibide omnem fere flo
rida iuvetute sua inllici vinus coletus
obsequio meditando atqꝫ cōponendo ꝯsup
sit fecit eqdem stant vestigia stabūt ꝗdm
pua domus ꝗ ortulus et dum deo placet
testes vivūt plurimi Si ergo ne plures recite
sic est nunc edepol oportunū est ut in
hoc quis labores impedat ut abeuntes ult
poetas urbibꝫ pellat. Vellē ego tamē ab istis
audire iudicum extimet platonē dum
libru sue rei pub. scripsit in quo hoc ma
dat qd isti aut intellexisse de homero
scilꝫ si urbe illa platinisset eū urbe fuisse
pellendū nescio quid rursum sint. Ego at
nō credo cū de eo multa laudanda legē
rim ua hinc eni sacratissie cesaꝝ leges di
uin virtutū prem vocitant et sepissie
eoꝝ latores ut illas maiori venacione di
gnas faciant et quodā sacro testio sto ro
borarent int cat nō inusp homeri carmina

Laus de homero pro leges

inseruit. Ut in fine prohemii codicis insertam yliadis legitur carmen. Et in eodem sub titulo de iusticia et iure. Sic et de contrahenda emptione et de legatis et fidei commissis, et aliis locis ut nimis credentes patet in pandecta pisana cognosce. Hunc insuper in fine tue plures grecorum egregie civitates eo etiam mortuo et paupere voluere, et de hoc inter se movere litigium. Ut comprehendi potest liquido per verba ciceronis in oratione pro archiadi dicit Homerum colophonii dicunt civem esse suum, chii suum vendicant, salamini repetunt, smirnei vero suum esse confirmant. Itaque suum etiam delubrum eius in oppido dedicaverunt, permulti alii preterea pugnant inter se atque contendunt. Hec tullius. Quod ego etiam testari a vetustissimo greco carmine satis inter eruditos vulgato legisse memini. Sic enim

Tullius pro archia

ae ЄΠΤΑ ΜΙΑΤΟΥ ΤΙΠΟΛΟ ΛΗΓ ΑΛΑΖ ΗΤΟΜΗ
ΚΟΥΓ ΑΜΟΓ ΑΜΓ ΕΠ ΤΗ ΧΙΟΓ ΚΟ ΛΟ ΦΙΟ ΠΤΗΛΟΓ
ΑΓΛΟΓ ΑΘΗΠΑΙ id est vii. litigant civitates de radice homeri Smirna, chios, colophon, pilos, argos, athene hinc. Preterea ipse plato in eodem libro vel potius aliis quos preter conclusionum suarum inducit in testem. Ut igitur virtutum pater a legibus lacius est, si legum decus si tot civitatum civis etiam repetitus, si a preceptore ipso platone testis assumptus, stultissimum est arbitrari platonem, idem prudentissimum virum talem poetam urbe pellendum iussisse. Insuper hoc platonis iussu ennius virum urbe pellendum qui honesta paupertate contentus adeo ob virtutem suam carus scipionibus fuit hominibus quidem non solum armis et bello atque sanguinis generositate conspicuis sed phylosophie domesticis et sanctitate morum illustribus. Ut post mortem eius etiam vellent sine maiorumque suorum suos inseri cineres et suo tumulari sepulcro. Si credant hii ego non credam quod potius arbitror platonem suam civitatem optasse talium fuisse repletam. Quid preterea de solone dicemus qui datis atheniensibus legibus cum iam senex esset sese concessit poeticis urbe pellendum dicemus qui urbem dissolutam in tranquillam vitam moresque renovavit. Quid insuper de virgilio nostro cuius ut reliqua sileam tanto frontis rubore et mentis verecundia inter cives et quosque nimis dederunt quemque andiebat erubescebat, ut ob hoc iuvenis ad huc vocaretur parthenias quod latine virgo seu virginitas sonat. Cuius tot

de solone

de virgilio

sunt ad virtutem suadentia monita ut sepe iam dictum est quot sunt eius carminum verba. Cuius ne comburentur divinum opus ut ipse virgilius moriendo preceperat, octavianus cesar augustus post potius maximi imperii civis prohibitorios versus composuit quem in tempus usque nostrum leguntur. Cuius adhuc nomen apud mantuanos tanto honore celebratur ut cum cives ab augusto sublatos pro voto colere nequeant eius agellum veterem ad instar divinis honoris ab eo denominatum colunt, filiis mulieribus tamquam quoddam venerabile sacrum sones parietes ostendunt. Exoticis advenientibus quasi sua gloriam augentes solicite indicant. Non absque virtutis precipue testio ista provenimus. Et nos virtuosos urbe pellendos platonem voluisse credemus. Ostolidum capitulum possem de oratio flacco persio volterano de iuvenale aquinate multa dicere per que pateret liquido mentis platonis non fuisse tales urbe pellendos sed trahit animus ut visam integra et quod nulla tergiversatione abisti negari possint apponam. Credamne igitur ego tante dementie fuisse platonem ut franciscum petrarcham urbe pellendum censuerit. Qui a iuventute sua celibem vitam duxit adeo inepte veneris spurcitias horruit ut nostris temporibus illustrissimum sit exemplar honesti. Cuius meditatum letalis est hostis qui viciorum omnium exercitator est et venerabile veritatis sacrarum virtutum decus et leticia et catholice sanctitatis norma pius minus atque devotus et adeo verecundus ut in diceret parthenias alter est. Insuper poetice glorie facultatis orator suavis atque facundus cum cum omnis pateat phylosophie sinus illi ingenium preter humanum perspicax memoria tenax et rerum omnium que sunt hominem potest esse notitia plena ex quo opera eius tam prosaica quam metrica que plurima extant tanto splendore refulgent tanta suavitate redolent tanto florido ornatu spectabilia sunt et lepore sonantium verborum melliflua et suarum sententiarum sapida ut celesti ingenii artificio potius quam humano fabrefacta credantur. Quid multa dixerim perfecto hominem superat et in longum mortalium vires excedit. Neque ego has laudes predico quod antiquum hominem et longis ante seculis defunctum commendem quinimo dum eo

Laus f. petrarche multa

placet Vinetis atque Valentis merita
refero que morsores egregii si non
literulis meis creditis oculata fide vi
dere potestis. Nec dubito ut ex eo quem
tractat quod ut plurimum famosiores viros quem
tacere consueverunt ut ait claudianus animum
irrita presencia fama. Immo audacter assero
quia huius superet presencia famam. Tanta
enim morum maiestate tanta suavitate e
loquentie facundia tanta ecclesiastica urbani
tate et composita senectute conspicuus
Seneca est ut de eo quod apud senecam moralem philosophum de
socrate legitur dici possit. Auditores sen
cius plus ex moribus quam ex verbis tra
xisse doctrine. Et ut aliquid deliberando vi
ro isto tacito quesso hos dicant in quid ta
les poete a platone pellantur ex urbe et
si pelluntur huiusmodi referet quos intro
ducturus ipse sit cives lenones an vispi
liones atque gnatonicos epulones ceta
riosque seu forte furciferos aut similes
illis assumet. O felix o mansura diu
platonis res publica si poetas pellat et hos
cives habeat et morum vitaeque hominum presides.
Sed absit ut arbitrer doctissimum vi
rum id intellexisse quod sentiunt inep
tes hii. Quinymmo reor et poetas insignes
et quoscumque alios similes eis de non tantum
civitatum seu sue rei publice cives esse sed
principes atque magistros. Sed inquiet stoma
cantes hii. Qui hos non quos pelli iubet
plato poetas esse. Ridendum talibus
vos ipsi perquiratis censores inepti. Sed
quoniam ignorantie quorundam compaciendum
est et si male sunt meriti compaciendum tamen
est. Uti liquoribus omnibus sic et facultati
bus sua feces quod esto abhominabile et abici
enda non tamen defecatus liquor efficitur
vilior et equo modo facultas. Quid enim
philosophia regina omnium magistra veritatis hac a nimir
ce loco ut de ceteris taceam cynicos linit
et epycuros qui infandis erroribus in
noluti sese eam dehonestare in nonnullis
conati sunt adeo ut hostes videntur pocius
quam ministri. Sed queso propter hos socratem
xenocratem anaxagoram paneticum alios
que hos eodem insignitos titulo abicien
dos fore dicemus. Stolidum et ignavi
defecatoris esset officium. Quid veneranda
christiana religione sanctius. Et tamen dy
nastitas macedones fotinos et alios
huiusmodi heresiarcas longe fetidiores fece
execrabiles nec propter hos iuste basilium
cesariensem iohannem crisostomum ambrosium
mediolanensem leonem papam et alios sacros
ac venerabiles viros dicemus esse prophanos. Sic
et poesis ut de reliquis taceam habuit sua
feces ut fuere quidam qui comici poete dicti sunt.
Quorum in tantum et si nonnulli honesti fuerint homines
ut plautus et terrencius ut plurimum turpissi
mis fictionibus sua splendida poesis gloriam
infecere nisi sunt. Et huiusmodi insigni pre aliquibus pe
lignensis ovidius. Hii quidem seu mentis innata
lascivia seu lucri cupidine et desiderio vul
garis applausus scelestis compositis fa
bulis eas inmundas introduxere. Recitabant
in scenis ex quibus lascivientium pectora
provocabant in scelera et constantium agita
bant virtutes omnemque fere morum disciplina
reddebat enervem et quod preciosissimum
erat quantumcumque et in ceteris religio gen
tilium detestanda sit per eos in tam turpia
sacra deduxerat ut erubescenda a sine
etiam videretur huiusmodi quidem poetas ut in pre
cedentibus sepe dictum est non sola abhorret
christiana religio sed ipsa etiam abiecerit gen
tilitas hii quippe sunt quos urbe pellen
dos reor plato iusserit. Ego autem non urbe
sed orbe tales exterminandos fore existimo.
Sed hos propter est ne exiodus euripedes
stacius claudianus aut siles civitate pel
lendus. Ego non arbitror distinguat igitur
hii et si non odio laborant indigno male
meritos carpant sua linguentes in pace
conspicuos. Sinmechios musas in
fici non posse ob deffectum lascivientis
cuiusque ingenii

Postremo rex inclite hii nomine poe
ticum blasphemantes infandi temeri
tate petiti silentia sacra semotos antri
gorgonei aditus honestaque penetralia vene
rande poesis et puellarum choros castus ex
diminos intrare ausi sunt atque dissonis
turbare clamoribus et boecii scitissimi atque
eruditissimi viri verbis armati eis scilicet
quem circa principium libri eius de consolatione
leguntur philosophia loquente atque dicente. Quis
Boetius
has scenicas meretriculas ad hunc egrum
permisit accedere que dolores eius non modo
nullis remediis foverent verum dulcibus in
super alerent venenis et cetera. Quam ob rem non aliter
quam victores complere clamoribus et inotuas
lucubrium mentes ignominiosis opprobriis commo
nere si possit. Et cum non senciant quid
per illa verba vellit Boecius solum inspicien
tes corticem pudicissimas musas non aliter

quod si essent carnee mulieres eo quod feminini
in gramatica sint eorum nomina inhonestas obsce-
nas benefitas atque meretrices esse proclamat
et eo quod diminutivo utatur Boetius illas ex-
treme sortis et extremo etiam lupanari a fece
vulgi prostratas existimat. Nec hoc satis
et quominus hunc volunt poetas etiam esse homines
inhonestos sic argumentum deducentes suum.
Si muse Boetii assertore meretricule sunt in-
honeste mulieres sunt. Et sic hii quibus
familiares sunt ut inhonesti sint homines
necesse est cum amicitia seu familiaritas non
ex convenientia morum iniri aut stare non possit.
Has enim esse familiarissimas poetis constat
liquido etiam in carminibus eorum testantibus et
sic ut iam dictum est inhonesti sunt homines. At
nescitis ne prudentissime rex in que exitum
tendat illecebris horum astutia. Sed qualiscunque
sit veritate lucida confundenda est. Quoniam
igitur et que muse sint et quibus insignite nominibus
et quid per eas senserit illustris vir si
bene memini supra libro xi° operis huius mon-
stravi. Sed adhuc horum impietate non qui-
escente paululum laborandum est. Satis ergo ar-
bitror ex premonstratis assumi posse duplicem
esse poetarum speciem quarum altera venerabilis et lau-
dabilis est et piis hominibus semper grata. Altera
vero obscena atque detestabilis et ea est po-
etarum quos divus non urbe tantum sed orbe pellen-
dos equo modo de musis dici potest quarum et si
genus unum sit species due dici possunt. Nam dato
eisdem vocibus eisdemque legibus actualiter utantur quorum
utatur tamen naris ex actitatis videatur comprimi
fructus hec stabilis dulcis amarus ille non meo
tamen honesta una arbitrio possumus et reli-
qua inhonesta vocare. Igitur altera totis quidem
danda peromnes laurea incolit nemora casta
bene fonte et conquisita religione venerabilia
loca cognoscimus phebi socia floribus et ser-
tis ornata et dulcedine atque vocum sonori-
tate spectabilis. Altera autem ea est que ab inhones-
tis comitis tracta scenas atque theatra et
quadrivia tenet et scelestibus fictionibus ob mercede
de se inherenti vulgo placidem exhibet nullo
commendabili ornatu conspicua hec non consola-
tione virtutum non salubribus antidotis non
sacris etiam remediis egritudines langui-
dum mitigat aut sanat sed crescentes gemiti-
bus que in morte usque amplificat ea delecta-
tione qua passionibus implicitum delectant. Ex
quibus satis patet quod ignorabat vir poe-
tis infestus Boetium scilicet dum musas meretriculas
scenicas vocitabat de theatrali musarum

specie intellexisse. Quod aptissime obtrec-
tatores hii vidisse potuissent si quod post
pauca a philosophia dictum legit intellexisset.
Dicit enim: Sed meis eum musis curan-
dum sanandumque relinquite. Et ut eviden-
tius appareat quod de secunda musarum specie
loqueretur persepe in sequentibus philosophia ad curam
et consolationem Boetii in eodem libro oblecta-
menta carminum et fictiones poeticas intro-
ducit. Ergo postquam illas philosophia suo immiscet
artificio eas honestas esse existimandum est
et si honeste sunt et hii quibus familiares
sunt ut horum videtur velle deductio honesti
sint homines necesse est. Et sic honeste sunt
muse et poete honesti sunt homines quos et quos
inani turpi nota inaniter labefactare
conati sunt.

Alloquitur autor regem

Quibus potius verbis clementissime
rex horum zelantium maledicta veritudini
et inhonestati pepercissem mee in teme-
raria eorum presumptionem et vita mores que
suos longe acrioribus verbis et aculeis a-
cutioribus invexissem. Vereor tamen eos ipse
dicta multa dimisi quibus omnibus videre
noluisse in longum nimis protenderetur oratio
et multitudo verborum nimia persepe consuevit
nedum alios magnis occupatos ut reges
sunt sed et vacuos et otiosos offendere. Et id
timeo ne celsitudini tue tediosus sim et
ne videar hos quos tu dicis animos fugare velle
cum ignorantie eorum potius compatiendum sit
quam immeritum extimum prodendum. hiis si
ne prestare meus est et quod ipsi non fa-
ciunt. Ergo antequam huius libri fine tua cum gratia
fecisse nolo posuisse scilicet merita iram
omnem et eorum ignorantie nequivi et eos
amicis alloquiis verbis si forsan in consi-
lium melius possim impellere.

Poetici nominis hostes orat autor ut
se in melius vertant consilium

Vos igitur o prudentes viri iam si
sapitis iras ponite et turgida se-
date pectora. Satis enim ymo nimium
in nos odiis decertatum est. Vos primi in
insontes intulistis arma ut eo continua
vetis orbe est ex adverso pectus opposui ego
pro viribus prestante deo et mitis cause
iuvantibus ne bene merita ab infestis pelle-
rentur hostibus. Esto si adversum vos ipsi in
equum descendentes campum quantum prevale-
ant invitis meis que viribus sera penitentia
noscentis. Belligeratum tamen est et eo venti

ut cum aliquali offensorum gloria quamquam sudore
plurimo parvulum sit onus vincendi. Repressa
libido et ut equus vectibus iam possit in pace
vadamus ergo eamque capescemus ocio et
quiete laboribus demum librata cum sit bel
li premia. Nam vos doctissima ego refero ali
quantulum consolationis in procinctu et sic satis
loci paci relictum est. Credo sic velitis quem
cepisse vos penitet, et ideo eius fruamur
bonis. Quod ut me ex animo dicere noscatis
qui primus lacessitus sum primus sinare ami
citie leges incipiam et ut vos etiam faciatis
quam amicus caritative pauca dicturus sum equo
animo atque tranquillo percipite. Ecce honorabiles
viri quibus potuimus demonstrationibus elucidatum
quid sit poesis quam vos ipsi nulla faciebatis,
qui poete sunt quod poetarum officium quorum mo
res quos vos etiam fabulones scelestes homines
suasores criminum et mille malis infectos
clamabatis. Quid inde muse sunt describit
in quas inectulas dicebatis et forte arbi
trarium liquimare. Quos si tanti sunt si adeo
venerabiles non solum non dampnare debetis sed
eos colere laudibus extollere amare et eorum ut
meliores efficiamini studere volumina a quo
ne vos retrahat aut etas annosior aut fa
mosiores audisse facultates convenit ex
vobis ipsis id posse quod de se non erubuit
annosus princeps et virtutum omnium singulare
decus Robertus Ierusalem et Sicilie Rex inclitus
qui clarus olim phylosophus et medicine preceptor
egregius atque in vita eius temporis insignis
theologus cum in sexagesimum sextum vsque e
tatis sue annum parvipendisset Virgilium illumque
cum reliquis more suo fabulosum diceret ho
minem et nullius fore preter ornatum sententia
to carminum quam cito franciscum petrarcham
archanos poematum referente sensus audivit
obstupefactus se ipsum redarguit et ut eo e
go dicente meis auribus audivi asseruit se
numquam ante arbitratum adeo egregios atque
sublimes sensus sub tam ridiculo cortice
uti poetarum sunt fictiones latere potuisse ut
advertebat post demonstrationem solertis
viri absconditos esse sinique nimia corporis ex
dampnabat ingenium et infortunium quod tam
sero poeticum artificium cognovisset. Nec e
rubuit autem senio et sepe brevius in futurum
vite decimi potuit qui sepositis studiis s
plendentium facultatum ut plenum e Virgilio
sensum sumeret cepit operam dare. Sane
festina more nonnulli interrupit studium quod

si perseverare potuisset quis dubitet quin in
maximum poetarum decus et ytaliorum quemadmodum
studio tali vacantium evasisset. Quid ergo quod
regi sapientissimo summum visum est vos ne arri
pere indignum ducetis vix credam non enim vos
tigres aut immanes beluas reor quorum mitescunt
ut illarum sevitia in melius flecti non possit.
Ceterum si preter hanc piam credulitatem meam in
pectoribus vestris impetuosus adhuc in invitos per
severat hostilis ardor in vestram saltem decus
quotiens vos fingitis periculis in verba irritat
ipso per satiram phylosophie pectus et forsan aliqui
mamillas suxistis ne in totum poeticum nomen
adeo vos dicatis percipites quinymo si satis sanum
estis distincte semper ubi oportuna sit virginum
ipsa quidem in concordia discordiantia reducit
et absterssis ignorantie nebulis intellectum cla
rificat et ita quo vult ducit ingenium. Et
hoc facitote ne inhonestos venerabiles impliti
tis poetas. Ex quibus multos fuisse gentilium
confusum est. Sit nobis satis in illecebres co
mices irrue in vos vestris enormes in vos bona
actorum pace omne verum vereset intendum preterea
et hebraicis percipite non enim absque ira dici maies
tatis indigne lacessiri puto et perubstructum
esse sommo attestante quosdam ex eis sub poeti
co stilo sancto dictante spiritu sua cecinisse vatici
nia. Ex quo insuper nostro et xpianam ab iniurys
immunes suadi sunt. Plures enim ex nostris po
ete fuere et adhuc sunt qui sub tegminibus fic
tionum suarum xpiane religionis devotos sa
cros quos sensus incluserunt et ut ex multis a
liquid confusum sit noster Dantes dato ingenio sed
mone sed artificioso scriberet in libro quem ipse
comediam nuncupavit defunctorum triplicem sta
tum iuxta sacre theologie doctrinam designavit
egregie. Et illustris atque novissimus poeta
F. Petrarcha in suis bucolicis sub velamine
pastoralis eloquii veri dei et incliti trinitatis
laudes nostras quos eius in caritates ignavia petri
naviculam minime descriptione notavit. Quod
volumina intelligere volentibus sensus apperiunt hos
ultra vigent prudentii atque sedulii carmina
sacra sub tegumento ex primicia veritatem.
Et arator non solum xpianus homo sed Romane
ecclesie sacerdos et cardo heroico carmine apostolorum
gesta more cantando poetico designavit.
Iuvencus insuper hispanus homo sed eque xpianus
sub velamento hominis bovis aquile et leonis xpi
filii dei vivi redemptoris nostri actus omnes etiam
fingendo composuit. Et ne plures in medium
adducam sit ut nostris saltem parcatis nulla

Robertus Rex
F. petrarcha
Dantes
Petrarcha
Prudentius
Sedulius
Arator
Iuvencus

vos humanitas trahit. Nolite seueriores esse
mire in ecclesia quam laudabili consideratione
perspectum non dedignatur cum multi et potissi
me cum origene se hiere benigni fuere enim hunc
homines tam tepides in componendo vires ut in
nihil circa id exhaustum videatur fuisse ingeni
um, nec in scribendo fatigata manus ex quo
in mille voluminum variarum materiarum
excessisse credatur. Ex quibus omnibus more so
lertis virginis que inter spineta flores illesis
colligit digitis et spinarum aculeos sinit se
parum inlese. Quin si sis minus bene credi
laudanda suspicit et inter suos thesauros fugam
volunt videre ut igitur examinate et equa lan
ce poetarum dicta librate et quam minus iste scripta
sint sinite. Hunc autem bene dicta sunt non
dampnate qui existimetis, inestigio clarore
in poetas sublato antiquissimos aut somnios
ab ignaro populo arbitrari. Hii enim quibus ei
fuit cum sanitate prudentiam insuper in poeticam
seu poetice artificium fecere nimiores verum in
errores gentilitatis revocatos ab eis quos sepe
etiam circumstantibus catholice veritatis hostibus at
que devalicantibus voce intrepida dampnavere
aliquos colui semper adintentes eorum scripta ta
ta verborum arte composita tanto lepore sua
ma tanto sententiarum sale condita tanto orna
tu etiam delinita ut ab eis excepti fore necesse
videatur quicquid quis velit latino eloquio
apposuisse decoris. Et ne longiori sermone
vos traham ut ait Cicero pro archia hec stu
dia adolescentia agunt senectutem oblectant
secundas res ornant adversis perfugium ac so
lacium prebent delectant domi non impediunt
foris pernoctant nobiscum peregrinantur rusticantur
tur que si ipsi neque attingere neque sensu nostro
gustare possemus tamen ea mirari deberemus
etiam cum in aliis videremus et cetera. Cum igitur
non spernenda nec abicienda sed colenda poesis
et inde poete sint sapientis satis dictum est. Si autem
obstinati perseveretis in rabiem esto nobis
compatiar cum aspernando sitis nichil ad suf
ficientiam scribi posset. **Genealogie**
deorum gentilium liber xiiii explicit. In
cipit xv et ultimus feliciter. In quo autor pur
gat scriptum ab obiectis in se. Prohemium.

Hundam semissime rex quibus potui
armamentis hinc in naviculam ne
estu procellosi maris aut ventorum adverso im
petu pelleretur in litus et illisa ruptis con
pagibus solveretur. Et ne crepitantibus desuper
nimbis in ymbres soluta infestum aut cho
ruscis fulminantibus igne dilueretur aut ver
teretur in cinerem tegimenta super addidi que
oportuna ratus sum. Necnon et pretere
atque rudentibus illa illigatam scopulis ne
ab undis se retrahentibus una cum illis tra
heretur in pelagus adversus vero dei iram nil
mortalium obstacula innuant et ob id sinus
in manibus linquenda eius sum ipse absque
cuius suffragio nil perfecto stare potest
illa servet misericordia sua. Nunc autem
superest ut iterata in fatigatum nauta tela
excutiam ac si possim qualitercumque amonea
tamen enim dubitet quin petatur a multis. Ea
ne vita forte nimis equo aio visus sum quod
tulisse quam in poesim et poetas immissa fu
ere. Sic summa cum patientia quam in nauta
evolanerunt quocumque visum iniussa per
feram. Nec huius patientie vero longe abest
inditum quippe meo iudicio perulit poesis
et elegantes hac in facultate viri la
cessiti sile. Nescio verum superborum an ig
narum potius maledictis dixerim. Nauta
autem non sit. Nam si pro viribus conatus
sit arte nautica per maris vertiginose
anfractus et confragosa scopulis freta
cimbam in tutum deducere ne iuste redargui
possit. Scio tamen quod multarum reddi digna
ius sit et id ex multis eo minus advertere
te commisse forsan merito redarguim et
agam igitur quod potero innate deo ne ob id
temerarie vidit egisse quod fecit spe me
eripiat de faucibus malignantium qui ex
caminis ignis ardentis eripuit illesos
israhelitas pueros sperantes in se et in
fine laboris optimum me deducat in sin
cerissimum nomen gloriam et honore. **Perseue**
rare usum oportuna pretiosa forte nunc

Circumspicient scio colosseum hinc un
dique jamdudum seu alii intentis oculis
carptores egregii eosque conspecto ariolor
dicturi sunt pia forsan intentione. Dum enim
bonum est bonum mentes cognoscere tam grande
opus minime oportunum esse et id in precio
non futurum hii quidem paucis hiis verbis
fere opus omne convenient cum a quadam
non satis expressa veritate videatur obie
ctio non solum colorari sed etiam approbari. Ceterum
enim non dicant inmutum primo non dicam
non oportunas sed etiam superfluas fore po
etarum fabulas ex quibus hoc opus omne
consistit. Verum ego aliter sentiendo. Vereor fa
teor enim fabulis opus hoc omne consistere

Cicero

Lib xv

Sic si concessero hoc minime oportunu
multa etiam non oportuna, et hec inter op9
hoc preciosissima fore monstrabo Et in
de hoc opus quam utile tam rei pu. q p
uate sic ondam inter oportuna etiam man
du In preciosis usis & maximo et multa
minime oportuna & artificio hom adiuncta
et iure ope facta monstrant Exiguum9
enim lapicidas cementarios dolatores
& architectos insignes volentes domos
construe quas rudis villicus ex luto &
palustribus calamis oportunas erixisset
Templa capitolia palacia regum
populorum atque principum maximis sumpti
bz constructa pictura superflua decora
mus aureis celatis & vasis utimur cu
oportunitati possint deservire samina
sic corone purpureis vestibz & armil
lis aureis delectamur cu lameum simplex
tunicisque pectoris oportunitati suffici
at, et sic artes & ornamenta que minime
oportuna sunt in precium devenere Sz quod hoc
homim abitione quis posset preciosa dicere
videamus inquid et natura rerum dise
tissima etiam circa superflua abitiosam
velimus dice Et queso ad quid capitis
capillitium oportunum sit nemo dicet il
lud tamen multi firmat adeo preciosum
fore ut, si absque eo veniens incedat sine
etiam connotata gratie nulli placere non
possit, cuique tunicii existiam a cesare dictatore
ut ad contegendum calvicium perpetua laure
am a senatoribus impetrunt, ad quod hom
verba quia si quis etate procetus careat,
non absque rubore hominibus immisceat alijs
Ad quid cornua cervo Ad quid pitte volu
cribz penne concesse sunt, Ob ornamentum
non ob aliud videri potest Et sic ne per plura
discurrim quod alias non erat in precio or
namenti causa efficitur preciosum, et si orna
menti causa quid efficitur preciosum hoc presto
opus erat in precio Quid enim pulcrius in
collocutionibz hominum quam non inepte inseruisse
fabellas sententijs Quid decencius quam fruc
tuosos fabularum sensus eisdem applicasse col
loquijs Et hoc opus huiusmodi prestabit
habunde hec insuper ponderosis & acutis
oroibz plurimum afferre decoris satis appet
cum passim mixta septis oracionis Solonum
& aliorum prudentium virorum Illa legamus po
tat Igitur sufficere credidisse hoc opus precium
ornamenti causa Sz huic superaddit utilitas

tam publica quam privata ex qua precium maius
efficitur Existimabant enim nonnulli poetas
peritos homines simplices tamen composuisse fa
bulas & per consequens non solum non utiles sed il
los arbitrabantur dapnosos et discurrentes
legendo nullum ex fabulis emolumentum sume
bant, hoc autem opus dum fictoribus velamentum
amovet et eruditos fuisse viros poetas
ondit, et legentibus facit fabulas cum delec
tacione fructuosas Et si qua falsa opinione pe
risse videbantur poete rei publice insignes et
quasi redivivi redeunt et privatim que
incognita abiciebatur utilitas per hoc patefacta
colligitur et ad altiores sensus & ingenia
legentium excitant Preterea spero sic vole
te deo ut hactenus fuere consurgent qui ad
poetica mentes erigent quibus non modicum
monimenta perlegent comodi per hoc opus p
stabitur ex quo fiet saltem talibus preciosum
Sz quid multa dicam Si cessent que dicta sunt
omnia dum princeps optime eius iussu la
bore suscepti tuo per hoc opus desiderio satis
factum sit Illud preciosissimum duco esto lauda
bile sic placuisse pluribus sit si tue celsitu
dini minime gratum sit etiam si placitum atque
acceptabile ceteris veniat parum apud me mo
menti fiet tunc Igitur est istud preciosum facere
aut si libet abice. Persevenire sepe

Dicas que nimis duratura videtur

Eadem forte pietate loquentur & alij di
cent quod post quam preciosum opus videant
nec bene compactum nec dum mansurum Ruinam
premonstrantibus fatiscentibus rimis Ergo hijs
premonitoribus libens gratias ago excitant enim
ob oculis meis sopitum meque solerte faciunt
ut prestem oportunitati subsidium Verum quam a
te ceptum opus sit evasurum Illud ratus sum
si satis memor es Rex inclite istud idem
circa principium testatus hijs quibus potui
roibz ondens curistrabum inutilium citatibz
plenum existimare Illud futurum et ut satis
appet, et isti animi mea me non fefellit p
meditacio Et id circa deffectum huius sunt
excusandus verno sane quibus adminicu
lis potui illud in robur deduxi Nec post
quam deductum enim excogitatas aut novas q
ticrit rimas vetes aut & prius quod au
olant isti arbitror adeo repete non faciet
Nam si more mortalium per coniecturas de
futuris predere velimus in longum perseverabit
hoc opus videmus enim persepe in saxo firma
tas artes in ruina ire cicius quam in palustri

Que utilitas ex poetarum
lectione consequitur

luto piscatoria situata dom⁹ hij aut̄ qui
sibi non satis firma edificia norūt vigi
lātes inspiciūt sepe et sic si exigat oportu
tas restaurāt fundamēta resarciūt pari
etes tecta tignis et solaria varijs adminc
tis suffarciūt Et sic q̄ illico casura vide
bant̄ nō nūq̄ recta deducūt in seculū
Vetus qui fortia se possid̄e existimant
Ma dum secura quiete tenent̄ et ecce la
pis unus grandi pond̄e pressus arctus
trepitat et omē secū trahit edificiū i
ruinā Sunt ꝛ alij casus palacia abit
invidia et odia excidiū parant parua
domus paucis ꝛ possessori cognita q̄ diu
deo gratū est ꝑseuerat Quis arbitrari
potuisset ylione redeunte ad hic priamy
ciuitate tot refecta viribꝫ tot diuicijs s
plendida regnū toci⁹ asie arcem toti in
nate grecie lapsurā ciciius priapis atglaij
sophidij tugurustiolo Sit et robustos
vidim⁹ iuuenes innati atq̄ preclara vali
tudine decoros ꝑua interueniente febricu
la seu accidēte alio in repētinā fere precipi
tari morte Vbi nō nūq̄ invalidi senes in
longiore eciā q̄ voluit euasere vita Sꝫ
quid refert ꝑ exēpla discurrere quoꝝ hu
datissima vita mortalis est dicant isti
q̄d volūt et ego quod cupio arbitror hoc
cū scio certissimū Nisi dn̄s custodierit
ciuitatē frustra vigilant qui custodiunt
Jlla ꝑpria est firmare atq̄ conterere ignis
solius e quatum mundana oīa in longum
duratura sint seu q̄ cito casura sciire pru
dentū in eo spes omīs est ipē videat Ego
quidē quia carnosū opus meū cognom
eidē humilitati mipam sacē quia deus hu
libꝫ dat graciam Sed quid ego de longitudi
ne eni hui⁹ verba facio cū michi ꝑ maxi
sit adeo carnosū adeo inutile adeo carnosū
Vti illud corposuisse potui ad tuas vsq̄ ma
nus in regio ꝑuenire queat vt nō dicam
vigilēcia sꝫ obediēciam mea cognoscas sat
hoc m̄ tēporis erit Si tande vlterius ꝑseuet
diuine bonitati ꝛ fortune regie inputa
dū existimo

Sequiuisse mebri h⁹ aptius collocari

Suppleuerunt quidē ariolor ꝛ inspicis
q̄ alij inspexere dicēt optabili fore
ꝑudenti hanc concide molem q̄ consiste
dum cū casu destrue ei⁹ sublatius sit quos
ꝑseueratio demostrabit et hic potissie
q̄ latū pectus extrāneos expectore tibie
formate sint et pedes in vertice reuoluti
O sima socratis felices medici quoꝝ tra
tegunt errores cū sepulcra sepissime et
vndique qui in ꝑaculo sint caninis lacent
dentibꝫ aut saltem infestent latratibꝫ
q̄d summo exquisitū atq̄ compositū labo
re e et illustrium viroꝝ ante ubi possi
sint firmatū ꝑtermitū verbis fere de
iectū e Sꝫ quid paciēda sint omīa vt
conculcet̄ humilitate ꝑtrina hijs tū sit aien
tibꝫ quid rursus sum nil veo ꝑter quod
nouerit de ꝑncipio genealogie hui⁹ mul
tos multimode opinatos q̄d nec circa
hui⁹ ꝑrimi volumis libri inicium omissū est
atq̄ orsum qui vetustissimū supserim
vt de certis aliquis haberet̄ medio et hinc
vetustissio capiti ꝑut coperisse potui suc
cessiue ꝑtuc ꝛ reliq̄ mēbra appliciū sita
he veriores sint aut pociore ostendentes
ordine quod nō nego fore possibile Et
si multū vigilauerim plura ꝛ varia re
voluendo volumia nō vidisse fateor nec no
in quo ordine mēbra tā ingentis corporis
posset apti⁹ collocari ꝑducant q̄ ipi in
mediū quod nouerint vt eis visis sinire
q̄ scripsi dāpnanda sint sine fides adhi
beat̄ integra Nam dixisse tum me cūneo
coercisse pectus ꝛ nil aliud audisse e potti⁹
numq̄ retrahē q̄ laudabiliū redargue
aut vtiliū emēdare

Non appositū e q̄d nunc comptū est

Preter cōposicōis inercia paulo an
redarguta multa eē omissa q̄ appo
ni debuissent hij forsan supaddent vel
alij hoc ego si velim negare nō possim
cū meminerī salte despectantibꝫ ad supfi
ciem fabulosam ob libroꝝ defectū circa
hui⁹ opis ꝑncipiū scripsisse multos exp
le deoꝝ de futuros hoīes Et si tū libri te
peni dicant quis mortaliū tā audax
e vt ꝑpropere dicat vidisse se omēs atq̄ le
gisse ego aut̄ cū non viderim eciā quos
alij vidisse potuē absq̄ frontis rubore
cōfiteor multos omissos fore et nonnul
los forsan ob labilis memorie culpam
Non eni sufficit visis et idcirco indul
geant queso memores ꝛ q̄d ignorancia
seu obliuione factū e noluit cōmprehene
malicie Adest et res alia in qua forsa
ꝑut oblocqui viri sublimes stili circa expli
cacōes sensuū fabularū exhibitas Absit
vt hijs ego velim obsistere possibile ē

hmilia diuici⁹ durare q̄ alta

sima socratis

reor cum indignus de me ausus sim tam magni
principis qui inermis ad hec valere nitens
sim. Et quis ex perfecto homine perfectum exquireret
opus? solius dei est opus perfectum deponere
cum et ipse perfectus est. Si quid tamen temerarius
egi circa hoc tuo iussu, rex optime, implevi
egi. Et ob id circa hanc partem minus bene
gestum imponat omnis celsitudini tue sit.
Ergo hos prudentiores deprecor per venerabile ac
sanctum principis nomen quod colunt existimo, ut
quadam sapientum auctoritate decet, ut minus bene co-
missum insistant. Ita pia humanitate etiam
videant. Non enim insuetum est ut nedum eru-
ditos homines videre quod indoctus non vide-
rat, sed aliquem indoctos vidisse quod minime
viderint eruditi. Homo etiam sum ego et hominem
peccasse nec novum est nec mirabile, ait
enim Flaccus: quandoque bonus dormitat Homerus.
Certum preterea Argo fuit oculis unum et unum
vicissim dormientes vigilantibus reliquis et
tamen cum in sompnum aliquem ire permitteret
omnes tamisse non potuit. Si ergo cum in tan-
tis sint et hii quandoque a sopore tacito vincan-
tur, mirabile non est. Experiantur igitur quod
quod a me pretermissum est et fabularum enu-
cleationes suppleant aut si minus debite
quid expositum sit immutent et in melius quod
minus decenti opinione firmatum est refor-
mantes emendent. Ergo quidem et si non plene
vere tamen atque sancte scribere nitens sum. Quod
si minime factum est, non adeo abstinate per-
tinax sum quin meum humiliter fatear errorem et
grato animo emendationem suscipiam tamquam homo
qui et si iam totis pedibus in senium ten-
dam doceri non vereor, immo cupio et postula-
tor. Hoc enim si fecerint perfectius incedet
opus et ergo doctior perfectus magis eorum li-
beralitate laudandus efficiar.

Nullas fabulas aut historias nisi ex
commentariis veterum sumptas misse. c.

Insurgent hos preter et alii et quasi sacrilegum
clamabunt quod inauditas fabulas
et historias ut textus ignotiores et implica-
tiores facere inmiscuerim. Fateor non novas
fabulas aut historias immiscuisse verbis.
Et forsan a multis ex latinis hiis man-
ditas seculis, ex quibus nullas nisi ex comen-
tariis veterum sumptas apposui, nec ut i-
gnotiores ac implicatiores textus exten-
derem. Et sic oportunitate exigente factum est.
Discolorum quippe et male sentientium comicien-
cium conquestio talis est. Nil enim equo animo
pati possunt. Si faciles textus suspexeris et laxa
quadam claritate patentes, pedestrem dicunt
stilum et puerile pedagogium redolentem et
fastidientes abiciunt. Si paululum acriorem
dictaveris primo ingressu fatigati cum non
obvius sensus e vestigio tendit ingenio
scribentem accusant scabrosumque dicunt etiam
si facili sit artificio devinctus et indigna-
tes negligunt. Ego quippe nulla perplexione
circumvolutum scripsisse me reor, nec video esse
si ex composito fecissem quid intercepte fa-
bule quantumcumque ab eis inaudite possint
difficultatis aut obscuritatis afferre. Reor
tamen hos astu quodam tacito velle fabulas et
historias sibi incognitas dampnandi causa
non verius sub pretextu textus implicati.
Iam dictum est ex comentariis veterum sumpte
sunt omnes ut referentium autorum nomina testantur
apposita, quas si forsan alias non viderit quis
mirum esse possit, non quod legerit reprobandas
existimare non debent. Certissimum ergo habeo
eos multa vidisse que michi penitus incognita
sunt; sic et ergo legisse potui que nondum ad
eorum devenere noticiam. Nemo solus preter
deum cognitor rerum omnium haberi potuit unquam.
Eo igitur animo a me composita legant quo
volunt alios legisse sua, et forsan aliquantum
acer videatur contextus cogitent in viros
ingenium et sentientes advertent plurimum esse
quod arbitrabuntur obscurum.

Insignes viros esse quos ex novo inducit in testes. c.

Hoc puto quod hec etiam erit querela quod in
testes scripturarum manditos auto-
res veteres et novos incognitos autores adhibens
nimium prestanda fides sit incertum est ut eis
de querimonia hec aliquid gravitatis
nam quantumcumque novi fuerint qui ex auto-
ribus nostris veteres sunt videtur quod per multa secula
presentatum est a longitudine temporis approbatum
sic et inde plurimum auctoritatis suscepisse quod
tamen de omnibus novis quantumcumque virtuosi sint in-
ti arbitrari debeat apud multos videtur in
pendulo. Ego autem huius sententie sum nisi
enim diviatos hos quos novitas approbatum
non sit cum ab eorum novitate necesse sit ex
ordine approbacionem sumendum. Et sic eos quos
ego novos inducto cum viros noverim aut
nostram meritorum eorum artibus egregios esse
viros atque probandos ausus sum in testium
enotare. Hoc enim michi constat ex omnibus eos
fere per omne vite tempus studiis vacasse sacris
eos inter insignes sanctitatem et moribus semper

Flaccus

Contra improbatores textum

versatos homines eos vita laudabiles nec
ulla temporis nota signatos eorum scripta aut vidi
a prudentioribus etiam approbata. Credo hiis
argentibus equiperanda sit eorum novitas
vetustati. Verum ne quis arbitretur me in
mis grandes produxisse viros eos quos velim
mea auctoritate probabiles facere libet de nominis
ime aliqua sigillatim scribere et ut aliorum iu
dicio si satis bene dixerim appositum sit.
Induxi igitur sepe generosum atque venerabilem
Andalo Ianuen. senem Andalo de Nigro Ianuensem olim
in montibus astrorum doctorem meum cuius
quanta fuerit circumspectio quanta morum gravi
tas quanta siderum notitia tu nosti rex optime.
Tibi enim ut aiebat ipse cum adhuc iuvenis
esses ob bone conformitatem studiorum famili
arissimus fuit et ut ipse vidisse potuisti
non solum regulis veterum ut plurimum facimus
astrorum motus agnovit sed ut cum universum
fere peragrasset orbem sub quocunque clima
te sub quocunque orizonte experientia discur
sum certior sensus visu didicit quod nos discimus
auditu. Et ob id et si in omnibus illi fidem
prestandam crediderim circa ea tamen que ad
astra spectare videntur non aliter quam Ciceroni
circa poetica exhibendam censeo. Huius in
super plurima stant opuscula astrorum celi
que motus ostendentia que quanta sibi cir
ca talium prominentie fuit ostendunt. Uti
Dantes Allegh. senem hunc sit et Dante Alligerii Florenti
nus poeta conspicuus tamquam precipuum ali
quem inter viros meretur. Quid fuit enim ut
cives suos egregia nobilitate vendens et
quantumcunque tenues essent illi substantie et
acriora familiari et postremo a longo
exilio angeretur semper tamen phisicis atque the
ologicis imbutus doctrinis vacavit studiis
et ut adhuc Iulia fatetur ... par etiam
eadem sepissime adversus est ... tumque adverso
circa quantumcunque facultatem volentes respo
ndentibus aut positionibus suis obiecte disputans
intravit gymnasium fuit et hic circa po
etica eruditissimus nec quidquam illi laure
am abstulit preter exilium. Sic enim firmave
rat animo nunquam nisi in patria illa sumere quod
nunque illi permissum est. Sed quid plura qualis
fuit inclitum eius testatur opus quod sub
titulo comedie rithimis florentino ydioma
te mirabili artificio scripsit in quo profecto se
non mithicum sed christianum catholicum atque divini
potius ostendit esse theologum et cum fere iam to
to notus sit orbi nescio utrum ad celsitu

dinem tuam sui nominis fama pervenerit. Ame
minimus insuper esto raro Franciscum de Bar F. de Barbe
barino traxisse testem hominem quidem hone rino
state morum et spectabilis vita laudabilem
Qui etsi sacros canones longe magis
quam poetica noverit nonnulla tamen opuscula
rithimis vulgari ydiomate splendi
dis ingenii sui nobilitate testantia
edidit que stant et apud ytalos in precio
sunt hic intelligentie si dei homo fuit et re
verentia dignus. Quem cum inter venerabiles
non dedignentur Florentini cives optimum semper
et in omnibus fidedignum habent testem et inter
quoslibet viros egregios numerant. Tra
ho preterea aliquem Barlaam Basilii Cesarie Barlaam
sis monachum Calabrum hominem olim cor
pore pusillum pergrandem tamen scientia et grecis
literis adeo eruditum ut imperatorum princi
pum grecorum atque doctorum hominum privilegia
haberet testantia nec diu hiis temporibus apud
grecos esse sed nec a multis seculis citra
fuisse virum tam insignem tamque grandi scientia
preditum. Nomine certo hunc et potissime
in rebus ad grecos spectantibus ego cre
da non enim opus suum aliquod vidi esto
composuerit nonnulla audiverim habuim
tum ex suis scripta quedam in nullum re
ducta librum nec aliquo insignita titu
lo que etsi illum non satis in latinis licteris
instructum ostendent eum tamen multa vidisse
atque perspicacissime sensisse monstrabant.
Equo modo et Paulum Perusinum gravissimum P. Perusin.
virum celsis immixtos qui et etate provectus
et multarum rerum notitia doctus fuit
diu magister et custos bibliothece Roberti
Ierusalem et Sicilie regis inclyti. Et si unquam
curiosissimus fuit homo in perquirendis iussu
etiam sui principis peregrinis undecunque libris
historiis et poeticis operibus iste fuit et
ob id singulari amicitia Barlae iunctus
que a latinis haberi non poterat eo medio
in innumera exhausit atque ex eis hic ingen
tem scripsit librum quem collationum titula
verat in quo inter certa que multa erant
et ad varia spectantia quecumque de diis genti
lium non solum apud latinos sed etiam apud gre
cos invenimus patet adiutorio Barlae arbi
tror collegisse. Nec dixisse verebor ego
iuvenculus adhuc longe antequam tum
hoc opus animum meum traherem ex illo
multa avidus poetice quam intellexerim sump
si et potissime ea omnia que sub nomine

theodontii apposita sunt. Quem librum maioris
huius operis incomodo videre imprudentie con-
tigisse cum eo defuncto cum pluribus aliis ex li-
bris eiusdem deperditum comperi. Puto igitur eo
tempore quo iuvenis primo cognitus est neminem illi in
talibus equiparandum fuisse. Post hos et Leontium
Pilatum thessalonicensem virum et ut ipse
asserit predicti Barlaae auditorem persepe deduco
quem hominem aspectu horridus homo est turpi
facie barba prolixa et capillicio nigro et me-
ditatione occupatus assidua moribus incul-
tus nec satis urbanus homo verum uti experientia
notum fecit grecarum litterarum doctissimus et quadam-
modo grecarum historiarum atque fabularum ar-
chivum inexhaustum esto latinarum non satis
ad hunc instructus sit huius ego nullum vi-
di opus sane quicquid ex eo recito ab eo viva
voce referente percepi. Nam eum legentem ho-
merum et mecum singulari amicitia conversan-
tem fere tribus annis audivi. Nec infinitis ab
eo recitatis urgente etiam alia cura animum
acrior suffecisset memoria in cedulis quem-
dassem. Similiter et Paulum geometram con-
civem meum quem tibi rex inclite fama no-
tissimum scio ad hoc assumendum aliquando va-
tus sum eo quod noverim nulli usque alteri tem-
pestate hac adeo sinum arismetrice geome-
trie et astrologiam aperuisse omnem uti
hunc aperuere in tantum ut nil arbitrer a-
pud illas illi fuisse incognitum et quod
mirabile dictu est et visu longe magis quicquid
de sideribus aut celo loquitur confestim
propriis manibus instrumentis in hoc opportunis o-
culata fide demonstrat spectare volentibus.
Nec est hic tamen parte aut ytalis notus
longe quidem studiorum parisius fama cla-
rior est quam apud suos sit. Sic et apud bri-
tannos hyspanos quoque et affros quorum penes
hec in precio studia sunt. Et quidem felix e-
rat homo iste si alio fuisset ardentior aut
liberaliori seculo natus. Quid tandem. Ut
franciscum petrarcham florentinum venera-
dissimum preceptorem patrem et dominum meum mit-
tam rome ex senatus consulto approbante Roberto
Jerusalem et Sicilie rege inclito ab ipsis sena-
toribus laurea insignitum inter veteres
illustres viros inducam potius quam inter
modernos induco. Quem non dicam ytali
omnes quorum singulare et perpetuum decus est
sed et gallia omnis atque germania et re-
motissimus orbis angulus anglia grec-
aque plures poetam novere precipuum. Nec

dubito quin usque cyprum et ad aures usque tue
sublimitatis nomen eius inclita fama detule-
rit. Huius enim iam multa patent opera et me-
trica et prosaica memoratu dignissima. Certum
de celesti eius ingenio testimonium sunt in
ferentia. Stat enim exitum cupiens ad hoc
sub conclavi clausa divina Affrica heroi-
co carmine scripta primum Affricanum narrans
magnalia. Stat buccolicum carmen iam
ubique sua celebritate cognitum. Stat et liber
epistolarum ad amicos metro scriptarum stilo.
Stant preterea insertia duo epistolarum prosaica
volumina tanta sententiarum tanta rerum gesta-
rum copia tanto ornatu artificio splen-
dentia ut in nullo cicero maius post po-
nendas eas censeat lector equus. Stant in
medicum invective. Stat solitarie vite liber.
Et qui paucis post diebus in lucem novis-
sime venturus est de remediis ad utram-
que fortunam. Sunt preterea et in officina
plures quos cito eo vivente fabrefactos le-
gemus in publico. Quem quoniam hunc in teste
vocavi nimis dies eius fidem prestare
deneget. O nisi paulo ante tertium calendas
scripsisse quot et quantas eius possem super
addere laudes quibus dictorum ab eo fides am-
plior deveniret. Sed ad presens dicta sufficiant.
Hec igitur que de nominis dicere volui ve-
rum ne de incognitis antiquis ab his vide-
ar omissum pauca dicenda supersunt. Di-
cent usque hii me inauditos a se inducere
autores quibus quia eorum nomina non audiverint
non illis integra prestanda sit fides. In-
sipientis equidem est credere nil preter quod
viderit fidedignum quia litteris fidem legendo
imperat ipse fateor me autorum plurium in hoc
forsan nomina nonnullis modernorum pere-
grina sunt dicta et fabulas recitasse eo
quod ut iam dictum est antiquitate videantur
probata. Et hos omnes aut vidi et legi aut
a veracioribus allegatos comperi. Quos si
hii querulli non viderunt aut eorum non au-
dierunt nomina non autorum sed desidie eorum crimen
est et id sibi imputare non de me conqueri
debent. Non enim possunt volumina ex bibli-
othecis in manus evolare torpentium nec
qui viderunt debent visorum nomina hostiatim
deferre. Legant perscrutentur et invenient quos
non noverunt et peregrinus efficietur domesti-
cus et complectentur eos sic autoritate valere uti
arbitrantur valeat quos legerunt. Hec
igitur hec que de autoribus tam nominis quam ve-

Leontius Pilatus

paulus geometer

nota in affrica sue in pretio studium

florentissimus f. petrarcha

teris a me productis dicenda videor. Quorum si me ad inducendum non provocaret merita, ad id oportunitas cogeret. Hinc enim civiles et canonice leges preter textus multiplices hominum nequicia semper auctos apparatus suos a multis hactenus doctoribus editos, hinc philosophorum volumina diligentissime commenta composita, hinc medicinales libri plurimorum scripta omne dubium enodantia. Sic et sacre littere multos habent interpretes. Necnon et facultates et artes relique glosatores proprios habuere, ad quos si oportunum sit volens habet unde recurrat et quod velit ex multis eligat. Sola poesis que per paucorum semper domestica fuit, nec aliquid afferre lucri avaris visa sit, non solum per secula multa neglecta atque deiecta, sed et variis lacerata persecutoribus hiis caret subsidiis. Quam ob causam saltim hinc illinc ad quecumque possimus absque tam celebri se lectores recurramus necesse est. Et si non multa dare quocumque saltem quod modicum possumus excerpamus. Quod a me factum persepe intelligenti satis apparet, cum non numquam non tamen ad novos auctores diverterim, sed ad glosulas etiam auctoris carentes nomine devenerim. Et idcirco queso sic oportunitate volente non solum inauditis veteribus sed et nomine etiam auctoribus acquiescant.

Carmina ~~non~~ greca nonnullis agentibus causis huic innexa sunt operi.

Seu hos seu alios arbitror non dubito quin dictatoris greca carmina operi meo inseruerim. Quod satis adverto non ex caritatis fonte emissum, quin immo credendum livoris impulsu impellente excandescentis cordis intrinseco hoc emittent obiectio impie factum esse. Sed ego profecto non commonebor, o petulans, ideo sed more solito humili gradu in rixam ibo. Dico igitur si nescitis carpere immeritum insipidum esse ex rivulis querere quod possis ex fonte percipere. Erant Homeri libri michi et adhuc sunt, quibus multa operi meo accommoda scripta sunt. Et ex hiis satis percipi potest plurima a poetis assumpta a quibus tamquam a rivulo non est dubium sumi potuisse et sumpsi sepissime verum visum est aliquid satius ex fonte sumere quam ex rivo. Nec semel tamen contigit non in rivo repperi quod habundantissimum erat in fonte. Et sic aliquam in hoc habet delectatio immensitas ipsius. Delectat insuper scriptores nonnullos aliqua scriptis inserere que habeant mo-

lectorem sistere ac in oblectatione seu quiete deducere, ne perseverator nimia misso-tate lectionis tractus in tedium aliquando desistat, quod inmixta carmina forsan potuerant aliquando fecisse. Insuper quod in propria forma positum est habet vires testimonii pleniores, si forsan obiurgator insistat. Si sit ergo qui scripto a me carmini fidem non prebeat, adiuncta Yliade vel Odissea facile poterit vidisse utrumque vera aut falsa descripserim. Et si vera erit plenior testimonii certitudo. Nec insuper ego solus sum qui inseruerim greca litteris, veterum consuetudo est. Volvat si libet volumina Ciceronis, videant scripta Macrobii, intueantur Apulei libros, et ne plures afferam, Maximi Ausonii opuscula legat: hos sepissime versus grecos latinis litteris inserentes inveniet. Horum ego vestigia in hoc secutus sum. Fateor dicet aliquis: si dudum laudabile fuit hodie frivolum esse laborem. Nam cum nemo sit qui grecas litteras norit, est consuetudo vetus abolita. Sed ego in hoc latinitati compatior, que sic omnino greca abiecit studia ut etiam non noscamus caracteres litterarum. Nam etsi sibi sufficiat litteris et in eas omnis accesserint versus sit orbis, sociate grecis lucidiores procul dubio apparent. Nec preterea omnia secum a Grecia veteres traxere latini, multa superfuerunt et profecto nobis incognita quibus possemus sentientes effici meliores. Sed de hoc alibi. Hii denuo non prospectant ad quem hoc opus ego dirigam, cum laborem impendam indissertatum, quippe qui eruditissimo regi et cui tam grecarum quam latinarum litterarum si vera fert fama noticia est. Et que penes cunctos docti homines greci sunt, quibus greca carmina ut hiis ignaris non videbuntur superflua. Sed quid multa gerimus? Paululum obiurgatoribus more dictatoris tum greca carmina scripsi quid michi quo mordendus sum cum ea nimium facio si invectator meo. Si nesciunt, meum est hoc decus, mea est gloria scilicet, s. in etruscos grecis uti carminibus. Nonne ego fui qui Leontium Pilatum a Venetiis occiduam Babilonem querentem a longa peregrinatione meis flexi consiliis et in patria tenui? Qui illum in propriam domum suscepi et diu hospitem habui et maximo labore meo curavi ut inter

auditores Florentini studii susciperet ei ex publico
mercede apposita. Fui equidem insuper ipse fui qui
primus meis sumptibus Homeri libros et alios
quosdam grecos in Etruriam revocavi ex qua
multis ante seculis abierant non redituri
nec in Etruriam tamen sed in patriam deduxi. Ipse
ego fui qui primus ex latinis a Leontio in pri-
vato Yliadem audivi. Ipse insuper fui qui ut
legerentur publice Homeri libri operatus sum.
Et esto non satis plene perceperim percepi tamen
quantum potui, nec dubium si permansisset homo
ille vagus diutius penes nos quin plenius perce-
pissem. Sed quantulumcunque ex multis didice-
rim nonnullos tamen preceptoris demonstratione
crebra integre intellexi eosque prout oportu-
num visum est huic operi miscui. Quid hoc ma-
li est fabulas grecorum scripsisse quarum hic liber
plenissimus est, a nomine ostentationis tamen fortasse
dicar pauculos inseruisse versiculos grecis
licteris scriptos. Lacessit potuit Marius Arpinas
superatis affris Cymbris et Theotonicis mo-
re liberi patris Tantalo in poculis uti. Sic et
C. Duellius qui penos primus navali certa-
mine superavit, a cena domum repetens seper
lumine fanalis cerei usus. Et hec quamvis
cuiusque preter morem Romane urbis essent
equo animo tulere Romani, aut in eas tacuerunt
nonnulli. Si preter morem eius solitum licteris greca
carmina miscuero et ex labore meo pauculum
glorie sumo. Rebar equidem latinitati aliquid
decoris afferre. Ubi in me humoris nebulam
excitasse video doleo quippe. Sed quid arbitror
doctos non ista decuit de reliquis et si cu-
randum sit tolerari tamen patienter. Postremo
tamen precor omnes ut placido ferant animo
memores Valerio teste quia nulla est tam
humilis vita que dulcedine glorie non tangatur.

Gentiles poetas inclitos esse theologos

Quidam forte religiosi homines sancto mo-
vente zelo legentes providentia dicent
iniuriam sacro sancte religioni vane illatam
dum poetas gentiles dicimus esse theologos
quos solos divinis licteris instructos hoc insigne
faciamus christiani decorare. Equidem hos ego
verendos homines puto eisque si qui hec aliquid
dicentes erunt ex mente gratias ago salutis nostre
nece solicitos sentio. Verum dummodo circum-
spicerent que loquantur ostenderent liquido se
paucos vidisse libros. Nam si multos stu-
duissent liber celestis Ierusalem inter ceteros facto-
sissimus pervenisse non debuisset. Insuper in eo-

rum legisse potuisset Augustinum libro sexto de
[civitate Dei] sententiam Varronis doctissimi hominis opinionem qua
ipse Varro arbitrabatur triplicem esse theologiam mi-
thicam scilicet et phisicam atque civilem. Mithica
autem dicitur fabulosa a mithon greco quod la-
tine fabula sonat. Et hec comediis de quibus
supra et theatris accomoda est que ob turpia in
scenis actitata ab illustribus poetis etiam impro-
batur. Phisica autem que ut interpretatione vocabuli per-
cipitur naturalis est, nec non et moralis quam nimio uti-
lis videatur laudabilis est. Civilis vero seu politica
que et satirificola dici potest ad urbem spectare dicitur
que ob sacrorum veterum abhominabilem turpitudi-
nem a pio dei cultu atque rectitudine fidei repro-
banda est. Ex his enim phisicam poetis egregiis
attribuit eo quod sub fictionibus suis naturalia contegant
atque moralia et virorum illustrium gesta et non
numquam que ad suos deos spectare videntur et po-
tissime dum sacra carmina per nomina deorum lau-
des composuere atque eorum magnalia sub cortice
tecte poetico ut in superioribus dictum est ex quo a
prisca gentilitate theologi nuncupati sunt,
eos quod primos fuisse theologisantes testatur
Aristotiles et quamquam a non vero deo seu a diis
deo non deo vero nomen tale sortiti sint veni-
entibus veris theologis perdidisse nequiverunt
unum sua pravitate vocabulo quod a quocunque
deo exortum est quod deorum adinventes theologi
hodierni scilicet nomen ex causa inditum auferri
non posse nec de mithica vel alia posset in-
telligi theologia si non theologos tamen sacre
theologie assumunt professores. Nec hoc est aliquid
insitam impugnandum qui christiano nomini iniuriosum. Co-
nemur omnes dicimus homines quoscunque morales
scimus constare ex anima rationali et corpore dicto
alii gentiles sunt et israhelite alii et alii
agarenj ac alii christiani et nonnulli a deo per-
versorum morum ut potius immanes belue quam ho-
mines lividi sunt et tamen nulla fit omnibus vo-
cantes christo redemptori nostro iniuria facimus
que ultra deum verum hominem fuisse cognoscimus.
Et quo modo si quis poetas dicat theologos
nulli facit iniuria. Si sacros quis illos di-
ceret quis adeo demens est qui videat quin me-
tiretur. Esto non nunquam ut in precedentibus patet
circa honesta eorum theologia versetur que sepis-
sime potius phisiologia aut ethologia quam
theologia dicenda est dum eorum fabule naturalia
contegunt aut mores. Et hec etiam circa
catholica veritatem versari potest dummodo velit fabu-
larum conditor. Quod fecisse nonnullos non

nullos poetas orthodoxos a fictionibus quorum
sacra documenta tegunt. Nec sic vis audisse
difficile utique poete cumque satis possint appellari
theologi, sic, cum sacre sint theologi, oportu-
nitate exigente deveniunt phisici. Quod si
aliter non contingat, saltem eorum sensu exprimunt
ex fabula Liguriorum sibi regem constituentium se
phisicos esse demonstrant.

Non indecens esse quandoque christianos tractare gentilia.

Veniunt alii equo superioribus forsan au-
dentiores: indecens esse christiano homini gentilium sup-
stitiones et nepharia sacra seu genealogias
describere aut componere, cum habeant, nedum talia
mentes legentium in erroneas opiniones dedu-
cere, sed persepe christiane opinionis periculo detulisse. Non infi-
tiar hoc quidem verissime dictum esse. Et arbitror
nonnullos a studio talium admonendos, et sic
etiam aliquibus absque aliqua suspicione sinis-
tra permitti posse. Quam si omnes a talibus ab-
stinere visum necessarium fuisset, non dubito quin
sacrosancta mater ecclesia decreto perpetuo vetuisset.
Fuit enim utilissimum olim, viris dum apud gentiles
nomine germinibus pullulante ecclesia adversus
eosdem eo quod adhuc saperent tam ab origine
quam ab ipsius gentilitatis pestilentia sacri in-
fecti animi atque curare ne legentes talia tan-
quam unco vetustatis tracti more canis
reverterentur in vomitum. Hodie gratia Ihesu Christi in
robur firmissimum ventum est, et execrabile
cultus gentilium nomen una cum erroribus suis
in extremum tenebras ex perpetuas pulsum est,
et victrix ecclesia castra possidet hostium. Quam
ob causam fere absque periculo talia exquirunt
ac tractant. Non tamen nego quin bene factum sit
si puer abstineat, cum memoria tenax et
tenellum adhuc ingenium. Nec dum satis ple-
ne christiana religio cognita est. Nec etiam sibi
homo quem nondum bene firmata credulitas
laxatis habenis facile in lubricum exorbi-
tare permittet. Et si forsan aliqui diuturniores
in tam obscenum timeant se labi permittent e-
tiam si nil aliud studuero vix possum credere
hoc in me contingere posse. Nam ab utero
matris mee ad fontem me regenerationis delatus
lotusque quoniam pro me cathecumino promisere qui
me sustulerunt ab illo, ut potuit humana fragi-
litas, in hodiernum usque servavi. Christianissimum sem-
per quod in fidelium hominum congregatione psal-
litur, unum scilicet in triplici personarum distinctione deum
esse, et hunc verum et eternum, atque omnium eque opi-
ficem rerum celique perpetua sede rectorem, gubernatorem,
servatorem atque victorem omnia mente fateor.

tem et a nulla contentum. Et quod mira-
bile in audito eius sed divinitatis factum est
verbum scilicet eius eternum ob umbrationem sacri
spiritus ad abolendam humani generis labem ob in-
obedientiam primorum parentum contractam in ge-
mine virginis utero prenuntiante celesti nun-
cio carnem factum et virginis illibata virginitate
in tempore passibilem atque mortalem hominem na-
tum. Quem adhuc infantem in gremio matris
a Sabeis regibus oblatis muneribus adora-
tum esse et etate crescente inter sacrilegos docto-
res dum solveret nexus ambiguos non deus
sed admirande indolis puer ab eis creditus
est. Nondum enim veritatis splendor eterne
caliginem absterserat a mentibus eorundem ut
eum scilicet illis deum repromissum cognoscerent quem
mortali septum carne viderunt. Insuper
tertium verbum eum qui etherea arce velata se-
ex deo suum assumpta forma et qui inter homi-
nes ut homo versatus est, iam tricesimum atti-
gentem etatis annum ab hispido atque silvicola
vate et ab utero matris sacro pleno spiritu ad
aperiendam eterne salutis ianuam lotum Iorda-
nis in alveo dum celum intonuit desuper
et aere minime super incumbentis nubis in
vocem solutum deitatis aientis: hic est filius
meus dilectus in quo michi bene complacui, au-
dite eum. Preterea credo et natum verbum eum age-
re apud Canam Galilee in vinum versis ut sacro
pectori absconditam divinitatem ostenderet, sup-
ito iam sacro consortio vidua urbes ex
phemitum Samariam et Galileam ambisse et
celesti dogmate in templo et sinagogis do-
cuisse, pellos lepras mundasse, elinguos
vocales fecisse, lumine cassos seu natos seu ce-
cos perditum restaurasse, aures absurdo in ca-
davera renovasse, febribus ventis et undis
imperasse et in multis signa sue divini-
tatis monstrasse. Post hec hora eius adve-
niente cum sacerdotum hebreorum invidia pri-
vate lotis a se amicorum pedibus et ingenti
illo celebrato convivio in quo sub mantibus
verbisque confectum est ceremoniarum sacrarum
illud ineffabile quo corpus eius in cibum
et sanguinem eius in potum tam presentibus
quam futuris exhibuit, uno sociorum nequam
vendente ordine in solitudine parata a
nepharia turba exquirente cum fustibus
et lanternis captum et in presentia deductum
principum et ibidem nepharie accusatum et
sua paciente humilitate false testantibus
quidem in simulatum et in hunc in pretorio

Nota articulos fidei

presidis lictorum virgis cesum, corona spinea insignitum, sputis et colaphis deturpatum, et postremo latronum more damnatum, crucique affixum sublimem, et in ea aceto et felle potatum; cumque iam humanitate victa suppliciis in fine spiritum misisset, seu et melius reor, ut Thomas de Aquino placet, cum voluntarie celestibus viribus spiritum emisisset, tremuit orbis omnis et meridianum fore solis iubar per tres horas iniit in tenebras, luna ex opposito offuscata. Esto aliter ad Policarpum scribat Dyonisius Ariopagita, quod ego minor, in eius a ceco milite perforatum lancea pectus sanguinem aqua mixtum emisit, ex quo sacra omnia nostre salutis credo sumpsisse exordium; nec minus certum habeo eum a cruce depositum atque sepultum, ac inde virtute sue deitatis, uti prisci cecinerunt vates, post diem tertiam, ceu Jonas ex utero ceti, sic ex ventre terre surrexisse superata morte, et ante diluculum domos inferas visitasse, et confractis vectibus ferreis, revulsisque postibus, atque carceris subacto Plutone, in libertatem predam omnem veterem eduxisse; post hec, sine apparuisse se sepius, et e medio eorum eis cernentibus, nulla corporea impeditum mole, cum vero corpore olim mortali, propriis viribus in celos ad eum qui miserat evolasse, et inde celestem illum ignem ex se patreque optimo procedentem, vivificantem omnia et vera cuncta docentem, in commilitones egregios immisisse. Quo illustrati bellum adversus orbis principem inivere, illicoque per suum sanguinem et vulnera multa, sacro ubique veritatis semine, et obtenta victoria, ducem suum triumphantes in patriam secuti sunt. Sic et institutam ab eodem Dei Unigenito piam fidelium congregationem, et sacrum illud regenerationis lavacrum, quo mala facinora abolentur mortalibus, cum ceteris eiusdem ecclesie sanctis sacramentis, quibus Deo obsequentes efficimur, atque lapsi nostra imbecillitate resurgimus, eique reconciliamur; nec ob id humanum sanguinem effundentes, ut efferati plures iam fecerunt gentilium, aut hircos vel tauros more veteri immolantes. Nec a me fuit unquam veritas hec amota, quin credam testimonio prophetarum diem venturam extremam, in qua resolvetur omnis presens machina, magnoque Dei opere ex cineribus suis omnes qui ante fuerant mortales cum nostris corporibus resurgemus eterni, et in prefinitum venientes locum, in quo Christus ipse iudex sedens in maiestate gloria residebit, et apparentibus cunctis sue passionis

insignibus audiemus finalem meritorum nostrorum sententiam. Sic in futura similiter vitam, in qua non meo merito sed miseratione divina spero videre Deum redemptorem meum in carne mea, et cum beatis letari in terra viventium. Hec inquam nec plura dixerim. Sincera fides hec et huius veritas adeo pectori meo infixa est, ut nequeam evelli ab aliquo gentilitatis impulsu, sed nec concuti modo aliquo aut labefactari queat. Nam et si peccator homo sum, non tamen gratia Jhesu Christi charactere teneris annis adolescens sum, qui diu a tegulis in gremium Danaes cadentem Jovem in tabula pictum intuitus et etiam in optatum a se factus animatus est. Abiit tamen a me in moribus levitas illa, si fuisset aliquando, iamdiu, quod nunc memor sum. Preterea advertes quam continuo de turpibus et explicatis ubique vocibus antiquus hostis tanquam leo rugiens, ut inveniat quem devoret, circuit in mortalium semitas, eosque in precipitium conetur impellere. Ut antidotis senex ille rex Ponti, qui magnanimo ausu supra quam magnifico .xl. annis continuo adversus romanum populum bellum ingens et memorabile traxit, a iuventute sua adversus letale venenum farmacis pectus armavit, sic et ego meum evangelica veritate, sacro Pauli dogmate, et Augustini aliorumque plurium venerandorum patrum monitionibus, consiliis atque suasionibus armavi, ex quo arma gentilicia parum pendo. Si enim, Jeronime, homo gentilium tractans stultitias, jussu tuo, rex inclite, et in detestationem errores credulitatis eorum hoc feci, ut si pia quis quoque maioribus comparare fas est, feci l.

quod etiam summa cum laude nonnulli sanctissimi fecere viri, ut Augustinus, Jeronimus, et cum nonnullis aliis etiam Lactantius. Neofidus homo michi, quod a teneris annis notissimum est, psalmista monstrante quod omnes dii gentium demones, et hinc eorum semper inepta displicuere facinora. Fateor tamen, religione eorum seposita, quorundam poetarum mores et scripta placuisse, et ob id non solum eos laudasse sed pro viribus et ab obiectionibus accusatum defendisse, ut apparet in precedentibus liquido; et hoc ideo feci ut ab ignaris non damnarentur lacerarentur, qui si Christum novissent coluissentque, nostri sublimiores iam nomine haberentur. Sed ad superiora conversus tamen inquiet aliquis: Bene operatus es premunisse cum, si adversus hostes, semper laudabile sint. Sane pro te tractatus coinquinat

apice jam plurimi dum se fortissimos extimaret
impulsi ab hoste etiam debili cecidere et si de
fuit certi quorum gestis dubius est nimis Salomon tamen
adest testis certissimus in velitatis humana
ne hinc sed omnis concessa est divinae omni
et imperii tenuit summa cum justicia populos sub
ditos tenuit deo templum edificavit mirabile
multa bona composuit Et tandem jam etate
matura tot honorum largitate post posito
consensu offensione mente maloch egipciorum
ydolum flexis genibus adoravit Quid ergo
Tu ne eris forcior salomone aut castum
spectans plenior fallimur de nobis nimium con
fidentes licet quidem negari non potest vera sunt
Attamen aliud belli genus in tam erroribus
gentilium est quam salomonem fuit cum egipciaca
coniuge Haec astu femineo advertens quam in
felicis viri animam formositate sua labasset
et deos suos extollere amicabiliter amplexu ve
nereo nunc mellitis suaviis nunc blandiciis
muliebribus nunc petulca lasciviis nunc p
cibus nunc lacrimis quas obsequiosissimas
hic femine nunc indignatione composita ab
sque intermissione non diebus omnibus tamen sed noc
tibus amatis viri animum impugnabat Quam
tyrannia et intollerabilia sunt dilectarum mulie
rum et potissime nocturna clamitia hic tandem
dum timeret mulieris quam summe diligebat
graciam amittere terga dedit et viribus arma
te femine nequius succubuit Ausim autem non
tale adversus deorum gentilium imaginis bellum est
anille jam veris rationibus a me cognitis
improbatas Et ideo cum eis exhaustis viribus
aciecque pulsis levis est pugna Sed tamen
minime de se confidisse quemquam sit vicium verum
ergo de me non confido sed de gratia Jhesu xpisti
cuius precioso sanguine redemptus sum spero
quidem eum non passurum ut qui tandem vero tra
mite cius vestigia insecutus secutus sum senex
exorbitem et si in lapsum venia manum pieta
te sua debili porriget et fessum placida que
te fovebit Sed ut in fine venia sat ex pre
missis colligi potest ubi non omnem decet titare
gentilia sic nec omnibus indecens est

Ut plurima studia sequimur in que
prona videntur ingenia

Sufficeant nonnulli vera esse que dicta
sunt non tamen quieturos verorum quamvis
arbitror dicet longe melius fuisse studiis
sanctioribus trivisse tempus quam talia didicisse
Quod si quis negget non erit equidem satis
sanus Nosco quam in promptu erant leges

cesarum et pontificum canones et medicina
quarum plurimi sanctissima arbitrabantur studia
eo quod ex eis persepe auro avidi mortales
ditentur erant et philosophia cuius optima demon
stratione rerum cause et a falsis distinguarum
vera noscuntur quibus et quibuscumque ingeniis
is appetenda erant et sacra volumina a quibus
et imprehendenda pictura docemur et dei magnalia
declarantur atque quo tramite celeste regnum
petamus ostenditur Quod studium perfecto certe proponendum
est ex hiis quibusque suspicisse forte stultus
egisse ne dicant obtrectatores Sane si quod debe
mus agemus omnes legum mister sunt post fructum
condescendet Ceterum non adeo facile est ut existi
mat aliquis velle omnia que debemus et laborare
atque consequi si velimus Nam ut cithari
sta variis ex fidibus aliis lentius aliis vero
contractius tractis hiis gravem acutum illis tum
mitum reddentibus docta manu plectroque
ex tam discordantibus tonis reddit suavis
simam armoniam sic et natura parens cum in ex
hausta vires et perfectum ingenium est productura
hec pericia diversis officiis apta Ut ex
hac officiorum inconveniencia resultet humani
generis certa quod plurimum necessaria est conser
vacio atque ubi in longa conservationem
iri non possit nova producto advertens quam si
uniformes producentur omnes ut de reliquis
sinam homines nulla possent produci nec esset
per temporis ulla racione consistere Ergo hinc
fit ut discreto nature ordine hic ex morta
libus nascatur faber ille nauta mercator a
lius et quidem sacerdocio apti aut regimini et
nonnulli legum latores presides poete philosophi
seu sublimes theologi ex quorum studiis
variis tam infectis multitudinis hominum con
servacio resultet necesse est Nam si omnes qui
ad unumquemque spectat si possit ad studia
sublimiora conscendere in theologia viri
lates verumtamen et agricultor absit ex quibus
ipso fructibus tam nobile sequentes studium
nutriremur Si cementarius si lignarius
desit quibus in tabernaculis ab ymbribus
ventis a frigoribus ac solis estu et aliis
incomodis assidue super imminentibus tuta
bimur Si non sit lanifex non credo ut vestes
et calciamenta sumemus Quid enumerem
multa ut incomodum humani corporis intuentes
differencia qualitate et officio membra a
natura rerum apposita sunt ut ex hac diversita
te consistat uti melodia ex diversitate
tonorum sit et ut humanum genus perseveret

nec sint ad studia mentes differenter contigue
nimur. Et si ab ipsa natura quod sit celos sit
astrorum orbes et cursus varia etiam agita
cione disposuit attente deo ut nonnullo
labore suo ad officia quosdam varia nos
videmus. Quis queso feliciter audebit ab
eo ad quod natus est in aliud transitum
attentare. Non quidem adeo ignarus
sum quin noverim liberi arbitrii que omnes
valemus potentia possimus nature superare
vires quod egisse nonnullos legimus
opus tamen esse in raro contingentia in
merandum tamquam gradi et fere invisibili neces
sitate trahimur in quod nascimur. Et si ad
diversa contingimur nascimur aliud quam si
ea plene peragamus in que trahimur.
equidem satis est nedum in aliud transi
tum fecisse velimus quod dudum iam frustra
tentaret aliquis id perdere quod erit nec
id potuerunt efficere quod querebant verum ad
quoscumque actus natura produxerit alios me
quidem experientia teste ad poeticas meditatio
nes dispositum ex utero matris eduxit et meo
iudicio in hoc natus sum. Satis enim memini
apposuisse patrem meum a pueritia mea
conatus omnes ut negotiator efficerer
meque adolescentiam nondum intrantem aris
metrica instructum maximo mercatori de
dit discipulum quem penes sex annis nil
aliud egi quam non recuperabile tempus in vacuum
terere. Hinc cum visum est aliquibus ostendenti
bus indiciis me aptiorem fore litterarum studiis
iussit genitor idem ut pontificum sanctio
nes dives exinde futurus auditurus in
trarem et sub preceptore clarissimo fere tan
tundem temporis incassum etiam laboravi. Fastidiebat
hec animus adeo ut in neutrum horum officiorum
aut preceptoris doctrina aut genitoris auctoritate
quanonis mandatis angebar contine aut
amicorum precibus seu obiurgationibus inclinari
posset in tantum illum ad poeticam trahebat
affectio. Nec ex novo sumpto consilio in po
esim animus totis tendebat pedibus quin ymo
a vetustissima dispositione ibat impulsus
Nam satis memor sum nondum ad septimum
etatis annum devenerat nec dum fictiones
videram nondum doctores aliquos audieram
vix prima litterarum elementa cognoveram et ecce
ipsa impellente natura fingendi desiderium af
fuit. Et si nullius momenti tamen aliquas
fictiunculas edidi. Non enim suppeditabant te
nelle etati officio tanto vires ingenii.

Attamen iam fere maturus etate et mei
iuris factus nemine impellente nemine docente
ymo obsistente patre et studium tale dampnante
quod modicum novi poetice sua sponte sump
sit ingenium eamque summa aviditate secutus
sum et precipua cum delectatione autorum eiusdem
libros vidi legique et uti potui intelligere co
natus sum. Et mirabile dictu cum nondum novis
se quibus seu quot pedibus carmen incederet
me etiam pro viribus renitente quod nondum sum poe
ta fere a notis omnibus vocatus sum. Nec dubi
tandum cum etas in hoc aptior erat si equo geni
tor tulisset animo quin inter celebres poetas u
nus evasissem. Verum dum in lucrosas ar
tes primo inde in lucrosam facultatem in
genium flectere conatur meum factum est ut nec ne
gociator sim nec evaderem canonista et per
derem poeta esse conspicuus. Cetera preterea fa
cultatum studia et si placeant quoniam non sit im
pellens minime secutus sum. Vidi tamen sacra
volumina a quibus quoniam annosa etas et tenuitas
ingenii dissuasere destiti turpissimum ratus
senem ut ita loquar elementarium nova in
choare studia et cunctis in decertissimum esse
id attentasse quod nunc arbitreris posse
perficere. Et ideo cum existimem dei beneplacito me
in hac vocatione vocatum in eadem consistere
mens est et quod egerim hactenus hijs mo
destis studijs laudare quamvis alij quod vide
tur. Cum ergo patiuntur cerdone subula cetis que
vacare lanistam pectori sculptore statuis
me etiam queso vacasse poetis equo animo pa
ciantur.

Dampnose compatimur
regibus et dijs gentilium

Erunt qui audito iam talibus tra
ctante exorbitent et eo transverso pro
siliant clamitentque qui tenuavimus hos sim
cogimur prisma veterum reti et terebrare busta
et quietos iam longa parte cineres in nomi
nem suscitare aut eorum retensioribus nebu
lis vetes offuscare splendores necnon et deorum
semisopita scela audientibus cunctis in
minus oportuna vigilia excitare et sub
titulo honorabili stili genealogie deorum
eorundem recitare latrocinia et incestus
longa et querela hec et plurium membrorum im
plicita et ea monstrante adverto cum sen
serint ista quod scripserim et potissime dum que
runt quod deorum gentilium facinora recitarim
verum gentilium animum redolet ista conquestio
et si sic sapuit mente ut verba sonat gen
la vigeret ad huc in nonnullis error. Ille

insaniae que quaeso auferat deus et resolvat in nichilum. Obiectus autem vidisse facilimum est. Agit enim temerarie qui nimium terminos excedit audacie sic memini in libro ethicorum Aristotilem arbitrari; hos ergo excessisse non reor. Audere quidem quod ab omni necessitate concessum est non est temerarie atque renuunt prohibitum legi seu honesta sint seu etiam minus honesta regum gesta describere. Erat tamen vetustis satius sit egisse ut nil de eis referri posset preter honestum. Ergo autem de hiis non ordinato nec in hoc disposito stilo scripsi sed summotenus et prout hystorie ubi nominibus ordo assumpti operis exigebat recitavi si qua inserui. Sed ego feci non novum aut insolitum facinus, fecerant tam antequam ego insignia illustrium scriptorum volumina in quibus et stilo celebri et ordine integro regum recitant acta a quibus si quid huic operi appositum est novissimus sumpsi. Si ergo hec querela facienda est de illis amplioribus et antiquis querant historiographis quorum scripta celeberrima cum fama iam diu vivunt sub patuere orbi. Ex hiis si quod odium generari potest in cineres iam quietos exordium sumptum est. Sed quaeso que pietas hec ex quo caritatis fomite oritur quam huius pietatis causa. Credo tenuiosi dici videri cupiunt tales in hoc quod honores regios curant quod videant quod quia tibi tum audientes de decorum. O quam parvo tales

Unde nobilitas oritur

existimant nobilitatem meruisse quae ex virtutis moribus iusticia sanctitate atque scientia acquiritur. Scirent isti si nobiles essent quia non solum supervacaneum sit sed dampnosum non solum gentilibus sed male meritis quibuscumque compati. Et id si sapiunt fuerunt hac pietate inanibus. Turpia autem deorum gentilium dedecora nec dormiunt nec sopita sunt, quinymo a sacra Christi doctrina in perpetuum non surrectura sepulta et ingenti dampnatione mole contecta et oppressa sunt. Hinc ergo molis omnes et si non satis pro viribus tamen tamquam pro animis ho ante conatus sum laudes nec et dignas consequi non redargutiones expectaveris. Verum ergo hos premisatio morsus cum nullo possint dentis acumine quemquam ledere hii ergo si vani sunt taceant et premitrat eos si deorum gentilium obiectorum eis ulla fuit compassio cum nec alia causa hoc nunc deceat vanum.

Breviloquus seu longiloquus ob causam lacerandus non est.

Breviloquum forte me dicent alii eo quod aliqua maiestate premittorie quam longa serie recitando fabulas atque historias aut illas enucleando pertransieam. Et sic non dubito quin sint qui dicant me quod oportunum sit sepissime longiore sermone ut sic esse fatear necesse est fuere enim huius faciundi rationes plurime. Quedam autem in paucis sub verbis relata sunt quoniam non erat unde posse ampliora describere ipse ex meo voluisse fabulas aut historias protelare vel fingere quod omnino fugiendum est sano homini quedam vero etiam ad plenum scripsisse paucis indigebat verbulis ex quibus si satis intencio suinitur maiorem sumpsi in longius protendisse. Sunt tamen et multa que procul dubio longiore verborum copia tollerassent. Sed quaeso si cuncta summam que dici potuissent aut forsan exquisisset materia. Sed ea tamen quae in scribenti occurrebant cum longissimas historias aut fabulas cum omnes singulares tam deorum quam hominum atque cunctas multiplices fictionum sensus cuncta testimonia fabularum aut historiarum veterum auctores cuncta opiniones plurimum relationes et huiusmodi scripsisse voluissem quis me finem operi huic fecisse existimat tales? Equidem vix unum sufficeret seculum et tam grande etiam evasisset volumine ut solo intuitu primo terruisset quoscumque lectores et ob id satis ratus sum ea quae dicta sunt sic summotenus tetigisse. Non enim prodire aut mereri vulgo scribimus, quinymo aut aliter dictum est doctissimis regi et provectis hominibus si aliqui ex manibus tuis serenissime princeps ad alios venturi opus hoc est. Precor ut excedant ingenia non adeo plene scribenda sint omnia. Itaque labore aliquo quesita sunt placet magis quam invenerint et tam maiori diligentia conservari quia quae sponte sua intellectum legentis accedunt. Est et postremo longiloquus dicendi seu scribendi locus ne vidisse futurorum videam ingenia et arrogantia quadam ad quam omnes aspiravimus iudicarim preoccupasse sequentium gloriam. Michi igitur aio fendum est quod honestis agentibus tantis aut brevis dictum est aut causa brevitatis omissum hiis ante quam me si qui erunt dicet longiore debito quinque fore non aliud dicam nisi quia sic oportunum esse ratus sum. Aut quia me non sit aliqui intellectus delectatio impellebat quam prudentioribus non iniqua liberalissimum

prestitit calamum. Sed quid ubi verba
sint intelligentium excedere ingenia sint
et ampliora minus intelligentium provocare?
Et idcirco qui plura noverunt sint me
mores quod et ipsi aliquando fuere rudes et
ob id absque indignatione patiantur si ampli
usculum inmoribus laboratum sit. **Vero non**
ficto Regis mandato hoc opus compositum.

Aderunt forte qui dicant quod non mi
nus de aliis quibusdam etiam claris vi
ris dixerim cum mendacio in gloriam mei nominis
finxisse quod tuo iussu Rex inclite hoc opus
elaboraverim cum minime verum sit. Tar
da his fides est seu verius animus nequam
qui de se noverunt urentes invidia in al
coniecturam faciunt. Certissimum est ut Tullius (Tullius)
verbis utar: Trahimur omnes studio laudis
et optimus quisque maxime gloria ducitur. Et
ob id cum gloriosum sit parvo homini maximo
atque optimo Regi obsequium prestare
posse non fide cum difficultate comperiet
dixisse nonnullos ad extollendam humili
tatem suam mendacium finxisse huiusmodi scilicet
scriptores multos credam sed de hoc alias. Ego
autem ut ad verum me verba non inficiar me
glorie avidum sed quantumcumque cupiam pro
fecto non adeo effrenis sum. Nam adeo hoc
accensus desiderio non adeo hostis honesti
ut in tam turpe mendacium ruborem non
dicam frontis sed mentis abiecto meipsum
precipitassem. In hoc me superbum confiteor
si superbia dicenda hec est in talibus insi
dio celi honore seu titulum inrequisitus
inferrem et hoc etiam non omnibus Regibus
bus exhiberem. Tu nosti Rex optime
quoniam me renitente atque tergiversante
Donninum militis tui suasionibus precibus
que in votum tuum deductus sum ut sciliet labo
rem hunc subirem. Nec non labentibus
annis factum est ut Bechinus Bellincionus
familiaris tuus et concivis meus e Cypro
veniens apud Ravennam urbem me con
veniret. Et postquam placidis verbis cle
menciam atque gratiam celsitudinis tue erga
me inmeritum monstravit. Mirus exhor
tationibus ut aiebat te sic imperante se
insopitum circa hoc opus ingenium me
um irritavit. Ex quo non dilectissimus tuus
Paulus geometra non numquam ornatis litteris
sigillo maiestatis tue signatis in quibus
ad me missa inserebantur tua sollicitum
reddidit. Novit deus et tu scis quod nec
umquam presenciam tuam vidi nec tu me
vidisse potuisti. His mandatis credidi et
omnis meis humeris pertinacem subivi.
Si te ignaro hec acta sint per ...(?) ...(?)
deceptus sum. Et sic hos fateor esse veri
dicos qui asserunt non tuo iussu compo
situm verum non crimine meo nisi me in
hoc peccasse quis dicet quod non dixerim
me servum sic tuis litteris ad me ductis susce
pisse. Si hoc in superbum missum est quasi
dominum insignem inclite animus vere dicendi ar
bitrari. Dixi autem ut audivi eo ferre a
nomine quo me primo convenerit Dominus clari
sit et ob id non eius fidem invocare possum.
Vivunt Bechinus et Paulus geometra
vivunt hos ergo et Regiam fidem tuam veri
tatis huius testes in testes voco. Te igitur
cum illis invoco tum hunc si necessitati exigat
labore esse oportunum est oppugnationi sca
bri hinc obsistere et nomen meum a tali
scelere nota veritatis affirmatione pur
gare. Sed ut te Rex inclite paululum
omisso ad obiectores deveniam corpusque ob
iectori aliquid pro iure meo vindicam ... (?)
ro si pro rostris sedente preside agendum li
tigium esset me innos habere testes nec
eos fere plebeia scilicet illustres homines quod in
me oportunum non erat ut ubique circumcirca pro
tam inepto mendacio evolare si opus
meum insignire Regio nomine cupiebam
presto erat in ore coram nec vereor dicere
Rex qui si credidisset obtinuisse post
quam ceperam quod minime aliud erat dum me
quemcumque dominus una voce rogasset. Et sic
hoc opus ascribere maiestati esto minus
intelligentes principes esse existimas non
in suo nomine gloriam inferre quoniam me
in litteris eorum suis titulis decus addere.
Nec minus suffragantes eius scriptorum stant
insignia et nomina Regum hunc Alexander
ille Macedo qui parva militum manu
ingenti animo orbem totum aggredi ausus est
in Persas vadens multos huiusmodi scriptores
qui sua gesta describent secum traxit et
in Sygeium veniens quo bustum vidit Achil
lis tacuisse non potuit quin ostenderit ver
bis quanti grandis videret sibi gloria quandoque
sequebatur a scriptoribus Regibus eius fortuna
tum dicens quod illi Homerum contigisset here
ditorem (?) hunc Pompeius Magnus qui
equa facit cum virtute fortunam Theo
phanem Mitilenium qui nomina sua perscripsit

Quod prosint fame Regum scriptores

frico in concione militum civitati dona
vit. Sunt Scipiones titus flaminius cato et
sorinus · Q · metellus pius Canarius
catero et alii plures illustres viri se scrip
toribus faciles atque liberales exhibuere ut
eos in hoc trahent ut de se scriberent. Quid
ergo meis libellis regem militum media
cio misera quod iuncto gloriam largitur sim
et mea offuscatur ignominiosa labe.
Si adeo avidus eram mediatis mea ex
tollere gloriam sciant et alia opuscula ex
quibus nullum est ullo huiusmodi titulo insignitum
preter buccolicum carmen quod ut sibi in
titularet petiit donatus appenninigena
pauper sed honestus homo et pipinus amicus
meus. quid non omnibus nomina appono. Regum pre
terea est ne hoc sub sole novum reges de
siderare scripta quorum et amicis intitulare. Non
equidem diebus meis memini Robertum Ierusalem
et Sicilie splendidum regem et multis orna
tum titulis postulasse a binsigni viro
francisco petrarca in alteri verbis ut si
bi ascriberet affrice a se nomine edite titu
lum quam queso auctoritas gloriam francisci
an sua? suam profecto quid multa? Non
equidem magnorum ducum nomina claros scrip
tores faciunt ymo potius ipsi reges scriptorum
ope cognoscuntur a posteris. Insuper si appro
bandum sit opus quid illi addere titulum regis
nomen preter auctoritatis afferre aut bene
nivo auctori glorie superaddere. Et si impro
bandum sit quod iure potius. prescriptio illa fe
cisse probabile aut notam auctori nitium
abstergere decus igitur et gloriam attenti applicatio
virorum illustrium affert non regum nominis
ascriptio ergo aute ut idcirco dixerim adeo
superbe obstinatus sum ut nisi deo gloria cuius
ascribenda sunt omnia unius carminis tui de
cus etiam cesari dictatori resurgenti aut
scipioni affricano nisi rogatus aut si
amicus esset ascriberem. Dicta sunt licet in
rex bona cum tua venia queso et postremo
precor si contingat te unquam aliquos talia
obicientes audire tamquam veritatis extimie
impugnatores regia cum indignatione silencium et quod
tuo nomine te petente dictatum est ymo compositum
te mandante regia virtute defende.
Superant multa Sed quoniam michi satis dixisse
videtur omittenda reliqua censui et deo im
mense largitori tibique operis fortuna committere
quod postquam in tuas devenerit manus
dum libuerit tuo fultum presidio et te iubente

hic etiam scripsit buccolicum

tendat in publicum

Conclusio

Ecce tandem clementissime Rex
divina pietate prebente in fine lon
gi operis ventum est in quo ea qua
potui solercia iuxta veterum tradiciones
deorum gentilium genus eorumque posteri
tates multis undique exquisitas vi
giliis quo datum est ordine descripsi et
iuxta mandatum tue serenitatis pro viribus
ingenii mei post fabulas fictionum
sensus seu ab antiquis sumptos seu a
tenui intellectu meo emissos apposui
undique insuper quod officiosissimum iudicavi
sum nonnullis poetas adversus opiones
talium non dicam instos omnes sed nec
ridiculos aut simpliciter fabulosos
sed quoniam secularis sciencia ingenio
et moribus ac etiam insignium claritate con
spicuos. Ligumque pireca in litore ancho
ris se premisse ingeniose firmavi
magis semper de bonitate divina con
fidens quam de robore vinculorum. Sic et a
nantra quas magis nocivas credidi sa
gittas. amovi. Esto arbitrer superesse
quam plurimas adversus quas vix credam
satis armasse potuerim. non equidem
se quantumque bellicosissimus miles sit
adeo caute armare potuit quis quam
quin locus hostili gladio linqueretur.
Igitur ipse deus protegat qui solus novit
diverticula malignantium et noluit
quam cunctis posse potuit verum quam homo sum nomi
que nullum adeo oculatum quin nisi divina
protegat manum sepissime cadat in lub
ricum. Arbitror satis possibile me non
nunquam aut omisisse dicenda aut non
dicenda scripsisse aut dicta non satis ro
boris roborasse aut minus plene in notici
am misisse seu aliis modis peccasse
plurimis de quibus doleo et quoniam nosco
quod ignavie mee mea imputanda
sunt crimina supplex veniam posco. Te
que humilis per insigne tui capitis decus
exoro ut tui ingenii celsitudine de
fectus supleas superfluitates excidas
dicta minus actinate exornes et omnia
pro iudicio tue sincere mentis pie corri
gas et emendes. Si forsan maioribus
occupatus ut sepissime reges estis
huic labori tempus non posses impendere
tunc omnes honestos sacros pios atque

f. petr

f. petrarca

catholicos viros et potissime celebrem virum f. petrarcham insignem preceptorem meum ad manus quorum opus hoc aliquando devenerit per xpisti preciosissimum sanguinem deprecor ut errores quoscumque si quos forsan minus videns dictis inueniat sua pietate atque benignitate surripiant aut illos in sacram veritatem convertant eorum eius existimacioni et censuram opus hoc esse suppositum volo Ceterum rex inclite si quid boni inest et quid videtur si quid votis tuis consonum gaudeo et exulto et eiusdem labori meo congratulor Verum scias me ex imputes nolo nec laudes aut honores alios ob id postulo Deo quippe a quo omne datum optimum et omne donum perfectum e[st] attribuas queso eique honores impendito et gratias agito cum ipse mecum meo semper post exactos quoscumque labores honestos consueuerim qua possum mentis devocione dimittere illud dicere Non nobis domine non nobis sed nomini tuo da gloriam

Genealogie deorum gentilium secundum Johannem boccaciu[m] de certaldo ad illustrem principem hugonem Jerusalem et Cipri regem liber xv[us] et ultimus Explicit Deo gracias Amen Amen Amen.

Finito libro sit laus et gloria xpisto

Antropos
Antheus — i
Amor
Apis
Autolicus
Autolia
Ammone
Abas
Acrisius
p[rimus] Athlas
p[rimus] Amphion — ii
Adrastus
Agenor
Adon — Aragne i
Anna — p[rimus] in nerua est
Aganes
p[rimus] Antigonas
Achirons — iii
Alecto — iii
Ascalaphus — iii
Apollo — iii
Absirthus
Argiua seu angeoma
Asterias
Aeus
Aurora
2[us] Athlas — v
p[rimus] Alcion
Astreus
Astrea
Auster
Affer
Aquilo seu boreas
Arpalix
Alous
Apollo
Aristeus
Actheon
Autonus
Angeus — vi
Astheopius
Arabs
2[us] Amphion
Amiclas — Amphion 3[us]
Archas
2[a] Anthigona
Astianactes
Argulus
Antiphus et ysi
Antiphon
Agarion — pavon
Agathon
Assaracus
Affricus et zephiro
Arthos i[d est] calisto et iiii

Anchises
Aschanius
Alba silvius
Achis — vi
Agrippa
p[rimus] Aventinus silvius
Amulius
Athelous
Arethusa
Alpheus — vii
Acestes
Aponus
Asteropeus
Asopus
Acis — viii
Ascalaphus et melas
Althea
Astilus — ix
Abas
Abidas et oriondes
Anomaca
Amnas l aug
Albion
Archus
Althimous
Alyous i laodamas
Actorion i melion — x
Aon
Anthiopa
Arastus
Amphilocus
Anthigona
Atheus
Amor Jovis filius
Angeus — Amaltea in Jove tro
Arpalices
Androgeus — xi
Adriana
p[rimus] Anthiphates
Archisens
Auxonius
Atreus
2[us] Alceon
Arpages i tatalo
Agamenon
Alepus
Altmena
Alteus — xii
Amphitrion
Alchmenides
Aon
Asyus
Alixente
Ayax
Achilles
Andromeda in xv° est

Aglis
2[us] Aventinus
3[us] Alcion
Alchimedon — xiii
Amichaon
p[rimus] Anthiphates
Amphiaraus
Almeon
Amphilocus
Athamas

p[rimus] Belius
Bona — ii
2[us] Belius
Biblis i[n] c[elo]
Boreas in aglo — v
Brancus
Bachus
Byanor
Bromius et oriondes
Britona — ix
Buthes
Bachillus — x
Bronces
Busiris
Bathomon — xii
Byas — xiii
Bellorophon

Cloto — i
Charon
Celmus
p[rimus] Cupido
Maris
Cilix — ii
Cynara
Cadmus
Celius l celum
p[rimus] Ceres — iii
Coritus
2[us] Cupido
Camus
Circe
p[rimus] Ceus
Cilenus — iiii
Calipson
Calaym
Chorus i zephiro
Caliston
Chioneus
Calathus — v
Carthago
Creusa
Cassandra — vi
Chaon
Calais in zetu

Cremenon i echemon
Cebrion
Capis vi
Capis plur
Climene
Corinfites
Cimodote
Cirenes
Critho vii
Crimisus
Cithronius
Cephissus
Cyane
Cromis
2ª Ceres viii
Chirone
3ª Cupido
Cesius
Coronis
Centauri ypodis fª ix
Ceneus
Crons i dsomides
Cillarus
Cilla
Clitous i laodamas
Cronius x
Cignus
Celeno
Castor
Clitemestra xi
Ceus
Cassiopia et cepheus in preus — Cupitemus
Corinthus
Catus xii
Cerulus
2ª Cronus
Cirnus
Ciparissus
Cliton
fª Catillus
2ª Catillus fª xiii
Corax
Creon
2ª Creusa
Cephalus
Cithorus

Demogorgon
Dolus i
Dies
fª Dyana
fª Dyonisius in tricopo fª
Danaus
Danne ii
Dido deyphiles
Dirce
fª Deucalion iii
2ª Dyonisius
2ª Dyana v
Dardanus
fª Daphnis
Deiphebus vi
Drisopnous
Doricleon

Doris
Dane
2ª Daphnis vii
Dorileus
Deyanira
Dyomedes
Dictis i dsomides
Demoleon ix
Danis
Doulas
Dorus x
Demophon
Dedalion
Drias xi
2ª Deucalion
3ª Dromius
fª Dymas xii
2ª Dannius
Dannus
Dyodorus xiii

Egestas i
Ether
Ebalio in tricopatre ii
Epaphus
fª Egistus
Euridices ii
Europa
Edippus
Ethiocles
Eones
Encheladus
Egeon
Egle
1 Electra iii
Ephimeteus
Evander
Ellanus
Eurus in noto
Eurimone
Enomius
Esculapius v
Ezetus
Egiale i papia
Eufrosine
Erigone
fª Erithonius Esipius vi
Epaphus
Ethemon
Eneas
2ª Eneas plur
Eurimonus
Etra
Egyaleus vii
Ethyops
Esima
Eurimedon viii
Enomaus
Euritus
Eurinoma
Elas ix
Esnous i dsomides
Etiodus
Endimyon
Elimus

Euanne
Etholus ix
Eurialie i medusa
Ephialtes i othus
Ereus x
Ethimenes xi
2ª Egistus
Epigenia
2 Electra
Elettrion
Euristeus
Euritus xii
Eacus
Endoeus
Evander
2ª Erithonius
Euripilus
Eolus
Erithens xiii
Eison
Eutropus

Fama
Fraus i
Fames
Fugeus
Fenix ii
Furie filie acheontis
Flegeton iii
Faunus
Fortuna viii
Faune
Flegia ix
Femina
Feo i dsomides
Filie pelie x
Forus xii

Gratia
Gigantes iii
Garamantes v
Ganimedes
Gorgicon vi
Galatea
Glauca vii
Gorges ix
Grines i dsomides
Gnizaor x
fª Glaucus xi
Gorgophone xii
2ª Glaucus xiii
3ª Glaucus

Herebus i
Hercules ii
Hypermestra
Honor iii
Hermofrodito
1 Hora
2 Hore iiii
1 Hesperus
Hyas
Hyades
2 Hercules v
Hesiona hisypis vi
Hector
Helenus
Hyppotous i panon
3 Hercules vii
Hebes
1 Hermiona ix
Helena xi
2 Hermiona
Horestes xii
Horestis fª

Hercules
2 Hesperus xiii

Iapeda i phetusa vi
Invidentia i
Iupiter ii
Iasius
2 Iupiter
Hyspiles v
Ythis
Ispius
Iulius plur vi
2 Iulius
Iapeus vii
Iuno ix
3 Iupiter xi
Iarbas
Iuturna xii
Iason xiii

Litigiud i
Lachesis
Labor
Liber
Libia
Licaus
Lampsacius ii
Labdacus
Laius
Lethes iii
Lima iiii
Latona
Lycaon
Lapytha
Linus v
Lacedemon
Laomedonta
Lampus
Laodices
Lcastes vi
Laocoon
Latinus plur
Lausus
Ligus vii
Lampetusa i phetusa
2 Latinus viii
Lamina
Liades
Licus
2 Licus i dsomides
Latreus
Laodamas x
Lucifer
Lichomes
Ligurgus xi
Laertes
Lipidites
Laodices i ephetis
Leucotoe xii
Lares fª
Lidus
Launus
Laodonia xiii
Lisander
Learcus

Metus
Mysena
Morbus i
Mors
1 Minerva ii
1 Mercurius
2 Mercurius
Megera
Mirra
Megera iii
Magestas
3 Mercurius
Mletus iiii

Medea
Maya
Merops vii
2 Minerva
Mopsus
Machaon v
3 Minerva
Memnon
Medicastis vi
Mistor
Melinthode vii
x Minerva
x Mercurius
Mercurius
Meander
Mnesteus
Mars ix
Melas i papalast
Meleager ix
Menalippus
Medon
Mermeros i dsomides
Menelas
Momus
1 Medusa
2 Medusa
Mellon x
Messapus
Medus
Megareus
Muse nove
Mena
Mirmidon xi
Mimos
Menelaus
Mygapentus
Molossus xii
Mezencius
Myrtilus
Marhartus
Messenus xiii
Melampus
Manthion
Melicertes vi learcus est

Nox
Notus iii
Nuostrata v
Nimbiço vi
Nereus
Nimphe
Niobe vii
Noax
Narcissus
1 Nessus ix
2 Nessus
Nebanus i dsomides
Neptunus
Nauplous
Nausica
Nireus x
Nictimen
Nileus
Nestor
Nuypfius
Nove muse xi
2 Nyobe xii

Ops ii — Opis in api ii
Oetes iii
Orpheus
Oebalus v

finem huius habes in finali folio

Genealogie deorum gentilium ad Ugonem inclitum Jerusalem et Cipri regem. Secundum Johannem Boccaccium de Certaldo liber primus incipit feliciter. Prohemium

Eme primus apud gentiles deus situs sit in arbore signata desuper pomum in culmine Demogorgon versa radice in celum nec solum nisi descripte progeniei set deorum omnium gentilium pater et in ramis et frondibus ab eo descendentibus describuntur eius filii et nepotes. De quibus omnibus hoc in primo libro prout signati sunt distincte scribitur. Verum ex eis ether solus excipitur de quo et eius amplissima posteritate in libris sequentibus describetur. Fuerunt ergo Demogorgoni filii filieque novem quorum primus litigium. ii pan. iii cloto. iiii lachesis. v antropos. vi polus. vii phiton seu phaneta. viii Terra nomine herebus

De eternitate
De litigio primo Demogorgonis filio
De pane secundo Demogorgonis filio
De clotho tertia lachesi quarta et antropos quinta filiabus Demogorgonis
De polo sexto Demogorgonis filio
De phitone septimo Demogorgonis filio
De terra ex filiis Demogorgonis octava que ex incognitis parentibus quinque genuit filios quorum prima Nox ii tartarus iii fama iiii Taygetes v antheus
De nocte prima terre filia
De fama secunda ex filiis terre
De tartaro tertio terre filio
De taygete quarto terre filio
De Antheo quinto terre filio
De herebo nono Demogorgonis filio Cui fuerunt filii xxi quorum primus Amor ii gratia iii labor iiii invidia v metus vi dolus vii fraus viii pertinacia nona egestas x miseria xi fames xii querela xiii morbus xiiii Senectus xv pallor xvi Tenebra xvii Sompnus xviii mors xix Caron xx dies vicesima primus ether
De amore primo herebi filio
De gratia herebi et noctis secunda filia
De labore tertio herebi filio
De invidentia seu invidia iiii herebi filia
De metu quinto herebi filio
De dolo sexto herebi filio
De fraude septima herebi filia
De pertinacia octava herebi filia
De egestate nona herebi filia
De miseria decima herebi filia
De fame undecima herebi filia
De querela duodecima herebi filia
De morbo tertiodecimo herebi filio
De Senectute quartadecima herebi filia
De pallore quintodecimo herebi filio
De tenebra xvi^ma herebi filia
De sompno xvii^o herebi filio
De morte xviii^a herebi filia
De charone xix^o herebi filio
De die xx^o herebi filia

Genealogie deorum gentilium secundum Johannem Boccaccium de Certaldo liber Secundus Incipit feliciter. In arbore autem signata desuper in celum versa radice positus in culmine Ether filius herebi et noctis eiusque in ramis et frondibus cum etheri duo tantum fuerint filii. Jupiter scilicet primus et celius seu celum Jovis primi soli presenti pagina designatur omnis celii seu celi progenies in sequenti reservata volumine Prohemium
De ethere herebi et noctis xxi^o filio qui genuit Jovem primum et celium seu celum
De Jove primo etheris filio Cui xiii^im filios et filias genuit quorum prima Minerva ii apis Terra iiii Sol iiii Dyana v Mercurius vi Trito patreus vii ebuleus viii Dionisius ix herculus x proserpina xi liber pater xii epaphus Tredecimus Scithia
De minerva prima primi Jovis filia
De api argivorum rege primi Jovis secundo filio
De sole primo primi Jovis filio tertio
De Dyana prima primi Jovis iiii^a filia
De mercurio primo primi Jovis v^to filio
De tripto patreo sexto et ebuleo vii^o et dyonisio viii^o Jovis primi filiis
De hercule primo nono primi Jovis filio
De proserpina prima tertia primi Jovis filia
De libero primo xi^o primi Jovis filio qui genuit mercurium secundum
De mercurio secundo liberi et proserpine filio qui genuit cupidinem et autolicum
De cupidine primo secundi mercurii filio

De Anctolio secundo mercurii filio qui genuit Synonem primum
De Synone primo anctolii filio qui genuit Sissimum et anctoliam
De Sissimo filio primi synonis et patre secundi
De Anctolia synonis primi filia et ulixis matre
De Secundo Sissone filio Sissimi
De epapho primi Jovis duodecimo filio qui genuit libiam et belum
De libia filia epaphi
De belo prisco epaphi filio qui genuit danaum et egistum et agenorem
De danao beli prisci filio qui quinquaginta genuit filias ex quibus ypermestra et ammon atque bona tantum nomine cognoscuntur
De quinquaginta filiabus danai in generali
De ypermestra una ex l filiabus danai
De ammone una ex l filiabus danai
De bona una ex l filiabus danai
De egisto beli prisci filio qui genuit l filios ex quibus linceus
De linceo ex l filiis egisti uno qui genuit abantem Acrisium et iasium
De abante filio lincei qui genuit pretum
De preto filio abantis qui genuit ayxieum et sorores
De ayxieum preti filia
De acrisio abantis filio qui genuit danem matrem persei
De dane filia acrisii
De Jasio abantis filio qui genuit Athlantem Amphyonem et thalaonem
De Athlante filia Jasii et matre partenopei
De amphione Jasii filio qui genuit clori
De clori filia amphionis et nelei coniuge
De thalaone Jasii filio qui genuit euridicem flegeum et adrastum
De euridice Thalaonis filia et amphiarai coniuge
De flegeo filio thalaonis
De Adrasto rege filio thalaonis qui genuit deyphilem et argiam
De deyphile adrasti filia et coniuge pollinicis
De agenore tercio beli prisci filio qui genuit septem filios quorum prima taygeta ii polidorus iii cilix iiii phenix v europa vi cadmus vii labdacus
De taygeta agenoris filia
De polidoro secundo agenoris filio
De cilice tercio agenoris filio qui genuit lampsacum et pygmalionem et pyrodem
De lampsacio cilicis filio
De pygmalione primo cilicis filio et cypriorum rege qui genuit paphum
De papho pygmalionis filio qui genuit cynaram
De cynara filio paphi qui genuit mirram et ex mirra adonem
De mirra filia Cynare et matre adonis
De adone filio et nepote cynare
De pirode cilicis filio
De fenice quarto agenoris filio qui genuit philiscenem et belum
De philiscene filio fenicis qui genuit sycheum
De siceo philiscenis filio et dydonis viro
De belo fenicis filio qui genuit pygmalionem et dydonem et Annam
De pygmalione filio beli
De dydone filia beli et coniuge sycei
De Anna beli regis filia
De europa agenoris quinta filia
De cadmo agenoris vi° filio qui genuit Semelem agavem Antonoem et ynonem
De Semele filia cadmi
De Agave filia cadmi
De ynone cadmi filia
De labdacio septimo agenoris filio qui genuit layum
De layo rege Thebanorum labdaci filio qui genuit edipum
De edipo filio layi qui genuit anthigonam et ysmenam et ethyoclem et pollinicem
De antigona edipi filia
De ysmene filia edipi
De ethyocle edipi filio et yocaste
De pollinice filio edipi qui genuit thessandrum
De thessandro pollinicis filio
De Scicha viii° primi Jovis filio

·iii·

Genealogie deorum gentilium secundum Johannem boccacium de certaldo liber tercius Incipit feliciter. In arbore autem signata de super ponitur in radice celius ethereus et diei filius et in eius ramis et frondibus pars sue posteritatis condita fuerunt. ii. Celio filii undecim quorum prima

sunt opis · ii Thetis magna · iii cerere prima iiii Vulcanus v mercurius tercius vi venus magna · vii venus secunda · viii Titanus · ix Jupiter secundus · x occeanus xi Saturnus Ex istis vndecim reseruantur quatuor de quibus nulla in presenti libro tercio mentio fiet scilicet Titanus de quo scribetur in iiii. Et Jupiter secundus de quo et eius prole scribetur in v° et vi°. Et occeanus de quo scribetur in septimo et saturnus de quo et eius omni posteritate fiet mentio in octavo et reliquis huius operis libris Explicit

De celo etheris et diei filio qui genuit vndecim filios dato quod in presenti tercio libro de septem tantum tractetur ut puta de opi de thethide magna de cerere prima de vulcano primo de mercurio tercio de venere magna et de venere secunda

De opi prima celi filia et saturni coniuge

De thethi magna celi secunda filia et occeani coniuge

De cerere prima celi tertia filia que peperit acheronte

De acheronte infernali flumine cereris filio qui genuit sex filios scilicet alecho thesiphone megera victoria ascalaphum et stigem

De furiis filiabus acherontis in generali

De alectho acherontis prima filia

De thesifona furia acherontis ii filia

De megera furia acherontis iii filia

De honore victorie filio

De maiestate honoris filia

De ascalapho quinto acherontis filio

De stige acherontis sexta filia que peperit cotitum

De cotito infernali flumine stigis filio qui genuit flegetontem

De flegetonte flumine infernali cotiti filio qui genuit lethem

De lethe flumine infernali flegetontis filio

De vulcano primo celi filio iiii^to. qui genuit apollinem

De apolline primi vulcani filio

De mercurio quinto celi filio

De hermofrodito mercurii et veneris filio

De venere magna sexta celi filia

De secunda venere celi septima filia et matre cupidinis

De cupidine veneris filio

·iiii^us·

Genealogie deorum gentilium fratris Johannis boccacii de certaldo liber quartus incipit feliciter.

In arbore autem superius designata de super ponitur in radice celius eo quod nondum filii eius descripti sunt secundum ea tam in ramis quam in frondibus omnis titanis progenies demonstratur Explicit

De titano celi filio octavo qui genuit filios multos ex quibus hic xiiii^a nominantur quorum primus yperion · ii Bryareus iii Ceus · iiii thyphon vel thypheus · v · enchelladus · vi egeon · vii aurora · viii Japethus · ix astreus · x Alous xi pallenes · xii^us Rutus · xiii · purpureus xiiii^us lichaon Genuit preterea gigantes quorum nomina non habemus

De yperione primo titanis filio qui genuit solem et lunam

De sole yperionis filio qui genuit horas quas loco vnius filie pono Et sic prima genuit conas quas eque loco vnius filie scribo. Et sic secunda tertiam phetusam iiii^ta Salempetiem · quinta Circem sextum anletum Septimam pasiphe octavum oetham nonam cyrcem decimam angitiam

De horis filiabus solis et cronum

De Eonis filiabus solis

De phetusa et salempetia · iii^a et iiii^a filia bus solis

De dirce solis v^ta filia et lyci regis coniuge

De anletho solis sexto filio qui genuit caunum et biblidem

De cauno et de biblide filiis anleti

De pasiphe septima solis filia et minoie coniuge

De oetha colcorum rege solis filio nono qui genuit medeam et absirtum et calciopem

De medea oethe regis filia iasonis coniuge

De absirtho et calciope filiis oethe

De circe solis nona filia

De angicia decima solis filia

De luna yperionis filia que peperit rore

De rore filio lune

De Briareo titanis filio

De ceo titanis tercio filio qui genuit latonam et asteriem

De latona cei filia que peperit appollinem et dyanam

De Asterie filia cei et matre herculis

De thiphone seu typheo quarto tytanis filio qui genuit deos et thimeram

pasiphe

+ De aco thiphonis filio
De encheladdo titanis quinto filio
De egeone titanis sexto filio
De aurora septima titanis filia
De Japetho titanis ottavo filio qui genuit
hesperu et athlante et epymetheum et
prometheu
De hespero Japeti filio qui genuit tres
hesperidas
De egle heretusa et hespertusa filiabus
+ De athlante nono titanis filio qui genuit
hyam et septe hyades Quarum hec sunt
noia Eudora ambrosia pyidile Corony
phito polixo et thines et insup plya
des quarum hec sunt noia Eletra maia
Sterope seleno Taygeta alcione me
ropes et genuit calipsone nympha
De hyade athlantis filio
De hyadibus septem filiabus athlantis
De eletra filia athlantis et matre dardani
De maia athlantis filia et matre mercurii
De Sterope athlantis filia
De celeno athlantis filia
De taygeta athlantis filia
De alcione filia athlantis
De merope filia athlantis
De calipsone athlantis filia
De epimmetheo Japeti filio qui genuit pyrra
De pyrra Epymethei filia et deucalionis
coniuge
De prometheo Japeti filio qui fecit pan
dora et genuit ysidem et deucalione
De pandore homine a prometheo facto
De yside promethei filia
De deuchalione filio promethei qui genuit
ellanum et psitatu et dyonisiu et phenta
trem
De ellano deucalionis filio
De psitato deucalionis filio
De dyonisio deucalionis filio
De phentratre deucalionis filio
De astreo titanis filio nono qui genuit
astrea et ventos
De astrea filia astrei
De ventis filiis astrei in generali
De subsolano vento et vulturno et euro
collateralibus suis filiis astrei
De nothe vento et euro-austro atque austro
affrico collateralibus eius filiis astrei
De septemtrione vento et circio collaterali eius
filiis astrei
De aquilone seu borrea vento astrei filio
et collaterali septetrionis qui genuit zethum
et calaym et arpalicem
De zetho et calay filiis borree
De arpalice borree filia et phinei coniuge
De zephiro vento et affrico et choro
collateralibus eius filiis astrei
De aloo titanis decimo filio
De pallone undecimo titanis filio qui
genuit minerua
De minerua pallentis filia
De rumeo et purpureo xii et xiii fi
liis titanis
De lycaone xiiii tytanis filio qui
genuit calistonem
De calistone filia lichaonis et matre
archadis
De gygantibus ex sanguine titanorum genere
atque terra

Rubrice v. libri

Genealogie deorum gentilium secundum
Johannem boccacium de certaldo
liber quintus Incipit feliciter
In arbore signata desuper posita in vertice
celum ceruus eo quod pater fuit Jovis secundi cuius
proles et si non omnis nam dardanus in
libro alio sunt sequentem describitur In
hac arbore tamen in ramis quam in frondibus
describit prohemium
De Jove secundo celi nono filio qui genuit
filios quindecim Quorum primus dyana
Secundus apollo iii tit ius iiii Bachus
quintus aphyon sextus zethus septimus
Calathus Octavus pasithea nonus
egialeus x Euprosine xi lace
demon xii Tantalus xiii hercules
xiiii minerua xv arthas
De dyana prima Jovis secundi filia prima
De apolline secundo Jovis secundi filio qui xvi
inter filios et filias genuit Quorum
hec sunt noia prima lapitha ii Euri
nomes iii mopsus quartus lynus v
philistenes vi garamas vii bran
chus viii philemon ix orpheus x
Aristeus xi Nomius xii Auttous
xiii argeus xiiii esculapius quintus
decimus pfyte xvi arabs
De lapitha prima apollinis filia
De eurinome secunda apollinis filia
De mopso tercio apollinis filio
De lyno quarto apollinis filio
De philisteno quinto apollinis filio
De garamante sexto apollinis filio

De brancho septi° appoll' filio
De philemone ottavo appoll' filio
De orpheo appollinis filio nono
De aristeo appollinis decio filio / qui genu
it atheonem et polam
De atheone filio aristei
De polcio aristei filio
De enormo appollinis unde° filio
De anttoo duodecio appollinis filio
De antheo tercio decimo appoll' filio
De esculapio xiiii° appoll' filio / qui ge
nuit machaonem
De machaone esculapii filio qui genuit
asclepium
De asclepio machaonis filio
De psice xv° appollinis filia
De arabe xvi. appollinis filio
De ticio filio Jovis tercio
De bacho secundi Jovis filio quarto qui
genuit ymeneum thyoneum et thoantem
De ymeneo filio bachi
De thyoneo bachi filio
De thoante bachi filio qui genuit ypsi
philem
De ypsiphile thoantis filia
De amphyone rege thebarum qui fo Jo
vis secundi filio qui septem genuit fi
lios et totidem filias
De xiiii filius amphionis
De zetho secundi Jovis filio sexto qui
genuit ythilum et thyrium
De ythilo et thyri filiis zethi
De talacho secundi Jovis filio septi°
De pasithea et egiale et euprosime gratiis
secundi Jovis filiabus
De lacedemone xi° secundi Jovis filio qui
genuit amiclatem
De amiclate filio lacedemonis qui genu
it argulum
De Argulo filio amiclatis qui genuit oe
balum
De oebalo arguli filio qui genuit tyn
darum et ycharum
De tyndaro oebali filio
De ycaro oebali filio qui genuit erigo
nem yptimam et penolopem
yptimia + De erigone filia ycari
De penelope filia ychari et uxore ulixis
De tantalo duodecio Jovis secundi filio
De hercule xiii secundi Jovis filio qui genuit
cartaginem
De cartagine herculis filia
De armenia secundi Jovis filia xiiii

De archade xv. filio secundi Jovis qui genuit
ponum
De ponio filio archadis / qui genuit meo
stratem
De nycostrata filia ponii et mire evandri

Rubrice vi. libri

Genealogie deorum gentilium secundum
Johem boccacium de certaldo liber
Sextus Incipit feliciter
In arbore precedenti cuius in radice ponitur
dardanus xvi filius Jovis secundi omnis e
ius de dardani proles describitur tam in ramis
quam in frondibus phemium
De dardano xvi° Jovis secundi filio qui genu
it erittonium
De erittonio dardani filio qui genuit   Ericthoni°
troyum
De troyo erittonii filio qui genuit ga
nimedem ylione et assaracum
De ganimede troy filio
De ylione filio troy qui genuit lamme
donte
De lammedonte ylionis filio qui inter ma
res et feminas otto genuit filios quorum
hec sunt nomina Anthigona hesyona la
pus clition Joctaon Tyton buccolion et
priamus
De anthigona lammedontis filia
De hesiona lammedontis filia et thelamo
nis ux
De lampo clitione et Joctaone filiis lam
medontis
De thitone lammedontis filio qui genuit
memnonem
De memnone thitonis filio
De buccolione lammedontis filio qui genuit
esipum et pidasum
De esipio et pidaso filiis buccolionis
De priamo lammedontis filio qui ex hecu
ba coniuge xix genuit inter filios et filias
et ex aliis mulieribus inter mares et fe
minas genuit xxxi Ex quibus quinqua
ginta nomina tantum xxxviii cognominius
Que hec sunt nomina prima Creusa ii cas
sandra iii yliona iiii Laodices v lica
stes vi medesicastis vii polisena viii
paris ix hector x helenus xi chaon xii
troylus xiii deyphebus xiiii polidorus
xv polidorus xvi lichaon xvii esacus
xviii Anthifus xviiii ysus xx Teucer

xxi Dymotheontes xxii Ethemo xxiii
Cremenon xxiiii Gorgicion xxv cebrion
xxvi phorbas xxvii Doridon xxviii pamo
xxix anthiphon xxx Agathon xxxi y
potos xxxii agauon xxxiii lathoontes
xxxiiii aristor xxxv yphates xxxvi Tes
torius xxxvii Thymoetes xxxviii polites
De creusa prima filia priami et enee coniuge
De cassandra secunda priami filia
De yliona tercia priami filia et polimesto
ris Regis tracie coniuge
De laodice quarta priami filia et helicao
nis coniuge
De lycaste quinta priami filia et coniuge po
lidamentis
De medesicasti sexta priami filia et polip
pi coniuge
De polixena vii priami filia
De paride viii priami filio qui genuit
daphnidem et ydeum
De daphnide et ydeo filiis paridis
De hectore priami filio ix qui genuit
astianactem
De astianacte hectoris filio
De helleno decimo priami Regis filio
De chaone priami Regis filio xi°
De troilo xii priami Regis filio
De deiphebo xiii Regis priami filio
De pollidoro xiiii priami filio
De pollidoro xv et lichaone xvi filiis
priami
De esacho xvii priami filio
De antipho xviii et ysso xix filiis priami
De teucro xx° priami filio
De dymoeoonte priami xxi filio
De ethemone xxii et cremenone xxiii
filiis priami
De gorgitione xxiiii priami filio
De cebrione xxv priami filio
De phorbante xxvi priami filio qui genuit
ylionem
De ylioneo phorbantis filio
De doriclone priami filio xxvii
De pamone xxviii Antiphone xxix A
gathone xxx hyppotoo xxxi et agauo
ne xxxii filiis
De lathoonte xxxiii filio priami
De aristore xxxiiii priami filio
De yphate xxxv et thestorio xxxvi filiis
priami
De thymoete xxxvii priami filio
De polite xxxviii priami filio qui genuit
priamum

De priamo politis filio
De assaraco troili Regis troie filio qui
genuit capim
De capi filio assaraci qui genuit anchisem
De anchise filio capis qui genuit yppo
damiam et eneam
De yppodamia Anchisis filia
De enea anchisis filio qui genuit Iulium
Aschanium et Silvium postumum
De aschanio enee filio qui genuit Iulium
Silvium et rhomum
De Iulio Silvio Aschanii filio
De Silvio postumo enee filio qui genuit
Eneam silvium
De enea silvio silvii postumi filio qui ge
nuit latinum silvium
De latino silvio enee silvii filio qui
genuit Albam silvium
De alba filio latini silvii filio qui genu
it athim silvium
De athi silvio albe silvii filio qui genu
it capim silvium
De capi silvio filio athis qui genuit
carpentum silvium
De Thiberino silvio carpenti filio qui
genuit Agrippam silvium
De agrippa filio Thiberini qui genuit
Romulum silvium
De Romulo silvio agrippe filio qui ge
nuit Iulium silvium et aventinum
silvium
De Iulio silvio Romuli filio
De aventino silvio romuli silvii filio
qui genuit procam silvium
De proca silvio filio aventini qui ge
nuit amulium et numitorem
De amulio proce filio
De numitore filio proce qui genuit
lausum et yliam Ream
De lauso numitoris filio
De ylia numitoris filia que peperit Ro
mulum et Remum

Rubrice vii libri

Genealogie deorum gentilium secundum
Iohannem boccacium de certaldo liber
septimus incipit feliciter
In precedenti arbore cuius in radice scribitur
occeanus. Omnes eiusdem occeani tam in
Ramis quam in frondibus posteritas ordina
te apponitur de qua in sequenti septimo libro
dicetur. prohemium

De occeano

De occeano celi et veste filio qui genu
it xxiii. inter filios et filias quorum hec
sunt nomina prima Eurimony. ii. persa
iii. etira. iiii. pleon. v. climenes. vi. tri
ton. vii. doris. viii. protheus. ix. corusi
ces. x. nereus. xi. achelous. xii. ynacus
xiii. patiens. xiiii. nilus. xv. alpheus
xvi. crimisus. xvii. tyberis. xviii. axius
xix. asopus. xx. cephisus. xxi. mean
der. xxii. phillira. xxiii. sperchius
De eurimony occeani filia prima
De persa occeani filia secunda
De etira tercia occeani filia et coniuge
athlantis
De plejone quarta occeani filia et
athlantis coniuge
De climene quinta occeani filia et
matre phetontis
De tritone vi^o^. occeani filio
De dori vii occeani filia et nerei co
niuge
De protheo seu ottavo occeani filio qui
genuit melanthodem et ydotheam
De melanthode filia prothei
De ydothea filia prothei
De coruscite occeani filia ix^a^
De nereo x^o^ occeani filio. hic genuit
nymphas qui multe sunt de quibus
nisi de iiii^or^ fit singulis meis capitulis
tamen nomina apponam. Genuit ergo
Spymodothem thetim minorem ga
latheam Arethusam et alias
De nymphis in generali
De thimnodoce filia nerei
De thetide minore nerei filia et ma
tre athillis
De galathea nerei filia
De athelco flumine occeani. xi^o^. filio qui
genuit sirenas
De sirenis filiabus athelouis
De ynaco flumine. xii filio occeani qui
genuit yonem phoronem et phegeum
De yone ynathi filia et matre epaphi
De phoroneo ynachi filio qui genuit
egialeum et nyobem
De egialeo phoronei filio
De nyobe filia phoronei que peperit apim
De phegeo ynachi fluminis filio qui ge
nuit cyrenem et danem
De cyrene penei filia que peperit ariste
um et fires
De dane penei filia
a + De peneo flumine xiii occeani filio

De nilo flumine xiiii. occeani filio qui genuit
armenam herculem dyonisium mercuriu
et vulcanum
De armena nili filia
De hercule nyli filio
De mercurio iii^o^ nyli filio qui genuit mer
curium quintum et daphnim
De daphni quarti mercurii filio
De mercurio quinto mercurii iiii^ti^ filio qui
genuit Noracem
De norace mercurii quinti filio
De vulcano nili filio qui genuit ethio
pem et solem
De ethiope vulcani filio
De sole vulcani filio qui genuit pheton
tem phetusam lampetusam et Japetiam
De phetonte solis filio qui genuit ligurum
De ligyo phetontis filio
De phetusa lampetusa et Japetia filia
bus solis
De Alpheo flumine occeani filio xv^o^ qui ge
nuit orsilocum
De orsiloco filio alphei qui genuit dyo
cleum
De dyocleo filio orsiloci qui genuit cri
tone et orsilocum
De tritone et orsiloco filiis dyoclei
De crimiso flumine xvi. occeani filio qui
genuit acestem
De aceste filio crimisi fluminis
De tiberi filio occeani xvii qui genuit
cytheonum
De cytheone tyberis filio
De axio flumine xviii. occeani filio qui
genuit pelegonum
De pelegomo axii. filio qui genuit aste
ropum
De asteropo pelagoni filio
De asopo flumine occeani xix^o^ filio qui
genuit ypsen et egynam
De eypseo asopi fluminis filio
De egyna filia asopi que peperit eacum
De cephiso flumine occeani xx. filio qui
genuit narcissum
De narcisso filio cephisi
De meandro flumine occeani. xxi^o^. filio qui
genuit cyanem
De cyane filia meandri
De phillira. xxii occeani
De sperchio flumine. xxiii^o^ occeani filio qui
genuit amnesteum
De amnesteo sperchii filio

De sole xxxiii occeani filio

viii

Genealogie deorum gentilium secundum Johannem boccacium de certaldo liber octavus incipit feliciter

In arbore autem precedenti cuius in radice Saturnus celi filius ponitur describitur tam in ramis quam in frondibus posteritas eiusdem saturni tamen reliqua omnis in quinque sequentibus describatur libris scilicet Junone et neptunno atque Jove filiis eius prohemium

De saturno xi celi filio qui x genuit filios scilicet primum cronium ii vestam iii cererem iiii glauntam v plutonem vi chyronem vii pitum viii Junonem ix neptunum x Jovem tercium Sane de Junone neptunno Jove non in hoc libro sed in sequentibus quinque libris scribet

De cronio primo saturni filio

De veste secunda saturni filia

De cerere iii saturni filia et matre proserpine

De glaunta iiii saturni filia

De plutone quinto saturni filio qui genuit vendacionem

De vendatione plutonis filia et honoris coniuge

De chirone vi saturni filio qui genuit ochyroem

De ochyroe filia chyronis

De pyco septimo saturni filio qui genuit faunum et fentam faunam

De fauno piti filio qui genuit faunos panes et silvanos atinum et evrimedontem et latinum et secundum quosdam fenta fauna quam alii voluit sororem fuisse et coniugem

De fenta fauna pyti filia et coniuge fauni seu filia

De faunis satiris panibus et silvanis filiis fauni

De aci fauni filio

De evrimedonte fauni filio qui genuit periviam

De perivia evrimedontis filia et nausithei matre

De latino laurentum rege fauni filio qui genuit laviniam et priestem

De lavinia filia latini et enee coniuge

De priesce latini regis filio

ix

Genealogie deorum gentilium secundum Johannem boccacium de certaldo liber nonus incipit feliciter

In precedenti arbore cuius in radice Juno describitur tam in ramis quam in frondibus omnis eiusdem Junonis tamen posteritas prohemium

De Junone octava saturni filia que absque viro concepit et peperit hebe et marte

De hebe Junonis filia et Juventutis dea et herculis coniuge

De marte Junonis filio cuius quindecim fuere filii quorum nomina sunt hec primus cupido ii enomaus iii thereus iiii ascalaphus v Jalmenus vi parthaon septimus zesius viii flegias ix biti thona x enaimes xi ermiona xii yperinus xiii etholus xiiii remus xv romulus

De cupidine primo martis filio qui genuit voluptatem

De voluptate filia cupidinis

De enomao secundo martis filio qui genuit yppodamia

De yppodamia enomai filia et pelopis coniuge

De tereo tercio martis filio qui genuit ythim

De ythi therei filio

De ascalapho quarto et Jalmeno quinto filiis martis

De parthaone vi martis filio qui genuit agrium et melam et thestium et oenem

De agrio et mela filiis parthaonis

De thestio parthaonis filio qui genuit thoseum et plexippum et altheam

De thoseo et plexippo testii filiis

De altea filia testii et matre meleagri

De oeneo parthaonis filio qui genuit dejaniram gorgem meleagrum et thideum ac menalippum

De dejanira oenei filia et herculis coniuge

De gorge oenei filia

De meleagro oenei filio qui genuit parthenopeum

De parthenopee meleagri filio
De tydeo enei filio qui genuit dyomeda
De dyomede tydei filio
De menalippo enei filio
De ezesio septimo martis filio
De flegia ottavo martis filio qui genuit
coronim et ysionem
De coronide ydea filia flegie et matre
esculapii
De ysione filio flegie qui genuit cen
tauros quorum hec sunt noia Euritus
nessus astilus ophionides Ermeus
rethus horneus lycidas medem pi
senor Tamias mermeros pholus
menelas abas eurinomus yreos
ymbreus ceneus aphidas elops pa
treus lycus coromis dictis phareus
Byanor nedymnus licetus ypason
Tereus Crypheus demolion plageon
ylon ephinous damus dorilas cylla
rus yllonome feia pheotomus thele
boas pyritus Ethodus ephidupus
nesseus oditres Stiphelus bromus
Anchimatus Elymmus priamus latre
us et monicus et alios et hos preter
genuit perithoum
De centauris ysionis filiis in generali
De euritio ysionis filio
De astilo centauro vate ysionis et
nubis filio
b De reliquis centauris ysionis filiis
a De nesso ysione et nubis filio
De perithoo ysionis filio qui genuit
polipitem
De polipite perithoi filio
De brithona martis viiii filia
De enarme x martis filia et capa
nei coniuge
De hermonia xi martis filia et cadi
mi coniuge
De yperinio xii martis filia
De rhemo xiii martis filio
De etholo xiiii martis filio
De romulo xv martis filio
De romulo tiri xv martis filio

x Liber

Genealogie deorum gentilium secundum Iohannem boccacium de certaldo liber decimus incipit feliciter

In precedenti arbore cuius in radice con
sistit neptunus describitur in ramis et
frondibus omnis eiusdem neptuni successio
posteritas
De neptuno iiiio saturni filio cui
xxxv fuisse filios legimus quorum
hec sunt noia primus dorus ii Ami
tis iii phorcus iiii Albion v Bergi
on vi Thara vii poliphemus viii thile
mus viiii Brontes x Steropes xi
piragmon xii nausitheus xiii me
lion xiiii Acterion xv lyon xvi me
sapus xvii Busiris xviii pegasus
xix Nictheus xx yreus xxi peli
as xxii neleus xxiii Cignus xx
iiii Crisaor xxv ortus xxvi ephial
tes xxvii Egeus xxviii Onchestius
xxix pelasgus xxx Nauplius xxxi
Celleno xxxii Aello xxxiii Occipite
xxxiiii Sycanus xxxv Siculus
De doro primo neptuni filio
De amiti vel amico secundo neptuni filio
qui genuit Buchem
De buche amici filio qui genuit eriche
De eriche buthis filio
De phorco iii neptuni filio qui genuit
bathillum Theosam Scyllam medusa
Stennonem et euriale
De bathillo phorci filio
De thoosa phorci filio et matre polifemi
De scilla filia phorci
De medusa phorci filia in singulari
De Albione iiio et Bergione quarto filiis
neptuni
De thara vi neptuni filio
De polipheme ciclope vii neptuni filio
De thilemo viii neptuni filio
De bronte viiii Sterope x et piragmone
xi ciclopibus et filiis neptuni
De nausitheo xii neptuni filio qui ge
nuit Risinorem et alcinoum
De Risinore nausithei filio qui genuit
arithen
De arithe risinoris filia et alcinoi coniuge
De alcinoo filio Nausithei qui genuit
nausithaa et laudamantem et alyoum
et clitomum
De nausithea et alcinoi regis filia
De laudamante et alyoo et clitomo fi
liis alcinoi
De melyone xiii et attorione xiiii neptuni

filiis
De aone xv. neptuni filio
De mesappo xvi. neptuni filio a quo ennius poeta
De busiride xvii neptuni filio
De pegaso equo xviii neptuni filio
De ictheo neptuni xix filio qui genuit anthyopam et nicthymene
De anthyopa nicthei filia et matre amphionis et zethi
De nicthimene filia nicthei
De pirtheo xx neptuni filio
De pelya xxi neptuni filio qui genuit filias et acastum
De filiabus pelye
De acasto pelye filio
De neleo xxii neptuni filio qui genuit nestorem periclimenonem cromium et pyronellem
De nestore nelei filio qui genuit Antilocum pisistratum trasimedem Etephrone Stratium perseum Arithum et policasti feminam
De antiloco nestoris filio
De pisistrato nestoris filio
De trasimede nestoris filio
De ethesirone Stratio perseo et aritho filiis nestoris
De policaste nestoris filia
de periclimeno nelei filio — De cromio nelei filio
De pyro nelei filia et Byantis coniuge
De cigno xxiii neptuni filio
De grisaore xxiiii neptuni filio
De otho xxv et ephialte xxv neptuni filiis
De egeo xxvii neptuni filio qui genuit theseum et medum
These — De theseo egei filio qui genuit ypolitum demophontem et anthigonum
De ypolito thesei filio qui genuit birbium
De birbio ypoliti filio
De demophonte thesei filio
De anthigono thesei filio
De medo egei regis filio
De onchesto xxviii neptuni filio qui genuit megareum
De megareo filio onchesti qui genuit yppomenem
De yppomene megarei filio
De pelasgo xxix neptuni filio
De nauplio xxx neptuni filio qui genuit palamedem
De palamede nauplii filio
De celleno xxxi aello xxxii et occipite xxxiii arpiis filiabus neptuni
De Sycano xxxiiii neptuni filio
De syculo xxxv neptuni filio

·XI·

Genealogie deorum gentilium secundum Johannem Boccaccium de certaldo liber undecimus incipit feliciter
In arbore precedenti cuius in radice scribitur Iupiter ponitur tam in ramis quam in frondibus pars posteritatis eiusdem Iovis. Cuius in sequentibus duobus libris residuum describitur prohemium
De tercio Iove decimo saturni filio qui xxxiv genuit filios quorum hec sunt nomina prima clio ii euterpe iii melpomone iiii thalya v polimya vi Erato vii Tersitore viii urania ix caliope x acheus xi venus xii amor xiii proserpina xiiii castor xv polux xvi helena xvii clitemestra xviii paliscene xix paliscus xx Iarbas xxi mena xxii mirmidon xxiii zautheus xxiiii lucifer xxv orion xxvi amos xxvii Sarpedon xxviii radamanthus xxix archisius De hiis xxix tractatur in presenti libro xi° xxx Tantalus xxxi Dyonisius xxxii perseus xxxiii aon xxxiiii eacus xxxv pylumnus xxxvi hercules xxxvii vulcanus De hiis vero octo scilicet a xxix citra in xii libro tractatur De reliquis duobus qui sequuntur scilicet de hercule xxxviii et eolo xxxix in libro xiii° scribetur
De novem musis filiabus Iovis
De acheo decimo Iovis filio
De venere Iovis undecima filia
De amore duodecimo Iovis filio
De proserpina xiii Iovis filia et plutonis coniuge
De castore xiiii et polluce xv filiis Iovis
De helena menelai coniuge et xvi Iovis filia
De clitemestra xvii Iovis filia et coniuge Agamenonis
De paliscis xviii et xix Iovis filiis
De Iarba getulorum rege xx Iovis filio
De mena xxi Iovis filia
De mirmidone xxii Iovis filia

De Xhantho flumine xxiii Jovis fil
De Lucifero xxiiii Jovis filio qui genu
it Celyum et Dedalionem
De Dedalione Luciferi filio qui genuit
Lychionem
De Lichione filia Dedalionis et Peonis
coniuge
De Ceo Luciferi filio
De Orione xxv Jovis filio qui genuit
Yppologum
De Yppologo Orionis filio qui genuit
Dryantem
De Dryante Yppologi filio qui genuit
Ligurgum
De Lygurgo Dryantis filio qui genuit
Anteum Arpalicem et Phillidem
De Anteo Ligurgi filio
De Arpalice Ligurgi filia
De Phillide Ligurgi filia
De Minoe Jovis xxvi Jovis filio qui
genuit Androgeum Glaucum Adria
nam Phedram et Deucalionem
De Androgeo Minois filio
De Glauco Minois filio
De Adriana filia Minois et coniuge
Bachi
De Phedra Minois filia et Thesei coniuge
De Deucalione Minois filio qui genuit
Ydumeneum
De Ydumeneo filio Deucalionis qui ge
nuit Orsilocum
De Orsiloco Ydumenei filio
De Sarpedone xxvii Jovis fil qui ge
nuit Anthiphatem
De Anthiphate Sarpedonis filio
De Radamantho xxviii Jovis filio
De Archisio xxix Jovis filio qui genu
it Laertem
De Laerthe Archisii filio qui genuit E
thimenem et Ulixem
De Ethimene Laertis filia
De Ulixe Laertis filio qui genuit Te
lemacum Telegonum et Auxonium
De Telemaco Ulixis filio
De Auxonio Ulixis filio Et Thelegono Ulixis filio

XII

Genealogie deorum gentilium secundum
Johannem Boccacium de Certaldo liber
duodecimus incipit feliciter

In arbore precedenti cuius in radice positus
est Jupiter tercius describit in ramis
et frondibus posteritates octo filiorum Jovis
predicti scilicet Tantali Dyonisii Persei
Aonis Caci Pylumni Ytaliy et Dardani
Herminii
De Tantalo xxx Jovis filio qui genuit
Nyobem et Pelopem
De Nyobe Tantali filia et Amphionis coniuge
De Pelope Tantali filio qui genuit Lisidi
cem Atreum Thiestem et Phistenam
De Lisidice Pelopis filia et Electrionis co
niuge
De Atreo filio Pelopis qui genuit Alceone
Melampum et Emolum
De Alceone Melampo et Emulo filiis Atrei
De Thieste Pelopis filio qui genuit Tanta
lum Phistenem Arpagigem Pelopia
et Egistum
De Tantalo Phistene et Arpagige filiis
Thiestis
De Pelopia Thiestis filia
De Egisto Thiestis filio
De Phistene Pelopis filio qui genuit Aga
menonem et Menelaum
De Menelao Phistenis filio qui genuit
Hermionam et Megapenti
De Hermiona Menelai filia et Pirri et inde
Horestis coniuge
De Megapenti Menelai filio
De Agamenone Phistenis filio qui genuit
Ephigeniam Crisothemim Laoditem Ypha
nassam Eletram Alesium et Horestem
De Ephigenia Agamenonis filia
De Crisothemi Laodice et Yphianassa filiabus
Agamenonis
De Eleta Agamenonis filia
De Aleso Agamenonis filio
De Horeste Agamenonis filio qui genuit
Thisamenem Corinthum et Horestem
De Thisamene Horestis filio
De Corintho Horestis filio
De Horeste Horestis filio
De Dyonisio xxxi Jovis filio
De Perseo xxxii Jovis filio qui genuit
Gorgophonem Stelenum Eritreum Bache
mone et Persem
De Gorgophone Persei filio qui genuit
Electrione et Alceum
De Electrione Gorgophonis filio qui ge
nuit Alcmenam

De alcmena electrionis filia et amphitro nis coniuge
De alceo filio gorgophonis qui genuit amphitrionem
De amphitrione filio alcei qui genuit yphideum
De yphideo amphitronis filio qui genuit yolaum
De yolao yphidei filio
De steleno persei filio qui genuit euristeum
De euristeo steleni filio
De bathemone persei filio qui genuit archimenidem
De archimenide filio bathemonis qui genuit orchamum
De orchamo filio archimenidis qui genuit leucothoem
De leucothoe orchami filia
De entreo persei filio
De perse persei filio
De aone iovis xxxiii filio qui genuit dyamantem
De dyamante aonis filio qui genuit asium et alisirtem
De asio dyamantis filio
De alisirte dyamantis filia et uxore eaci
De eaco xxxiiii iovis filio qui genuit phocum thelamonem et peleum
De phoco eaci filio
De thelamone eaci filio qui genuit aiacem et theucrum
De aiace thelamonis filio
De theucro thelamonis filio
De peleo filio eaci qui genuit polidorum et achillem
De polidora filia eaci et coniuge borionis
De achille filio pelei qui genuit pirrum
De pirro achillis filio qui genuit perripeleum et molossum
De perripeleo filio pirri
molossus De molosso pirri filio qui genuit polidettam
De polidetta filio molossi
De pilumno iovis xxxv filio qui genuit daunum
De dauno pilumni filio et prauo turni
De dauno pirri dauni nepote qui genuit turnum et iuturnam
De turno dauni filio
De iuturna dauni filia
De mercurio xxxvi iovis filio qui genuit euandrum mirtilum laren euandrum et pana
De eudoro mercurii filio
De mirtilo mercurii filio
De laribus mercurii filiis
De euandro mercurii filio qui genuit pallantem et pallanciam
De pallante euandri filio
De pallancia euandri filia
De pane mercurii filio
De vulcano xxxvii iovis filio qui genuit erittonium cacum ceculum tullium servilium
De erittonio vulcani filio qui genuit pandionem oritiam et pandionem
De procri erittonii filia et coniuge boree
De pandione erittonii filio qui genuit progenem et philomenam
De orithia erittonii filia et coniuge boree
De progne et philomena filiabus pandionis
De caco vulcani filio
De ceculo vulcani filio
De tullio servilio vulcani filio qui genuit tullias duas
De duabus tulliis filiabus tullii servilii

XIII

Genealogie deorum gentilium secundum Iohannem boccaccium de certaldo Liber tercius decimus incipit feliciter
In arbore precedenti cuius in radice describitur iupiter tercius ponuntur tam in ramis quam in frondibus posteritates herculis et eoli filiorum dei iovis tercii premium

De hercule xxxviii iovis tercii filio qui genuit xvii filios quorum hec sunt nomina Oxeas Tirontiades Thiromacus Dycohontes Ythoneus Tronus Agillis Ylus Sardus Cyrnus Dyodorus Tripolemus Tessalus Auentinus Thelephus Lydus Lamius
De oxea tirontiade tyromaco et dychoonte filiis herculis
De ythoneo herculis filio
De troni herculis filio
De agille herculis filio
De ylo herculis filio
De sardo herculis filio
De cyrno herculis filio

De Dyodoro herculis filio qui genuit
Sophonem :
De sophone Diodori filio
De tripolomeo herculis filio
De thessalo herculis filio qui genuit
phidippum et antiphum
De phidippo et antipho tessali filiis
De auentino herculis filio
De thelepho herculis filio qui genuit
euripilum et ciparissum
De euripilo thelephi filio
De ciparisso thelephi filio
De lido et lamito filiis herculis qui li
dus genuit lamum
De lamo lidi filio
De colo xxxiiijo Jouis filio qui genuit
machareum Canacem altionem mi
senum crutheum salmoneum yphidum
Sisiphum cephalum et athamantem
De machareo et canace filiis eoli
De altione filia eoli et coniuge ceycis
De meseno eoli filio
De crutheo eoli filio qui genuit eeso
nem pheritam et amithaonem et alci
medontem
Jason De esone crithei filio qui genuit Ja
sonem et polimilam
De Jasone esonis filio qui genuit tho
antem Eumeum et philomelum
De thoante et eumeo Jasonis filiis
De philomelo Jasonis filio qui genuit
plutum
De pluto filio philomeli qui genuit
parcantem
De parcante filio pluti
De polimila esonis filio
De alchimedonte crithei filio qui ge
nuit epitropum
De epitropo alcimedontis filio
De pherita crithei filio
De amithaone crithei filio qui genuit
melampum et byantem
De melampo amithaonis filio qui ge
nuit theodamantem
De theodamante filio melampi
De byante seu bya amithaonis filio
qui genuit manthonem et antiphatem
De manthone byantis filio qui ge
nuit clitonem et poliphidem
De clitone manthonis filio
De poliphide manthonis filio qui
genuit theoclimenem
De theoclimene poliphidis filio
De antiphate byantis filio qui genuit
oyclem
De oycleo antiphatis filio qui genuit
amphiaraum
De amphiarao oyclei filio qui genuit
almeonem amphilocum et catillum
De almeone amphiarai filio
De amphiloco amphiarai filio
De catillo amphiarai filio qui genuit
tyburtinum Catillum et coracem
De tyburtino seu tyburto catilli filio
De catillo catilli filio
De corace primo catilli filio
De Salmoneo eoli filio qui genuit tyro
De tyro filia salmonei
De yphido filio eoli qui genuit podarca
De podarca filio yphidei
De sisipho eoli filio qui genuit glau
cum et creontem
De glauco filio sisiphi qui genuit bel
lorophontem
De bellorophonte glauci filio qui ge
nuit laodomiam ysandrum et ypologum
De laodomia bellorophontis filia et
Sarpedonis matre
De ysandro filio bellorophontis
De ypologo bellorophontis filio qui ge
nuit glaucum
De glauco ypologi filio
De creonte sisiphi filio qui genuit creusa
De creusa creontis filia desponsata Jasoni
De cephalo eoli filio qui genuit hesperum
De hespero eoli filio
De athamante eoli filio qui genuit
phrixum hellem learcum et melicertem
De phrixo et helle filiis athamantis quorum
phrixus genuit cythorum
De cythoro phrixi filio
De learco et melicerte filiis athamantis

Cur autem Alexandrum macedonem
et Scipionem affricanum inter Jovis fi
lios non apponat

Incipit liber quartus decimus eiusdem feliciter In quo auctor obiurgacionibus videns in hostes poetici nominis invehitur prohemium

Alloquitur auctor regem
Pauca adversus ignavos
Et adversus eos qui cum non sint sapientes cupiunt apparere
Quedam in iurisperitos paucis de paupertate laudibus immotis
Qui sint et quod multa poetis apponant
Poesim esse utilem facultatem
Quid sit poesis unde dicta et quod eius officium
Qua in parte orbis primo effulserit poesis
Composuisse fabulas apparet utile potius quam dapnosum
Stultum credere poetas nil sensisse sub cortice fabularum
Ob meditationis commodum solitudines incoluere poete
Dampnanda non est obscuritas poetarum
Poetas non esse mendaces
Stulte dampnant quod minus sane intelligitur
Detestabile nimis de incognitis iudicare
Quod in bonum deducant poetas se legentes
Phylosophi symias minime poetas esse
Non esse exitiale crimen libros legere poetarum
Minime poete omnes iussu platonis pellendi sint urbibus
Musas inficias non posse ob defectum lascivientis eiusque ingenii
Alloquitur auctor regem
Poetici nominis hostes orat auctor ut se in melius vertant consilium

Incipit quintusdecimus liber et ultimus feliciter In quo auctor purgat se ipsum ab obiectis in se prohemium
Minus oportuna fore preciosa non inquit
Persenciare sepe dicturus quam minus durature vident
Nequisse membra huius aptius collocari
Non appositum est quod minime compertum est
Nulla fabulas aut historias nisi ex commentariis veterum sumptas inesse
Insignes viros esse quos ex novo inducit in testes
Carmina greca nonnullis agentibus causis huic innexa sunt operi
Gentiles poetas mythicos esse theologos
Non indecens esse quosdam christianos tractare gentilia
Ut plurimum studia sequimur in que prona videntur ingenia
Dampnose compatimur regibus et diis gentilium
Bremiloquus seu longiloquus ob caput lacerandus non est
Vero non ficto regis mandato hoc opus compositum
Conclusio

Genealogie deorum gentilium Secundum Johannem boccacium de certaldo Ad illustrem principem hugonem Cipri regem · Liber quintus decimus et ultimus Explicit

Deo gracias

Delibris

O

Oceanus vij
Orsilocus
Oeneus
Ophiondes [illegible]
Orneus ix
Oritia [illegible]
Othus
Orchestus x
Orion
Orsilocus xi
Orcanus xij
Orithia
Oxea
Oyleus xiij

P

Pan
Polus
Phiton
Pertinacia
Pallor
Proserpina
Pirithus
Polidorus
Pigmalion
Paphus
Pirros
Philistenes
2 Pigmalion
Pollux
Phetusa
Phasiphe
Pira
Prometheus iiij
Psitacus pandora
Phentrate
Pallans
Purpureus
2 Philistenes
Philemon
Psites
Pasithea
Penolope
Pidas [illegible]
Prianus
Polixena
Paris
Polidorus
Polidorus
Phorbas
Pirimon
Polites
Priamus
Procas
Persa
Pleyon
Protheus senex
Phoroneus
Phegeus
Peneus
Phetons
2 Phetusa
Pelegannus
Psilira

Ytreus
Ypolitus x
Ypomenes
Ypologus
Yduimeneus xi
Yphyanassa [illegible]
Yphidous
Ylaus xij
Ythoneus
Ylus
2 Ypsideus xiij
Ypsolocus

Z

Zetus
Zephirus z affrici iiij

Pluto
Picus
Panes et fauni viij
Pernia
Preneste
Parthon
Pleyus [illegible]
Parthenopes
Penthons
Pisenor
Pholus ix
Putreus
Phareus [illegible]
Phageon
Pireme
Piramus
Polipetes
Phorus
Poliphemus
Pigmalion [illegible]
Pegasus
Pelias
Pisistratus x
Policastus
Periclimenon
Pirrus
Pelasgus
Palamedes
2 Proserpina
Pallas [illegible] xi
Philitis
Pollux [illegible]
Phedra
Pelops
Pelopia
Phixeneus
Perseus
[illegible]
Peleus
Polidorus
Pirrus xij
Perisphenes
Polidecta
Phlegias
Pallans
Pallancia
2 Pan
Petris
Pandion
Progne
Philippus
Philomenus
Plutus
Parcanos xiij
Palinurus
Phenea
Polisides
Padarus
Phrixus

Q

Querela (vel [illegible]
Quinquaginta filie danai
Quatuordecim filie [illegible] v

R

Rumor
Ros iiij
Romulus vj
1 Resus [illegible] ix
Rheseus
Roma vj

Remus ix
2 Romulus
Rumor x
Radamantus xi

S

Senectus
Somnus
Sol
[illegible]
Symon
Sussinus
2 Synon
Sichens
Semelem
Sata
Styx iij
2 Sol [illegible]
Salempeta
Steropes iiij
Sicyonianus
Septentrio
Silius posthumus [illegible] vj
Stenes
3 Sol [illegible]
Spercius vij
x Sol [illegible]
Saturnus viij
Sapre [illegible]
Silvane
Saphilus [illegible]
Sthenone i. medusa
Steropes [illegible]
Stirannus
Stanus x
Sarpedon xi
Sthenelus xij
Sardus
Sophron
Salmoneus xiij
Sisiphus

T

Terra
Tartarus
Taygete
Tenebra
Triptolemus
Talaon
2 Taygeta
Tesander
Thetis
Thesiphona
Typhon [illegible]
3 Taygeta
Titanus
Tirus
Thoas v
Tyndarus
Tantalus
Troyus
Triton
Troylus vj
Teucer
Testurius [illegible]
Tiresias
Tiberinus
Triton
Thetis vij
Thebens
Tiro viij
Tereus
Testius
Theseus
Tamnas ix
Thereus
Theon [illegible]
Thelebons

Tideus
Tesius

Thoas
Tiara
Talemus x
Trasimedes
Theseus
Thelemacus xi
Thelegonus
2 Tantalus
Thiestes
3 Tantalus
Tisamenus
Thelamon xij
2 Teucer
Turnus
Tullius
Tulli [illegible]
Tripolomus
Thessalus
Thelaphus
Thoas xiij
Thersilineus
Tiburtius
Tirus

V

Vlcanus
Venus iiij
2 Venus
Venti [illegible] v
2 Vlcanus
Vesta vij
Veneratio vij
Voluptas ix
Virtus x
2 Venus [illegible] xi
Vlixes
Vlcanus [illegible] xij

X

Xantus xi

Y

Ypermestra
Ypsiphila
Ymone ij
Yzmenes
Yperion
Yppeto iiij
Ypso
Yolans
Ymeneus v
Ycarus
Yginus
Ylion
Yliona
Ydeus [illegible]
Ysus [illegible]
Ylioneus vj
Yfates
Yppodamia
Ylia
Ydothea
Ynacus vij
Yo
Yperia [illegible]
2 Ypodamia
Ythis
Ylon
Ytros ix
Ymbrius
Yppasum
Ylah
Ylloname
Yppermas

Iste liber est Magistri Gregorij
de Sanok anno quadragesimo primo Jacobi
[illegible] nunc